

༣། །དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་

བསྟན་ཡིག་ཐེམ་སྐས་བཙུང་བཞུགས་སོ། །

མཐོང་པ་ལོ། མིང་སྐུལ་གྱི་བཟང་ལུང་རྟགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྐྱེད་ཐུགས་སྦྱིག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

གཟུགས་མཚན་མཚན་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། །དཔའ་བོ་མཚན་གི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན། །
གདུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། །རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བྱུག་འཆལ། །

༄༅། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་

བསྟེན་ཡིག་ཐེམ་སྐས་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། སྤིང་སྤྱལ་སྤྱོད་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟེན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟེན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྟེན་ཕྱོགས་སྤྱི་གཤང་ནས་བསྒྲིགས།

དཀར་ཆག

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་སྒྲུབ་དོར་
རང་ག་བྱུགས་སྟོན་པའི་གསེར་སྒྲུངས་ཨ་དཀྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་
བསྟོན་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་དང་བོ། .....(1)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་
གྱི་རག་འདོན་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་
མེད་ཁང་དུ་བསྟོན་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་གཉིས་པ། .....(10)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དངོས་གྲུབ་
ནོར་བུའི་མཛོད་གྱི་སྟོན་བརྒྱ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ལྷེ་མིག་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྟོན་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་
གསུམ་པ། .....(41)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་གྱི་སྟོན་དངོས་འཇུག་གསུམ་ལ་མཁོ་
བའི་ཐོ་ཡིག་གསེར་ཁང་ཡབ་སྲས་གྱིས་གསུངས་པ་སོགས་སྟོགས་གཅིག་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་
མ་ལུས་འབྱུང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་ཅིངྩ་མ་ཁིའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་
མེད་ཁང་དུ་བསྟོན་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་བཞི་པ། .....(69)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བསྟེན་ཡིག་
ལག་ལེན་སྒྲུབ་བྱར་སྐྱར་བའི་ཤེལ་དཀར་གྱི་འཕྲེང་བ་མཁས་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྟོན་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་ལྔ་པ། ..... (90)

དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་མ་ཞི་ཁོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་གིན་ཏུ་ཟབ་
 བ་གཉིས་འཛིན་གཤུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གི་རར་མ་ཐར་འདོད་དཔལ་པོའི་ལག་ཆ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐས་ལས་
 དུག་པ། .....(107)

དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཁོ་བཅུའི་ཕྱིར་བསྒྲགས་བྱ་
 ཚུལ་གཤོན་བགཤགས་བྱེ་མར་འཐག་པའི་གནམ་ལྗུགས་མེད་དཔལ་པོའི་འབྲུལ་འཁོར་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་
 སྐས་ལས་བཅུན་པ། .....(117)

དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་དུག་ཏུ་པ་ཞི་དུག་གི་གཏོར་
 བསྐྱོས་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་སྤང་ཆར་བསྒྲུལ་བའི་དྲོ་རྩེའི་སྒྲ་དབྱངས་དམ་ཉམས་ཀྱི་ཅིན་
 དམར་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་
 མའི་ཐེམ་སྐས་ལས་བརྒྱད་པ། .....(126)

དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་བདག་འཇུག་རྒྱུན་གྱི་ནལ་
 འབྱོར་བྱ་ཚུལ་མདོར་བསྒྲུས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་འགྲུགས་པའི་ལྗུགས་ཀྱི་ཉམས་ལྟར་
 གྲུང་པོ་འཛོམས་པའི་མཚན་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་
 པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐས་ལས་དགྲུ་པ། .....(138)

དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཁ་སྐོང་གི་སྒྲིབ་བསྐྱེགས་
 བྱ་ཚུལ་སྤིག་ལྟར་ཐུན་པ་འཛོམས་གིང་དངོས་གྲུབ་འོད་དཀར་འབྱེད་པའི་ལྷ་གཞོན་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐས་
 ལས་བཅུན་པ། .....(155)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་པའི་མཇུག་ཏུ་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲགས་
 པའི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་མཆོ་ཆེན་འཕེལ་བའི་བདུན་ཅིའི་ཟེར་འཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་
 བཅུ་གཅིག་པ། .....(172)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་གཞི་བསྟེན་གྱི་མཇུག་ཏུ་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲགས་
 པའི་བསྟེན་པའི་བཅུ་ཆའི་སྟེན་སྟེག་བྱ་ཚུལ་སྲིད་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་ལེགས་ཆོགས་
 དབང་དུ་འགྲགས་པའི་ལྷགས་ཀྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་
 བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་བཅུ་གཉིས་པ། .....(175)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་པའི་མཇུག་སྐྱབ་པ་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཐོ་ཡིག་
 སྐྱུ་གསུམ་ཆར་འབེབས་དངོས་གྲུབ་གྱི་བྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་
 ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་བཅུ་གསུམ་པ། .....(180)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱགས་མའི་འདོན་སྐྱིགས་བྱིན་
 བརྒྱབས་སྤྲང་ཅིས་ཕྱོས་པའི་བྲང་བའི་སྤྲ་དབྱངས་ཐར་འདོད་ན་བའི་བདུན་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་
 བཅུ་བཞི་པ། .....(190)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་པའི་མཇུག་བཅུ་ཆའི་དབང་གི་སྟེན་
 བསྟེག་བྱ་ཚུལ་སྲིད་ཞེའི་ལེགས་ཆོགས་དབང་དུ་འགྲགས་པའི་དོན་ཡོད་འཕྲལ་གྱི་ཞགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་
 སྐྱས་ལས་བཅོ་ལྔ་པ། .....(194)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་བསྟན་ཆེན་སྐབས་ཉེར་མཁོའི་བྱད་པར་ཅུང་
 ཟད་བརྗོད་པར་ཐར་འདོད་རེ་བ་སྐོང་བའི་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 བོ་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐས་ལས་བཅུ་
 དྲུག་པ། .....(206)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་དག་སྟོང་
 སྐོག་མར་འབྲིན་པའི་དཔལ་པོའི་བཞད་སྐྱུ་ས་གསུམ་འདར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་བོ་སྐྱུ་གསུམ་
 གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐས་ལས་བཅུ་བདུན་པ། .....(218)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐོ་ནས་སྦྱིན་བསྐྱེད་བྱ་
 ཚུལ་ཉེས་ལུང་བ་མོ་འཛུམས་པའི་ཉི་ཟེར་སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་སྐོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བོ་
 སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞོད་པའི་བེ་རྩུར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐས་ལས་བཅུ་
 བརྒྱད་པ། .....(223)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབ་པ་པོའི་ལྷན་གྲུབ་
 སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གཞལ་ལས་སྤྲད་པའ་བོ་དཔལ་པོའི་ཆོགས་སྟོན་བྱ་ཚུལ་སྟོན་གསུམ་བདུད་
 སྟེའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་དུང་སྐྱ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་མཉེས་པའི་
 རོལ་མོ། .....(227)

བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་
 ལེན་བྱ་ཚུལ་ཡོངས་ཟབ་འཛུམས་བྱ་བ་དེའི་ཅོད་པར། .....(237)

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དྲུག་ཅུ་པའི་ས་ཆོག་སོགས་སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་
 བདུད་སྟོང་འགས་བྱེད་དོ་རྩེའི་སྐྱ་དབྱངས། .....(243)

དབལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་སྒྱོར་དངོས་གཉིས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
 ཟུར་འདེབས་དུག་མཆོ་ཁོལ་མ་དག་བགེགས་ཀྱི་ཅིཏྲ་དམར་འབྱིན། .....(258)

དབལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་དམ་ཉམས་སྒྲིག་གཙོད་གནམ་
 ལྷགས་འབར་བའི་དོ་རྩེའི་ཐོག་མདའ། .....(282)

༡༡། །དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་གྱི་
སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་སྤང་དོར་རང་གཟུགས་སྟོན་པའི་
གསེར་སྤངས་ཨ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱུ་གསུམ་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྟོན་པའི་བེཊར་ཁུན་
མའི་ཐེམ་སྒྲས་ལས་དང་བོའོ། །

ཇཱ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡། རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡། །མེད་ཀྱལ་ཀུན་མཁེན་པའི་རང་གཟུགས་མཆོམས་སྟོན་མདོག་ཅན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

ཇཱ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡། རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡། །མ་རུང་འདུལ་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཁྲོས་པའི་གར་མཛད་གྱི་ར་མ། །

ཇཱ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡། རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡། །ཁྲོངས་འདིར་ཐུབ་བསྟན་སྤར་ཡང་གསལ་མཛད་འཇམ་མགོན་སྟོ་བཟང་གཟུགས་པའི་དཔལ། །

ཇཱ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡ རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡། རྣམ་པ་ལྔ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ལྟེན་པེ་ །
༡༡། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བྱང་ཁུབ་བར་དུ་སྟོང་དབྱས་པད་མཆོར་དྲག་ཏུ་རོལ། །

(༣བ)འཇམ་དཔལ་ནི་ཁྱོད་བསྟེན་སྒྲུབ་ལག་ལེན་རབ་མཛེས་མེ་རྟོག་བ་ཀྱ་ལ། །
མཁས་སྒྲོམ་ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་ཡིས་ནམ་དུའང་འབྱེད་མིན་ངལ་བའི་རྒྱ། །དེ་ཆོ་ཁྱོད་
ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་རྣམ་དཔྱོད་ཡན་ལག་མཆོག་ལྡན་འབྲམ་ཆང་གིས། །ལྟར་དུ་འབྱེད་མཁས་
གསེར་ཁུང་ཡབ་སྐུ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གཙུག་གི་རྒྱན། །མགོན་དེའི་ཞབས་རུལ་སྒྱི་བོར་
སྒངས་ཉེ་ཆོས་བརྒྱད་ལུན་པའི་དཔུང་ཆོགས་བཙོམ། །དགོ་ཆོགས་རིན་ཆེན་ཤེལ་
དཀར་ལས་གྲུབ་འདུན་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་སྒྲོང་། །ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་
ཅན་གཞི་འདིར་འཁོད་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །སྤང་བའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྱུར་མཛད་
བཤེས་གཉེན་མཆོན་མོའི་མགོན་དེས་སྒྲོང་། །གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་རལ་གྲུང་ལས་འོངས་
དམ་པའི་མན་ངག་ལམ་གསུམ་འགྲོར། །ཐར་འདོད་སྒོ་གསལ་ངང་མོའི་ཆོགས་རྣམས་
ཅི་བདེར་སྒྱུད་པའི་བསྐལ་བཟང་འདི། །ཁྱོད་ཐུགས་བདེ་འབྱུང་རྒྱས་རྩལ་ལས་གཞན་
ངང་རྩལ་འདི་འདྲ་སུ་ཡིས་བྱས། །རྩལ་འདི་བསམ་ན་ལྟག་པར་དད་པས་བདག་ལུས་
འཁྲི་ཤིང་ཕྱོགས་དེར་བྱངས། །དེ་ལྟར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས། །རི་
བཞིན་བདག་སྒོའི་འཛིན་པ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཅི་རུས་ལྟག་བསམ་བཟང་བོས་སྒྲེལ་བ་
ལ། །གནང་བ་མཛོད་ཅིག་ཡི་དམ་ལྟ་བུ་བསྐྱུང་ཆོགས། །

ཅེས་བདེ་ལེགས་སུ་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ལམ་ཡངས་པོར་བྱས་ནས་གང་(༧ན)སྒྲིབ་བསྐྱབས་སུ་བབས་པའི། རི་རྒྱད་དུ།
ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། སྐལ་ལྡན་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་གཙོ་བོའི་བགོགས། །སེམས་
འཛོམས་སྒྲོངས་པ་ལུས་འཛོམས་གཤིན་ཇི་ཡིན། །སྒྲོངས་འཛོམས་ཤེས་རབ་སྒྱུལ་
ལ་འཇམ་དབྱངས་མཆོག་ །འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་ཕུལ་བྱུང་འཛིགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་སེམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོངས་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་སྒྱུལ་བ་ལ་རྒྱལ་ཀྱན་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པའི་རང་གཞུགས་ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། དེ་ཉིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་ལུས་འཛོམས་གཤིན་ཇིའི་གཉེན་པོ་

མཐར་ཐུག་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་མ་གཉིས་
ལས། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ནི་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས། རི་སྤྱིད་ཉིང་འཛིན་སྐྱུགས་དང་ཆོ་གར་ལྷན་པ་ཡིས། །ལྷ་ཉེ་རྩེ་གཅིག་མཚན་
མ་ཐོབ་པ་བསྟེན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྷའི་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་སྟོམ་པ་དང་སྐྱུགས་བཞུས་པའི་སྟོ་
ནས་རང་ལ་ལྷ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྟེན་པ་སྟེ། འདི་ལ་ལས་རུང་དང་། གཞི་བསྟེན་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས། ད་ལས་སྐབས་སུ་བབས་
པ་ནི་བདག་ཅག་གི་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་ནས་འགོ་པ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བླ་མར་གྱུར་
ཅིང་ངེས་པ་དོན་གྱི་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གསེར་(༤༧)ཁང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས། གམ་ཉམ་མེད་འི་བོ་དག་ལུགས་པའི་ཡེ་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྟེན་ཆེན་པོའི་ལག་ལེན་དམ་པ་གོང་མའི་མཛ་དག་སྟིང་ལོར་ལྷ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རྟོན་
གཅིར་གྱི་རྒྱལ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྟོར་བ། དངོས་གཞི། འཇུག་གི་རིམ་པ་དང་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་
གཉིས་གཞན་དུ་གསལ་ཞིང་། འདིར་སྟོར་པའི་སྟོར་གྱི་ལག་ལེན་འཁྲིགས་ཆགས་སུ་བཞོད་པ་ལ། བསྟོམ་བཞུས་བྱེད་པའི་རྟོན།
སྟོམ་བཞུས་བྱ་བའི་གནས། བསྟོམ་བཞུས་བྱ་བའི་དུས། བསྟོམ་བཞུས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་དང་བཞི་ཡོད་པ་
ལས། ཐོག་མར་བསྟོམ་བཞུས་བྱེད་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རྟོན་དུ། ལྷ་
མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་། བསྟོམ་བཞུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། གནས་གང་དུ་བྱ་བ་ནི། དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པ་
རྟོན་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །གསུངས་པ་
ལྟར། སྟོན་བྱོན་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་འཆོ་བ་མེད་པ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྟོན་སྟེ་ཞིང་གྲག་
ཙམ་གྱི་སྐྱས་དཔེན་པ་སོགས་རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་བྱ་དགོས་ལ། དུས་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་ལྷ་འབྲིང་
པོ་ཉན་ནི། །དཔྱིད་རྒྱ་ཐར་ཉལ་བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དུས་དང་དགུན་དུས་མཚོག་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ལྷ་འདི་
ལྷ་བྱ་ནི་མངོན་སྟོན་གཙོ་བོར་བཞོན་པ་ལ་གོང་གི་དུས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དགུའི་མཚན་བྱེད་ནས་ངེས་པར་མགོ་རྩམ་པ་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི། མཚམས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་(༥༣)གཞན་ནས་གཡར་བའི་དངོས་
པོ་དང་གདོན་ཅན་གྱི་བཙུན་གྱི་རིགས་རྣམས་རང་གནས་སུ་སྟེལ་བ་དང་། ཟས་གོས་བྱད་ཤིང་སོགས་ཉིད་མཁོ་རྣམས་ཆགས་སུ་

ཚུད་པར་བྱ་ལ་སྒྲགས་གཡོག་དང་གྲུས་དང་གཙང་སྒྲ་ཆེ་ཞིང་རྒྱད་དུ་ལ་བ་པར་བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་དེ་འབུམ་དུ་བྱེད་
པ་སོགས་སྒྲིད་ལམ་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ནམས་ལེགས་པར་མངགས་ཏེ་རང་ཉིད་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་
བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་སྒྲུབ་གནད་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་སྒྲུབས་འགོ། །འགལ་ཁྱེན་སེལ་བ་དོར་སེམས་སྒྲོམ་བསྒྲས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཡིག་བརྒྱ། མཐུན་ཁྱེན་སྒྲུབ་པ་མཚུལ་དང་ཕྱག་ཁྱིན་སྒྲུབས་འཇུག་པ་སྒྲ་མའི་ནུལ་འབྱོར་དང་དམིགས་བརྩེ་མ་ལྟ་བུའི་
གསོལ་འདེབས་འབུམ་ཕྱག་རེ་འགོ་རེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་གྲོག་པ་དང་། རྒྱ་གཏོར། བསྟེན་བསྒྲུར་དང་སྒྲིན་
གཏོར། མི་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲར་དང་སྒྲ་འདེབ་པ་འཕྲིན་བཙུགས་ཤིང་གོ་དང་། ཆོག་འཛི་ཆོག་རིས་ལའང་དག་ཐེར་
དང་དམིགས་གནད་དོ་གྲངས་གོ་རིམ་སོགས་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ནས་སྒྲུབ་ཁང་གི་རྒྱབ་རི་མཐོང་བའི་རི་སྒྲིད་ལ་
ཉི་མ་ཤར་ཞིང་། གྲུང་ལ་མ་བབས་པའི་སྒྲུབས་དེར་སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཐག་རིང་བྱང་མཚམས་པར་མཐོ་ཞིག་སྒྲུབ་སྟེ་ཕྱི་མཚམས་
བཅད། དེ་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས་མི་དགོས། དེའི་ནང་དམ་ཆོག་མི་གཙང་པ་སོགས་མི་གཏོར། དེ་ནས་མཚུལ་བྱི་དོར་གྱིས་
ཞེས་པའི་མཚུལ་ནི་འདིར་གནས་ཁང་སྟེ། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཕྱག་བདར་དང་བསང་བདུག་ལེགས་པར་བྱས་ལ། དྲི་བཟང་དང་བ་
བྱང་བདུད་རྩི་ལུས་སྒྲིད་ལུལ་བྱ། གད་སྟིགས་རྣམས་ཕྱིར་མ་བོར་བ་ལོགས་སུ་བཞག། །གནས་ཁང་གི་བཀོད་པས་བདེན་རང་ཉིད་
ཁ་སྒྲོར་བལྟ་བ་དང་དེ་མིན་(༥༨)ཕྱོགས་གང་ཡང་རུང་བ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རོ་
གདན་དངོས་སམ་བྲིས་པ་དང་། མ་འབྱོར་ན་ཞལ་བར་ས་དཀར་གྱི་དོ་རྩེ་རྒྱ་མ་བྲིས་ལ་མེ་ཏོག་གསེལ་མ་གཙལ་དུ་བཀྲམ་དེའི་
སྟེང་དུ་བྲིད་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་བྱང་ན་རབ་དེ་མིན་འབོལ་སྟན་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་ཞིག་འདིང་། རང་གི་མདུན་ཕྱོགས་སམ་
གང་འོས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་བྲིས་འབུར་གྱི་སྒྲ་གང་རུང་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་རབ་གནས་ཅན་དང་། དེའི་མདུན་གཏོར་ཁང་བརྟན་པ་
ཞིག་གི་ནང་དུ། བས་ནག་རྩེན་བཏགས་སམ་རྒྱར་བ་དང་རྩམ་དཀར་སོགས་གཏོར་མའི་རྒྱར་འོས་པ་ལ་མར་ཁུ་བཅག་ཆོད་པ་
མང་པོ་དང་། ཆང་གཙང་མ་དང་། བདུད་རྩི་རིལ་བུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཁྱེད་སྒྲུབ་བསྐྱེད་གཞན་
ཕྱོགས་དམ་སེལ་ཡོད་པ་སོགས་མི་རུང་། ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་ནི་ལྷགས་སྟེར་སོགས་གས་ཆག་མེད་པའི་སྟོང་གྱི་ནང་དུ་རྩེ་མོ་རྒྱར་
གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱུམ་པ་སྟིང་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེའི་གཡས་སུ་ནང་མགོན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲིད་དང་། རྒྱན་
བར་ཆག་མེད་འདོན་དགོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་མ། གཡོན་དུ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སྟོང་ལས་གཤིན་གྱི་བསྐྱངས་
གཏོར་དང་འབུལ་གཏོར་སྟོན་འགོ་ཕྱི་འགོ་གཉིས། གཞི་བདག་གཏོར་མ་ཆང་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་རྩམ་དཀར་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་མཐར་ཐེབ་དུ་དང་ལྟ་བུ་གང་མང་། གཅིག་མོགས་ཟུང་མ་ཉམས་པ་གང་འཛིན་དང་། གཏོར་མ་དབུས་
མའི་མདུན་དུ་མི་མགོའི་སྤྱི་བུའི་སྤྱི་དབུ་ལ་བཟུང་དུ་བསྟན་པའི་ཀ་བ་ལ་བདུད་རྩིའི་བྱེ་མ་བཏབ་པའི་ཆད་གིས་བཀའ་བའི་
ནང་མཆོད་རྣམས་ཞལ་གསོའི་སྐབས་མ་གཏོགས་བསྐྱལ་ཤིང་མི་དགོས་ཤིང་། ས་རྒྱལ་སློབ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་
བར་བཤམས། (༥ན)དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་བདུན་ཐོན་འགྲོ་བྱུགས་སྦྱོང་ལས་གཤིན་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཉེར་སྦྱོང་
རྣམས་བྱས་ལེན་བཞིན་གཙང་བར་བཤམས། རང་གི་མདུན་དུ་འདས་ལས་མཐུན་ནམ་བོ་དེ་རྩིའི་བཀྲང་འཕྲུང་། ཅད་ཉེལ་དོན་
དེལ་བྱ། གར་ཆད་དང་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཀ་ལི་ཁེབས་ལྟན་དབུ་ལ་བཟུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལས་བུམ་ཁ་རྒྱུག་གཟུངས་དོར་
གྱིས་བརྒྱན་པ་བཅས་སྐགས་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་དག་པའི་ཐབས་སུ་སྐགས་དེམ་ལས་ལན་མང་དུ་གསུང་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དོ་
རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། བསྐྱེད་ཆལ་ནི་ཉམས་དགའ་བར། བྱུང་བའི་ཆོགས་འདུ་རི་བཞིན་དུ། དམ་ཆོག་རྗེས་སོགས་ལེགས་གནས་
ན། རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་སྦྱོང་། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་མཆོམས་མཐོའི་ལྟ་ལ་འབུལ་བྱའི་མཆོད་པ་དང་
གཏོར་མ། བགེགས་གཏོར། ལྷལ་ཡུངས། མེ་ཐོར། འཐོར་ནས་སོགས་ཉེར་མཁོ་རྣམས་འདུ་བྱས། བྱི་དྲོ་ཁྲུང་ལ་གྲིབ་བཟོ་བབ་
ཅིང་གྲིབ་མ་རི་སྐྱོད་ལ་མ་སྤྱེབས་གོང་དེར་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ཀྱན་སྦྱོང་བཙོས་ཏེ་སྐབས་སེམས་བྱས་ལ། སྐད་ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་
གྱིས་ལྟར་གསོལ་བཏབ་ཏེ་བྱས་ལེན་ལྟར་གྱི་བསང་རྒྱ་བསྐྱུབ། དེ་ནས་བསང་རྒྱ་གཏོར་ལ་ནང་མཆོད་གཉིས་དང་། ནང་མཆོད་
གཏོར་བས་མཆོད་པ་རྣམས་དང་། བསང་རྒྱ་དང་ནང་མཆོད་གཉིས་ཀ་གཏོར་ལ་གཏོར་མ་རྣམས་སྐབ་ཐབས་ལྟར་འཇུག་པ་ཅིག་
ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དེ་ནས་སྐབ་ཁང་གི་སྒྲོའི་བྱི་ནང་གི་མཆོམས་ལྟ་བུ་ནས་བགེགས་གཏོར་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་བཏབ་ལ་བསྟེན་སྐབ་
ལ་མི་དགའ་བའི་ནག་ཚོགས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་བཀོད་པའི་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། སྐབས་དེར་སྐར་གྱི་གད་སྟིགས་རྣམས་ཀྱང་
སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བྱི་རོལ་དུ་དོར། དེ་ནས་ནང་དུ་འོང་སྟེ་གཞི་བདག་སོགས་གཞུག་མར་གནས་པའི་དཀར་ཚོགས་(༥ང)པ་རྣམས་
ལ་བསྟེན་སྐབ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དཀར་གཏོར་བསྐྱོས་ལ་འཕྲིན་བཙོས་བྱ། དེ་ནས་བྱི་སྒྲོའི་འགམ་ལྟ་བུ་རང་བྱིར་
མི་འགྲོ་ཞིང་། གཞན་ནང་དུ་མི་འཇུག་པའི་མཆོམས་འགོམ་ཡུག་མི་འགྲོ་བའི་སྟེགས་ཀྱི་ཁར་དཀར་རྩི་གསོལ་བའི་མཐོ་ཡོར་
བསྟན་པར་བཞག་ལ་ནང་མཆོམས་ཀྱི་མཆོམས་མཐོ་སྦྱོང་། བསྐྱེད་ཆོག་ངས་པར་དགོས་པས་དེའི་རྒྱལ་ནི། མཆོད་གཏོར་རྣམས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་མཐོ་ཡོར། རྩི་ཕྱི་ཕྱིས་བསངས། སྐ་བྱ་སྐས་སྐངས། སྦྱོང་པའི་རང་ལས་མདུན་དུ་བསྐྱོ་
ནི་མ་མ་ཉེའི་སྤྱི་དུ་ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ཡས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། དག་

བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས་དབྱུག་ཏེ་ལ་ཐིམ། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་མ་ཉེད་
གདོང་པ་ཅན། དམར་ཞིང་རྒྱུ་པའི་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྗན་པ། གཡས་པས་ཐོད་དབྱུག །
གཡོན་པས་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དབུ་སྐྱ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྗེས་པ། ལི་རྒྱ་དམར་པོ་
གྱེན་དུ་ལངས་པ། ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེ་པོ་མོའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྤྱི་
བོར་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ཞུ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་སྟོན་པོས་མཆོན་པར་གྱུར།
རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལྷོ་ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་འོག་ནས་
ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། ཨོྲ་ཀླ་ལ་རུ་བ་ས་བ་རི་སྒྲ་ར་
ཨེ་ཏྲེ་ཏི། ཞེས་བརྗོད་པས་བྱོན་པར་བསམ་ལ། རེ་རྩྱ་བོ་ཏི། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྤྲར་ཡང་
ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། གཤིན་(ལྔ)རྗེའི་གཤེད་རིགས་ལྔ་སྤྱན་དྲངས།
ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་ཏེ། ཨོྲ་བརྗོད་སྤྱི་མ་ཨེ་ཏྲེ་ཏི་
རྩྱ། ཞེས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་མ་དག །ཁུ་ལྷག་མ་ཡར་ལུང་པ་ལས་རྩོ་རྗེ་
ནག་པོ་ཅེ་ལྔ་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོྲ་ཀླ་ལ་རུ་བ་ས་བ་རི་སྒྲ་ར་ས་མ་ཡ་སྤྱི།
ཅེས་དམ་ལ་བཞག །དེ་ནས། ཨོྲ་ཀླ་ལ་རུ་བ་ཡེ་གྲི་རྩྱ་དེ་ཨེ་རྩྱ་ནས། །ཤར་ལེ་བར་གྱིས་མཆོད། ཨོྲ་ཀླ་ལ་རུ་
བ་ས་བ་བོ་སྤྱན་གཏོར་པ་ཡེ་ཨེ་དམ་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྔ་ཏི་ལྔ་ཏི་རྩྱ་པུ། ཞེས་གསུམ་མཐ་བདུན་
གྱིས་གཏོར་མ་ཐུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི། རྩྱ། འཆི་བདག་ནག་པོ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི། །རིམ་པ་
བདུན་གྱི་ས་འོག་ན། །སྒོག་ལ་རྣམས་པའི་གཤིན་རྗེ་ནི། །ནག་པོ་མ་ཉེད་གདན་སྟེང་
དུ། །ཡ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུག་པ་ནི། །ཐོད་པས་མཆོན་པ་ལས་བྱུང་བ། །གཏིང་ནས་
ཁྲོས་པ་མ་ཉེད་གདོང་། །ཟླ་བྱེད་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས། །ཁྲོས་པའི་སྤྱན་
རྩྱ་དམར་པོ་འབྱུག །སྤྱི་སེར་སྤྱི་ར་གྱེན་དུ་བརྗེས། །ལག་གཡོན་ཞགས་པས་དག་

བགེགས་འཆིང་། གཤམ་པས་དབྱུག་པས་རྩལ་དུ་སྒྲོག་ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེའི་
ཆོག་ས། བྱ་དང་བཅས་པའི་དུས་ལ་བབས། ཤེས་ཆེན་ཐུག་ཞག་ཆེན་པོ་ཡི། གཏོར་
མ་རྒྱ་མཚོ་མཆོད་པར་བཞེས། རྒྱལ་བས་བསྐྱོས་པའི་དམ་ཆོག་དང་། སྤྱིང་རྗེས་དག་
བགེགས་ལྷུང་དུ་སྒྲོལ། སྤང་བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགེགས། །(༧བ)བདུད་དང་
བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས། ཟུངས་ཤིག་ཆིངས་ཤིག་རྣམ་པར་སྤྲོམས། ལྷག་ཅིག་དྲོངས་
ཤིག་དབང་དུ་སྤྲུས། སོད་ཅིག་སྒྲོད་ཅིག་རིངས་པར་གྱིས། བྱེ་ཞིག་གཞོན་ཅིག་
རྒྱགས་པར་གྱིས། ལྷལ་ཅིག་ཆོམས་ཤིག་རྣམ་པར་བཤིག་ རྩལ་ཐུན་ཙམ་ཡང་མེད་
པར་མཛོད། ཞོ་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་རྩུ་ བྲ། ཅས་བཛོད། དེ་ནས་དངོས་སུ་བཀའ་བསྐྱོ་བ་བསམ་ལ། དམ་ཙན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རི་མེད་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་མ་རྫོགས་པ་དེ་མེད་དུ་སྐྱབ་
ཁང་གི་སྒྲོར་བཞུགས་ནས་ནང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་མི་འཆོར་བ་དང་། གཏོན་
བགེགས་བར་ཆད་ནང་དུ་མི་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག ཅས་བཛོད་ལ། མེད་ཀྱི་འཕྲོང་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བསམ་ལ་མཆོད་པ་བསྐྱ། དེ་ནས་ནང་དུ་འོང་སྟེ་གནས་ཁང་ལ་བསང་རྒྱ་དང་ནང་མཆོད་གཏོར། རྩེ་ཕྱི་ཅས་
བསངས། སྤྱ་སྤྱ་ལྷས་སྤྱངས། སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩུ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་
དུ་འཕྲོས་པས། རྫོང་རྗེའི་ས་གཞི་ཞེས་པ་ནས། མེ་དཔུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ཅས་སྤྱི་
འགྲོ་ལྟར་བཛོད་ལ་བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་གནས་ཁང་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། མཆོམས་གཡོག་གཉིས་གསུམ་རི་དགོས་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྱ་མ་སྤྱན་པ་རང་གི་མཛའ་བཞེས་སྤྱིན་བདག་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡོ་བྱད་གཏོང་ལེན་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་
བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མོས་པ་དང་དེ་དག་མི་བཟེད་པའི་བརྟེན་རྗེས་འཕྲུན་པའམ་ཡིད་ཤར་བྱེད། མཆོམས་འོག་དུ་
བཅུག་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་དོན་ལ་གཤམ་ཆེ་དེས་ཀྱི་དམིགས་གསལ་ཙན་བྱང་ན་མ་གཏོགས་གཏན་ནས་མི་འཕྲད་
པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ནི་མཆོམས་བཅད་པའི་དགོས་པ། གཏོན་(༨ན)བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་འབྱུང་བ་དང་འདྲུ་འཛིན་
རྣམ་རྟོག་གི་གཡོང་བ་ལས་མཆོམས་བཅད་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་རིང་དགོས་པ་དེ་ལས་མི་འདའ་བ་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེ། དེ་མིན་
རང་སེམས་མཐོ་མིན་ཅེ་ནས་དམའ་དབྱལ་ཁམས་བར་དུ་གཡོངས་ནས་སྒྲོ་འགྲམ་དུ་མཐོ་ཡོང་དཀར་པོ་གངས་རི་འདྲ་བ་བཞག་སྟེ་

ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐོག་མེད་པའི་བར་མཛོད་ལ་སྒོ་ཆ་བཅན་པོ་བཀྱིས་པ་དང་འདྲ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ལས་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱེད་ཤེས་བཤམ་ཡོད་དང་ལྷན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གདན་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། གཞོན་དེལ་སྤྱ་འཛིན་པ་
མཉམ་བཞག། །གཡས་དོ་རྩེ་འཛིན་པས་ས་གཞོན་གྱིས་གནད་ལ་རེག་སྟེ། མཆོམས་སྟན་འོག་དབང་ཆེན་ལ་ཐུག་
གི་བར་སྒྲ་ཞིང་འཐས་པ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཚི་ལྷུང་བཟོ་ལྷུ་ས་ན་རྩྱ་སྤྱ། ཞེས་
ལན་བདུན་ཅུམ་བཟོད་ལ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་
ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱ་ལས་འོད་ཟེར་དང་། ཁྱོ་བོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་
ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པར་གྱུར། ཅེས་བཟོད་ལ་དོན་བསམ་བཞིན་གར་ནས་བཟུང་ཕྱོགས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཚི་སྤྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་
སྟགས་ཆོན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟོད་ལ་འབྱུ་འཐོར། དེ་ལྟར་གནས་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་ཏུ་སྒྲར་ཡང་། རང་གི་ཐུགས་
ཀའི་རྩྱ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་འཁོར་གོང་བཞིན་བསྒོམ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱོ་བོར་
ཚི་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་བོའི་ལྷ་བར་ཚི་གྱིས་མཆོན་པ། མགྱིན་པར་ལྷུང་ལས་བསྐྱེད་དམར་
བོའི་ལྷ་བར་(༥བ)ལྷུང་ས་མཆོན་པ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་ལས་དོ་རྩེ་སྤྱོན་བོའི་ལྷ་བར་རྩྱ་གིས་
མཆོན་པར་གྱུར། ཅེས་བཟོད་ལ་སྤྱོ་མགྱིན་སྤྱིང་ག་གསུམ་དུ་གཞོན་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་ནང་མཆོད་སྒྲངས་པས་ཐིག་ལེ་
རེ་བྱས་ལ། ཚི་ལྷུང་རྩྱ་ལན་གསུམ་བཟོད། དེ་ལྟར་ཡིག་འབྱུ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུབས་ཐམས་
ཅད་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བཀྱག་ནས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་
ཐིམས་པས་སྒོ་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར།
ཅེས་དོན་དེ་ལྟར་བསམ་པ་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ས། རྒྱབས་འདིར་ཡང་བསྐྱེད་འཁོར་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་བསང་སྤྱངས་
སོགས་མི་དགོས་པ་དང་དེའང་སྤྱ་བྱི་གསུམ་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་སྤྱར་ཡོད་གསལ་བཟུང་གྱིས་ནན་ཏན་བྱ་བ་ལས་ཕྱི་རིམ་ནང་རིམ་དུ་
བསྒོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱའི་ལ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས། རང་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་། རིག་པ་འཛིན་
པ་དང་། དམ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ།

གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤིག་པ། བྱག་རྒྱ་ལྷ་ས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཉེ་ལུ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཏྲི་
ག་འཛིན་པར་གྱུར། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དོན་བསམ་ལ་རྒྱ་རིལ་དགོལ་ཙམ་བྱ། བདག་བསྟེན་སྐག་ས་དངོས་གཞིའི་
མགོ་འཇུག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉེར་དགའི་མཆན་བྱེད་ནས་བྱ་བ་བྱག་ལེན་ལྟར་འབད་ན་ལེགས་སོ། །

སྐྱས་པ། སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་མན་ངག་འོར་བུའི་ཆོག་ས། །ལག་ལེན་སྤང་བུར་སྟར་
བའི་འཕྲེང་མཛེས་འདི། །མཆོག་མཐུན་དངོས་གྲུབ་འབྱུག་པའི་ལྷགས་ཀྱུང་ཡིན། །
དེ་བྱིར་ཐར་(༧ན)འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་འོར་མཛོད།

ཅེས་དཔལ་རྫོང་མེ་འཛིག་སྒྲིབ་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་འཛིགས་
ཆགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པ་མོངས་རྩལ་རང་ཉིད་ལ་ལྟ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་སྟོན་གྱི་ཟབ་འཕྲིད་
ལེགས་པར་སྦྱལ་བའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཀུན་གླིང་ཡོངས་འཛིན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་རྒྱན་ལས་ཇི་
ལྟར་འབྱུང་བའི་མན་ངག་རྣམས་བརྗོད་པར་འཕངས་ཉེ་ཡིག་ལམ་དུ་བཀོད་འདུན་ཡོད་ཁར་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱང་
བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་ངོམ་བརྒྱུག་ཙམ་དུ་རྩ་ལོའི་སྟེ་མིང་འཛིན་པ་གླིང་སྦྱལ་སྦྱོང་བཟང་ལུང་རྟོགས་བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་
པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྟ་བ་ལྷགས་འབྱུག་ལོ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་སྟོན་སྐབས་བསྟེན་པའི་བྱན་མཆོམས་སུ་སྦྱར་
བ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀུན་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བློས་མཉེས་ཤིང་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །

རེག་ཟིག་འདི་ཡང་སྟོན་མིན་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྟོན་ལས་གཤིན་དེགས་པ་པོ་མོའི་ཆོག་ས་ཀྱིས་
ལོ་དུས་ལས་མ་འགྱུར་པར་སྟོང་ཁྲག་འཕྱུང་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀུན་གྱིས་བག་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ཅིག །

༡༡། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟོན་ཆེན་སྐབས་ཉེ་བར་
མཁོ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དག་འདོན་བདུད་ལས་རྣམ་པར་ཀླུལ་བའི་
ཀླུལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་
བཞོད་པའི་བེ་རྩུ་ཁུན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་
ལས་གཉིས་པའོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་བཟོ་རྩི་ར་ལྷ་ཡ། བྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད། །
མགོན་དེའི་དགྲེས་པ་ཀུན་བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །བྱང་འཇུག་གོ་འཕང་མངོན་
གྱུར་ལྷ་ལི་ཏ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །གྲུབ་མཆོག་དོན་
ཡོད་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲས། །རྒྱུད་སེམས་དབང་བསྐྱར་བསྐྱར་བཟོ་དང་། །མདོ་རྒྱུད་མངའ་
བདག་མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
སྟོལ། །མཐུ་སྟོབས་དབང་ལྷག་རུ་ལོ་དོ་རྩེ་གྲགས། །འཛིག་རྟེན་མིག་གྱུར་ཆོས་རབ་དེ་
སྒྲས་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སེང་གོ་འབྱུང་སེང་ཞབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །བདུད་བཞེའི་གཡུལ་བསྐྱོག་རྩེ་བཙུན་རྒྱ་ལོ་དང་། །
ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིན་པོ་
ཆེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །ཀླུལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པའི་དཔལ། །མཁའ་གྲུབ་དམ་པ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་དང་། །བྱང་འཇུག་མཆོག་
བརྟེན་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོའི་ཞབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
སྟོལ། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དགོ་འདུན་འཕེལ། །རྒྱུད་དོན་རི་(༡༣)བཞེན་
གཟིགས་པ་བཀྲ་ཤིས་འཕགས། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་

[illegible]

ལའོར་སྒོན་པོ་གཞུང་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བ་དན་གྱིས་མཛན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རིམ་མེད་
 དགྲེལ་ལའོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ལས་མི་མགོའི་སྐྱེད་བུ་གསུམ་
 གྱི་སྟེང་དུ། ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ། དེའི་ནང་གི་ཤར་དུ་སྒྲིམ་ལས་བྱང་བའི་
 བ་ཡང་གི་ཤ་གོས་མཛན་པ། ལྟོར་ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཁྱིའི་ཤ་ཀྲས་མཛན་པ། ལུབ་ཏུ་རྩི་
 ལས་བྱང་བའི་གྲང་པོ་ཆེའི་ཤ་དཔ་མཛན་པ། བྱང་དུ་ཁི་ལས་བྱང་བའི་ཏའི་ཤ་ཏས་
 མཛན་པ། (༣༦)དབུས་སུ་རྩེ་ལས་བྱང་བའི་མེའི་ཤ་ནས་མཛན་པ། ཤར་ལྟོར་ལི་ལས་
 བྱང་བའི་དྲི་ཆེན་བེས་མཛན་པ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་མི་ལས་བྱང་བའི་རྟ་རས་མཛན་པ། ལུབ་
 བྱང་དུ་པི་ལས་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བྱས་མཛན་པ། བྱང་ཤར་དུ་ཏི་ལས་བྱང་
 བའི་རྒྱང་མར་མས་མཛན་པ། དབུས་སུ་བི་ལས་བྱང་བའི་དྲི་ཆུ་མས་མཛན་པ། དེ་དག་
 གི་སྟེང་དུ་ཨོ་དཀར་པོ་ལྷ་དམར་པོ་རྩེ་སྒོན་པོ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་
 གྱུར། རང་གི་བྲགས་ཀའི་རྩེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རྒྱུད་ལ་ཕོག་པས་རྒྱུད་གཡོས་མེ་
 སྒར་ཏེ་ཐོད་པའི་རྩེ་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བར་གྱུར། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་འཕྲོས་པས། སྐྱོ་རྩོམ་ཆེ་གསུང་རྩོམ་ཆེ་བྲགས་རྩོམ་ཆེ་རྣམས་བཀྲག་ནས་ཡི་གེ་
 གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་རྣམས་ཐོད་པར་རྒྱུད་ནས་ཞུ་བས། རྩེ་གིས་ཁ་དོག་དྲི་ལུས་
 གྱི་སྒོན་སྐྱེད་ལ། ལྷ་ས་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་བྱས། ཨོ་གྱིས་མང་པོར་སྒར་ཞིང་སྤེལ་
 བར་གྱུར། ཨོ་ལྷ་རྩེ། ལན་གསུམ་བརྩོན་དེ་ནང་མཆོད་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། ཨོ་རྩེ་ཕྱི་བརྩོན་ཅིང་ནང་མཆོད་ཕྱིགས་
 སྟེང་གི་མཆོད་པ་ལ་གཏོར་ནས་བསངས། སྐ་སྐ་ལྷ་ས་སྐྱེད་ལ། སྟེང་བའི་རང་ལས་ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་
 པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་རྩེ་རྩེ་ལུ་བ་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་
 བསིལ། དྲི། མེ་ཏོག་ཁབ་ལྷག་སྒོས། མར་མེ། ཞལ་ཟས། (༣༧)རོལ་མོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་བདེ་སྟེང་རྣམ་པ་མཆོད་རྩེས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྒྱིད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཨོ་ཨ་རྩེ་ལྷ་རྩེ། ཨོ་ལྷ་རྩེ་ལྷ་རྩེ། ཨོ་

[illegible]

[illegible]

ནས་ཨོ་སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རྟེ་ཁི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཤྱི་ཡེ་རྟུ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། སྐུ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། །(༥༣)བཙུག་ལྷན་
 འདས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་། དམ་
 ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས། ཐུགས་ཀའི་རྟུ་ལས་འོད་ཟེར་འབྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་
 སྒྲིབ་སྐྱབས། སངས་རྒྱས་ལྷན་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ལུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་ཀའི་རྟུ་ལ་ཐིམ་པས་གཟི་བརྩི་
 དང་མཐུ་སྟོབས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པར་གྱུར། ཨོ་བཙྴ་སུ་ས་མ་ཡ། མ་རུ་བུ་ལ་ཡ།
 བཙྴ་སུ་ཏེ་ལོ་བ་ཏིལ། དི་རྩེ་མེ་རྩ་བ། སུ་ཏོ་ཕྱེ་མེ་རྩ་བ། སུ་པོ་ཕྱེ་མེ་རྩ་བ། ཨ་རུ་ར་རྟོ་
 མེ་རྩ་བ། སམ་སི་རྩེ་སྒྲེ་བ་ཡ་ལྷོ། སམ་ཀམ་སུ་ཙ་མེ། ཅི་ཏི་ཤི་ཡི་ཀྱ་རུ་རྟུ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏེ་
 རྩ་ག་མ་ན་སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ། བཙྴ་མ་མེ་ལུ་ལྷོ། བཙྴ་མ་མེ་ལ་སུ་ཨུ་རྟུ་པལ།
 ཅས་བབ། བསྐྱེད་པའི་མཐར། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་
 ཉམས། །སྤྱི་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྟེ། །ཐུགས་རྩེ་
 ཚེན་པོ་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
 ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ། །བྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཞིང་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་སྟོ་གསུམ་དང་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཐེད་པར་གྱུར། བདག་བསྐྱོད་ཀྱི་ཚོགས་དོས་གཞི་ལ་འཇུག་
 པ་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་(༥༤)ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་
 བསྐྱོད་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྟུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་མེད་པ་
 གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་ཁོ་
 བོ་དང་། རིག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྤྱི་མ་དང་བཅས་པ་

མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲུབ་བྱངས། འོད་ཟེར་རང་གི་སྒྲིང་ཁར་ཐིམ་པར་གྱུར། གང་གི་
 དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྒྲིང་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །བྲམ་རིན་ཆེན་ལྟ་
 བུལ། །རྫོང་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བོ་ཆེ། །དཔལ་
 པོ་མཆོག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན། །གཏུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། །རྫོང་འཛིགས་
 བྱེད་ལ་བྱུག་འཆོལ། །ཞེས་པས་བྲམ་མ་དང་ལྟ་ལ་བྱུག་བྲ། རང་གི་སྒྲིང་གའི་ས་པོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་
 བྱུང་བའི་རྩ་རྩི་ཀ་དཀར་མོ། །ཡག་མོ་སྒྲོན་མོ། །དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ། །གོ་རི་ལྗང་
 ལུ་བྱུག་ན་མཆོད་རྗེས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར། པར་བསམས་ལ།
 ཨོྭ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ས། མཆོད་ཡོན་དང་། ཨོྭ་རྩེ་རྩེ་ཡེལ། ཀྱིས་ཞབས་བསམ་ལ། ཨོྭ་མི་གྱི་ཏ་ན་ན་དུལྱི་སདྱ་ད་
 མ་ཀ་གཤམ་གཤམ་ ཡིས་དྲི། ཨོྭ་ཀྱུ་མ་རྩ་རྩེ་ཁེ་རྩེ་རྩེ་ཡེལ། ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཨོྭ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཡེལ། ཀྱིས་
 བཟུགས་སྒྲོལ། ཨོྭ་དྲི་ལྟ་ལོ་ཅ་ན་མི་གྱི་ཏ་ན་ན་མདུ་ལྟ་ལྟ་དུ་ས་ན་དི་ནི་དྲི་ལྟ་སྒྲུ་མཐར་མེ།
 ཨོྭ་བཟླ་རྩེ་མི་དྲི་ལྟ་རྩེ་སྒྲུ་མཐར་མེ། ཨོྭ་བཟླ་ཤུ་ལྟ་རྩེ། གིས་རོལ་མོ་རྣམས་དཔུལ། ལྟ་མོ་རྣམས་སྒྲུར་
 བསྐྱེད། །དེ་ནས། སྒྲིག་པ་རྣམས་ནི་(༥ན)བཤགས་པར་བྱ། །སྒྲིག་ཤིང་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་
 བསམ་ལ། །མི་བྱེད་པར་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲུར་བཟོད། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་རྗེས་ཡི་རང་། །
 བདག་གིས་བདེ་འགོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྱུབས་སུ་འགོ། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྒྲོལ། །བྱང་ཆུབ་གནས་ལ་འགོད་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བྱེད་རྣམས་ལ། །བདག་གི་ལུས་ནི་དཔུལ་
 བར་བགྱི། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་སྒྲས་ལམ་གྱུར་སྒྲིན་སོགས་
 རྒྱུ་ལ། །སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་དང་བས་བསྐྱེན་པར་བགྱི། །ཞེས་
 ཆོགས་ཞིང་སྒྲུབ་བྱངས་ཏེ། བྱུག་འཆོལ་བ། མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྒྲིག་པ་བཤགས་པ། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་དགོ་
 བ་རྫོགས་བྱུང་བསྒྲོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྱུབས་སུ་འགོ་བ། སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེ། ཡན་ལག་
 བཟུན་པ་བྲ། །འདིར་གཞུང་དུ་རིགས་ལྟའི་སྒྲོམ་བཟུང་བྱེད་པར་འདོད་ན་ལག་པ་མེད་པར་ཁུངས་དང་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་ནས་

བྱ་དགོས་པར་མ་བཤད་ཅིང་སྒོམ་བཟུང་གི་ཚེགས་བཅད་ནམས་མ་བཞོད་པས་སྒོམ་བཟུང་མ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་ཆད་པའི་སྒྲིན་དུ་
མི་འགྱུར་ལ། བྱས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བྱེད་པར་སྒྲོན་བཅུ་གསུམ་མའི་ནང་ལྟར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བདེ་
བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚེས་བརྒྱད་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་
རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་བཏང་སྒོམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །སྤྱམ་དུ་ཆད་མེད་བཞི་བསྒོམ་སྟེ། དེ་
ཡན་ཆད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚེགས་བསམ་པའོ། །ཞི་སྤྱ་བྱ་མ་(༥)ཤུད་རྩེ་སཐ་རྩེ་མེ་སྤྱ་མ་ཤུད་
རྩེ་ཉྱེ། ཞི་བུའུ་དུ་རྩེ་བ་བཟོ་སྤྱ་བ་ལྷུ་རྟོག་ཉྱེ། རང་དང་ཚོགས་ཁིང་གི་ལྟ་དང་དེ་དག་
ལས་གཞན་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆད་
ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ། བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
གྱུར། ཅེས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་ཅིང་འཆི་བ་ཚེས་སྤྱིའི་ལམ་ཁྱེར་བསྒོམ། སྟོང་
པའི་རང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟོང་དུ་རི་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་འབར་
བའི་འཕྲེང་བ་འབྲིགས་པའི་དོ་རྩེའི་རྒྱུག་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟོང་དུ་བི་ལས་རྒྱུའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་བྲུམ་པས་མཚན་པ། དེའི་སྟོང་དུ་ལི་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སེར་པོ་གྲུ་བཞིར་དོ་རྩེས་མཚན་པའི་སྟོང་དུ། རྩྱལས་སྤྱ་ཚོགས་དོ་རྩེ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱལིས་
མཚན་པ། དེ་ལས་འདྲ་ཟེར་འོག་དུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི། འོགས་སུ་འཕྲོས་
པས་དོ་རྩེའི་ར་བ། སྟོང་དུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེའི་གྲུ། གྲུ་གྱི་འོག་ར་བའི་སྟོང་དུ་དོ་
རྩེའི་བྲ་རེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་འབར་བའི་རང་བཞིན། བར་མཚམས་མེད་
པ་དུམ་སུ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ། བསྐྱལ་བ་འཛིགས་པའི་མེ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་སྤྱ་
ལའི་མེ་དབུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ཅེས་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱང་འཁོར་བསྒོམ། ར་བའི་དབུས་སུ་
སྤྱི་ལས་བཀའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རབ་དུ་འབར་བ་གཡས་སྒྲོར་དུ་འཁོར་བ། ཕྱི་བས་

བཅུ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་ལྟེ་བའི་ནང་དང་ཕྱི་བས་ལ། (ཡན)ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་གནས་
 ནམས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་གསུམ་གདན་དབུས་
 མའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་ཀྱལ་པོ་སྒྲ་མདོག་
 མཐིང་ག་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན་མཐིང་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་
 གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་ལྷགས་ཀྱ། གཡོན་གཉིས་པ་དྲུ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ་ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་
 ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་པའི་ཁྲོ་པོ་བཅུ་ཞལ་དུ་བཅུག་ནས་ཁྱབ་དོ་རྩེའི་
 ལས་ནས་ཡུམ་གྱི་པ་དྲུ་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་ལས་རྩྱུ་མིང་པོ་བཅུ་དང་། དེ་ལས་ཁྲོ་
 པོ་བཅུར་གྱུར་པའི་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་སྟོན་པོ་ནམ་སྒྲུང་གི་ཅོད་པན་ཅན། སྟོད་ཀར་
 དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་།
 ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དོ་རྩེ་ཐོབ། གཡོན་གཉིས་པ་དྲུ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་
 པ། རྩྱུ་ཡུམ་གྱི་པ་དྲུ་ལས་སྟོས་ཏེ། ཤར་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་
 ཀྱིས་འཁོད། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། དཀར་
 མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་
 འཁྱུད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་པོ་ཅོན། གཡོན་གཉིས་(ཡབ)
 པ་དྲུ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། རྩྱུ་ཡུམ་གྱི་པ་དྲུ་ལས་སྟོས་ཏེ། སྟོད་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྟེང་གི་
 གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཁོད། ཏྲ་མགིན་དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཅོད་
 པན་ཅན། དམར་མཐིང་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རང་འདྲའི་
 ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་པ་དྲུ། གཡོན་གཉིས་འཁོར་
 ལོ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། རྩྱུ་ཡུམ་གྱི་པ་དྲུ་ལས་སྟོས་ཏེ་ཐུབ་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་

ལ་གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་དཔྱད། བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་སྟོན་པོ་མི་བསྟོད་པའི་ཅོད་པན་
 ཅན། སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་
 ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩོམ་མེད། གཡོན་གཉིས་བསྟོད་དང་
 རལ་གྱི་འཛིན་པ། རྩེ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་ལས་སྟོན་ཏེ་བྱང་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་གཡོན་
 བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་དཔྱད། འདོད་རྒྱལ་མཐིང་ག་མི་བསྟོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། མཐིང་དཀར་
 དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་ལ་(༥ན)འབྱུང་
 ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷག་སྟེ། གཡོན་གཉིས་བསྟོད་དང་རལ་
 གྱི་འཛིན་པ། རྩེ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་ལས་སྟོན་ཏེ་མེ་མཚམས་ཀྱི་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་
 གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་དཔྱད། དབྱུག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པོ་མི་བསྟོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། སྟོ་
 དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་ལ་འབྱུང་
 ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་གཉིས་བསྟོད་དང་རལ་
 གྱི་འཛིན་པ། རྩེ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་ལས་སྟོན་ཏེ། བདེན་བྲལ་གྱི་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་
 གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་དཔྱད། སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་མི་བསྟོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། སྟོ་
 དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་ལ་འབྱུང་
 ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅེ་གསུམ། གཡོན་གཉིས་བསྟོད་དང་རལ་གྱི་
 འཛིན་པ། རྩེ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་ལས་སྟོན་ཏེ། རྒྱུང་མཚམས་ཀྱི་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་
 གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་དཔྱད། མི་གཡོ་བ་མཐིང་ག་མི་བསྟོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། མཐིང་
 དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་ལ་འབྱུང་
 ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་བསྟོད་དང་རྩོ་
 རྩོ་འཛིན་པ། རྩེ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་ལས་སྟོན་ཏེ་དབང་ལྡན་གྱི་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་
 གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་དཔྱད། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྟུར་བ་ལྷང་སེར་མི་བསྟོད་

པའི་ཅོད་པན་ཅན། ལྷང་སེར་མཐིང་ག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 འཁོར་ལོ། གཡོན་གཉིས་བསྐྱ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། འདིའི་ཞལ་མདོག་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་ལྷང་སེར་
 དཀར་དང་དམར་བའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། ། རྒྱུ་ཡུམ་གྱི་(༥བ)བསྐྱ་
 ལས་སྒྲོས་ཏེ་གཙོ་བོའི་སྟེང་གི་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་མདུན་གྱི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་
 འཁོད། དོ་རྩེ་ས་འོག་མཐིང་ག་མི་བསྒྲོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། མཐིང་དཀར་དམར་བའི་
 ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་
 གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དོ་རྩེ། གཡོན་གཉིས་བསྐྱ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། རྒྱུ་ཡུམ་
 གྱི་བསྐྱ་ལས་སྒྲོས་ཏེ་གཙོ་བོའི་འོག་གི་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་རྒྱབ་གྱི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་
 ཀྱིས་འཁོད། བཙུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ཞལ་སོ་སོ་ཡང་དམར་
 ལ་ལྷུམ་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་པ། དབུ་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་ར་དམར་སེར་འབར་ཞིང་གུ་ཏུ་འབྱེལ་
 བ། འཁོར་ལོ་དང་རྩ་ཆ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱན་ཅན།
 བདུད་དང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཅུད་ནས་འབྱེན་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། སྒྲུ་ལ་སྒྲེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་ཤིང་འཛིགས་སུ་རུང་
 བའི་དོ་རྩེ་འབར་བ་སྒྲིན་ལྟར་འབྱེགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཆར་གཅོད་པར་གྱུར། ཅས་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་འཁོར་བསྒྲོམ། དེ་ནས། རང་ཉིད་གཞོད་
 མཛེས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་སྒྲུ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་
 མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་
 ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དོ་རྩེ་དང་རལ་གྱི་ གཡོན་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 བསྐྱ་འཛིན་པ་(༧ན)ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་སྒྲུ་གསུམ་པ་གུ་ཏུ་
 འབྱེང་བ་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་སྟོད་ཡངས་པ། འོག་ཟུར་ནས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཆོགས་

བདྲུའི་ཉེ་བར། རྩུ་ལས་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་ཤར་གྱི་རྩ་དཀར། རྩུའི་རྩ་སེར། ལུབ་ཀྱི་
 རྩ་དམར། བྱང་གི་རྩ་ལྗང། དབུས་ཀྱི་ཉེ་བ་སྟོན་པོས་བརྒྱན་པ། ཉེ་བའི་དབུས་སུ་
 རྩུ་ལས་འཁོར་ལོ་རྩུ་གྱིས་མཚན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་སྒྲུང་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་
 བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང།
 ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དོ་རྩེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་རལ་གྱི་གཡོན་གཉིས་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་བདྲུ་འཛིན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ། བྱི་
 རོལ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཕྱིག་པ་ལྗང་དང་ལྗན་པ། ཕྱིག་
 བའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུ་སེར་པོས་
 བསྒྲོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་དོ་རྩེའི་བྱེད་བས་ལྷུམ་པོར་བསྒྲོར་བ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྟེག་པའི་དོ་རྩེའི་གདུང་བཞིས་མཛེས་པར་སྤྱབ་པ། ཕེ་
 མོར་དོ་རྩེ་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏྲག་གིས་མཛེས་པའི་ནང་གི་ཤར་དཀར་ལྷོ་སེར་
 ལུབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་སྟོ་པ། པ་གྲུའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་སྟེ་རགས་བཞིའི་བྱེའི་
 རོས་སུ་ཆུ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་འཕྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དྲིལ་བྱ་དང་
 རྩ་ཡབ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། དེའི་བྱི་རོས་སུ་བྱ་འདབ་ལས་འཕྱུང་བའི་(ལའ)རིན་
 པོ་ཆེའི་ཤར་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་བདྲུ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ།
 བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཕྱིག་པའི་མཐའ་ནས་འདོད་
 ཡོན་གྱི་སྒྲུམ་བྱ་དམར་པོ། འབྲམ་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲོར་བ་ལ། ལྷ་མོ་མཚོད་
 རྩས་ཐོགས་པ་རྣམས་འཁོད་ནས་མཚོད་པ་བྱེད་པ། སྟོ་དང་སྟོ་བྱུང་གྱི་བྱེའི་མཚམས་དང་།
 འོག་གི་བྱི་ནང་གི་གྲུ་བཞིར་ལྷ་བྱེད་དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲས་པ། སྟོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་
 དུ་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བརྟེག་པའི་རྟ་བབས་སྒྲུམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྗན་པའི་སྟེང་དུ་
 ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་དང་བཅས་པ། དོ་རྩེའི་ར་བ་

མེ་རི་དང་བཙས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ། གཏུམ་དྲག་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ན། ཉ་ག་གེ་སར་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་བརྒྱད། དེའི་རྩ་བར་བརྒྱ་གྲིན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྒྱུང་བརྒྱད། ཅེ་མོར་རྩུ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་གདོང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་སྒྱུང་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེའི་རྩུ་བརྒྱད། དེ་ལ་གནས་པའི་ཉོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཁྲུ་བརྒྱད། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིན་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། གཞན་ཡང་ཀེང་རུས་དང་། གསལ་ཤིང་གིས་ཕྱག་པའི་རོ་དང་ཤིང་ལ་དབྱངས་པ་དང་། སྒྲིས་བྱ་ཟ་བ་དང་། མཆོན་གྱིས་ཕྱག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་རོག་དང་བྱ་ཁྲོད་དང་ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་དང་སེང་གོ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅ་ཅ་སྒྲོག་པའི་རོ་ལངས་དང་། གཞོད་སྤྲིན་དང་སྤྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་འཛིགས་སུ་རུང་བ། གྲུབ་པ་དང་(༡༠ན)རིག་པ་འཛིན་པ་དང་དམ་ཆོག་སྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ། གཅེར་བྱ་སྒྲུབ་ཤིག་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཏེའུ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་འྲི་ག་འཛིན་པ་ཐོད་པའི་སྤྲི་བོར་བརྒྱན་པ། ཁྲོད་ཅིང་དུར་ཁྱོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་བྱེད་པའི་དུར་ཁྱོད་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། བསམ་པ་ནི་རྟེན་བསྐྱེད་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་ཁུ་ལས་ཁུ་བུར་གྱི་ཁུ་ལ་དུ་རྫི་མེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྱི་དབུས་སུ་རྫི་ས་མཆོན་པ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་དངས་ཏེ། ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་རྒྱ་རྫོང་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུར་གྱུར་པ་སྒྲུ་མདོག་སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་པ་ཕྱག་གཡས་རལ་གྱི་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་གྱིས་སྒྲིགས་པམ་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། ཞབས་རྫོང་འཛིན་གྱི་ཁྲུང་གིས་བཞུགས་པ། མཆོན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་

བྱང་བརྒྱུད་ཅུས་བརྒྱན་པ། རལ་པའི་ཟུར་ཕུང་ལྔ་དང་ལྔན་ཞིང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་ཆོག་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་དུ་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ཡོངས་སྒྲུའི་ལམ་ཁྱེར་བསྐྱོམ།
 དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷུ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར། དེའི་འདྲ་གྱིས་ཐུགས་བརྩན་
 བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྩོམ་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་(༡༠བ)དཔའ་དང་། རྩོམ་ཐུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོ་བོ་དང་། སེམས་
 མ་རྩོམ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་སྒྱུན་བྱངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་
 ལ་ཞུགས་པ་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་
 ལའོར་དུ་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་ལྔན་པ་ལས་འོད་ཟེར་
 འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོ་བོ་དང་རིག་པའི་ཆོགས་
 རྣམས་སྒྱུན་བྱངས། རྩྱུ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཁྱོ་བོའི་རྩོམ་ཁྱེད་ག་ནག་པོ། ཅེ་དགྲ་པ་ར་
 ཤིན་ཏུ་གདངས་པ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་ལྔན་པ། ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་
 རྩོམ་ཐུ་མོའི་གཟུགས་སྟོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོ་བོ་དང་
 རིག་པའི་ཆོགས་རྣམས་སྟོས་ཏེ། བམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉི་མ་གྱི་གང་བུ་བཞེན་དུ་
 གང་བ། ཉི་མ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་རྩོམ་འཛིགས་
 བྱེད་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་རྩོམ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ལྷ་བ་ཉི་མ་རྩོ་
 རྩོམ་རྩོམ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲིན་ཆོགས་པསྒྲུ་དང་ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་
 གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་རྩོམ་འཛིན་པ་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐུ་
 མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགྲ་ཐུག་སོ་བཞི་ཞབས་བརྩུག་པ་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་
 གཡོན་བརྒྱུདས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་མདོན་བྱང་ལྔའི་སྟོན་ལྟས་བུ་རྩོམ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལྟེ་སྐུ་བ་སྐུལ་སྒྲུའི་ལམ་ཁྱེར་བསྐྱོམ། ཁམས་གསུམ་པོ་བར་ལྷུས་པ་ཉ་ཉ་ཞེས་སྟོན་ཅིང་ལྷུགས་
 འདྲིལ་བ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ་ཁྱོ་གཉིས་ཅན་(༡༡ན)ཁྱོ་གཉིས་གྱི་འབྲམ་དུ།

སྒྲིབ་མ་དང་སྒྲུབ་འཛིག་སྤྱོད་དཔལ་པོ་ལྟར་ལབར་བ། སྒྲིབ་མ་སེར་གྱི་དུ་བཞེས་
 བ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་སྤིགས་མཛུབ་བྱེད་བ། འཛིག་སྤྱོད་
 བ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་སྤྱོད་པར་མཛད་བ། མོ་ཀ་རའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་བ།
 མིའི་ཁྲག་དང་ཞག་དང་རླང་དང་ཆེལ་སྤྱོད་བ། འཛིག་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཐོད་པ་སྒྲམ་པོ་
 ལྷས་ཐོད་བྱས་ཤིང་། མགོ་པོ་རྒྱུ་པ་ལྷ་བཅུའི་ཐོད་པའི་ཐེང་བས་བརྒྱན་བ། སྒྲུལ་ནག་
 པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྒྱ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་བ། གསུམ་པ་ཆེ་བ། གཅེར་སྤྱོད་གསུགས་ཅན་མཆོན་མ་
 གྱི་དུ་འགྲོང་བ། སྒྲིབ་མ་དང་མེ་མ་དང་སྒྲིབ་མ་དང་བསྒྲུབ་རྣམས་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་ལབར་
 ཞིང་། རྒྱ་ཞལ་ནག་པོ་མ་རྟེན་གདོང་ཅན་གྱི་ཕྱོག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ཅན། དེའི་སྤྱོད་མ་
 རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ཀྱི་ཞལ་དམར་པོ། རབ་དུ་འཛིག་སྤྱོད་པ་ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛིག་
 བ། དེའི་སྤྱོད་དུ་འཛིག་དཔལ་ཀྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་བ། གཞོན་ཅུའི་རྒྱུ་གྱིས་
 བརྒྱན་བ། སྒྲིབ་པོར་རལ་པ་ལྷ་དང་ལྷན་བ། རྒྱའི་རྒྱ་བའི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་དང་པོ་སྒྲོན་
 པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དམར་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། རྒྱའི་རྒྱ་བའི་གཡོན་ཀྱི་ཞལ་དང་
 པོ་དཀར་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དུད་ཀ། གཡོན་ཞལ་ནག་པོ། ཞལ་རྣམས་གྱི་ཕྱོག་
 བ། ཞལ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་བ། རྒྱག་གཡས་གཡོན་
 ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་རྒྱུ་པ་མགོ་(༡༡བ)གཡས་དང་། སྒྲིབ་ཕྱིར་
 བརྒྱན་ཏེ་ལག་པ་དང་རླང་པའི་བགས་པ་གཡོན་པ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་འཛིན་བ། ལྷག་མ་
 གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྱི་གྲུག་གཉིས་པ་ན་སྒྲིབ་པ་ལ། གསུམ་པ་ན་གཏུན་ཤིང་། བཞི་
 པ་ན་ཆུ་གྱི་ལྷ་པ་ན་ཀ་ཏལ། དུག་པ་ན་དབྱ་སྒྲིབ། བདུན་པ་ན་མདུང་། བརྒྱུད་པ་ན་
 མདུང་། དགུ་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི། བཅུ་པ་ན་དབྲུག་ཏོ། བཅུ་གཅིག་པ་ན་ཁ་ཏྲི་ག། བཅུ་
 གཉིས་པ་ན་འཁོར་ལོ། བཅུ་གསུམ་པ་ན་དོན་མེ་ལྷ་པ། བཅུ་བཞི་པ་ན་དོན་མེ་ཐོ་བ། བཅོ་

ལྷ་པ་ན་རལ་གྱི། བརྩ་དུག་པ་ན་ཅང་ཏེའུ་བསྐྱམས་ཤིང་། ལྷག་མ་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་
 བྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་ཚངས་པའི་མགོ་བོ། གསུམ་པ་ན་ཕུབ།
 བཞི་པ་ན་རྒྱུ་པ། ལྷ་པ་ན་ཞགས་པ། དུག་པ་ན་གཞུ། བདུན་པ་ན་རྒྱུ་མ། བརྒྱུད་པ་
 ན་དེལ་ལ། དགུ་པ་ན་ལག་པ། བརྩ་པ་ན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས། བརྩ་གཅིག་པ་ན་སྐྱེས་ལུ་
 གསལ་ཤིང་ལ་གཙུག་པ། བརྩ་གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ། བརྩ་གསུམ་པ་ན་ཐོད་ཚལ། བརྩ་
 བཞི་པ་ན་སྒྲིགས་མཛུབ། བཙོ་ལྷ་པ་ན་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ། བརྩ་དུག་པ་ན་རྒྱུད་རས་
 བསྐྱམས་པ། ཞབས་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་མི། གཉིས་པས་མ་ཏེ། གསུམ་པས་གྲང་།
 བཞི་པས་བོད་ལ། ལྷ་པས་རྩ་མོང་། དུག་པས་ཁྲི། བདུན་པས་ལུག། བརྒྱུད་པས་
 ལ་དང་། གཡོན་གྱི་དང་པོས་བྱ་རྒྱུད། གཉིས་པས་ལྷག་པ། གསུམ་པས་བྱ་རོག། བཞི་
 པས་ནེ་ཙོ། ལྷ་པས་ཁྲ། དུག་པས་བྱ་ཆེན་པོ། བདུན་པས་ཁྲིམ་བྱ། བརྒྱུད་པས་བཞད་
 མནན་པ། ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་བྱབ་འཇུག་དང་དུག་པོ་དང་། གཞོན་ལུ་གདོང་
 དུག་དང་ལོག་འདྲེན་དང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་རྒྱུ་པ་ཏུ་(༡༡ན)བྱས་ཏེ། ཞབས་ལོག་
 ཏུ་མནན་ནས་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་གྲོང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། བརྩ་གསུམ་མའི་གཞུང་
 ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་འདིར་སེམས་དཔའ་སྐྱེས་བཅུགས་བསྐྱོམ་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་གཞུང་ཏུ་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་རྒྱལས་
 ཀྱི་ལོག་ཏུ་སེམས་དཔའ་སྐྱེས་བཅུགས་བསྐྱོམ་པ་བཤད། དེའི་མིག་ཏུ་ས་སྒྲིང་གི་རང་བཞིན་གྱི་དཀར་
 པོ། རྩ་བར་བྱག་རྩོད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩོད་གཤོལ་པོ། སྒྲར་ནམ་སྒྲིང་གི་རང་བཞིན་ཁྱི་སེར་
 པོ། ལྷེར་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩི་དམར་པོ། དཔལ་བར་སྐྱབ་སེལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཀྱི་ལྷང་གུ། ལྷེ་བར་ཀུན་བཟང་གི་རང་བཞིན་སྤྲི་དཀར་པོ། སྐྱི་བོར་སྐྱེ་རྩོ་
 རྩོའི་རང་བཞིན་ལྷོ་དཀར་པོ། མགོན་པར་གསུང་རྩོ་རྩོའི་རང་བཞིན་ལྷ་དམར་པོ། ཐུགས་
 ཀར་ཐུགས་རྩོ་རྩོའི་རང་བཞིན་རྩོ་ལྷོན་པོ། ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལས། རང་
 ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་

དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་ལྷ་ལ་མཛོག་སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་པ། ལྷ་གཡས་རལ་
 གི་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་གྱིས་སྒྲིགས་བམ་ལྷགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། ཞབས་དོ་ཐེ་འཛིགས་
 གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། རལ་པའི་
 ཟུར་ཕྱད་ལྷ་དང་ལྷན་ཞིང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་ལྷགས་ཀར་ལྷ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་དྲུ་ཡིག་
 མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། ཞེས་སེམས་དཔལ་སྐྱུ་བཞེགས་བསྐྱོམ། གཡོན་པའི་དོ་ཐེ་འཛིགས་ཀྱི་(༡༢)
 མཐེའུ་རྒྱུང་དང་གཡས་པའི་དོ་ཐེ་འཛིགས་ཀྱི་མཛུབ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོྭ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་མདུ་གོ་རྩེ་
 ལྷ་གཞུང་ལྷ་གཞུང་ལྷ་སྐྱུ་ད་ལྷ་རྩ་ཉི་གི་རྩེ་རྩེ་སྐྱུ་ད་མེ་རྩེ་སྐྱུ་ཀྱུ་རྩ་སྐྱུ་ རང་གི་ལྷགས་
 ཀའི་རྩེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲུ་བའི་
 དཔལ་དོ་ཐེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མདུན་
 གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱུན་དངས། རྩེ་ རྩེ་ བརྟེན་ཅིང་སྐྱེད་གནས་ཁོ་བོ་སྐྱུས་ཏེ་ཕྱི་འབྲང་གི་བཞེགས་བསྐྱོམ། ཨོྭ་རྩེ་
 རྩེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཛོད། ཨོྭ་སྐྱུ་ར་རྩེ་ཞེས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོའི་སྐྱི་པོར་དགྲག། ཨོྭ་དམྱ་རྩེ་
 གིས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་གཞུག། ཨོྭ་པདྨ་པོ་གྱིས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིང་། ཨོྭ་ཁདྲ་རྩེ་ས་དབང་
 དུ་བཅོམ། ཉེ་ནས། ཨོྭ་རྩེ་རྩེ་ ཞེས་སོགས་ལྷག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། སྐྱར་ཡང་རང་གི་ལྷགས་ཀའི་
 རྩེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལྷགས་བརྒྱན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱུས་དང་བཅས་པ་
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱུན་དངས། ཨོྭ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་མཛོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོས་པའི་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གིས་པ་བརྟེན་
 པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། ལྷ་བ་ལྷ་བུའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་ལྷས་བཀའ་བ་བཟུང་
 བས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དབང་བསྐྱུར་བ། རི་
 ལྷར་དེ་བཞིན་བདག་གིས་ནི། ཉེག་པ་ལྷ་ཡི་རྒྱས་དབང་བསྐྱུར། །(༡༣)ཞེས་གསུང་

ཞིང་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས། དབང་གི་ཚུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སྤི་མ་ཐམས་
 ཅད་དག །ཚུ་ལྟག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་
 གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་གི་ལྟ་རྒྱུ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་
 གྱུར། བར་བསམ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ནས། ཞི་རྩེ་ཕྱི་རྩེ་ ཞེས་སྟགས་
 སམ། ཞི་ཡ་མུན་ཀ་ཨ་རྒྱུ་བྲ་དྲི་རྩེ་སྤྱོད་ ཞེས་སྟགས་ ཀྱིས་མཆོད། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ནང་
 མཆོད་སྒར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། མཆོད་དོ་སྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་ཐུང་བོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་འབྲུང་གནས། འཕགས་པའི་
 དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག །དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱོ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་དུ་ཞི་
 ཞུ་རྟུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། ལྷ་ལི་ཏ་བཟླའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། ཨ་མོ་གྲ་
 བཟླའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་སྤྱོ་མ་པའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། བསྐྱ་བཟླའི་
 ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། དྲི་བོ་ཀ་ར་རྟུ་ཏའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རུ་ལོ་ཅུ་བརྩེ་རྩེ་གཤགས་ཀྱི་
 ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རུ་ཆོས་རབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རུ་ཡེ་ཤེས་སངས་བའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ།
 རུ་འབུམ་སངས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རྩེ་བཅུན་རྒྱ་ལོའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རྩེ་བ་ཤེས་
 རབ་སངས་བའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། སྤྱོ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་པའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། ཆོས་རྩེ་དོན་
 གྲུབ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཅོང་(༡༣༥)ལ་པ་ཆེན་
 པོའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། མཁའ་སྤྱོད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་
 ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རྩེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སངས་བའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། འདུལ་འཛིན་དཔལ་
 ལྷན་བཟང་པོའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། འཇམ་དབྱངས་དགོ་འདུན་འཕེལ་བའི་ཞལ་དུ་ཞི་
 ཞུ་རྟུ། རྒྱུད་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པའི་ཞལ་དུ་ཞི་ཞུ་རྟུ། རྒྱུད་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ

མཚོའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། རྒྱུད་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས་པའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། རྒྱུད་
ཆེན་རྩེ་བཟང་པོའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། རྒྱུད་ཆེན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ།
པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་དུ་
ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། པཎ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྟོ་བཟང་བསྐལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། བྱལ་བའི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་བའི་རྩེ་རྩེའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ།
ཁྱིའི་རྒྱ་དབང་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཁྱིའི་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་ཀྱི་ཞལ་དུ་
ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་འགྲུག་རི་རྩེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་འབྱུང་རྒྱ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གནང་
བའི་སྤྲུལ་པ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཨོྭ་ཡ་ལྷན་ཀྱི་རྩེ་པཎ།
ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། གཞན་ཡང་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ། འཕགས་
པའི་དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ། བསྟན་པ་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་སྦྱང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པ་སྤྲུལ་པ་(༡༧)གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་བསྐྱབས་པའི་སྤྲུང་མ་དམ་ཆོག་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། གནས་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས། དུང་ཁྱོད་
ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ན་གནས་པའི་དཔལ་པོ་དང་། རྣལ་འབྱུང་མ་དང་། རྟོགས་སྦྱང་དང་།
ཞིང་སྦྱང་དང་། གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། གཞི་བདག་གཞུག་མར་
གནས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ།
རྟོགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་དངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར།
པར་བསམ་ལ། ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། སྡེ་གི་དྲུག་ན་རྩེ་པཎ། ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ། ཨོྭ་ཨོྭ་ཏུ།

ཨ་ཏུ་ཀོ་ཉི་ཉི། མགོན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་གྱུར།
ཉི། འཇམ་དཔལ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་མདོག་ཅན། འཇམ་དཔལ་ཐུགས་
ལ་ཚེས་ཀྱན་རང་བཞིན་གསལ། འཇམ་དཔལ་གསུང་གི་དབང་ཐུག་འཇམ་པའི་
དབྱངས། འཇམ་དཔལ་བདག་ནི་རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུད། ཐུགས་མཚོག་འཇམ་
པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེས་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། འཛིགས་བྱེད་འཛིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐུར་སྟོན་པ། མི་བཟང་དུས་མཐའི་བསྐལ་པའི་མེ་
ལྟར་འབར། ཞལ་གདངས་ཁྲོ་གཉེར་སྒྲིབ་མ་གྲོག་ལྟར་འབྱ། སྐྱབ་བགྲང་མཆེ་བ་
གཅིགས་པར་རབ་རྒྱུ་འབར། རྡོ་རྗེའི་རྟ་སྐྱད་དྲག་པོ་རྟ་རྟར་བཞད། མཁའ་འགོ་སྐྱད་
པའི་ཕྱོ་སྐྱད་གནམ་དུ་སྒྲོག། ཁྲོས་པའི་སྟོབས་ཆེན་བརྒྱབས་པས་(༡༤བ)ཐམས་
གསུམ་གཞོན། སྤྲིགས་མཛུབ་གནམ་དུ་བསྐྱེད་ཁིང་ལྟ་ཆེན་འདུལ། ཐུགས་འདྲེལ་
ཚེམས་ཆེན་གཅིགས་ཤིང་ཁྲག་གིས་ཐྱོས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞལ་དུ་
གསོལ། སྤྱང་ཆེན་ཀོ་སྟོན་ཐོད་པའི་ཐྱེད་བས་བརྒྱན། གཅེར་བྱ་འཛིགས་བྱེད་དབང་
ཐུག་ཆེན་པོའི་ཚུལ། འཛིགས་བྱེད་མ་ཉེ་ཁྲོས་པའི་ཞལ་གདངས་ཤིང་། ཞལ་དགུ་
འབར་བས་སྤིང་བ་ཟ་ཁིང་རུབ། འགོ་བ་སྐྱ་ཚོགས་འདུལ་བའི་ཐུག་རྒྱུ་འབར། བདུད་རིགས་གཞོན་པའི་ཞབས་ནི་བརྒྱངས་བསྐྱམས་མཛད། འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
སྐུ་ལ་རྟག་རྒྱུ་འདུད། དབྱུང་གུ་འབར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས། གཡས་ཀྱི་ཞལ་
གསུམ་བགྲང་བའི། མཐིང་ཁ་དམར་དང་སེར་བའི་ཞལ། གཡོན་པའི་ཞལ་གསུམ་
གདངས་པའི། དཀར་དང་དུང་ཁ་ནག་པོའི་ཞལ། དབྱས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་འབར་བ་
ནི། ཁྲོ་དང་ཆགས་དང་ཞི་བའི་ཚུལ། ཐུག་རྒྱུ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལས། གཡས་ཀྱི་
ཐུག་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་ནི། བརྟེན་ཅིང་འཛེམས་པའི་མཚོན་ཆ་གདངས། གཡོན་ཀྱི་ཐུག་
རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་ནི། རྡོ་ལ་ཅིང་སྟོབ་པའི་མཚན་མས་མཛེས། བརྟེན་རྟེམས་ཞབས་ཀྱི་

ཚམས་རམས་ལས། །གཡས་གྱི་ཞབས་བརྟན་བསྐྱམས་པ་ནི། །དྲིགས་པའི་ལྟ་བརྟན་
 ཐབས་གྱིས་གཞོན། །གཡོན་གྱི་ཞབས་བརྟན་བརྟུངས་པ་ནི། །དྲིགས་པའི་ལྟ་མོ་
 བརྟན་ལ་རོལ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར། །ཏྲག་ཏུ་ལྷོད་ཀྱིས་པའི་ཚུལ། །
 དག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེ་སྤང་འདུལ། །འདུལ་སྐྱེ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དུར་བྱོད་ཆེན་
 པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས། །བདུན་དང་གཤིན་(༡༥ན)ཇེ་ཐབས་གྱི་འདུལ། །མ་མོ་
 མཁའ་འགོ་དབང་དུ་སྤྱད། །དབང་སྤྱད་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་
 དགྱིལ་འཁོར་ནས། །དབང་མེད་དད་པས་འདུད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་
 གྱིས་བསྐྱོར། །འཁོར་བཅས་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སྤྲུགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 ནས། །རི་ལྷ་བུར་ནི་སྐྱུལ་གྱུར་ཀྱང་། །རྣམ་དག་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཏེ། །མཉམ་
 ཉིད་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའམ་བསྟུན། །གཉིས་མེད་བུན་མོང་མ་ཡིན་བྱབ་པའི་
 སྐྱུ། །ཀྱུན་ལ་སྒྲོམས་མཛད་ཀྱལ་བ་ཀྱུན་གྱི་ཡབ། །ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱུར་ཀྱལ་བ་ཀྱུན་
 གྱི་ཡུམ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཀྱལ་བ་ཀྱུན་གྱི་སྐུས། །ཕྱག་འཆའ་འཇམ་དཔལ་
 དཔལ་གྱུར་རྫོགས་པ་བྱོད། །ཆོས་གྱི་སྐྱུ་ལ་བྱམས་སྤང་མི་མངའ་ཡང་། །སྤྱིད་གསུམ་
 གཏུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་བྱིར། །སྤྲུགས་ཇེ་ཐབས་གྱིས་བྱོ་ཀྱལ་སྐྱུར་བརྟན་པ། །
 འཛིགས་བྱེད་གཤིན་ཇེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པས་
 བསྟོད། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་དབྱུང་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐྱོམ་པ་
 གཉིས་གྱིས་གསལ་སྤང་བསྐྱབ་ཅིང་། །བདག་ཉིད་དཔལ་རྫོང་ཇེ་འཛིགས་བྱེད་དོ་སྐྱུམ་དུ་ངེས་པ་སྤྲུགས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་འཛོག་
 པའི་ད་ཀྱལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཆུ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །སྐྱོམ་པ་པོ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་དང་སྐྱོམ་རྣམས་
 བརྟགས་ན་ཡང་དག་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འཛོག་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་སྐྱུར་བ་ལ་མཉམ་
 པར་འཛོག་པ་ནི་དམིགས་པ་ལྟའི་སྐྱུ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་(༡༥བ)ཐུན་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་
 ཟབ་པ་དང་ཆུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་

བསལ་བའི་ཕྱིར་སྟེང་རམ་འོག་གི་སྒྲ་ཅེར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་
བརྟན་པ་དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་མང་པོ་སྒྲིལ་སྒྲར་ཡང་ཅུ་བའི་མཚན་མ་ལ་སྟུང་པ་ནི་བྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཏེ་
བཟུང་བའི་མིམ་པའོ། །ཞལ་དགུ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ། །རྩ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས།
ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྟུ་གསུང་ཕྱགས་ཏེ་སོ་བདུན་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། །ཞབས་བཅུ་
དྲུག་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག། །མཚན་མ་གཉིས་དུ་འགྲོང་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ། མི་
ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་། བྱ་མོད་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་དག་
པ་ཡིན་ལ། གཅེར་བུ་ནི་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པ་དང་། སྒྲ་གཉིས་དུ་བརྗེས་པ་ནི་ཕྱ་རན་
ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན། གཏན་ལ་དབབ་
པའི་གཞི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའི་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་སྟུ་མ་དང་དོན་དམ་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ། ཁོང་དུ་རྟུང་བའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་གཙོ་
བོ་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་ནི། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐབས་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་པའོ། །ལམ་དེས་བསྟོད་པའི་འབྲས་བུ་
དངོས་གྲུབ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། སྒྲིབ་པ་བྱང་
པའི་མུང་འདས་སོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒྲིས། དེ་ལྟར་མཚན་
པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དག་པ་བྱན་པར་བྱ། ཐེང་བ། རྩི་རྩི་ས་བསང་། སྤྱ་སྤྱ་ལས་སྤྱངས། སྟོང་
པའི་ངང་(༡༥ན)ལས་ཐེང་དོག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བད་ཉིད་སྟོང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གི་གྲུག་དང་ཐོད་
པ་འཛིན་པ་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། །མགྲིན་པར་ཨུ་ཕྱགས་ཀར་
རྩྱུ་གིས་མཚན་པར་གྱུར། ཕྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་
བའི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་ལྟ་སྟུན་བྱངས། ཡེ་ཤེས་པ་རི་རྩྱུ་བོ་རྩི་གཉིས་སུ་མེད་པར་
གྱུར། དབང་ལྟས་དབང་བསྟུར་མི་བསྟོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོ་ཡ་ལྷན་ཀ་

བ་འདུལ་ཕྱིར་འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། །ལས་བྱེད་སྤྱལ་བ་གཤེན་རྗེའི་འཁོར་
 དང་བཅས། །འདྲིར་གཤེགས་བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞི་རྩི་རྩ་
 རྩོ་ནས་ཀྱང་སྤྱད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱལ་ས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་
 བསྐྱོམས་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་བ་དཔལ་རྩོལ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་
 བའི་(༡)ཡན་རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཕྱོགས་སྤྱོད་དང་བཅས་བ་སྤྱད་བྲངས།
 ཡེ་ཤེས་པ། ཞི་མྱུ་ར་རྩོལ་སྤོགས་ཀྱིས་དགུག་གཞུག་བཅིང་བ་སྤོགས་བྱ། ཕྱོགས་སྤྱོད་རྣམས་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་འཁོད་བར་གྱུར། བར་བསམ། ཞི་རྩི་རྩ་རྩོ་
 བས། རྩ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་བས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་དབང་གི་ལྟ་རྣམས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་
 བར་གྱུར། མཆོད་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་གཙང་གྱུར་ཅིང་། །སྤྱོད་བའི་རྟོགས་
 བ་མི་མངའ་ཡང་། །སྤྱི་ཞུའི་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཆབ་འདིས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྤྱུ་བྱས་
 གསོལ། །ཞི་ཡ་མྱུ་ར་ཀ་ས་བ་རི་སྤྱ་ར་ཨ་རྩི་བྱ་དྲི་རྩི་རྩྱ་སྤྱ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་གཙང་
 གྱུར་ཅིང་། །སྤྱོད་བའི་རྟོག་བ་མི་མངའ་ཡང་། །སྤྱི་ཞུའི་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་བསེལ་འདིས། །
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྤྱུ་བྱས་གསོལ། །ཞི་ཡ་མྱུ་ར་ཀ་ས་བ་རི་སྤྱ་ར་བའི་བྱ་དྲི་རྩི་
 རྩྱ་སྤྱ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྤྱ། །རྒྱལ་བེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དྲི་
 དང་ལྷང་། །སྤྱོད་མའི་ཆོས་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆགས་
 རུལ་མི་མངའ་ཡང་། །བདག་ཅག་སྤྱི་ཞུ་གྲས་པས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱ། །དྲི་མཆོག་གཙང་མར་
 བཤམས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་གྱུར་ཅིག་ །ཞི་ཡ་
 མྱུ་ར་ཀ་ས་བ་རི་སྤྱ་ར་གཞི་བྱ་དྲི་རྩི་རྩྱ་སྤྱ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྤྱ། །
 བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་རྒྱན་གྱི་མེ་རྟོག་མཛེས། །སྤྱོད་མའི་ཆོས་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱུར་
 ཞིང་། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆགས་རུལ་མི་མངའ་ཡང་། །(༡)ཡན་བདག་ཅག་སྤྱི་ཞུ་
 གྲས་པས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱ། །མེ་རྟོག་གཙང་མར་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཡན་

ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག །ཞོ་ཡ་མུན་ཀ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་པུའེ་བྲ་དྲིཾ་རྩྱ་ལྷ་ རྩལ་
བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྒྲུ། །ཡེ་ཤེས་པོ་བྲང་མཆོན་དཔའི་མེ་དོག་སྒོས། །སྒྲུ་
མའི་ཆོས་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆགས་རྩལ་མི་མངའ་
ཡང་། །བདག་ཅག་སྲི་བྱ་གྲས་པས་རྩལ་གྱིས་སྒྲུ། །བདུག་སྒོས་གཙང་མར་བཤམས་
དེ་ལྟལ་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག །ཞོ་ཡ་མུན་ཀ་ས་
པ་རི་ལྷ་ར་པུའེ་བྲ་དྲིཾ་རྩྱ་ལྷ་ རྩལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྒྲུ། །མ་རིག་
ལྷན་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གསལ། །སྒྲུ་མའི་ཆོས་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །
རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆགས་རྩལ་མི་མངའ་ཡང་། །བདག་ཅག་སྲི་བྱ་གྲས་པས་རྩལ་
གྱིས་སྒྲུ། །སྒྲུང་གསལ་གཙང་མར་བཤམས་དེ་ལྟལ་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཡན་ལག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག །ཞོ་ཡ་མུན་ཀ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་པུའེ་བྲ་དྲིཾ་རྩྱ་ལྷ་ རྩལ་
བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྒྲུ། །ཁོར་བདུན་ཡོན་ཏན་ཆོག་ཤེས་བདུད་ཅིང་ཟས། །
སྒྲུ་མའི་ཆོས་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆགས་རྩལ་མི་མངའ་
ཡང་། །བདག་ཅག་སྲི་བྱ་གྲས་པས་རྩལ་གྱིས་སྒྲུ། །བཤོས་བཟང་གཙང་མར་བཤམས་
དེ་ལྟལ་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག །ཞོ་ཡ་མུན་ཀ་ས་
པ་རི་ལྷ་ར་པུའེ་བྲ་དྲིཾ་རྩྱ་ལྷ་ རྩལ་སྲུང་མེ་རྩེ་ཐེག་པའི་དོན་སྟོན་ཅིང་། །ཤེས་
རབ་དབྱངས་ཀྱི་རྩེས་འགྲོ་རོལ་མོའི་སྒྲུ། །བདུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞིམ་སྒྱིར་དལལ་བར་
བགྱི། །དོན་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངའ་བརྟེན་འདི་བཞེས་ཤིག །ཞོ་ཡ་མུན་ཀ་ས་པ་རི་ལྷ་
ར་པུའེ་བྲ་དྲིཾ་རྩྱ་ལྷ་ ཞེས་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་རྣམས་དལལ། ལྷན་འདྲན་དང་མཆོད་པ་བསྐྱས་པ་ལ་མོས་
ན་ཆོགས་བཅད་རྣམས་བཞག་ནས་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་སྐགས་ཙམ་གྱིས་བྱས་གྱང་རུང་། །ཞོ་ཡ་མུན་ཀ་སྒྲུ་ཞོ་ལྷ་རྩྱ་
ཞེས་ནང་མཆོད་འབུལ། །གཉིས་མེད་སྒྲན་མོང་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་དགུ་བསྟོད། །མདུག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་མཆོད་ལའང་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་རྩལ་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱ། །དེ་ནས་གཙོ་བོའི་གདོར་མ་ལ་ཆང་ཆུ་ནང་མཆོད་གསུམ་གྱིས་རིམ་

པ་བཞིན་བྱ་ལ་སྤར་གྱི་ནང་མཆོད་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤར་ཕྱིན་བརྒྱལ་བྱ། མགོན་ཆུང་སྤར་གྱི་ལྷགས་རྟུ་ལས་སྤྱུས་
པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དཀར་པོ་འོད་གྱི་སྤྱུ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་གཏོར་མའི་བཅུད་
བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ། ཨོྩྭ་ཏྭ་ཏྭ་ཏྭ་གྱི་རྟུ་ན་ན་རྟུ་པའ། བརྩ་རྟུ་ར་བ་ཡ་
ཨ་ཏི་པ་རྟུ་ཨི་མི་བ་ལི་ཏ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏི་ཁ་ཏི་རྟུ་པའ་སྤྱུ། ཞེས་པས་བདུན་ནམ་གསུམ་གྱིས་དབུལ་
ཨོྩྭ་ཏྭ་ཏྭ་ཏྭ་ཞེས་སོགས་དང་སྟོང་པོ་ལ་འབྱུག་སྤྱུམ་བཏགས་པས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། (༡༥)གཉིས་
མེད་ཐུན་མོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། དེ་ནས་ཕྱོགས་སྟོང་གི་གཏོར་མ་གོང་བཞིན་བསང་སྤྱང་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་ཅ་སྤགས་
བརྩོད་པས་ཀྱང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ལ། ཨོྩྭ་ཅ་ར་འྩྭ་ཞེས་པ་ནས། སམ་རྟུ་ཏེ་རྟུ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྩོད་དེ་
ཕྱོགས་སྟོང་འཁོར་བཅས་ལ་དབུལ། ཨོྩྭ་ད་ཤ་དེ་ཀ་ལོ་ཀ་ལྷ་ལ་ས་པ་རི་སྤྱར་ཨོྩྭ་ཞེས་པ་ནས། འདུད་
ཅིང་མཆིས། ཕྱོགས་སྟོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་སྤྱུས་བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་
སྤྱབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག ཁྱེས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།
གཏོར་མགོན་སྤྱད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པ་བྱ་བའི་ཡོང་མེད་ན། མདུན་དུ་སྤྱད་ཅིག་གིས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་གྱུར།
རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྟུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་
གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱོགས་སྟོང་དང་བཅས་པ་སྤྱན་བྲངས། རོ་རྟུ་བུ་
རོ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། མགོན་ཆུང་སྤར་གྱི་ལྷགས་རྟུ་
ལས་སྤྱུས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས། ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་
ཅིག ཁྱེས་པའི་བར་གོང་བཞིན། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སྟོད་གཤིན་རྩེའི་གཏོར་མ་བསང་སྤྱངས་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤར་
ལྟར་བྱ། འདིར་གཞུང་དུ་གཏོར་མ་གསུམ་སོ་སོར་བསང་སྤྱང་ཕྱིན་རྒྱལ་བྱ་བར་གསུངས་པས་ཀྱུ་ན་དེ་ལྟར་བྱ།
ཡོང་མེད་ན་དེར་སང་གཏོར་མ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་རྒྱལ་བྱེད་པ་མང་པས་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཕྱིན་
རྒྱལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མདུན་དུ་བརྒྱ་ཉི་མ་མ་ཉེའི་སྟེང་དུ་ཡ་ལས་ཐོད་
དབུག་(༡༦)ཡས་མཚན་པ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། དག་བགལས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཆར་བཅད། རྩུ་འདུས་དབྱུག་ཏེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་
 བཀ་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་མ་ཉེའི་གདོང་བ་ཅན། དམར་ཁེང་རྒྱུ་པའི་སྒྱུན་
 གསུམ་དང་ལྷན་པ། གཡས་པས་ཐོད་དབྱུག་ཁག་ལོན་པས་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དཔལ་
 སྒྲ་དམར་སེར་གྱུན་དུ་མཛེས་པ། ལིང་དམར་པོ་གྱུན་དུ་ལངས་པ། ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་
 པ་གཤིན་རྗེ་པོ་མའི་ལའོར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྒྱུ་པོར་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷ་དམར་
 པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་སྒྲོན་པོས་མཆོན་པར་གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་
 འཕྲོས། ལྷོ་ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་འོག་ནས་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་འའོར་
 བཅས་སྒྱུན་དངས་པར་བསམ་ཞིང་། ཨོ་ཀ་ལ་རུ་བ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨེ་ཏེ་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པས་ཐོན་
 པར་བསམ་ལ། རོ་རྩྱ་པོ་རྩོག་ཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྒྲར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་རིགས་ལྷ་སྒྱུན་དངས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དབང་
 བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་རྩིས་
 ཀར་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་ཏེ། ཨོ་བརྗོད་སྒྲ་ལ་ཨོ་མྱོ་མྱོ་རྩྱ་ཞེས་སྒྱུ་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར།
 དྲི་མ་དག་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡར་ལུང་བ་ལས་རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པོ་ཅེ་ལྷ་པས་དཔལ་བརྒྱན་པར་གྱུར།
 ཨོ་ཀ་ལ་རུ་བ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ས་མ་ཡ་སྒྲི། གྱིས་དམ་ལ་བཞག་ཨོ་ཀ་ལ་རུ་བ་ཡེ་གྱི་རྩྱ་དེ་ཨོ་རྩྱ་
 ཞེས་པ་ནས། ཤར་འའི་བར་དང་འབྲུག་སྐུམ་བཞགས་(༡༧ན)པས་ནང་མཆོད་ཀྱང་འབྲུལ། འཇམ་དཔལ་བཀའ་
 ཉན་བསྐྱོན་བསྐྱང་ནི། །སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། དེ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཅི་རིགས་བསྐྱོན་ཏེ། བཤགས་པ་བྱ་བ་ནི། རོ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དཔལ་པོ་རྩོམ་ཆེ་འཛིན་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པའས། །བསྐྱོན། རྩྱ་མ་
 རིག་དབང་གིས་ཉེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱུན། །སྒྲ་མ་ལྷ་བསྐྱང་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །
 འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྟོད་དམ་ཅན་གཤིན་རྗེའི་ཆོགས། །འའོར་དང་བཅས་ལ་གྱུས་
 པས་བཤགས་པར་བགྱིས། །དེ་ནས་བསྐྱང་བ་ནི། རྩྱ་རོ་ལྷན་གྱུ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟེན་
 ལས། །ཞེས་སོགས་བསྐྱང་བརྒྱས་པ་དང་མཐུན་གྱུ་བ་མ་འདོན། དེ་ནས་གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྷ་རྩྱ་གྱིས་བསྐྱབས།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ལས་སྦྱེས་པའི་རྩི་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་
 ཀྱི་སྒྲུ་གུ་ཅན་གྱིས་གཏོར་མའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་དངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། ཞི་ཀྲ་ལ་
 རུ་བ་སང་བི་སྒྲུ་ན་ཤ་ཏུ་སྒྲུ་ར་ཡ་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་སྒྲུ་ཏི་སྒྲུ་ཏི་ཏུ་ཕྱེ། ཅེས་གསུམ་མཐ་བདུན་
 གྱིས་སྤུལ་ནས། །ཨ་རྒྱུ་སྒྲིགས་ཀྱིས་མཛོད། བད་མཛོད་ཀྱང་འབུལ། འཕྲིན་ལས་བཙོལ་བ་ནི། ཏུ། འཆི་བདག་ནག་
 པོ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི། རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ན། ཁྲོག་ལ་རམས་པའི་གཤིན་རྩེ་ནི། རྒྱ་
 བཀ་པོ་མ་ཉེའི་གདན་སྟེང་དུ། །ཡ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུག་པ་ནི། རྩོད་པས་མཆོན་པ་
 ལས་བྱུང་བ། །གཏིང་ནས་ཁྲོས་པའི་མ་ཉེའི་གདོང་། །ཟ་བྱེད་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་
 གཅིགས། ཁྲོས་པའི་སྒྱུན་ཅ་དམར་པོ་འབྱུག། སྒྲ་སེར་སྒྲ་ར་གྱེན་དུ་བརྩེས། །ལག་
 གཡོན་ཞགས་པས་དག་བག་གས་འཆིང་། །གཡས་པའི་དབྱུག་པས་རུལ་དུ་སྒྲོག། །
 (༡༧བ)ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྩེའི་ཆོགས། བྲན་དང་བཅས་པའི་དུས་ལ་བབས། །
 ཤ་ཆེན་བྲག་ཞག་ཆེན་པོ་ཡི། །གཏོར་མ་རྒྱ་མཚོ་མཚོད་པར་བཞེས། །རྒྱལ་བས་བསྐྱོས་
 པའི་དམ་ཆོག་དང་། སྦྱིང་རྩེས་དག་བག་གས་རྒྱུར་དུ་སྒྲོལ། །སྤང་བའི་དག་དང་གཞོད་
 པའི་བག་གས། །བདུད་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས། །བྲངས་ཤིག་ཆིངས་ཤིག་རྣམ་
 པར་སྦྱོམས། །ཐུག་ཅིག་དྲོངས་ཤིག་དབང་དུ་སྒྱུས། །སོད་ཅིག་སྦྱོད་ཅིག་རེངས་པར་
 གྱིས། །ཕྱེ་ཞིག་གཞོན་ཅིག་རྒྱགས་པར་གྱིས། །ཐུལ་ཅིག་ཆོམས་ཤིག་རྣམ་པར་བཤིག། །
 རུལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། །ཞི་ཀྲ་ལ་རུ་བ་ཏུ་ཕྱེ། སྦྱོབས་ཆེན་གཤིན་རྩེའི་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །བསྟན་ལ་གཞོད་
 པའི་དག་བག་གས་ཆར་ཆོད་ལ། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སུ་བཞིན་སྦྱོངས་པར་
 མཛོད། །ཅེས་བཛོད། དེ་ནས། དེ་ལྟར་སྒོ་བོའི་དབང་པོ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད། །དཀྱིལ་འཁོར་
 འཁོར་ལོ་དྲི་མེད་མེ་ལོང་ངོས། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་རབ་གསལ་བདེ་སྦྱང་གི་རྣམ་
 པར་རོལ་པའི་ཏིང་འཛིན་བསྐྱེས་སྒྲིགས་ལ། །འབད་པས་བསགས་པའི་དག་བག་གས་ཀྱི་

རྒྱན། །འགྲོ་ཀུན་ལེགས་སྤྱད་ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན་ཚོགས་དང་། །གཅིག་ཏུ་བགྱིས་པ་འདི་
ཡིས་ཐར་པའི་ལམ། །རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལ། །བསྐྱབས་པས་ཐུན་
མོངས་ལམ་ནམས་མཐར་ཕྱིན་པའི། །བདུད་ཅིའི་གཏེར་གྱིས་བདག་རྒྱད་གང་བར་
ཤོག། །བུམ་དབང་ལྟ་ཡི་ཆུ་བོས་ཐ་མལ་གྱི། །སྤང་ཞེན་ཀུན་དག་གོང་མའི་དབང་
མཚོག་གིས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་(༡༠ན)དང་འོད་གསལ་དབྱིངས་དང་ནི། །བྱང་འཇུག་
གནས་ལུགས་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །དེ་ཚེ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བཅས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་སྤངས་
དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་མཚོག། །ནམ་དག་དམ་ཚོག་སྤྱོད་པ་མ་ལུས་པ། །སྤྱོད་དང་
བསྤྱོད་ཏེ་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་བར་ཤོག། །རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་བྱེད་ལམ། །
རིམ་པ་དང་པོའི་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་འབྱོར་ལ། །ཐུན་བཞིར་བཅོན་པ་ཆུ་བོའི་གཞུང་བཞིན་
དུ། །བསྤྱོད་པས་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ཚར་གཅོད་ཤོག། །དཔལ་པོ་མཚོག་གི་སྤྱོད་པས་ཀའི་
འོད་ལུང་གིས། །དབང་བསྐྱར་ནམ་མཁའ་བྱབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་། །མཚོད་བསྤྱོད་
སྐྱབ་པ་མཚོག་གིས་མཉེས་བྱས་པས། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་ཤོག། །དྲི་མེད་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་སྤྱོད་པས་ཀྱི་དོན། །སྤྱོད་ཉིད་ཟབ་མོ་དེས་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་ལེགས་བཞག་ནས། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་མཉེས་
པར་བྱེད་པར་ཤོག། །རབ་འབར་དུག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི། །གཏུམ་ཆེན་ཁྲོ་བོ་
བརྩ་ཡི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །ནག་པོའི་ཅ་ལག་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཀུན། །རྩད་ནས་འབྱིན་
ལ་མཐུ་དང་སྤྱོད་པར་ཤོག། །སྤྱོད་པས་དུག་འཁོར་ལོའི་ལྟོ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་
ལོར་བའི་འོད་ཆགས་གཞལ་ཡས་ཁང་། །མཛེས་ཀུན་གཅིག་བསྐྱས་མིག་གི་བདུད་ཅི་
གང་། །བསྐྱོམས་པས་རྒྱལ་བའི་ཞིང་མཚོག་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཁོ་བྱང་དབུས་སུ་གཡོ་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །རབ་གནས་སྤྱོད་པའི་ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་པ། །འཇམ་དཔལ་
(༡༠བ)དབྱིངས་གང་རྟག་ཏུ་གོམས་བྱས་པས། །བར་དོའི་དྲི་བུལ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་

ཤོག རྣམ་རྟོག་ལུང་པོ་བསྟེན་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ས་བོན་ཁོ་
 བོ་ཡི། རྩོམ་ལས་གྲུབ་རྩོམ་འཛིན་གསུང་སྒྲུ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྲ་རགས་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི། ཉིང་འཆམས་སྒྱུར་པའི་དྲི་མ་ཀྱུན་སྤངས་པའི། སྐུལ་སྐུ་མཆོག་གི་གར་གྱིས་
 རོལ་བར་ཤོག བྱུང་པའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་བསྐྱས་པ་ནི། ཡན་ལག་དགུ་སྟེ་དག་
 གཙུ་བོའི་དོན། བྱང་རྩལ་སྤྲུགས་ཆོས་སོ་བདུན་དང་འབྲེལ་བའི། རྩོགས་རིམ་རྟོགས་པ་
 མཆོག་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཤོག རྩོམ་ལས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡི། དཀར་དམར་བྱང་
 རྩལ་སེམས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་ལས། ལྟན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། མཉམ་
 པར་སྒྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་རྩོགས་པར་ཤོག དེ་ཡི་ཐབས་མཆོག་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ། །
 གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་པ་རྣམ་པ་གསུམ། འབྲེན་བྱེད་རྒྱུང་རྣམས་རྩྭ་ཉིར་ཐིམ་པ་
 ཡིས། འབྲུལ་མེད་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྟགས་སོགས་འཆར་བར་ཤོག རྒྱུ་གཏེར་དབུས་ན་རྒྱུ་ལུང་
 རོལ་བ་བཞིན། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་རྩོམ་མཐུན་པས། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 རྩོམ་མཐུན་ལྟ་ཡི་སྐྱེ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མཛེས་པར་ལྷང་བར་ཤོག སྐྱེ་མའི་ལུས་
 མཛེས་ཡང་ཡང་འོད་གསལ་དུ། ཀྱུན་ཏུ་ཞུགས་ལས་དོན་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། མཛོན་དུ་
 བྱས་ཏེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ཡི། རྣམ་དག་སྒོལ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཤོག ལྟན་སྐྱེས་
 མཆོག་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་ནས། རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ནི། འབྲུལ་པའི་
 བག་ཆགས་མ་(༡༡ན)ལུས་སྤངས་པ་ཡི། རྩོམ་ལས་འཆར་དབང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག །
 མད་བྱང་ལམ་འདི་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་ཀྱང་། རྩོགས་དུས་ཀྱུན་དུ་མི་རྒྱུབ་རྒྱས་བྱེད་
 ཅིང་། ལམ་འདིས་རྩོམ་ལས་འཆར་གི་གོ་འཕང་ལ། འགོ་བ་མ་ལུས་བདེ་སྒྲག་འགོད་པར་
 ཤོག རྣམ་དག་བསམ་པས་རྩལ་འདིར་འབད་པ་ལས། བྱང་བའི་དགོ་བས་མཐའ་ལས་
 འགོ་བ་རྣམས། སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་ཡིས། འབྲུལ་བར་མེད་པར་རྩོམ་
 སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག ཅིས་སྒྲོན་ལམ་གདལ་བསྐྱེན། རྣམ་དག་བསམ་པས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་དང་།

ནམ་མཁའ་རི་མིན་སྒྲུབ་ལའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཁ་སྒྱུར་བདུན་ལྟ་གོ་འཕང་མཛོན་གྱི་རྩ་
ནས། མཐའ་དག་འགོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། རྒྱུད་ཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་འགོད་པར་
ཤོག། དེ་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤིད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་བརྩོད། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པ་
བཟོད་པར་གསོལ། ཨོ་ཨུམ་རྩེ་མུམ་ འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་
གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ། མགོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་
པར་གྱུར། ཅེས་གཏོར་མགོན་གཤེགས་གསོལ་བ། དེ་ནས། དུར་བྱོད་སྒྱུར་འཁོར་དང་བཅས་པ་
གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ། གཞན་ཡས་ཁང་རང་ལ་ཐིམ། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཉིད་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ།
ཉིད་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་ལུ་ནི་ཏ་ལ། ཏ་ཏའི་མགོ་བོ་ལ། དེ་སྒྲ་ཆོས་
ལ། དེ་ཐིག་ལེ་ལ། དེ་རྒྱ་ད་ལ་(༡༡བ)ཐིམ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པར་གྱུར། སྟོང་
པའི་རང་ལས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་
པའི་སྒྱི་བོར་ཨོ། མགོན་པར་ཨུམ་ ཐུགས་ཀར་རྩེ་གིས་མཚན་པར་གྱུར། དགོ་བ་འདི་ཡིས་
སྒྱུར་དུ་བདག། ཞེས་སོགས་དང་། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་སོགས་ཀྱི་བསྟོན་བཅི་རིགས་འདོན་རྗེས། ཕ་
སྒྱུད་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ཡི་དམ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། མ་དང་
མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ཚོས་སྟོང་སྒྱུར་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ཅེས་ཤིས་
བརྩོད་བསྒྲུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་བྱས་ཆོ་གཤམ་གསལ་འཇུག་ཚོག་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། ཞེས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་
གཅིག་པའི་བསྟོན་ཆོད་སྒྲུབ་ཉེ་བར་མཁོར་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འདོན་བསྟན་གསལ་འདི་ནི་ལྷ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ་ནང་གསལ་
པལ་ཆེར་སོར་གནས་ཐོག་ལག་ལེན་ལྟར་གྱི་སྒྲོས་པ་ཅུང་ཟད་བགྱིས་ཏེ་རང་མཉམ་གཞན་ལའང་པན་བྱིར་གཤིན་རྗེ་གཤིད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྒྲུལ་མིང་འཛིན་པ་སྟོན་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉིར་ལྟ་བུ་གསལ་འབུག་
ལོ་ལྟ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟོན་ཆོད་སྒྲུབ་བསྟོན་པའི་ཐུན་མཚམས་སུ་སྒྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱི་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་
མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག།

༡༡། དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤཤད་པ་དངོས་གྲུབ་ནོར་བུའི་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ལེགས་པར་
འབྱེད་པའི་ལེགས་པ་ཤད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ལྷ་མིག་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞུད་པའི་
བེ་རྩུ་ཁུན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་
གསུམ་པའོ། །

ན་(༡)ན་མོ་བརྩོ་རྩི་ར་སྣ་ཡ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །
གཟུགས་སྐྱའི་སྒྲིན་འཁྲིགས་བཞད་པའི་འབྲུག་སྟོང་ལྷིར། །མཐུ་རུས་གནམ་ལྷགས་ཐོག་
མདའ་བགགས་དཔུང་འཛོམས། །འཛིགས་མཛོད་ལྷ་ཡི་ལྷ་དེར་སྟོང་ནས་དད། །གང་
དའི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ས་ལུ་དྲུར། །བདག་སྟོ་ཀའི་ཤོམ་སྟབས་ཆུང་དུ་ཡིས། །ལ་
མཐར་སོན་པའི་རེ་བ་མ་མཆིས་ཀྱང། །ལོག་རྟོག་ཚད་པས་གདུང་བའི་འགོ་བ་རྣམས། །
བསིལ་བའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་སྟེལ་བའི་ཕྱིར། །བདག་སྟོ་ཀྱ་ཤའི་ཕེར་ཟེན་མན་ངག་
རྣམས། །ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་ཆབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབུལ། །དབྱེས་པའི་འཇུག་ཞལ་མི་
སྟོན་སུ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁུན་པའི་རང་གཟུགས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཆོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་བྱམས་སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། སྤིང་
བ་གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་བོའི་སྐྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཁྱོས་པ་གཤེད་དམར། ཆེར་ཁྱོས་པ་དག་ནག །དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
ཁྱོས་པ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། ལྷ་མཆོག་འདི་ལ་ཡི་དམ་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱུང་
ཆོས་ལྷ་ཡོད་པར་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་གསུངས་

ཏེ། སྤྲིགས་མའི་དུས་འདིར་གྱི་ནང་གི་བར་ཆད་བསྐྱོག་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་འགུན་ཟླ་མེད་
 པའི་ཡི་དམ་(༡ན)འདི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཆོས་འགོ་མི་ཐོན་པས་ལྟ་འདི་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་
 དགོས་པ་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ། རྒྱ་མ་དང་མེ་ཐབ་གྱིས་འདུས་པ་ནས་བཤད་པས་སྐུ་ལུས་
 འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ཡོད་པར་མཆོན་པ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ། བ་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ཐུག་
 མཚན་ཁ་ཏྲི་གས་མ་རྒྱུད་བདེ་དགེས་ནས་བཤད་པའི་འབར་འཇག་སྐགས་བདེ་སྟོང་གི་
 ལམ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ། མེ་ཐབ་གྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཤེས་རབ་གཞན་
 ལས་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཐུག་གཡས་ཐབས་གྱི་ཆའི་སྤྲིགས་མཛུབ་གནམ་དུ་བསྐྱེངས་
 པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ང་ཡི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་སྟོལ་
 ཅིག་མི་སྟོལ་ན་སྤྲིགས་པར་བྱ་བ་མཆོན་པ་དང་། གཡོན་ཤེས་རབ་གྱི་ཆའི་སྤྲིགས་མཛུབ་
 ལྟར་དུ་བསྟན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ངའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག་བྱས་ན་
 སྤྲིགས་པར་མཆོན་པ་དང་། སྤྲིགས་མཛུབ་གཉིས་ཀྱི་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཞན་མཐར་ཐུག་
 ཡོད་པའང་མཆོན། སྐྱེས་བུ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་སྤྲིག་པོ་ཆེ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་འདི་
 ཉམས་སུ་སྤངས་ན་བཅོན་ཐབས་སུ་འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་པ་རྣམས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ། ཡང་
 རྒྱར་བཤད་པའི་དམར་ནག་གཉིས་ལ་མེད་པའི་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྐྱགས་སྐྱབ་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཡོད་པ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྔ་ན་ཁིང་སྤང་ཕྱོགས་
 སྐུ་མའི་སྐུ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་(༡བ)འཆད་པའི་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་
 ནས་བསྟན་པའི་བཙུམ་ལྔ་ན་འདས་དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་གཅིག་
 པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། ལྟ་བུ་གསུམ་མ་དང་
 མཐུན་པ་རྣམས་རགས་བསྐྱས་ཅམ་ལས་གསལ་བར་མ་བཞོད་ཅིང་། རྟོན་བྱོན་དམ་
 པའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱུར་བཞོད་
 གྱི་དཔེ་རྟོག་བསྐྱང་མིག་རྒྱ་དང་མཚུངས་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རང་ཉིད་ངལ་བ་ཅམ་ལས་

དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རང་དང་མཚུངས་པའི་སྤངས་རྒྱལ་གཞན་ལ་འང་
 བན་རེའི་བསམ་བསམ་ས་བཅད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་དང་ལྟ་
 མཚུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་འགོད་པ་ལ། ཐོག་མར་
 སྒྲོས་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་རྒྱུངས་གིང་ལྟ་མཚུགས་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ལེགས་པར་བློབ་པ། དེའི་དུས་སུ་ལས་སྤངས་པའི་དམ་ཚིག་
 དང་སྒྲོས་པ་ལ་གནས་གིང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བཞི་དང་ལྟན་པར་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྒྱུབ་པ་པོས་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་གནས་སམ། ལས་དང་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བྱིམ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོར་མ་མེད་པའི་གནས་སུ་རྒྱུབ་ན་ལེགས་
 པར་གསུངས་ལ། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་དུ་མཚན་གཅིག་གི་གནས་ཞེས་པ་དབང་ལྷག་གི་
 ལིང་ག་ཡོད་པའི་གནས་ཏེ་བོད་དུ་ལ་བཅས་ཀྱིས་བརྟུབ། མ་མོའི་བྱིམ་ཞེས་པ། ཆངས་
 མ། ལྟ་མོ་སོགས་བདུན་གྱི་གནས་དེ་བོད་དུ་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལ་རུང་ཞེས་
 (༡༣)རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། དེ་ལྟར་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་སུ་ཡོ་བྱད་སྒྲིང་
 ལམ་སོགས་བསྟེན་ཡིག་དང་དམ་པའི་ལྷག་ལེན་བཞིན་འདུ་བྱས་ཏེ་ཀྱན་སྦྲོང་བཅོས།
 རང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་འགོག་པའི་སྤྱིར་ལུས་འོད་དུ་སྤྱངས་ནས་བད་ཉི་ལ་འཛིགས་
 བྱེད་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པའི་སྒྱུ་དྲྀང་གིས་བསྐྱེད། ལས་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་ཁོ་བོ་
 སྒྲོས་ཏེ་ནང་མཆོད་ཀྱི་རྩལ་ལ་གནས་པའི་བགོགས་བསྐྱེད་སྦྲོང་པར་སྤྱངས་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་
 རང་ལས་སྤྱང་ཅམ་པ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྩལ་དུ་རྒྱུང་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། འདིར་རྒྱུང་
 དཀྱིལ་བ་དན་དང་། འབྱུང་བཞིའི་རྒྱུང་དཀྱིལ་ལ་རྒྱལ་མཚན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་
 གིས་དེ་གཉིས་རྒྱུང་གཡོ་ཆེ་རྒྱུང་གིས་ཡིན་ཟེར་གྱང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཚུགས་
 ལ་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་མཚན། ལྷག་དོར་འཁོར་ཆེན་ལ་བ་དན། གསང་འདུས་ལ་རྩོམ་རེ་
 རེ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུང་གཡོ་ཆེ་རྒྱུང་གིས་ངེས་པ་རང་མ་མཆིས། དེའི་སྤྱིང་དུ་མི་མགོ་སྒྲོན་པའི་

སྒྲིང་ལ། དེ་ལ་གནས་པའི་ཐོད་པ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་བདེ་སྟོང་མཆོན་བྱེད་དང་། དུམ་བུ་
གཅིག་པ་ནི་རྒྱ་གདན་གཉིས་དང་ལྷག་པའི་མདུད་སྒོ་ལས་རིམ་གཞན་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཐོད་
པ་རིལ་པོ་རིམ་མེད་པའི་ཇ་རིལ་མ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་གཤེགས་པ་ལྟའི་ས་བོན་
ལས་ཤིག་ལ། ཡུམ་ལྟའི་ས་བོན་ལས་བདུད་ཅི་ལྟ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོས་མཆོན་པ་
སྟེ། དགོས་པ་རྒྱས་རྒྱུ་མཐའ་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མེད་
པར་སྟོན་པ་(༣བ)མཆོན་བྱེད་ཡིན། ཤ་རྒྱམས་ཀྱང་དུམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་སིལ་ཡང་བྱའི་
དབྱིབས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་གཟུགས་བང་རིམ་གྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་དང་། སྟོང་དུ་སྒྲི་
གསུང་བྲགས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟོང་ནས་སྟོང་དུ་བཅུགས་པ་སྟེ། སྟོང་གི་བར་
སྒྲིང་ལ་ཨོ། དེའི་སྟོང་དུ་ཨོ་དེའི་སྟོང་དུ་ཧྲུའི་ཡིག་གསུམ་བཅུགས་མར་གནས་མགོ་མཇུག་
ལྟོག་ནས་ཐོག་མར་ཧྲུ་དང་། དེ་ནས་ཨོ་སྟོགས་རིམ་པར་ལྷུང་སྟེ་ལྷུ་བས། ཆོས་དབྱིངས་
ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྦྱངས། ཆོ་དཔག་མེད་གསུང་རྩོམ་ས་བོན་
གྱིས་འཆི་མེད་བདུད་ཅིར་བྱས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་རྒྱམ་སྒྲིང་གིས་མང་
པོས་སྟེལ་བར་བསམས་ལ། དེའི་ཆོ་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་བྲགས་ཀར་
ཟླ་དཀྱིལ་གྱི་སྟོང་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་མོས་ལ། སྒོ་གསུམ་
གྱི་སྟེག་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་འབྲུ་གསུམ་བཞེད། བྲགས་སྒྲིང་གི་
མཆོད་པ་ཀྱན་ཀྱང་བདེ་སྟོང་མཆོན་པའི་སྟོང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མཆོན་པའི་ས་བོན་
ལས། རང་བཞིན་རྒྱམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བསྒྲིང་
ཅིང་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཅུག་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། བྲགས་སྒྲིང་གི་གཏོར་མ་
ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། བྲགས་སྒྲིང་དེ་དག་བཀུག་ནས་སོ་སོའི་བྲགས་
སྒྲིང་འཁོད་པ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་བསྒྲིམ། བསྒྲིང་རིམ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་ཨིན་ཞེས་པ་དབང་པོ་སྟེ་ཉར་དབང་དང་གྱི་ཀོ་ཞེས་པའི་ཀོ་ནི་ཀོ་བོ་ཤི་ག་སྟེ་

བརྒྱ་བྱིན་ལ་འཇུག་པ་གསལ་ཡང་། (༤ན)དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དབང་པོ་སྟེ། དེའི་མིང་
 ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་ཉེར་དབང་ཡང་བསྟུན། །ཀོ་ནི་ཀོ་ཤ་ཏ་གི་ཞེས་པ་སྟོན་པའི་ལ་
 འཇུག་པས་སྟེང་གི་སྟོན་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་སྟེ། དེས་ཉི་མ་དང་ཆོངས་པ་གཉིས་བསྟུན། །
 གཏོར་མ་འབུལ་སྐབས་ཡ་མ་ར་རྒྱ་བཞེད་པའི་ཆེ་བདུད་ཅིའི་སྟེང་དུ་སྟགས་འབྲེང་གིས་
 བསྐྱར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སོགས་གྱིས་དམིགས་
 པ་དང་། རྫོཿ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གསལ་བཏབ་སྟེ་འབུལ་བ་སོགས་
 གྱིས་དམིགས་སྐྱར་ཀྱང་ཡོད། འགའ་ཞིག་རྟོག་གའི་རིག་པས་ཡ་མ་ར་རྒྱའི་སྟགས་
 ཀྱི་འཇུག་ཏུ་བ་ལིང་ཏ་དང་། བྱིན་གྱི་མཆོད་པ་སོགས་མེད་པས་འདིར་གཏོར་མ་
 མི་འབུལ་བ་དང་། འོག་ཏུ་གཏོར་འབུལ་སྐབས་དེ་དག་ཡོད་པས་འབུལ་བ་ཡིན་ཟེར་
 བ་ཡོད་ཀྱང་། རིག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཇུག་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུག་ཅུ་པའི་ལག་ལེན་དུ་སྟངས་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་འདིར་ཅུ་སྟགས་
 ཆོར་གཅིག་བཞེད་པས་གཏོར་མའི་སྟངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྟུལ་ཏེ། ཐུན་བྱུང་གི་
 བཀའ་བཅད་ལྟར་གཤིན་རྫོཿ་ཤ་ཁག་ལ་འོངས་སྟོན་པའི་གནང་བ་ལུ་བ་ཡིན་ཞེས་
 གསལ་བར་མ་ཟད་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པས་ལྟགས་བྱིན་
 རྐབས་དང་ལྟ་མོ་སྟོན་པ་ཆོག་ཟེར་ལ་མི་གསལ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་འགལ་བ་མེད་པ་
 མ་ཟད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། གཏོར་སྟགས་སྟོན་པ་དང་། ཨ་ཀླ་
 རོ་སོགས་བ་ལི་ཏ་མེད་པས་གཏོར་སྟགས་མང་དུ་(༤བ)སྒྲུང་བས་བ་ལི་ཏ་མེད་ན་གཏོར་
 མ་འབུལ་མི་རུང་བ་སོགས་གསུངས་གསུང་མང་ན་མིང་གི་དཀར་མོ་ལ་སྟེ་གོང་ཉག་
 སྟོན་དང་། མི་ལ་རས་པ་ལ་སྟེང་ཉག་ཆེ་སྟོན་ཞིག་ཡོད་གྲུབས་འཇུག་པས་ཨ་རེ་ཞིག་
 བེམ་པོས་ཞལ་དཀྱིས་སུ་བཞུགས་ན་ལགས། མགོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་
 སྐབས་རང་རང་གི་འཁོར་ལའང་འབུལ་བར་མོས་དགོས། ཡིག་བརྒྱའི་སྐབས་སོ་སོའི་

རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཡིག་བརྒྱས་བསྟོར་བ་ལས་བདུད་རྩི་རྒྱ་
བབས་པས་ཉེས་ལུང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་བསམས། བཟླ་མུ་ཞེས་ཕྱིར་བསྐྱེད་དེ་
སྟོགས་དེ་དང་དེར་བྱ་ར་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་པར་བསྟོམ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པའང་
གོང་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་ནི་ཐུན་གྱི་འགོར་བྱ་རྒྱུ་སྟོར་རོ། །ཐུན་དངོས་གཞི་སྤྱི་
གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱིས་བསྟུས་པས། དང་པོ་ལ་ཆོས་སྤྱི་ལམ་འབྱེར་དངོས་དང་དེའི་
སྟོན་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འབྱུང་གི་ལས་གསོག་པ་དང་མཚུངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
གསོག་པ་གཉིས་ཏེ། དེའང་སྤྱི་མ་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་
ཆོགས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་ཐུག་མཆོད་སྤྱི་བ་པའི་མཆོད་པའི་མཆོག་སྟོམ་གཟུང་སོགས་
ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་བསྟོམ་སྟེ་ཞིང་པལ་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་
ཆོས་སྤྱི་ལམ་འབྱེར་དངོས་གཉིས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འདི་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབས་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་སྟོབ་བ་བྱེད་ལ། འདིར་ཐུགས་ཀའི་(༥༦)རྩྱུ་
ཁོ་ན་ལས་སྟོས་པའི་འོད་ཀྱིས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཞུ་བ་རང་དང་། དེའང་སྟོན་སྟོན་
ནས་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་བསྟུ་ཞིང་མཐར་ལྷ་དཔང་མི་དམིགས་པར་ཡལ་བའི་སྟོང་སང་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་སྤྱུགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ར་རྒྱལ་
འཛིན། ར་རྒྱལ་དེའི་རང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྟོའི་ཟུར་གཅིག་གིས་འབྱུང་གཞི་
རིམ་བརྟེན། བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་གསོལ་འདེབས་
དགོས་ལ། འབྱུང་བཞི་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་སྤྱི་དང་འདྲ་ནའང་། རྒྱང་
དཀྱིལ་འོག་མ་བཞིན་ནག་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པའི་དུད་ཁར་བྱེད་པ་ནི་འདི་མཛོན་
སྟོན་གཙོ་ཆེ་བའི་སྟོས་ཆོས་ཡིན། འབྱུང་བཞི་སྐྱེད་ཚུལ་དུས་འཁོར་ནས་རྒྱང་མེ་རྒྱ་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ག་སྟེང་རིམ་གྱིས་རྒྱ་རྩེ་རྒྱང་དུ་བཤད་པས་འདིར་ཡང་རྒྱང་དཀྱིལ་

གཞུང་དབྱིབས་ཅན་གྱི་གཞུང་ཤར་དུ་ཅིས་པས་ཤར་དང་། ལྷོ་ལུང་དང་། ལུང་བྱང་གི་
 ལུང་ཁ་ད་ཆད་ཅམ་དུ་མེད་ཀྱིས་གྱི་ཟུར་གསུམ་དང་། མེད་ཀྱིས་གྱི་ལྷོ་བྱང་ལུང་གསུམ་
 གྱི་ལུང་ཁ་ད་ཆད་ཅམ་དུ་ཆུ་དཀྱིས་དང་། ཆུ་དཀྱིས་གྱི་ལུང་ཁ་ད་ཆད་ཀྱིས་གྱི་ཟུར་བཞི་
 ཁ་ད་ཆད་ཅམ་དང་། ས་དཀྱིས་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལུང་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་རྩ་བ་རྒྱུ་པོ་
 ཁ་ད་ཆད་དེ་དོན་དུ་ཁ་མཉམ་དུ་ཡོད་ལ། འདི་ལྟར་ན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱུད་དཀྱིས་
 གྱི་མཆོག་མའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ས་དཀྱིས་གྱི་ཟུར་བཞིའི་དོ་རྩེ་རྣམས་ཀྱང་སྒོར་བདེ་
 བར་སྒྲུང་དོ། །འབྱུང་བཞིའི་སྟེང་གི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ལྷོ་བའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཀྱན་
 དུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེ་དུག་(༥༧)ཅུ་ཅ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་
 རྒྱ་གམ། རྩ་བ་ནི་སོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུང་འདྲ་བ་སྟེ་ཅ་བའི་དོ་རྩེའི་འཕྲེང་གཅིག་ཉལ་སྟབས་
 གྱི་སྟེང་དུ་རྩ་བ་རྣམས་གྱི་ཁྱེན་འགྲོང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུང་ཡང་དོ་རྩེ་ཉལ་སྟབས་གྱིས་འཕྲེང་
 གཅིག་བསྒྲོར་བའི་མཆོན་ནས་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་གྱི་སྒྲ་མེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱེན་འགྲོང་སོག་གྱུར་
 གྱི་སྒྲུང་འདྲ་བས་དོ་རྩེའི་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་ཆེ་བའི་ཁོང་མེད་དུ་དོ་རྩེ་ཆུང་
 བས་དུལ་སྒྲ་རབ་གྱི་བཀག་ནས་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་བལྟས་ན་དོ་
 རྩེའི་གཟུགས་སོ་སོར་གསལ་ཞིང་། རེག་ན་མེ་ལོང་ལྟར་སྒྲོམས་པ་རྒྱུང་སྒྲ་མོ་ཅམ་ཡང་
 མི་ཐར་ཞིང་འཛིགས་དུས་གྱི་མེ་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་གཞོམ་མི་རུས་པ་རྒྱ་ཁྱོན་རང་སྒྲོའི་རི་
 ཅམ་རུས་པ་དེ་ཅམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། བྱང་ཤར་ནས་ཅམ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་
 བའི་མེ་ལྷོ་སྟོ་ལྷོ་ལྷོ་དང་བཅས་གཡས་སྟོན་ཞིང་འབར་བ། དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷོ་མའི་མདེལ་ཅན་
 གྱི་དོ་རྩེའི་མདེལ་མེ་ལྷོ་འབར་བའང་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་བས་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་
 བལྟ་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་ལ་འཇའ་འོད་དང་མེ་ཉོག་གི་ཆར་
 སོགས་དག་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གའི་སྒྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེའི་
 དབུས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གནད་ལྡུངས་བརྒྱུད་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཁོ་བཅུའི་

བསྐྱུང་བསྒྲོག་གི་མན་ངག་ནམས་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་བྱའོ། །གཞིན་
མཛེས་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཆེ་གདན་བསལ་ཆ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཉི་གདན་ལྷན་ས་
པད་ལྷའི་སྒྲིང་དུ་དོར་སེམས། བསྐྱེད་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་(༥ན)དགོངས་པ་དང་
མཐུན་ཏེ། སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱུ་མཆོར་སྒྲིན་བསྐྱེད་གི་ཐབ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དོ་
རྗེ་འཛིན་པ་དང་། འདིར་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་གཉིས་དོན་གཅིག་
པར་གསུངས་པས་ཐབ་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་པད་ལྷའི་གདན་ཅན་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་
བཞིན་དང་། ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པདྨ་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་སྒྲ་
བར་སྒྲི་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ནམ་སྒྲ་བསྐྱེད། འདིའི་སྐྱུ་མཆོན་གྱི་འཁོར་ལོ་དོ་རྗེ་
བྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན་དུ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱང་དེ་ཙམ་རལ་གྱི་ལའང་ཡོད་ལ།
གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་འདིས་དོ་རྗེའང་འཛིན་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པས་
བྱེད་པ་ཡིན་མིན་བཏག་དགོས་གསུངས་ཀྱང་། དདུལ་ཁྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བསྐྱེད་
རིམ་དུ་དོ་རྗེ་རྗེ་ལྷ་པ་སྒྲོན་པོའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དོ་རྗེ་རྗེ་
པ་རྗེ་གསུངས་པ་ཅན་གྱི་དབུས་རྩ་ནས་འཁོར་ལོའི་ཡུ་བ་ཐོན་པ་སྟེ། འདིར་རིགས་ལྷའི་སྐྱུ་
མཆོན་ཆང་བ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མཆོན། དེ་ལས་
བསྐྱུབས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་རྒྱ་དཔངས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་ཐིག་གིས་གཏན་
ལ་འབེབས་དགོས་ཤིང་། སལ་ཆེར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་འདྲ་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་སྐྱུ་
ཁ་དོག་སེར་པོ་བྱེད། བད་གི་རྒྱུ་སྒྲོར་ནི་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་རྩ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་
འབྲད་མཆོམས་ནས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ནང་དུ་འོང་སྟེ་བསྒྲོར་ཡང་འདིར་བྱེད་ཀྱི་ཆང་ནས་
བསྒྲོར་དགོས་པས། གཞི་ལ་རེ་མིག་དགྲུང་བྱས་ན་གཙོ་(༥བ)པོའི་གནས་ཏུ་ཅང་རྒྱུད་
བར་འབྱུང་བས། བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་རང་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཡོ་
ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དཔེ་དུ་མར་རེ་མིག་

དགྲ་འབྱུང་བ་ནི་སྟེང་གི་གདུང་བསྟོལ་མར་བཏང་བའི་རིམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་ལྷ་གནས་
 བསྟུན་མི་དགོས་པས་བྲིས་ཆ་ལའང་མི་དགོས་ཤིང་། སྟོན་གྱི་བྲིས་དཔེ་ཁུངས་དག་རྣམས་
 སྤྱང་གདུང་རིས་མེད་པ་སྟངས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས། དུར་ཁྱོད་ནི་བསྟེན་རིམ་
 རྣམས་སྤྱི་ལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྲིས་ཆ་གཙོར་འདོན་མཛད་པར་
 མ་ཟད་མན་ངག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཡིན། བྲིས་ཆ་དང་སྟོན་སྟངས་སོགས་ལ་དཔེར་མཆོན་
 བ་ས་དཀྱིལ་གྱི་ཟུར་བཞིའི་སྟེང་དུ་མཆོམས་བཞིའི་དུར་ཁྱོད་ཏེ་སྟེ་གཉིས་ཅུ་དཀྱིལ་
 གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ལ། རྟོགས་བཞིའི་དུར་ཁྱོད་ནི་ཅུ་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་རེས་ཏེ། ས་དཀྱིལ་
 གྱི་རྟོགས་བཞིའི་མཐའ་དང་དོ་རྩེའི་ར་བ་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པས་ས་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་འོང་
 བའི་ས་ཁོངས་མེད། དེའི་ཕྱིར་བྲིས་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སྟོང་སྟོ་
 ཆད་རེའི་ས་ལ་ཅུ་རིས་བྲིས་པ་སོགས་འབྱུང་ཡང་རེས་དོན་དུ། དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་ཡོངས་བསྟོར་བའི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆ་ཆང་བ་རེ་
 ལ་དུར་ཁྱོད་དུ་བྱས་པས་བརྒྱད་ཆེན་དུ་ཡོད་ཀྱི་བར་སྟོང་གིས་བཅད་པའི་ས་སོ་སོར་
 གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་དོན་མན་ངག་ལུགས་ནི། མཁས་མཆོག་དཔལ་ཅུ་རྟམ་
 རྟ་དའི་གསུངས་ལས། ས་དཀྱིལ་སྟེང་དུ་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད། །བྱས་ན་དོ་རྩེའི་(ལྔ)ར་བ་
 ལས། །འོག་ཏུ་མེ་མེ་རི་ལྟར་འཕྲོ། །དེ་ཕྱིར་དོ་རྩེའི་ར་གྲུར་ལས། །བྱུང་བའི་མེ་རི་རྟོགས་
 བཅུ་ལྟ། །རི་ལྟར་རྟུས་པ་སྟོན་པའི་མཐར། །འོག་གཞི་དང་བཅས་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད། །
 གཞལ་མེད་ཁང་དང་དུས་མཉམ་དུ། །གསར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དོ་རྩེའི་མེ་འོད་རི་ལྟར་རྟུས་པ་སྟོན་པའི་མཐར་དུར་ཁྱོད་འོག་གཞི་དང་
 བཅས་གཞལ་ལས་ཁང་དང་མཉམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟོན་ན་ས་དཀྱིལ་གྱི་ཟུར་བཞིའི་དོ་རྩེ་ཕེ་
 གསུམ་ལང་སྟབས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་མཆོངས་ཞེས་གསུངས་འ
 དུག་ཅུང་སྒྲིར་མེ་འོད་ནི་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕྲོས་ཡང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གོ་ས

མི་འགོགས་ཏེ་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་སར་འཇའ་འོད་ལྟ་བུ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱི
 ར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤང་འཁོར་སྒྲོང་གསུམ་དང་མཉམ་པར་བསྒྲུལ་ན་དུར་
 ཁྱོད་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ནང་གང་། འོག་འབྱུང་བཞིའི་མདོག་དབྱིབས།
 གོང་གི་འབྱུང་བཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅིས་སོགས་རྟོག་གའི་རིགས་པ་སྤྲ་མོས་
 སྒྲུལ་དོན་ལ་དོན་མེད་ཀྱིས་རྩོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཅག་གི་བཅ་ཆོས་ཀྱིས་བཟོས་པ་ལྟ་
 བུའི་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐ་ན་དེར་གནས་པའི་སྒོག་
 ཆགས་སྤྲ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་དཀར་ནག་དང་སྐྱ་ཉག་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པ་སྐྱད་
 ཅིག་ཉིད་ལ་སྐྱལ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་(ལྔ)ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བསྒྲུལ་པས་མཐར་ཐུག་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་དངོས་སུ་སྐྱལ་བྱས་པ་འབྱུང་བ། དེ་
 ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་སྒོ་ཕྱིར་སྒྲོགས་པའི་རྟོག་གའི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱལ་
 པ་དང་མཐོང་བ་ལྟར་བཞག། རྣ་བས་ཀྱང་ཐོས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རིང་བོ་མི་ཐོག་པར་
 སྐྱེས་པུའི་རྩོལ་བས་ཀྱང་འབད་མ་དགོས། རྟོག་གའི་རིགས་པ་སྤྲ་མོས་ཀྱང་དབྱུང་དུ་
 མེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ས་གཞི་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 སྒྲོགས་ཀྱན་མེ་ལྟེ་འབར་བ་མི་འདོད་ཐོག་འབབས་ཀྱིས་བདག་འབྲས་སུ་སྒྲིན་པ་གདོན་
 མི་ཟེེ། །དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆུ་དང་མེ་མིང་སོ་སོར་མེད་ཅིང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ། རྩོམ་དཀར་
 པོ། རྩོམ་ནག་པོ། རྩོམ་ཆགས་པ། རྩོམ་འདུས་བྱས། ཐུགས་རྩོམ། སྐྱེ་རྩོམ། རིན་
 ཆེན་རྩོམ། ཆོས་རྩོམ་ཞེས་མིང་སོ་སོར་བཏགས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་དུ་གསུངས་པ་དོན་དང་ལྡན་ནོ། །དུར་ཁྱོད་དུ་གནས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་འདིའི་
 ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ། འབྲིང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་རིག་པ་འཛིན་པ། ཐ་མ་ལམ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ཀྱང་དམ་ཆོག་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཞེས་བསྐྱེད་

རིམ་རྣམས་སྤྱགས་ལ་ཡང་། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲུབ་ས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་བཞིན་
 པ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་ན་བར་ཆད་མེད་ཅིང་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུར་བའི་དགོས་པ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཏུ་དྲིལ་ཤིང་སྤྱིང་སོགས་
 གྱུར་ཡོད་ཅིང་། བསྐྱེད་ལའོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱག་མཚན་དེ་དག་མེད་པར་ས་
 གཞོན་མཉམ་གཞག་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་(༥ན)དང་། བྱིས་དཀྱིལ་ཁུངས་སྤྱབ་རྣམས་སྤྱུ་ཤར་
 དུ་ལའོར་ལོ་གཉིས་སོགས་རིགས་ལྗེའི་ཕྱག་མཚན་འགོད་པའང་ཡོད་པས་དེ་ནི་སངས་
 རྒྱུས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ཟེན་པའི་མཚོན་དོན་ཡིན་གྱི།
 གྲུབ་ཆེན་ཟེར་བས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་དྲིལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
 ནི་དཔེ་ཐོག་བྲོ་བརྒྱུད་ཁོ་ན་ལས་སྤྱ་མའི་མན་ངག་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་རྣ་བར་མ་སོན་པས་
 རང་རྟགས་སྤྱངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲོམ་པ་ནི་གང་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་
 གནས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་ཤིང་མ་དག་པའི་སྟོན་སྟུང་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་དག་
 པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྲུར་རོ། །དེ་ནས་ལོངས་སྒྱུའི་ལམ་འབྱེད་ནི།
 དག་འདོན་བར་དུ་འགྲུངས་ཆེ་ཡང་། ཡིད་དོར་ཆོས་སྒྱུའི་ར་རྒྱལ་ལས་བར་མ་ཆད་པར་
 ལྡང་བ་ཡིན་པས། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ལྡང་བ་
 ན་བར་དོ་གྲུབ་པ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་
 མེད་དེ། གཞི་ལ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་གནས་རང་ཆས་སྤྱལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲོའི་ཟུར་གྱིས་
 གསལ་མ་བཟུང་བར་བྱར་མེད་པ་བྱུང་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཆོས་སྒྱུའི་རང་ཙམ་དུ་གནས་
 པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྲུར་བ་མཐོང་སྟེ། ལས་ཀྱི་བར་དོ་སྤྱངས་ནས་འབྲས་དུས་
 ཀྱི་ལོངས་སྒྱུར་ལྡང་སྟམ་པའི་འཕེན་པས། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་སྤྱུ་ཞུགས་པ་
 རྩེ་བརྩོན་གྱི་མཁུན་པ་དང་། དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩི་སེར་པོ་རང་སྒྲ་སྒྲོགས་བཞིན་པ་དང་།
 དེ་ལས་རལ་གྱི་བྱེན་འགྲོང་ཡུ་བ་དོ་རྩེ་(༥བ)བྱེད་པའི་ལྟེ་བར་རྩི་ས་མཚན་པ་དེ་ལས་

སྤྱོས་པའི་འོད་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྗེ་རྣམ་
པར་སྐྱེན་དྲངས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད།
འདིའི་ལྷ་བ། ས་བོན། དུག་མཚན། སྐྱ་བཞིས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གའི་སྐྱབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་གཞིའི་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་དང་། དེས་བསྐྱབས་པའི་དག །ཡིད་ལུས་ཏེ་བཞི་
བཞི་མཚོན་ནོ། །སྐྱལ་སྤོའི་ལམ་འབྱེར་ནི། སྐྱ་མའི་ལུས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་དོན་མི་
རྟོགས་པས། ཐ་མལ་གྱིས་མཐོང་ལུས་པའི་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་གཟུང་སྟམ་པར་བྱས་
ལ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚོན་པའི་ནི་དཀྱིལ་བསམས་
ཤིང་། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་སྐྱེན་དྲངས་ཏེ་རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དུ་གསལ་བ་དང་བཅས་ལྟན་གཅིག་ཏུ་ཉི་མ་ལ་
ཞུགས་པས། ཉི་དཀྱིལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བྱུང་བ་གདུག་པ་ཅན་སྟེག་པར་བྱེད་
པའི་འོད་ཟེར་ཚ་སྟེག་འབར་བ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམས། གོང་གི་ལྷ་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་
པ་ལྷ་བའམ་མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནས་འདིའི་
བར་ཉི་མ་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན། ཡང་དེའི་དཔུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་
འོད་ཟེར་ལྟ་ལྟན་རང་སྐྱ་འབྲུག་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་
རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ལ་བསྟིམ་པ་ལས་ཁྱོ་བོའི་
དོ་རྩེ་རྒྱ་གིས་མཚན་པ་གྱུར་པ་འདི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའམ་སོར་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན། ཡང་རྒྱ་ལས་དོ་རྩེ་སྤོ་མོའི་ཚོགས་སྤྱོས་པ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་འགོ་དོན་
མཛད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་ཏེ། ལས་སྤྱོས་པའི་ལྟ་
རྣམས་དང་ལྟན་དུ་རྒྱུར་འདུས་ནས་དོ་རྩེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ། དང་པོ་ནས་གདན་གྱི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཉི་མ། དོ་རྩེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་

ཏུ་འབྲེས་པར་བསམས་པ་ནི་བྱ་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་ནི་
 སྐྱ་རྩོགས་པ་ལས་སམ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་ཁོ་
 བོའི་དོ་རྩེ་ཕྱི་དགུ་པ་ཞེས་པ་དོ་རྩེ་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཕྱོགས་རྩ་རྣམས་དབུས་རྩ་ལ་མ་རེག་
 པར་གདེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྟེང་འོག་སོ་སོར་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་བརྒྱད་དང་དབུས་
 རྩ་སྟེང་འོག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རྩ་དགུ་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་
 སྐྱེབས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུལ་དགོས་ལ། སྟེང་འོག་སོ་སོར་རྩ་དགུ་རེ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱས་ཞེས་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཉི་
 མ་སྟེ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སམ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་
 པའི་དོན་ཡིན་པས་དེར་དུག་སྐྱུར་བ་མིན་ཟེར་གྲང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐར་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་ལའོར་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཕྱི་དགུ་པ་ལྟེ་བ་རྩུ་གིས་མཚན་པ་དེ་(༧བ)
 ལས། རང་འབྲའི་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་རྩུ་གིས་མཚན་པ་མང་པོ་སྟོན་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཕྱ་
 མོའི་གཟུགས་སྟོས་པའི་དོན་དང་། དེ་ནས་དོ་རྩེ་དེ་དག་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་། དོ་རྩེ་ལོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔལ། དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་པའི་
 ཁོ་བོ། སེམས་མ་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་རིག་མར་གྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་གྲང་སྐར་གྱི་ཉི་
 གདན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་པ་ནས་ཉི་ལ་
 གྱི་གང་བུ་བཞིན་དུ་གང་བ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་གདན་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ལྟ་
 ཞི་ཁོ་ཕོ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
 སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ལ། གོང་གི་
 བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་དཔེ་ལྷམ་བཀའ་ཁོ་ན་
 ལས་ཁུངས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་སོ། །གོང་གི་ཟླ་

བ་ལས་བྱང་ཚུབ་བ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་བར་གྱིས་པ་མའི་ཁྱེ་
ཁྱེ་དང་། དེར་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིང་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
སྒྱུར་ཚུལ་སོགས་ཡོད་ལ། སྐུའི་ཉམས་དང་ཞལ་གྱི་འཁོར་ལུགས་ཕྱག་བསྐྱིགས་ཚུལ་
སོགས་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུན་ནི་ལྟ་ལོ་
གཡོན་བ་གྱེན་ལྟོག་དང་མོ་རྣམས་ལ་གཡས་བ་གྱེན་དུ་ལྟོག་བ་ལྟར་གྱིས་སྒྲིན་མ་དང་རྩི་
མ་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་ལྷགས་འཛིན་ཚུལ་ནི་
(༡༠ན)མགོ་གཡས་དང་སྐུ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་ལག་བ་གཡོན་བ་དང་།
ཕྱག་གཡོན་གྱིས་རྒྱང་བ་གཡོན་པའི་བགས་བ་འཛིན་བ་ཡིན་ལ། མཆོན་ཆ་དགུ་སྟོར་
དང་། གཏོར་ཟེར། བབྱང་འཕྲེང་སོགས་འཛིན་པའི་ཆོ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་ལྷགས་
མདུད་དེ་མགུལ་དུ་འཆིང་བར་བསྒྲུལ་ན་ལས་དང་པོ་ལ་དམིགས་བ་བདེ་བར་ཡོད་ཞེས་
གསུང་རྒྱུན་ཡོད་དེས་དོན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཕྱག་མཆོན་གཅིག་གིས་གཅིག་གོ་ས་མི་འགོག་
བ་སྐུལ་པའི་བཀོད་བ་མཐའ་ཡས་པས་རང་ཅག་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་བསྟོས་
དགོས་པ་ནི་རྣམ་བ་ཀྱུན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་རྩི་རྩི་ཕེ་ལྟ་བུས་ཡུ་
བ་བྱས་པའི་གྱི་གྲུག་སྟེ་འཕྲངས་ན་རྩི་མོ་གྲུག་པའི་ཆས་དཔག་ཆད་དུ་མའི་བྱོན་གྱི་དམག་
དཔུང་བྱེ་བ་འབུམ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ལྷགས་རྒྱས་བ་ཀྱུག་བ་ལྟར་འགྲུག་བྱས་ཤིང་།
དེ་རྣམས་དག་སྟེ་ཁ་འདྲ་བས་བྱེ་མར་འཐག་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་གིན་ཏུ་ཡ་མཆོན་
བ་ཞིག་གོ། །འདིའི་ལས་ཆོགས་ཀྱང་འགྲུབ་ལྟར་ལ་རྟགས་ཐོན་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྟོགས་
དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དུག་གསུམ་གྱི་གོང་བུ་ཅན་དག་གིས་ལྟོ་གོས་ཕྱ་མའི་ཕྱིར་ཡང་འདི་ལྟར་མི་
བྱེད་པའི་དེས་བ་མ་མཆིས་ཤིང་། སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་འང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་འབྲུགས་བ་
ཆེས་མང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ན་འགོ་བ་མང་པོའི་ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་
པའི་དགག་བྱ་བྱང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་ཀྱང་འདིའི་ལས་སྒྲུབ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན། གཉིས་(༡༠བ)པས་མདུང་
 ལྷགས་ཀྱི་ཙ་བ་ལྷ་བྱ་ཁོང་སྟོང་གི་ནང་སྤར་བྱ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་ཁྱོ་ཞལ་གྱི་དོད་མ་
 བྱའི་སྒྲོ་བསྐྱར་ལྷར་ཁ་རྒྱས་པ། ཞགས་པ་དང་བཅས་པ་འཕངས་ན་སྤར་བྱ་དོན་ནས་
 མདུང་ལྷར་རྒྱག་པའི་གདོན་བགལས་རྣམས་བརྒྱག་པར་བྱེད་པས་ན་རྟེ་རྟེ་བྱ་ལའམ་
 འགྲི་ཞེས་པའང་ཡོད། ལྷག་མཆོན་འདི་གྲུབ་ཆེན་ལ་ལི་ཏྲ་དང་། བསྐྱར་བཅོ་གཉིས་ལ་
 རྒྱབ་པའི་སྐབས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ལ་ལྷག་མཆོན་དང་པོ་
 གི་གྲུག་མ་གནང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་གོང་དང་འདྲ། གཏུན་གྱིང་ནི་འབྲས་བྱ་བའི་ཡས་
 གཏུན། རྒྱ་གི་ནི་རྒྱ་ནང་གི་ཉའི་ལྷོ་བ་བཤག་བྱེད་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་གི་ཟེར་བ་དང་། ཡང་
 རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པར་འཆང་བས་རྒྱ་གི་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ལྷགས་གཉིས་
 ཡོད། དབྱིབས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གསུམ་འཁྱོག་ཅན། ཀ་ཏ་ཡ་ནི་མདུང་ཐུང་ལ་ཞགས་
 ཐག་བཏགས་པ། དག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲེ་རྣམས་འདིར་མ་བཟོད། ཁ་ཏྲི་ག་ནི་ཡུ་
 བ་དཀར་པོ་བརྒྱད་ཞེགས་ཅན་མ་སྟེ་རྩེ་སྤར་སྤར་བའི་དོ་རྩེ་ཙ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་
 ཅན་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་ཆོགས་དོ་རྩེ་དེའི་སྟེང་དུ་མི་མགོ་སྟོན་པ་རྟེང་བ་སྐམ་
 པོ་གསུམ་བཅུགས་པའི་ཙ་མོར་དོ་རྩེ་ཙ་པ་རྩོགས་པ་གྱེན་འགྱུང་ཅན། བུམ་པའི་འོག་
 བས་དྲིལ་རྒྱང་དང་འཕན་ཙ་གསུམ་པ་འཕྱང་བ་ལས་འདིར་རྒྱ་མ་རུ་གསལ་ཁ་མ་
 བཤད། ལྷག་མཆོན་འདིར་འགའ་ཞིག་གིས་ཙ་རྩོད་དོ་རྩེ་ཡོད་པ་དགེ་ལྷགས་པའི་ཁ་
 ཏྲི་དང་། ཙ་གསུམ་ཡོད་པ་རྟེང་མའི་ཁ་ཏྲི་ཟེར་ཡང་། དེ་དག་ལ་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་དང་
 རྒྱ་གཞུང་གང་གིས་ཀྱང་རྒྱབ་རྟེན་(༡༡ན)མེད་ལ། མཐར་གཏུགས་ན་རང་རེ་དགེ་ལྷན་
 པའི་ཡི་དམ་གྱི་རྒྱ་མཆོན་བདེ་འཛིགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་མཆོན་ཁ་ཏྲི་གར་དོ་རྩེ་དང་། ལྷ་
 འགྱུར་བརྟན་པ་འཛིན་པའི་གཙུག་མོར་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཆོན་ཁ་ཏྲི་དུ་ཙ་
 གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གསར་རྟེང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་བའི་

ཤེས་བྱ་སྒོག་རྫོགས་ཀྱི་རྟོག་གཏི་རིགས་པའི་རྫིང་བུ་ལོག་རྟོག་གི་བ་ཚ་ཅན་སྤྲོ་མོ་དེ་ཙ་
ན། ལས་མེད་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱིས་ཅ་སྐབས་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བས་མགྱིན་པའི་ལམ་
ནས་དབང་མེད་དུ་ཤོར་བ་ཞིག་ཏུ་ངེས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་ཅེ་གསུམ་ཡོད་པ་པ་རྒྱད་དང་
རྩོ་རྩོ་ཡོད་པ་མ་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཏེ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཅེ་མོར་རྩོ་རྩོ་མི་མངོན་
པ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་འབྲས་དུས་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྒོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མཚོན་ཕྱིར་དུ། རྩོ་རྩོ་དེ་ཉིད་ནང་དུ་སྒོག་གིང་གི་
ཚུལ་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་གིང་། རྟེན་དུ་ཅེ་གསུམ་ལྟག་པ་དེས་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་ངན་པ་གསུམ་འབྲིགས་པའམ་དབྱལ་བར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། རྒྱ་
གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་གསང་ཞིང་སྤྲོས་པའི་
ཚུལ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་པ་ལ་གཤེགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་རྒྱད་ལུགས་ཀྱི་ཁ་
ཏྲུ་དེ་མི་མངོན་པར་མཛད་ནས། ཕྱི་རོལ་དུ་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་ཁ་ཏྲུ་ཅེ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་
བསྐྱམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་ལུགས་ཀྱི་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ཅིབས་
རྣམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་མུ་ཁུད་མེད་(༡༡བ)ཅིང་། རྟེ་བར་བུ་ག་ཡོད་པ་ལ་
མཛུབ་མོས་སྒྲོར་ཏེ་འཕང་དུ་རུང་བ་གསུངས་ཀྱང་འདི་མུ་འཁུད་དང་བཅས་པའི་འཁོར་
ལོ་སྟེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་ཆོས་ཡིན། སྟེས་བུ་གསལ་གིང་ལ་སྒྲོན་པ་ནི་གསོན་པོ་འཕོངས་
ནས་སྟེ་གཙུག་གི་བར་རམ་སྒྲིང་པ་ནས་སྟག་སྟེ་གསལ་གིང་ལ་སྒྲོན་པ། མེ་ཐབ་དྲག་
པོའི་སྒྲོན་སྟག་གི་ཐབ་ཁུང་སྟེགས་དང་བཅས་པ་མེ་འབར་བཞིན་པ། ཐོད་ཆལ་ནི་སྐྱེ་དང་
བཅས་པའི་ཐོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆལ་པ་སྟེ་དུམ་བུ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟེགས་མཛུབ་
ནི་སྟེགས་མཛུབ་བྱས་པའི་མིའི་ལག་པ་དང་། ཞབས་གཞོན་གྱི་སྒོག་ཆགས་རྣམས་
གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ་གཡས་པ་རྣམས་ཕོ་དང་གཡོན་པ་རྣམས་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་
བྱས་ན། གཡས་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་བསྐྱམས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཡང་

མཐུན་ལ། ཚངས་པ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱང་སློག་ཆགས་དང་མགོ་བཟུངས་མཐུན་པར་
 གསུངས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པ་སྟེ། ཚངས་པ་སོགས་བཞི་ཞབས་གཡས་ཀྱི་ཉིང་པ་ནས་
 བྱེ་རིམ་གྱི་མགོ་མདུན་དང་རྒྱ་ཁྱིམ་པ་རྒྱ་ཁྱིམ་ནས་ཁ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཚུལ་དུ་གནས་
 པ་དང་། གཞིན་ཅུ་གདོང་དུག་སོགས་བཞི་གཡོན་ཉིང་ནས་བྱེ་རིམ་གྱི་མགོ་མདུན་དུ་
 བསྟན་ནས་གོང་བཞིན་མནན་པར་སྒྲིམ་ན་དེགས་པ་ཟེལ་གྱིས་ལོན་ཞིང་སྤྲོད་མི་ལྡང་
 བ་སོགས་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །སྟེ་མཆེད་བྱིན་རྒྱལ་ནི། ལུགས་བསྐྱེད་སྤྱི་
 མེད་དོ་པོར་སོང་བ་བཞིན་རྣམ་པ་མིག་སོགས་སྤྲོད་ཡང་། དོ་པོས་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་བསམ་དགོས་ལ། མ་མཐའ་དང་སྟེ་མཆེད་སོ་སོར་ལྟ་སོ་སོའི་དོ་པོ་ཡི་གེ་(༡༡ན)
 རྣམས་མི་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་སྤྲོད་པར་བསྒྲིམ། སེམས་དཔལ་གསུམ་
 བྱེ་དམ་ཆོག་གི་སྒྲིབ་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་དེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་འཕྲོ་བ་དང་འདྲུ་བ་ལ་འཇུག་
 པས་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཕྲོ་ཞིང་འདྲུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ།
 བདེ་སྤྱིང་གི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དོ་པོ་ཅུ་ཡིན་པས་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོག་སྟེ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་སྟེ། རགས་པའི་ལུས་སྤྱི་བའི་
 ལུས། སྤྱི་བའི་སེམས་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རགས་པའི་སྤྱུལ་
 སྤྱུ་སྤྱུ་མ། འོད་གསལ་གསུམ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་
 གསུམ་སྤྱོད་ཞིང་ལམ་གྱི་སྤྱུ་གསུམ་སྤྱིན་པར་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྤྱུ་གསུམ་སྤྱི་བའི་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་ཀྱང་འདིར་ཆང་དོ། །སྤྱུ་གསུམ་པོ་དེའང་འདོད་ཆགས་ཆོས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རིག་མ་འདྲུ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅིང་
 བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རིམ་པ་འདིར་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་བསྐྱེད་རིམ་གནད་
 མཐར་ཐུག་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་གཅིག་ལ་དེ་མ་ཆང་བར་བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་
 ཉིད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྤྲོས་ན་སྤྱོད་མེད་དེ། མཆོན་མ་གཉིས་འབྲང་གིས་བདེ་ཆེན་མཆོན་

པར་གསུངས་པ་བཞིན་དགའ་བཞིར་དངས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་རུས་ལ། ལྷོ་
 ལི་ཡ་ཏི་ཞེས་པ་སྤྲུལ་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཆོ་རྟེན་གར་ཐིམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྒྱན་དུ་ཡུམ་
 མེད་ཀྱང་དམིགས་གསལ་གྱི་ཆོ་ཡོད་ཆོག་པ་དབང་དང་གསང་(༡༡བ)མཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་མ་ཆང་བ་མིན་ནོ། །ཡང་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མ་མཐའ་ལྟ་བུ་ཆང་དགོས་
 ཀྱང་། འདིར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རུང་བ་ཤུག་མཆོན་གྱི་གནད་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཏེ། ཞེད་གུ་མའི་སྐབས་ཤུག་མཆོན་དང་ཞབས་འོག་གི་སྒོག་ཆགས་རྣམས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤང་བོ་ལྟ་རིགས་
 ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྤྲང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ལ་ཡིན་ཀྱང་ལྟའི་འཁོར་
 ལོ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་བོ་ལྟ་དེའི་རང་བཞིན་ཅུམ་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ལྟ་
 གནས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པས་འདི་དང་མི་མཆུངས་ཏེ། ལྟའི་གནས་བཟུང་ནས་བཀོད་
 ཆོ་དག་ནག་གི་ཐོད་པ་བཞིའང་གྲངས་ཡན་དུ་བྱས་ཏེ་ལྟ་བུ་བདུན་ཞེས་གྲགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །སྤྲུལ་རིམ་ལས་སྤྲུལ་མེད་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཆང་བ་དགོས་
 ཀྱང་འདི་དམིགས་གསལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན། འགའ་ཞིག་དཔའ་གཅིག་ལ་དཔའ་
 གཅིག་གི་བསྐྱེད་པས་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་དོགས་པ་མེད་པས་བཅུ་གསུམ་མ་ལའང་དེས་གོ་
 ཆོད་ཟེར་བ་དོན་མིན་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་གསང་འདུས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཤུར་བསྐྱེད་པ་
 བཏང་ནས་དེའི་ཟུར་དཀའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་བཤད་པ་མེད་ལ། འདིའི་གཙོ་བོ་གཅིག་
 ཤུ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཏང་སྟེ་དེའི་སྒོ་ནས་དབང་བསྐྱར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དབང་གིས་རི་
 ལྟར་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་བཞིན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་(༡༡ན)དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་གི་སྤྲུལ་སྤྱུག་ར་ངོ་
 སོགས་བཞི་བརྗོད་པའི་ཆོ་བཅུ་གསུམ་མ་ལྟར་ཐོ་བ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་སྒོ་
 བཞིའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤུག་མཆོན་སོ་སོར་འགྱུར་ཅུམ་བྱས་

པའི་དམིགས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་ཡང་ལྷ་དེ་དག་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་ཀྱང་སྒྲོ་མི་རུང་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་སྒྲོས་ན་དཔལ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་
 རྟོག་བྱ་མི་དགོས་ཏེ་སྐབས་འགར་ཐུག་སོ་གཉིས་ལས་སྒྲོས་པའི་ཞུ་ནག་གཡས་ལུར་
 ལུ་དང་གཡོན་ཐོད་ཚལ་ཐིག་པ་མང་བོས་དྲག་བོའི་གཏོར་ཟོར་གྱི་ལས་མཛད་པ་སོགས་
 དམ་པ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དེར་དུས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལམ་སྒོལ་
 གནས་ཤིང་། སྤྱལ་པ་སྟོན་ཚད་ལྷ་གངས་སུ་འབྲེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་
 མ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས་འདི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ། སྤྲུགས་དང་བོའི་ཆོ་གཡས་ཀྱི་ཐུག་བཅུ་
 བཞི་པ་རྩོམ་ཐོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མཛད་པ་དང་། སྤྲུགས་གཉིས་པའི་ཆོ་བཅུ་པའི་དབྱུག་
 ཐོ་དང་། སྤྲུགས་གསུམ་པའི་ཆོ་བསྐྱའི་དོད་དགུ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དང་། སྤྲུགས་བཞི་པའི་
 ཆོ་བཙུང་ལྷ་པ་རལ་གྱིས་རྩ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་བྱས་ན་དགོས་པ་བྱད་པར་
 ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད། དབང་ལྷས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་རིགས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་
 བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་བྱ་བ་སོགས་སྤྱི་དང་
 འདྲ་ལ། བཅུ་གསུམ་མར་(༡༣བ)འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་དོད། འདིར་ཐུགས་ཀ་
 བསྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་མོས་པ་ཡིན་
 ནོ། །རྒྱས་པ་ན་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཉིད་བཞིས་མཆོད་བསྟོད། ལྷ་མཉེས་ཆོགས་རྫོགས་
 འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ལྷར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཡུམ་གསལ་འདེབས་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་མ་ཉེའི་ཞལ་རྩ་སྟོན་པོ་ཟེང་དེ་བའམ། ཤང་སྤྱབས་
 ཟངས་དུང་དམར་པོ་བསྐྱེད་བཞིན་དམར་རྒྱར་རེ་བ་ལྷ་ལུ་འཆར་གང་བདེ་ཞིག་ནས་
 བརྩམས་ཏེ་སྤྲ་མ་མ་གོར་བའི་ངང་ནས་དམིགས་པ་ནན་གྱིས་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་
 པ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ནས་ཞལ་ཐུག་རིམ་པར་བསྐྱར་སྟེ་ཡོངས་རྫོགས་ཐོག་མར་སྤྱི་
 བོ་དང་རྗེས་སུ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སྤྱན་དཀར་ནག་གི་ཆ་སྤྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ལ་གསལ་སྤྲང་དང་།

དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྐྱེས་པའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་བསྐྱོག་ཅིང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱུ་མའི་རྣམ་རྩལ་དུ་བལྟ་བའི་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་དུ་སེམས་འཛིན། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་སྤྲོད་འོག་གི་སྒྲ་རྩེ་ཐིག་
 ལེ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ།
 སྐྱོན་དག་པ་དྲན་པ་གཞུང་བཞིན་ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་
 ཞིང་། བདེ་སྤྲོད་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་གསང་བའི་གནས་
 ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཕྲེང་བ་འཛིགས་བྱེད་(༡༧ན)ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པར་བསྐྱེད་བསྐྱེམ་འོད་ལྷ་སོགས་བྱ་ཞིང་། བཟུངས་པ་ན། སྤྱགས་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་གདན་ཟླ་གདན་རྩྱུ་ཡིག་རྩི་ཡིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་
 རྩལ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་དུག་ལ་ཨ་ར་པ་ཅ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་བ་སྤྱན་བཅས་ཀྱི་
 མཁུན་རབ་བསྐྱེས་པར་བསམས་ལ་བཟུ། དེ་ནས་ཕྱིར་གྱུར་ཏེ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཉེ་སྤྲོད་
 ཚར་གསུམ། དེའི་ཕྱི་སྐྱོར་ལ་སྤྲོད་པོ་ཚར་གཉིས། དེའི་ཕྱིར་རྩ་སྤྱགས་ཚར་གཅིག་གིས་
 གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་བས་སྤིག་སྐྱབ་ནད་
 གདོན་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས། དབུགས་ཕྱིར་འགོ་བ་ན་རྩྱུ་ཡིག་སྤྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་
 ལས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུངམ་འོད་ཟེར་གངས་མེད་སྐྱོས་ཏེ་སྒྲ་བྲག་གཡས་ནས་ཐོན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དབུགས་རྩྱར་རྩལ་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲ་བྲག་གཡོན་ནས་ལྷགས་ཏེ་སྐྱོ་གཞི་ལ་ཐིམ་པའི་དམིགས་པ་བྱ།
 བགལས་འཚུབ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་མེ་དང་ཁྱོ་བོའི་ཚོགས་སྐྱོས་པས་གཞོད་བྱེད་
 གདོན་བགལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སྤྱི་ཐལ་བར་བརྒྱག་པར་བསམས། རེས་འགའ་སྐྱོ་
 བསྐྱེམ་ཕྱིར་པར་དམིགས་རྟེན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་སེམས་གཏད་དེ་བསྐྱོམ་ཞིང་། ལྷུང་བུལ་
 ཆད་ལྟག་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། ཞལ་ཐམས་ཅད་ནས་ལུང་ལུང་སྐྱོགས་པའི་མོས་

པ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་སྒྲི་ལྟར་དང་། འདི་སྒྲོར་མན་(༡༧བ)པག་ལྟར་གྱི་དམིགས་རིམ་
ལག་ལེན་རྣམས་བསྟེན་ཡིག་སོགས་ཟུར་དུ་གསལ་བས་དེ་དག་ནས་མཁྱེན་པར་མཛོད་
གཅིག །བཞུས་པ་ཟིན་ནས་རིགས་བདག་གིས་ཐུགས་ཀར་ལྷག་གཏན་ལ་རྩྱ་ཡིག་གི་
མཐར་ཡིག་བརྒྱ་དཀར་པོས་བསྒྲོར་བ་ལས་བབས་པའི་བདུད་རྩིས་ཆད་ལྷག་སོགས་
ཀྱི་ཉེས་པ་བྱང་བར་བསམས་ཏེ་ཡིག་བརྒྱ་བཞུ། ཐུན་མཐར་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་སྐུ་དངས། ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དབུལ་ཞིང་
འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད། ཉར་
བསྟ། བསྟོ་བས་མཐའ་བརྒྱན་པ་སོགས་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །

སྒྲུས་པ། ཐོན་དུས་ཀྱི་དང་སྟོང་རྩ་དུ་ལྷན། །སྤུམ་ཅེན་གྱི་གརྒྱ་འབྱུང་བ་ལ། །ཁྲོ་ལྷན་རྣམས་རོ་མཚར་ཅི་ལ་བྱེད། །
སྒྲིགས་དུས་འདིར་ཁོ་བོའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས། །ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་ལྟོ་བར་དངས། །བསྟུབ་བཅུད་ཀྱི་མན་རག་སྒྲིང་འབྲའི་
ཁོར། །ལྷག་བསམ་གྱིས་སྒྲུར་ཡང་སྟེལ་བ་ལ། །རོ་མཚར་གྱི་དགའ་སྟོན་མི་མཛད་པའི། །མཆོག་དམན་གྱི་སྒྲེ་བོ་རྩལ་ཐུན་ཅམ། །ཡོད་
མེད་དེ་གཟུར་གནས་མཁས་པས་གཟིགས། །ཅིས་རང་གི་རང་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཡང་བར་སྐབས་སུ་དགའ་སྟོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་བརྩ་རྟེ་ར་སྤྲ་ཡ། འདིར་དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྩོགས་
རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྒྱུངས་
གིང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་དམ་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུང་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་
བཏང་སྟེ། ཉེ་བའི་སྟོན་འགོ་དྲོར་སེམས་བསྟོམ་བཞུས། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་(༡༥ན)ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ། དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱབས་དང་བཅས་སྒྲི་ལྟར་བྱས་ལ། ལུས་ཀྱི་གནད་
རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ལྷན། དུས་ཀྱི་གནད་ཐོ་རངས་དང་བྱི་དྲོ། ལུལ་གྱི་གནད་རང་
འཛིགས་བྱེད་ཐུག་གཉིས་པ་ལུམ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས།
རྒྱུད་གི་གནད་རྒྱུད་རོ་བསལ་ནས་སྟོམས་པར་གྱུར་པའོ། །རྒྱུད་རོ་སེལ་ཚུལ་ལུས་ཀྱི་དབུས་
སུ་དབུ་མ་བློ་སོག་ཅམ། གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་པོ། གཡོན་དུ་རྒྱུང་མ་དཀར་པོ། དང་

དེའི་ཡར་སྡེ་སྡེན་མཚམས་དང་གཞན་གཉིས་སྡེའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐད། མར་སྡེ་གསུམ་གྱི་
 ཉགས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་མཉམ་བ། སྡེ་བོའི་རྩ་ལམོར་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་ཁ་བྱར་ལ།
 མགྲིན་པར་བཅུ་དྲུག་པ་ཁྱེན་ལ། སྡིང་གར་བརྒྱད་པ་བྱར་ལ། ལྟེ་བར་རེ་བཞི་པ་ཁྱེན་
 ལ། གསང་གནས་སྒྲུ་སོ་གཉིས་པ་བྱར་ལ། མགྲིན་པ་དང་སྡིང་གའི་རྩ་ལམོར་གྱིས་
 མཚམས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྷུ་པོ། གཞན་རྣམས་སྒྲུ་གསུམ། རྩ་རྣམས་མདུད་པས་མ་
 བཅིངས་པར་ཉར་རེ་བྱེད་པར་མོས་ལ། རོ་མའི་མར་སྡེ་རྒྱང་མར་བཅུག་སྟེ་གཡས་ནས་
 ལན་གསུམ་རྩལ་པས་རོ་མ་བརྒྱད་ཅིང་རྒྱང་མའི་ཞར་འབུམ་སོགས་ཀྱི་སྡོན་གསལ་བར་
 སྒྱར་པར་བསམས་ལ་གཡོན་ནས་འབུད། དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་གཡས་ནས་
 ལན་གསུམ་འབུད། གཉིས་གའི་སྡེ་དབུ་མར་བཅུག་ལ་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་རྩལ་
 པའི་རྒྱང་གིས་དབུ་མའི་སྡོན་སྒྱུངས་པར་བསམས་ལ་མཉམ་དུ་འབུད་པ་གསུམ་སྟེ་དབྱ་
 སྒྲགས་སྒྲུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །(༡༥བ)དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་སྡོང་ཚུལ་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་བཞི། དང་པོ་ལ་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། སྡིང་གར་རྟོག་བསྒྲུས་
 བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་དང་ལམོར་ལོ་གོང་བཞིན་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྡེ་
 ལྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་སར་རང་གི་རྣམ་ཤེས་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་གསལ་བས་སྒྱའི་རྣམ་
 པ་ཀྱན་ལ་བལྟ། དེ་ནས་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ཁྱེན་ལ་ཉིལ་གྱིས་སོང་སྟེ་སྡེ་བོའི་རྩ་ལམོར་གྱི་དབུས་
 སྒྲུ་ཁྱེན་ནས་རྩ་ལམོར་འོག་མ་རྣམས་བལྟ། སྡིང་ག་ལྟེ་བ་སོགས་སྒྲུ་འོངས་ནས་ཡར་
 མར་ལ་བལྟ་ཞིང་ཡར་འགོ་མར་འགོ་བྱས་ཏེ་ལམ་སྒྱུངས། དེར་གསལ་སྒྲུང་ཐོན་པ་
 ན་ཐིག་ཡེ་དེ་ཉིད་ལྟེ་བའི་རྩ་ལམོར་གྱི་དབུས་སྒྲུ་ཉི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་བྲུག་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་རྒྱ་སྒྲན་ཙམ་གྱི་སྒྱར་བཞེངས། དེའི་
 སྒྲགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྒྱ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་

གྲིས་མཚན་པར་བསམ། དེར་སེམས་བརྟན་པ་ན་ཉེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འོད་གྲིས་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་
 ཏེ་དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་ཅིང་རིམ་གྲིས་བསྐྱུས་པ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། དེ་རྩྱུ་ཡིག། དེའང་ཞབས་གྱུ་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱ་དུ་ལ་སེམས་འཛིན་
 ཅིང་། དབང་བོ་རབ་གྲིས་རྒྱ་དཔལ་མི་དམིགས་པར་བསམས་ནས་ཉེ་བའི་རྩ་(༡༥ན)
 འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་ཐད་དེར་སེམས་བཟུང་བས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་ལ།
 ཞུགས་པའི་རྟགས་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས། གནས་རྟགས་སྣ་བྱུག་ནས་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་
 ཉེ་བའི་འགྲུལ། ཐིམ་རྟགས་འབྱུང་བཞི་ཐིམ་ཆེ་སྟོག་རྒྱ་དུ་བ་མེ་བྱེད་མར་མེ་ལྷ་བྱེད་
 སྣང་བ་དང་། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སོ་སོའི་རང་དུས་སྤྱད་ཀྱང་ལམ་དམར་ལམ་ནག་
 ལམ་འཆར་ཞིང་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་སྟོན་གནས་གཡལ་དག་ལྷ་བྱེད་ཉམས་འཆར་རོ། །
 འོད་གསལ་དེ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྟོའི་ཟུར་གཅིག་གིས་ལྷའི་སྤྱད་དང་
 རྩ་འཁོར་སྤར་བཞིན་ལ་སྤྱི་བོར་རྩྱུ་ཡིག་མགོ་བྱུར་ལྷ་དང་སྟོང་གར་རྩྱུ་ཡིག་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། མགྲིན་པར་གཏུམ་མོའི་མོའི་རང་བཞིན་ལྷ་དམར་
 བོ་དང་ཉེ་བའི་ཡང་ཨ་བྱུང་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་སྟོང་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ་སྣ་
 བྱུག་གཉིས་ནས་རྒྱུང་རྒྱུབ་པ་རོ་རྒྱུང་བརྒྱུད་དེ་ཡུམ་གྱི་དབུ་མའི་རྒྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་རང་
 གི་དབུ་མར་ཞུགས། ཉེ་བའི་ཨ་བྱུང་ལ་ཐོག་པས་འབར་ལ་ཁད་དུ་བྱེད་པ་མེ་གསོ་
 བ་དང་། ཡང་བྱས་པས་རྒྱ་ཁབ་ཅམ་འབར་བ་མེ་སྤར་བ་དང་། ཡང་བྱས་པ་ཆེར་འབར་
 ཏེ་སྤྱི་བོའི་རྩྱུ་ཡིག་ཞུ་ནས་མགྲིན་པ། ཉེ་བ། གསང་གནས་གྱི་རྩའི་བར་སྟེབ་པས་དགའ་
 བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་བསྟོག་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་སོན་པས་ལུགས་ལྟོག་གི་
 དགའ་བཞི་དངས་ཏེ་ལྷན་སྟེས་གྱི་བདེ་བ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་སྤར་ནས་བསྟོམ་པ་
 བེ་སད་དུས་གྱི་ཆོས་སྤྱི་བསྟེན་པ་(༡༥བ)ཡིན། དེ་ལས་འཕེན་པའི་དབང་གིས་འོངས་

སྐུ་འཛིགས་བྱེད་དུ་ལུང་བ་ན་སྐུ་མའི་རྟགས་རྣམས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སང་དུས་ཀྱི་
 འོངས་སྐུའི་བསྐྱེད་བྱེད་། དེ་ལུང་པོ་རྟིང་པ་འཛིགས་བྱེད་དམ་ཆོག་པར་གསལ་བ་ལ་འཇུག་
 པ་སང་དུས་ཀྱི་སྐུལ་སྐུའི་བསྐྱེད་བྱེད་། །དེ་གོམས་ན་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམ་
 ཞིང་། དེ་གཉིས་གོམས་པས་ཆེ་འདིར་ལམ་གོང་མ་མ་ཐོབ་ན་འཆི་ཆེ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་
 སྐྱོར་གསུམ་བསྐྱོམ། འདི་དག་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་དོད་ཐུབ་ཡིན་ཞིང་སྐུལ་སྐུའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཞེས་བྱེད་། །གཉིས་པ་སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྐུལ་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ལ་
 ལུམ་པ་ཅན་དང་དོར་བཞུས་སྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུགས་ཀའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དཔུང་
 སྐུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་འོག་དང་དཀར་པོ་སྟེང་ནས་ཏེ་ཁ་སྐྱར་བ་སྐྱར་ཆུང་ཅམ། དེའི་ལྟ་
 བར་རྟུ་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་བསམ་པར་སེམས་བབྱང་ལ་སྐྱ་ལུག་གཉིས་ནས་ཆུང་ཆུང་
 ཟད་དུ་བ་མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་ཅིག་མིད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟེང་ཆུང་སྟོག་འཛིན་དཀར་པོ་མར་
 མནན། འོག་ཆུང་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་ཡར་དུངས་ཏེ་རྟུ་ལ་བསྐྱེམ་ནས་བསྐྱོམས་པར་ལུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། སྐར་བཞིན་གཏུམ་མོ་སྐར་བའི་དགའ་བཞི་དུངས་ལ་བདེ་
 རྟེན་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱེད་བྱེད་གསུམ་སོགས་བསྐྱོམ་མོ། །དོར་བཞུས་ནི་ལྟ་སྐྱ་རྩ་འཁོར་ལུགས་ཀའི་
 དམིགས་ཏེན་རྟུ་ཡིག་རྣམས་སྐར་བཞིན་གསལ་བཏབ་ལ་རྟུ་གི་རྒྱ་དུ་ལས་ཆུང་སྟོས་རིད་
 ཀྱི་དུ་བ་ཕྱ་མོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོན་པས་རྟུ་གི་གདངས་དེ་སྐྱེ་བོར་རྩ་འཁོར་བར་དུ་སོང་། ཚི་གྱི་
 གདངས་ཀྱིས་སྐྱིར་(༡)ཡན་དམིགས་ཏེན་ལ་ཐིམ་པ་ན་རྟིང་ལ་སྐྱ་བཏབ་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟ་
 གདངས་སྐྱ་གནས་པར་བསམ་པ་སྟེང་འགྲོའི་དོར་བཞུས་དང་། ཞབས་ཀྱུ་ནས་སྐར་ལྟར་
 འབྱུང་འཇུག །གནས་གསུམ་བྱེད་པ་འོག་འགྲོ། །སྟེང་འོག་གཉིས་གཅིག་ནས་སྐྱིར་ཐིམ་
 པ་དང་གཅིག་ནས་སྐྱིར་འབྱུང་བ་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་འབྲོས་དེད་དོ། །སྟེང་འོག་གཉིས་གར་
 མཉམ་དུ་སྐྱིར་འབྱུང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟག་སྟོན་དེ་རྩ་བའི་ཆུང་གི་དོར་བཞུས་བཞི་དང་།
 མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་འབྱུང་པའི་སྐྱིར་རྩའི་རྩེ་མོ་མིག་གི་སྐྱོ་སོགས་སྐྱ་བྱག་པར་མོས་

ལ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལཱ་འོ་རྩེ་བ་བླས་བྱེད་ཅིང་ཐིམ་རིམ་གྱི་མཐར་དགའ་བཞི་འདྲེན་ཚུལ་
 དང་། བསྐྱེད་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱ་སྟེ་དག་དབེན་གྱི་ལམ་མོ། །འདི་ལ་དང་པོ་སྤྲུགས་སུ་
 སར་མོས་པ་ཅམ་དང་ཕྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་གདངས་སུ་ཚུར་འཆར་བའི་གསུང་གི་ད་རྒྱལ་དུ་འཕྲོས་
 པ་འབྱུང་ལ། གནས་པའང་དང་པོ་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱང་ཕྱིས་དང་གིས་རེ་རིང་དུ་སོང་
 བས་དེ་འབའ་ཞིག་པར་འགོ་འོ། །གཉིས་པ་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ལྟར་དོར་
 བླས་ཀྱིས་ཅ་མ་དུད་ཅུང་ཟད་ལྟོད་ཀྱང་ཁབ་བྱེད་མ་འདུས་པས། དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་དམིགས་
 རྟེན་སྤར་ལྟར་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་དང་པོར་འདྲེན་དུས་པས་ཅན་སོགས་ལས་རྒྱ་
 མེད་མི་རུང་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་ཡེ་རྒྱལ་འང་བརྟེན་ཆོག་པས་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་ཏྲི་རང་གི་རྒྱ་ཏྲིར་བཅུག།
 དེ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་བ་ཕྱད་མཆོམས་སུ་འབྱེད། རྒྱུ་ཕྱ་མོ་རེ་པན་ཚུན་གྱི་རྒྱ་
 ཏྲིར་ཞུགས་པས་ཡབ་ཀྱི་སྒྲི་བོ་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་(༡༧)པོ་དང་། ཡུམ་གྱི་སྒྲི་བོ་ནས་ཐིག་
 ལེ་དམར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་རེ་པབ་པ་སྒྲོར་མཆོམས་སུ་ཁ་སྒྲུར་བས་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེའི་དོ་རྩེ་
 སྒྲིལ་ཀྱང་གསུམ་བྱས་ལ། ཅ་ཕྱན་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་དམིགས་རྟེན་ལ་ཟུག། ཆེ་བ་སྒྲུའི་བུ་
 ག་དང་མཉམ་པའི་ཁར་རྒྱུང་ཟེལ་པ་སྒྲོམ་མེ་བར་བསམ། དམིགས་རྟེན་ལས་ཅ་སོ་སོའི་
 བར་དུ་རྒྱུང་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཏྲི་གི་གདངས་ཀྱིས་འཕྲོས། སྒྲེ་སྒྲེབ་པ་ན་དེས་སྒྲ་དངས་ཏེ་ཅ་བའི་
 རྒྱུང་དང་བཅས་ཨོ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་འདུས། དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལྷུ་འི་གདངས་སུ་
 གནས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྟོད་བཅུད་དག་པར་བསྒྱུར་ཅིང་བསྐྱེད་ཏེ་རང་
 ཡབ་ཡུམ་དང་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐིམ་པ་ནས། མཐར་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པས་རྟགས་རྣམས་
 རིམ་པར་འཆར་རོ། །སྒྲུབས་འདིར་སྟོང་གར་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཏུ་འདྲེན་ཚུལ་
 བོ། རྟེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་འདུས་པ་སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་
 པ་གསུམ་གྱི་དང་པོར་སྒྲེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་སྟོང་པ། བར་མར་སྒྲེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་
 དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། བར་མར་སྒྲེབ་པ་ན་ཁྱད་དགའ་དང་སྟོང་ཆེན། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་

ལེའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཏེ་
 ལྷགས་འབྱུང་དང་། དེ་ནས་སྤྱིར་རྩ་འདབ་གསུམ་དང་སྤེལ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ལྷགས་ལྷོག་
 གི་དགའ་བའི་དང་སྟོང་བའི་འབྱུང་བས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་སོགས་སང་དུས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་(༡༥)གསུམ་ཡང་སྒྲུལ་དགོས་སོ། །གསུམ་
 པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྐྱུ་ལས་འབྱུང་ཏུ་ཉེ་བར་མཐོང་བ་ན་སྤར་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་
 ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲུལ་པར་འཇུག་ཅིང་། རང་གི་རྒྱུ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མཐའ་དག་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་སྤྱིར་གཤེད་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྫོགས་པ་བསྐྱེས་
 པས་སེམས་དབེན་དབེད་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་གིས་ཉར་
 ལེན་དང་། སེམས་རང་གིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་ལྷགས་ལྷོག་གི་ཉར་ཐོབ་གྲུབ་
 པ་དང་མཉམ་དུ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
 རྟིང་པ་ལས་འོགས་སུ་བྱེད་ནས་འབྱུང་བ་མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་འགའ་ཞིག་དང་འདྲ་
 ལ། ལུས་རགས་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་དེ་སྟོང་པས་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་མདངས་ཙམ་ཡིན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 བྱ་དང་། གཅིག་ལས་དུ་མར་སྐྱུ་ལ་ལུས་པ་རྩ་ལྷུ་ལྟ། དཔེའི་འོད་གསལ་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཙམ་ལས་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྩ་བར་ལྟ། མཚན་དཔེ་སོགས་ཀྱན་ཆ་ཆར་
 བགཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེ་ལྟ་གསུངས་ལ། འདུས་པར་དཔེ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་སོ། །
 སྐྱུ་ལས་པ་རེས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་
 ཏེ་ཡིད་ངོར་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལྟར་བ་སོགས་བྱ་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྟར་བའི་ཆེ་སྤྱད་པོ་
 རྟིང་པ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བལྟ་བའི་སྐྱུ་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ། སྒྲུལ་པ་འཇུག་ །བཟའ་
 བཏུང་སོགས་(༡༥)ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་བའོ། །བའི་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་རྩལ་དང་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ལྟར་རྩལ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་བོགས་འབྱེན་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཅི་

རིགས་བྱེད་ཅིང་། འབྲུག་པའི་སྟོང་ལ་སྤྱོད་མ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་
བྱས་ཤིང་དེ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་སྤྱད་རིམ་གྱི་
ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་འོད་མཛོད་བྱང་ཐོ་རངས་གཡའ་དག་གི་དུས་ནང་གི་མཛོད་
བྱང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་དུ་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉོན་མྱོང་གྲུབ་བྱུང་གས་ལྟན་སྟེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་སྟོང་
ཉིད་གསར་དུ་མཛོད་སྤྱོད་དུ་ཉོན་གས་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལྡང་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་དེའི་ཆོ་མ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་
རྒྱུ་ཆད་ཀྱང་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ལྡང་སྟེས་པའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཇུག་དེ་
མ་ཐག་འོད་གསལ་དེས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྟ་བུས་
ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་ཡུང་པོ་རྫིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་འཛིན་གྱི་དཀར་
པོ་ལུས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེར་དངོས་གནས་ལས་ལྡང་བ་འབྱུང་། དེའི་ཆོ་བྱང་འཇུག་གཙོ་བོ་མ་ཐོབ་
ཀྱང་ཉོན་མྱོང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་སྟེ་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་དང་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་(༡༩ན)གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་
འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་སྤྱད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་དགོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བས་འོད་
གསལ་དེས་སྐྱེ་དག་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། ཕྱགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་
ཀ་དངོས་སུ་ཆང་བའི་སྟོང་པའི་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་པ་འདི་ནས་ཤེས་སྤྱོད་སྟོང་པའི་མགོ་
ཚུགས་སོ། །དེ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པ་ན་ཡིད་ངོར་མི་སྟོང་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེར་ལྡང་
སྟེས། དོན་སྟོང་པའི་བྱུང་འཇུག་ལ་གནས་ཤིང་ཡུང་པོ་རྫིང་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱར་
མ་བསྐྱེད་པ་གསར་སྟོང་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་མེད་གོམས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཅི་
རིགས་སྟོང་ཞིང་ཤེས་སྤྱོད་སྟོང་བར་པ་བདུན་རིམ་པར་སྤང་ངོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་

བཞིའི་བགོད་པ་མཐར་མོན་ཏེ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སྐྱུ་ཏ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་ཆོས་བཙུང་ལྔའི་སྟོན་
ལ་ཆོག་པ་གྱི་འཁོར་ལོ་བཤམས། གྲུང་ལ་སློབ་མས་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་
བསྐྱར། ཐོ་རངས་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་པ་ལོག་བཞིན་བྱིན་དག་གི་མངོན་བྱང་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་
སློབ་ཐ་མའི་དངོས་གཉེན་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱད་ཅིག་
གཉིས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་བྱང་འཇུག་
དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱུ་པ། རྟོགས་དཀའི་རྒྱད་དང་དེ་(༡༩བ)འབྲེལ་དགོངས་དོན་གྱི། མན་ངག་ཆ་
གས་ཙམ་གྱི་ཐག་བྲལ་ཡང་། བདག་སློབ་ཁབ་མིག་སྤྱོད་མོར་ཚུད་དཀའ་བས། ལས་ངན་
འབྲས་བུའི་འཁུར་འདི་གྱི་མ་ཉུང་། འོན་ཀྱང་བདག་སློབ་ཀྱི་གར་ཟེན་ཆོད་གྱི། མན་
ངག་ཉི་ཟེར་རྩལ་མཚུངས་འདི་འབད་མཐུས། འབྲོ་ཀུན་མོངས་པའི་ཐུན་པ་རབ་གསལ་
ནས། སློབ་གོས་ཉི་ལྔ་བཞིན་དུ་འབར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་འདི་ནི་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སློབ་
མའི་གསུངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྐྱར་ཡང་ཞལ་བུས་གྱི་ཚུལ་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་སློབ་རྣམས་དམ་པ་གང་གི་གསུངས་གཙོར་འདོན་
ཐོག་རང་སློབ་གང་དེས་གྱི་སློབ་མའི་མན་ངག་དང་དོགས་པ་ཁོང་སློབ་གི་དགག་སྐྱབ་ཅུང་ཟད་གྱིས་བྱར་བརྒྱུན་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་
གཞན་ལའང་ཕན་ཕྱིར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྐྱུལ་མིང་འཛིན་པ་སློབ་ཐབས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་
ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་བ་ལྷགས་འབྲུག་ལོར་ལྟ་མཆོག་འདི་ཉིད་གྱི་བསྟེན་ཆེན་སྟོན་རྒྱལ་བ་བསྟེན་པའི་ཐུན་
མཚམས་སུ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་བཅུས་པ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་
གྱུར་ཅིག ཤེས་ཟིག་འདི་ཡང་སྟོད་སྤྱིན་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྟོད་ལས་གཤིན་དེགས་པ་པོ་མའི་ཆོག་པ་གྱིས་
ལོ་དུས་མ་འབྲུངས་པར་སྟོང་ཁྲག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀུན་གྱི་བག་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག ཁམ་མཉུ་ཡོ། །

ཁ་ཤི།

༡༡། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོར་
དངོས་འཇུག་གསུམ་ལ་མཁོ་བའི་ཐོ་ཡིག་གསེར་ཁང་ཡབ་བྲས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་སོགས་སྟོགས་གཅིག་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་
འབྱུང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་ཅིང་མ་ཉིད་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྱོད་
བའི་བེ་རྩུ་ཁུན་མའི་ཐེམ་སྐྱེས་
ལས་བཞི་པའོ། །

སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཁྱོས་པའི་གར་མཛད་པ། ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་འཇམ་དཔལ་
གཤིན་རྩེ་གཤེད། །གསུམ་ལྷན་དུར་སྟིག་འཆང་བའི་རྣམ་རྩལ་བ། །དྲིན་ཅན་སྤྱ་མའི་
ཞབས་ལ་གྲུས་མཆོད་ནས། །སྤྱ་མ་ལྷ་མཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། །མདོ་ཙམ་
བརྗོད་ལ་སྤྱ་མ་ལྷག་པའི་ལྷས། །བརྟེ་བས་དགེས་བཞིན་གནང་བ་སྦྱུལ་ནས་ཀྱང་། །
དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་གོགས་མེད་འདུ་བར་མཛོད། །འདིར་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེ་
སྟངས་ཐབས་རྒྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱད་འབུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་
ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །སྒྲོར་བ་དང་།
དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་གི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྒྲོར་བ་ཆོགས་བསག་པ་གལ་ཆེ་བས་སྤྱ་མ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མཇུག་
འབུམ་ཕྱག་འགྲོ་བར་བྱ་དགོས་པའི་མཇུག་བྱི་དོར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལག་པ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་འབྱུ་འཛིན་དགོས། མཇུག་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ་ལག་པ་
གཡོན་པའི་ནང་དུ་འབྱུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་

ཆེ་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་གཟབ་དགོས་པ་ཡིན། མཐུལ་གྱི་གྲངས་གསོག་པའི་ཆོག་
 བེ། ས་གཞི་སྒོས་བྱུགས་མ་ལྟ་བུས་ཆོག། །དེ་ནས་དམིགས་བརྟེ་མའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་
 དྲག་ཏུ་འདེབས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན་(༡༣)སྐབ་ཀྱི་མཆོན་པའི་དགོ་སྒྱུར་
 མཐའ་དག་བར་ཆད་མེད་པར་ལམ་དུ་འགོ་བའི་གསོལ་འདེབས་གདུང་བྱུགས་དྲག་
 བོའི་སྒོ་ནས་ལན་མང་དུ་བྱ་དགོས། སྐབས་འགོ་དང་དོར་སེམས་བསྐོམ་བཞུས་ཀྱང་
 འབུམ་ཐུག་འགོ་བར་བྱ། སུཙ་ལམ་མི་འབྱུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐུ་འབུམ་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་
 ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བགྱིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་གྲོག་པ་དང་བསངས་
 མཆོད་དང་གཞི་བདག་གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་སོགས་བྱ། དེར་སང་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་
 དང་། འཆོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྟོན་འགྲོའི་སྒྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། བསྟེན་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡང་ལམ་
 ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྐྱངས་པའི་སྟེང་དུ། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་རྒྱུད་སྡེ་
 དང་མཐུན་པའི་ཚུང་མེད་ལ་པར་གྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཐུག་
 ལེན་ཉམས་པ་མེད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་
 དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། བར་དུ་གསང་འདུས་ལ་
 རབ་དགའ། །ཕྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུད་པ། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་གྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས།
 ཉན་ཐོས་སྒྱུད་པ་སྒྱུར་བྱེད་ཅིང་། །སྐགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ཤིང་། བར་དུ་གསང་སྐགས་
 དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་བོའི་སྒོ་(༡༤)ནས་སྐབ་པ་སྟོང་བོར་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་བོའི་བཀའ་
 སྟོལ་དྲི་མ་མེད་པ་མདོ་སྐགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་པའི་ལམ་བཟང་ཆང་ལ་མ་ཞོར་
 བ། འདི་ལ་རང་ཅག་རྣམས་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ་བཟང་ཞིང་བསྟན་པའི་

ལམ་བཟང་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་ནི། བྱི་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཀུན་སྒྱུད་ལ་གནས་ཤིང་། རང་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲས་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་སྤྲགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྱུད་ལ་བསྟན་བཅགས་
ནས་ཆང་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྒྱུད་པ་ཉེས་དམིགས་
དང་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། ཆང་ལ་བག་མེད་དུ་སྒྱུད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཆད་མའི་སྟེས་བྱ་དུ་མའི་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་
ཞིག་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཁྲོལ་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཆང་འཕྲང་དུ་འབོད་གནས་སུ་སྟེ། །སྤྱད་མཁན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་
སྟེ། །ཞེས་དང་། ང་ལ་སྟོན་པར་ཁས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་རྩེ་རྩེ་མོས་ཀྱང་མི་བཏུང་མི་
སྤྱད་ཅིས་པ་དང་། ཆང་ནི་བཏུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བར་གསུངས། ཆང་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆང་ལ་བག་མེད་ལོངས་སྒྱུད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉམས་ནས་དགེ་སྤྲིག་གི་སྤང་དོར་ལ་སློ་མི་
གསལ་བའི་དབང་གིས་སྟོག་གཅོད་སོགས་ལོག་སྒྱུད་དུ་མ་ལ་ཞུགས་ནས་མཐོ་རིས་ཐར་
བའི་ལམ་དང་བྲལ་ནས་(༣༩)ངན་སོང་གི་གཏིང་རྩོམ་བྱེད་པའི་ཆང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་
གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲགས་ལ་བསྟན་བཅགས་ནས་བྱད་མེད་ལ་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྒྱུད་
པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། ངན་སྤྲགས་བཞིན་དུ་བྱི་ང་ཞེས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་མེད་སྤྱད། །ཞེས་
དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ཤ་བྱིར་བྱི་ཡང་རྒྱག་པ་ལྟར། མི་མཁས་བྱད་མེད་དགའ་བ་དེ་བཞིན་
རྒྱག་ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ནོར་འཛིགས་ཤིང་། །ངན་སོང་རྩ་བ་བྱད་མེད་ཡིན། །
གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཡན་འདོད་ན། །དེ་བས་དེ་ནས་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་དང་། མི་གང་
བྱད་མེད་ལ་དགའ་བ། །དེ་དག་བདེ་བ་གལ་ཡོད། །ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་

ཡས་པ་གསུངས། དེ་ཕྱིར་སྤྲུགས་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་ལ་བྱིས་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་སློང་མཆོག་། དགེ་ཚུལ་འབྲིང་། བྱིས་པ་ཐ་མ་ཡིན་པ་དུས་འཁོར་དབང་ལེ་འགྲེལ་པར་བྱངས་པ་ལས། གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་། ། དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས། བྱིས་ན་གནས་པ་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་དག་བསྐྱུང་བ་སྤྲུགས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སོ་ཀ་ནགས་མེ་མཆེད་པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །མ་བསྐྱེམས་བཞིན་དུ་ཆོང་ཆོང་ཀྱན་བསྐྱེག་ལྟར། །བཟླས་བཞིན་མེ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ས་རྒྱུད་གིས་སྤྲོད། །བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེས་སྤྲེག་པ་བསྐྱེགས། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི། །བྱུང་ན་(༣བ)གཟི་བྱིན་མི་བཟོད་འདུ་བ་ལྟར། །ཚུལ་བྱིས་ས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཟླས་བཞིན་གྱིས། །གཏུང་ན་སྤྲེག་པའི་གངས་ཀྱང་འཛད་པར་བྱེད། །ཅེས་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུང་བ་ལས་ཀྱི་གཞི་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞེག་ལས་གསུངས་པས། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འདིས་ཀྱང་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུང་བ་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །བསྟེན་པ་ལ་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་དང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུང་བའི་བསྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱི་མ་སྐྱབས་འདིར་བསྟེན་ཆེན་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱེད་པར་སྤྲོད། དེ་ཡང་བསྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་གིས་ཟིན་པར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡི་དམ་ལྟའི་བསྟེན་པ་ཟབ་མོ་བཞིས་སྤྲོད་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ཐུན་གྱི་མགོ་འཇུག་པར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་དང་། རྫོང་དེལ་བྱིན་རྒྱབས་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླས་པ་ཐུག་གི་བར་དུ་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡོང་བར་

བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་སྒྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་སུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་
རྩོགས་རིམ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་བསྟེན་རིམ་གྱི་སྒྲུབ་གསུམ་ལམ་
ལུང་ཚང་བའི་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་སྟོབ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་ཞིབ་པར་
བསྟེན་རིམ་དང་བསྟེན་ཡིག་ལས་ཤེས་དགོས་(༤༣)སོ། །མདོར་ན་བསྟེན་པའི་སྐབས་
སུ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཚོད་ལ་ཐ་
མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་ཡང་། དེ་དག་གི་རྩིས་སུ་མི་འབྲང་བར་ངེས་དོར་སྟོད་
བཅུད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུངས་པའི་རང་ལས་རང་གི་ལུས་ཡིད་མ་གྱི་ལྟ་
དེའི་སྒྲུབ་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། རང་གི་ངག་ཡིད་མ་དེའི་གསུང་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་པ་
དང་། རང་གི་སེམས་ཡིད་མ་གྱི་ལྟ་དེའི་ཐུགས་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། སྟོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་མ་གྱི་ལྟའི་ཏེན་བཏེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དུ་སྟོ་
དོར་ཐག་བཅད་པའི་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་ལ་སྟོབ་པ་བསྟེན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྟེན་
པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་བསྟེན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རེ་བྱེད་དགོས་པས་
དེའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་ཡིད་མ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔལ་རྒྱུ་ཡིག་རྒྱུ་ཡིག་སེར་པོར་གྱུར། དེ་དག་གི་སྒྱེ་རོལ་དུ་རལ་གྱི་སེར་པོ་
ཕྱི་བས་དུག་པ། ཕྱི་བས་དུག་ལ་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་ཡིག་དུག་དང་། མཚམས་དུག་ལ་རྒྱུ་
ཡིག་སེར་པོ་དུག་གསལ་བཏང་། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་རལ་གྱི་དང་ཡིག་
འབྲུ་རྣམས་ལས་དོ་བོ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོན་རབ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་
པ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་ས་བོན་དང་། ཕྱག་མཚན་དང་།
སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་ཐུན་ཁུང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་(༤༤)མེད་ནས་བསགས་
པའི་སྒྲིག་སྒྱིབ་དང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་ནས་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་

དབྱངས་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བསམ། འོད་ཟེར་ཕྱིར་
འཕྲོས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒྱུངས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བསམ། འོད་ཟེར་ཕྱིར་འཕྲོས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་
སྒྱུངས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་
མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྱུན་དངས། རང་གི་སྤྱིང་གའི་
རྩི་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བསམ། དེ་ནས་གྲོ་ཕྱག་ཏུ་རྩི་དམར་སེར་འོད་
འཕྲོ་བ་ཞིག་གསལ་བཅུ་བ་ནས་རྩི་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་དབུགས་གཅིག་ལ་བགྱང་བའི་སྐབས་
སྤྱི་རྩི་ཡིག་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པ་མང་པོ་ཆད། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་
གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བསམ།
དེ་ནས་ཅུ་ལྷག་སྐབས་སྤྱི་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩི་དང་བཅས་པ་རྣམས་དབུས་ཀྱི་རྩི་
ལ་ཐིམ། རྩི་རྩི་ཡིག་སྟོན་པོར་གྱུར། དེའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཡ་མཚད་ཀྱི་དང་། དེའི་མཐའ་རྩི་
རྩི་དང་། དེའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཡ་མ་རྩེའི་ལྷགས་འཕྲེང་གིས་བསྒྲོར་བ་ཡི་གེ་རྣམས་ཁ་
དོག་སྟོན་པོ་གྲུན་འགྲེང་གི་རྣམ་པ་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་སྟོན་གསུམ་ཐམས་ཅད་
གསལ་བུས་(༥༥)པར་བསམ། ལྷགས་རེ་རེ་ནས་བརྒྱས་པའི་སྐབས་སྤྱི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་
དང་ལྷགས་འཕྲེང་རྣམས་ལས་སྤྱི་དང་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་ལུས་
ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་
ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས། ཆོ་བསོད་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་རྒྱས་པར་བྱས། འོད་ཟེར་ཅུ་ཞལ་ཀྱི་གངས་ལྷག་གཡས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་མ་དག་
པའི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒྱུངས་ཏེ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། རྒྱལ་

བ་སྤྲུམ་བཅས་ལ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བས་མཆོད། ཐུགས་མཉེས་
པར་བྱས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྱུན་བྱངས། ཅ་ཞལ་གྱི་ཤངས་ཐུག་
གཡོན་པ་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
རྒྱལ་བ་སྤྲུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །ཐུགས་འཕྲེང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་བསྐྱུས་པ་ཆར་བ་དང་ནང་མ་
ནང་མ་ལ་བསྟེན། ཐུན་མཐར་གཏོར་མ་འབུལ་དགོས་པས་གཏོར་མའི་རྒྱུ་ནི། ཉན་ནག་
རྩེན་བཏགས་སམ་རྒྱུ་བ་དང་ཅམ་དཀར་སོགས་གཏོར་མའི་རྒྱུ་འོས་པ་ཆང་གཅང་མ་
དང་བདུད་རྩི་རིལ་བྱ་བསྟེན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བདུད་རྩི་རིལ་བྱ་
བཟང་། གཞན་སྤྱོད་དམ་སེལ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རིལ་(༥༧)བྱ་མི་རུང་། མར་
ཁུ་བཅག་ཆོད་པ་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཐུག་ལེན་བཞིན་ཡི་དམ་གྱི་
གཏོར་མ་དང་། རྩོན་འགྲོའི་གཏོར་མ། སྤྱོད་སྦྱོང་གི་གཏོར་མ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཏོར་
མ་དང་། རང་གི་ཆོས་སྦྱོང་གང་ཡིན་གྱི་གཏོར་མ་རྣམས་བཤམས། མཐར་བཅད་ཁ་དང་
ལྷ་བཤོས་གང་མང་། ཤ་ཆང་སོགས་ཟས་སྤྲད་མ་ཉམས་པ་གང་འཛོམ་བཤམས། གཞི་
བདག་གཏོར་མ་རྩམ་དཀར་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་མ་གཏོགས་
ཤ་ཆང་སོགས་བསྟེན་མི་རུང་། གཏོར་མའི་རྩིས་འདི་རྣམས་དཔེ་བོ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་
པ་དང་། གྲིབ་ཅན་གྱི་རྩིས་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྟེན་མི་རུང་། དེ་ལྟར་ཐུན་བཞིར་བཅད་
ནས་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཐུན་མཆོམས་སུ་བྱ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིན་བསྟེན་གས་ཀྱང་བྱ།
བསྟེན་པ་བྱེད་པ་ཅམ་སོང་བའི་མཆོམས་ནས་ཁ་སྐོང་སྤྱིན་བསྟེན་གས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་
མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་པ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
བསྐྱུང་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བདག་འཇུག་བརྒྱུ་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱང་འགྲོ་བར་བྱ། དེ་ནས་ཡི་

དམ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་གོང་མར་བཞུད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་འགལ་སྐྱེན་བར་ཆད་
 ཞི་ཞིང་མཐུན་སྐྱེན་བསྐྱབ་པ་གལ་ཆེ་བས་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྡོད་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་ནང་
 གསང་གསུམ་མཆོད་གཏོར་གྱིས་མཉེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། རྒྱག་ཅུ་མ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
 ཀྱང་འགྲོ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྒྱག་ཅུ་མའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་ལ་གཏོར་འབུལ་གྱི་འཕྲིན་བཙུལ་
 སྐབས་སུ། ཕྱོགས་སྒྲོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་གཤམ་(༥ན)དམར་གྱི་གཏོར་
 མ་འདི་བཞེས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་བསྟན་
 འཛིན་དགོན་གནས་སྐྱེན་བདག་དང་བཅས་པ་ལ་གནོད་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་གནོད་
 བྱེད་དགྲ་བགགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་རྩལ་ཕྱན་བཞིན་དུ་བརྒྱག་པའི་འཕྲིན་ལས་
 མཛོད་ཅིག་ཁྱེས་བཞེད་གཞན་ཁ་བརྒྱར་མང་པོ་མི་དགོས། རྒྱགས་ས་ཡ་གཅིག་སོང་
 བ་དང་། སྒྲིང་པོ་ལ། རྩུ་རྩུ་མ་རྩེ་བཏགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་རྒྱགས་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་
 འགྲོ་བ་བྱ། དེ་ནས་མེ་ལྷའི་བསྟེན་པ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་། དེའི་བཙུ་ཆའི་སྐྱེན་
 བསྟེན་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱགས་མ་བྱ་ཞིང་། བསྟེན་
 པ་སྐྱབ་པ་རྒྱག་གམ་ཡང་ན་བསྟེན་པ་བྱེ་བ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱས། མཐུག་དུ་ཆོས་བཙུ་ལ་
 ཞིག་དང་འཕྲད་པར་བྱས་ཏེ། མཆོན་ཐོག་ཐག་དུ་སྐྱབ་རྗེས་ལེན་པའི་བསྟེན་པ་བྱ། དེ་
 ཡང་སྐྱབ་པ་གཟའ་འཛིན་དང་འཕྲད་ན་ལྷག་པར་བཟང་། དེ་ནས་བཙུ་ཆའི་སྐྱེན་བསྟེན་ས་
 བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཐབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་ནི་ཞི་བའི་ཐབ་དང་འདྲ་བ་ལ། དབུས་ནས་སོར་
 བཞེས་བསྒྲོར་བའི་ནང་དུ། སོར་བརྒྱད་པའི་ཆད་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྟོན་པོ་བྱ། ལྷེ་བའི་བྱི་རོལ་དུ་
 སོར་བྱེད་བསྒྲོར་བའི་མདོག་སེར་པོ་བྱ། དེའི་བྱི་རོལ་དུ་སོར་རྒྱག་གིས་བསྒྲོར་བར་སྐྱ་
 ཆོགས་པ་ལྷ་འདབ་བརྒྱད་བྱ། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་གར་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། ལྷོར་རིན་
 ཆེན་སེར་པོ། ལུབ་དུ་པ་ལྷ་དམར་པོ། བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྷང་གྲུ་རྣམས་བྱ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆད་སོར་རྒྱག་པ་ཡིན། དེའི་བྱི་(༥བ)རོལ་དུ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་གྱིས་བསྒྲོར་བ་གཞི་

ནག་པོ་ལ་དོན་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོམ་དངོས་འཇུག་གསུམ་ལ་མཐོང་བའི་ཐོ་ཡིག།
གོ་སར་དང་བཅས་པའི་ཟུང་འབྲུལ་རི་མོ་སེར་པོ་བྱ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོར་བཞིས་བསྐྱར་བའི་མུ་རན་ལ་
བསྐྱར་བའི་ཁ་བྱིར་ལ་བསྐྱར་དམར་པོ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། འདབ་མའི་རི་མོ་
རྒྱུ་མཐོང་ཞིས་བརྟེན་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་རྩེ་མོར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱར་གནས་པའི་བསྐྱར་ལྷགས་ཀྱི་
བྱ། འདབ་མའི་སྟོང་གི་ཐིག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་དོན་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་དངོས་འཇུག་གསུམ་ལ་མཐོང་བའི་ཐོ་ཡིག།
དོས་ཀྱི་བཞིར་བཅད་པའི་སྟོང་གསུམ་བྱ་བྱ་བཞིར་ལྷ་བ་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་སྟོང་དུ་དོན་རྒྱུ་
སེར་པོ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་པའི་ལྷ་བྱེད་དོན་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་དངོས་འཇུག་གསུམ་ལ་མཐོང་བའི་ཐོ་ཡིག།
བཅད་པ་ལ་བ་བྱུང་སོགས་བྱུགས། དེ་ནས་ཕྱི་དོ་ཐབ་རྩེ་ཕྱི་ན་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་བསྐྱོར་ཏེ།
བཅུ་ཆའི་སྟོན་བསྟེན་ལ་འཇུག །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཐབ་ཀྱི་རི་མོ་དང་སྟེགས་དང་
སྟེལ་ཚོག་སོགས་ལྷག་ལེན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྲིད་ཡིག་རྒྱུ་མཐོང་ཞིས་བརྟེན་གསུམ་ལ་མཐོང་བའི་ཐོ་ཡིག།
རང་རང་གི་གང་ལས་ཐོབ་པའི་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ལྷག་ལེན་གཙོ་བོ་བྱ་དགོས་སོ། །
མདོར་ན་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེལ་རྒྱུ་མཐོང་ཞིས་དང་
ཡི་དམ་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བདག་
དང་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ་བྱེད་ཀྱིས་རི་སྟོང་
བྱུང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཚིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲལ་མེད་རྒྱུ་བཟུང་སྟེ། མཚོག་དང་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྟེལ་དུ་གསོལ། ས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟེགས་
ཏུ་རྒྱུད་ལ་ (ཡན)སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། རྟེན་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྟེན་བར་
ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
དང་། མདོར་ན་ཡི་དམ་ལྷའི་བསྟོན་སྒྲུབ་བཀྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །
བསྟོན་པ་འཛིན་པའི་སྟེན་ཆེན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པར་

གུར་ཅིག །བསྟན་པ་འཛིན་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ནམས་ཐུགས་མཐུན་སྦྲིམས་གཙང་
བའི་སྒོ་ནས་བཤད་སྐབ་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱས་པར་གུར་ཅིག །མདོར་ན་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་
སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཚེགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་ཐུར་དུ་མདོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་གུར་ཅིག །སྟམ་པའི་བསྐྱོབ་སྒོམ་ནམ་པར་དག་པའི་
རྒྱས་བཏབ་ན་བསྟེན་སྐབ་གནད་དུ་འགོ་བཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་
དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིགས་པ་མཐའ་དག་འཛིགས་
མཛད་ལྟག་པའི་ལྟ། །གང་དེར་བསྟེན་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། །རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་
རྒྱད་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོའི་དོན། །ཉམས་རྒྱུང་བདག་སྒོས་དཔག་པ་དཀའ་བས་ན། །ཁོངས་པ་
ཅི་མཆིས་སྟོང་ནས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་གང་མཆིས་པའི་
དགེས། །རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་གནས་གུར་ཅིག །བདག་སོགས་མཁའ་མཉམ་
འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་དགེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །(༧བ)ས་
ལམ་བསྐྱོད་པར་བགེགས་མེད་མཐར་ཐྱིན་ཤོག །ཅིས་བསྟེན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
འབྱུང་འདི་ནི་གསེར་ཁང་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་མཆེད་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་
ལགས་སོ། །

ན་མོ་བཟླ་སྟེ་ར་སྣ་ཡ། དེ་ལ་འདིར་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་དང་།
གཞི་བསྟེན་ཆེན་པོ་གཉིས་མི་གཅིག་པས། གཞི་བསྟེན་གྱི་སྐབས་ཡ་མ་རྩ་ཇ་གཙོ་བོར་
བྱངས་གསོག་ཅིང་། དེའི་ཁར་རྩི་རྩིས་བསྐྱང་སྟེ་བྱེ་ཆེན་ལྟ་བུ་རེ་མ་མཐའ་འདོན་དགོས།
ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི། དམ་ཆོག་དང་
སྟོམ་པ་དག་པ་བསྐྱང་བཡིན་པས། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
མཆོག་ནི། བདག་འཇུག་ལེན་པ་ཡིན་པས། བསྟེན་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་འཇུག་བརྒྱ་
ཅུ་བརྒྱད་ལེན་པ་དཔལ་ལྷན་སྟངས་རྒྱད་པའི་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་གྱི་ཐུག་ལེན་ཡིན་

ནོ། །བསྟོན་པའི་སྐབས་བར་ཆད་བསྟོན་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་ཕྱིར་དུག་ཅུ་པ་ནི་
དུག་གང་རུང་རེ་སྐབས་རི་ལྟར་འཆོམས་པར་འགོ་དགོས་པའང་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ནོ། །
མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དང་། མི་གྲིབ་ཅན་དམེ་བོ་གེ་བོ་སོགས་མཆོམས་
ནང་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ནས་འོང་བའི་བཅས་ལའང་འཛེམ། མཆོམས་
ནང་དུ་བཞག་པའི་མི་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་རང་མི་མཐོང་རང་གིས་གཞན་མི་མཐོང་
བར་བྱེད་དགོས། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་ཤུགས་དུག་ཏུ་
འདེབས་པ་གལ་ཆེའོ། །ཁྱི་ སྒྱི་ བྱེ་ཆེན་གཅིག་སོང་རྗེས། མཆོམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་
བཅད་ནས་ཡ་མ་རྩ་ཇ་(༥ན)བྱེ་ཆུང་གཅིག་མ་མཐའང་བཏོན་ན་ལེགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་
གཞི་བསྟོན་སྐབས་ཡ་མ་རྩ་རྩ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཡོད་ལགས། བསྟོན་པ་
གོལ་ནས་ཁ་སྐོང་གི་ནི་བའི་སྒྱིན་བསྐྱེད་རི་ལྟར་འཆོམས་པ་རེ་བྱ། དེ་རྗེས་མེ་ལྟ་ཐབ་ཏུ་
འགྲུགས་པའི་སྐྱགས་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་ཙམ་རེ་མ་མཐའ་བསྐྱས་དགོས། དའི་འཇུག་ཏུ་
མེ་ལྟའི་དབང་གི་སྒྱིན་བསྐྱེད་རེས་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་རྗེས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བསྟོན་
སྒྲུབ་སྐྱགས་མ་སྒྲ་བ་དུག་གམ་གསུམ་ཙམ་སོང་རྗེས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་
བཟང་བའི་དུས་སུ་བཅུ་ཆའི་དབང་གི་སྒྱིན་བསྐྱེད་སྐྱེད་དགོས་པས། སྒྱིན་བསྐྱེད་སྐྱེད་
ཀྱི་ཐིག་མ་བཏབ་གོང་དུ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་གཏོར་འབུལ་བཅས་གྲུབ་རྗེས་དུག་ཅུ་
པ་དུག་བསྟོས་ཆར་གཅིག་ །དེ་རྗེས་ཐབ་ཀྱི་ཐིག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག། བྱི་རྩོ་
ཉི་མའི་གྲིབ་ཆོད་ལ་བབ་པའི་ཆོ་ཐབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཏེ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་
བསྐྱས་པ་གཏོར་འབུལ་དང་བཅས་པ། བསང་ཆུ་ཆུ་བཞི་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཡང་
སྐར་ལྟར་དུག་ཅུ་པ་བསྟོས་ཏེ། ར་ལ་སོགས་པ་གསོལ་ནས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་དར་དམར་
པོས་ཐོད་བཅིངས། ཆོས་གོས་དམར་པོ་གྲོན་ཏེ། བཅུ་ཆའི་དབང་གི་སྒྱིན་བསྐྱེད་སྐྱེད་
གཞུང་ལྟར་མཆོན་ཐོག་ཐག་ཏུ་སྒྱིན་བསྐྱེད་སྐྱེད་བྱ། བྱེད་ཉི་མ་རྫོགས་པར་གར་གྱི་བར་དུ་

སྒྲིབ་བསྟེན་པ་ལ་མ་ཆད་དུ་བྱེད། །དེ་ནས་ཐུན་གྲོལ་ཏེ་བཟའ་བཏུང་སྟོགས་བྱས་རྗེས།
དུག་ཅུ་པ་དག་བསྟོན་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཉི་མ་དེའམ་སྒྱི་ཉིན་སྟོགས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྟེན་
པ་ཅི་ཅམ་སོང་བའི་བཅུ་ཆའི་སྒྲིབ་བསྟེན་པ་ལ་མ་ཆད་དུ་འགྲོ་དེས་བྱེད། །དེ་ལྟར་བསྟེན་
པ་སྒྲིབ་(༥༧)བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཆད་ལྟན་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ན། ལྟག་པའི་ལྟའི་
བྱིན་བསྐྱབས་འཇུག་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་བསོད་
ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པ། སྤྲིག་སྒྲིབ་དང་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། མཆོག་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སྟོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་དེས་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་རྒྱད་ལས་
གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་སྒྲིབ་བསྟེན་དང་། ལྟགས་མཁར་འབྲུལ་
འཁོར་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞི་སྟོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་གནད་དུ་
འགྲོ་བ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་བསྟེན་པ་སྒྲིབ་བསྟེན་སྟོགས་མ་སོང་བར་འབྲུལ་འཁོར་
ལྟགས་མཁར་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞི་སྟོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། ལག་རྒྱུམ་བྲག་ལ་འཛེགས་ཏེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལོན་དུ་རེ་
བ་དང་འདྲ་བས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འབྱུང་རོ། །དོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་གསུང་བརྒྱད་
པ་བར་མ་ཆད་པ། བྱིན་རྒྱབས་གྱི་དོད་མ་ཡལ་བ་འདི་ལ་ཤེས་ལྟན་ཀྱང་གྱིས་ཡིད་ཆེས་
པའི་གནས་སུ་མཛོད་ཅིག །བསྟེན་ཡིག་འདི་ནི་རྗེ་གསེར་ཁང་པ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིབ་པ་དང་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤིད་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །དེ་
ཡང་བསྟེན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ། སྒྲུབས་འགྲོ་འབུམ་ཐེང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་
འབུམ་འདོན་བྱུང་ན་བཟང་ཞིང་། སྒྲིབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྟན་ལྟ་བུ་མཁུ་མཁུ། སྒྲིབ་
མཆོད་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་དམིགས་བཅེ་མ་འབུམ། དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ། ཟ་བྱེད་
མཁུ་འགྲོའི་སྒྲིབ་བསྟེན་གང་བྱུང་བྱས་ན་ལེགས། (༥༩)བསྟེན་ཆེན་སྒྲུབས་སྒྲུགས་
སྒྲིབ་གསོ་བྱིང་བདག་འཇུག་སྒྲུབས་སྒྲུབས་སུ་ལེན་ཅིང་། སྒྲུབས་སྒྲུབས་སུ་ཡང་དུག་ཅུ་

པ་ཡང་ཞི་དྲག་ཅི་རིགས་བསྟོ། བསྟེན་པའི་འཇུག་ཏུ་ཞི་བའི་སྒྲིན་བསྟེན་དང་། དེ་
ནས་མེ་ལྷའི་བསྟེན་པ། དེའི་མཇུག་ཏུ་མེ་ལྷའི་སྒྲིན་སྟེག་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་བྱས་ནས་
བཙུ་ཆ་འགོ་ངེས་བྱས། འདས་ལྷའི་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་སྐབས་སུ་བདག་འཇུག་བརྒྱ་
ཙུ་བརྒྱད་དང་། དྲག་ཙུ་མ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ངེས་ཅན་བྱ། མཇུག་ཏུ་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་
བསྟེན་པ་བྱ། ཁ་སྐོང་གི་ཞི་བའི་སྒྲིན་སྟེག་ཀྱང་བྱེད། མཚན་ཐོག་ཐག་གི་སྒྲིན་སྟེག་བྱེད་
པའི་ཉིན་སྤྱོད་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དོ་གསུམ་ལ་དྲག་ཙུ་པ་རེ་བསྟོས་ཏེ། སྒྲིན་སྟེག་ལ་འཇུག་
ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱི་བཙུ་ཆ་འགོ་ངེས་བྱ། མེ་ལྷའི་ཁྱད་པར་བའི་རྩིས་ནི་འབྲས་ཡོས་
མར་དང་ཞོ་དང་སྒྲང་ཙུ་དང་སྒྲུར་བ་ངེས་པར་དགོས་གསུངས། འདས་ལྷའི་ཁྱད་པར་
བའི་རྩིས་ནི། ལྷག་སྤྱད་མར་པོ། གཡར་མོ་ཐང་། ལྷག་ཚོས། འཛིབ་ཙུ་དམར་པོ་
སོགས་ལ་བྱ། རྩིས་དེ་ཉིད་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་ནི། མེ་ཏོག་ལྷའི་དབུ་རྒྱུ་མགུལ་
རྒྱུ་སོགས་སུ་མོས་ཏེ་སྤུལ་བས་མདུན་གྱི་ལྷ་སྤྲགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཏེ། སྒྲུ་ལས་འོད་
ཟེར་དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱད་པག་ཏུ་མེད་པ་འབྲོས། བྲོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཙས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས། དེ་དག་གི་སྤྲགས་རྒྱུད་བསྒྲུལ་ཏེ། རང་ལ་དགྲེས་ཤིང་ཆགས་
པས་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
འབྲུལ་མེད་དགྲེས་བཞིན་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་བྱང་(༧བ)སྒྲུམ་དུ་མོས་
པ་བརྟན་པོ་བྱ་གསུངས། དེ་ཡང་ཡམ་ཤིང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྲུལ། འབྲས་སུ་
རྣམས་སྤྲག་དང་། མར་ཁུ་ཞལ་དང་། ཡུངས་ཀར་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མི་མགོ་སྐམ་པོ་
ལྷའི་དབུ་རྒྱུ་དང་། སྐམ་སྒྲོན་གྱི་དོ་གལ་ན་རྒྱུ་མགུལ་རྒྱུ་སོགས་སུས་པའི་རྒྱུ་དྲག་
ཏུ་མོས་ཏེ་འབྲུལ། རྒྱ་བཞི་སྒྲུབ་སྐབས་དབང་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པའི་འཇུག་ཏུ་ཉོ་དང་། དེའི་
དགུག་པ་ལ་ཇོ་བོ་བྱགས་ནས་བཟླ་དགོས་ལ། འདི་དབང་གི་དགུག་པ་ཡིན་པས་སྟོང་
པའི་མཇུག་ཏུ་ཇོ་བོ་བྱགས་ནས་བཟླས་གསུངས། རྩིས་སྒྲོང་སྐབས་དོ་རྩེ་ཁུ་རྒྱུ་ལས་

གོང་མ་གཉིས་ཅེ་སྤྱད་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་དགྱེལ་གྱི་ཁར་རྩས་སྤྱོད་པའི་སྐྱགས་བཀོད་དེ།
དེ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚྭ་གས་སྒྲོས་ཏེ་རྩས་སོ་སོའི་ཉེས་སྒྲོན་སྤྱད་ས་པའི་མོས་པ་
བྱེད་གསུངས་སོ། །རྩེ་གསེར་ཁང་པའི་གསུང་གི་ཟིན་བྲིས་ལགས།

སྒྲ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གྱས་པ་
ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅུ་བ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ།
དེ་ལ་འདིར་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་བསྟེན་པ་གཏོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡི་དམ་དེ་
ཉིད་གྱི་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་
གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ། ལམ་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྱད་ས་ཤིང་། སྒྲ་མ་
དང་དམ་ཚིག་གི་སེལ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། ཐུན་གྱི་མགོ་འཇུག་བར་གསུམ་ཐམས་
ཅད་དུ། མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ། བདག་
(༡༠ན)གཅིག་ཤུས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །
དེའི་ཕྱིར་དུ་བསྟེན་སྐྱབ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་བཞུད་སྟུམ་པའི་དྲན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོ་
བ་ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་
བདག་གིས་བསྟེན་སྐྱབ་བགྱིས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། མཁའ་ཁྱབ་གྱི་མ་ཎན་འགྲོ་བ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྩོགས་ཤིང་། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་
པ་བྱང་ནས་སྐྱ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་དང་། མདོ་
སྐྱགས་བཤད་སྐྱབ་གྱི་བསྟེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཤིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་།
དེའི་མཐུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དགོ་མཆོན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །སྟུམ་པའི་དྲན་པ་གསོལ་བ་ཡང་གལ་ཆེ་བས་མདོར་ན་
ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག །གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་པ་ཞིག་

དགོས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
ནི། །བསྟེན་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་ཕྱག་འབུམ་ཕྱག་མཚོད་པ་འབུམ་ཕྱག་རྩོམ་སེམས་བསྐྱེད་
བཞུགས། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྒྱིན་བསྐྱེད་ཅི་མང་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདག་
བསྐྱེད་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ། སྒོན་དུ་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་མ་སོང་ན། མཚམས་ཞིག་
ཏུ་ཁ་སྐོང་གི་སྒྱིན་བསྐྱེད་ཅི་མང་འགྲོ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བདག་འཇུག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་འགྲོ་
བར་བྱ་ཞིང་། རྒྱག་ཏུ་པ་ཡང་གྲངས་དེ་མཚུངས་འགྲོ་བར་བྱ། ཅ་བརྒྱད་སྐྱམ་རྣམས་དང་
ཡི་དམ་འོ་བོ་(༡༠བ)དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་
སྒྱིད་སྒྲག་ཅི་བྱུང་ཡང་བྱེད་མཁུན་སྣམ་པའི་སྒོ་ལྟོས་ཆེ་བ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །བཞུགས་
པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱུང་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་སྒོན་པོ། དེའི་མཐར་ཡ་མཚུ་
ཀའི་སྒྲགས་འཕྲེང་གཡས་བསྐྱོར། དེའི་མཐར་རྩྱེ་རྩྱེ་དང་། དེའི་མཐར་ཡ་མ་རྩ་འི་
སྒྲགས་འཕྲེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས། འོད་ཟེར་ཆད་མེད་པར་འཕྲོ་བར་བསམ། རྩྱུ་ཡིག་གི་
ནྱ་ད་ལས་འོད་ཟེར་སྟེང་གི་སྒྱ་སྒོ་ནས་ཐོན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པའི་ཅེ་མོ་ལས་མཚོད་
པའི་ལྷ་མོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཚོད། དེ་རྣམས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་ཚུར་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲགས་འཕྲེང་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཡང་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་རིགས་རྒྱག་
གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུས་འོངས་སྒྱོད་དང་བཅས་པ་སྐྱུངས་ཏེ་དག་པའི་ཞིང་
འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ལས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་
ཅི་ཐོན་བྱ། དེ་ལྷ་བུའི་རྒྱལ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱེ་ཆེན་སོང་བའི་རྩེས་སུ་རྩྱེ་
རྩྱེ་ལ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་བཏགས་པ་ཁྲི་ཕྱག་ཅིག་འགྲོ་བར་བྱ། དེ་ནས་མེ་ལྷའི་
བསྟེན་པ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྒྱིན་བསྐྱེད་ཅི་མང་ཐོག་

ཐག་ཏུ་བྱ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱགས་མ་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྐབས་སུ་རང་ལྟར་གསལ་
 བ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་གསལ་བ་གཉིས་ (༡༡ན) ཀའི་ཞལ་ནས་སྐགས་ཀྱི་འཕྲེང་
 བ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་
 བས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐོག་ཐུགས་རྒྱུད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཏེ་
 སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས་རང་དང་མདུན་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་ལ་ཐིམ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་ཀྱང་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
 པ་བྱུང་། རང་ལ་ཐིམ་པས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ། དེ་ལྟ་
 ལུང་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་བ་དུག་གམ། བསྟེན་པ་བྱེ་ཆེན་གཅིག་འགོ་བར་བྱས་ཏེ། མཇུག་བཙུ་
 ལྟ་གཅིག་དང་འཕྲད་པར་བྱས་ནས། མཆོན་ཐོག་ཐག་ཏུ་སྐྱབ་རྗེས་ལེན་པའི་བསྟེན་པ་
 བྱ་ཞིང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱགས་བཙུ་ཆའི་སྦྱོར་བསྐྱེགས་གི་སྐྱགས་སྤེལ་ཆོག་ཅན།
 དེ་ལ་མཛད་པར་ཡང་འདུག །དམིགས་པ་ནི་བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱགས་མའི་སྐབས་དང་འདྲ་
 ཞིང་། ཁྱད་པར་ནི་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་རྗེས་ལ་ཐིམ་པའི་དམིགས་པ་
 བྱ་ཞིང་། སྐྱབ་རྗེས་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པས། ཆོ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་མཆོག་དང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ། དེ་ནས་བཙུ་ཆའི་སྦྱོར་བསྐྱེགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ།
 བྱི་རྩོ་ཐབ་རྩར་བྱིན་ཏེ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དུག་ཅུ་པ་བྱ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོན་ཐོག་
 ཐག་གི་སྦྱོར་བསྐྱེགས་ལ་འཇུག །སྤྱོད་བདག་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་ཡང་དུག་ཅུ་པ་བྱ་ཞིང་སྦྱོར་
 བསྐྱེགས་ལ་འཇུག །བྱི་རྩོ་ཡང་དུག་ཅུ་པ་དང་སྦྱོར་བསྐྱེགས་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱ། ཉིན་
 རྗེས་མ་ནམས་ལ་དུག་ཅུ་པ་མི་དགོས་ཤིང་། ཐུན་གཉིས་སམ་རི་ལྟར་རིགས་པའི་བཙུ་
 ཆའི་སྦྱོར་བསྐྱེགས་འགོ་བར་བྱ། སྦྱོར་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་དང་རྗེས་ལ་སོགས་པ་
 སྤང་ལ་རང་(༡༡བ)བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་མ་ལྟ་ལུང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ནམ་ཐོལ་དུ་
 ལྟ་ཞིང་། རྗེས་དེ་དང་དེ་སྤུལ་བའི་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཆོམ་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་

ཅན་སྒྲིམ་པའི་མོས་པ་བྱ་བ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེད། །བཅུ་ཆའི་སྒྲིན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩལ་གྱི་
གཙོ་བོ་ལྷག་རུ་དམར་པོ། །ལྷག་ཆོས་མེ་ཏོག་གཉིས་ལ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ལ་མངར་
གསུམ་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་སྒྲགས་ལ་དེ་ཉིད་སྒྲགས་རེ་དང་གྲངས་མཚུངས་བྱ། གལ་སྲིད་
རྩལ་དེ་དག་གཏན་དུ་མ་འཛོམ་ན། འཛིབ་རྩི་དམར་པོ་ཟེར་བའི་མེ་ཏོག་དང་། སྒྲིར་ཐོག་
སོགས་མངར་སྒྲིར་དང་ལྷན་པའི་གིང་ཐོག་དམར་པོ་མངར་གསུམ་དང་བདུད་རྩི་རིལ་
བུ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བསྟེན་ཡིག་ནི་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་བསྟེན་ཡིག །ལུང་སྒྱུ་དག་དབང་སློ་བཟང་ཆོས་
ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟེན་ཡིག་སོགས་བཏུ་དགོས་གིང་། བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་
སྐབས་སུ་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་བསྒྲུབ་ཡིག་དང་། སྒྲ་མ་རིན་པོ་
ཆེས་མཛད་པའི་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མ་ལ་གཞིར་བཞག་དགོས། བཅུ་ཆའི་སྒྲིན་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་སྒྲིན་བསྐྱེད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོ་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཛད་
པའི་སྒྲིན་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲིན་བསྐྱེད་དང་། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་
མཛད་པའི་མེ་ཏོག་སྒྲིན་བསྐྱེད་སོགས་ལ་གཞིར་བཞག་དགོས་སོ། །འདི་ནི་གང་ཟག་
སུ་རུང་ལ་སྟོན་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་མཆོད་སྒྲུལ་སྒྲ་སློ་བཟང་བསྟན་པ་ཀྱི་མཆོས་གསུང་བ་ཡིན་ལགས།

ན་མོ་གུ་རུ་བརྩེ་རྩི་རྩེ་ལ། (༡༥)འདིར་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་བསྟེན་
པ་ལ། ལས་རུང་དང་། བསྟེན་ཆེན་གཉིས་ལས། བསྟེན་ཆེན་བྱ་ཚུལ། རྒྱལ་ཁབ་ཁང་
རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་གིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་བསྟེན་ནས་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་ཡུན་རིང་པོ་མཉེས་པར་བྱ།
དེའི་རྩལ་སུ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟོག་དཀའ་སོགས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒྲག་
བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་གིང་སྒྲག་པས། སྒྲུབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་སོགས་ཡུན་རིང་དུ་བསམ།

དེ་ནས། སྒྲུང་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལས་
མ་འདས་པའི་ཚུལ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སྒྲོམ་སྟེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད། དེའི་
རྗེས་སྟུ། རང་ཉམས་ལ་དབག་སྟེ། འགོ་བ་ཀྱན་ལ་མར་གཤེས་སོགས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་སྐྱུ་ཀྱི་སྦྱོད་
པ་མཐའ་དག་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་སྒོ་བ་འདོད་དང་། རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་
ཕྱིར་དུ་ཡང་། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དཔྱལ་བའི་མེ་ནང་དུ་འཇུག་པར་སྒོ་ཡང་། བ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་རང་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་ཡུན་གྱིན་ཏུ་རིང་བའི་བར་དུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་གོ་
འཕང་རྟེན་མི་ལུས་ལ། དེའི་བར་དུ་འགོ་བ་ནམས་སྒྲུག་བསྐལ་ཀྱི་འཁྱུར་དུ་གཞོན་པ་ལ།
གྱིན་ཏུ་མི་བཟོད་པས། དེ་ལྟར་བས་ན། སྒྲུང་བའི་ལམ་ནི་རྩོམ་ཐེག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
ངེས་(༡༡བ)ནས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། བསྟན་ཚུལ་ཤུགས་དྲག་པོར་
བྱས་ཏེ། རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐབས་རྒྱུད་སྒྲུང་ཕྱོགས་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་ཅུལ་
དུ་བཏོན་པ། ཡི་དམ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བཅོམ་
ལྟན་འདས་རྩོམ་ཐེག་ཀྱི་དང་ལྟན་པའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ།
ཟབ་དོན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་སོགས་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་བསྟན་
ཆེན་ཀྱི་སྦོན་དུ། རྒྱབས་འགོ་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་རྩོམ་སེམས་བསྒྲོམས་བསྒྲས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ། མཐུན་རྒྱུན་སྒྲུབ་པ་མཆོལ་དང་ཤུག་ཀྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་སྒྲུ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དམིགས་བརྟེན་མ་ལྟ་བུའི་གསོལ་འདེབས་འབུམ་ཤུག་རེ་དང་།
གཞན་ཡང་བསྟན་རྒྱུབ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་གྲོག་པ་དང་།
རྒྱ་གཏོར། རྟེན་གསུམ་ལ་བསྟན་བསྐྱར། བྱུས་བསངས། འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་དང་།
མི་འབྲུགས་པ་སོགས་སྒྲུ་སྒྲུར་དང་སརྩོམ་འདེབས་པ། མཆོམས་ཀྱི་རིང་དགོས་པའི་བཟའ་
བཏུང་གོས་གདན་སོགས་དགོས་རིགས་རྣམས་ཆོག་སུ་རྩོད་པར་བྱ། དེ་ནས་མཆོམས་

དངོས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་འགྲོ་བྱི་ནང་གི་ཐོ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 བྱས་ནས། ཐོག་མར་གཞི་བསྟེན་ཆེན་པོའི་སྐབས། ཞི་ཁོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པས།
 ཨ་ར་པ་ཅ་འབྲུ་འབུམ། དེ་ནས་བར་ཆད་ཚུང་ཆེད་ལས་སྒྲགས་བསྐྱེད་ཞིང་། སྟོན་དུ་ཡི་
 དམ་འདིའི་ལས་རུང་མ་སོང་ན། ལས་སྒྲགས་འབུམ་ཕྱག་(༡) ༣༥)གཅིག་སོང་མཚམས་
 སུ་ཁ་བསྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྒྱུན་བསྒྲགས་ཞིག་བྱས་ནས། སྒྲར་ཡང་དེའི་འཕྲོས་ནས་ལས་
 སྒྲགས་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་ཐམ་པ་འགྲོ་ངེས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ནས། སྒྲིང་པོ་ཡ་མཚུ་ཀ་འབྲུ་
 འབུམ། དེའི་རྗེས་སུ་མཚམས་སྒྲར་ལས་ཆེས་དམ་བར་བྱས་ཏེ། ཅ་སྒྲགས་འབུམ་ཕྱག་
 བརྒྱ་འགྲོ་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་དང་། གཞི་བསྟེན་གྱི་
 ཁ་བསྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྒྱུན་བསྒྲགས་ཀྱང་གང་ཐུབ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཇུག་འབྱུང་པའམ།
 སྐབས་གང་བབས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུག་པའི་བྱིར་དུ། དེའི་བསྟེན་པ་
 འབུམ་ཕྱག་གཅིག་བྱེད་ཞིང་། གྲངས་རྫོགས་པའི་རུབ། ས་སྒྲིབས་ནས་སང་ཞོགས་ཉི་
 ཤར་གྱི་གོང་བར་དུ་དེའི་བརྒྱ་ཆའི་སྒྱུན་བསྒྲགས་ཁྱི་གཅིག་ཐུན་གཅིག་ལ་ངེས་པར་འགྲོ་
 བར་བྱ། དེའི་མཇུག་སྒྲིལ་ཐུབ་ན་རབ་དང་། དེ་མེན་འགྲངས་ཡུན་མི་རིང་བར་བསྟེན་
 སྒྲུབ་སྒྲགས་མའམ། ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་རབ་བྱེ་ཆེན་ནས། མ་མཐའ་སྐྱབ་བ་བྱེད་
 དང་། འབུམ་ཕྱག་གཅིག་ལས་མི་ཉུང་བ་བྱེད་ཞིང་། དེའི་མཇུག་བཅོ་ལྷ་ཞིག་དང་ངེས་
 པར་འབྱུང་པར་བྱེད། དེ་ཡང་གཟའ་འཛིན་ཞིག་དང་འབྱུང་ན་མཚེག་ཏུ་འགྱུར་ལ།
 གང་ལྟར་ཡང་བཅོ་ལྷའི་ཞོགས་ཐུན་ཡན་ལ། སྒྲགས་གྲངས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་
 ཉིན་ཁ་བསྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྒྱུན་བསྒྲགས་ཞིག་བྱེད། དེ་ནས། སྒྲར་ཡང་མཚེད་གཏོར་སོགས་
 གསར་ཞིང་གྱ་ལོ་མ་པ་བཤམས་ལ། (༡) ༣༦)དེའི་རུབ་ཉི་མ་རུབ་མཚམས་ནས་བགོགས་
 གཏོར་དང་། བསྐྱུང་འཁོར་སོགས་སྒྲོམ་ནས་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་སྐབས་བཞིན་ལ།
 བསྐྱེས་པའི་སྒྲགས། ཨོྲེེ་ སྒྲེེེ་ མཚུ་མི་རྒྱུ་སོགས་བསྐྱེད་ཞིང་ལག་པ་གཡོན་པས་དངོས་

གྲུབ་གྱི་རྣམ་གྱི་སྟོང་བཀའ་ནས། གཟའ་འཛིན་ཡོད་ན་མ་བཏང་བར་དང་། དེ་མིན་
བཅུ་དྲུག་གི་ཞོགས་པ་ནམ་རྫོགས་པར་ལངས་པའི་བར་སྟོང་ཅིང་། དེ་ནས་མཆོད་
བསྟོད་ཆོགས་འཁོར་དངོས་གྲུབ་སྤང་བ་སོགས་མཁུག་ཆོག་རྣམས་བྱ། དེ་ནས་ཐུབ་ན་
དེ་ལྟར་ནས་དང་། དེ་མིན་བཅུ་བདུན་པའི་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཐབ་གྱི་རྩར་དྲུག་ཅུ་མ་དྲག་བསྟོས་
ཞིག་བྱས་ནས། ཐབ་ཐིག་སོགས་ལ་འཇུག། །དགོང་མོ་སྐྱེན་སྲིག་ལ་འཇུག་ཁར་ཡང་།
དྲུག་ཅུ་པ་དྲག་བསྟོས་བྱས་ནས། བཅུ་ཆའི་དབང་གི་སྐྱེན་སྲིག་མཆོན་ཐོག་ཐག་གཅིག་
བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་གྲངས་ངེས་བཟུང་མེད། རམ་ལངས་ནས་འཕྲོ་བཅད་དེ་ཐུན་མཆོམས་ལ་
འཇུག། །དེ་ནས་བཟུང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་རི་ཙམ་སོང་བའི་བཅུ་ཆའི་གྲངས་མ་
ཐིམ་པར་སྐྱེན་སྲིག་བྱ་ཞིང་། དེའི་དང་པོ་ལ་སྔར་ལྟར་དྲུག་ཅུ་པ་དྲག་བསྟོས་གཅིག་བྱ་
ཞིང་། དེ་པན་ལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞི་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས། རས་བྲིས་སམ།
བསམ་གཏན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་བདག་འཇུག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་དྲུག་ཅུ་པ་ཡང་
གྲངས་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགོ་བར་བྱ་དགོས་ཞིང་། མཆོམས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་དམིགས་
ངེས་སོགས་འདི་ཁའི་བསྟེན་ཡིག་བསྟེད་རྫོགས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དལ་
བའི་རྟེན་(༡༤ན)བཟང་ལན་གཅིག་ཐོབ་ཅིང་། རྫོ་རྫོ་ཐིག་པའི་ལྷགས་བཟང་ལ་འཇུག་
ཏུ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་དབུལ་པོས་གཏེར་མཛོད་རྟེན་པ་ལྟར། དགའ་དད་སྟོ་གསུམ་
གྱི་ངང་ནས་ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །བསྟེན་ཡིག་འདི་ནི་རྒྱུད་རྟོག་པོ་མཆོག་སྐུལ་
དག་དབང་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པའི་དབང་ལྷག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐུས་པ། དཀའ་སྤྱད་དཀའ་བས་བསྐྱབ་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བའི། །མན་ངག་ཞོར་གྱིས་
ལྷག་པའི་ལེགས་བཤད་མཆོ། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་ཉེར་འཛོར་ལྷུང་ལྷུང་འབབས། །
རྒྱལ་འདི་སྟོགས་དུས་རྫོ་རྫོ་འཆང་བ་དངོས། །གསེར་ཁང་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
ཡིན། །དེའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྡན་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས། །གཞན་དུ་མ་གཡངས་ལེགས་བཤད་

མཚོ་ཆེན་འདིར། །མགྲིན་པའི་རྩ་རྩ་བརྟུང་ཞིང་རྟག་ཏུ་རོལ། །ཅེས་དཔལ་ལྗོངས་ལྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
བསྟེན་ཡིག་གསེར་ཁང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོན་ཆད་ཟིན་ཐོ་ཙམ་ལས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་མ་མཆིས་རུང་།
ཉི་ལམ་དོན་གཉིད་ཙན་འགའ་ཞིག་ནས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་ཞིང་རང་མཚུངས་ལེ་ལོ་ཙན་གཞན་ལའང་ཕན་ཐུར་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉིད་ལྟ་བུ་གསུངས་འབྲུག་ལོར་
ལྟ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་སྟོན་རྣམས་བསྟེན་པའི་མཐུན་མཚམས་སུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བགྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་
ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་མཉེས་བཞིན་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །རིག་ཟིག་འདི་ཡང་སྟོན་མིན་ལོག་ལྟ་ཙན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་
རྒྱར་ན་བཀའ་སྟོན་ལས་གཤིན་དྲེགས་པ་སོ་སོའི་ཆོགས་ཀྱིས་ལོ་དུས་ལས་མ་འགྲུངས་པར་སྟིང་ཁྲག་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གདོན་མི་
བ་བས་ཀྱན་གྱིས་བག་དང་ལྷན་པ་མཛོད་ཅིག །ཁ་ཐོ། སྐུ་མཛྲ་ལོ།

༡། གྲུལ་ལྡོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཉི་པར་
མཁོ་བའི་བསྟེན་ཡིག་ལག་ལེན་སྤང་བྱུང་སྟེ་བའི་ཤེལ་དཀར་གྱི་
འཕྲེང་བ་མཁས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲུ་
གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་བེ་རྩུ་
ལྷན་མའི་ཐེམ་སྐྱེས་ལས་ལྟ་བུ་ལོ། །

ན་མོ་གྲུ་བཟང་རྩི་ར་ལྟ་ཡ། འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཁྱོས་པའི་ཆོ། །
དམར་ནག་འཛིགས་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཆེས་མང་ཡང་། ཀྱུན་གྱི་ཡང་ཅེ་བྱེད་ཆོས་ལྟ་
ལྟ་བའི། བཅོམ་ལྟན་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བྱུག་གི་ཡུལ། ཀྱང་དེའི་ལས་རིམ་མཐོང་
དང་ཐོས་ཅིང་གིས། ལག་ལེན་མཛད་པ་གིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་། བསྟེན་སྒྲུབ་ཆད་ལྟན་
སྟོན་དུ་མ་སོང་ན། ཚུལ་དེ་དཔུལ་བར་སྒྱེ་བའི་གཏིང་རྩོམ་རེས། ཉེའི་ཕྱིར་སྟོན་བྱོན་དམ་
པའི་བྱུག་ལེན་བཞིན། རང་བཟོས་མ་བསྐྱེད་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན། ལེགས་
བཤད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ལྷ་མིག་འདི། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གི་བྱུག་ཏུ་ཡུལ། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱུད་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐབས་རྒྱུད་སྤྱང་བྱུགས་སྒྲུ་
མའི་སྒྲུ་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་བྱེད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པ་ལ་ལས་རུང་དང་། བསྟེན་ཆེན་གཉིས་ལས། ད་ལམ་སྐབས་སུ་བབས་
པའི་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ལ་སྒྱུར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་སྟོན་དུ་འཆད་
ཟེན་ལ། དངོས་གཞི་རིམ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། ཐུན་གྱི་རོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར། ཐུན་མཆོམས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་(༡༣)ཞར་བྱུང་དེ་དག་གི་དོགས་གཅོད་དང་ཁ་སྐོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
འཆད་པའོ། གྲང་བོ་ནི། མཛོན་རྟོགས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་གསུམ་

མམ། བཞི་བཞིར་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞག་རེ་
 བཞིན། སྤ་བྱན། གུང་བྱན། དགོང་བྱན་ཏེ་བྱན་གསུམ་རེའམ། ཐོར་བྱན། སྤ་བྱན།
 དགོང་བྱན། སྤོང་བྱན་ཏེ་བཞི་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་། སྤྱབ་པ་པོ་རབ་
 བྱང་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་སྤོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་
 མཆོམས་སྤྱང་བ་གསང་སྤྱགས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཉིན་གུང་གི་བྱན་
 མཆོམས་ལ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ནས་བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤངས་དགོས་པ་དང་། ཉིང་
 རེ་འཛིན་འཛིགས་པའི་དུས་བཞིར་བྱན་མཆོམས་ཁེལ་བ་བཅས་ལུགས་བྱི་མ་འདི་བྱག་
 ལེན་དུ་མཛད་པས་འདི་ལ་གསུམ། བྱན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། བྱན་བར་པ་ལ་རི་
 ལྟར་བྱ་ཚུལ། བྱན་ཐ་མ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བདུན་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དངོས་གཞིའི་ཉིན་དང་པོའི་བྱན་གྱི་འགོ་ཆོས་ཉེར་དགུའི་མཆོན་བྱེད་ནས་རེས་
 པར་འཇུགས་གིང་། (༡བ)ཉིན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ཐོར་ངས་ནམ་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་
 པ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མལ་ནས་ལངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་གོགས་སུ་འགོ་ན་བྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་བྱས་བྱ། མལ་སྟན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཁ་
 ལྟོར་བྱོགས་པའམ་བྱོགས་པར་མོས་ལ་རྐང་པ་དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་ཀྱང་ངམ་སེམས་དཔའི་
 སྦྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ་སོགས་ལུས་གནད་དང་ལྷན་པར་འདུག་ནས། བདུད་རྩི་རིལ་བུ་
 བཟའ་བའམ། མེད་ན་ནང་མཆོད་སྦྱོང་ནས་ཁའི་དྲི་མ་དག་པར་བྱས་ཏེ། རིགས་པ་དྲངས་
 སྟོགས་བྱེད་ནས་རེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་གསལ་བཟབ་སྟེ་འཕེན་པ་གཏོང་། ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གི་དུས་བྱན་རྣམས་བྱེད་ཅིང་ངག་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། འགྲུར་སྤྱགས་སོགས་བསྒྲ།
 དེ་ནས་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་གསལ་བཟབ་ལ་སྤྱོད་གསལ་འདེབས་བྱ། དེའི་
 སྐབས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་མདུན་ཡུམ་མཁའ་འགོ་རོ་ལངས་
 མ་བསྟོམ་པ་སྟོམ་ཆོས་ཡིན། དེ་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་འཛིན། བང་མཆོད་དང་མཆོད་

གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། སྒོན་འགོ་གཏོར་མ་གཏོར་བ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་
 པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་
 རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉིད་གཅིག་བསྒྲུབ། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་ཆོད་མེད་
 བཞི་བསྐྱོམ་པ། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྐྱོམ་པ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དང་སྐྱུང་འཁོར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་(༣༣)མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོམ་སྟེ་རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གདན་བཙས་བསྐྱོམ་པ། བར་དོ་ལོངས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྐྱོམ་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་
 ལམ་འཁྱེར་བསྐྱོམ་པ། སྐྱེ་མཆོད་དང་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཡེ་ཤེས་
 པ་སྐྱུན་འབྲེན་དང་དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་གདབ། བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་ནས་
 བསྟོད་པ་བྱ་བའི་བར་རྣམས་ཆོ་གའི་གཞུང་དང་འཁྲིད་རྒྱན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་
 དེས་བར་བྱས་ཏེ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲ་མ་མཐའ་རེ་སྒོ་ལ་མ་ཤར་གྱི་
 བར་དུ་བྱི་མ་བྱི་མའི་ཆོག་རིས་རྣམས་ངག་ནས་མི་བརྗོད་ཅིང་། བྱི་མ་བྱི་མ་བརྗོད་པའི་
 ཆོ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་མ་བརྗོད་པར་བྱས་ནས་ཤར་བསྐྱོམ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་
 བྲ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབས་སྐྱུར་ཞིང་བསྐྱོམས་ལ། དག་པ་བྱན་པ་དང་བགྲང་འཕྲེང་
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་ཏེ་གཡས་པས་སྟིང་ཁར་བཟུང་ལ་མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱུར་མོས་པས་
 འཕྲེང་བ་དབབ་པ་དང་བཙས་བསྒྲས་པ་ལ་འཇུག་གོ། ཞི་ཁྱོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་
 རིམ་མན་ངག་སྒྲོར་ཟུར་དུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། བྲེང་བའི་རྒྱ་བསྟེན་ཡིག་
 རྣམས་ལས་གསུང་བ་ལྟར་ལ། བྲེང་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་ཐུག་བཞེས་མང་ཡང་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱ་གཅིག་རེ་བྱས་ན་ལེགས་པས་དེ་བཞིན་དང་། དྲག་པོའི་བསྒྲས་དམིགས་སྐྱེ་འགོ་
 གཞན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ར་ལྷགས་མན་ངག་སྟོག་རྒྱུད་གི་གོགས་སེལ་བའི་བྲིར་ཉི་མའི་
 སྟེང་དུ་རྟོ་རྟེ་སྒོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་གྱེན་འགྲང་གིས་ལྟེ་བའི་སྐྱབས་(༣༧)སྐྱུ་འཁོར་ལོ་དཀར་
 པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་གཉིས་སྟེང་འོག་ནས་ཁ་སྐྱུར་གྱུར་སྐྱབས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱུ་དམར་

པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གཉིས་སྟེང་འོག་ནས་ཁ་སྐྱར་གྱུར་སྟབས་ཅན། གཉིས་ཀ་བར་
མཚམས་མེད་པ་མེ་ལོང་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། དེའི་དབུས་
ཀྱི་བར་སྐྱང་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་རྒྱ་ཡིག་སྟོན་པོ། དེའི་ལྷན་ཀོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲ་
གདན་ལ་རང་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་བསྐྱབ་བྱ། དེའི་མཐར་མདུན་ནས་གཡས་
སྒྲོར་དུ་ཡ་སྟོན་ཀ། དེའི་མཐར་རྩི་རྩི་དེའི་མཐར་ཤར་གྱིས་འདབ་མའི་ཐད་དུ། ཡ་མ་
རྩ་བ། ཤར་ལྟའི་འདབ་མར། ས་དོ་མེ་ཡ། ལྟའི་འདབ་མར། ཡ་མེ་དོ་བྱ། ལྟའི་ལྷ་
ཀྱི་འདབ་མར། ར་ཡོད་ཡ། ལྷ་ཀྱི་འདབ་མར། ཡ་ད་ཡོ་ནི། ལྷ་བྱང་གི་འདབ་མར།
རྩ་ཡ་ཀྱེ་ཡ། བྱང་གི་འདབ་མར། ཡ་ཀྱེ་ཡ་རྩ། བྱང་ཤར་གྱི་འདབ་མར། བི་ར་མ་ཡ།
ཞེས་པའི་བཞི་ཚན་བརྒྱད་དང་། བཞི་ཚན་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་རེ་དང་། འོག་ཏུ་རྩ་རྩ་ཡའ་
ཡའ་རེ་དང་། དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་སྟེ་རེ་ཁོན་ཨོ་བརྒྱད་རྩ་རྩ་ཡའ་ཡའ་བརྒྱད། སྟེ་བརྒྱད་
རྣམས་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་གང་ལ་ཡང་མ་རེག་པ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་
སྟེ་ལྷ་འཕྲོ་བར་བསྒྲོམས། བསྒྲོམ་དམིགས་ལ་སྦྱར་དོ་རྩི་བོ་སོགས་མང་ཡང་འདིར་
སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ལས་འོད་ཟེར་སྟེ་ལྷ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོས་པ་དབུགས་སྦྱིར་འགོ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཤངས་བྱས་གཡས་པ་
ནས་ཐོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་
ཅད་སྦྱངས་ཏེ་སྦོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་(༤ན)ཡས་ཁང་དང་། བརྒྱད་ཐམས་ཅད་རྩི་
རྩི་འཛིག་ས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱར་ཚུར་འདུས་ནས་དབུགས་ནང་དུ་འགོ་བ་དང་
བསྟན་ནས་ཤངས་བྱས་གཡོན་ནས་བཞུགས་ཏེ་སྦྱིང་གའི་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཡང་
རྒྱ་ཡིག་སྟེ་གས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། ཞལ་
ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོས་ཏེ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་
བོར་བཞུགས་ནས་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བབས་པས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་

མྱིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་ནས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་
 བཀོད། སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བསྐྱར་ནས་སྤར་ལྟར་
 སྒྲིང་ཁར་བསྒྲུ། ཡང་རྩྱུ་ཡིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་མེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 སྒྲོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་ནད་གདོན་མྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྒྲོ་མས་
 བསྐྱེགས་པ་ལྟར་ཞོབ་བུལ་གྱིས་བསྐྱེགས། མེ་དཔུང་ཕྱིར་འཕྲོས་ཏེ་སྤང་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་མེ་དཔུང་དུ་འབར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 བར་དུ་གཙོད་པའི་དགྲ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་ཤིང་མེ་དཔུང་
 ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་འབྲུག་སྒྲོང་ལྷིང་པ་ལྟར་སྒྲོག་པར་བསམ། ཡང་རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་
 ཀྱི་སྒྲ་མོར་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་པས་
 ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་བུལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་
 བདེ་སྒྲོང་བྱེད་པར་ཅན་འབྲུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུའི་(༧)ཁྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་
 དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆེ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནས་རྒྱང་བ་དུལ་ཐུན་ཙམ་གྱི་བར་དུ། གསུང་
 གི་ཁྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཏེན་འབྲེལ་སྒྲིང་པོ་དང་དབྱངས་གསལ་དང་རྩ་སྒྲགས་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲགས་འཕྲེང་གི་རྣམ་པ་དང་། བུགས་ཀྱི་ཁྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོད་དང་དོ་
 རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྱུན་དྲངས་རང་གི་གནས་
 གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རེ་འགའ་ལྟའི་
 སྒྲ་དང་། རེས་འགའ་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ལ་གསལ་སྤང་དང་། བདེ་སྒྲོང་དང་།
 སྒྲགས་འཕྲོར་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྒྱལ་སོགས་ལ་སེམས་འཛིན་བཞིན་དུ་བསྒྲ།
 ཡང་རེས་འགའ་སྤར་སྤྱང་འཕྲོར་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་བཤད་པའི་གནད་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ལ་ཡང་འབད། ད་དུང་འདི་སྒྲོར་གྱི་མན་ངག་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འཕྲོལ་
 བྱུང་དུ་སྒྲ་བ་མི་རུང་བས་སྒྲ་མ་མཉེས་པའི་ཞལ་ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡ་མ་

རྩ་རྩོད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་ཕྱི་ ཕྱི་ བཟུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འོད་
 དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་ཡ་མཉུ་ཀ་བཟུང་། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིག་
 ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་ནི་གནད་ཆེའོ། །བཟུང་པ་བྱ་ཚུལ་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེད་པ་
 ལས། བཟུང་བཅོད་བྱེད་ཆེ་མི་ལྟར་མི་དཔལ་ཞིང་། །སྒྲིང་ཆེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཅང་ཅུང་བས་
 མིན། །སྒྲིང་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེངས་བཞིན་མིན། །ལྷག་བསྐྱེད་གྲུང་གོར་ཆོག་
 རྣམས་ཉམས་པས་མིན། །ཞེས་བཟུང་བཅོད་ཀྱི་སྒྲིང་བཟུང་དང་བྲལ་བར་བཟུང་དགོས་
 (༥༣)བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཏེ་ཅང་ལྟར་བ་དང་། ཏེ་ཅང་དཔལ་བ། ཡི་གེ་རེ་
 བས་འདོན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་སྒྲིང་བ་དང་། རང་གི་འང་མི་ཐོས་པའི་སྒྲིང་ཏེ་
 ཅང་ཅུང་བ་དང་། གཏམ་སྒྲིང་བས་བར་ཆོད་པ་དང་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་དང་། བྱང་
 དུ་རིང་པོར་འདོན་པ་དང་། རིང་པོ་བྱང་དུ་འདོན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དགོས་སོ། །
 བཟུང་པའི་མཛུགས་དུ་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཞིང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བཟུང་འདོན་ལ།
 གཏོར་མ་མི་འབྲུལ་ན། ཆོག་དོན་དུན་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིང་ལམ་གདབ། མཚམས་ཀྱི་རིང་
 བྱང་འཁོར་མི་བསྐྱེད་བྱུག་ལེན་དུ་ཡོད་པས། དུར་ཁྱོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིར་བསྐྱེད་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱུན་བར་པ་གཉིས་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་
 བྱི། ལྟར་ལ་འཁོད་ནས་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་ཏེ། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ལྷག་
 གཉིས་པར་གསལ་བའི། ཞེས་པ་ནས། རབ་དུ་དྲང་བས་བརྟེན་པར་བཞུགས་ཞེས་པའི་
 བར་དང་། དེ་ནས་སྒྲིང་བཟུང་བཞག་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་
 བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ནས། མེད་པུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ཅེས་པའི་
 བར་དང་། དེ་ནས་སྐྱུང་འཁོར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞག་ནས། རྩ་བའི་དབུས་སྐྱུར་
 ཉིད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། ཞེས་པ་ནས་དབང་ལྷ་སྒྲིམ་པའི་བར་དང་། སྐབས་འདིར་
 བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། མཆོད་འབྲེང་ནས་བཟུང་པའི་འཛུགས་

མཆོད་བསྟོད། རྣམ་དག་བསམ་པའི་ཚུལ་འདྲིར་། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་མཁའ་ཇི་
 སྟོང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་(༥༧)བཟོད་གསོལ་ཉེར་བསྟུ་རྣམས་སྤར་བཞིན་
 བོ། །གསུམ་པ་ཐུན་ཐ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། སྟན་ལ་ལོད་ནས་ཀྱན་སྟོང་བཙོས་པ་
 བས། བཟུངས་པའི་མཛུགས་གི་ཡིག་བརྒྱ་འདོན་པའི་བར་ཐུན་བར་པ་གཉིས་དང་མཚུངས་
 ལ། དེ་ནས་ཐུན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་མ་གྲུབ་ན་ཐ་མའི་མཐར་གཏོར་མ་
 དེས་པར་འབུལ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་དང་ལས་གཤིན་
 ཀྱི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་འཛུགས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། བདག་བསྟེན་ནས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱས་བསྟུས་གང་ཡང་རུང་བས་མགོན་སྟུན་དངས་གཏོར་མ་འབུལ། མཆོད་
 བསྟོད་དང་། ཅུ་སྟགས་བརྗོད་པས་བློགས་སྟོང་གི་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
 འབུལ། འཕྲིན་ལས་བཙོལ། དེ་ནས་ལས་གཤིན་ལའང་མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྟུས་
 བྱ། དེ་ནས་བསྟོ་སྟོན་དང་ཡིག་བརྒྱས་ལྟག་ཆད་བསྐྱང་བ། བཟོད་གསོལ། སྤར་བཞིན་
 ཉེར་བསྟུ་བྱས་ཏེ། ལྷ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ལམ་
 ཀྱི་ལྟར་མི་ལྟར་བ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་འཛུགས་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྟ། སྟོང་ལམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཁ་བས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཉལ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར། བྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་དང་པོ་
 གསུམ་ཀྱི་ཉེར་བསྟུའི་རྗེས་སུ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྟོ་
 རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྒྱུར་བཞེངས་པའི་མིག་གཉིས་སུ་གྲོ།
 ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀར་རྟུ་གིས་མཚན་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་(༥༩)ཅིང་། རྟོ་རྟོ་འཛིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལངས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཀྱན་ཀྱང་
 རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་དང་། སྟོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཀྱན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་
 སྟུང་དུ་མོས་ནས། མཚམས་སྟན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱམ་ཅེ་སོགས་ཀྱི་ཁར་བབྱང་འཕྲེང་ལ་རྟོ་

རྗེའི་མདུད་པ་བཏབ་སྟེ་བཞག་ནས། མཆོད་པ་བསྟུ་གཤོམ་དང་། ལྷོ་གཡོ་སྟོལ་དང་།
 བཤང་གཅི་འདོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲན་གཤམ་བག་དང་ལྷན་པས་
 ལུས་ཀྱི་བསྟུལ་བསྟོད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་དང་གར་སྟབས། ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་ཐམས་
 ཅད་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་བཞུས་བརྗོད། ཡིད་ཀྱི་བྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྷའི་ར་རྒྱལ་དང་
 གསལ་སྤང་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་བསྟུབ་ཅིང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་ལྷ་གཞན་ཀྱི་བསྟོམ་
 བཞུས་ཆག་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཅན་མ་གཏོགས། ལྷ་གཞན་ཀྱི་བསྟོམ་བཞུས་ཁ་རྟོན་
 ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཚོགས་སོགས་དཔེ་སྣ་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མཚམས་འོག་
 ཏུ་ཡོད་པའི་མི་ལའང་དགོས་མེད་ཀྱི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྒྲ་ཞིང་ཉན་པ་དང་། སྟོད་རྩེ་མ་
 དང་ཡིག་འབྲིན་སོགས་ཡིད་བསྟོམ་བཞུས་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་རྒྱམས་སྟོང་བ་ནི་གལ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །བསྟོམ་བཞུས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ། བསྟེན་ཡིག །འབྲིང་ཡིག །
 རྒྱུད་དང་ལམ་རིམ་ཀྱི་དཔེ་རྒྱམས་ལྷ་བ་དང་། འཛིགས་བྱེད་གཅི་འཁོར་ཀྱི་སྟགས། སྒྲ་
 མའི་མཚན་སྟགས། ཡིག་བརྒྱ་རྒྱམས་གྲངས་སུ་མི་འདྲེན་ཀྱང་བཞུ་བར་གསུངས། དཔུང་
 བཟང་གིས་ཁྱས་པ་ལས། སྟགས་འཆང་ནམ་(༥བ)ཡང་སྒྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་སྟེ་དགོས་
 པ་ཡོད་ན་སྟགས་གཡོག་དང་། །བཞུས་བརྗོད་ཟིན་ནས་ཅུང་ཟད་སྒྲ་བར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མཚམས་སུ་མཚམས་གཡོག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་གཏམ་ཅུང་ཟད་
 སྒྲ་བ་ལ་འགལ་བར་མེད། སྐབས་འགར་ལུས་བདེ་ཞིང་སེམས་གསལ་བ་དང་། དམིགས་
 པ་གསལ་ཞིང་མི་ལྷས་བཟང་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡང་འབྱུང་བས་
 ཞིངས་པ་མེད་པར་རྒྱུན་སྟོང་གང་ཐུབ་དང་། སྐབས་འགར་ལུས་ལ་ན་ཚ། སེམས་ལ་
 བྱིང་རྟོན། མི་ལྷས་མཚན་རན། མི་མིན་ཀྱི་གཞོད་འཆེ་སོགས་བྱུང་ཡང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
 མཚན་མ་ཡང་འབྱུང་བས་ཁྱུ་པ་མེད་པར་རྒྱུན་རན་བསྟོམ་བཞུས་ཀྱི་བོགས་འདོན་དུ་
 བསྟུར་གང་ཐུབ་བྱ། མདོར་ན་སྟེང་ནས་ཐོག་བབས་པ་དང་འོག་ནས་མཚོ་རྫོལ་བ་སོགས་

བྱུང་ཡང་གཡོ་འགུལ་མི་བྱེད་པར་བསྟེན་སྒྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
བྱེད་ནུས་པར་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མཁུན་སྒྲུལ་པ་བྱུང་། །གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ནི། ཐོར་བྱུན་དང་སྔ་བྱུན་གྱི་མཆོམས་སུ་སྔ་དྲོའ་ཇ་བྱུག་སོགས་དང་། སྔ་བྱུན་དང་
དགོང་བྱུན་གྱི་མཆོམས་སུ་གུང་ཆོགས་དང་། དགོང་བྱུན་དང་སྔོན་བྱུན་གྱི་མཆོམས་སུ་
དགོང་ཇ་སོགས་མདོར་ན་བྱུན་མཆོམས་དེ་གསུམ་དུ་སྔོན་གསུམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་
མི་འགལ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འབྲོད་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་
གྱིས་བསྒྲུབས་ལ། ཁ་ཐབ་ཁུང་དང་ལག་པ་གཉིས་དག་སྒྲུགས་དང་། བཟའ་བཏུང་
བསྐྱེད་ཇས་སུ་གྱུར་(ཡན)པར་མོས་ནས། ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་
གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་ལ་འབུལ་བར་མོས་ནས་རང་གིས་ལོངས་སྟོན་
པ་དང་། གཞན་ལ་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བའང་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་ལ། ལྟ་
མཆོད་པའི་བསམ་པས་སྟེར་རོ། །གསུམ་པ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།སྔོན་བྱུན་དང་ཐོར་
བྱུན་གྱི་མཆོམས་སུ་ཉལ་བའི་ཆེ་སྔར་ཉེར་བསྐྱེད་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་ནས་རྣུ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པར་བསམ་ནས་ཐབས་ལྟན་སྒྱུས་ཀྱི་བདེ་བས་
ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཉལ་ལོ། །བཞི་པ་ལྟར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ནི། རམ་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་མེད་བཞི་ལྟ་མོ་བཞིའི་
རྣམ་པར་སྟོགས་བཞིར་སྟོས་ནས་གར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཤར་ནས་རྩ་རྩི་ཀས། སྟོང་ཇེ་
ཁྱོས་པའི་རང་སྟོལ་བཞེངས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཏི་མུག་གསོལ། ཅེས་དང་། ལྟ་
ནས་ཕག་མོས། །བདུད་བཞི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །རང་སྟོལ་རྩྱུ་ལ་བས་མ་
བཞུགས་བཞེངས། །ཞེས་དང་། རུབ་ནས་དབྱངས་ཅན་མས། འཛིག་རྟེན་མགོན་
པོས་སྟོང་ཉིད་རི་སྟེ་བཞུགས། །རང་སྟོལ་འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིག །
ཅེས་དང་། བྱུང་ནས་གོ་རིམ། བྱུང་རྒྱུ་འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ནས། ཁྱོད་

ནི་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས། །ཞེས་པའི་སྒྲུལ་བསྐྱལ་ནས་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་སྤར་
 བཞིན་ལྟར་ལྷང་བའོ། །ལྟ་བ་བྱས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ནི། རང་བཞིན་(༧བ)མེད་པའི་སྟོང་
 ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་། བས་མཁའ་ནས་རྩ་རྩི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མོ་བྱུག་ན་བུམ་པ་
 བདུད་རྩིས་གང་བ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་མི་གཙང་
 བ་ཐམས་ཅད་བཀྱས་ཏེ་དག་པར་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དོགས་གཙོད་ཁ་
 བསྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་སྟོར་ནི། ཟ་མ་ཏོག་འདུལ་འཛིན་ལྟན་ཐབས་སུ་རྫོང་འཛིན་བྱིན་རྒྱལས་
 མི་གསལ་བས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུན་གྲིང་པར་མ་འདོན་སྒྲིགས་སུ་བཀོད་
 པས་རེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་སྒྱུབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པའི་ཐོག་མར་
 བས་དམ་ཆོག་གསུམ་ལ་གནས་དགོས་པ་དྲན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ན་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་ཡན་ལག་དང་། ལོང་མེད་ན་མ་བྱས་རུང་ཆོག་ཆད་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ལོང་
 སྐབས་དང་བསྟུན། བར་མཆོད་བྱིན་རྒྱལས་ཐོག་མར་བསང་སྒྱུངས་སྐབས་ཀ་ལ་ལའི་
 ཁབས་གསལ་ཞིང་བགོགས་བསྐྱད་པའི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་སུ་མི་གཏོར་བ་བྱུག་
 ལེན་དུ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་བགོགས་དང་མི་གཙང་བ་སྒྱུངས་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་སྒྲགས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་ཐམས་པ་དེ་ཉིད་གཏོར་གཏོར་
 མང་བ་ནི་གོ་བ་ཡེ་མ་ཆགས་པའོ། །བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལས་སྟོན་དུ་བྱ་བ་
 དང་། མཆོད་འབྲེང་གི་མགོར་བྱ་བ་བཞེད་པ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ལུན་དང་པོར་སྟོན་དུ་
 བྱ་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་མཆོད་འབྲེང་གི་མགོར་མཛད་པ་བྱུག་ལེན་དུ་ཡོད་པས་དེ་
 ལྟར་འབད་ན་ལེགས། མཇུལ་ཞུ་འབུལ་བྱེད་(༥ན)པ་ནི་ཆོགས་དཔོན་དང་བཅས་པས་
 ཆོགས་གྲ་མང་པོས་ཆོགས་འདོན་ལ་དགོས་གྱི། འཛིགས་བྱེད་འདོན་རེས་ཀྱིས་ས་གཞི་
 སྟོན་བྱུག་འདོན་པ་ནི་ཆོག་ཙམ་ལ་དགའ་བ་ལས་དོན་སྒྲིག་པ་ཡང་མ་ཤར་བ་སྟེ་འབུལ་
 ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོང་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འབེབས་སྒྱུངས་སྐབས་

གསལ་སྒྲུབ་ཙམ་ལས་ང་རྒྱལ་དོར་དགོས། ཉིན་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་
 བརྒྱ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་ཞིང་དེའི་རིང་ཙམ་སྒྲུགས་སོགས་བསྒྲུབ་ཡང་གངས་སུ་མི་འདྲོན། སྒྲིབ་
 ཡང་ཐུན་དང་པོ་བསྒྲོམ་བསྒྲུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་ཆགས་མེད་
 བསྒྲུས་པས་ལྷུང་བའི་འཕེལ་ཁ་ཆོད་པ་དང་འབུམ་བསྒྲུས་ན་ཙམ་ལྷུང་ཡང་དག་པར་
 གསུངས་པས་གལ་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །སྒྲོམ་བཟུང་ནི་ལོང་སྐབས་དང་བསྟན་པ་ལས་ངེས་
 པར་དགོས་པ་མ་ཡིན། བདག་འཇུག་བྱེད་ཆེ་བུམ་སྒྲུབ་ཆོགས་ཞིང་གི་གོང་དུ་བྱེད་
 པ་དང་། ཆོད་མེད་བཞིའི་འཇུག་ཏུ་བྱ་བ་ཕྱག་ལེན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཡང་རྒྱལ་དབང་
 བདུན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷུང་སྒྲུབ་སྒོ་བཟང་ཆོས་སྟན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་བཞེད་པར་མ་ཟད་
 གསེར་ཁང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ཕྱག་ལེན་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པས་འདིའི་མཆོམས་བུམ་སྒྲུབ་
 འདོན་སྒྲིགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་འཁོར་ནི་རྩེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་འདིར་ཙམ་འདོན་བྱེད་པར་མ་ཟད་ལས་དང་པོ་པ་ལ་བགོགས་ཀྱི་འཆོ་
 བ་མང་བས་དེ་བསྒྲོག་ཕྱིར་ཐོར་ཐུན་དུ་བསྒྲོམ་ན་ལེགས། (༥བ)ཐུན་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་
 ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་འོ། །བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྒྲུན་འདྲོན་གྱི་ཆེ་འཇམ་
 དཔལ་རང་བཞིན་དང་མཆོད་འཕྲེང་ཆོགས་བཅད་རྣམས་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་
 ལྟན་ཐབས་རྣམས་སུ་མི་འབྱུང་བས་སྒྲུགས་ཙམ་ཀྱིས་འབུས་གིང་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་
 ལྷུང་སྒྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲུལ་སྒོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྒྲུན་འདྲོན་སྐབས་ཕྱི་འབྲང་
 གི་བགོགས་སྒྲོད་པ་བཤད་པ་སྒོན་དུ་སྒྲུང་འཁོར་བསྒྲོམ་པས་མི་ཆོག་པར་སྒྲུབ་ཡང་
 བགོགས་སྒྲོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པའི་ཆེ་སྒྲུང་འཁོར་འབྲེད་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་
 ཟད་རང་རེ་ལྟ་བུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུང་འཁོར་ལན་གཅིག་བསྒྲོམས་པ་ཁོ་ནས་
 བགོགས་གཏན་ནས་འཇུག་མི་ལུས་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་

དུ་བགོགས་ཚར་གཅོད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་
འགའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་མཉམ་དུ་བགོགས་འཇུག་ཉན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་
ཡིན་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བདག་བསྐྱེད་སྐབས་བསྟོད་པའང་གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་
མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། བཟླས་པའི་སྐབས་འཕྲེང་བ་འཛིན་ཚུལ་ཞལ་ཤེས་དགོས་པའི་
མན་ངག་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། བཟླས་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་ཨ་ར་པ་ཙ་འབྲུ་འབུམ། དེ་
ནས་བར་ཆད་ཆུང་ཕྱིར་ལས་སྒྲགས་བཟླ་བ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་པས་སྟོན་(ལེན)དུ་ཡི་དམ་
འདིའི་ལས་རུང་མ་སོང་ན། འབུམ་ཕྱག་གཅིག་སོང་མཚམས་སུ་ཁ་སྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྒྱུན་
བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་ཉེ། བདག་འཇུག་སོགས་ལས་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ནས་དེའི་འཕྲོས་ནས་ལས་སྒྲགས་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་ཐམ་པ་འགྲོ་ངེས་སུ་བཟླ། དེ་ནས་
སྟོང་པོ་ལྷ་སྟོན་ཀའང་འབྲུ་འབུམ། དེ་རྩེས་མཚམས་སྒར་ལས་ཆེས་དམ་པ་བྱས་ཉེ་
རྩ་སྒྲགས་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་ཐ་མ་འགྲོ་ངེས་སུ་བྱ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་ཁྱི་
ཕྱག་གཅིག་དང་། གཞི་བསྟེན་གྱི་ཁ་སྐྱོང་ཞི་བའི་སྒྱུན་བསྐྱེད་ཀྱང་གང་ཐུབ་བྱ། ཞི་
བཟླས་སྐབས་བགྱང་འཕྲེང་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བར་བསྟོམ་པའང་
ཡོད། དེ་མིན་མགོ་འཕྲེང་གི་དབྱལ་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་
ལས་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་རང་གི་སྟོང་གའི་རྫི་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ན་འཇུག་པ་
བདེ་བར་ཡོང་ཞེས་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད་པས་གང་བདེ་བྱ། དམིགས་སྟོར་བྱུང་དུ་བཀོད་
པ་ནམས་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྩེ་བཅུན་གྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེ་བཅུན་རེ་མདའ་བའི་དུང་དུ་འབུལ་སྐབས་རྩེ་
བཅུན་གྱི་གནད་བ་བྱུང་ཡང་བྱི་བ་ལ་འཁུབ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཉན་པས། རང་མཚུངས་གང་ཟག་ཐ་མལ་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ན་
སོག་རྒྱུད་གི་རྒྱུར་འགྱུར་ཉན་ཆེ་བས་འཁུན་དཀའ། དེ་བས་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་བསྐྱབ་ན་ལེགས་

(༧༧) རྒྱགས་གཅིག་ལ་གྲངས་གསོག་བྱེད་རིང་ལ་གཞན་རྣམས་ལ་གོང་བུའི་བཞུགས་པ་
བྱེད་ན་རྒྱགས་འཕྲེང་ལ་དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་གནད་ཡོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་འབེབས་
རྒྱགས་ཀྱང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་བགྲངས་ན་ངག་བྱང་བ་དང་བྱིན་རྒྱལ་པས་འཇུག་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅིས་གསུངས་རྒྱན་དུ་ཡོད། དེའི་རྒྱགས་ནི། ཇོ་རྩེ་ རྩེ་ མི་གྱི་རྒྱ་ན་
ན་རྩྱུ་ལྟ་ལྟ་ལྟ། ལྷ་བེ་ཤ་ཡ། རྩྱ་རྩྱ་ཡ། ར་ར་ར་ར། རྩྱ་ལ་ཡ་ཙ་ལ་ཡ། རྩྱ་རྩེ་
ལེ་རྩེ་རྩྱ་ལྟ། ཅིས་པའམ། བསྟན་ན། ཇོ་རྩེ་ རྩེ་ མི་གྱི་རྒྱ་ན་ན་རྩྱུ་ལྟ་ རྩྱ་རྩེ་ལེ་རྩེ་
རྩྱ་ལྟ་ལེ་ལེས་པས་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས་ཤིང་། བཞུགས་དམིགས་ནི། གཙོ་བོའི་བྱགས་
ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་རྒྱགས་འཕྲེང་ཁ་དོག་དམར་པོས་བསྒྲོར་
བ་ལ་དམིགས་ནས་བཞུགས་པས། ས་བོན་རྒྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་
མེ་འོད་ ལྷ་ རུ་འཕྲོས་ པས་གཙོ་འཁོར་ ཐམས་ ཅད་ རྒྱ་མདོག་དམར་པོ་ རྒྱ་ལས་འོད་
ཟེར་དམར་པོ་བྱགས་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་བྱགས་རྒྱས་
ཕྱོགས་ བཅུའི་ རྒྱལ་ བ་ སྒྲས་ བཅས་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ བྱགས་ གཉིས་ རྒྱ་མེད་ པའི་ ཡེ་
ཤེས། དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱན་དངས་ཉེ་རང་གི་བྱགས་ཀར་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་པའོ། །བྱན་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྟུས་
བྱ། དེ་ནས་ལས་གཤིན་གྱི་མཆོད་པ་(༡༠ན)བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། བསྐྱེད་ཆོག་བསྐྱེད་
བཤགས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་འཇུག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ། བསྐྱེད་བ་རྒྱས་པ་ཐུན་རེ་
བཞིན་ཆགས་མེད་མཛད་པ་འདི་གའི་བྱག་ལེན་ཡིན། དེ་ནས་ཉེར་བསྟུ་སོགས་བྱ། ཐུན་
གསུམ་པར་རང་གི་རྒྱན་བར་ཆད་མེད་འདོན་རྒྱའི་ལྷ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ་དང་
དུག་ཅུ་པའང་ཐུན་དེར་འབུལ་ན་ལེགས། ཐུན་བཞི་པར་གཏོར་མ་ངེས་ཅན་དུ་འབུལ།
ལས་གཤིན་མཆོད་གཏོར་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་ཟུར་དུ་མི་དགོས་པ་འདས་གཏོར་དང་འཇུག་

པ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འབྱས། ཐུན་མཐར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྦྱངས་
པ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་བ་སྤྱོད་མེད་པས་སྦྱང་ལའོར་བསྐྱུ་ཡང་ཆོག་གསུངས་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ནི་གང་ཟག་ལུས་པ་རྟེན་པ་ལ་དགོངས་གྱི་ལས་དང་པོ་ལ་མཆོམས་མ་གྲོལ་
བར་སྦྱང་ལའོར་མི་བསྐྱུ་བ་ལེགས། ཡང་ཐུན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བདག་འཇུག་ལེན་སྐབས་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱུང་གསོ་མཆོད་བསྟོད་དང་སྟོན་ལམ་བར་བཏང་ན་འབྲེལ་ཆགས་ཅིང་
ཐུག་ལེན་དུ་འང་ཡོད། དབང་ལེན་སྐབས་རང་གཙོ་པོ་ལས་ཕྱེན་ས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དབང་
རྒྱས་འབྱོར་ན་རབ། དེ་མིན་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱས། མིག་དར་དང་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་
བ་གསང་རྒྱས་རྣམས་ངེས་པར་དགོས། ཨ་ཁི་བི་ར་རྟུ། ཞེས་པའི་སྐབས་མེ་ཏོག་
གི་འཕྲེང་བ་ལག་ཏུ་སྦྱངས། འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱུར་སྐབས་མེ་ཏོག་སྦྱི་བོར་བཅིངས།
དེང་སང་པལ་ཆེར་གྱིས་མེ་ཏོག་ཐོག་མ་ནས་མགོ་བོར་(༡༠བ)བཅིང་པ་ནི་ཐུག་ལེན་
ཉམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་
འགའ་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱུར་སྐབས་སྤར་ཡང་གྱོན་པའམ་མོས་པས་འབྱས་སྟམ་
ན། འོ་ན་ཅོད་པའི་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་གྱོན་ཏེ་དབང་གི་སྐབས་སྤར་གྱོན་པའམ་མོས་པ་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་སྟོན་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མི་
བསྟོད་པ་ཅུ་དབང་ལ་ཡང་མཐའ་བརྟེན་གྱི་ཅུ་དབང་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཏོག་
བཟོ་ཁོ་ནའོ། །གསང་དབང་དང་ཤེར་དབང་སྐབས་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོས་
རིགས་བདག་གི་ཡུམ་མ་ལྷ་གི་དང་འདིར་རྫོགས་ལངས་མར་མཛད་པ་གསེར་ཁང་ཡབ་
སྐུ་གྱི་ཐུག་ལེན་ཡིན་པས་གང་བདེ་བྱས་ཆོག་ལ། དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་པ་མ་གྱུར་པ་ན་སྤྲ་མ་དང་། གྱུར་ན་རོ་ལངས་མ་ཡིན་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་
མེད། རྫོགས་ལངས་མ་ཡང་དམིགས་གསལ་གྱི་ཆེ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྐབས་
བྱེད་བསྟོད་རིམ་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ངོ། །དེ་ནས་ཐུན་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དུག་ཅུ་

པ་འབུལ་ན་འདོན་སྒྲིགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད། ལས་
གཤིན་ཟུར་དུ་འདོན་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་དང་དཔའ་བོ་གཅིག་པར་ལས་གཤིན་ལའང་
ཡུམ་གསལ་ཁ་མི་མཛད་པ་དང་དྲེགས་པ་ཐོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་
སྒོས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མ་མཉེས་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་
ཀྱི་འཕྲོལ་བྱུང་དུ་སྒྲིས་ན་བཀའ་དོག་པས་བར་ཆད་ཀྱི་(༡༡)ན་མཆན་མ་འབྱུང་ཉེ་བས་
རེ་ཞིག་ཁ་ཐམས། དེང་སང་འགའ་ཞིག་གིས་དུག་ཅུ་པ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་འབུལ་བ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཚུ་གཉིས་སྟོན་འགོ་དང་། འགའ་ཞིག་པདྱ་མི་འབུལ་བ་སོགས་
མཛད་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་ཕྱོགས་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྩོུ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་བསྐྱེད་ནས་འབུལ་བས་ན་ཚུ་གསུམ་སྟོན་འགོ་མཛད་པ་རྒྱད་གྲ་
ནམ་གཉིས་སོགས་ཆད་ལྟན་གྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་པས། འདི་སྒྲོར་མི་མཁས་མཁས་རྣམས་
གྱི་བཟོ་བཟོ་དང་ལབ་ལབ་མང་བ་ནི་གངས་དཀར་གྱི་སང་ཆེན་དཀར་མོ་ལ་སྤང་བར་
གྱི་ཁྱི་མོ་ནག་མོས་འཕྱོ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །དབྱུ་གུ་ནི་དམར་གཏོར་ཟུར་གསུམ་པའི་
སྤྲད་ནས་བཅད་པ་རེས་པ་དགོས་ཤིང་། ལེབ་མོ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ་མཆན་མ་བཅུ་དུག་
མཛད་པ་ནི་དོན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི་སྤྱིར་དབྱུ་གུ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆོད་དང་། དེ་
ཡང་དུས་འཁོར་སོགས་ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་། འཕོ་ཆེན་
རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟའི་འཕོ་རྒྱུད་ལྟ་ལྟ་སྟེ། འཕོ་རྒྱུད་ངམ་རྒྱ་ཆོད་དུག་ཅུ་རེ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཀྱང་། རྩེ་ལུང་སྒྱུ་རོལ་པའི་རྩོུ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཐིག་ལའི་ནམ་གཞག་ཆོགས་བཅད་
མ་ལས། གཞན་ལས་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། བདེ་དབྱེས་སོགས་
ལས་འཕོ་བ་བཅུ་དུག་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མེད་སྤྱི་འགོ་ནས། ཉིན་ཞག་
གཅིག་ལ་འབྱུང་(༡༡)བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བཅུ་དུག་རྒྱ་ཞིང་དེའི་རང་མདངས་སམ་དག་
པའི་དག་ཆ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲོང་བཅུ་དུག་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུག་གསུམ་གྱི་གཞོན་པའི་

རྒྱུ་དུས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྒྱ་བས་དེ་སྒྲིབ་ཕྱིར་དབྱུག་ལེབ་མོ་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་
རྒྱུ་རེ་རེ་ལའོར་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་བ་སྟེ་ཡུམ་བཞིའི་རྒྱུ་བཞི་བཞི་རྒྱ་བས་དྲུག་ཅུ་ཅ་
བཞི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དྲུག་གསུམ་གྱི་གཞོན་པའི་རྒྱུ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་འགག་པའི་ཕྱིར་དབྱུག་
དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་ཉེ་བའི་ཅ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ནས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་
སྒྲིབ་པའི་མཚོན་དོན་གཏོར་མའི་སྒྲིབ་ནས་བཅད་པ་སོགས་ད་དུང་འདི་སྒྲོར་སྒྲིབ་མའི་ཞལ་
ནས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། དེར་སང་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་མཁར་
གྱི་དབྱུག་ཕྱིགས་པ་སོགས་ལ་དཔེ་སྒྲིབ་ནས་དབྱུག་གྱུ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་དྲུག་ཅུ་ཅ་
བཞི་ཚང་བར་བྱས་ཏེ་གྲངས་གསོག་སོགས་གྱི་སྐབས་སྒྲིབ་བདག་རྒྱ་འགོ་རྒྱུ་ཞིང་རང་
གཞོན་གྲོང་ཆོག་པ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བར་འོང་ཕྱིར་སྒྲིབ་འདེབས་གྱི་རིགས་བཅོ་རྩ་
མཐུ་ཅན་འདི་ནི་སྒྲོན་ཆད་རྒྱ་བོད་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དྲན་པའི་རིགས་ཁྱད་རང་
གཞོན་ཚང་མ་དམུལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་པའི་གཏིང་རྫོང་ཞིག་མིན་ནམ་སྟུམ་ཡང་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་འཆལ་ལོ། །ཡང་འདིའི་དྲུག་ཅུ་པ་དྲུག་བསྟོས་དབྱུག་གྱུ་
གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཡིད་བཅུག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ནས་མཛད་ཀྱང་སྒྲིབ་རྣམ་དག་ཞིག་
མ་མཐོང་། སྐབས་འདིར་ནི་མདུན་གྱི་གཏོར་མ་(༡༥ན)ལ་དམིགས་ནས། རང་ཡི་དམ་གྱི་
ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་སྒྲིབ་བདུད་རྒྱལ་གདོན་ཐེ་རང་སོགས་དང་། ནང་གི་བདུད་རང་རྒྱུད་
གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས། གསང་བའི་བདུད་ལས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་བཅས་གདོན་བགོགས་མ་རུང་བའི་
གཟུགས་སུ་བཀྲུག་ནས་གཏོར་མ་ལ་བསྟེན། རྣམ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བྱངས། ཤུགས་
བདུད་ཕྱིར་མོས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ལའོར་བཅས་ལ་འབྱུལ་བའི་དམིགས་པ་ནན་ཏན་བྱས་ན་
རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཆེ་རྒྱུད་དང་རྟོགས་པ་ཆེ་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་ལས་སྒྲིབ་
ཐོགས་པའི་དྲུག་གསུམ་གྱི་གོང་བུ་ཅན་དག་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་གསལ་སྒྲིབ་དང་ང་རྒྱལ་
གང་ཡང་མེད་པར་གདོན་བགོགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞེན་

དུ་ཕྱི་ལྟར་འབྲུབ་ཁྱད་གཏོང་བ་པ་ཐོག་རིམ་དགུ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གཡག་རོ་ཙམ་
བཞག་ནས། མཚོན་ཆ་སྒྲིབ་ཆོག་གིས་འཛིག་པ་འཛིག་པ་རྩམ་རྩམ་བྱེད་ཀྱང་། འདྲེ་གར་
སྒྲིབ་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་ལ། ཁྱུང་ལུ་སྒྲིབ་གཏོང་བ་དོན་རེ་ཆུང་། གསུངས་པ་དང་རྣམ་
པ་ཀྱན་ཏུ་མཆུངས་སོ། །དེས་ན་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་རྣམས་པར་དག་
པའི་སྒོ་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུག་ཏུ་པ་ཆག་མེད་འབུལ་ན་ཆུ་ཚོད་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་ཡུན་དུ་ཡང་
བར་ཆད་བསྒྲོག་ཕྱིར་དབྱེ་གྲུ་རེ་འབུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བས་ལྷག་པའི་རིམ་གྱོ་གང་ཡང་
མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་གདོན་བགགས་ཀྱིས་འཆོ་བ་མེད་ཅིང་།
རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་(༡༥)འཇམ་དཔལ་རྩོམ་པོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཐོབ་པ་གདོན་
མི་བཟོ་ཞེས་སྒྲོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད་པས་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ཆེས་པར་
མཛོད་ཅིག །

སྒྲུབ་པ། སྒྲིགས་དུས་བསྐྱེད་པོར་སྒྲོད་པའི་ལས་ངན་གྱིས། དམ་ཚེས་བསྒྲུབ་ལ་
བདུད་གྱི་བར་ཆད་མང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་འཛིག་པ་མཛོད་སྒྲིབ་པ་ལ། ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟུགས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་བསྟེན་སྒྲུབ་ལག་ལེན་རྣམས། །རང་
བཟོས་མ་བསྐྱད་དམ་པའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན། །བཀོད་པའི་དགེ་འདིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
པ། །རིང་མིན་རྩོམ་པོ་འཕང་དབང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་དཔལ་རྩོམ་པོ་འཕང་པོ་འཕྲུག་གི་བསྟེན་ཡིག་འདི་ནི་སྒྲོན་
བྱོན་དམ་པ་གོང་མས་གསུངས་པ་རྣམས་གཙོར་འདོན་ཐོག་གཞི་བསྟེན་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་ལག་ལེན་གྱི་
རིམ་པ་དང་དོགས་གཙོད་ཕྱན་བུ་བཞིན་ཏེ་རང་མཉམ་གཞན་ལ་ཡན་ཕྱིར་གཤིན་རྩོམ་པོ་འཕྲུག་གི་རྒྱལ་མིང་འཛིན་
པ་སྒོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷུ་ལ་ལྷགས་འབུག་ལོ་ལྟ་མཚོག་འདི་ཉིད་གྱི་བསྟེན་
ཆེན་སྒྲོད་སྒྲུབ་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱན་མཚམས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བོས་མཉེས་བཞིན་རྩོམ་སུ་འཛིན་
པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག །རིག་ཟིག་འདི་ཡང་སྒྲོད་མིན་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་རྒྱུར་ན་བཀའ་སྒྲོད་ལས་གཤིན་དེགས་པ་པོ་མི་ཚོགས་
ཀྱིས་ལོ་དུས་ལ་མ་འགྲུངས་པར་སྒྲིབ་ཐོག་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གདོན་མི་བཟོས་ཀྱན་གྱི་བག་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག །

༄༅། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བོ་སྒྲགས་
སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་གཉིས་འཛིན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་
གི་ངར་མ་ཐར་འདོད་དཔལ་པོའི་ལག་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
སྒྲ་གསུམ་གཞུལ་མེད་ཁང་དུ་བགོད་པའི་བེ་རྩུར་
ལྷན་མའི་ཐེམ་སྒྲས་ལས་དྲག་པའོ། །

ན་མོ་མཚུགས་ཏེ་ཁ་ལ། ཚོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་དམར་སེར་མདངས་དང་ལྗན། །བཟོ་
བོས་མ་བསྐྱར་མཚན་དཔའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །མ་འདྲིས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཤེས་རབ་ལྷ། །
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་བདག་སྒོ་རྒྱས་པར་མཛོད།

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་པའི་རང་གཟུགས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཉིད་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་ཅན་མཐའ་དག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་འཛིགས་མཛོད་
དོ་རྩེ་སྒྲར་བཞེངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་བརྟེན་ནས་རྒྱབ་པ་པོ་ཤེས་རབ་
གཞན་ལས་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་གྱི་ཚོས་གསུམ་དང་ལྗན་ཏེ། རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲ། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ། ཐུགས་ཀར་
ཡོ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། དེའི་གནད་ཀྱི་སྒྲགས་
བཟུང་བའི་ཆེ་ཞི་བོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་བྱད་པར་ཅན་ཉམས་སུ་སྤང་བྱར་ཡོད་
པས་ཞི་བ་གཙོར་བསྐྱབ་གྱིས་དྲག་པོ་ཞར་ལ་འབྱུང། དྲག་པོ་གཙོར་བསྐྱབ་གྱིས་ཞི་བ་
ཞར་ལ་འབྱུང་བའི་བྱད་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་
གིང་། ད་ལམ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཞི་བོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་དམིགས་སྒོར་དམ་པ་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གིན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བགོད་པ་ལ། ཡབ་ཀྱི་

ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ། ཡུམ་གྱི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་(༡༣)
 སྐྱབ་དང་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིར་ཉེ་བར་མཐོ་བ་ཡབ་རྒྱུད་པའི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ལ།
 སྐྱའི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ། གསུང་གི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ། ཐུགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ། དང་
 བོ་ནི། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རལ་གྱི་
 བཀོད་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་འཆད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དམ་ཚིག་སེམས་
 དཔའ་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ།
 དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རལ་གྱི་བཀོད་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཚུད་པ་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་གྱུར་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 རལ་གྱི་བཀོད་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཚུམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །གསུང་གི་ཞི་
 ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ནི་རལ་གྱི་ལ་ཡ་མ་རྩ་ཇས་བསྐྱོར་བའི་བྱི་རོལ་དུ་ཨ་ར་པ་ཅ་ནས་བསྐྱོར་
 བའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ནི་རལ་གྱི་འི་དབུས་སུ་རྩྱ་ཡིག་དང་། དེའི་དབུས་སུ་
 རལ་གྱི་བཀོད་པའོ། །འཇམ་དབྱེངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ནི་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཡིན་
 བས་འདིའི་སྐུལ་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ན། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་
 འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཐུགས་(༡༤)ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་ལ་དཔའ་འཇམ་དབྱེངས་ཨ་ར་པ་ཅ་
 ན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དོ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་པ་བྱེད་པས་མཚན་པའི་
 རལ་གྱི་བྱེན་འགྲུང་གི་ཡུ་བར་རྩིས་མཚན་པ། དོ་རྩེའི་ལྷེ་བར་བྱ་ཐུག་གི་ཁ་འབྲ་
 བས་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བསྐྱོར་བ་ལ་འབྲེང་བ་རྒྱས་པ་ལྟར་གྱི་གྲུག་ཁ་བྱིར་
 བསྟན་སུམ་ཏུ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པ། ཡུ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲ་བས་
 སྐུལ་བ། གྱི་གྲུག་གི་མཐར་ཡང་འོད་ཟེར་སྒྲར་ལྟར་གོར་མོ་གནས་པ་ལ་རལ་གྱི་སོ་

གཉིས་པ་ཙེ་མོ་རྣོ་བ་དྲུག་གིས་ཙེབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོར་བ། གྱི་གྲུག་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པར་མདུན་ནས་བརྩམ་སྟེ། ཡ་མ་རྩ་ཇ་འབྲུ་རེ་རེ་གྱེན་འགྲོང་
 དང་། རལ་གྱི་ཙེབས་དྲུག་གི་སྒྲིང་དུ་ཨ་ར་པ་ཙན་རྩི་ཞེས་པའི་འབྲུ་རེ་རེ་འང་གྱེན་འགྲོང་
 སྟེ་རལ་གྱི་འི་འཆང་བཟུང་ལ་གཞས་པ་ཁ་དོག་དམར་སེར་ལ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷ་འཕྲོ་བ།
 རལ་གྱི་དང་ཙན་སྤྲུགས་ཁ་དོག་སྟོན་པོ། རལ་གྱི་འི་ཙེ་མོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་མེ་རབ་
 ཏུ་འབར་ཞིང་མགྲོགས་པར་འཁོར་བ་དང་། ཡང་ན་ཏ་ཅང་མགྲོགས་པས་མི་གཡོ་བ་དང་
 མཚུངས་པར་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ལས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྤྱི་མ་ལེགས། རལ་གྱི་འི་འཁོར་
 ལོ་དེའི་དབུས་ཀྱི་རལ་གྱི་འི་ཙེ་མོ་གྱེན་དུ་འགྲོང་བ་རྩི་ས་མཚན་པའི་རྩི་ཡིག་ལ་རྒྱབ་
 བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཐ་མལ་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དོ་རྩེ་དང་
 རལ་གྱི་འཛིན་པ། ཡུམ་དབྱངས་ཙན་མ་དོ་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་འབྱུང་བ། གཉིས་
 ཀའང་སྒྲུ་མདོག་དམར་སེར་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་
 པ། ཡབ་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པའི་ཡབ་ཀྱི་བྲུགས་ཀར་(༣༣)ཏྲུ་ཡིག་སྟོན་
 པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་དང་། ཡང་ན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འི་བྲུགས་
 ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཏྲུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྱི་འི་འཁོར་ལོ་དང་གྱི་གྲུག་སོགས་
 གོང་མཚུངས་ལ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་སེར། རྩི་ལ་རྒྱབ་བསྟན་པའི་འཇམ་དབྱངས་
 སྒྲུ་མདོག་དམར་སེར་དོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། དབྱངས་ཙན་མ་དམར་མོ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་
 པ་འཛིན་པས་འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་གོང་དང་འདྲ། ཡང་དེའི་སྒོ་ནས་ཆེ་སྒྲུབ་ཚུལ་
 བློ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་དམར་པོའི་བྲུགས་ཀར་བསྒྲུ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་
 རྩེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་གཡས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་མཉམ་
 བཞག་གི་སྒྲིང་ན་ཆེ་བུམ་དམར་པོ་བདུད་ཙེས་གང་བ། ཁ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་
 བརྒྱན་པ་འཛིན་པ། དེའི་བྲུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ཆེ་བུམ་

གོང་འདྲའི་ནང་དུ་བདུད་ཅིའི་ཁར་སྒྲ་གདན་ལ་རལ་གྱི་གྱེན་འགྲེང་གི་ཕྱགས་ལ་
རྫིང་དང་། ཡུ་བའི་རྩོམ་རིམ་ནང་དུ་བད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་ཁ་སྒྱུར་གྱི་ནང་དུ་རང་
ཉིད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ལུས་པའི་སྟོ་བར་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་
པའི་སྟེང་དུ་ཨྱོ་ཨྱོ་ར་བ་ཅ་ན་ཞེས་དུག་ལངས་སྟབས་ཅན། ལུས་པའི་མཐར་ཡ་མཆོག་།
རྫིང་རྫིང་ཡ་མ་རྩ་ལྟ་རྣམས་ནང་རིམ་ནས་གཡས་སྒྲོར་དམར་ལ་སྟོ་མདངས་ཆགས་པ་
བཀོད་ལ། བཞུས་པའི་ཆོ་སྒྲགས་འཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པའི་འཇམ་དབྱངས་
སམ་ལྟ་མོ་དམར་མོ་གཡས་ཕྱགས་ཀྱང་དང་། གཡོན་ལུས་པ་འཛིན་པ་དགུ་སྒྲོམ་ཏེ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོ་བཅུད་(༡བ)ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་རྣམས་ཕྱགས་ཀྱས་དངས་ཏེ་གཡོན་པའི་ལུས་པ་ལ་ཐིམ་པ་བདུད་ཅིར་ཁུ་བས་
རང་དང་བསྐྱབ་བྱའི་སྟེང་དང་སྟོགས་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་མི་མཐུན་
སྟོགས་སྒྱི་དང་བྱད་པར་ཆོ་གནས་པ་ལ་བགོགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། བདུད་ཅིས་
ལུས་གང་བས་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྱི་དང་ཆོ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ།
ཨྱོ་ཨྱོ་ར་བ་ཅ་ན་རྫིང་མ་མ་ཡུར་བཞི་ཀྱུ་རུ་ཨྱོ། ཞེས་པའི་སྟེལ་ཆོག་སྒྱུར་བ་ཅི་རུས་
བཞུས། དེ་བཞིན་དུ། ཡ་མ་རྩ་ལྟ་རྣམས་ཡ་མཆོག་ག་སོ་སོར་སྟེལ་ཆོག་གོང་བཞིན་སྒྱུར་
བ་རིམ་བཞིན་བཞུ་ཞིང་། སྒྲོ་བསྐྱུ་བྱས་ལ་བཞུས་པ་ཟེན་སྟེལ་རིམ་བཞིན་སྒྲགས་འཕྲེང་
སྟེལ་ནང་མ་ལ་བསྐྱུ། འདིའི་ནི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་གཞན་རྣམས་གོ་རུས་ལ་དེ་ཡང་
གསུང་རབ་ཀྱི་གོ་བ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་ཨྱོ་ར་
པ་ཅ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་གཞན་རུར་གྱུར་པ་
ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། སྒྲོད་པ་སྟེང་རྩོམ་པར་ཅན་དང་། སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་
རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། རྫོགས་
རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཟབ་མོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་ནང་སྐྱབ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད།

སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དང་གས་དང་། སྒྲེབ་སྒྲོམ་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། འོར་སྒྲུབ་དང་། ཆོ་
 སྒྲུབ་དང་། བདེ་ཆེན་འབར་བ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་གསང་སྒྲུབ་ལ་གཙོ་
 བོར་བྱེད། འཇམ་དབྱངས་(༤ན)ཨ་ར་པ་ཅ་ནི། སྒྲུ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པ། གཡས་ཤེས་རབ་གྱི་རལ་གྱི་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་ལྷུང་ལ་སྒྲུབ་
 གཡོན་གྱི་ཐད་ཀར་ཁ་སྒྲེབ་པའི་སྟེང་ན་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྒྲེགས་བམ་གྱིས་མཛེས་པའི་ཡུ་
 བ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་ནི་བདག་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་དང་། འཇམ་དབྱངས་ནང་སྒྲུབ་ནི། སྒྲུ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་གཡས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་སྒྲེགས་བམ་འཛིན་པ། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་སེར་
 གཡས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་སྒྲེགས་བམ་འཛིན་པས་འབྱུང་པ། གསང་སྒྲུབ་ནི།
 སྒྲུ་མདོག་གྱུར་གྱུ་མ་གྱི་མདངས་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དོ་རྩེ་དང་དེལ་བྱ་འཛིན་
 པ། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཕྱག་གཡས་གྱི་གྱུ་མ་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་བདུད་ཅིས་གང་
 བའི་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འབྱུང་པ། འདི་གཉིས་རུས་པ་དང་རེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 གྱིས་སྒྲས་པའོ། །འཇུག་ཏུ་གསང་བའི་རྒྱ་དྲུག་གིས་སྒྲོམ་པ་ནི། དྲུག་ལྷ་ཞི་བྱེད་ཡེ་ཤེས་
 ལྷ་ཡི་རྒྱ། །ཤིན་ཏུ་གཅིས་པ་འདབ་བརྒྱད་སྟེང་གི་རྒྱ། །གང་གིས་མི་བཤེག་དོ་རྩེ་ཅེ་
 ལྷའི་རྒྱ། །བྱིན་རྒྱབས་བརྟན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིག་སྒྲ་མའི་རྒྱ། །སྒོ་གསུམ་མི་བྱེད་སྒྲགས་མཆོན་
 གསུམ་གྱིས་རྒྱ། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ཨུ་གི་ཀླ་ལའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས་ཞིབ་
 པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁ་ཐམ། ཡང་ན། སྒྲུབ་བརྒྱད་པའི་བཞེད་པ་
 ལྟར་ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་ཕྱགས་ཀའི་ཉི་གདན་རང་གནས་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་ཡོངས་
 (༤བ)སྒྲུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྱི་ཅིབས་དྲུག་པའི་སྟེང་བར་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལངས་སྒྲུབས་
 ཅན་གྱི་ཡུ་མཆོམས་སྒྲུ་སྒྲུ་གདན་ལ་རྒྱེ་དམར་སེར་རིང་ཆ་ཆོག་དྲག་དང་བཅས་པ་སྒྱི་

གསལ་ནང་གསལ་ཅན། དེའི་ཡུ་མཆམས་སུ་འབྱུང་མོ་ཁྲོལ་མ་འཁོར་དུ་རུང་བ་བྱ་སྟེ།
 ཁའི་དབྱིབས་ཅན་ལས་ཕྱིབས་ཀྱི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་དུག་ལེབ་ཆགས་སུ་དོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་མེ་ཕུང་ཟད་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉ་རྩོད་ཅན། ཕྱིབས་རྣམས་ཀྱི་ཡུ་
 བའི་མཆམས་ལ་ཉེ་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་གདན་རེ་རེ་ཕྱིབས་ལ་ཕུང་ཟད་མ་རེག་པའམ་རེག་
 ལ་མ་འབྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མདུན་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། ཞེས་
 བའི་འབྲུ་རེ་རེ་གནས་པ། ཕྱིབས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་བའི་སྟེང་དུ་རྫི་དམར་སེར་རེ་རེ་
 བསམ་ལ་རལ་གྱི་ཉེ་ཕྱིབས་རྣམས་གཡས་སྒྲོར་དང་། ཡིག་འབྲུ་རྣམས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་
 གྱིན་ཏུ་མགྲོགས་པར་འཁོར་བར་བསམ་དགོས་ཏེ། ཉ་ཅང་མགྲོགས་པར་འཁོར་བས་
 མི་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་བསམ་ན་སྟོག་རྒྱུ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆུང་བར་འབྱུར་གསུངས། །དབུས་
 ཀྱི་རྫི་ཉེ་གི་གྲུའི་ནང་དུ་སྒྲ་གདན་ལ་རང་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན། སྒྲ་མའི་ཞབས་བརྟན་སྐྱབ་ན་རང་ཐ་མལ་བའི་སྒྱུ་བོར་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་གསལ་གདབ། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྱིར་ལྟ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་
 དང་གསལ་སྒྲུང་དགོས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་
 སྒྲུང་འཛིན་དགོས། གོང་གསལ་དམིགས་སྒྲོར་བྱན་མོང་བ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་མ་རེག་
 བ་གཙོད་པའི་མན་ངག་ནི་དབུས་ཀྱི་རྫི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་(༥༩)པས་རང་
 གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་མ་རེག་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པ་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་གདན་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟེགས་ཏེ་སྟེང་རྒྱུ་གིས་མནན་པས་འཁོར་
 ལའི་སྟེང་དུ་བབ་པ་འཁོར་ལོས་བཅད་དེ་སྒྱུ་མར་བྱས་པ་མེས་བསྟེགས་པའི་ཐལ་
 བ་འོག་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པའམ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་བསམ། མ་དག་པ་འབྱུང་པའི་མན་ངག་
 བོ། སྒྲུང་ཡང་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེ་ལ་ལྟ་མོ་བདུད་ཕྱིའི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྒྲོས་ཏེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་སྒྱུ་བོ་ནས་ཆུ་རུབ་ཀྱི་ཆུ་ལ་དཔང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ལྟར་བཀྱས་པས་ནད་

གདོན་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ལུས་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་སྒྲར་ལྟ་མོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། མི་ཤེས་པ་
 གསལ་བའི་མན་ངག་ནི། སྒྲར་ཡང་རྒྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་སྒྲོས་པས་བསྒྲུབ་
 བྱའི་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་སྒོངས་པའི་ལུན་པ་ཐམས་ཅད་ལུན་ཁུང་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་
 བཞིན་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་དག་པར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་
 གསལ། །ས་བོན་ལྷུར་བ་ཕྱག་མཚན་ཟབ། །སྒྲིགས་བམ་རལ་གི་སྒྲིགས་རལ་གིས། །
 འཆད་དང་རྩྱུང་དང་རྩྱུང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། མི་
 བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། རང་གི་ལྟ་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་དམར་སེར་རིང་ཆ་
 ཆོག་དྲག་དང་བཅས་པ་མགོ་གྲེ་སྒྲགས་སུ་བསྟན་པ་ཞིག་བསམ་ལ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་
 མེད་འཕྲོས་པས་སྒྲིགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་
 སྐབས་ལུས་མཐུ་(༥)ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་སྒྱུན་དྲངས་ཏེ་ལྟ་སྟེང་གི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་
 པར་བསམ་ལ་དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་གང་ལྟོགས་བགྱང་། དེ་
 རས་མཆིལ་མ་སྒྲུ་མེད་མེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིག་འོད་དམར་སེར་དུ་ཞུན་ལོར་
 ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས་མར་མའི་སྟེང་དུ་ཞུན་མར་སྒྲག་པ་ལྟར་འོད་ཟེར་
 ཆེར་འབར་ཏེ་ལུས་ནང་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་གསལ། རྒྱུ་ཡིག་འབར་ཞིག་གིས་བར་
 མཚམས་མེད་པར་གཏམས་ཏེ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་པ་བྱའོ། །འཇམ་
 དབྱངས་དཀར་པོ་ཞེ་ཁོ་སྒྲགས་བསྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་ནི། མདོན་རྟོགས་ཀྱི་འགོ་ནས། མེད་ཐུང་
 རབ་ཏུ་འབར་བའི་གྲོང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། ཞེས་པའི་བར་དཀྱུས་བཞིན་ལ། དེ་ནས་
 རང་ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་པད་ལྷའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྒྲུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞེས་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི། གཡས་
 ལུས་མའི་སྟེང་དུ་མཆོག་སྒྱུན་དང་། གཡོན་ཐུགས་ཀར་ཆོས་འཆད་མཛད་པའི་མཐེབ་

མཛུབ་ཀྱིས་ལྷན་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་བའི་འདབ་མ་སྟོན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐང་དུ་ཁ་བྱེ་
 བའི་སྟེང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ། མཚན་
 དཔེས་མཛེས་ཤིང་ལང་ཚོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་ཅན། རལ་པའི་བྱར་སྟེང་ལྷ་དང་
 ལྷན་ཞིང་ཞལ་འཛུམ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཅན། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་དར་དཀར་གྱི་ན་
 བཟས་སྒྲུབས་ཤིང་། ཞབས་དོ་རྗེའི་སྒྱིལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་
 ལྷུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་སུ་ཉིང་(༥ན)དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཏུ་
 ཡིག་མཐིང་ཁ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ལྷར་རོ། །བཟླས་པའི་ཆོ་དང་
 བོར། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྲུགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཉི་གདན་དང་
 བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྟིང་ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་བསྟན་པ་པད་འདབ་ཅུང་
 ཟད་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ། རྒྱ་བླ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་མཚོན་ཆའི་ལའོར་ལོ་དཀར་པོ་
 ཕྱིབས་དྲུག་པ། ཕྱིབས་ཅེ་རྩོད་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་བར་ཨ་ཡིག་ཤིག་ཕྱིབས་དྲུག་ལ་ཨོ་ལྷ་
 གྱི་དྲི་ན་མེད་ལྟ་མཛུགས་མཛུགས་གཡས་སྒྲོར་དུ་ལའོར་བ། ལའོར་ལོའི་ལྷ་བཟི་འགྲུལ་ཞིང་།
 ཕྱིབས་གཡས་སྒྲོར་དང་། ཕྱིབས་སྟེང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་མཁྱོགས་པར་ལའོར་
 བས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་བཟླས་པས། ཡིག་འབྲུ་ལའོར་ལོ་དང་
 བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པ་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་
 པས་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་བསལ་ནས་ཤེས་རབ་སྟན་སྟམ་
 ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་བསམ། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ལའོར་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་
 ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་ཆེ་གསལ་སྒྱུར་
 ཟབ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་བསམ། ཡང་མི་
 རྟོག་ལྷན་ལའི་རྩ་བ་རྩ་ཞལ་གྱི་སྟོན་གཡས་གཡོན་དུ་བྱུག་པ་རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའི་སྟོན་གཡས་གཡོན་བརྒྱུད་དེ། སྟིང་གའི་ལའོར་ལོའི་ལྷ་བཟི་ཨ་ཡིག་

གི་གཡས་གཡོན་དུ་མེ་ཏྲག་གཉིས་ཁ་སྒྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་བར་གྱི་ཨ་ཡིག་དེ་
 (༥བ)བྱང་བ་རྒྱུ་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲིག་པར་གྱུར་ཏེ། འོད་ཟེར་སྒྲར་བཞིན་
 འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་ཀྱི་མཁུན་བཙེ་ནས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱས་ནས་ཡུལ་གྱི་རྩ་བ་ནས་ཞུགས་
 པས། ཡུལ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་ཟེའུ་འབྲུ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཟེའུ་མངར་འཕྲོ་བར་
 གྱུར་པ། རང་སེམས་རྒྱུ་དབྱངས་གིས་ངོ་བོ་འབྲངས་པས། སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་
 རས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་གསུམ་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ཐོབ་པར་བསམ་མོ། །མཇུག་ཏུ་ཕྱི་ལོ་སྟོང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་གསལ་བཟབ་སྟེ།
 དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཨ་བརྒྱ་རྩ་བཞེད་ཞིང་། ཨ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེ་དང་། བྱང་པར་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་
 རྣམས་ཨ་ཡིག་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱས་ནས་ཕྱེ་སྟེ་གི་ཨ་ལ་བསྟེན་ཞིང་། ཨ་ཡིག་
 མཆིལ་མ་དང་མཉམ་དུ་མིད་ནས་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ་པས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་
 འབར་ཏེ་མོངས་སྤྲན་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་
 པའི་མོས་པ་བྱུངོ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་དཀར་པོའི་
 བཞེས་དམིགས་བསལ་བཟབ་སྟེ་ལྟར་བྱུངོ། །སྒྲས་པ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཀྱན་
 མཁུན་རྩོད་ཁ་པའི། དཔལ་གྱི་མགྱར་ལས་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཚོགས། རྒྱ་བོ་
 གཞུའི་རྒྱན་བཞིན་ལྟར་ལྟར་འབབ། རྒྱལ་དེའི་ཆ་ཤས་རྩ་རྩེའི་ཟེའུ་པ་ཙམ། ཆོད་ལྷན་
 སྒྲ་མའི་བྱིན་(ལྷན་ལས་ཁོ་བོས་ཐོབ། །ལྷ་སྒྱུང་གཉིར་གཏད་བཀའ་རྒྱ་ཆེས་དམ་ཡང་། །
 གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་སྟེའུ་བ་ལ། །རང་སྟོག་བརྒྱག་པར་གྱུར་གྱུང་ང་མི་
 འགྲོད། །ཅེས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་དམིགས་རིམ་སྤྲན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་བཙུན་རྩོད་ཁ་ཆོན་པོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་
 ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཀའ་རྒྱུའི་གལ་དུ་བཞུགས་པ་

གཙོར་འདོན་ཐོག་གོ་དགའ་བ་རྣམས་སྤོ་མའི་མན་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱས་འཇམ་དཀར་རྒྱགས་རྒྱུ་ཤོགས་གཞན་
ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་བཀའ་སྟེ་རང་མཉམ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་གྲིང་རྒྱལ་
མིང་འཛིན་བ་སྤོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་བ་བདག་རང་ལོ་ཉིར་ལྷ་བ་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་ལྷ་མཆོག་འདི་
ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་སྟོད་སྐབས་བསྟེན་པའི་བྱན་མཚམས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་
ཁྲོས་མཉེས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །རེག་ཟིག་འདི་ཡང་སྟོད་མིན་ལོག་ལྷ་ཅན་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་རྒྱར་ན་བཀའ་སྟོད་
ལས་གཤིན་དེགས་པ་ཐོ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ལོ་དུས་ལས་མ་འགྱངས་བར་སྟིང་བྲག་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀྱན་ཀྱིས་
བག་དང་ལྷན་བ་མཛོད་ཅིག །ཁ་ཐམ།

༡༡། དཔལ་རྩོམ་མེ་འཛིག་ཀྱི་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཁོ་བཅུའི་
ཕྱིར་བཞོག་བྱ་ཚུལ་གཤོན་བཞག་སྐབས་ཕྱི་མར་འཐག་པའི་གནམ་ལྷགས་མེ་
དབྱང་འབར་བའི་ལྷུལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གཞལ་
མེད་ཁང་དུ་བཞོད་པའི་བེ་རྩུ་ལྷན་མའི་ཐེམ་
སྐས་ལས་བདུན་པའོ། །

ན་མོ་བཟླ་རྩེ་ར་སྐྱུ་ཡ། །འཛིག་སྐབས་མཛད་དུག་པོར་གྲུལ་བའི་སྒྲིན་རུམ་ནས། །བཞད་
པའི་སྐྱ་ཆེན་དབྱར་ར་སྒོར་ལྷིང་བའི། །ཤེས་བཅུའི་སྒྲིན་གར་དཔལ་ཆེན་ཁོ་བོ་བཅུས། །
ཕྱི་ནང་བདུད་སྒྲིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །དེ་ལ་འདིར་བསྟེན་བ་དངོས་གཞིའི་
སྐབས་མི་ལམ་རན་བ་དང་། གཤོན་བཞག་སྐབས་ཀྱིས་འཆོ་བ་བྱུང་ན་གནད་ལྟ་དང་ལྟན་
པའི་ཁོ་བཅུའི་ཕྱིར་བཞོག་བྱ་དགོས་པས། ཚུལ་དེ་ནི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འདི་དང་གིན་ཏུ་འབྲེལ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་བཞག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་སྤྱང་འཁོར་བུན་མོང་
མ་ཡིན་བ་ཞལ་འཕང་བ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་
གསལ་བར་མཛད་བ་ནི་དགོངས་བ་གིན་ཏུ་ཟབ་བ་སྟེ། ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་སྐྱབ་པའི་
དགོས་པ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་བཞོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་རྩོམ་འཇུག་སྐྱི་
ཁྱབ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་འདིར་ཁོ་བཅུའི་སྤྱང་འཁོར་ཡང་རྩལ་དོན་མཛད་
ཅིང་། མཆོན་ཡང་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་
སྤྱང་འཁོར་བུན་མོང་བ་དེའི་དབྱས་སུ། ས་ཁམས་དག་པའི་དོ་བོ་རྣམ་སྤྱང་གི་ས་བོན་
སྐྱི་ཡིག་སེར་པོ་མི་ཆད་ཙམ་ཞིག་སྤྱང་བ་འོད་དུ་ཁྱབ་ལས་སྤྱང་བའི་འཁོར་ལོ་སེར་
པོ་སྤྱང་འོག་གི་ཕྱི་བས་གཉིས་སྐྱབས་སྒོར་བ་མདུང་རྟིང་གཉིས་ཁ་སྤྱང་བ་ལྷ་བུའི་དབྱས་

ཀྱུ་ཁྱོན་གྱི་ཁ་རྩ་ཆེ་ཁོང་། སྟེང་ལོག་གཉིས་སུ་རྩེ་ཕྱར་སོང་བའི་ཕྱི་མོ་སྟེང་གི་རྩོ་རྩེའི་སྤ་
རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲམ་དུ་གནས་པའི་དབུས་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་ལྷོ་བར་བྲག་པ་སྤ་མོ་རེག་ལ་
མ་འབྱར་བའི་ཚུལ་དུ་བྲག་ཅིང་། (༡༣)ཕྱི་ལོ་རྩོ་རྩེའི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲམ་དུ་
གནས་པའི་དབུས་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་ལྷོ་བར་བྲག་པ་སྤ་མོར་བྲག་པ་སྤོམ་ན་དྲག་རྩ་ལའོར་བའི་
ཆོ་དམིགས་པ་བདེ་བ་ཡོང་ཞེས་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། མདུང་རྟིང་སྤྱད་པ་
ལྟ་བུའི་ལྷོ་བ་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པའི་ཕྱི་བས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་ལྟ་བུ་
སྤྱི་གྱི་ལྟར་རྩོ་བ་བརྒྱད་ཏེ་ཅང་མ་ཕྱོགས་པའི་དབང་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྟ་བུར་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་ལའོར་བ་ལས་མེ་ལྷོ་རབ་རྩ་འབར་བ། དེའི་ནང་གི་དབུས་དང་སྟེང་ལོག་གི་
ཕྱི་བས་གཉིས་ཀྱི་བར་སྤྱང་གཉིས་དང་། ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་བས་ལ་མ་རེག་ཅམ་
གྱི་གནས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དྲུག་དང་ལྷན་པ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་བཅུགས་
རེ་བསམ་པར་བྱ། གདན་གསུམ་བཅུགས་ནི་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏའི་ལྷགས་ཡིན། རྩོ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྤྱབ་ཐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་འདུག་པས་དེ་བཞིན་བྱས་ན་
ལེགས། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བདེ་སྟེང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
རྟོ་ཡིག་ལྡང་སེར་ཞིག་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་རང་ཉིད་གཙུག་ཏོར་ལའོར་ལོས་
བསྐྱར་བ་སྤྱོད་མདོག་དང་ཕྱི་ཞལ་ལྡང་སེར་གཡས་ཞལ་མཐིང་ག། །གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ་
སྤོམ་ན་ལེགས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་དངས་ནས་དབུས་
ལ་སོགས་པའི་ཁྱོ་བོའི་ཞལ་མདོག་གསུངས་པའི་རྩེས་སུ། སྟེང་གི་ཁྱོ་བོ་ལྡང་སེར་
མཐིང་ག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་པར་བསྟན་ཅིང་། རྩོའི་སྤྱོད་བསྟེན་གས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
མཆོའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པས་སྤྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་ཀྱལ་སོགས་སྤྱབ་
ཐབས་མང་པོར་ལྡང་སེར་དཀར་དང་དམར་བའི་(༡༤)ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་འབྲུལ་བ་
ཡིན་ཞེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་མཁས་མཆོག་དཔུལ་ཚུའི་

བསྟེན་རིམ་དུ་གསལ་ཁ་མཛད་པ་ལྟར་དང་། ཁོ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་
རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་
མཚན་སོགས་ཡབ་དང་འབྲ་བས་ན་རང་འདྲའི་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་
བསྐྱར་ནི་གཙོ་བོའི་སྟེང་གི་ཅུང་ཟད་ཤར་དུ་ཉི་བའི་གདན་ལ་ཞལ་རྩབ་རྩ་ཕྱོགས་གིང་
སྟེང་གདོན་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེན་ནམ་མཁར་གཟིགས་པ། རོ་རྩེ་ས་འོག་ནི་ཅུང་ཟད་
རྩབ་རྩ་ཉི་བའི་གདན་ལ་ཞལ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་གིང་འོག་གདོན་སྐྱེད་དང་ས་བདག་གི་གནོད་
པ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེན་ས་གཞིར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་། ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱག་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སེར་པོ། བདྲ་དམར་པོ། རལ་གྱི་ལྗང་གུ་རོ་རྩེ་ཕྱིད་
པ་སེར་པོའི་ཡུ་བ་ཅན། ཐོ་བ་སྟོན་པོ་རྩ་ཉི་བྱུ་པ་ནི་སྐྱ་ཆོགས་རོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་གྱིས་མགོ་བོ་
བྱས་པའི་ཐོ་བ་སྟོན་པོ་ཡུ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབུས་རྩ་ནས་ཐོན་པ་སྟེ། ཕྱོགས་དེར་རྩ་
ལྗང་ལྗང་ཕྱི་དང་ཐོ་བའི་སོ་འོག་རྩ་བསྟན་པས་བྱིས་ཆ་ལ་རྒྱ་གམ་ལས་མི་མདོན་པ་ཡིན་
ལ། བེ་ཅོན་ནི་རོ་རྩེ་ཕྱི་གཅིག་པས་མཚན་པས་དབྱུག་པ་སྟོན་པོ། འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་
ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་རྣམས་སོ། ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀར་རང་རང་མདོག་ཅན་གྱི་རྩྱ་ཡིག་
གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་རོ་རྩེའི་མེ་འོད་རབ་རྩ་འབར་བ་དཔག་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་སྟོས་པ་
སྟོན་འཁྲིགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་གདོན་བགོགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཙོད་པར་
བསམ་ལ། དག་འདོན་བྱན་མོང་བའི་སྐྱེད་འཁོར་གྱི་མེ་དབུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྱོ་བར་
གྱུར། ཞེས་པའི་བར་སྐྱི་འགོ་ལྟར་དང་། དེ་ནས། རྩ་བའི་དབུས་སུ་སྐྱེ་ལས་བཀའི་འཁོར་
ལོ་ཞེས་པ་ནས། ཉི་མའི་གདན་གསུམ་གསུམ། གདན་(༣)དབུས་མའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ཡིག་
ལྗང་སེར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྗང་སེར་
མི་བསྟོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། ལྗང་སེར་མཐིང་ག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་
གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་

ཆེ་དང་ལའོར་ལོ་གཡོན་གཉིས་བསྐྱ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་
གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་བཞུགས་པའི་ཞེས་པ་
ནས། བྱོགས་བཅུར་འབྲོས་པས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་
བར་དུས་བཞིན་བྱ་སྟེ། གནོད་མཛེས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོ་རྩེ་ས་ལོག་ལོག་ཕྱི་བས་ལ་བཞོད་པའང་དགུག་པ་སོགས་གཙོ་བོར་
མཛད་པའི་དོན་གྱི་བྱག་མཚན་ཅུང་ཟད་བསྐྱར་ཏེ་གནོད་མཛེས་དང་། ལོག་གི་ཁྱོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དོ་རྩེ་ས་ལོག་ཅེས་སྟོས་
ཚུལ་ཐ་དད་དུ་མཛད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོན་གསལ་དང་དབྱ་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་དེ་གཉིས་ནམ་གངས་སུ་གསུངས་པས་དོན་
ལ་ལོག་ཏུ་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པར་སོང་བ་བཞིན་འདིར་ཡང་གཙུག་ཏྱར་ལའོར་བསྐྱར་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
གནོད་མཛེས་དང་གོ་ས་བཞེས་པ་མིན་ཞེས་གྲུང་ཐར་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུས་མ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་གདན་ལ་འཁོར་
བསྐྱར་དང་། རྟེན་དུ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་གདན་ལ་གནོད་མཛེས་འཁོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་དུ་འང་སྒྱི་འགོ་རྟེན་གྱི་འཁོར་བསྐྱར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མྱིར་བཏང་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་བྱོགས་མཚམས་འདི་དང་འདིའི་བགྲོགས་སྤྱད་ཤིག་ཅེས་བཀའ་
བསྟོས་པས་ན་བཀའི་(༥༧)འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདི་ནི་འཁོར་བསྐྱར་གྱིས་བཀའ་བསྟོས་པ་ཡིན་ཀྱང་བཀའི་འཁོར་
ལོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་རྟོག་གའི་རིགས་པས་རྣམ་རྟོག་བྱ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ནས། གཙོ་བོའི་བྱགས་ཀའི་རྒྱ་
གི་ཐིག་ལེ་སྟོང་འདི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་འཇའ་མཚོན་ལྟ་བུ་གྱི་ནང་དུ་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་
མལ་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྟེན་དུ་བྲམ་མ། མཐའ་བསྐྱོར་དུ་འཁོར་གཡོག་ཁོར་རྩེ་ས་སོགས་
བསྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཚུད་པར་གྱུར། རང་གི་བྱགས་ཀ་ནས་ལས་མཐུན་གྱི་མཚོད་པའི་
ལྟ་མོ་མཚོད་རྩེ་ས་སྟོ་ཚོགས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྟོས། ཁྱོ་བོ་བཅུའི་
ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྤུལ་བས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བཞེས་ཤིང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་
ཆོམ། དེ་དག་གི་བྱགས་ཀ་ནས་ལྟ་མོ་དཀར་སེར་དམར་ནག་གི་ཚོགས་ལས་མཐུན་གྱི་
བདུད་ཅིས་གང་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་རྩེ་འོང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱས་གསོལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་གྱི་ཐམས་ཅད་བཀྲུས་
པས་ལས་ཉོན་སྤིག་སྒྲིབ་དག །ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བྱས། སྒྱེ་འགོ་དབང་

དུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལྷན་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཤིང་། གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁོ་བོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་དམར་ཅིར་ཅིར་གསོལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་ནད་གདོན་དང་བྲལ་ནས་གཟི་
 བྱིན་སྐྱོན་སྐྱོན་ཆོགས་པར་གྱུར། ཐིག་ལའི་སྤྱིང་གི་རྒྱ་དུ་ལས་རྩོམ་ཆེ་ཐུ་མོ་དཔག་མེད་
 སྤྱོད་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པས་གོ་
 ཆ་བགོས་པར་གྱུར། (༤ན)རང་ཉིད་ལའོར་བསྐྱར་དུ་གསལ་བས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་རྣམས་
 ལ་ཕ་རོལ་གྱི་བྱད་ལུང་གདོན་བགོགས་སོགས་གཞོམ་སྤྱིར་བཀའ་བསྐྱོས་པས་དེ་དག་
 ཆེར་ཁོས་ཤིང་ཞལ་སྤྱིར་བསྐྱར། ལའོར་ལོའང་གཡོན་དུ་དག་ཏུ་ལའོར་བར་བསྐྱར།
 རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུར་འབྲོས། ཕ་རོལ་གྱི་ཐད་འདྲེ་ཐོད་
 གཏོང་མི་ལམ་མཆོན་ལྷན་དན་པ་སྤིག་སྤིག་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་སོགས་མི་སྤྱོད་
 པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་བཅུའི་དག་བགོགས་ཐམས་ཅད་
 བཀའ་སྤྱོད་ཁོ་བོ་སོ་སོ་ལ་གཏད་པས་དེ་དག་གི་ཕྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དག་པོའི་རྒྱང་མཐིལ་
 དུ་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རེ་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་མགོ་མཐུག་བསྐྱོག་སྤྱི་ལའོར་ལའི་རྩིབས་
 ལ་བསྐྱོན་པས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤྱོད་གི་བར་ལུས་ཐམས་ཅད་ཉལ་ཉལ་དུ་མ་སྤྱིར་
 གཏུབས་པས་དུལ་སྤོབ་བཞིན་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་། དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ར་མེ་ས་མཆོད་བྱུང་ནྱོ། སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་འཆལ་ལོ། ར་མེ་ས་མཆོད་
 རྒྱུ་ནྱོ། ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་འཆལ་ལོ། ར་མེ་ས་མཆོད་སྤྱོད་ནྱོ། དགོ་འདུན་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་འཆལ་ལོ། ཞོ་
 སྤྱོད་དང་སྤྱོད་མཆོན་སོགས། སི་དྲུ་ཏ་པ་ཏི་གཏུགས་དཀར་པོ་ཅན། ཞི་བི་མ་ལི། དི་མ་མེད་པ། ཞི་ཤི་ཀ་ར།
 བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སམ་བདེ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བྱ་ཏྱི་གི་ར་བཟླ། ཕྱིར་བསྐྱོག་པའམ་ཚུལ་མེན་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་རྩོམ་
 ཆེ། ལྷོ་ཏྱི་ཏྱི་ཏྱི་ཏྱི། གཏུག་ཏྱིར་ལའོར་ལོས་བསྐྱར། སངས་ཐམས་(༤བ)ཅད་ཡུལ་ལུས་ལའོར། མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་
 ལུ་ལ་ཀུམ་ཅུ་པའི་ལས་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་མིང་། བསྐྱོད་ནྱོ། ཆེས་ཀྱི་ཏ་ཏ་ནྱོ། ཅད་ཀྱི་ཀྱི་ལ་ནྱོ་སྤྱོད། ལུ་ལ་མ་མ།
 བདག ཀྱི་ཏེ། ཕྱིར་པ། ཡེ་ན། བདག ཀྱི་ན། ལུས་ ཅི་ཏྱི་སེམས་པ། ཀྱི་ཏྱི་ཏ་ཏ། ཅད་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཆོས་སྦྱང་བའི་སྤྱང་མ་(༡༧)
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱན་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་ཁྱོ་བོ་བཅུའི་ལྷ་
ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་ཡོན་མཆོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་
བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། གདུག་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། བསམ་
པ་རན་པ་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བསྐྱོག་ཅིག །ཐལ་བའི་རྩལ་སྤྲོད་བཞིན་དུ་
བརྒྱག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །ཅིས་ལན་གསུམ་བཛོད་ལ་ཐལ་མོ་བརྒྱ། ཁྱོ་བོ་འབར་བའི་
ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །དག་བགགས་བྱང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ལུས་སྟོག་ཐལ་བའི་
རྩལ་དུ་སྟོག། རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྫོངས། །ཅིས་པའང་ལན་གསུམ་བཛོད་ལ་ཐལ་མོ་བརྒྱ། དེ་
ནས་སྐབས་འགར་གནོད་བྱེད་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤང་མི་ལྡང་བ་དང་། ཁྱོས་པའི་བགགས་ཀྱིས་མི་རྩུགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་གདབ་བྱས་
ན་ལེགས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། རྩྱ། འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་། ཤར་གྱི་
ཤར་རུབ་ཀྱི་རུབ་རྣམས་སུ་རྩྱ་གི་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁྱོན་པ་གཏིང་ཟབ་
ཅིང་ཁ་དོག་པ་འབྱུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བཅུར་གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་བཞེད་
པར་དཀའ་བའི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། གནོད་བྱེད་བགགས་ཕྱིའི་འཁོར་ལྷག་
གི་མཐར་ཐུག་བར་བྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིད་ཅིག་ཉིད་ལ་བཀུག་སྟེ་ཁྱོ་བོ་སོ་སོ་ལ་
གཏད་ནས་རང་རང་གི་མདུན་གྱི་འབྱུབ་ཁུང་དུ་བཅུག། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཐུག་གཡོན་
པས་སྤྱར་བྱ་དང་གཡས་ཀྱིས་ཐོ་བ་(༥༩)བཟུང་སྟེ་བཏབ་པས་བགགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་བོ་
ནས་ཟུག་པར་གྱུར། ཇོ་བཏྲ་གྱི་ལི་གྱི་ལ་ཡ་སམ་བུ་རྩྱ་ན་རྩྱ། ཞེས་པའམ། ཇོ་སྟ་སྟ་སྟ་
ཏ་ཡ་སྟ་ཏ་ཡ། སམ་དུ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་མཐུ། གྱི་ལ་ཡ་གྱི་ལ་ཡ། སམ་སྟ་བྱ་རྩྱ་རྩྱ་མཐུ། རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ།

བཟླ་གྱི་ལ་ཡ། བཟླ་རྩ་ར་ཨ་རྩ་པ་ཡ་ཏི། སམ་དུའྱི་བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་ལྟ་ཅི་ཏྱ་གྱི་ལ་ཡ་རྩ་རྩ་
ཡེ། ཅེས་དང་། ཨོ་བཟླ་མུ་ར་བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་ཨ་གོ་ཏ་ཡ་རྩ་རྩ་ཡེ། ཞེས་སྒྲེལ་བ་ལན་གང་མང་
བཟོད་ཅིང་། སྤར་བུ་སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐིམ་གྱི་བར་བཅད་ཐལ་དུ་ཕུག་སྟེ་འབྲུག་སྤར་གི་གཏིང་དུ་
ཟུག་པའི་མོས་པ་བྱ། བགེགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་
གཅིག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་བགེགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར། བར་བསམ། འདི་ནི་
བགེགས་ཀྱི་ཅུ་བ་གཞེས་པ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་དེས་མཐུས་པར་བྱེད་ན་
ཁྲོ་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་དེའི་ཆོག་རིས་ལྟར་བྲལ་ལ། བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་གནད་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་གྱུར།
གཙོ་པོ་འཕྲོ་ཚུལ་གྱི་གནད་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་པ་བྱུང་བ་དེ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཕྱེ་བ་དང་། དཔུས་ཀྱི་
གཞོན་མཛེས་འོག་གི་རྩོ་རྩེ་ས་འོག་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེའི་གནད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འཁོར་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཁོད་པར་
བསམ་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་རང་ཉིད་གཞོན་མཛེས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱེད་དུ་རང་ཉིད་འཁོར་
བསྐྱེད་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཆོ་ག་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཁྲོ་བཅུའི་
བསྐྱེད་(༤༥)པ་བྱུང་དུ་མ་བྱས་ན་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་གི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་བྱ་བས་མ་
ནས་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རང་འདིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བས་ཁྲོ་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྐྱོས་ཏེ་གོང་གི་དམིགས་
གནད་སོགས་ཀྱང་གྱུར་ཆོག་པ་ཡིན་ལ། མཐས་བྲལ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟེན་བྲིས་སུ། ར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱང་འཁོར་གཉིས་ཏེ།
ཕྱི་མ་ལ་ཁྲོ་པོ་དང་། བྱང་མ་རང་གི་སྤྱིང་གར་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བཅུ་ཉེ་བ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་བས་ལ་ཁྲོ་པོ་མི་འགོད་པར་ས་བོན་རང་
མདོག་ཅན་དང་། ཉེ་བའི་རྩྱུ་གི་གྲང་གོར་ནང་བསྐྱེད་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པར་བསམ་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་
མན་ངག་ཀྱང་ཡོད་པས་རང་གི་སྤྱོ་ཆོད་དང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་མཚོན་ཆར་རྒྱུད་དག་པོ་དང་མི་མེན་གྱི་གཞོན་
པ་སྤྱོ་བྱུར་དུ་བྱུང་ཡང་སྤྱང་འཁོར་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་གིང་། དབང་གིས་སྤྱིན་པར་བྱས་ཏེ་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ས་ཞིང་
ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱེན་པ་ཆེད་དུ་འབྱོལ་བའི་སྤྱིང་ནས་མན་ངག་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱངས་ན་སྤྱི་གསུམ་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལག་ཅེར་སོན་པ་གདོན་མི་ཟ་བའོ། །

སྤྱི་པ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོང་འདྲའི་ནོར། །ཕྱར་བུར་བལྟམས་པའི་
རྣམ་གཞུང་མཛོད། །མཁའ་འགྲོར་གཉེར་གཏད་གོ་ཆ་བཅན་ན་ཡང་། །ཁོ་བོའི་རྣམ་
དཔྱོད་དཔལ་པོའི་ལུས་རྩལ་གྱིས། །ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་བགོ་སྐལ་ཐོབ་པ་རྣམས། །ཐར་
འདོད་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལྟར་ཡི་གའི་ལམ་དུ་སྟེལ་བ་ལ། །ཡེ་
ཤེས་ལྟ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱང་བྱགས་མ་བྲིལ། །ཅིས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་སྐབས་ཁོ་བོ་བཅུའི་
ཕྱིར་བསྐྱོག་(ལན)བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་གྱང་ཐང་འིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་བསྟེན་པའི་སྟོན་མེས་གསུངས་ཁོ་བཅུའི་སྤྱང་འཁོར་དོ་རྩེ་
གོ་བྲབ་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་གཙོར་འདོན་ཐོག་རང་སྟོར་གང་ངེས་ཀྱི་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་
བརྗེད་བྱང་དང་རང་མཚུངས་གཞན་ལའང་ཕན་ཕྱིར་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྤྱུལ་མིང་འཛོན་པ་སྟོ་བཟང་ལུང་
རྟོགས་བསྟན་འཛོན་འཕྱིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྟ་བུ་གསུང་འབྱུག་ལོར་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་བསྟེན་པའི་བྱན་
མཆོམས་སུ་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་མཉེས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛོན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །ཤེས་
ཟིག་འདི་ཡང་སྟོད་མིན་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྟོད་ལས་གཤེན་དེགས་པ་པོ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ལོ་དུས་ལས་
མ་འགྲངས་པར་སྟོང་བྲག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀྱན་གྱིས་བག་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག །མཛ་མཛྲ་ལོ། །ཁ་ཐི།

༡༡། འདུལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་དུག་ཅུ་པ་
ཞི་དག་གི་གཏོར་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་སྤང་ཆར་བསྐྱལ་བའི་རྩི་རྩི་
དབྱངས་དམ་ཉམས་ཀྱི་ཅིན་དམར་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱི་གསུམ་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་བེ་རྩུ་ཁུན་མའི་ཐེམ་
སྐས་ལས་བརྒྱད་པའོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བརྩ་རྩི་ར་ལྷ་ཡ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཁྱོས་པའི་ཆོ། །
བསྟན་པ་བསྐྱེད་ཞེས་སྟོག་གི་སྟོང་པོ་ལུལ། །སྟེ་འགྲོའི་སྟོག་བདག་སྟོབས་ཆེན་གཤིན་རྩི་
གཅོས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་མགོན་མཛོད་ཅིག །

དེ་ལ་འདིར་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་གཞི་བསྟེན་ཆེན་པོ་དང་སྤྱུ་བ་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དུག་ཅུ་
མ་འབུལ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ནས་འགྲོས་སུ་བསྐྱོད་པ་ལ། ཞི་བ་དང་དུག་པོ་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟེལ་ཆོག་སྟོགས་ཆོག་གཞུས་
བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ལས་མཆོད་གཏོར་བཤམས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས། མདུན་གྱི་སྟེགས་ལུང་སྟེང་དུ་གཏོར་མ་ཆོར་ཆོ་
བ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་གཏོར་ཐེབ་བཞིའི་ནང་དུ་དུག་ཅུའི་ལིང་ཆོ་བཞི་བཤམས། མཆོད་པ་དང་། དཀར་གཏོར་བཤམས། དུག་
ཅུའི་གཡས་སུ་ཆབ་ཀྱི་ཆང་ལུང་དང་། གཡོན་དུ་བཤམ་ཆུ་བཤམས། དེ་རྣམས་ལ་བསང་བདུག་བྱས་ལ་གཙང་སྤྱོད་པར་བྱས་
ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། མདུན་དུ་བསྐྱེད་དང་
ཉི་མ་དང་དག་བགལས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ག་ནས་བརྩིས་པའི་མ་ཉེ་རབ་རྩུ་ཁྱོས་པའི་གདན་
གྱི་སྟེང་དུ། ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ཡས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། དག་བགལས་
གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་ཚུལ་འདུས་དབྱུག་ཏོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས། གཤིན་རྩི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མདོག་མཐིང་ནས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། མ་
ཉེ་རབ་རྩུ་ཁྱོས་པའི་གདོང་པ་ཅན། རུ་རྩོན་པོ་གཉིས་(༡༣)དང་ལུན་པ། བསྐྱེད་

པ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེའི་མུང་པོ་དང་མཆུངས་པའི་སྒྲིན་གསུམ་སྤང་མིག་ཏུ་ལྟ་བུ། ཞལ་
རབ་ཏུ་གདངས་ཤིང་འབར་བའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་གཅིག་ནས་ནས་ལྷག་ས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་
པ། སྒྲིན་མ་དང་སྒྲུ་ར་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་སྒྲུ་ཁམ་པ་གྲེན་དུ་འཛིངས་ལ་འཕྱར་བ། བྱག་
གཡས་ཐོད་དཔུག་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་སྒྲིག་ས་མཚུབ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བས་དུས་ཀྱི་ཞག་ས་
པ་ནག་པོ་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་པས་མ་ཉེ་རབ་ཏུ་བྲོས་པའི་རྩ་བྱག་ནས་
བརྒྱུ་ཤིང་། གཡོན་བརྒྱུངས་པས་མ་ཉེ་རབ་ཏུ་བྲོས་པའི་ཆང་སྤྲོད་ནས་བརྒྱུ་པ། མི་
རུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུས་པ། སྒྲོམ་ཞིང་མུང་ལ་གསུམ་པ་འཕྱར་བ། གཅེར་བུ་ལི་རྒྱ་དམར་
པོ་གྲེན་དུ་ལངས་པའོ། །དེའི་གཡོན་དུ་རྩྭ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྒྲུས་པའི་རྩྭ་མུ་རྒྱུ་ནག་མོ་
ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ། ཁ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཅིག་པ། རལ་པ་ནག་པོ་
གཡེངས་ཤིང་རུ་མ་འཕྱར་བ། ཤིན་ཏུ་འཛིག་ས་ཤིང་མི་སྒྲིག་པའི་གཟུགས་ཅན། དུང་
འགྲོའི་བགས་པ་རྣོན་པ་གོས་སུ་གྲོན་པ། གཡས་རྩེ་གསུམ་དང་། གཡོན་ཐོད་
པ་འཛིན་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་གཤིན་རྗེ་པོ་མེའི་
ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ར་ཨོ། མགྲིན་པར་ཨུམ་ བྱག་ས་ཀར་
རྩྭ་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། རང་གི་བྱག་ས་ཀའི་རྩྭ་ནག་པོའི་(༡༧)འོད་ཟེར་ལྷག་ས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ལྷོ་བྱག་ས་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་འོག་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མེད་
ལྷག་ས་མཁར་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲིན་བྲངས།
རྩེ་ འཛམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་སྔོན་མཆོག་ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་
ཡ་བ་ཏི། ཁོ་ཉ་མོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་དང་བཅས། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལས་
ལ་སྒྲིན་འབྲེན་ན། སྤྱིང་གི་མཆོག་གྱུར་འཛམ་སྤྱིང་ལྷོ་ཡི་བྱག་ས། མཐར་བྱེད་ལྷག་ས་
ཀྱི་ཐོད་མཁར་འབར་བ་ནས། ལྷོ་སྒྲིན་ནག་པོ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན། བརྩེ་བའི་
བྱག་ས་ཀྱིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཨོྩི་རྩི་རྩི་མི་ཀྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྭ་པ། ཡ་མ་

ནས་སྒྲུ་གསུམ་རིན་ཆེན་ལེན་པའི་གོགས། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཛིགས་པ་དམ་ཆོག་ཆོགས། །
 རི་སྟེང་འགལ་བ་མ་ལུས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ལྷ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་
 ཀྱིས། །བདག་ཅག་གཡེལ་མེད་བྱ་ལྟར་བསྐྱེད་སྤྱད་པ་ལ། །བསྟེན་ཅིང་བསྐྱེད་(༡༧)དང་
 མཆོད་གཏོར་རིམ་པ་ཡིས། །གཏང་རག་དུས་སྤྱུ་མ་བཏང་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྒོ་
 བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟེན་པ་ལ། །འོག་པར་འཁུ་བའི་གདུག་པའི་བསམ་པ་
 ཅན། །འཕྲིན་ལས་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་པར། །དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །བཤགས་དང་བཤགས་བྱའི་མཆོན་མ་ཀྱན་བྲལ་
 ཡང་། །བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་བཅས་པ་དག་བྱའི་བྱིར། །སྤྱུ་མ་ཡི་དམ་དམ་ཅན་
 ཆོགས་རྣམས་ལ། །བཤགས་པས་སྒོ་གསུམ་དྲི་མ་དག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པས་བཤགས་པ་བྱ། དེ་ནས་
 བསྐྱེད་གཏོར་འཛིགས་བྱེད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། །བསྐྱེད་གསོལ། །རྩྱུ་རྩུ་ལྷན་གྱུ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 རོལ་ལས། །འདོད་དགུའི་དམ་རྩུ་ཕྱི་ནང་མཆོད་སྦྱིན་ཆོགས། །རབ་འབྱུངས་ས་དང་
 བར་སྤྱང་ཁྱོན་གང་བས། །དམ་ཅན་འཁོར་བཅས་དགུས་པ་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིག །དམ་ཉམས་
 དྲག་བགོགས་སྟོང་གའི་ཁྱག་དྲོན་ཆོགས། །གྲུ་དྲི་རྒྱན་ལྟར་འབབ་པ་འབྱེལ་བ་ལས།
 ཁྱག་ཞག་རྒྱ་མཆོ་གཡོ་བའི་ཅ་གྲོང་གིས། །ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཀྱན་ཅིག་ཅར་འགོངས་
 པ་འདིས། །སྤྱུ་མ་ཡི་དམ་འཁོར་བཅས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་
 ཡུམ་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །ལས་གཤིན་སྒྲུབས། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་། །
 ཞེས་ཡུམ་དངོས་སྤྱུ་མ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །འཁོར་ཆོགས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་= སྤྱགས་
 དམ་བསྐྱེད་སྤྱེད་ཅིང་ཉམས་ཆགས་སོས་གྱུར་ནས། །བར་གཅོད་ཀྱན་སེལ་མཐུན་རྒྱུན་མ་
 ལུས་སྒྲུབས། །བསྐྱེད་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་དཔལ་(༢༣)སོགས། །མཛེས་པའི་མེ་རྟོག་བར་སྤྱང་
 ཁྱོན་གང་ཞིང་། །དྲག་བགོགས་དབང་པོའི་མེ་རྟོག་རི་རབ་ལྟར། །མཐོར་བཙུགས་སྤིང་
 པའི་ཕེ་མོར་བསྟེགས་པ་འདིས། །སྤྱུ་མ་ཡི་དམ་སོགས་རིགས་འགྲེ །བསྐྱེད་པའི་མེ་དཔུང་ལ་འགྲན་

དུར་ཁྱོད་མེད། །ཤ་ཆེན་ཆེལ་ཆེན་གྱུ་གྱུལ་ནག་པོ་སོགས། །བསྐྱེད་པའི་དུད་སྒྲིབ་དབྱར་
 སྒྲིམ་ཆུ་འཛིན་ལྟར། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་གང་བ་འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 དག་བགོགས་ཞུན་ཆེན་མཆོ་ལྟར་འབྱེལ་བའི་དབུས། །དམ་ཉམས་གཞུགས་ལུང་སྤར་
 བ་ལས་བྱུང་བའི། །མེ་མེ་སྒྲིགས་ཀྱན་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན། །བཙོ་མའི་གསེར་ཞུན་
 ལུ་བ་འཐོར་འབྲེལ་འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 ག་ལུར་ཅན་དན་གྱུ་གྱུལ་ལ་སོགས་པའི། །དྲི་
 བཟང་གིས་བསྐྱོས་འཛིགས་སུང་བྲག་གི་མཆོ། །དག་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོག་འཛིགས་པའི་རྒྱབས་
 གཡོ་ཁིང་། །ཁིང་ཀྱན་དམར་ཆལ་གྱིས་འགོངས་དྲི་ཆབ་འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 བའི་ཁིང་བཅུ་ཆང་བ་ལས་བྱུང་བའི། །ཤ་བྲག་རུས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ས་གཞི་གང་། །
 ལྟ་དང་མི་ཡི་བཟང་བཅའ་ལྟར་པོར་སྤངས། །རོ་བརྒྱ་ལྟར་པའི་གསེར་སྒྲིམས་རྒྱ་མཆོ་
 འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 སྤྲིག་ཅན་རྒྱང་གླིང་ཐོད་པའི་ཅང་ཉེ་ལྟ་སོགས། །སྟན་
 བརྒྱུད་འགྱུར་བའི་རོལ་མོ་སྒྲ་ཆོགས་པ། །ས་གསུམ་ཅིག་ཅར་འགོངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་
 ཅན། །དབྱར་སྒྲིམ་རྩ་གསར་སྟོང་གི་སྒྲ་ལྟར་འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 སྟོང་གསུམ་ཡུང་
 ཀྱིས་ལྷུལ་བའི་ཤུགས་འཆང་ཁིང་། །རྒྱ་སྐར་ཆོམ་བུ་ལ་(༧)འགྲན་རུས་པས་མཛེས། །
 ཆར་སྒྲིབ་ལྟར་གནག་འཛིགས་པའི་ར་རོ་ཅན། །དག་བགོགས་སྒོག་འཕྲོག་མ་ཉེ་
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 མིག་སྒྲན་མདངས་ཆགས་སྒྲ་བའི་མདོངས་ལྟར་
 པའི། །རྟ་ནག་ཉིང་དཀར་སྒོག་བཞིན་རྒྱ་བ་དང་། །དག་པོའི་རར་སྒྲས་དག་པོའི་སྟོང་
 གས་པའི། །གཡག་རོག་ཞོལ་ཆེན་སྒྲིབ་ལྟར་འཐིབས་པ་འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 དབང་
 སྟོན་མདོག་ཅན་སྒྲ་བས་སྒྲི་གཙུག་མཛེས། །དར་གྱི་ཅོད་པན་བཞད་པའི་ལུག་ནག་དང་། །
 རོ་རྗེའི་མཆུ་སྟེར་འཛིགས་པའི་གཤོག་སྒྲ་ཅན། །དག་བགོགས་ཀླད་ལ་ལྷིང་བའི་བྱ་
 ནག་འདིས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་
 ཁྲོས་པའི་ཁ་གདངས་འབར་བའི་མཆེ་བ་གཙོགས། །ཁྱིན་ག་
 སྟོང་དཀར་རོམ་ལྟར་འཕྲོ་བ་དང་། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་བག་པའི་རི་མོ་ཅན། །ལྟ་

རྩེ་སྒྲ་བྲེ་མཛེས་པའི་རུ་མཆོན་འདིས། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མེད་ཆེན་ཞམ་ཆུ་འབབ་པའི་
གཡང་གཞི་དང་། །མགོ་ཆོན་དོ་གལ་རྒྱ་སྐར་འབྲེང་བ་ལ། །འཕུ་ལྷན་འོད་ཆགས་རུས་
ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི། །དཔལ་པོ་རྒྱན་དང་དྲག་པོའི་ཆས་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མེད་
རྩེ་སྒྲ་གསུམ་ཁྱོན་ལྷན་ཡངས་པའི་ཐོད་པའི་ནང་། །ཤ་བྲག་དམར་ཆེན་གཏོར་མ་རི་
ལྷན་སྒྲུངས། །མཐིང་ནག་དར་གྱི་ཅོད་པན་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། །སྒྲུངས་རྟོགས་སྒྲར་བྱས་
བདུད་རྩི་རྒྱ་མཆོན་འདིས། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མེད་དྲག་བགེགས་སྟོག་ལ་མཐར་བྱེད་
མཛོན་སུམ་བཞིན། །དྲག་པོའི་རྩེ་སྒྲ་མཆོན་པའི་ཐོད་དབྱུག་དང་། །བདུབ་པ་ཅམ་
གྱིས་སྟོག་ཅན་མ་ལུས་པ། །འཆིང་བྱེད་མི་བཟད་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་(༡༣)འདིས། །སྒྲ་
མ་ཡི་དམ་མེད་རྩེ་སྒྲ་པོ་བྲག་སྒྲ་ཆོགས་མཆོན་ཆ་དང་། །མི་དབང་ལ་འོས་མཛེས་པའི་
རིན་ཆེན་བདུན། །དངོས་བཤམས་ཡིད་གྱིས་སྒྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །འཛིག་རྟོན་འཛིག་
རྟོན་འདས་པའི་མཆོད་སྒྲིན་འདིས། །སྒྲ་མ་ཡི་རྒྱལ་པའི་ཡབ་གཅིག་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས། །མ་རུང་འདུལ་བྱིར་གཤིན་རྩེ་སྒྲར་བསྟན་ཡང་། །ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་སྒྲ་
བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ། །ཡིད་ཆེས་གསོལ་འདེབས་སྒྲ་མེད་རྟོན་མཆོག་འདིས། །སྒྲ་མ་ཡི་
དམ་འཁོར་བཅས་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་སྤྲུགས་དམ་
བསྐྱང་། །འཁོར་ཆོགས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྲུགས་དམ་བསྐྱངས་
ཤིང་ཉམས་ཆགས་སོས་གྲུར་ནས། །བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་སྒྲུབས། །
མཐུན་གྲུབ་མ་འདོན། །དེ་ནས། །མདུན་གྱི་དྲག་ཅུ་པ་ལ་ཆང་གི་ཆབ་གྱི་བྲན་ལ། །ཨོྭ་རྩེ་ཕྱི་སྒྲུང་སྒྲུང་པའི་དང་ལས་ཡི་
ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད་ཨོྭ་ལྷུང་རྩེ་སྒྲ་པའི་བར་གྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། །ཐོགས་སྒྲོང་རྒྱན་འབྲེན་
རྒྱས་པའམ་བསྐྱས་པ་བྱེད་ན། །རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩེ་སྒྲར་པོའི་འོད་ཟེར་སྒྲུ་གྱུ་ཅན་རྣམས་སྒྲ་
གྲུར། །ཨོྭ་ཡ་མ་རྩེ་སྒྲུ་སྒྲུ་ལན་བཞི་འབྲུལ། །ཨོྭ་དུ་གཤི་གཡོ་གཡུ་པ་ལ་ནས། །འདུད་
ཅིང་མཆིས། །སྤྲུགས་སྒྲོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་རྩེ་སྒྲ་བདུད་རྩི་འབར་

བའི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕྲིན་
 ལས་(༥༧)མཛོད་ཅིག །ཐལ་མོ་སྒྱུར། ཞི་དག་གི་ཀ་བཟོད་སྐབས་ཡིང་ཆེ་རྣམས་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག་
 གཏོར་སྟོད་གཤལ་ལ་གཤལ་ཚུགས་ཏོར་མ་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག་ །ཡང་སྤར་བཞིན་བཤམས་ལ། ཞི་རྩེ་རྩེ་མོ་ ཞི་ལྷེ་རྩེ་
 ལན་གསུམ་བཟོད་སྐབས་ཆབ་ཀྱིས་བྲན། ཞི་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་མོ་ མཛོད་ཅིག །བཅས་གསུམ་པ་བཞི་བ་གཉིས་ཀ་གོང་ལྟར་
 ཅ། གཏོར་མ་ཆེ་བ་ནང་མཛོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ ཡུམ་ འཁོར་ དང་ བཅས་ བ་
 རྣམས་ཀྱི་ རྒྱུ་རྐྱེན་གསལ་བར་བྱུང་། ཞི་ཀླ་ལ་རུ་བ་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་མོ་པ་རི་མ་ར་སམ་
 བི་སྒྲུབ་མོ་ ལྟེ། ལན་བདུན། ཞི་ཅ་མུ་རྩེ་མོ་ ལྟེ། ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་དུ་ ལྟེ།
 ལན་གསུམ། ཞི་ཀླ་ལ་རུ་བ་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་མོ་ལྟེ། བཟུང་བའི་ཀྱིས་མཛོད། ཞི་ཀླ་ལ་རུ་བ་ ཞི་ཅ་
 མུ་རྩེ་མོ་ ཡ་བ་ཏི་ ཞི་ལྷེ་རྩེ་མོ་ རྩེ་ འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་
 སྟོན། ཡི་དུགས་ཀྱན་གྱི་སྟེ་དཔོན། སྤང་སྤིང་གྱི་ལྷ་མ་སྤིན་སྟེ་བརྒྱུད་བྲན་དུ་འཁོལ་བ།
 མ་མོ་ཀྱན་གྱི་ཆོགས་རྗེ། སྒྲེ་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་དབུགས་ལན། མཐུ་དང་སྟོབས་ཀྱི་བདག་
 པོ། སངས་རྒྱུས་བསྟན་པའི་སྤང་མ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ།
 ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཡུམ་མཆོག་ཅ་མུ་རྩེ་མོ་ ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་ཐོ་
 བརྒྱུད། ཐོ་ཉ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཐོ་བརྒྱུད། བཀའ་ཉན་ས་དང་བར་སྤང་ནམ་མཁའི་
 ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བ་ཁྱོད་རྣམས་ལ་དམ་རྒྱས་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་གཏོར་མ་འདི་འབུལ་
 ལོ། །བཞེས་ལ་སྟོན་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
 བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་བཀའ་(༥༩)བསྟོན། དམ་ཆོག་གཉེར་དུ་གཏད། རང་གིས་ཁས་སྤངས་
 དམ་བཅས་པ་རྣམས་དྲན་པར་མཛོད་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤངས་ཤིག །སྟེ་ལ་
 ཞིག །དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གི་དབུ་འཕངས་བསྟོད། སྤང་མའི་
 སྒྲུ་ཆེ་སྤངས། འཕྲིན་ལས་སྟེ་ལ། ཁྱུང་པར་དུ་ཡང་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་མི་འོར་དགོན་

གནས་དང་བཅས་པ་བྱེད་ལ་གཉིས་དྲུག་དང་པ་ཡིན་པས། བྱིན་པ་བར་ཆད་ཉིས་འཆོ་
 ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུང་བར་མཛོད། བསྐྱུང་བར་མཛོད། སྤྱ་བར་མཛོད། ཆོ་དང་བསོད་
 བསྐྱུང་། དག་འདུན་གྱི་སྤྱེ། བསྐྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། བཤད་སྐྱུང་གྱི་བྱ་བ་
 རྒྱུམས་ཡར་ངོའི་སྒྲ་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག །བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུང་བ་འཛིན་
 པ་དང་། བདག་ཅག་དཔོན་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གཞོན་ཅིང་འཆོ་བར་སེམས་
 པའི་དབྱ་བ་གོགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་
 མཛོད་ལ། ལྷུང་དྲུད་བད་དྲུབ་སྤྱུ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཞི་བས་འདུལ་དྲུ་
 མ་འཆོལ་ན། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་བྱུངས། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཞགས་པས་འཆིངས། །
 འབར་བའི་མཆོན་ཆས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཐལ་བར་སྒྲག་ལ། སྤྱིང་བྱུག་དྲོམ་མོ་ཞལ་དྲུ་
 གསོལ་ཞིག །མདོར་ན་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་གང་བཅོལ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གཏོར་རྫོངས་འདོན། ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་
 བཅས་ལ། །བདག་གིས་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ་(༥)ཡིས། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་
 སྦོད་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འབྱེན་དང་། །བསྐྱུང་བ་འཛིན་དང་དབྱེན་བྱེད་དང་། །
 སྤྱ་མའི་སྤྱུ་ལ་བསྐྱོབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་སྤང་བ་རྒྱུམས། །དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོས་སྦྱོལ། །དབྱ་བ་གོགས་སྤྱ་ར་ཡ་པལ། །ཅེས་ཐལ་མོ་སྤྱུར། །དེ་ནས་དཀར་གཏོར་བམྱེས། འཕྲིན་
 ལས་བཅོལ་བ་ནི། རྒྱུ། འཆི་བདག་ནག་པོ་ལྟོ་སྤྱོད་ཀྱི། །རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ན། །སྤྱོག་
 ལ་རྒྱུམས་པའི་གཤིན་རྗེ་ནི། །ནག་པོ་མ་ཉིད་གདན་སྤེང་དུ། །ཡ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུག་
 པ་ནི། །ཐོད་པས་མཆོན་པ་ལས་བྱུང་བ། །གཏོར་ནས་ཁྲོས་པ་མ་ཉིད་གདོང་། །ཟ་བྱེད་
 ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས། །ཁྲོས་པའི་སྤྱན་རྩ་དམར་པོ་འབྱུག །སྤྱ་སེར་སྤྱ་ར་གྱེན་
 དྲུབ་རྗེས། །ལག་གཡོན་ཞགས་པས་དབྱ་བ་གོགས་འཆིང་། །གཡས་པས་དབྱུག་
 པས་དུལ་དུ་སྒྲིག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེའི་སོགས། །མ་མོ་ཆེན་མོ་ཅ་ལུ་ནི། །ཅི་གསུམ་

ཐོད་ཐྱག་འཛིན་མཛད་པ། ཐུན་དང་བཅས་པའི་དུས་ལ་བབས། །ཤ་ཆེན་ཐྱག་ཞག་ཆེན་
 བོ་ཡི། །གཏོར་མ་རྒྱ་མཚོ་མཚོད་པར་བཞེས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཏོར་མ་དང་དཀར་གཏོར་གྱི་རོལ་
 ཏུ་འཕྱེད། རྒྱལ་བས་བསྐྱོས་པའི་དམ་ཆོག་དང་། །སྤྱིང་རྩེས་དག་བགགས་སྤྱར་དུ་སྒྲོལ། །
 སྤང་བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགགས། །བདུད་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས། །བྱུངས་
 ཤིག་ཆིངས་ཤིག་རྣམས་པར་སྒྲུལས། །ལྷག་ཅིག་དྲོངས་ཤིག་དབང་དུ་བསྒྱུས། །སོད་ཅིག་
 སྒྲོད་ཅིག་རེངས་པར་གྱིས། །ཕྱེ་ཞིག་གཞོད་ཅིག་སྤྲུགས་པར་གྱིས། །ཐུལ་ཞིག་ཆོམས་
 ཤིག་རྣམ་པར་བཤིག། །རྒྱལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། །ཨོ་ཀླ་ལ་རུ་བ་རྩྱུ་པ། །རྩྱུ་
 ཆོས་སྒྲུ་ཡངས་པའི་ཕོ་བྲང་ནས། །(༥ན)།=བགགས་ལ་སྒྲུལ་ ཅས་བསྐྱོག་པ་བྱ། བགགས་
 རིགས་སྤྱོད་ཐྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཞི་བ་དང་། །དཔོན་སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དོན། །
 ཞེས་སོགས་འདོན། དེ་དག་ནི་ཞི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཐྱག་བསྐྱོས་བྱེད་ན། མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་
 བསྟོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་རམ་མཐུན་གྲུབ་མའི་བར་དུ་སྒྲུབ་ལྟར་ལ། དེ་ནས་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཏོན་
 བགགས་ལ་དམིགས་ཏེ། ན་མོ། རྩེ་བཅུན་རྩ་བ་དང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་
 རྩེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། །ཆོས་སྤྱོད་བའི་
 སྤྱང་མ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཆོས་ཅན་རྒྱ་འབྱས་
 བསྒྲུབ་མེད་པའི་མཐུལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་དག་ །དག་འདུན་ཡོངས་
 ཀྱི་དག་པོ། བདག་ཅག་དཔོན་སྒྲོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དག་
 བགགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སོག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐོ་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས། དམའ་དཔུལ་
 །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་སྤྱིང་འོག་སྤྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་གང་ན་གནས་ཀྱང་
 སྤྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་མདུན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་ལ་ལྷག་ཅིག། །རྩྱེ་ཡ་མ་རྩེ་
 དྲི་ཡ་མ་རྩེ་ དུང་ཡ་མ་རྩེ་ ཨོ་རྩྱེ་རྩྱེ་སྤྱི་ཀྱི་རྩྱ་ན་ན་རྩྱུ་པ། གཞོད་བྱེད་དག་བགགས་
 ཐམས་ ཅད་ཨ་མུ་ཀ་མུ་ར་ཡ་རྩྱུ་པ། ཅས་ལན་གསུམ་བཟོད་ལ་ཐལ་མོ་བཟུངས། གཏོར་མ་བྱིན་སྐབས་སོགས་

གོང་ལྟར་ལ། སྤེལ་ཆོག་ནི། བྱོན་ས་སྤྱིང་ལའོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་ཤུག་དམར་གྱི་
 གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་
 (༧བ)བསྟན་འཛིན་བསྟན་པའི་སྦྱོན་བདག་དང་བདག་ཅག་གི་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་
 ལ་གཞོན་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་དབྱ་བག་གས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་རྩལ་ཕྱན་བཞིན་དུ་
 བསྐྱུག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཐལ་མོ་བདེ་བས། དཀར་གཏོར་བཅོ་རྩལ་ཕྱན་བདག་ཉིད་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱིང་
 རྒྱལ་དང་ཕྱན་བས། ཐན་དུ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འཕྲིན་ལས་དྲག་པོའི་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བསམས་ལ།
 རྒྱུ། བཙོམ་ཕྱན་འདས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོའི་བཀའ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། །དེ་རིང་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་འདི། །བྱོད་ཀྱི་ལས་སུ་འོས་པ་ཡིན། །ལྟ་དང་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན། །ལེགས་ཉེན་ཆོས་བཞིན་གཅོད་པ་བྱོད། །གཤིན་རྗེའི་
 གཤེད་ཀྱི་བཀའ་ལའོར་ན། །བཀའ་ཉན་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་བྱོད། །ལས་དང་རྒྱེན་གྱིས་
 འཆི་བ་ཡི། །སྒོག་ལ་དབང་བྱེད་བདག་པོ་བྱོད། །དེའི་ཕྱིར་ལས་འདི་བྱོད་ལ་གཏད།
 །བྱོད་ཀྱི་ལའོར་ནི་མི་བསྐྱུན་ཏེ། །ཐ་མལ་སེམས་ཅན་ཉེས་མེད་ཅིང་། །གཞན་གྱིས་
 བསྐྱུལ་བར་མ་བྱས་པར། །སྒོ་བྱུང་ཕྱད་པའང་འཛིན་བྱེད་ན། །ང་ཡིས་བཏད་པའི་ལས་
 འདི་རྣམས། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུའི་བཀའ་བཞིན་དུ། །དམ་ཆོག་ཕྱག་རྒྱ་མིག་ལ་
 བསྟན། །དམ་ཆོག་སྤྱིང་པོ་རྣ་བར་བསྐྱུག་ས། །རྩོམ་པོ་ཐ་ཆོག་སྤྱིང་ལ་བཞག །དམ་རྩལ་
 མཆོད་པ་ཕྱལ་ནས་ཀྱང་། །དམ་ཆོག་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད། །ལས་འདི་སྦྱོན་དུ་
 བསྐྱབ་པར་རིགས། །བྱོད་ཀྱིས་ལས་འདི་མ་བསྐྱབས་ན། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 བཀའ་ཡང་བཅག །གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་དམ་ཡང་བྲལ། །རང་གི་ཐ་ཆོག་རང་གི་
 བསྐྱུས། །(༨ན)དམ་ཆོག་གྲོགས་པོ་བདག་ཅག་གི། །རེ་བའི་བསམ་པ་གཏིང་ནས་
 བཅད། །དེ་བས་ལས་འདི་བསྐྱབ་པར་གྱིས། །བྱོད་ཀྱི་ལའོར་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ན། །ཡ་
 མ་དུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་ཕྱགས་ཀྱི་ནག་པོ་ཐོགས། །གང་ཞིག་བཟུང་བར་འདོད་

པ་དེ། །དབྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད། ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་གཏང་པ་ནི། །རྣལ་
འབྱོར་དཔོན་སྒྲོ་བ་ལའོར་བཅས་ལ། །སྤང་བའི་དགྲ་དང་གཞོད་པའི་བགོགས། །བདུང་
དང་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས། །འདི་དག་ལའོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་
བཟུང་བར་གྱིས། །གཞན་ཡང་ལའོར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ན། །ཀླ་ལ་ལྷ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ། །
ལག་ན་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཐོགས། །གང་ཞིག་བཅིང་བར་འདོད་པ་དེ། །བཏབ་པ་ཙམ་
གྱིས་འཛིང་བར་བྱེད། ཁྱོད་ལ་==== འདི་དག་= ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བཅིང་བར་གྱིས། །
གཞན་ཡང་ལའོར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ན། །ཡ་མ་དཀྱི་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་བེ་ཙོན་ནག་པོ་
ཐོགས། །གང་ཞིག་བསང་བར་འདོད་པ་དེ། །ཕྱར་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིང་བར་བྱེད། ཁྱོད་
ལ་==== འདི་དག་= ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བསང་བར་གྱིས། །གཞན་ཡང་ལའོར་
གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ན། །ཡ་མ་དྲི་ཞེས་བྱ་བ། །ཟ་བྱེད་མཆེ་བ་འབར་བ་ཙན། །གང་ཞིག་
ཟ་བར་འདོད་པ་དེ། །གཙོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟ་བར་བྱེད། ཁྱོད་ལ་==== འདི་དག་=
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་ཟ་བར་བྱེད། །གཞན་ཡང་ལའོར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ན། །ཀླ་ལ་ཏ་ཏྲི་
ལ་སོགས་པ། །གསོད་པ་མོ་དང་ནག་མོ་དང་། །ནམ་གྱུ་ཤ་ཀ་ལི་ལ་(ཤ)སོགས། །བྱང་
མེད་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་ནི། །ལ་ལ་ནད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཙན། །ལ་ལ་ནད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་
ཙན། །ལ་ལ་མཚོན་གྱི་གྲུ་གྲུ་ཙན། །ལ་ལ་བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་བམ་ཙན། །ལ་ལ་ཤོ་རྟེ་དཀར་
ནག་ཙན། །ལ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་དྲེའུ་ཏྲ་ཙན། །ལ་ལ་བོང་བུ་གྲུ་པ་ཞོན། །ལ་ལ་རྒྱུང་ནག་
འཕྱབས་མ་ཞོན། །ལ་ལ་རྒྱ་བྱ་ནག་མོ་ཞོན། །ལ་ལ་ནམ་གྱི་གུང་ལ་རྒྱག་ །ལ་ལ་རྒྱ་བོའི་
གཞུང་ལ་རྒྱག་ །ལ་ལ་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་རྒྱག་ །ཀུན་ཀྱང་གཞན་སྟོག་འཕྲོག་པ་བྱེད། །ཁྱོད་
ལ་==== འདི་དག་= ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བརྒྱག་པར་གྱིས། །གཞན་ཡང་ནང་གི་དགྱིལ་
ལའོར་ན། །ཡ་བ་ཉི་དང་ཕྱ་བསང་དང་། །ཁྲིག་པ་རལ་པ་ཚར་དགྲུ་སོགས། །ལ་ལ་རྒྱལ་
པོའི་རྒྱལ་དུ་གནས། །ལ་ལ་སྒྲོན་པོའི་རྒྱལ་དུ་གནས། །འཕྱིག་དག་ནི་སྟེ་དཔོན་རྒྱལ། །

ལ་ལ་ཕོ་ཉའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ལག་ན་བེ་ཅོན་ལའོར་ལོ་དང་། །གསལ་གིང་མདུང་སོགས་
མཆོན་ཆ་ཐོགས། །སོ་སོའི་སྡེ་དཔོན་མངགས་པ་དང་། །ཕོ་ཉ་ཕྱག་བརྟན་བཅས་པ་ལ། །
འཕྲིན་ལས་གཉིར་དུ་གཏད་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྟོབ་ཟེ་། །འདི་དག་ཟེ་ །བྱོད་
ཀྱིས་དེ་རིང་ཆར་ཆོད་ཅིག །འཆི་བདག་མའི་སྐར་དག་ཞེས་པའི་སྐབས་དཀར་གཏོར་དང་། །གཏོར་མ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དོར།
བསྟོག་པ་སོགས་མཐུག་ཆོག་གོང་བཞིན་བྱུང། །

སྤྱི་པ། དེ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྟོད་གཤིན་རྗེའི་གཙོ། །བྱུགས་དམ་བསྐྱལ་
བའི་ཞི་དག་ལས་ཆོགས་འདི། །དངོས་གྲུབ་སྤྱང་ཆར་བསྐྱལ་བའི་དབྱར་རྩ་ཉ། །དམ་
ཉམས་ཅིག་འབྲིན་པའི་མཆོན་རྟོག་ཡང་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་(༧༩)ཀྱི་གཏོར་
ཆོག་འདི། །ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཚུལ་དང་ལྷན་པར་འབད། །ཅིས་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་
ཆེན་སྐབས་དྲུག་ཅུ་པ་ཞི་དག་གི་གཏོར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་གསེར་ཁང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བཀོད་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་
མཁོ་ཞིང་རང་མཚུངས་གཞན་ལའང་ཕན་ཕྱིར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྤྱལ་མིང་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་
བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྱུག་ལོར་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་
བསྟེན་པའི་ཐུན་མཆོམས་སུ་སྤྱང་པ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བློས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱིར་
ཅིག །གཏོར་ཆོག་འདི་ཡང་སྟོད་མིན་ལོག་ལྷ་ཅན་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྟོད་ལས་གཤིན་དེགས་པ་ཕོ་མོའི་ཆོགས་ཀྱིས་
ལོ་དུས་ལས་མ་འགྲངས་པར་སྟིང་ཁྲག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀྱན་ཀྱིས་བག་དང་ལྷན་པར་མཛོད་ཅིག །

༡༡། གྲུ་ལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་བདག་
འཇུག་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་
འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཉེས་ལྷུང་སྒྲུང་པོ་འཛོམས་པའི་མཆོན་ཆ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་
བེ་རྩེ་ལྷན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་དགུ་པའོ། །

ན་མོ་བཟླ་རྩེ་ར་སྤྲུལ། རིས་མེད་འགྲོ་ལ་བཅུ་ཡང་ཁྱོ་བོའི་ཉམས། རའཆི་བདག་
གཡལ་ལས་རྒྱལ་ཡང་མཆོན་ཆ་འཛིན། རའདོད་ཆགས་སྤངས་ཀྱང་ལིང་ག་རྒྱས་པའི་
རྒྱལ། ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དྲག་པོར་སྤྲིང་ནས་དད། སྤྲིགས་དུས་སྤྱེ་བོ་ཆགས་སྤང་
མྱོངས་གསུམ་གྱིས། ལོག་སྤྱད་ཉེས་ལྷུང་དྲི་མའི་འཁུར་ལྱེ་ཡང། སྤྲིན་བྱེད་དབང་གི་རྒྱ་
རྒྱུན་འདིར་བརྟེན་ན། སྤྱངས་པར་ངེས་སོ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འདིར་འབད།

དེ་ལ་འདིར་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོ་བོའི་སྐྱེ་བསྟན་
པ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་སྒྲུང་པའི་ཆོ་ག་རབ་ཉིན་རེ་
བཞེན་ཆག་མེད་ཐ་མ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཡོ་བྱད་བཤམས་རྒྱལ་དང་ངག་འདོན་འཕྲིགས་ཆགས་སུ་
བཀོད་པ་ལ། རས་བྲིས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ལས། རས་བྲིས་ཡིན་ན་གང་འོས་སྟེགས་ཀྱི་ཁར་དྲི་ཞིམ་པོས་བྱགས་ཤིང་མེ་
རྟོག་དཀའ། དེའི་སྤྲིང་དུ་ཆད་ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་གནས་ཅན། སྤྲིང་དུ་སྒྲ་རེ་པན་གཏུགས་སྟེགས་མཆོད་པའི་རྩལ་དང་།
མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་རྣམས་མཐོང་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བཞེན་བཤམས། རང་གི་མདུན་དུ་མེ་རྟོག་གམ་ཀྱུ་ཤའི་གདན་གྱི་སྤྲིང་དུ་
རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ། ཞབས་སྟེགས་དང་ནག་མོག་མེད་པ། མཆུ་འབྲུང་བ་མགྱིན་པ་རིང་བ། གསུས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། ནག་མོག་མེད་པ་ནི་
རང་བཞེན་གྱིས་དཀར་བའམ་ཁ་བསྐྱར་བ་དེའི་མདུན་དུ་ཆོས་འབྲུང་གི་དབུས་སུ་པད་ཉིའི་སྤྲིང་དུ་གཙོ་བོའི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་མཆོན་
གི་གྲུག་དང་དོ་རྩེ་གང་རུང་། རམ་བུམ་ཞལ་རྒྱུར་གཟིགས་ཀྱི་གཡོན་དུ་ལས་བུམ་དང་། དེ་ལ་འང་པད་ཉིའི་སྤྲིང་དུ་མཆོན་མ་གོང་མ་

མཚུངས་གོས་སྣ་ལུ་འམ་ (༡༣) དཀར་པོ་མགུལ་པར་བྲོག་གསུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅིང་། རྒྱ་གཙང་སྟོག་ཆགས་མེད་པར་དྲི་
བཟང་དང་རིན་ཆེན་ལ། འབྲུ་ལ། སྟེན་ལ། དྲི་ལ་དང་ལྷན་པས་སུམ་གཉིས་བཀའ། ལོ་མ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཡལ་འདབ་གིས་
ཁ་བརྒྱན། རྣམ་བུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དྲི་བཟང་བདུད་ཅི་དང་བཅས་པའི་དུང་ཆོས་གྱི་རྒྱ། གཟུངས་དོར་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་འཕྱོར་
ནས་མཆུལ། སྟོང་གཡོག་སྟངས་གཡོག་གཟུགས་ཏོར་ཅོད་པར་མིག་དར་དང་མེ་ཏོག་གི་འབྱེད་བ། གསང་རྩལ་སྟོགས་ཉེར་མཐོ་
རྣམས་འདུ་བྱས་ལ། དག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་ནི། ཆོགས་ཞིང་གི་མཇུག་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པའི་རྩེས་སྟེ། བུམ་པ། རྩི་ཕྱི་ཕྱི་ས་
བསངས། སྟེ་བྱ་ཕྱི་ཕྱི་སྟངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་བོ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་དཀར་
པོ་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་མགྲིན་པ་རིང་བ། མཚུ་འབྱུང་བ། ཁ་གཡེལ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་གྱུར། ཞི་ཏྲུ་ཏྲུ་མཏུ་ཏྲུ་སྟེ། ལན་གཉིས། ལྟ་ཡི་རྒྱ་བོ་
གཞུང་དང་བུམ་པའི་རྒྱ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་བྱི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ལ།
ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པའི་དབུས་དང་མཚན་མའི་གནས་དང་། ལས་བུམ་གྱི་
ནང་དང་མཚན་མའི་གནས་སོ་སོར་སྟེ་ཆོགས་པར་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་དོ་རྩེ་རྩི་
གིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྟེ་མདོག་མཐིང་
ནག་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། དེ་རྣམས་གྱི་མིག་
གཉིས་སུ་གྱོ། ཞེས་པ་ནས། རྩི་གིས་མཚན་པ། ཞི་རྩི་ཏྲུ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། གུ་རུ་སྟེ། རང་
གི་བྱགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྟོམ་པ་དང་འདྲ་
བའི་ཡེ་ཤེས་(༡༤)གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེན་བྱངས། ཞི་རྩི་ རྩི་ བླ་གྱི་ཏྲུ་ན་ན་རྩི་པུ། ཞི་རྩི་
རྩི་ ཏྲུ་ཞེས་པ་ནས། ཞི་མུད་ག་རྩི་ཇོ་ ཞེས་སྟོགས་དང་། སྟེར་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། རྩི་ཞལ་
གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྟོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། མཚོད་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
ནས། ཞི་ཡ་མུན་ཀ་ཨཱྀ། སྟོགས་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཉེར་སྟོང་རོལ་མོ་དང་ནང་མཚོད་འབུལ། གཟུགས་མཚོག་མས་
བསྟོད། དུང་ཆོས་གྱི་རྒྱ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཞི་བཟླ་ཨཱྀ་ཏྲུ་ཡུད་ད་ཀ་རྩི་དང་ཞི་ཨཱྀ་རྩི། ལན་བདུན་རེ་བཞུ།
བུམ་པའི་ལྟའི་བྱགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། གུ་

ན་ལྷགས་གསུམ་གི་མ་གྲུབ་ན། ཡོ་རྩེ་ཕྱི་བརྒྱུ་ཚར་དང་། ཡོ་བཟླ་ལུང་ད་ཀ་རྩྱ། བརྒྱ་ཅའི་མཆོག་ཏུ་ཡིག་བརྒྱ
བཟུང་ རྩེ་ཕྱི་འི་མཐར་རྩྱུ་བདུན་བཏགས་པས་དུང་ཚས་ཀྱི་མཚན་ཡོན་དང་ལས་ལྷགས་ཀྱིས་མེ་རྟག་གསུམ་གསུམ་འབུམ།
ཡོ་ཡ་ལྷན་ཀ་གཞི་སོགས་ཀྱིས་མཚན། བརྒྱུ་ཀྱིས་རྩེ་ཕྱི་བསང་ལ། རི་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་
རྣམས་མ་རྩོགས་པར་དེ་སྤྱོད་དུ་བགོགས་རྣམ་པར་བསྒྲིག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །
བུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེན་སྐུ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་བུམ་
པའི་རྩུ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། གཞལ་ཡས་ཁང་ཁྱེན་སྐུ་བྱང་བ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། མཚན་
མའི་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱེན་སྐུ་མཚན་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར། ཞེས་བུམ་པ་སྒྲུབས། ཡོ་སྤྱོད་
ལྷ་སོགས་ལྷགས་གཉིས་བཛོད་པ་མན་སྤྱི་ལྟར་བྱ་ཞིང་། མཚན་འཕྲེང་རྒྱུ་ཀྱི་ལྷགས་ཅམ་ཀྱིས་ཆོག །དེ་ནས་རས་ཐིམ་ཡིན་ན་
རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྩྱུ་མཛོད་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་རྩོ་རྩོ་དང་དྲིལ་
བྱ་འཛིན་པས་རྩྱུ་མཛོད་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་འཛིང་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུང་གིས་སྤྲུབས་ཀྱིས་བཞུགས་
པ། རྩོ་རྩོ་བྱགས་(༡༣)ཀྱི་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ནང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
བཞུགས་པར་གྱུར། རྩོ་རྩོ་གསོར་ཞིང་དྲིལ་བྱ་གསེལ་ནས་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པར་བསམ། དེ་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་ལན་
གསུམ་བཛོད། ཁ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས། ཡོ་མཚོག་ཏུ་བདེ་བའི་སེམས་ནི་རོལ་པར་
ལྷན། སྐྱོག་པའི་ལྷག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འབྲེལ། །རྩོ་རྩྱུ་བོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་
མགོན་པོ་སྤྱིམ་པའི་མེ་རྟག་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཞེས་བཛོད་དེ་མེ་རྟག་གི་འཕྲེང་བ་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱལ། དེ་ནས་
རྩུབ་རྩུ་སོང་བར་མོས་ལ། ལག་པ་གཉིས་རྩྱུ་མཛོད་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཡོ་བཟླ་ལུང་གྲུ་ཏ་ས་མ་ཡ་བྲ་བེ་
ག་ཡ་རྩྱ། ཞེས་བཛོད་ཅིང་ལྷག་རྒྱ་དེ་བཀོལ་ནས་ཤར་སྒོ་ནང་ནས་ཕྱེ་བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ནས་སྒོ་སྒོ་དང་། ཤར་ནས་
རྩུབ་སྒོ་དང་། རྩོ་ནས་བྱང་སྒོ་རྣམས་སྤར་ཀྱི་ལྷགས་དང་ལྷག་རྒྱས་ཕྱེ་བར་མོས། དེ་ནས་ཤར་སྒོ་ནས། ཡོ་ས་མ་ཡ་བྲ་
བེ་བྲ་ཡ་མི། ཞེས་བཛོད་ནས་སྤར་ལུལ་པའི་མེ་རྟག་གི་འཕྲེང་བ་རང་གི་མགོར་བཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷག་བྱས་
ཏི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་སྟོལ་ཅིག །ཅེས་གསོལ་
བཀའ་བཤོ། རི་ལྷར་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱུས་བྲ། མཆོལ་འབུམ། བསམ་གཏན་ཡིན་ན་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་

གསུངས། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱེས་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲིའི་ཐད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། མཆོལ་འཇུག་ དག་འཆེན་
ཁྱོད་བདག་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོན་དཔོན་ཁྱོད་ནི་དགོངས་སུ་གསོལ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་བརྟན་པ། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཆལ་ལོ། །དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་བདག་ལ་
སྟོལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་བདག་ལ་(༣བ)སྟོལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་
ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་བདག་ལ་སྟུལ་དུ་གསོལ། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །མགོན་
པོས་བདག་ནི་གཞུག་ཏུ་གསོལ། །ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། ཨོ་ཙཱ་ལྷ་རྒྱ་མ་ར་མ་ན་ཡ་ཏུ།
མིག་དར་བཅིངས། ལྷུག་བྱེ་ར་ཏུ་གིས་མེ་ཏྲག་གི་འཕྲེང་བ་སྒྲངས། ཨོ་རྡོ་རྡོ་མི་གྱི་རྒྱ་ན་ན་ཏུ་ཡེ། རང་
ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་ཏུ་སྟོན་པོ། མགོན་པར་བརྟུ་ལ་ལྷུང་མར་པོ། སྤྱི་བོར་ལྷ་བ་
ལ་ཨོ་དཀར་པོ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་འོད་གསལ་བ་བྱས་པར་གྱུར། ཀྱི་
ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཅི་ལ་དགའ། སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ལོ། །དེས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་
བྱ། །སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་བཀྱི་འཆལ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནས། འབྲུབ་
པར་ཤོག། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱང་སྟོན་བཟུང་། འཁོར་ལོ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་། །དམ་པ་
བདག་ལ་སྟུལ་ནས་ནི། །མགོན་པོ་འཁོར་ལོ་ལྷ་དག་གི་ །དེ་ཉིད་སྟོན་དཔོན་འཕྲིན་
ལས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། །སྟོན་པ་གསང་མཆོག་ཏྲག་ཏུ་ནི། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བཀྱིད་ཕྱིར། །སྟོན་དཔོན་བདག་ལ་འགྱུར་ཏུ་གསོལ། །ལན་
གཅིག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཀྱན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །
བདག་མིང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་ཞེས། །དེ་སྐབས་སུ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེང་སང་ཡལ་ཆེར་གྱིས། བདག་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་
ཞེས་བཀྱིས། ཞེས་ཟེར་གྱང་ཆོག་རྒྱང་དེང་བྱང་མི་མཉམ་པས་སྟེབས་སྟོར་ཉམས་པའི་སྟོན་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་གསུང་
རྒྱུན་དུ་ཡོད་པས་སྐུ་མ་ལྟར་བྱའོ། །དུས་འདི་ནས་ནི་བཟུང་ནས་ནི། །བྱང་(༥ན)ཆུབ་སྟོན་པོར་

མཆིས་ཀྱི་བར། །རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་
 པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགོ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 ཚུལ་བྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
 དགོ་འདུན་ཏེ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ལས་
 སྐྱེས་པའི། །སྒྲོམ་པ་དེར་ནས་བདག་གིས་བཟུང་། །རྡོ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །རྡོ་
 རྗེ་དྲིལ་བུ་ཐུག་རྒྱ་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །སྒྲོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་
 གཟུང་བར་བགྱི། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཆོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །
 ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་དུས་དུག་ཏུ། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་བཞི་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་
 བྱུང་བའི། །བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། །བྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་
 ཆོས་སོ་སོར་བཟུང་བར་བགྱི། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ལྟན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གཟུང་། །མཆོད་པའི་ལས་ནི་ཅི་རུས་བགྱི། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་
 ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སྒྲོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང་། །མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་
 བསྐྱལ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། །དབུགས་མ་སྒྲིབ་པ་དབུགས་དབྱུང་
 ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཐུང་ན་འདས་ལ་དགོད། །རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་ལན་གསུམ་བྱ། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་(༧བ)སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒྲོན་པའི་སེམས་
 ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིང་གར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་རང་གི་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲ་བའི་སྒྲིང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་པའི་རྣམ་
 པར་གྱུར། །ཨོ་སྐྱེད་ཡོ་ག་ཅི་ཏུ་ལྷུང་པ་ཏུ་ཡུ་མི། །ཨོ་སྐྱེད་ཏེ་ས་མ་ཡུ་སྒྲི། །ཏོ་སི་རྒྱུ་

བཟླ་ཡ་ཐུ་ཟུ་ཁྱི། དེང་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་བྱིན་གིས་སྒྲོབ་པར་
འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གི་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་
དགྱིལ་ལའོར་འདི། དགྱིལ་ལའོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་ཞིང་མ་དད་པ་
རྣམས་ལ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞོ་ཞུ་ཡ་མུན་གི་རྒྱུ། ཞུ་ཁྱི་བྱི་ར་རྒྱུ་གིས་ནད་དུ་འཇུག་ །མདྲ་ར་
༡། ལུང་རྩ། ལུང་ཤོ། ལུ་ལུ་ཁྱི། བཟླ་སདུ་ཞུ་རྒྱུ་སྒྱུ་མྱི། ལན་གསུམ་གིས་བསྐོར་བ་བྱ།
རང་ཉིད་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར། ཞོ་སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཐུ་རྩ་ལ་ཐུ་རྩ་ལ་ཐུ་རྩ་ལ་
འི་ཏ་ཏ་ལ་མི། སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་བཟླ་སདུ་ཞུ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལ་མྱི་རྒྱུ། ཞོ་གུ་རུ་ཅ་ན་རྒྱ་ལ། ཐུ་རྩ་ལ་
ཐུ་རྩ་ལ། ཞུ་རྩ་ལ་འི་ཏ་ཏ་ལ་མི། སམ་སདུ་པ་རི་རྒྱ་ལ། ཞུ་རྩ་ལ་འི་ཏ་ཏ་ལ་མི། ཞུ་རྩ་ལ་
ཁྱོད་གིས་གསང་བ་འདི་སུ་ལ་ཡང་མ་སྒྲུ་ཞིག་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པར་
འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་སྒྲིང་ག་ནས་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞོ་
བཟླ་ལ་མི་ཏ་ལུ་ད་ཀ་ཐ་ཐ་ དེང་བྱིན་ཆད་ཁྱོད་གི་བྱུག་ན་དོ་རྩེ་ར་ཡིན་གྱི། རས་བཀའ་
བསྐོར་བ་ལས་མ་འདའ་ཞིག །ཅེས་དམ་བཞག་བཞི་བྱ། རྒྱས་པ་ན། དེང་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་(༥ན)
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་བྱིན་གིས་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གི་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དགྱིལ་ལའོར་འདི། དགྱིལ་ལའོར་དུ་
མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། མ་དད་པ་རྣམས་ལ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་
པ་འབབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་བྱིན་གིས་སྒྲོབ་པ་གིག །དོ་རྩེ་སེམས་
དཔལ་བདག་ལ་དབབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ། རྒྱུ་རྒྱུ་ བསངས། རང་ཉིད་རྒྱུ་ལས་
དོ་རྩེ་རྒྱུ་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱུག་
གཉིས་པར་གསལ་བའི་སྒྱི་བོར་བོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུའི་དགྱིལ་ལའོར་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་
བུམ་པས་མཆོན་པ་ལ་རྟེ་ སྒྲིང་གར་ལོ་བྱུང་བའི་སའི་དགྱིལ་ལའོར་གྲུ་བཞི་བ་སེར་པོ་
ཟུར་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པ་ལ་རྒྱུ། ཞེ་བར་རོ་ལས་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ཟུར་གསུམ་

པ་དམར་པོ་རྩོ་ཞིང་འབར་བ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་ལའོར་
 སྟོན་པོ་གཡོ་བ་གཞུང་དཀྱིབས་ཅན་ཐ་མར་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ་ལ་རྩྭ་དྲག་ཅིང་
 བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཞུགས་ཅན། རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་པས་ལྷ་བའི་མེའི་གནས་སུ་བྱིན་
 པ། སྤྱར་ཡང་རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་པས་སྤྱིང་གའི་ས་འབར་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྱི་བོའི་ཚུ་ལས་
 བདུད་ཅིའི་ཚོགས་བབས་པས་ཚམ་པར་གྱུར། ཨོྭ་རྩྭ་རྩྭ་ བེ་གྱི་དྲ་ན་ན་རྩྭ་རྩྭ་ཕུ་ཕུ།
 ཨ་བེ་ཤ་ཡ་སྤྱི་རྩྭ་ཡ། ར་ར། ར་ར་ཙྰ་ལ་ཡ། ཙྰ་ལ་ཡ། རྩྭ་རྩྭ་ ལྷ་རྩྭ་རྩྭ་ཕུ། ཞེས་པས་ཡེ་
 ཤེས་པ་དབབ་ཅིང་། ཏིཏྱ་བཟླ་ཞེས་བརྟན་པར་བྱ། ཡང་དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་ལའོར་འདིར། །བདག་
 གིས་སྟོབ་མ་འཇུག་པ་འདིའི། །ལྷ་རྩམས་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། །བསོད་ནམས་ཇི་
 ལྟར་དེ་ལྟར་ཤོག །འདི་ཡི་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རིགས་ནི་གང་གི་སྟོད་དུ་འགྱུར། །
 བསོད་ནམས་མཐུ་ཡང་ཇི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་གྱུར་ཅིང་། །ལན་གསུམ་མམ་
 གཅིག་བཟོད། རང་ཉིད་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་གཙོ་བོའི་མདུན་ན་གནས་པར་གྱུར་
 པར་བསམ་ལ། བྲ་དྲི་རྩྭ་བོ་བཟླ་རྩྭ་ ཞེས་མེ་རྟོག་འབུལ། ཨོྭ་བྲ་དྲི་གི་རྩྭ་སྤྱི། ཨི་མི་ས་དུ་མ་དུ་བྲ་ལ། ཞེས་
 རྒྱུང་བའི་དབབ་བསྐྱུར། རང་གི་སྤྱིང་གར་ལྷ་བ་ལ་རྩྭ་ དཔལ་བར་རི། མིག་གཉིས་ལ་ཨོྭ་འོད་
 ཟེར་འབར་བ་རེ་རེ། ཨོྭ་རྩྭ་རྩྭ་སེམས་དཔའ་དེང་ཁྱོད་གྱི། མིག་འབྱེད་པར་ནི་བཙོན་
 པར་མཛད། ཁྱེ་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་འགྱུར་བ། རྩྭ་རྩྭ་མིག་ནི་སྤྱི་ན་མེད། ཅེས་
 མིག་དར་བྱ། རྩྭ་པར་ནི། ད་ནི་དད་པའི་ཕུགས་གྱིས་སྤྱི། །དཀྱིལ་ལའོར་འདི་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོས།
 ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྤྱེས། ཁྱུག་རྒྱ་སྤྱུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །དངོས་
 གྲུབ་ཀྱན་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །དམ་ཚིག་མཚོག་ཏུ་ཁྱོད་འགྱུར་གྱིས། རྩྭ་རྩྭ་པར་རྩྭ་ཅི་
 རོལ་པས། །གསང་སྤྱུགས་རྩམས་ལ་སྤྱུབ་པ་གྱིས། བསྟན་ཏེ་བཟླ་བྲ་བྱ། དཔལ་རྩྭ་
 ལྷ་རྩྭ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རྩྭ་དང་བརྩྭ་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བར་གྱུར། ཨོྭ་རྩྭ་རྩྭ་དཀྱིལ་ལའོར་དཀྱིལ་ལའོར་ཚེན་པོར་བདག་བཞུགས་སོ། །

ཨོྭ་རྣལ་འབྱོར་དགྱིལ་ལའོར་དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་བདག་གིས་མཐོང་། ཨོྭ་གསང་
བའི་དགྱིལ་ལའོར་དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོར་བདག་དབང་(༥ན)བསྐྱར། །ས་མ་ཡ་རྟེ་རྟེ་
རྟེ་ དེ་ལྟར་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ལེན་པ་དངོས་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ལཱའི་དབང་ནི། མཆུལ་ལུལ། སངས་རྒྱུས་
ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡིས། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དབང་བསྐྱར་ལྟར། །བདག་ཀྱང་མགོན་
པོས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །མཆོག་ཀྱང་བདག་ལ་སྦུལ་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་
གདབ། རྟེ་རྟེ་ས་བསངས། སྦྲ་སྦྲ་ལས་སྦྲངས། རང་དང་དབང་རྩལ་བུམ་ཆུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
གྱུར། སྟོང་བའི་རང་ལས་རྟེ་དང་དོ་རྩེ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་དོ་རྩེ་དང་དེལ་བུ་འཛིན་
བས་སྦྲ་མ་གྱི་སྟོན་མོ་གྱི་གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་པར་གྱུར། སྦྲ་མ་དང་གཙོ་
པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྟེ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་གི་ལྟ་རྣམས་སྦྱན་
དངས། རྟེ་རྟེ་པོ་རྟེ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། དབང་རྩལ་
གྱི་ལྟ་ལ་དབང་བསྐྱར། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨུ་རྟེ་སོགས་གྱིས་མཆོད། ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་ཞུ་བ་དབང་རྩལ་བུམ་ཆུར་གྱུར།
སྦྲར་ཡང་། སྦྲ་མ་དང་གཙོ་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྟེ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐྱོགས་
བཅའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྦྱན་དངས་པ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་
རོ་བོར་ཞུ་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར། འདི་ནང་དབང་གི་དོད་ཡིན་པར་གསུང་། སྦྲ་མ་དང་གཙོ་པོ་ཐ་མི་དད་
པའི་ཐུགས་ཀའི་རྟེ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལའོར་བཅས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དབང་
བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་སྦྱན་དངས་པ་རྣམས་ནམ་མཁར་བཞུགས། བསྐྱབས་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་བ་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། སྦྱན་མ་ལ་སོགས་
པའི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་
མཆོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་སྟེང་ཐྱོགས་སུ་འཛིན། སྦྲ་གར་མཛད་ཅིང་རོལ་མོ་

བརྟུང་། མེ་ཏོག་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབེབས། དུག་གིས་ཅུང་ཟད་ཡོ་
བར་བཟུང་བའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་རྣམས་
ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར། གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་
ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྟེན། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཚུགས་མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་བགོགས་བསྐྱུར་པར་
གྱུར། བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་སྟིང་ལ་གནས། ཀྱུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་
པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྩེ། མ་ལུས་སེམས་ཅན་སྟེད་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བཀྲ་
ཤིས་དེས་ནི་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱུར། དབང་བསྐྱུར་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། འམས་
གསུམ་པ་ཡིས་དུག་བྱས་པ། སངས་རྒྱུ་ཀྱུན་ཀྱི་གསང་གསུམ་པའི། གནས་ལས་
བྱུང་བ་སྦྱོན་པར་བྱ། ཁྱོ་ལྷ་བཟོ་ལུ་ད་ཀ་ལ་སྟེ་ཁྱི་ལྟ་ལྟ། སུ་ར་ཏ་ཏུ་ལ་ཏྟ། དེ་ལྟར་བདུད་
རྩི་རྩེ་ཆུས་དབང་བསྐྱུར། ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དྲི་མ་ཐམས་
ཅད་དག ཁྱའི་ལྟག་མ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་འབྱེལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྟོད་པས་དབྱ་
བརྒྱན་པར་གྱུར། འདི་རི་སྐབས་སུ་ཞེ་སྟངས་གི་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོ་གནས་བསྐྱུར་བ་དང་།
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དཔོས་(ཡན)གྲུབ་སྦྱབ་པའི་རུས་པ་བཞག ཁྱུང་བའི་གི་རོ་
པོར་གྱུར་པའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་དགོས་ཤིང་། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་
ཀྱི་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བ་དང་། རུས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་
པར་གྱུར། ལ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། གཉིས་པ་རིན་འབྱུང་གི་དབང་ལ། བསང་སྦྱངས་སོགས་གཞན་སྤྲུལ་དང་འབྲུ་བ་ལ་
རང་དང་དབང་རྣམས་ཅོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཏྱི་དང་རིན་པོ་ཆེ་
ལས་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རིན་ཆེན་སྟོལ་མ་སེར་མོ་གི་
གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་པར་གྱུར། སྤྲུལ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་
ཀའི་རྒྱ་གི་འོད་ཟེར་གིས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྦྱོན་བྱངས། རོ་རྒྱུ་པོ་རྟོ་ཡེ་
ཤེས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། དབང་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐྱུར། རིན་ཆེན་

གུར། ཡུལ་སྒོ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མཆོད། ལུ་བ་ལས་དབང་རྒྱུ་(༥ན)དྲིལ་བུར་གུར། བས། སྒྲིབ་
བར་བྱ། ཡོ་བཟོ་ཡུལ་སྒོ་བ་ཏི་སྒྲིབ་ཡུལ་སྒོ་ཏི་སྒྲིབ་མི། ཏི་སྒྲིབ་བཟོ་ས་མ་ཡ་སྒྲིབ། དབང་བསྐྱར་རྟོ་
རྟོ་བས། རོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བསྐྱར་བར་གུར། གཞན་རྣམས་སྐར་དང་འདྲ། ལྷ་བ་རྣམས་སྐར་གི་དབང་ལ་
བསངས་སྐྱེད་ས། རང་ཉིད་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་གུར། སྐྱོང་བའི་ངང་ལས་ཡོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་རྣམ་
སྐྱར་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་བས་སྐྱོན་མ་དཀར་མོ་གི་གྲུག་དང་ཐོད་
བ་འཛིན་བ་ལ་འབྱུང་བར་གུར། སྐྱ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་བ་སྐྱོན་བྱངས། གཉིས་སུ་མེད་བར་གུར། འདི་ལ་དབང་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཆོག་
མི་དགོས། སྐྱ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐུགས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་སྐྱོན་བར་གུར། ཡོ་བཟོ་ས་དུ་སྒྲིབ་ཡུལ་སྒོ་ཏི་སྒྲིབ་མི། བཟོ་བྱ་མ་
ཡུལ་སྒོ་ཏི་ག་ཏ། གྱི། དཔལ་ཆེ་གོ་མོ་རྟོ་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དབང་
བསྐྱར་རྟོ་རྟོ་ཞེས་བཞགས། རྣམས་སྐྱར་གིས་དབུ་བསྐྱར་བར་གུར། གཞན་རྣམས་སྐར་དང་འདྲ། ལྷན་ཐབས་
རྣམས་སུ་རིགས་ལྟའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སོ་སོར་བྱུང་ནའང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་དབང་ལྷ་ག་ལ། བཀྲ་ཤིས་གང་
ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱོང་ལ་གནས། །ཞེས་སྐྱོན་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ཉིད་བྱུང་བས་དེས་ཆོག་གོ། །དག་
པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟའི་དབང་ཐོབ་ཉོན་མོངས་བ་ལྟའི་དྲི་མ་སྐྱེད་ས། ལུང་པོ་ལྷ་
གནས་བསྐྱར། ཡེ་ཤེས་ལྷ་མངོན་དུ་བྱས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་བསྐྱབ་བ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བཤོད། དུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོ་རྟོ་སྐྱོང་དཔོན་གྱི་དབང་ནི།
(༥བ)མཐུལ་ཐུལ། གང་གིས་བདག་ནི་ཁྱོད་དྲིན་ལས། །རང་དང་གཞན་དོན་ལུས་འབྱུར་
པ། །རྟོ་རྟོ་སྐྱོང་དཔོན་གྱི་ནི་དབང་། །སྐྱོང་བཅའི་གཏེར་གྱིས་བདག་ལ་སྐྱེད། །ལན་གསུམ།
རྩྭ་ རྩྭ་སྐྱོང་བསངས་སྐྱེད་ས། རང་ཉིད་དབང་སྐྱོགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་སང་གོས་བཏེགས་
པའི་སྐྱོང་དུ་རྩྭ་དང་རྟོ་རྟོ་ལས་རྟོ་རྟོ་འཆང་དཀར་པོ་རྟོ་རྟོ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་བས་རྟོ་རྟོ་
སྐྱོམས་མ་དཀར་མོ་གི་གྲུག་དང་ཐོད་བ་འཛིན་བ་ལ་འབྱུང་བར་གུར། ལྷ་བ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་བ་སྐྱོན་

འདས། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། རྩོད་རྒྱུ་ལ་བྱ་བས་འདས་སྐབས་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་དང་ལས་ཀྱི་ལས་བྱུང་
བའི་རྩོད་རྩོད་རྩོད་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་དང་། ཞུ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་རྩོད་རྩོད་སེམས་མའི་ངོ་
བོར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རྒྱས་པར་ན། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རལ་གྱི་ཆེ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་
ཕྱག་བྱས་པ། ལས་གྱི་རལ་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ། བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བྱིར་བྱུངས། །
སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་ཕྱགས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གསང་བའི་རྩོད་
རྩོད་ཡིན་ལ། དེ་དཔལ་པའི་དོན་དུ་རྩོད་རྩོད་འཛིན་པ་རྩོད་རྩོད་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུངས་ཤིག །
ཤེས་རབ་ཐབས་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད། རྩོད་རྩོད་ལ་བྱུང་བྱིར་བྱུངས། ལུ་ཡིས་ཡང་དག་
གྲས་པས་བྱུངས། བྱེད་གྱིས་སྒྲོ་བ་མ་བསྐྱུ་བར་གྱིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པའི་སྒྲོ་རྩོད་ལས་སྒྲོག་པར་སེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩོད་ལས་འཛིན་པ་རྩོད་ལས་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
སྒྲོ་ནས་བྱུངས་ཤིག སྤྱིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་ རྩོད་ཉིད་གྱིས་སྤྱིད་བྱལ་བྱས། རང་
བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལྟན་པའི། སྤྱིད་པ་དམ་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་བརྗོད་དེ་དགོ་ལ། །
བསྐྱེན། ཨོ་མ་རྟུ་བརྩེ་རྩྱ། སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་ཕྱགས་(༩ན)གྱི་ངོ་བོ་ནི་གསང་བའི་རྩོད་
རྩོད་དང་། ཨོ་བརྩེ་གཞུ་རྩོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོ་རྩོད་ལས་སྒྲོག་པ་ནི་རྩོད་ལས་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེན་དུ་
བསམ་ལ། རྩོད་རྩོད་གྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་། ཡིད་གྱི་ལུས་ནི་བརྟན་པ་ཉིད། ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་
བརྗོད། གང་གིས་ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་བརྟན། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། ཞེས་
ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་བཟུང་ལ། རང་རྩོད་རྩོད་འཆང་དུ་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་
འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ལལ་
ལུས་པན་ཆུན་དུ་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྐྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོད་རྩོད་སྒྲོ་བ་དཔོན་
གྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། སྤྱི་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཞེས་པ་ནས། མི་བསྐྱོད་པས་དཔུ་བརྟན་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་
བར་ཆུ་དབང་ལྟར་བྱ། དབང་གི་ལྟ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོ་ནས་ཐིམ་པར་གྱུར། ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་

མངའ་གསོལ་བར་བསམ་ལ། ཨོ་སུ་བྲ་ཉཱི་བརྩ་ཡེ། ཞེས་བརྟན་བཞགས། ཨ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་མཛོད། སྒྲ་མ་དང་
གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཐུགས་འབྲེང་གིས་བསྐྱར་བ་ལས།
རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་བྱུང་། རང་གི་ཁ་ནས་བཞགས་ཏེ་སྟོང་གར་འཁོད་པར་གྱུར་པར་
བསམ་ལ། ཐུགས་གསུམ། ལན་གསུམ་རེ་བཞོད། དེ་ནས་ལྟའི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལས་རིམ། མིག་སྒྲན། མེ་ལོང་།
མདའ་གཞུ། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་མཚན་གྱི་རྗེས་གནང་། རྩོམ་ཆེ་འཛང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱིན་པ། ལུང་བསྟན་(༡༧)ཀྱི་
རྗེས་གནང་། དམ་ཚིག་བསྒྲགས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་འཇུག་ལ་ཡང་བྱེད་པར་ཨ་བྱ་ཀ་རས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱང་།
རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་གསོ་བའི། བདག་འཇུག་ཙམ་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསམ་ལ།
རང་དམ་ཚིག་གསོ་བའི་བདག་འཇུག་ཙམ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ལྡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོག་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
ཟེན་གྱིས་ཆད་ལྟན་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནས་དེ་དག་བྱེད་པར་འདོད་ན། དཀྱིལ་ཚོག་ལྟར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པས་མ་བཞོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངེས་པར་དགོས་པར་སེམས་པས་མ་ཆད་པ་གལ་
ཆེ། དེ་ལྟར་བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལུས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག །ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སྒྲུ་འབྲུབ་པའི་རུས་
པ་དང་བག་ཆགས་བྱེད་པར་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་གསང་དབང་གི་དོན་དུ་རིག་མ་མཚན་ལྟན་
དང་མཐུལ་སྒྲུལ། བྱང་ཆུབ་རྩོམ་སངས་རྒྱས་ལ། །མཛོད་ཆེན་རི་ལྟར་སྒྲུལ་བ་ལྟར། །བདག་
ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་རྩོམ་རིང་བདག་སྟོལ། །ལན་གསུམ། འདི་དང་
ཤར་དབང་གཉིས་ལ་མིག་དར་འཛིང་བ་སོགས་འདྲ། སྒྲ་མ་དང་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་སེམས་དཔའ་
གསུམ་བཅེགས་ཅན་ལ་ཡུམ་རྩོམ་རྩོམ་ཆེ་རོ་ལངས་མ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་
པར་གྱུར། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ཨ་རྒྱ་ཀོའྲུ་ཀྱི། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྒྲས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་
མོ་ཐམས་ཅད་སྒྲན་དངས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་ཆགས་པ་ཆེན་

པོའི་མེས་ལྷ།(༡༠ན)དགའ་བ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལུ་བ་དོ་རྩེ་མོར་
བུའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པར་བྱས། བུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། དོ་རྩེ་ཡིས་ནི་
ལུས་བསྐྱབ་པར། །བྱུང་གིས་ནི་ཤེས་གིས་ལ། །ཡིད་ལས་བྱང་བའི་ཆུ་འབྱུངས་
ཤིག །ཞེས་བདུན་ཅི་མུང་ལ། ཨ་ཏོ་མདུ་སུ་ཁ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱིན་པའི་བྱང་
སེམས་དཀར་དམར་བྱངས་པས་ལུས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེས་ལ། བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་དེས་
པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེས་གསང་
བའི་དབང་ཐོབ། དག་གི་སྒྲིབ་པ་དག །ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་
ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་བྱང་པར་
ཅན་དུ་བྱས་སོ། །དབང་གསུམ་པའི་དོན་དུ་མཆུལ་དང་གསོལ་འདེབས་སྒྲར་བཞིན་བྱ། རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲ་མས་རིག་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་གཏད་པ། དོ་རྩེ་རོ་ལངས་
མ་སྟོན་མོ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་པར་གྱུར། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་ཞེས་པ་
ནས། བཀག་པ། ཨོྱ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ལུ་རྩ་ག་ན་བརྩ་སྒྲུ་མ་ཨ་ལྷ་ཀོའུ་ཏྟ། རང་ཉིད་
དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པ་ལ། སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་
པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔལ་
པོ་དཔལ་མོ་ནུམས་སྒྱུན་དངས། སྒྱི་བོ་ནས་ལྷགས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལུ་བ་སྒྱི་བོ་ནས་མགིན་པར་སྟེབ་པ་ན་དགའ་བ་(༡༠བ)མགིན་པ་
ནས་སྟིང་གར་སྟེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། སྟིང་ག་ནས་ལྷེ་བར་སྟེབ་པ་ན་བྱང་དགའ། ལྷེ་
བ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེབ་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྟེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པའི་བདེ་
བ་དང་སྟོང་བ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །དོན་དམ་འོད་གསལ་
ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་

ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་བཞི་པའི་ཡོན་ཏུ་མཆུལ་སྤུལ། ཁྱོད་ཞབས་པར་སྤོའི་བཀའ་
 དྲིན་གྱིས། །གཙོ་བོ་དབང་བསྐྱར་རྣམ་གསུམ་ཐོབ། །དེ་རིང་རིན་ཆེན་བཞི་པ་ཡང་། །
 བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་
 དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྦྲང་བཞིན་པའི་དུས་ན། སེམས་ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། དོན་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་རང་སྦྲང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྦྱར་བའི་ལུས་ཅན་དང་། དེའི་དུས་ཉིད་
 ན་ཐུགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། སྦྱང་པ་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
 པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་པ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་
 ནོ། །རྒྱས་པ་ལ་སྦྱོར། མཆོག་ཏུ་གསུང་བ་དམ་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ཞིང་ཞུགས་པས་
 ན། །སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བར། །དེ་རིང་བྱེད་(༡༡)ན་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ། །
 བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལ་ནི། །ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་བྱེད་ལ་མེད། །མི་ཚུགས་པ་དང་མ་
 བཅིངས་པར། །གང་ལའང་འཛིགས་མེད་དགའ་བར་གྱིས། །སྤྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་
 ཕྱིར། །སྤྲིད་པའི་ངན་འགོ་ལས་ཁྱོད་འདས། །སྤྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོན་པའི་
 མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་འགྱུར། །དངོས་གྲུབ་དམ་ཆོག་སྒྲིམ་པ་འདི། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་
 བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། །མཆོག་ཏུ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་
 ནོ། །སྦྱོབ་དཔོན་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །དེ་
 བཞིན་ཁྱོས་ནས་སྤྲོན་རྣམས་ལ། །ཉིས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 བུམས་པའི་སེམས། །ནམ་ཡང་ངེས་པར་སྤང་མི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །
 རང་གཞན་ཆོས་ལ་མི་སྤྲད་དོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྦྱིན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་ཉིད་ནི་

བསྟན་མི་བྱ། །བདག་ཉིད་ལུང་པོ་སྤྲད་མི་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་སྟན་མི་དབྱུང་། །གདུག་
པའི་བྱམས་པ་རྟག་ཏུ་སྤངས། །ཆོས་ལ་ཚད་བཟུང་མི་བྱའོ། །དད་ལྡན་སེམས་ཅན་བསྟེན་
མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྟེན་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་རྣམས། །སྟོན་
གི་ཉེས་པ་མི་བརྟོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་མོས་མི་རྒྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤང་བར་མི་
བྱ་སྟེ། །རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་གསང་སྤགས་བསྒྲས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་ལ་སྐྱེས་བསྟེན། །
གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་སྟོན་དེ་བཞིན། །དམ་ཆོག་བག་མེད་པར་གྱུར་ན། །དེ་ཆོ་དགྱིལ་ལའོར་
ངེས་བྲིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྤྲིག་པ་བཤགས། །དེང་བྱོད་སྟེ་བ་འབྲས་
(༡༡བ)བུར་བཅས། །གང་ཕྱིར་འདི་ལ་ལེགས་པར་གནས། །དམ་ཆོག་ལྟ་རྣམས་དང་
མཉམ་པར། །གནས་པར་གྱུར་པར་གཤོམ་མེད། །སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ་ཅན་བཅས་པ། །
ཀུན་གྱིས་ཆོ་ལྡན་དེང་དབང་བསྒྱུར། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །རྒྱལ་སྤྲིད་བདག་
པོར་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་རིང་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །གྲོང་བྱིར་མཆོག་ཏུ་རབ་
ལྷགས་སོ། །དེ་རིང་བྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པ་འདི་ལ་གཤོམ་མེད། །འདི་
ལྟར་ཡིད་ནི་རབ་དང་དོ་རྩེ་ཉིད་དུ་གྱིས། །རང་གི་དམ་ཆོག་མི་ཟད་བདེ་སྟེར་བསྟེན་པར་
གྱིས། །དེ་རིང་འགོ་བ་དེ་ལྟར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་། །མཚུངས་པའི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
བྱེད་རྣམས་བྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བརྟོད། །བསྟེན་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་དང་
སྟོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱང་སྟེ་པའི་སྟོན་སྟེ། །གཙོ་བོས་རྩེ་ལྟར་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་བགྱི། །ཞེས་བརྟོད། །དེ་ནས་གཏང་རྒྱུ་གི་མཆོད་སྤྲུལ། །རང་ཉིད་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་
ནང་དུ་ལྷགས་ཏེ་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར་པར་བསམ། །གཏང་རྒྱུ་གི་མཆོད་བརྟོད་བྱ། །འདོད་དོན་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ། །ཁོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། །ལྟག་ཆད་ཁ་བསྐྱང་པའི་བྱིར་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་བཟུ། །རས་བྲིས་ཡིན་ན།
བསྒྲུབ་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཆ་གཅིག་རང་ལ་ཐིམ། །རང་
ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་གྱི་རྒྱལ་དུ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་

གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་
པའི་སྒྱི་བོར་ཞོ། མགྲིན་པར་ཞུ། བྱགས་ཀར་རྩྭ་གིས་མཆོན་པར་བསམ། དམ་ཆོག་
བ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆ་གཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་(༡༩)པའི་སྒྲུབ་གཞི་འདི་ལ་
བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་མཆོག་དང་བྱུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་སྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞོ་སྒྲུབ་ཏེ་བཟླ་ཡེ་སྒྲུབ། ཞེས་བརྟན་བཞུགས་བྱ། བསམ་གཏན་གྱི་བདག་འཇུག་ཡིན་
ན། བདག་བསྟེན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཉེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཞིན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཆོ་ག་ལྟག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ནས་
སྒྲུབ་པ་པོའི་སློང་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཐ་ན་འང་ཤར་སྒོམ་རྒྱུ་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཉམས་སྒྲུབ་ས་
ཏེ་སྟོན་ལམ་གིས་བཞོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱོལ། །

སྒྲུས་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་ཁྲོས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་། །བདུད་འཛོམས་ཁྲོ་བོའི་
རྒྱལ་པོའི་སྐུར་བཞེངས་པ། །གང་དེའི་སྤྱིན་བྱེད་ཆོ་ག་འདི་བཀོད་པས། །བདག་དང་
མཁའ་མཉམ་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་རྟག་ཏུ་རྗེས་འཛིན་
ཅིང་། །བྱི་ནང་བདུད་སྟེའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བཀོད་པ་
མཐར་ཕྱིན་ནས། །འཇམ་དཔལ་རྩོད་རྩེའི་གོ་འཕང་གྱུར་བོབ་ཤོག །ཅེས་དཔལ་རྩོད་རྩེའི་གསུང་བྱེད་
གྱི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་བདག་འཇུག་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱས་སྒྲུབ་ཀོད་པ་འདི་ནི་རྩུང་སྒྲུབ་པའི་རྩོད་རྩེའི་མཆོན་
གཞན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་སྒྲོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གཙོར་འདོན་ཐོག་བཅའ་གཞིའི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱས་གཞན་ནས་ཁ་
སྒོང་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིག་ཆོགས་ལ་མ་འཛོམ་པར་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་རང་མཆོངས་ལེ་ལོ་ཅན་གཞན་ལ་པན་བྱིར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྐྱལ་སྒྲུབ་སློབ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་འབུག་
ལོར་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་གྱི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་བསྟེན་པའི་བྱུན་མཆོམས་སྒྲུབ་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོར་བས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་
ཞི་ཁྲོས་མཉམ་བཞིན་རྗེས་སྒྲུབ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། །

༡༡། དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་
ཁ་སྐོང་གི་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲིན་ལྟར་མུན་པ་འཛམས་ཤིང་
དངོས་གྲུབ་འོད་དཀར་འགྲེང་པའི་སྒྲ་གཞིན་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གཞུལ་མེད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་
བེ་རྩེ་ཁུན་མའི་ཐེམ་སྐྱེས་ལས་བཅུ་པའོ། །

ན་མོ་བརྩ་རྩི་ར་སྤྲ་ཡ། བཅུ་དྲུག་ཞབས་ཀྱིས་བདུད་དང་གཤིན་རྩིའི་མགོར། མི་
ཟད་བྱོ་བརྩུང་བདུད་དཔུང་བྱེ་མར་བརྒྱལ། བྱི་ནང་གསང་བའི་བདུད་འཛམས་གཤིན་རྩིའི་
གཤེད། འབྲལ་མེད་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་དུ་བཀོད། རང་གཞན་སྤྲིན་ལྟར་བྱང་
ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། ཡེ་ཤེས་མེ་མཚོད་བྱ་ཚུལ་འདི་ན་སྤྲེལ། རེ་ལ་འདིར་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་དང་། གཞི་
བསྟེན་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཁ་སྐོང་གི་ཞི་བའི་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་དང་དག་འདོན་འཐོགས་
ཆགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། དེ་ཡང་སྤང་ས་ཆོག་མ་བྱས་པའི་གཞི་ཡིན་ན། སྟོན་དུ་ས་སྤྲུངས་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། ཐབ་གང་དུ་བྱ་
བའི་གཞི་དེར་གཞི་བདག་གཏོར་མ་ཉེར་སྦྱོད་ནང་མཚོད་ཡུངས་ཀར་རྒྱ་ཐལ་བ་སོགས་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོགས་སུ་རྒྱུད་
པར་བྱ། ཉེན་དེར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུན་མེད་ན་སྤྲད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་སོགས་དགོས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་
ཀྱིས་མཚོད་གཏོར་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རང་གི་བྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཞི་བདག་འཁོར་
བཅས་སྦྱོར་བྱངས། ཇོ་ཁྱེ་ཏུ་པ་ལ་ས་བྲ་རི་སྤྲ་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས། ཤུལ་འི་བར་གྱིས་མཚོད། འབྲུག་སུམ་
བཏགས་པས་ནང་མཚོད་ཀྱང་འབྲལ། ཇོ་ཨ་ཀ་རོ་མུ་ཁི་ས་རྩ་རྩུ་རྩི་ལྟར་བྱུང་ན་དུ་ཇོ་ལྟུ་རྩི་པ་
སྤྲུ། ལན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོ། གང་ཡང་འདིར་གནས་སྤྲ་དང་ལྟ། གཞོད་སྦྱོར་སྦྱོར་བོ་འཕམ་ནི་
(༡ན)གཞན། རེ་དག་རྣམས་ལ་ས་འདི་ནི། བདག་ཁྱེ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་

དེའི་གསེལ་དང་བཅས་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་བདེར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གནང་བ་སྦྱིན་ཏེ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་
པར་བསམ་ལ། དགུས་བཞིན་དུ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར། ཅིས་བཞིན་དེས་བསྐྱར། དེ་ནས་ས་
སྐྱུངས་པ་ནི། རྩི་ཕྱི་བཞིན་ཅིང་ཡུངས་ཀར་ཆུ་ཐལ་བ་རྣམས་ལན་གསུམ་གསུམ་གཏོར། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་དོ་རྩེ་དང་བཅས་
པ་ས་ལ་བཞག་སྟེ། ཞི་ལྷུ་ཁྱི། ས་གཞི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། རྩི་ལྷུ་སྟེ། ས་གཞི་དོ་རྩེའི་རུལ་
སྤྲ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཞི་མེ་དེ་ནི་བཟླ་བ་བཟླ་བ་རྩི་སྟེ། ས་གཞི་དོ་རྩེའི་རང་
བཞིན་དུ་བཅིངས་ཏེ་བརྟན་པར་གྱུར། ཞི་རྩུ་ན་རྩུ་ན་བཟླ་བ་རྩི་སྟེ། རོ་རྩེ་ཁྱི་བོས་
བགོགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་གྱུར། ཅིས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པར་གྱུར། དེ་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་སྐྱུངས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ས་བསྐྱར་བ་དང་སྐྱུང་བ་སོགས་བྱས་ནས་ཐབ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ས་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་པོ་འཕམ་དཀར་པོ་བྱགས་ལ་སོག་
མར་དབུས་བཅའ་ནས་ཆངས་ཟུང་གི་ཐིག་གཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ཐིག་སྐྱུང་བྱུ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་དབུས་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར། དེ་ལ་
སོར་བཞི་བསྟན་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལྟ་རན། ཡང་སོར་བཞི་བསྟན་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ཁ་ཁྱེད། དེ་ལ་དོ་རྩེའི་འཕྲེང་བས་
བསྐྱོར་བ་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུ་པོ་ཐིག་མ་དང་ཆངས་ཐིག་འཕྲད་མཆོམས་ནས་ཐོགས་པའི་སོར་གཉིས་སོར་བའི་མཆོམས་དབུས་
བར་(༡༧)སྐད་བྱ་བརྒྱུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཐིག་པའི་ལ་བྱུ་རྩེས་བཅའ་ཞིང་ཟུར་ཐིག་ནས་ཟུར་ཐིག་བར་ཐིག་སྐྱུང་བརྒྱུད་ནས་
གྲུ་བཞིར་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་ཟུར་བཞི་རྒྱུ་ཕྱེད་དོ་རྩེས་མཆོན་པ་དང་། རྒྱུ་ཐིག་ནང་མ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་རྒྱུ་
པོར་བསྐྱོར་བ་ལྟེ་བ་དང་ཆ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྱིས་ལ་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་ཕྱེ་ལ་སྐྱེད་དུ་སོར་བརྒྱུད་པ་དབངས་སུ་
སོར་གཅིག་པ་བྱ། དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོར་མདོག་དབྱིབས་གདན་གསུམ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ནི་མན་ངག་བྱིས་དབང་དུ་མཛད་
དེ་སྐྱུས་པ་ཡིན་པས་ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བསྐྱུ་སྟེ་ཆོགས་བསྐྱུ་དང་དབུས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་དང་མཆོན་མ་གཞན་ལྟ་མདོག་ ཞི་
བ་རྒྱུད་པ་ལ་དོ་རྩེ་དང་ཐབ་དཀར་པོ་གཞན་རྣམས་མཛོམས་མཆོན། ཡང་ན་བསྐྱུ་དང་ཁ་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕམ་དོ་རྩེ་དང་རྒྱུ་ཕྱེད་དོ་རྩེ་
དཀར་པོ། མཆོན་མ་ལྟ་མདོག་གདམ་ང་ཅན་དུ་མཛད་པ་དེ་གཉིས་གང་བདེ་བྱའོ། ལྟ་རན་གྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་པོ་སྟོག་
ཆགས་མེད་ཅིང་དེ་ཞིམ་པོ་རྒྱུ་པོར་བཅུགས། དེ་དག་ལ་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་དང་ལྟན་པའི་དེ་དཀར་པོས་བྱགས་ལ་མེ་ཏོག་དཀར་
པོ་སེལ་མ་གཅའ་དུ་བགྲམ། ཐབ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བར་དུ་མེ་ཡོལ་དཀར་པོ་ལ་པོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའང་བྱག་ཡིན་བཞིན་

འགོད། མཚན་རྩལ་ནི། རྒྱ་བཞིའི་སྟོང་དྲུང་དང་ཉ་ཕྱིས་སོགས་དཀར་པོའི་ནང་དུ་རྩལ་ནི་ནས་དང་། འོ་མ་དང་། ཅམ་པ་ཀའི་མེ་
ཏོག་པད་དཀར་སོགས་དུག་རིགས་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་ཤ། ཉིལ་ནག །འབྲས་ཡོས། ཅན་དན་དཀར་པོ། ག་ལུར་སོགས་དྲི་དཀར་
པོའི་རྒྱ་དང་ནང་གི་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པའོ། །ཡམས་ཤིང་གི་རྒྱ་ནི་དྲི་ཞིམ་ཅིང་ཆེར་མ་མེད་པའི་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་རྩི་མོའི་
ཁྲུགས་སྤྱིང་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། སྒྲིམས་སུ་མཐེའུ་རྒྱུང་གི་ཆད་ལོ་མ་མ་རྟིང་པ་སྟོན་དང་བཅས་པ་མར་སྤྱང་རྩིས་བྱས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་མར་ཁ། ཉིལ། དུར་བ་སོགས་རྩལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་བདུད་(༡༣)རྩི་དང་མངར་གསུམ་གྱིས་སྒྲགས་ཁྱུད་པར་གྱི་རྩལ་
ནི་ཞོ་འོ་མ་འབྲས་ཟན་འབྲས་ཡོས། ཅན་དན་གྱི་ཡང་གྲུ་ཐང་རྒྱ་དྲི་ཞིམ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའོ། །སོ་རྩི་ནི། གྲུ་ལྷ། སྟོང་ར་མར་
གསུམ་ལ་བཞེད་པས་དེ་བཞིན་དང་། གོས་རྒྱང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་མེ་ལྷ་དང་འདས་ལྷ་གཉིས་ལ་སྟོང་གཡོགས་སྤྱང་
གཡོགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ན་བཟའ་དཀར་པོ་རྒྱང་རེ་རེ་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན་མཚན་རྩལ་དང་བསྐྱེག་རྩལ་དེ་དག་གི་
གདན་རྣམས་ཀྱང་ལས་མཐུན་གྱི་དཀར་པོ་བྱ། དེ་དག་བཤམས་པའི་རྒྱལ་ལ། གཡས་གཡོན་དུ་ཤོམ་རྒྱལ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་
མང་ཡང་རང་རེས་རྣམས་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་འཇམ་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱ་རྣམས་དང་། བསང་རྒྱའི་སྟོང་
སོགས་གཡོན་དུ་དགོད་ཅིང་། གཡས་སུ་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་ལ་འབུལ་རྒྱའི་བསྐྱེག་རྩལ་རྣམས་འབུལ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བྱི་
ནང་རིམ་པ་གཉིས་དང་། དེའི་མཐར་མེ་ལྷའི་གཏོར་མ་དང་སོ་རྩི། བར་ལོ་དུ་མཚན་རྩལ་རྒྱ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་བཀོད། གཞན་ཡང་དགང་བྲུགས། བར་མཚན། རྒྱང་གཡལ། ཐོར་ནས། རྟོར་དྲིལ་སོགས་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་མདུན་
དུ་བཞག །ལས་བུམ་སྤར་སྒྲུབ་ཟིན་བསང་རྒྱ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། མེད་ན་བསྒྲུབ་དགོས་པས་དེའི་རྒྱལ་ནི། བོད་དུ་བཤད་པའི་
རྩལ་ནས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཙང་དང་སྤྱར་བ་ལས་བུམ་དུ་བྲུག་ལ་མདུན་དུ་བཞག །དེ་ཉིད་སྟོས་གྱིས་བདུག་ཅིང་ཨོྲཱི་ཧྲཱིཾ་ཨཱི་
ཀྱི་ཏཱ་ན་ན་ཧྲཱི་པཎ་སྤྱུ། ཞེས་པ་ལོང་བྱང་ན་བརྒྱ་རྩ་དང་དེ་མིན་ལན་བདུན་བསྒྲས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྒོབ་དཔོན་གྱི་
སྟན་ཉ་ཅང་མཐོན་པོ་མིན་པ་ལ་བསྐྱེད་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྲིས་ཤིང་། འདུག་སྤངས་ནི་རྟེན་པ་གཉིས་རྩུང་ཟད་བརྒྱངས་ལ།
རྟེན་(༡༤)མཐིལ་གཉིས་སྤྱར་བ་བསྐྱེད་འདུག་སྤངས་གྱིས་ཁ་ཤར་དུ་བརྟམས་ལ་སྤྱི་བ་གཞན་བཅད། རྟོར་དྲིལ་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐུག་ཚོགས་པར་ལག་པ་རྟོར་དྲིལ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གཞི་བདག་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། ཚོག་དངོས་
ལ་འཇུག་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་ནི་ཐབས་དང་། དྲིལ་བུ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་པའི་
བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྟམ་དུ་བསམ་ལ། ཨོྲཱི་སྤྱི་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སི་རྟི་བཟླ་ས་མ་

ཐུག་ཀྱང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། དེ་ནས་རྫོང་ཆེ་ཆུ་རྒྱུ་ལས་གྲུང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྤྱད་དེ། ཡམ་གིང་དང་མར་ཁུ་སྟོགས་བསྟེན་
རྩམ་རྣམས་ལ་རེག་ཅིང་། ཞི་ཞི་སྤྱད། ཞེས་བཞེད་དེ་རྩམ་རྣམས་བཀྲུས་པར་བསམ་མོ། ཞི་ཞུ་སྤྱད། ཡམ་གིང་།
ཞི་གྲི་སྤྱད། མར་ཁུ། ཞི་རྫོང་སྤྱད། ལུ། ཞི་ཀྱ་རུ་ཀྱ་རུ་སྤྱད། རྩམ་གཞན་(༤༧) རྣམས། དེ་དག་
ལས་གཞན་པའི་རྩམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཞིང་དག་ནས་བདུད་ཅི་ལྟའི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་གིང་ལོ་མ་ཅན་ལས་བྱུང་བའོ། གཙུབ་གིང་ལས་
བྱུང་བའོ། མེ་ཐ་མལ་བའོ། དགོན་པའི་མེ་གང་ཡང་རུང་བ། ཞི་ཞུ་ཉི་ལན་གསུམ་བཞེད་དེ་སྤྱོད་དུ་བཞག་ལ་ཞུན་མར་གྱི་
སྦྱོན་མེ་སྤར་ཞིང་། ཉི་ཉི་ཉི་ལྟེ་བཞེད་ལ་བསང་རྒྱུ་དང་ནང་མཆོད་གིས་མེ་དེ་ལ་གཡས་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་གསུམ་བསངས། དེ་ནས་
སྦྱོན་མེ་དེ་གཙང་ཞིང་གིན་ཏུ་སྐྱམ་པའི་ཅའི་ཆུན་པོ་དང་བཅས་པ་ཐབ་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་ལ། ཞི་བཟླ་རྩ་ལ་རྩ་ལ་རྩ། ཞེས་
བཞེད་ཅིང་གཞི་བཞེད་བསྟེད། ཉི། ཞེས་བཞེད་ཅིང་རྒྱུད་གཡལ་གིས་མེ་སྤར། རྒྱུད་གཡལ་གྱི་ཁ་དོག་ནི་ག་ལུར་ཆུ་ཆུན་ལས་
ལས་བཞི་ཀར་ལྟང་ཁུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱོ། ཞི་ཉི་ཉི་མི་གྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྱེ་ཡེ། ཅས་བཞེད་ལ་མར་ཁུ་ཐུག་གཟར་
བདུན་གྱིས་གྱང་མེ་གསོ། དེ་ནས་ཀྱ་ག་རྣམས་ལག་ཏུ་བཟུང་ལ། ཞི་བཟླ་སུ་ལུ་ ཞེས་ལན་གསུམ་བཞེད་ལ་ཀྱ་ག་
རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དེ་ནས་ ཞི་ཀྱ་ག་འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགོ། ཆངས་པའི་ལྟ་རྣམས་དག་
བྱེད་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཉེས་བྱེད་པ། ཁ་ལས་སྦྱེས་པ་འདབ་མའི་སྤྱིང་། །
བདག་གི་བགོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ཞི་དང་བཀྲ་གིས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བཞེད་
ནས་ཀྱ་ག་སྤྱོད་ལྟའི་མ་མེད་པ་མ་གས་གིང་འདབ་མ་མ་གྲུགས་པ་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བ་གཉིས་གཉིས་ཅེ་མོ་བཞི་བས་པ་རང་གི་
གཡོན་ངོས་ནས་ཅམ་སྟེ་ཐབ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་ལ་རང་ཁ་གང་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་ལ་གར་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་གིས་ཅེ་མོ་གར་དང་སྤྱོད་དང་
ལུབ་དང་བྱང་དུ་བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅེ་མོས་བྱི་མའི་ཅེ་བཞོན་པར་བཀྲུས་གིང་། ཐབ་ཁུང་དུ་(༥༩)ཅེ་མོ་གར་དུ་བསྟན་པའི་ཀྱ་ག་
བ་སྤྱང་གི་རྩ་བ་ལྟ་སྤྱོད་ཅང་ཡང་མི་རིང་བས་གཡོག་གོ། ཀྱ་ག་བཀོད་ཆར་བ་དང་། རྫོང་རྩལ་འཛིན་པའི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས།
བཅོམ་ལྟན་འདས་རྫོང་ཆེ་སེམས་དཔལ་བགོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་བཀྲ་གིས་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱར་བའི་ཆོག་ལོ། དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། བསང་རྒྱལ་ལས་
ལུས་གྱི་ཆུས་ཐབ་བསངས་ཏེ། ཞི་ཉི་ཉི་མི་གྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྱེ་ཡེ། ཅས་བཞེད། ཞི་སྤྱ་སྤྱ་ལྟོ་སམ་རྩྱ་སྤྱ་སྤྱ་

ནྟ་མ་བྱེད་ཅུ་ཉི། ཐབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་པའི་
སྟོང་དུ། སི་དང་དོ་རྩེ་ལས་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ་
ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། གཡས་འོག་མ་གཉིས་
ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨ་འཛིན་པ་ཁུ་བ་
ལས་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་དབྱིབས་ལྡུམ་པོ། སྤྱ་རན་ཁ་ཁྱིར་དང་
བཅས་པ་ཁ་ཁྱིར་ལ་དོ་རྩེའི་ཐེང་བ་དང་། སྤྱ་བཞིར་ཟླ་ཕྱེད་དོ་རྩེས་མཚན་བ། དྲངས་
ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་རི་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་སྒྲུ་གསུམ་པའི་དབུས་
སྤྱ་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་ཉེ་བར་ར་ལས་བབྲང་ཐེང་། དེ་ཡོངས་སྤྱ་གྱུར་པ་ལས། མེ་ལྷ་སྤྱ་
མདོག་དཀར་པོ། དཀར་ནག་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། གཞུག་མར་གནས་
པའི་རིག་མ་དང་གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་སྤྱ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་བབྲང་ཐེང་། གཉིས་
(༥བ)པས་མི་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པ། གསུམ་པ་ན་གྱི་གྲུག་ གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ན་དབྱུག་གྱ་
ཅེ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་ན་སྦྱི་སྒྲུགས། གསུམ་པ་ན་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་
བརྒྱུངས་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཁྱོ་བོའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱགས་ཀར་
མེ་སྒྲུ་གསུམ་པ་རི་ཀྱིས་མཚན་བ། དམ་ཚིག་པའི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་
སྦྱོས་པའི་ཁྱོ་བོ་འདོད་རྒྱལ་ཀྱིས་ཤར་ལྷོ་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་མེ་ལྷ་དྲང་སྟོང་གི་
འཁོར་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་སྦྱུན་དྲངས། བར་བསམ་ལ། ལག་པ་གཡས་མི་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་མཐེ་བོར་
གཡལ་ཅིང་། ཇོ་རྒྱུར་བྱོན་རྒྱུར་བྱོན་འབྱུང་པོ་ཆེ། །ལྷ་ཡི་དྲང་སྟོང་བུམ་ཟེ་མཚོག་ །ཐེག་
སྤྱགས་ཞལ་ཟས་བཞེས་སྤྲད་དུ། །འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། ཇོ་འགྲི་རྩེ་
ངོ་ ཐབ་ཀྱི་མེ་མཚམས་ཀྱི་ཁ་ཁྱིར་གྱི་ཀྱ་ཤའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་གྱུར། ཇོ་རྩེ་རྩེ་མི་
ཀྱི་དྲུ་ན་ན་རྩེ་ཕུ། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསང་རྒྱ་གཏོར་ལ་ཕྱིར་འབྲངས་གི་བགོགས་བསྐྱད། ཇོ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་བྲ་མ་
ར་སང་ཀ་རི་ཕྱོག་ཁྱོ་བྲ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་སྤྱ། ཞེས་པས་ཀྱ་ཤའི་རྒྱན་པོས་ཞལ་བསྐལ་ཀྱིས་སྦྱོད་ནས་བཟེད་ཞལ་དང་པོར་

ལན་གསུམ་གྱིས་བསང་གཏོང་དབུལ། མྱོད་དེ་ཉིད་ནས་མཚུབ་མོས་མེ་ཏོག་སྤངས་ཏེ། ལུ་རྒྱུར་ཁ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནས་མཐེབ་རྒྱུ་
ནས་རིམ་གྱིས་དགོལ་བའི་བྱ་གཞུང་དང་། སྤར་གྱི་བྲོ་ཀླ་འི་གྱི་གནས་སྟེ། **ཨ་ཏུ་མ་འི།** ཞེས་བཟུག་ལ་བཟེད་ཞལ་དང་པོར།
ཞལ་བསིལ་དང་། **དོ་རྩེ་སྟིམ་པ་ཁ་བྱེད་པའི་བྱ་གཞུང་དང་།** **ཨ་རྒྱུ་** ཞེས་སྒྱུར་བས་བཟེད་ཞལ་གཉིས་པར་མཆོད་ཡོན་དང་། ལུ་རྒྱུར་
བཅིངས་ནས་མེ་ཏོག་སྤངས་ལ། ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ་ལུ་རྒྱུར་ཁ་བྱེད་དུ་(༥ན)བསྟན་པའི་མཚུབ་མོ་ནས་རིམ་གྱིས་དགོལ་བའི་
བྱ་གཞུང་དང་། **བླ་བྱ།** ཞེས་སྒྱུར་བས་བཟེད་ཞལ་གསུམ་པར་ཞབས་བསིལ་དབུལ། **ཨོ་མུང་ག་རུ་རོ་** ཞེས་བསང་དམ་ཆོག་
པ་དང་ཉེ་བར་དཔྱག་ **ཨོ་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་** གིས་དམ་ཆོག་པ་ལ་གཞུག་ **ཨོ་བུ་བླ་བྱ་** གིས་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིངས། **ཨོ་ཁ་རྒྱ་རོ་** སྟེ་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། **དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར།** ཞེས་བརྗོད་དེ་རྩེ་རིལ་གྱིས་འཁྱུད་པའི་བྱ་གཞུང་
ལག་པ་གཉིས་མེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་གཞུག་པ་སྟོགས་བྱའོ། །དེ་ནས། **ཨོ་ཨུ་རྒྱུ་བླ་བྱ་ར་སང་ག་རི་**
བྲོ་ཀླ་འི་བླ་བྱ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ **ཨ་ཏུ་མ་འི།** **ཨ་རྒྱུ།** **བླ་བྱ།** ཞེས་སྒྱུར་ནས་གོང་ལྟར་དབུལ། **ཨོ་ཨ་མུ་ཡེ་ཨུ་དི་**
བླ་ཨུ་དི་བླ། **ཨུ་བི་ག་ཨུ་བི་ག།** **མ་རུ་བླ་ཡེ་རྒྱ་བླ་ག་བླ་བ་རྒྱ་ཡ་བཟོ་བླ་ཡེ་ཨུ་རྒྱུ།** དེ་
བཞིན་དུ། **རྒྱ་བེ།** **ཨ་ལོ་གེ།** **ཁ་རྒྱེ།** **ཅི་མི་བྱ།** **གུ་ཨུ་རྒྱུ་རྒྱུ།** ཞེས་ཉེར་སྟོད་གིས་མཆོད། **ཨོ་ཨ་མུ་ཡེ་**
ཞེས་པ་ནས། **བླ་རུ་རྒྱ་ཡ།** **ཨོ་ཨུ་རྒྱུ།** ཞེས་བསང་ནས་མཆོད་དབུལ། རིལ་སྒྲ་བས་དང་བཅས་པས། **འཛིག་རྟེན་**
དབང་བྱུག་ཆངས་དབང་མགོན་གྱི་སྤྲུལ། **མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འགྲོལ་** དབང་བསྐྱར་བ། །
ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྟེན། **འཛིན་བྱེད་མེ་ལྷ་ཉིད་ལ་རྣམ་**
པར་འདུད། **ཆངས་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་སྤྲུལ།** **མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྟོང་མཆོག།**
འབྱུང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྱུབས་པའི་ཕྱིར། **ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སྒྱུར་སྒྱུལ་བ།** **འཛིག་སྤྲུལ་**
སྤྲུལ་གྱུབ་པའི་དྲང་སྟོང་རྒྱུལ། **ཉོན་མོངས་བསྟེན་པའི་ཤེས་རབ་འོད།** **འབྲས་པའི་**
མེ་བཞིན་གཟི་བརྗིད་འབར། **མཛོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུལ་ཞབས་དང་ལྷན།** **འཛིག་ཐམས་**
གྱིས་སྒྱུལ་པས་ཐེག་པ་ལྷིབས། **འཛིག་སྤྲུལ་གསུང་ཞིང་བགྱང་སྟེང་འཛིན།** **འབྱུང་**
ཕྱི་བཅུད་ལྷན་སྒྱུ་རྒྱེ་བསྐྱམས། **ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཕྱི་ཡོངས་ལ་བསིལ།** **ཉིས་པའི་སྟོན་**
བྲལ་ཆངས་པར་སྟོད། **འཛིག་རྟེན་གནས་ཀྱང་མུ་ངན་འདས།** **ཞི་བ་བརྟེན་ཀྱང་ཐུགས་**

རྗེ་ཆེ། །དེ་བས་བསྟོད་དེ་ཕྱག་ཀྱང་འཆལ། །ཞེས་པས་བསྟོད། ཞི་བཟླ་ཨ་ན་ལ་མ་རྒྱ་ཏ་ཱ་
ལ་ཱ་ལ་ཡ། མཛ་རྩ་སྤྱི་ཀྱ་ཤ། མཛ་རྩ་ན་རྩྱ་པའ། དྲི་བྱ་རྩ་རྩྱ་བེ་རྩ་ས་མ་ཡ་སྤྱི། ས་མ་
ཡ་རྟ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་དམ་ཚིག་བསྒྲགས། དམ་བསྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དོ་རྩེ་ཆེ་གསུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་སོགས་
ཕྱག་ལེན་མང་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་སྐབས་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་བར་མ་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་
ནས། མེ་ལྷའི་ལྷགས་དོ་རྗེའི་རྣམ་པ་ཅན་དཀར་པོ་ལ་རི་ཡིག་དང་། དགང་སྒྲགས་ཀྱི་ཁ་
ལ་རྩྱ་ཡིག་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པས་མཚན་པར་གྱུར། བར་བསམས་ལག་པག་ཡོན་པའི་
ཁྱུ་རྒྱུ་བཅུངས་པའི་སྟེང་ནས་མཐེ་བོང་བཀའ་པའི་ཁྱུ་རྒྱུ་པའི་མཛུབ་མོ་བརྒྱུངས་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བྱས་པས་དགང་གཟར་མར་
ཁྱས་གང་བ་བཟུང་། གཡས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁྱུ་རྒྱུ་པ་ཁ་ཐུར་དུ་སྐྱབ་ལ་སྒྲགས་གཟར་གྱི་ཕྱ་བ་བཟུང་སྟེ་
གཡོན་པའི་མཛུབ་མོའི་ཐད་ཀར་གཡས་པའི་ཁྱུ་རྒྱུ་བཞག་ནས། དགང་གཟར་གྱི་ཁར་སྒྲགས་གཟར་གྱི་མགོ་བཞག་ནས་འཛིན་
པ། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱས་ལག་པ་གཉིས་པས་མོའི་ནང་ནས་ཐྱིར་མི་འདའ་བར་གཡས་སུ་བསྐྱོར་རྟེ། མེ་ལྷའི་ཞལ་ཅུང་ཟད་
གདངས་པར། དགང་སྒྲགས་གསུམ་མམ་བདུན། མེ་ལྷའི་སྒྲགས་ལ་སྤེལ་ཚིག་བཏགས་ལ་དབུལ་རྟེ། (ཡན)སྒྲགས་ནི། ཞི་
ཨ་ལྷ་ཡེ་ཨ་དེ་བྱ་ཨ་དེ་བྱ། ཨ་བི་ཤ་ཡ་ཨ་བི་ཤ་ཡ། མ་རྒྱ་བྱི་ཡེ་རྒྱ་བྱ་ཀྱ་བྱ་བ་རྒྱ་ལ།
བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བཅས་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བ་དང་། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཉིང་དེ་
འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་སྒྲགས་མ་དག་པ་དང་ཆོག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེཾ་
ཀྱ་རུ་ཡེ་སྤྱད། ཞེས་མར་ཁྱུ་སྒྲགས་གཟར་བདུན་ཕུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། སྐབས་འདིར་མེ་ལ་བགེགས་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས། ཡོད་ན་སེལ་བའི་ཐབས་སྒྱིན་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཆོག་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
ཡམ་ཤིང་གཉིས་གཉིས་སྐྱར་བ་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་མཚོག་སྤྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཅེ་མོ་ལྷ་ལ་བསྟན་ནས་དབུལ་ཞིང་།
ཡམ་ཤིང་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཞི་ཨ་ལྷ་ཡེ་ཨ་དེ་བྱ་ཨ་དེ་བྱ།
ཨ་བི་ཤ་ཨ་བི་ཤ་མ་རྒྱ་བྱི་ཡེ། རྒྱ་བྱ་ཀྱ་བྱ་བ་རྒྱ་ལ། ཞི་བོ་རྩི་བྱི་ལ། བདག་ཅག་དཔོན་

སློབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་= བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཡང་གཟི་
 བརྩིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་།
 ལྷགས་མ་དག་པ་དང་ཚོག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེཾྱ་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་མར་
 ལུལ། ཞི་ལྷག་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་ན་ཡ། ཞི་ལྷག་ཡེ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས།
 (༥)བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་འབྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཉིང་དེ་
 འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་ལྷགས་མ་དག་པ་དང་ཚོག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེཾྱ་
 རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཉིལ་ལ། ཞི་ལྷག་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་ན་ཡ། ཞི་སམ་ཐ་བླ་པོ་ཏ་ན་བརྩེ་ཡེ།
 བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་སྤྲིག་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་
 ཞིང་། ལྷགས་མ་===== ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེཾྱ་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་དུར་བ་གཉིས་གཉིས་སྦྱར་ནས་
 དབུལ་ཞིང་། ཞི་ལྷག་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་ན་ཡ། ཞི་བརྩེ་ལྷ་ཡུཤེ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་
 ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ཚོ་མཐར་བྱིན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
 མི་གསལ་ཞིང་། ལྷགས་མ་===== ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེཾྱ་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་འབྲས་མ་
 གྲུགས་པ་སྟེ་མ་ཆགས་པའི་འབྲས་བཟང་པོ་དགོས་ཀྱི་མ་ཐུས་པའི་ཤུན་པ་ཅན་རིགས་བཟང་པོ་མིན་པས་མི་རུང་ངོ་། ཞི་ལྷག་
 ཡེ། ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་ན་ཡ། ཞི་བརྩེ་ལྷ་ཡེ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་
 པ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་===== ལྷགས་མ་=====
 ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེཾྱ་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཞོ་བུ་ལ། ཞི་ལྷག་ཡེ། ཞེས་པ་ནས།
 བ་ཏ་ན་ཡ། ཞི་སམ་ཐ་སྤྲེ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་བདེ་
 བ་མཚོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་===== ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཤེཾྱ་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཀྱ་ཤ་གཉིས་སྦྱར་ནས་དབུལ་ཞིང་། ཞི་ལྷག་ཡེ། (༥) ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་ན་ཡ།
 ཞི་ལྷ་བྱ་ཉི་ཏ་ཏ་བརྩེ་ཡེ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་བསྐྱེད་
 བ་མཚོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གྲིབ་དང་མི་གཅོད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་

ཁྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩྱ་རྩྱ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་བསང་གཏོར། ཞལ་བསིལ། མཆོད་
ཡོན། ཞབས་བསིལ། གྲི། མེ་ཏོག་ཁབ་དུག་སྟོན། མར་མེ། ཞལ་བས་རོལ་མོ་ལ་སོགས་
བ་རྣམས་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་རྣམ་པ་མཆོད་རྟེན་བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་
དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཨོྭ་ཕྱོག་ཏི་ཨུཾ་ཧྱཱི། དེ་བཞིན་ལྷ།
ཕྱོག་འཛིག་ལས་སྟེ། ཨུཾ་མ་ཏི། ཨུཾ། སྤྱི། གུ་རྟེ། སྤྱེ། རྩེ། རྩེ་པེ། ཨ་ལོ་གེ། ཁི་མི་བྱ། བཟླ་
ཨུཾ་ཧྱཱི། རྩེ་པེ། བཟླ། གུ་རྟེ། རྩེ་པེ། བཟླ་ཨུཾ་ཧྱཱི། རྣམས་(༧ན)བཙུག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། དེ་ནས་རྟེན་སྦྱོང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས། ཨོྭ་ཨོྭ་སྤྱུ་རྟེ། ཞེས་བ་ནས། བདུད་རྩི་ལཱ་འོ་
བོར་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་བཞེད། དེ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི། མེ་ལྷ་འི་ཕུགས་ཀར་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་རྩེ་
འབར་བའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ན་པོ་ཆེའི་ཡ་
གྲུ་སེར་པོས་བསྐོར་བའི་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བཞེད་པ་ནས། གཞལ་གཞལ་དུ་རི་དྲགས་པོ་
མོ་དང་བཅས་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་
རྩུང་བྱེད་དམར་པའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་བྲུ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན།
དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ལས་དོ་རྩེ་རྩྱ་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཆེན་པོ། ཞེས་བ་ནས། ཕུགས་ཀར་ཕུགས་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་རྩྱ་སྟོན་པོ། ཞེས་པའི་བར་
སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བཞེད། དེ་ནས། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཕུགས་ཀར། ཞེས་སོགས་སེམས་དཔའ་གསུམ་
བཙུགས་ཀྱང་བསྟོན། གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱེད་ན། མེ་ལྷ་འི་ཕུགས་ཀར་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་རྩེ་འབར་བའི་
དབུས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་རྩུང་བྱེད་དམར་པའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་
དུ་སྟོ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་བྲུ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན། དེའི་སྟེང་དུ། ཞེས་སོགས་གོང་བཞིན། ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་བེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། ཞེས་པའི་བར་བཞེད། དེ་ནས་ལག་གཞལ་
དོ་རྩེ་དང་བཅས་པས་སྟོན་འཛིན་ལ་དབྱངས་དང་བཅས་པས་སྦྱོན་འཕྲོན་པ་ནི། རྩེ་ འཛམ་དཔལ་རང་བཞིན་ཆོས་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་དངོས། ཞེས་བ་ནས། བཞུགས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའི་(༧བ)བར་དང་། ཨོྭ་རྩྱེ་རྩྱེ་

ནས། ཀྲུ་རུ་སྤྲུ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་
བསྒྲུམ་པ་དང་འདྲ་བའི་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲོད་དངས། ཨོྩ་རྩི་རྩི་ནས། ཅུ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་
བཏབ། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཞིང་སྤྱུ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཚོགས་
འཕྲོ་བར་གྱུར། དེ་ནས། དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཡིད་འོང་བའི། སྤྲུགས་ཀྱི་བསང་གཏོར་མཆོག་
འདི་དག། བདག་གིས་དད་པས་འབུལ་ལགས་གྱིས། བཞེས་ནས་བདག་ལ་བཀའ་
དྲིན་སྦྱུལ། ཨོྩ་ལྷ་རྩི་བྱ་སྒྲ་ར་སང་ཀ་རི་བོ་ཀླུ་ཁྱི་བྱ་རྩི་རྩི་རྩི་སྤྲུ། དེ་བཞིན་དུ། བསང་གཏོར་གྱི་གནས་
སྤྲུ་ཞལ་བསིལ། མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། དྲོ་ཀླའི་གནས་སྤྲུ། ཨུ་མ་ཁྱི་ཁྱི། ཨུ་མྱོ། དུ་བྱོ།
ཞེས་སྤྲུ། དེ་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྤྱུ། ཞེས་སྤྲུ་གསུངས། སྤྲོད་དུ་འགྲོ་
བའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་མཆོད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྤྲུ་གསུངས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཡང་འབུལ། འདི་མཆོད་པ་དང་
འདོད་ཡོན་འབུལ་སྤྲུགས་སྤྲུ་པ་རི་སྤྲུ་ར་ཞེས་པ་དོར་དགོས། བསྤྲུ་ན་སྤྲུགས་རྒྱང་པས་གྲང་འབུལ་ཆོག། ཨོྩ་ལ་མཆོད་ཀྱི་
རྩི་པར། ཨོྩ་ལྷ་རྩི་གིས་ནང་མཆོད་འབུལ། དེ་ནས། རྩི། འཇམ་དཔལ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་
མདོག་ཅན། ཞེས་པ་ནས། མཉམ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་པོ། བསྤྲུ་ན།
གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བྱུང་བའི་སྤྱུ། ཞེས་པ་ནས། འཛིགས་བྱེད་གཤིན་རྩེ་གཤིད་ལ་
ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱོད། ལྷ་འི་(༡༠ན)ལྷགས་རྩི་རྩེའི་རྣམ་པ་ཅན་དཀར་པོ་
ལ་རི་ཡིག་གིས་མཆོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་བསྐྱེད་རྩེ་རྣམས་འབུལ་བའི་ཐོག་མར། ཨོྩ་རྩི་རྩི་མི་གྱི་དྲུ་ན་
ན་རྩི་པར། བདག་ཅག་དཔོན་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བཅས་
པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་
ཞིང་། སྤྲུགས་མ་དག་པ་དང་ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེད་ཀྱི་རྩི་ལྷ་སྤྲུ།
ཞེས་ཐོག་མར་སྤྲུ་མི་ཆོག་སྤྲུ་བའི་མར་ཁྱེད་སྤྲུགས་གཟར་བདུན་སྤྱུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བསྐྱེད་རྩེ་འབུལ་བའི་ཆོ་སྤྲོད་ལྷ་འི་

ཆད་ཀྱི་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཀྱུ་ཤུལ། ཞི་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ཞི་ཨ་པ་ཏི་ཏ་ཏ་བཟླ་ཡ། བདག་
 (༡༡ན)ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་བསྐྱེད་བ་མཆོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པ་དང་ཏིང་པེ་འཛིན་ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་ག་ཞུགས་ཞུགས་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ལུང་སྤྲུལ་ཀྱུ་ཤུལ། ཞི་
 རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ཞི་སྤྲུལ་ཨ་པ་ཏི་ཏ་ཏ་ཞུགས་ཞུགས་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། བདག་ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་
 བགཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་ཏིང་པེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་། ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་
 ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་སྤྲུལ་ཤྱོད་ཞི་བཟླ་བེ་ཟླ་ཡ། བདག་
 ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ཞོར་དང་འབྲུ་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པ་དང་ཏིང་པེ་འཛིན་ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་ག་ཞུགས་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ནས་ཤྱོད་ཞི་
 རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ཞི་མ་རྒྱ་བེ་གྲུ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ལྷུང་བའི་
 རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོ་གས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཏིང་པེ་འཛིན་ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་
 ག་ཞུགས་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་སྤྲུལ་ཤྱོད་ཞི་མ་རྒྱ་བེ་གྲུ་ཡ། བདག་
 ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་སྤྲུལ་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་
 ཏིང་པེ་འཛིན་ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་ག་ཞུགས་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་སྤྲུལ་ཤྱོད་ཞི་
 རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ཞི་བཟླ་བེ་གྲུ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ནད་
 དང་ཏིང་པེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་། ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་
 པ་ཐམས་ཅད་(༡༡བ)ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་པ་ལ། ཞི་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ཞི་བདག་ཅག་
 དཔོན་སྒོ་བ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ཏིང་པེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་། ཞུགས་ཞུགས་ཆོ་ག་
 ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲུལ། འདི་ལན་གཅིག་ཙམ་འབུམ་བ་
 རྒྱལ་ལོན་དུ་ཡོད། ལྷུང་ལྷུང་གསལ་ཀ་ནས་སྤྲུལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་དཀར་པོ་
 བདུད་ཅིས་གང་བ་ཐོགས་ནས། བསྐྱེད་བ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ལ་གནས་པ་ལ་བྱས་
 བྱས་པས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ལུས་ཤེལ་ལྷུང་

གྱུར། བར་བསམ་ལ། ཞི་རྩེ་ཕྱི་མི་གི་དྲ་ན་ན་རྩེ་པའ། ཞེས་གཙོ་བོའི་སྐྱེས་ཀྱིས་མར་ཁུ་དགང་སྐྱེས་པ་དུན་ནམ་
གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་དུས་ཤིང་། ཞི་ལྷེ་རྩེ་བྱ་མ་ར་སང་ཀུ་རི་ལ་རྩེ་བྱ་དྲི་རྩེ་རྩེ་སྐྱེས། ཞི་ལྷེ་རྩེ་བྱ་མ་ར་
སང་ཀུ་རི་བྱ་ཁྱི་རྩེ་བྱ་དྲི་རྩེ་སྐྱེས། ཞི་ལྷེ་རྩེ་བྱ་མ་ར་སང་ཀུ་རི་ལ་རྩེ་མ་ཁྱི་རྩེ་བྱ་དྲི་རྩེ་རྩེ་སྐྱེས།
ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་མཆོད་ཡོན། བསང་གཏོར་ཞལ་བསིལ་གསུམ་འབུལ། སྐབ་འཇམ་ཡང་བ་ལྷ་ཡི་གོས། ཞེས་སྐྱེས་
དང་། ཞི་བཟླ་མ་ས་སྐྱེས་སྐྱེས། ཞེས་པས་སྐྱོད་གཡོགས་དང་སྐྱོད་གཡོགས་ཀྱི་དོན་གོས་བྱུང་གསར་པ་མེ་ནང་དུ་འབུལ་ཞིང་ལྷ་
ལན་བཟའ་སྐྱེས་བར་བསམ། ཞི་བཟླ་ཏི་བུ་ལ་ཡི་སྐྱེས། ཞེས་པས་སྐྱོད་དུལ། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་དམ་པ་འདི། །
ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་ཉེར་སྦྱོང་རོལ་མོ་དུལ། ཨེ་མ་རྩོ་མཆོད་པ་སྐྱེས་མེད། ཞེས་
སྐྱེས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྐྱེས། ཞི་རྩེ་ཕྱི་མི་གི་དྲ་ན་ན་རྩེ་པའ། ཞི་
ལྷེ་རྩེ། ཞེས་ནང་མཆོད་དུལ། གཉིས་མེད་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་བྱུང་པའི་སྐྱེ། ཞེས་པ་ནས། འཛིགས་
བྱེད་གཤེན་ཆེ་གཤེད་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་བྱུག་བྱས་ནས། ཞི་ལྷེ་རྩེ་བྱ་མ་
ར་སང་ཀུ་རི་ལ་རྩེ་བྱ་དྲི་རྩེ་རྩེ་སྐྱེས། ཞེས་མཆོད་ཡོན་དུལ། དེ་ནས་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱེད་ལྷེ་ཏོག་
དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱོང་ཁར་སྐྱེས་ནས། གང་ཡང་བདག་སྒོ་མོངས་པ་ཡིས། ཉིས་བྱས་བྱུང་ཟད་གང་
བཟུང་པ། གང་བྱེད་ལུས་ཅན་སྐྱེས་པ་ཡིན་བྱེད། མགོན་ཁྱོད་དེ་ཀུན་བཟོད་མཛོད་
རིགས། མ་རྩོད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། གང་ཡང་རུས་པ་མ་མཆོས་པས། འདིར་ནི་བྱ་
བ་གང་བཟུང་པ། དེ་ཀུན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་མཛོད་རིགས། ཞི་བཟླ་སང་ལྷེ། ཞེས་མང་དུ་བཟོད་
ནས། གཤེན་ཆེ་གཤེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བསྐྱེས་པར་བྱའོ། དེའི་རྩེས་ལ། ཞི་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་
མཛོད། རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱོལ། ཁངས་རྒྱས་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། །
སྐྱེས་ཡང་འབྱོན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞི་ལྷེ་བཟླ་མུལ་ཤེས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
གནས་སུ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཅེས་བཟོད་ཅིང་བསམ་དེ་
ནས་སྐྱེས་ཡང་འཛིག་རྩོན་པའི་མེ་ལྷ་མཆོད་པ་ནི། ཞི་ལྷེ་སྐྱེས། ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་བྱ་ལ། སྐྱེས་དྲི་རྩེ་རྩེ་སྐྱེས།
དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་བུ། ཨེ་ལོ་ག། གཞུ། བེ་མི་བྱ། གཞུ་དྲི་རྩེ་རྩེ་སྐྱེས། ཞེས་ཉེར་སྦྱོང་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་

(1) 25) མཚན། ཞི་ཨགྲུ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། ཏ་བླ་ཀ་བླ་བ་ཏ་ན་ཡ་ཞི་ཨགྲུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནང་མཚན་
འབྲུལ། ཞི་ཨགྲུ་ཏི་བླ་མ་ར་སང་ཀ་རི་བླ་ཀ་འི་བླ་ཏི་ཚྭ་ཏི་སྒྲུ་ཞེས་པས་བསང་གཏོར། དེ་བཞིན་ལྟ། ཨུཌུམ་
འི། ཞེས་པས་ཞལ་བསིལ། ཞི་བརྩ་ཏི་བླ་ལ་ཡེ་སྒྲུ་ཞེས་པས་སོ་མེ། ཞི་བརྩ་མ་ས་བླ་སྒྲུ་ཞེས་པས་
གོས་གསལ་པ་རྒྱམས་ལུལ་ནས། སྒྲུ་ཡང་ཡམ་ཤིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་རྩལ་ལྷག་མ་རྒྱམས་འི་མ་པར་འབྲུལ་བ་ནི། ཞི་ཨགྲུ་ཡེ།
ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་རྒྱ་ཡ་ཞི་བོ་རྟེ་བླ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་གཟི་བརྩིད་ལུས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་གྱི་རུ་
ཡེ་སྒྲུ་ཞེས་པ་ནས། ཞི་ཨགྲུ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་རྒྱ་ཡ་ཞི་བརྩ་སྒྲུ་འི། བདག་ཅག་དཔོན་
སྟོབ་ཅེས་པ་ནས། བད་ཐམས་ཅད་ཤེལ་གྱི་རུ་ཡེ་སྒྲུ་ཞི་ཨགྲུ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་རྒྱ་ཡ། བདག་
ཅག་དཔོན་སྟོབ་ཅེས་པ་ནས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་གྱི་རུ་ཡེ་སྒྲུ་ཞེས་གོང་དུ་འཛིག་རྟེན་
པའི་མེ་ལྟའི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཚང་མ་འབྲུལ། དེ་ནས་དེལ་སྒྲུབས་དང་བཅས། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ཚངས་
དབང་མགོན་གྱི་སྒྲས། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད་ནས། ཞི་ཨགྲུ་ཏི་བླ་མ་ར་སང་ཀ་རི་ཨུཌུམ་འི་བླ་ཏི་ཚྭ་ཏི་
སྒྲུ་ཞེས་པསིལ། དེ་བཞིན་ལྟ། བླ་ཀ་འི་གྱིས་བསང་གཏོར་ལུལ་ནས། ཞི་ཨགྲུ་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། སྟེ་
བླ་ཏི་ཚྭ་ཏི་སྒྲུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ།
འོ་མོ་ནང་མཚན་དང་བཅས་པས་མཚན། དེ་ནས་གཏོར་མ་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་(1) 26) བརྒྱབས་ཏེ། ཞི་ཨགྲུ་
ཡེ་ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་རྒྱ་ཡ། ཨ་ཀ་རི་ལུ་འི་སང་རྒྱུ་འི་ཨུ་བླ་བླ་ན་ཏུ་ཞི་ཨགྲུ་ཏི་ཡེ་སྒྲུ་
ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་ལུལ། ཞི་ཨགྲུ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། བ་ཏ་རྒྱ་ཡ། སྟེ་བླ་ཏི་ཚྭ་ཏི་ཡེ་སྒྲུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ།
ཡེ། ཨ་ཀ་རི་ལུ་འི་སང་རྒྱུ་འི་སྟེ་བླ་ཏི་ཚྭ་ཏི་སྒྲུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ། ཞེས་ལྟ།
བཅས་པས། མེ་སྟེ་སྟེ་བླ་བླ་བའི་ལྟ། ཁྱད་སྟོང་རྒྱལ་པོ་གཏོན་གྱི་བདག་ ཤེས་ལྟེ་མེ་ལྟའི་
ཚོགས་བཅས་ལ། མཚན་ཅིང་བསྟོད་དེ་ལྷག་ཀྱང་འཚལ། མཚན་སྟེན་གཏོར་མ་འདི་
བསྟོམས་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། བད་མེད་ཚོ་དང་དབང་ལྷག་
དང་། དབང་དང་གྲགས་དང་སྒྲུལ་བ་བཟང་། ལོངས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཐོབ་ཅིང་། ཞི་

དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྟོལ། །དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་
བདག་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གོགས་མཛོད། །དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་
རྣམས་དང་། །གདོན་དང་བགེགས་རྣམས་མེད་པར་མཛོད། །མི་ལམ་ངན་དང་མཚན་མ་
ངན། །བྱ་བྱེད་ངན་པ་མེད་པར་མཛོད། །འཛིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །འབྲུ་
རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། །བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་
འདོད་པ་ཀྱན་འབྲུབ་ཤོག །ཞི་ཞུ་ཉེ་བྱ་མ་ར་སད་ཀ་རི་ཡ་རྒྱུ་བྱ་ཉེ་རྩེ་རྩེ་སྤྱོད། །གང་ཡང་
བདག་སྟོམས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཀྱན་བྱོད་ཀྱི་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞི་བཟོ་སུ་
ཞུ་ རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན། །སྦྱབ་(༡༣བ)བྱེད་སྤྱོད་བྱ་བ་གཤེགས། རི་བཞིན་
དུས་སྤྱུ་རྩེ་བྱོན་ཞིང་། །བདག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྦྱབས། །ཞི་ཞུ་ཉེ་བྱ་མ་ལྟ་
ཡེ་ཤེས་པ་རང་གི་གནས་སྤྱོད་གཤེགས། །དམ་ཚིག་པ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར།

སྦྱས་པ། མང་མང་བདུད་དཔལ་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞིང་། །ཟབ་ཟབ་གཞན་
ལས་སྤུལ་བྱུང་རྟེན་པ་ལོ། །ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ་བའི་ཐབས་མཚོག་བསྟེན་པའི་སྐབས། །
ཉེར་མཁོའི་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་འབད་མཐུས། །བདག་སོགས་འགོ་བའི་ལས་
ཉོན་སྤུལ་པའི་དཔལ། །ཐུགས་རྩེའི་འོད་བརྒྱ་འབར་བས་རིང་བསྐྱེད་ནས། །ཉེ་སྦྱོར་སྦྱོད་
པའི་གཞུགས་བརྟན་ངོ་མཚར་ཅན། །མདོན་སྤུལ་མིག་གི་དགའ་སྟོན་འབྱུང་བ་དང་། །
ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བྱོལ་ཡིས། །འབྲལ་མེད་རྩེས་སྤུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག །ཅིས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་ལས་རུང་དང་གཞི་བསྟེན་སོ་སོའི་སྐབས་ཁ་སྐོང་གི་ཞི་བའི་སྦྱོར་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་འདོན་སྤྱོད་སྤུལ་བཞེད་པ་འདི་ནི་གཤིན་རྟེན་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྤུལ་མིང་འཛིན་པ་སྟོབ་བཟང་ལུང་རྟོགས་
བསྟེན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྤུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྟ་པ་ལྟགས་འབྲུག་ལོར་ལྟ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་
རང་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་རང་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་ཐུར་སྤྱོད་སྤུལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་
ཞི་བྱོལ་མཉམ་བཞིན་དུ་རྩེས་སྤུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །སྤྱོད་མཛོད་ལོ།

༡༡། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་པའི་མཛུགས་རྩེ་
མེ་ལྷ་ཐབ་རྩེ་འགྲུགས་པའི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་མཚོ་ཆེན་
འཕེལ་བའི་བདུད་རྩིའི་ཟེར་འཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་གསུམ་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྟོད་པའི་བེ་རྩེར་ཁྱེན་མའི་ཐེམ་
སྐྱེས་ལས་བརྩུ་གཅིག་པའོ། །

སྐབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཚ་བའི་སྒྲ་མ་དང་
 རོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་བ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཛུལ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆོའོ། །དུས་དང་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བབྱུང་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་
 རྒྱལ་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་དཔལ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྟེན་པ་ཚད་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་
 པའི་དོན་དུ་ལྟ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་བརྒྱ་ཆའི་སྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་ཆེ་ཞིང་། དེའི་སྟེན་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུགས་པའི་
 རྒྱགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དང་། དེའི་བརྒྱ་ཆའི་སྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལ་མཆོག་ལས། གཞོད་སྟེན་གྱི་བདག་པོ་བདག་འོང་པ་
 བྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བདག་འོང་བར་འགྱུར་པའི་བདག་སྟེན་དང་སྐུ་པའི་གསང་རྒྱགས་པའི་བདག་པར་བྱའོ། །མེ་
 ལྷས་བྱག་རྟོར་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། སྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་པའི་མཆོག་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་པ་
 ལ་ཐོག་མར་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུགས་ཀྱིས་པ་ཅིག་གཤམ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྟེན་བསྐྱེད་ལྟར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མེ་ལྷའི་བསྟེན་པ་བྱེད་རྒྱལ་ནི། གནས་ཁང་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ནིང་། མདུན་དུ་བདག་
 བརྒྱེད་གྱི་མཆོད་གཏོར་བྱག་ལེན་ལྟར་བཤམས། མེ་ལྷ་ལ་འཁུལ་བའི་རྒྱགས་ཉེར་སྟོང་ནང་མཆོད་གཏོར་མ་སྐྱེས་མཐོང་བའི་ཡོ་བྱེད་
 རྣམས་འདུ་བར་བྱ། རང་(༡༣)སྟེན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། འཛིགས་བྱེད་བདག་བརྒྱེད་བརྒྱུས་པ་གཏོར་འཁུལ་དང་བཅས་པ་ལེགས་
 པར་གྲུབ་རྗེས། མེ་ལྷ་བདུན་དུ་བརྒྱེད་རྒྱལ་ནི། ཞོ་རྩེ་ལྷོ་ལ་བསངས། ཞོ་སྤྱ་བྱ་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱངས། སྤྱོད་པའི་དང་

ལས་མདུན་དུ་པོ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཏེ་བར་རི་ལས་བབྱང་བྱེད། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས། མེ་ལྷ་སྣ་མདོག་དམར་པོ། དམར་སྟོང་ཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། གཞུག་
མར་གནས་པའི་རིག་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་བབྱང་
འབྱེད། གཉིས་པས་མི་འཛིགས་པ་སྒྲིན་པ། གསུམ་པ་ན་གྱི་གྲུག། གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ན་
དབྱུག་གུ་ཅེ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་ན་སྒྲི་སྒྲུགས། གསུམ་པ་ན་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་
བརྒྱུངས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཁྱོ་བོའི་རྒྱན་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཐུགས་ཀར་མི་
གྲུ་གསུམ་པ་རི་གྱིས་མཚན་པ། དམ་ཚིག་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྒྲོས་
པའི་ཁྱོ་བོ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་ཤར་ལྷོ་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲུ་བའི་མེ་ལྷ་དྲང་སྟོང་གི་འཁོར་
གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྒྲུན་དངས། གཡས་པས་མི་འཛིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་མཐེ་བོང་གཡལ་ཅིང་།
ཨྱོ་རྒྱར་བྱོན་རྒྱར་བྱོན་འབྱུང་པོ་ཆེ། ལྷ་ཡི་དྲང་སྟོང་བྲམ་ཟེ་མཚོག། མཚོད་ཚོགས་གཏོར་མ་
བཞེས་སྟེད་དུ། འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། ཨྱོ་རྒྱ་ཁྱི་རྩེ་ལྷོ་ཨྱོ་རྩེ་ལྷོ་ཨྱོ་
(༡༧)པ། ཀྱིས་ཐུར་འབྲང་གི་བཞགས་བསྐྱེད། ཨྱོ་ལྷ་རྩེ་ལྷོ་ཨྱོ་དཀྱུ་ཁྱི་ཨྱོ་པདྨ་བོ། ཨྱོ་པདྨ་ཁྱི་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀའི་གཞུང་ལྷར་མཚོད་པ་བསངས་སྒྱུངས་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེདས། ཨྱོ་ལྷ་རྩེ་ བྲ་ཐ་ར་སང་ཀར་རི་ཨྱོ་རྩེ་
དྲི་རྩེ་ཁྱི་སྒྲུ། དེ་བཞིན་དུ་བྲི་དྲི་རྩེ་ཁྱི་སྒྲུ། ཨྱོ་ལྷ་ལྷོ་ཡེ་ལྷ་དེ་བྲུ་ བྲ་དྲུ་ན་ཡེ་ཨྱོ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ནས།
ཤར་པའི་མཚོད། ཨྱོ་ལྷ་ལྷོ་ཡེ་ལྷ་དེ་བྲུ་ བྲ་དྲུ་ན་ཡེ་ཨྱོ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ གིས་ནང་མཚོད་འབུལ། འཛིག་རྟེན་
དབང་ཕྱག་ཚངས་དབང་མགོན་གྱི་སྐུས། ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་བསྟོད་དེ་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ། །
མདུན་གྱི་མེ་ལྷ་འི་ཐུགས་ཀར་རི་ཡིག་དམར་པོས་མཚན་པར་གྱུར། རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་
གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འབྲོ་བ་
བྱུང་། ཞལ་ནས་ཐོན། མེ་ལྷ་འི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་རི་ཡིག་གི་མཐར་གཡས་
བསྐྱོར་དུ་འཁོད་པ་ལས་སྒྲུར་ཡང་སྐྱགས་ཀྱི་བྱེད་པ་མེ་ལྷ་འི་ལྷོ་བ་ནས་ཐོན་རང་གི་ལྷོ་བར་
ཞུགས་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལྷར་འཁོར་ཞིང་སྐྱགས་བྱེད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་

ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
བཞུགས་པའི་མེ་ལྷ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྲངས། རྣགས་སྤངས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར།
རྒྱུད་རིག་པ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲག་པའི་རྣགས་ནི། ཨོྃ་ཧྲུྃ་ཧྲུྃ་ཧྲུྃ། ཨོྃ་ཨུམྤ་ཡེ་དེ་བ་ཏུ་ཡ།
སྦྱ་བ་ཏུ་ཡེ་རྩ་ལི་ནི་སྦྱུ། (༣༦) ཞེས་པ་རྣགས་མ་ལྟར་གི་བར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ལུན་འཛིག་ཁར་ཡིག་བརྒྱ་བརྩོད་གཏོར་
འབུལ་ནི། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་མེ་ལྷའི་རྣགས་ལ། ཨུ་ཀྱ་རོ་བཏགས་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཕུལ་ཏེ་རྒྱུད་
ལས་མཆོད། མེ་སྟེ་བསྟེན་བྱ་བ་བའི་ལྷ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། མཆོད་སྦྱོར་གཏོར་མ་འདི་བསྐྱམས་
ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། གོང་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སུ་
གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཁྱེས་པ་འདི་གསེར་ཁང་རེན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། འདིའི་བསྟེན་པ་མ་གྱུར་པར་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་མི་བྱ་བར་ལུན་གྱི་མ་རྣམས་སུ་དམ་ཡེ་གཉིས་ཀ་སྤར་ཡོད་གསལ་བཏབ་གྱི་
ཚུལ་དུ་བྱ་ཞིང་། ལུན་བཞི་ཀར་བདག་བསྟེན་རེས་ཅན་དུ་མ་དགོས་ཀྱང་བྱས་ན་ལུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་ཀྱང་
ཡོད། ལུན་མཐར་འབུལ་རྒྱའི་གཏོར་མ་ནི་གཙང་སོགས་ཡེ་མ་འདྲེས་པ་ཅམ་དཀར་ལ་དཀར་གསུམ་གྱིས་སྦྱགས་པའི་ཏམ་བུ་སྦྱོར་རྒྱུ་
སོགས་མེད་པ་རྩེར་མེ་རྟོག་ཁ་འབུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བྱ་བ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་དང་། བསྟེན་གྲངས་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་བསྐྱར་ཞིང་གྲངས་རྩོགས་
པའི་རྩལ་ས་སྤྱི་བ་ནས་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་བཅུ་ཆ་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་རེས་བཟུང་དུ་འགྲོ་བ་བྱ་དགོས་ཤིང་འདོན་སྦྱོགས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་
ལྟར་རོ། ཁྱེས་དཔལ་རྩོད་ཇི་འཛིགས་ཁྱེད་གྱི་བསྟེན་པའི་མཇུག་ཏུ་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲག་པའི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་གསེར་ཁང་རེན་པོ་ཆེའི་གསུང་
ལ་ལག་ལེན་གྱི་ཟུར་འདེབས་ཕན་བྱ་དང་བཅས་རང་གཞན་ཡོངས་ལ་ཕན་གྱིར་གཤེན་རྩེ་གཤེད་གྱི་རྣལ་འབྱུང་བ་གྲིང་སྐྱུལ་མིང་འཛིན་པ་
སློབ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉིང་ལུ་པ་(༣༧) ལྷགས་འབུག་ལོར་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་གྱི་
བསྟེན་ཆེན་མོ་སྐུ་བསྟེན་པའི་ལུན་མཆོམས་སུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་ཆོང་བསམ་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བྱོས་མཉེས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛིན་
པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ཤེག་ཟེག་འདི་ཡང་སྟོད་མིན་ལོག་ལྷ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྟོད་ལས་གཤེན་དྲགས་པ་མོ་མོའི་ཆོགས་
གིས་ལོ་དུས་ལས་མ་འགྲངས་པར་སྟོད་ཁྲག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གཤོན་མི་ཟ་བས་ཀྱན་གྱིས་བག་དང་ལུན་པ་མཆོད་ཅིག། ॥

༣༡། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་གཞི་བསྟན་གྱི་མཐུག་ཏུ་
མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུག་པའི་བསྟན་པའི་བཅུ་ཆའི་སྒྲིབ་སྟེག་བྱ་ཚུལ་སྟོན་གསུམ་
བརྟན་གཡོའི་ལེགས་ཆོགས་དབང་དུ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་བེ་རྩེ་
ཁྱེན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

ན་མོ་བརྩ་རྟེན་ར་ལྷ་ཡ། གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་བྱད་གིང་བསྟེག་པ་ལ། །རྒྱལ་
དང་དེ་སྐས་ཡོངས་གྱིས་བསྟེགས་པའི་གནས། །དྲང་སྟོང་མེ་ཡི་ལྷ་ལ་གྲུས་བཅུད་ནས། །
དེ་ཡི་བསྟེགས་ཆོག་རིམ་པ་འདི་ན་སྟེལ། །

དེ་ལ་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་འི་བཅུ་ཆའི་དབང་གི་སྒྲིབ་བསྟེགས་བྱ་ཚུལ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་གི་ཐབ་བྱག་
ལེན་མཐོང་བརྒྱད་ལྷར་དང་། བྱད་གིང་ཡམ་གིང་སོགས་དབང་གི་སྒྲིབ་བསྟེགས་དང་མཐུན་པར་བྱ། འཕྱོར་ན་རྩེ་ཆེན་བཅུ་
གཉིས་དང་། གཡའ་རྟེན་མ་འཕྱོར་ན་ཡམ་གིང་དང་མར་ཁུ་མར་གསུམ་གྱིས་སྟེགས་པའི་འབྲས་ཆན་དང་མེ་རྟོག་དམར་པོ་ལ། ཡང་
ན་རྒྱུད་རིག་པ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་འབྲས་ཡོས་ཞོ་དང་སྤང་ཅི་དང་། མར་དང་སྤྱར་བ་ནམས་མེད་མི་རུང་པའི་རྩེ་མོ། །སོ་
ཅི། གོས་ཟུང་དམར་པོ། རྒྱུད་གཡལ། དགང་སྟེགས་རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྟོད་ནང་མཆོད། རྩོམ་དེའི་ནམས་ཆོགས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་པ་
པོས་གདན་དམར་པོར་བྱི་བཟང་གི་རྒྱུ་གཤེར་བར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ། རྩོམ་དེའི་ཀྱང་གིས་ཁ་ལུབ་ཏུ་སྟེགས་པར་འདུག་སྟེ། དར་
དམར་པོའི་ཐོད་བཅིངས། རྒྱ་པ་གཞན་བཅད། བདག་བསྟེད་བརྒྱས་པ་གཏོར་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་སོང་རྩེ། བསང་རྒྱ་དང་རྒྱ་
བཞི་གཞུང་ལྷར་བརྒྱུ་བ་ནས། རྩོམ་དེའི་ཐབས་དང་དེའི་བྱ་ལྟེ་གཉིས་རབ་སྟེ། མོ་སྐྱེ་ཏུ་སྐྱེ་གཏུ་
སྐྱེ་བརྩེ། རྩོམ་དེའི་ཐབས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱའོ། །==== ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཞེས་བརྩོད་དེ་རྩོམ་དེའི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཀྱ་གའི་རྩེ་མོས་བསང་རྒྱ་སྤངས་ཏེ། ལས་སྟེགས་བརྩོད་ཅིང་། དར་གི་གཡོན་པོས་ནས་
དར་དང་ཐབ་དང་རྩེ་དགང་གཟར་སོགས་(༢༥)ལ་གཡས་བསྟོར་དུ་ལན་གསུམ་བསངས། དེ་ནས་ལས་སྟེགས་བརྩོད་ཅིང་

ནང་མཚན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲར་ལྟར་ལན་གསུམ་བསངས། མེ་ལྷའི་མཚན་རྣམས་བསངས་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། རྣམ་སྒྲོང་
བའི་ཐུག་ཀྱང་བཅིངས་ལ། ཨོྩྭ་སྒྲུ་ཏུ། ཨོྩྭ་སྒྲུ་ཏུ། ཨོྩྭ་སྒྲུ་ཏུ། ཨོྩྭ་སྒྲུ་ཏུ། ཨོྩྭ་སྒྲུ་ཏུ། ཨོྩྭ་སྒྲུ་ཏུ།
དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་
ཅད་སྒྲུངས་ཤིང་དག་ནས་བདུན་ཅི་ལྷའི་ངོ་བོར་གྱུར། སྒྲུང་འཚོང་མའི་ལག་ནས་བྱུང་བའི་མེ་ལ། ཨོྩྭ་
ལྷུ་ཏུ། ལན་གསུམ་བརྟེན་ཅིང་མེ་སྒྲར། ལས་སྒྲགས་བརྟེན་ཅིང་བསང་ཆུ་ནང་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་བསྐྱོར་བྱེད་ཅིང་།
ལན་གསུམ་བསངས་ལ། གཙང་ཞིང་སྐམ་པའི་བྱད་ཤིང་དང་བཅས་པ་ཐབ་ཏུ་གཞུག་ལ། ཨོྩྭ་ལྷུ་ཏུ། ལན་
འགའ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱུད་གཡལ་གྱིས་མེ་སྒྲར། ལས་སྒྲགས་ལན་བདུན་བསྐྱེས་ཏེ། མར་ཁུ་བྱགས་གཟར་བདུན་གྱིས་མེ་གསོ། གྲུ་ག་
རྣམས་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ། ཨོྩྭ་བརྟེན་སྒྲུ་ལམ་ལུགས་ལན་བདུན་བསྐྱེས། ཨོྩྭ་གྲུ་ག་འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགའ་ཞི་
བ་དང་བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་དུ་གསོ་ལ། །ཞེས་བརྟེན་དེ་གྲུ་ག་རྣམས་མཐོང་བརྒྱུད་ལྟར་བཀྲ་ལ། ལས་སྒྲགས་
བརྟེན་དེ་བསང་ཆུས་ཐབ་བསངས། སྒྲུ་ལྷུ་ལྷུ་སྒྲོང་པར་སྒྲུངས། སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་སྒྲུ་ཚོགས་པ་དྲུ་དང་རྒྱ་
བའི་སྒྲིང་དུ་སྤྱོད་དེ་རྩེ་ལས་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་དམར་པོ་དམར་མཐིང་དཀར་བའི་ཞལ་
གསུམ་ཐུག་དུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། གཡས་འོག་མ་
གཉིས་ཀྱིས་(༡བ)རྩེ་རྩེ་དང་རལ་གྱི་གཡོན་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨ་
འཛིན་པ་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ལྷ་
རན་ཁ་ཁྱིར་དང་བཅས་པ། ལྷ་རན་ལ་གེ་སར་དང་བཅས་པའི་ཟེའུ་འབྱུང་དང་། ཁ་ཁྱིར་
ལ་པདྨའི་འདབ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། རྩོགས་མཚམས་རྣམས་སྒྲུ་རྩེ་རྩེས་བསྐྱོར་ཞིང་།
གྲུ་བཞིར་རྒྱ་བྱེད་རྩེ་རྩེས་མཚན་པ། ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྩེ་རྩེའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་པད་
འདབ་ལ་གནས་པའི་འདབ་མའི་ཚད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཚན་མའི་ནང་
དུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པས་མཚན་པ་དྲུངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་
རི་ལས་སྒྲིས་པའི་མེ་གྲུ་གསུམ་པའི་དབུས་སྒྲུ་སྒྲུ་ཚོགས་པ་དྲུའི་ལྷེ་བར་རི་ལས་བཀྲང་
འཕྲེང་དེ་ཡོངས་སྒྲུ་གྲུར་པ་ལས་མེ་ལྷ་སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་དམར་སྒྲོ་དཀར་བའི་ཞལ་

གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། གཞུག་མར་གནས་པའི་རིག་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ། གཡས་
 གྱི་དང་པོ་ན་བཟང་འབྲེང་། གཉིས་པས་མི་འཛིགས་པ་སྒྲིབ་པ། གསུམ་པ་ན་གྱི་གྲུག །
 གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་དབྱུག་གྲུ་ཅེ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་ན་སྒྲིབ་སྒྲུགས། གསུམ་པ་ན་ཐོད་
 པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཁྱོ་བོའི་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་
 བརྒྱུན་པའི་ཐུགས་ཀར་མེ་གྲུ་གསུམ་པ་རི་གྱིས་མཚན་པར་གྱུར། དམ་ཚིག་པའི་ཐུགས་
 ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྒྲོས་པའི་ཁྱོ་བོ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་ཤར་སྟོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་
 དང་འདྲ་བའི་མེ་ལྷ་དྲང་སྤོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྒྲུབ་དྲངས། ཞི་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན།
 ཞེས་པ་ནས། ཀྱུ་ཤའི་གདན་(༣༣)ལ་བཞུགས་པར་གྱུར། །ལས་སྒྲགས། རྩི་ལྷིང་བརྗོད་ཅིང་བསང་
 རྒྱུ་གཏོར་ལ་ཕྱི་འབྲང་གི་བཞེགས་བསྐྱད། འོག་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཆུ་བཞི་ཆུ་ལ་ཉ། ཞི་མུ་རྒྱ་ར་ཇེ་ ཞེས་པ་ནས། དམ་
 ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཞི་ལྷ་རྩི་བ་མ་ར་སད་ཀ་རི་བྲོ་ཁྱ་ནི་བ་རྩི་རྩི་རྩི་
 སྒྲུ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་བྱི་བ་རྩི་རྩི་སྒྲུ། དེ་ནས་མེ་ལྷ་འཛིགས་ཀྱི་མཐུ་ཐབས། ཞི་བརྗོད་ལྷ་རྩི་ ཞེས་
 མོགས་བཏགས་ལ་ཉེར་སྒྲོར་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་དང་། བད་མཚན་ཀྱང་འབུལ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཚངས་
 དབང་མགོན་གྱི་སྐུས། ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་བསྟོད་དེ་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ། ཞེས་པས་བསྟོད། ཞི་
 བརྗོད་ལ་ན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ས་མ་ཡ་རྟོ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་དམ་ཚིག་བསྐྱགས། མེ་ལྷ་འཛིགས་ཀྱི་
 རྩི་རྩི་ལ་ཅན་དམར་པོ་ལ་རི་ཡིག་དང་། དགང་སྒྲུགས་གྱི་ཁ་ལ་ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་
 འབར་བ་དང་བཅས་པས་མཚན་པར་གྱུར། རྩི་རྩི་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོར་བྱས་པའི་
 འཛུབ་མོའི་ཕྱི་ནས་གྲང་མོས་དཀྱིས་པའི་བསྐྱེད་ལྷ་རྩི་རྩི་བའི་ལག་པ་གཡོན་ནས་དགང་གཟར་མར་གྱིས་བཀང་བ་བཟུང་།
 གཡས་བསྐྱེད་ལྷ་རྩི་རྩི་སྒྲུགས་གཟར་མར་གྱིས་བཀང་བ་བཟུང་། གཡོན་པའི་འཛུབ་མོའི་ཐད་ཀར་གཡས་པའི་ལྷ་རྩི་རྩི་
 ལ། དགང་གཟར་གྱི་ཁར་སྒྲུགས་གཟར་གྱི་མགོ་བཞག་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ལག་པ་གཉིས་སུ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱིར་མི་
 འདེམ་བར་གཡས་སུ་སྒྲོར་ཉ། མེ་ལྷ་འཛིགས་ཀྱི་ཐད་ཀར་དགང་སྒྲུགས་གསུམ་མམ་བདུན་འབུལ་བའི་སྒྲུགས་ནི། ཞི་
 རྩི་རྩི་ ཡང་། ཞི་ལྷ་རྩི་དེ་བ་རྩི་ལ། རྩི་བ་ཏ་ཡེ་རྩི་ལ་ནི་མུ་སྒྲི་མ་མེ་དེ་ནི་སྒྲུ། ཞེས་

བཟོད་དེ་འབུམ། ཡམ་གིང་རྣམས་(༣བ)བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། རྒྱུད་རིག་པ་
མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་ཐུགས་ནི། ཨོྭ་རྩེ་ཕྱི་མེད་ལ། ཨོྭ་ཨུ་མུ་དེ་བ་རྩེ་ཡ་མུ་བ་ཏ་ཡེ་རྩེ་ལ་ནི་མུ་
སྒྲི་མེ་དེ་རྩེ་སྒྲི། ཡམ་གིང་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩེ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབུལ་ཞིང་། རྒྱུད་པར་བའི་རྩེ་མུ་མུ་ཆེན་
དང་མེ་རྟོག་དམར་པོ་ལ་གྲངས་གསོག་པར་བྱའོ། །མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྒྱུ་ལ་དུ་གསོལ། རང་དང་མེ་ལྷའི་ཐུགས་
ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་སྒྲིགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྒྲིགས་བཅུའི་མེ་
ལྷ་ཐམས་ཅད་འོད་དམར་པོའི་ནང་དུ་བརྟུལ་སྟེ་རང་ལ་ཆགས་གིང་འདུན་པའི་སེམས་
ཀྱིས་གནས་པ་ལ། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་
པོ་མདའ་གཞུ་འགོངས་པ་མང་པོ་སྒྲོས་ཏེ་མེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ལྷུང་ལ་དམར་པོའི་
མདའ་བསྟུན་པས་རང་དབང་མེད་པར་དབང་དུ་འདུས་ནས་རི་ལྷར་བསྒྲོ་བའི་ལས་རབ་
འབྱམས་བསྒྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་མར་ཁྱད་གང་གཟར་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་གོང་
ལྷར་ཐུགས་ཀྱིས་འབུལ། དེ་ནས། ཨོྭ་ཨུ་མུ་ཡེ་མུ། བུ། བུ། ཨོྭ་ཨུ་མུ་རྩེ་གིས་ཉེར་སྒྲོད། ཨོྭ་ཨུ་མུ་ཡེ་ཨུ་དེ་
བུ་མུ་བ་ཏ་ན་ཡ་ཨོྭ་ཨུ་རྩེ། གིས་ནང་མཆོད་འབུལ། ཨོྭ་ཨུ་རྩེ་བྱ་མ་ར་སད་ཀ་རི་བྱ་རྩེ། ཨུ་མུ་
རྩེ་བྱ་རྩེ་རྩེ་སྒྲི། ཨོྭ་བཟོ་རྩེ་བྱ་ལ་ཡེ་སྒྲི། མེ་རྩེ་དང་། ཨོྭ་བཟོ་མ་ས་སྒྲི་སྒྲི། གིས་ཟུང་
འབུལ། འཛིག་རྩེ་དབང་ཐུག། སྒྲིགས་པོ་ལ་གཅིག་གིས་བསྒྲོད། དེ་ནས་ཞལ་བསེལ་དང་། (༤ན)བསང་
གཏོར་འབུལ། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྷར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། མེ་ལྷའི་ཐུགས་ལ། ཨུ་ཀ་རོ་བཏགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཐུལ།
ཉེར་སྒྲོད་ལུས་མཆོད་དེ། མེ་སྟེ་བསྒྲིག་བྱ་བ་བའི་ལྷ། །ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱིས་བསྒྲོད། མཆོད་སྒྲིབ་གཏོར་མ་
འདི་བསྒྲོམས་ལ། །ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། མཆོད་ཡོན་ཐུལ། བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་འོད་པའི་དངོས་གྲུབ་
ལ། ཨོྭ་བཟོ་སྒྲི་ཨུ་ཞེས་བཟོད་དེ། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན། །སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲིག་བྱ་བ་
བ་གཤེགས། །རི་བཞིན་དུས་སྒྲུབ་བྱེད་ཞིང་། །བདག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
སྒྲུབས། །ཞེས་པས་བསྒྲུལ་ལ། རྒྱུད་རིག་པ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་མེ་ལྷ་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཐུགས་ནི། ཨོྭ་རྩེ་ཕྱི་མེད་ལ།

སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ བ་མོ་ཨ་མུ་ཡེ་ཀྱ་རེ་ཀྱ་རེ། ག་ཏེ་ཡེ་གཙུག་གཙུག་པོ་ཤུན་ཏིལ་ལི་ཕུ་ཏུ་སྤྲུལ། རིགས་
སྤྲུགས་འདི་སྤྲུང་བཏང་བའི་སྤྲུགས་སོ། །ཞོ་མུམ་ ཞེས་བརྗོད་ཅིང། ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་
གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར། འདི་ནི་འདོན་ཆའི་གོ་རིམ་ཅམ་གྱིས་པ་
ཡིན། རྒྱས་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཞལ་ཤེས་ཡིག་རྒྱུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མན་ངག་རྣམས་མ་སྤྲུས་པར་
ཡོད་པས་སུ་རུང་རུང་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཅེས་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུག་པའི་བསྟན་པའི་བརྩམ་ཆའི་སྒྲིན་བསྟེན་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་
མཚོད་བརྗོད་དང་ཞལ་བྱང་ཐེམས་སྒྲས་གྱི་གྲངས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་རང་བཞོ་སྤྲངས་ཏེ་གསེར་ཁང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རིམ་པ་
སྤྲུང་ཡང་ཞལ་བཤུས་གྱི་ཚུལ་དུ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱིང་སྤྱུལ་མིང་འཛིན་པ་སྤོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་
འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་(༡༧)ལོར་ལྷ་མཚོག་འདི་ཉིད་གྱི་བསྟན་ཆེན་སྤྱོད་སྒྲུབས་བསྟན་
པའི་ཐུན་མཚམས་སུ་སྤྲུང་བ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག །སྒྲིན་བསྟེན་འདི་ཡང་སྤྱོད་མིན་ལོག་ལྷ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྤྱོད་ལས་གཤིན་དེགས་པ་ལོ་མོད་ཚོགས་གྱིས་
ལོ་དུས་ལས་མ་འགྲངས་པར་སྤྱིང་ཁྲག་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀྱན་གྱིས་བག་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ཅིག། ॥

སྤྲུང་མཛུགས་ལོ། །ཁ་ཐོ།

༡༡། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་པའི་མཇུག་སྐྱབ་པ་
བྱ་ཚུལ་གྱི་ཐོ་ཡིག་སྐྱ་གསུམ་ཆར་འབེབས་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་སྐྱ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བགྱོད་པའི་བེདྲར་ཁུན་མའི་
ཐེམ་སྐྱས་ལས་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

ན་མོ་བྱི་གུ་རུ་མ་རྩུ་རྩོ་ཏུ་ཡ་ཙ་ལ་ར་ས་སྤྱི་ཙ། མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་
པའི་དབྱངས། སྤྱིད་གསུམ་བགགས་འཛོམས་དོ་རྩེ་འཛིགས་མཛད་ཉིད། །རུར་སྤྱིག་
གར་མཛད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས། །དབྱེར་མེད་ལྟན་སྤྱེས་བཞེན་དུ་སྤྱིང་དབུས་
བཞུགས། ཟུང་འཇུག་སྐྱ་མའི་གར་དང་བདེ་སྤྱོད་གི་ཏྲིང་འཛིན་བཅུད་མྱོང་ཆོས་འདིའི་
བདུད་ཅིའི་བུམ། སྤྱིར་མཛད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གི་རོལ་པའི་ཞབས། །དོན་ཡོད་ཞབས་སོགས་
ཙ་བརྒྱད་སྤྱ་མར་འདུད། །བསྟེན་སྐྱབ་ལས་སྤྱོད་གནས་སྒོ་མ་མཐོང་བར། །ཆེན་པོའི་
དངོས་གྲུབ་ལྟ་ཁང་ཐོ་བྱང་དུ། །རོལ་བར་འདོད་གང་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །
ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སྤྱང་ཅིར་སྤྱོད་ལ་བྲེལ། །ཆོད་ལྟན་མན་ངག་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་
གིས། །རྒྱད་རྒྱལ་གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བརྒྱའི་དངོས་གྲུབ་མཛོད། །འབུམ་མཐོང་ཅི་དགར་
རོལ་འདོད་སྐལ་བཟང་ནུམས། །བསྟེན་སྐྱབ་གཏོར་སྒོ་འདིར་ཞུགས་རོལ་བར་མཛོད། །
དེ་ལ་འདིར་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བཏེན་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱིས་
མཚོག་དང་བུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མུར་དུ་འགྲུབ་པ་ལ། དེ་དག་གི་གནད་ཤེས་
ཤིང་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པས། །བསྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་
བཤད་ཟིན་ཅིང་། ལས་བཞི་སྟོབས་ལྟན་དང་། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལྟ་སྤྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་
པོ་(༡ན)བསྐྱབ་པ་ལ། གནས་རི་བོ་དང་། ཆོང་ཆོང་དང་། རི་སུལ་དང་། དུར་ཁྱོད་

སོགས་སུ་དགྱིལ་ལའོར་གྲིས་ནས་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་བསྟེན་པ་ནི། ཞལ་མཐོང་བ་དང་
གསུང་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོའམ། ཡང་ན་བསྟེན་པ་བྱེད་དང་། དེའི་བརྟེན་
ཆའི་སྟེན་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རི་པོ་ཆང་ཆང་རི་སུལ་དུ། ཁྱུ་མཆོ་ཆེན་
པོའི་འགྲམ་དང་ནི། བཞི་མདོ་དང་ནི་མདུག་ཁང་གནས། འུར་ཁྱོད་དམ་ནི་ཡིད་དགའ་
བར། སྟོན་དུ་དགྱིལ་ལའོར་གྲིས་ནས་ནི། བྱི་ནས་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་གྱིས། སྐར་
བཤད་ཆོགས་ཡང་དག་བར། སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་བྱ། ཞེས་པ་ནས། འབྲུམ་
ཕྱག་གཉིས་ནི་བཞུས་བྱས་ནས། བརྟེན་ཆ་ཡི་ནི་སྟེན་བསྟེན་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་དང་
མཐུན་བར། ཕྱག་རྟོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། རྒྱུད་རྟོག་བདུན་ལས། དེ་
ལ་ཐོག་མར། སྐགས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་གནས་ལ། ཞེས་
པ་ནས། གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འདིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་
དུ་ནི་བ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ལ་གནས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་རི་དགོན་
དང་། ཁྱུ་ཀྱང་འབབ་ཁྱུ་རྣམས་དང་ནི། འུར་ཁྱོད་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བར། །
སྐྱབ་པ་དག་ནི་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། རྒྱུད་རྟོག་བདུན་ལས། ཆོག་དང་པོར་རེ་
ཞིག་སྐགས་པས་མི་རོ་བསྟེན་པའི་ཐལ་བས་ལུས་བྱུགས། ཞེས་(༡༧)སོགས་ལྟར་
གྱི་ཆོག་འདི་མཆོན་ཉིད་ཆང་དགོས་པས། དེ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་སྐགས་མ་
དང་། སྦྱིའི་སྐྱབ་པ་དང་། ལས་སོ་སོའི་སྐྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གནས་མཆོན་ཉིད་
དང་ལྟན་བར། སྐྱབ་པ་པོ་བསྟེན་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་བྱས་
བྱས། དུས་མཆོན་བྱེད་དུ་གཅིར་བུ་སྒྲ་གྲོལ། ལུས་ཐལ་ཆེན་གྱིས་བྱུགས་པའམ། དེ་ལྟར་
མོས་ལ་ཏ་ཏ་སོགས་བཞད་པ་བརྒྱུད་སྟོག། ཁྱེད་ཉེད་དུ་གྲོལ་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག། །
གདན་བཞི་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆང་དང་ལྟན་པའི་མཆོན་བཅས་ཏེ། དེ་ལ་རྩལ་
བྱུགས་བྱེད་དོར་བྱས་ལ་མེ་རྟོག་བཀྲམ་སྟེ། ཆང་ལྟན་གྱི་བྲིས་སྐྱེད་དང་། དགྱིལ་ལའོར།

སྤྱུག་མའམ་ཁོས་མའམ། ཅ་གྲི་ཡན་ཆད་བཀོད་ལ། ཐོག་མར་སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་ནས་
བདག་བསྐྱེད་བཞུགས་པ་ཡན་ཆད་བྱས་ཏེ། གཙོ་བོའི་བར་བསྐྱུས། དེ་ནས་མདུན་གྱི་རྟོན་
བརྟན་པ་ཆོ་ག་ལྟར་བསྐྱེད་ལ་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
མདུན་གྱི་དྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟོར་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་
པས། ཏ་ཏ་ཞེས་སོགས་བཞད་པ་བརྒྱད་དང་ཅང་ཉེའུ་དྲུག་ཏེ་ལྷ་སྟོན་དངས། དབང་
བསྐྱེད་རྒྱས་གདབ་རྒྱས་པར་བྱས། མཆེད་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱས། བསྟོན་པ་ཡང་འཇམ་
དཔལ་གསེར་མདོག་མས་རྒྱས་པར་བསྟོན་ནས། གཏོར་མ་བར་འདིར་གཅིག་འབུལ་ན་
ཡང་རུང་། དེ་ནས་བདག་མདུན་གྱི་ར་རྒྱལ་གསལ་བའི་རང་ནས། བདག་དང་མདུན་
བསྐྱེད་གཉིས་ཀའི་བྱགས་ཀར་ཉི་མའི་དྲུལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ས་བོན་སྟགས་སྟེང་
དང་(༣ན)བཅས་པ་བསྟོན་པའི་སྐབས་ལྟར་དམིགས་ལ། བདག་གི་བྱགས་ཀའི་ས་
བོན་ལས་སྟགས་འབྲེང་འབྲེས་ནས་ལྟའི་བྱགས་ཀའི་སྟགས་འབྲེང་ལ་ཐིམ། བྱགས་
རྒྱད་བསྐྱུལ། མདུན་བསྐྱེད་གྱི་བྱགས་ཀ་ནས་ཡུང་བདག་གི་བྱགས་ཀར་ཐིམ་པས་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་བསམ་ལ་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་དམིགས་ནས་
སྟགས་བཞུགས་ཏེ། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་ཙམ་ལས་སྟགས་མ་གསུངས་ཀྱང་གསེད་
དམར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཆེན་སློབ་ཐང་སྟོང་པོས། ཨོྫེ་ཨོྫེ་ཨོྫེ་གྱི་རྒྱ་ན་ན་ཨ་གཙུག་ཨ་
གཙུག་རྒྱ་རྒྱ་ལྟ་ལྟ་སྟ་སྟ། ཞེས་པའི་སྟགས་བཞད་པ་འདི་ལ་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ལྟའི་བྱིས་སྐྱ་སོགས་རང་ཉིད་ལ་བྱོན་ནས། གྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཁྱོད་
ལ་མཆོག་ཅི་ཞིག་སྐྱོན་གསུང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ་བྱེད་པར་བཞད་པས་སྟགས་དེ་བཞུགས་
ན་གིན་རྒྱ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ལས། དཔལ་རྩོུ་རྩོུ་འཛིགས་བྱེད་མ་ཉིའི་
གདོང་གི་སྟོར་བ་ལ་གནས་པས་ལྷ་བཤོས་ཐམས་ཅད་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཁྱི་ནས་སྟགས་
པ་སྟོན་དུ་བསྟོན་པ་བྱས་པས། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་། དྲུལ་

འཁོར་བྱིས་སྐྱའི་མདུན་དུ་ནི། །དང་པོར་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་
 རྒྱགས་བསྐྱེས་ཆོ་འཛིགས་པ་བྱུང་ཡང་སྐྱག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་
 གསུངས་ན་ལེན་ཚུལ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལྟར་(༡༧)ཡིན། ཏྲགས་མ་བྱུང་ཡང་ཟླ་
 བ་དུག་སོགས་སུ་བསྐྱབ་ན་ངེས་པར་ལས་ཕྱ་མོ་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཚུལ་ནི་སྐྱབ་
 པའི་བཤད་པ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་ཅུས་
 ཤིང་མཐུ་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་ཟབ་ཤོས་རྒྱད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཟླ་མེད་ཡིན་པས་ཟློ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་གཅིས་པར་
 ཟུངས་ཤིག །གཉིས་པ་སྐྱའི་སྐྱབ་པ་ལ། བལ་པ་དང་མཆོག་གཉིས་ལས། བལ་པ་ནི་རི་
 བོ་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྐྱབ་པ་པོ་ནི། འདིའི་ཁོ་བོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཟླ་བ་དུག་པ་དེ་
 མ་སྐྱད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་
 མ་ཐོབ་ཀྱང་བསྟེན་པ་ཟླ་བ་དུག་གམ། འབུམ་ཕྱག་གསུམ་བྱས་པ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲིག་རྟོག་གིས། གལ་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་མི་ཅུས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི། རྟོན་དུ་བསྟེན་པ་འབུམ་
 ཕྱག་གསུམ། ཟླ་བ་དུག་ཏུ་བསྟེན་པ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་
 འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་འབྲུག་ཏུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །སྐྱབ་ཚུལ་ནི་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་དང་བཅས་པར་རམ། དེ་མ་ཐུབ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ་ཟླ་བ་བྱེད་དུ་
 བྱས་ནས། དེ་ནས་ཟླ་ཆོས་བཙོ་ལྟ་བུའི་ཆོ། །ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྟེགས་སུ་
 བྱས། བ་བྱུང་གིས་བྱགས། །མེ་རྟོག་བཀྲམ་པར་བྱིས་སྐྱའམ། ལུག་མ་སོགས་ཀྱི་མདུན་
 དུ་བ་དམར་སེར་གྱི་མར་གསར་རམ་འོ་མ་སྟོད་བཟང་པོ་(༢༩)ཐོད་པའམ། ཟ་མ་རྟོག་
 གམ་པ་རུར་བཞག་ལ་བགོགས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས། བསྐྱེད་ལ་སུམ་རྟ་ནིས་མཆོམས་

བཅད་ཅིང་བསྐྱང་ལ་མཚོད་རྩམ་རྒྱུད་ནས་གསུང་བ་ནམས་ཀྱིས་མཐའ་སྒོར། རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དངོས་སུ་མེད་ན་ཡིད་ཀྱིས་བསམ། ༡་༡་ཞེས་བཞད་
 པ་བྱས་ཤིང་རྒྱ་མ་རུ་དགོལ་ལ། སྤར་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོག་ལྟར་བདག་
 མདུན་སྒྲུབ་ནས་མཚོད་བསྟོད་གཏོར་འབུལ་ཡན་ཆད་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས། ལག་པ་
 གཡས་པས་ཕྱག་མཚན་དང་། གཡོན་པས་ཁྲོ་བོའི་རྩོམ་སྟོན་གྱི་ཁ་མཐན་ཏེ་བདག་
 དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཕྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་དངས་ནས་སྒྲུ་གཟུགས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩམ་
 ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཡི་གེ་བཅུ་པ་མན་ངག་ལྟར་བཞུས་བརྗོད་བྱས་ལ་རྟགས་བྱུང་
 བའམ་ཞུ་བ་གཟས་བཟུང་བའི་དུས་ཡིན་ན་དེ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཞིང་། སྒྲུག་དོར་གྱིས། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཚུ་གཙང་དང་ཙུ་བ་མོ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཞུ་བྱེད་བྱས་ནས་ཐ་མར་ཞུ་བ་གཟས་ཟིན་
 པའི་རྟུབ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ཀྱང་རུང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞུ་བ་གཟས་མ་བཏང་གི་
 བར་དུ་མར་ལ་སོགས་པ་ལག་པ་གཡོན་པས་བཀའ། དངོས་གྲུབ་ལ་དམིགས་ནས་ཙུ་
 གཙིག་པས་བཞུས་བརྗོད་བྱས་ན་དེ་ཞུ་བ་བཏང་བ་ཀྱུར་ཅམ་ནས་མཚན་མ་བྱུང་ན་དེ་
 དག་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་སོགས་(༧བ)དངོས་གྲུབ་འབྲིང་བོ་བྱུང་བར་འགྱུར།
 མཚན་མ་མ་བྱུང་ན་ཡང་ཕན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་
 སོགས་ཁོངས་ནས་ཆོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ནད་མེད་པ་སོགས་འདྲེན་ལ། མཚན་མ་མ་བྱུང་ཡང་
 ཕན་པ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། སྟོན་རྒྱུད་ལྟར་བདེན་ཆོག་གིས་གཞོད་སྟིན་སྤར་མདའ་གདོང་
 སོགས་ཀྱང་ཕོ་ཉར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་རིང་བ་སྟོ་ལྷུར་བ། ལས་བཞི་ཐོགས་མེད་དུ་འགྱུབ་
 པ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་སོགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་བས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། རྟགས་བྱུང་མ་

བྱུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ། ལྷ་ས་དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་གསུངས་
 བར་མོས་ལ། ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ལ་ལྷ་ས་ཁྱོད་གྱི་རལ་གྱི་དང་རིལ་བྱ་དང་། མིག་སྒྲན་
 སོགས་དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གསུང་བར་མོས་ལ།
 ལྷ་རང་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་ལྷ་འི་མཆོན་མ་བྲགས་ཀར་བསྟེམ། ལག་པ་གཡོན་གྱིས་
 དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩ་སྒྲུངས་ལ་ཆ་ལྡར་བྱས་ཏེ། སྒྲ་མའི་སྒྲ་སྒྲལ་ལུལ། ལྷ་འི་སྒྲ་སྒྲལ་
 སོགས་རང་གིས་སྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་གྲོགས་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྒྱུན། ལྷ་ག་མ་མར་སོགས་གྱིས་
 གསོས་རང་གིས་སྒྱུད་པར་གསུངས་སོ། །གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཕན་ཡོན་དང་། དངོས་
 གྲུབ་གྱི་རྩ་སྒྲུང་ལེན་ཚུལ་ནམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། བཅ་སྒྲུ་འཇུག་
 པའམ། མེ་རྟོག་འབར་བའམ། བདུག་པ་དང་རྩི་དང་ལྷན་པའམ། རྩ་སྒྲུ་ཁོལ་བ་དང་རྩི་
 བ་དང་རྩད་པ་བུལ་བ་ན་བརྟན་པའི་སེམས་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་མཆོད་པའི་རྩ་སྒྲུ་
 ལ་ལུལ་ཏེ། (༡༩)ལག་པ་གཡས་གྱིས་སྒྲུངས་ལ་བྲགས་ཀར་བསྟེམ། དངོས་གྲུབ་གྱི་
 རྩ་སྒྲུ་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་སྒྲུངས་ལ་བརྟུང་ངོ་། །ཐེ་ཆོམ་སྒྲེས་ན་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །
 འདི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུངས་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ཕན་ཆད་སྒྲོན་ཆད་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་མཛོན་
 དུ་འགྱུར་ངོ་། །རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ལ་གནས་ནས་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་
 ལས་ནམ་པ་བཞི་ཐོགས་པ་མེད་ངོ་། །ཞེས་དང་། རྟོག་བདུན་ལས་ཀྱང་། བྱིན་ས་དེའི་
 དབུས་སུ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དམིགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲགས་པས་
 འཛིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཔལ་འཛིན་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དགེ་སོ། །དགེ་སྒྲུ་
 བས་ཁྱོད་ལ་མཆོག་ཅི་ཞིག་སྒྱུན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་རིག་འཛིན་གྱིས་སྒྲུས་པ།
 རལ་གྱི་དང་། ས་འོག་དང་། མིག་སྒྲན་དང་། རོ་དང་། བཅུད་གྱི་ལེན་པའམ། ཡིད་ལ་
 གང་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་ངས་པར་སྒྲུལ་ཅིག །ཅེས་བཞོད་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པར་སྒྲུལ་ཏོ། །ཞེས་དང་། སྒྱུང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉ་བ་ན། མཆོད་པ་ཆེན་

པོ་བྱས་ཏེ། བ་དམར་སེར་གྱི་མར་སྟོང་གསར་བར་བཅུག་ལ། གཡོན་པའི་རྩོ་རྩེས་
 མནན་ཏེ། བཙུམ་ལྗན་འདས་ལ་རབ་ཏུ་སེམས་གིང་མཚན་ཅིག་ཐོག་ཐག་ཏུ་བཞུགས་
 བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དྲི་མནམ་ཞིང་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་དྲིའི་ངད་ལྗང་བ་ལ་རྒྱངས་བའམ།
 དུ་བའམ་མེ་འབྱུང་ངམ། འོད་ཟེར་རམ་མེ་སྟོན་ནམ། འོད་འབྱུང་ངམ། དེ་ལ་སོགས་
 བའི་མཚན་མ་བྱུང་ན། ཞེས་བ་ནས། འབྱུངས་སམ་ཟེས་ནས་མཚན་མ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་བྱུང་ན་ནི། བམ་ཉི་ཟླ་ཡོད་(༥བ)ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་རིང་ཞིང་རྩོ་རྩེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཐ་མས་ནི་ཐ་མར་འགྱུབ་སྟེ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་
 མ་མ་བྱུང་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྒར་བཤད་བ་ལྟར་སྟུང་ན་པན་ཡོན་སྒར་ལྟར་འབྱུང་སྟེ།
 ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། མཚན་མ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱུང་ན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ན་ཆེ་རིང་།
 འོ་བ་རྟེན། ལས་རྣམ་བཞི་འགྱུབ་པོ། །གཞན་དུ་སྐལ་བ་བཟང་པོར་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་
 དང་། རྟོག་བདུན་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲགས་པས་མཚོག་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་སྤྱོད་པོ་
 ལས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུབ་པོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་མི་བསྟོད་ཞབས་
 ཀྱིས། ལས་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲུལ་འཁོར་དང་། སྦྱིན་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་
 ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྩོ་
 རྩེ་གྲུར་གྱི་གྲུབ་པས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྒྲགས་པས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས། བཙུམ་
 ལྗན་འདས་དགེས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་ལས་བརྒྱལ་མ་ན་རྣལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་
 མེད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པ། དེའི་ཆེ་དམན་པའི་ལས་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུབ་
 པོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་གྱིས་ཀྱང་། བམ་ཞིག་སྒྲགས་པས་མ་གྲུབ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 བཙུམ་ལྗན་འདས་མཉེས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟེར་བར་བྱེད་པའོ། །བཙུམ་ལྗན་
 འདས་ནམ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན།
 དེའི་ཆེ་ལས་སྟོན་ཆོགས་རྣམས་ངེས་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་རྒྱུད་

ལས་ཀྱང་མཚན་(༥ན)མ་མ་བྱུང་ན་ཡང་། །དེ་ཐོས་ན་འཛིག་རྟེན་ནད་མེད་དེ། །ལོ་བ་
 རྟེན། །ལུས་ལ་སྐྱེད་ཀར་དང་གཉིས་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་བརྟན་ཅིང་ཆེ་ལོ་
 བརྒྱ་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བཞུས་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་
 དང་། དབང་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་བརྟག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བརྟག་མི་དགོས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་བསྐྱེད་མས་ཀྱང་། །
 ཆོག་གིས་འགྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། །རྒྱད་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མ་གྱུར་
 བ། །ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་ཅུས་འགྱུར། །གཞོད་སྦྱིན་སྐར་མའི་གཞོད་ལ་
 སོགས། །ཆད་པས་བཅད་ཅིང་བཀའ་ཙམ་གྱིས། །ཞི་བ་ལ་སོགས་ལས་ཀྱན་ནི། །བྲན་
 བཞིན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མར་བྲིས་སྐྱེ་
 བཞེངས་ནས་རབ་གནས་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་མཚོད་ནས་སྦྱི་རྒྱད་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་བརྟག་པར་བྱས་ཏེ། མི་ལམ་ནི་བསྟེན་ཡིག་ཏུ་བཀོད་ཅིང་། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་ནི་རབ་བྲིས་སྐྱེ་བཞད་པ་དང་། ར་སྐྱེ་དང་། འབྲུག་སྐྱེ་སྐྱགས་པ་དང་། འབྲིང་
 དག་སྦྱོང་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། ལུ་མོ་མཐོང་བ་དང་། ཐ་མ་ཤིང་ཐོག་གི་འབྲས་བུ་མཐོང་
 བ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཉི་བ་དང་། དེ་མ་མཐོང་ན་དངོས་གྲུབ་རིང་བར་སྦྱོང་རྒྱད་ལས་བཤད་
 དོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་པའི་ཡུན་རྒྱ་བ་དུག་བྱས་ནས་སམ། ཡང་ན་མཚན་མ་མ་བྱུང་གི་བར་
 རམ། སྐྱབ་པའི་འཇུག་ཉ་གཅིག་ལ་འོང་བར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་རྒྱད་ལས། དེ་ནས་དབེན་པའི་
 གནས་སུ་ནི། །བརྒྱད་བརྒྱ་ཉིད་དུ་ཆང་བར་བྱ། །མཚན་མ་ཉིད་ནི་(༥བ)འབྱུང་བར་
 དུ། །སྐྱགས་ནི་འབྲལ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུས། །དེ་ནས་བཞུས་པའི་འཇུག་ཏུ་ནི། །
 ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་སྐྱ་མ་བཞིན་བསམ་ལ། །མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །མཚན་
 གཅིག་ཐོག་ཐག་བཞུས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྟེན་དོར་གྱིས། །དེ་ཡང་ངེ་སྟོན་དུ་མཚོན་
 ཆ་དེ་མེ་ལྟར་འབར་བར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྟོན་དུ་བཞུས་པ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་རྒྱ་བ་དུག་གི་

བར་དུ་བཞུགས་པ་བྱའོ། །དེའི་མཚན་ཆ་དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་མ་བྱུང་ན། དང་པོ་ལྷ་ལ་གྲུས་པས་བཅུད་དེ། བདག་ཉིད་སྐུལ་ནས་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་རྣམ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་དང་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་དང་རོགས་རྒྱལ་ས་ལ་ཅི་རིགས་
པ་བཞོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་མ་གྲུབ་ན། ལྷ་བ་དུག་པ་ཅན་ལན་གསུམ་
བསྐྱར་བ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་དུག་ལུལ་གྱི་སྦྱར་བ་ཞག་བདུན་བྱས་ན་དེས་པར་འགྲུབ་
པར་བཤད་ལ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་
འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བརྒྱལ་ཁྱེད་གསུམ་གསུམ་ཆེ་བས། ལུས་ཀྱི་བརྒྱལ་
ཁྱེད་སྐྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཅེར་བུ་སྐྱ་གྲོལ་བ་ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་བྱུགས་
པའམ་མོས་ལ་ལྷ་འདི་ཉིད་མ་གཏོགས་གཞན་མི་སྟོམ་ལ། རང་གི་སྤྱི་མ་མིན་པ་ལ་བྱུག་
སྤངས། ངག་གི་བརྒྱལ་ཁྱེད་སྐྱུགས་བསྐྱར་བ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱ་བ་བཅད་ལ་སྐྱབ་
གོགས་དང་བཅས་ན་སྐྱུགས་སྐྱུན་དང་། མེད་ནའང་བཟང་བཅུང་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱུགས་
བསྐྱར། ཡིད་ཀྱི་བརྒྱལ་ཁྱེད་གསུམ་སྐྱ་ཚོགས་མཐོང་ཡང་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
འཛིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་ཡི་དམ་ལྷ་རྣམས་སེམས་(ཡན)གཏད་དེ་འདོན་པར་བཤད།
འཛིགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་འོང་ཚུལ་ནི་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྷ་རྣམས་
ཡིན་ལ། དད་པ་དང་མོས་པ་དང་། རྒྱུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཕན་
ཡོན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ། །འདི་ནི་སྦྱིང་ནང་གི་བྲག་ལྷ་བུ་སློབ་དམན་པས་སྐྱབ་ཀྱང་
མི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པས་སུ་ཐོད་ཐོད་ལ་མི་བསྟན་ཅིང་། སྐྱུད་ནས་དངོས་གྲུབ་མཚན་གི་
དགའ་སྟོན་ལ་ཐོག་མར་རང་གིས་ངོམ་པར་སྐྱུད་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་མ་གཞན་རྣམས་
འཇམ་དཔལ་ནི་ཁྱོད་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །འདིའི་མཐའ་དག་ཆང་བར་ནི་
གཅིག་བརྒྱུད་ཡིན་པས་མ་གྲིས་གཅེས་པ་དག་ནི་འདི་དག་གོ། །

འཇམ་དབྱངས་ནི་ཁྱོད་བཀའ་བསྟོས་ཅི་བཞིན་དུ། །ཞལ་བཞེས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་

བཅས་ས་གསུམ་གྱི། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བཀའ་སྔོན་པོ་ཉི་ལེས། །གཡར་དམ་བཞིན་
དུ་དངོས་གྲུབ་ཆར་དུ་སྟོང་། །འདིར་འབད་དགོ་བས་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པ། །དངོས་གྲུབ་
བརྒྱད་སྟོགས་རིམ་གཉིས་སྐྱེ་འབྱུལ་གྱིས། །འབད་མེད་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཀུན་འདོད་པ། །
དགའ་ཚལ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་སྟོན་གྱུར་ཅིག །

ཅས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཐོ་ཡིག་འདི་ནི་ཉམས་སྲ་སྒྲངས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་ཞལ་བྱང་ཐེམ་སྐྱས་གྱི་
གངས་སྐྱབ་པ་ཀོད་པ་ཅམ་ལས་རང་བཟོ་མེད་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་སུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྐར་ཡང་ཞལ་
ལུས་གྱི་ཚུལ་དུ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ནལ་འབྱོར་པ་སྤྱིང་སྐྱུལ་སྐྱེ་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྐྱེད་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ནས་ཕྱོགས་
(ཧྲ)བསྐྱིགས་བཅིས་པ་འདིས་གྱང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བོས་མཉམ་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གྱུར་གྱུར་
ཅིག །རིག་ཟིག་འདི་ཡང་སྔོན་མིན་ལོག་ཏུ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྔོན་ལས་གཤིན་དྲགས་པ་པོ་མའི་ཚོགས་གིས་ལོ་
དུས་ལས་མ་འགྲངས་པ་སྟིང་བྲག་འཕྱང་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀུན་གྱིས་བག་དང་ལྷན་པ་མཛོད་ཅིག། །

༡༡། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་
འདོན་སྒྲིགས་བྱིན་བརྒྱབས་སྤྱད་ཅིས་མྱོས་པའི་བྱང་པའི་སྤྱད་བྱངས་ཐར་
འདོད་ན་བའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱད་གསུམ་གཞལ་མེད་
ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་བེ་རྩུབ་ལུན་མའི་ཐེམ་སྒྲས་
ལས་བཅུ་བཞི་པའོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བརྩ་རྩེ་ར་སྤྱལ། །འདིར་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཚད་ལུན་མོང་བའི་སྤྱབ་པ་པོས་
ཉིར་བསྟེན་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པར། དུས་མཚན་བྱེད་ན་ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་བྱུགས།
གཅེར་བུའམ། དེར་མོས་ནས་སྤྱད་དོས་སམ་བཅོས་མའི་སྤྱད་དྲོལ་ཏེ། ཏྲ་ཏྲ། ཏྲེ་ཏྲ། ཏྲོ་ཏྲ། ཏྲི་ཏྲ། ཞེས་བཞད་པ་བརྒྱད་
སྟོག་ཅིང་། ཅང་ཉེའུ་འཕྲོལ་ཏེ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དང་ལུན་པར་འདུག་ཅིང་། ཚད་ལུན་གྱི་མཆུལ་བཅོས་ཏེ། རྩས་བ་བྱུང་
དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བུ། ག་ལུ་བདུད་ཅི་ལུ་སྟགས་ནང་མཚོད་ཀྱི་རྩས་ཀྱིས་བྱེད་ལེགས་པར་བྱས་ལ་མེ་ཏྲོག་བཀྲམ། ཚད་ལུན་
ཀྱི་བྱིས་སྤྱད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རམ། རྒྱག་མའམ། ཅཀ་ལི་ཡན་ཚད་བཀོད་ལ། བདག་མདུན་གྱི་མཚོད་གཏོར་དང་དོར་བྲིལ་ཅང་
ཉེའུ་སྟགས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་སྟོན་འཕྲོལ་གཏོར་མ་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྐྱས་པ་ཡན་ཚད་རྩོགས་པར་བྱས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཉིར་
བསྐྱབ་བྱས་ནས། རང་གཙོ་བོའི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་མདུན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་སྤྱབ་
གཞི་ལ། བསང་རྒྱའམ། བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ནང་མཚོད་གྱིས་བསངས་ཏེ། ཇོ་རྩི་བྱི་བསངས། ལྷ་སྤྱད་ལྷས་སྤྱདས།
སྟོང་པའི་རང་ལས་མདུན་དུ་སྒྲད་ཅིག་གིས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་ར་བ་གྲུར་སྤྱད་ཅེ་མེ་རི་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དབུས་སུ་ཚོས་འབྱུང་དཀར་པོ་བྱུང་གསུམ་པའི་ནང་དུ་
པོ་ལས་སྤྱད་ཚོགས་པ་དྲུའི་ལྷེ་བར་རྩྱུ་ལས་སྤྱད་ཚོགས་དོ་རྩེ། ཤར་གྱི་ར་དཀར། ལྷེའི་ར་
སེར། ལུབ་གྱི་ར་དམར། བྱང་གི་ར་ལྗང། དབུས་གྱི་ལྷེ་བ་སྟོན་པོས་བརྒྱན་པ། ལྷེ་བའི་
དབུས་སུ། ཞེས་པ་ནས། (༡༣)ཉིན་རྩྱུ་ལོ་མཚར་བར་བྱེད་པའི་དུར་ཁོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་པ་ནི་རྟེན་བསྐྱེད་

པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཡོ་ལས་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་ལའོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་
 པའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྒྲ་དང་སྒྲ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོ་
 རྩྱུ་གིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དཔལ་དོ་རྩྱུ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྒྲ་མདོག་
 མཐིང་ནག །ཞེས་པ་ནས། མེ་དཔུང་རབ་དུ་འབར་བའི་གྲོང་དགྲིལ་ན་བཞུགས་པ། དེའི་མིག་
 དུ་ས་སྟེང་གི་རང་བཞིན་གྱི་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྩྱུ་སྟོན་པོས་མཚན་པར་གྱུར། དམ་ཚིག་
 སེམས་དཔའི་བྲགས་ཀར་སྒྲ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ། །ཞེས་པ་ནས།
 འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བར་གྱུར། རང་ཉིད་མདུན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་སྟོན་དོ་རྩྱུ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས།
 ཏྲ་ཏྲ། །ཞེས་སོགས་བཞད་པ་བརྒྱུད་སྟོན་ཅིང། ཅང་ཉེའུ་འཕྲོལ་ཏེ་ལྷ་སྟོན་འདོན་པ་ནི། རྩྱུ་འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན།
 སོགས་དང་། ཞི་རྩྱུ་ཏྲ་ཏྲ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་མདོན་པར་
 དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ནས། གཙོ་པོའི་རྩྱུ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྟོད་པས་དབུ་བརྒྱན་
 ཅིང། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་མཚོན་པ་དང་ནང་མཚོན་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
 ཉི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་གཙང་གྱུར་ཅིང། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཉིས་ཉིད་སྟོད་པོ་མོ་དང་བཅས་པ་འབུལ། ཞི་རྩྱུ་
 རྩྱུ་ལ་འབྲུག་སྐུམ་བུ་གསལ་པ་ནང་མཚོན་འབུལ། འཇམ་དཔལ་གསེར་མདོག་མས་བསྟོད་ཅིང། (༥བ)གཏོར་མ་ནང་མཚོན་ལྷ་ར་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། མདུན་བསྟེད་གྱི་ལྷ་འུགས་རྩྱུ་ལས་སྒྲིས་པའི་དོ་རྩྱུ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་
 འོད་གྱི་སྒྲ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར། ཞི་རྩྱུ་རྩྱུ་ལ། བརྩ་རྩྱུ་ར་ལ་བུགས་པ་བདུན་ནས་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་ཐུལ།
 གཞུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོད། རྩྱུ་རྩྱུ་ལ་འབྲུག་སྐུམ་བུ་གསལ་པས་ནང་མཚོན་འབུལ་གཟུགས་མཚོག་མས་བསྟོད། དེ་ནས་བདག་
 བསྟེད་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲ་བརྟན་པོའི་རང་ནས། རང་དང་མདུན་བསྟེད་གཉིས་ཀའི་བྲགས་ཀར་ཉི་
 མའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་བཞུས་བྱའི་སྒྲགས་གྱི་འཕྲེང་བས་བསྐྱར་བ་
 ལས་འོད་ཟེར་མེ་ལྷ་ར་འབར་བར་གྱུར། རང་གི་བྲགས་ཀའི་ས་པོན་ལས་སྒྲགས་འཕྲེང་
 འཕྲོས། རང་གི་ཞལ་ནས་ཐོན། མདུན་བསྟེད་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། བྲགས་ཀའི་སྒྲགས་
 འཕྲེང་ལ་ཐིམ། མདུན་བསྟེད་གྱི་བྲགས་ཀའི་ས་པོན་ལས་སྒྲགས་འཕྲེང་འཕྲོས། ལྷ་བ་

ནས་ཐོན་རང་གི་ཉེ་བར་ཞུགས། སྒྲིང་གའི་སྒྲགས་འབྲེང་ལ་ཐིམ། མགལ་མའི་མཁོར་ལ་
ལྷར་ལའོར་བས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར། ཚི་རྩེ་ཕྱི་མི་གི་ཏ་ན་ན་
ཨ་གཙུ་ཨ་གཙུ་དྲུ་པར། ཞེས་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། གཞོན་སྒྲིན་དང་རོ་ལངས་ལ་སོགས་པ་འཛིགས་པའི་
གཟུགས་མཐོང་ན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲར་བ་ལྷར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་མི་བྱའོ། ཐུན་
འཛིག་ཁར་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་ཅིང་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་འབུལ་བ་བསྟོད་པ་སྟོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་རྣམས་བྱའོ། མཆོམས་གྲོལ་ཁར་ཡེ་
ཤེས་པ་རང་ལ་བསྟ། དམ་ཆོག་པ་བྲིས་འབྲུང་གི་སྒྲུའི་རྣམ་པར་གྱུར། མཆོམས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་མཐུན་བསྐྱེད་ཉེར་བསྟུ་མི་བྱའོ། རུས་ནི་
ཟླ་བ་དུག་གས། ཡང་ན་ཟླ་བ་གསུམ་མམ་ཟླ་བ་བྱེད་དུ་བྱའོ། བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་འདོན་བསྒྲིགས་འདི་ནི། རྩེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་འཛིགས་བྱེད་གྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་ལྷར་བཀོད་པའོ། འདོན་བསྒྲིགས་འདི་ནི་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་བཅུ་གསུམ་མ་ནི་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། རྩེས་གྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲིང་དངོས་གཉིས་
བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་སྐབས་ལྷར་བྱས་ནས། མཐུག་གཟའ་འཛིན་ཡོད་ཆེ་དེའི་བཙོ་ལྷ་ལྷ་ལུ་འགྲིགས་པར་བྱས་ཏེ། ཟླ་བ་བྱེད་ཙམ་
བསྟེན་སྒྲུབ་ནམ་གཟའ་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་ཟླ་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལྷ་ལུའི་ཆེ་གནས་ཤིན་དུ་དཔེན་པས་སྟེགས་བྱ་བྱས། བ་བྱུང་གིས་བྱགས། མེ་
རྟོག་བགས། ཟླ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ཞུགས་སུ་གསོལ། མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤམས། དེ་ནས་དར་གྱི་ཡོལ་བ་
ལྷ་ལྷེ་པ་དན། རྒྱལ་མཆོན་སྒྲ་རེ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱའོ། མཐུན་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་མཆོད་རྩས་དང་བཙས་པས་ལེགས་པར་
བརྒྱན་པའི་མཐུན་དུ་ཀླ་བ་ལའི་ནང་དུ་བ་དམར་སེར་གྱི་མར་གསར་དང་འོ་མ་ལྷགས་ལ་བཞག། རྩེ་ནས་བགོགས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་
བསྐྱད། སྒྲུ་ལྷ་ལྷེ་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་དང་མཆོམས་བཙད་ནས་སྒྲུང་ལའོར་བསྟོམ། དེ་ནས། ཟུ་རྒྱུད་ལས། བདག་གཅིག་སུ་རྣམ་
པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱིས་ལུས་བྱགས་ཏེ། གཙེར་སྒྲུང་སྒྲུང་ནས་སྒྲུབ་སེལ། མཆོན་བྱེད་ནས་ཅང་ཉེ་ཉེ་དགྲོལ་ལ། ༡༡། ཞེས་བྱ་ཁིང་མཉམ་
པར་བཞག་སྟེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་འདི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་འཐུག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་གྱི་བརྟུལ་
ཞུགས་དང་བཙས་ཏེ་སྒྲུབ་བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོག་ལྷར། བདག་མཐུན་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ་ཡན་ཆད་སྒྲར་
བཞིན་བྱས་ནས། ལག་པ་གཡས་པས་བྱག་མཆོན་དང་། གཡོན་པས་ཁྱོ་པོའི་དོ་རྩེས་སྟོད་གྱི་ཁ་མཐོན་ཏེ། བདག་དམ་ཆོག་
སེམས་དཔར་གསལ་བའི་བྲགས་གའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་(༡༧)འཕྲོས་པས་
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་སྒྲུན་དྲངས་ནས་སྒྲུབ་ཞུགས་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩེས་ལ་ཐིམ་པར་

བསམ་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པར། མུན་སྒྲིའི་སྤེལ་ཚོགས་སྤྱད་ནས་ཉགས་སྤྱད་བའོ། ཉགས་ཀྱི་པར་རམ་ལྷ་འཛིན་ཡིན་ཆེ་
གོལ་གྱི་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཉགས་ལ་སྟོན་མེད་པའི་བྱི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། ཏུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། འོད་འབྱུང་བ་དང་།
དེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་འབྱུང་ངོ། དངོས་གྲུབ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ལོ། ཉམ་ལངས་ནས་བསྐྱས་པ་རྫོགས་པ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ལན་
གསུམ་བཅོད་པ་དེ་ལ་དཔལ་རྩོམ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དབྱེས་སོ། དབྱེས་ནས་ཁྱོད་ལ་མཚོག་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཞེས་གསུངས་པར་བསམ།
མཚོད་པ་དང་གཏོར་མ་སྤར་ལྟར་བྱིས་སྤངས་ལ་རྒྱས་པར་འབུལ། དེ་ནས། སྤྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །
ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་དང་བས་བརྟེན་པར་བགྱི། ཞེས་མཁུན་རྣམ་དག་བྱའོ། རལ་གྱི་དང་། ས་འོག་
དང་། མིག་སྒྲན་དང་། རོ་དང་། གསེར་འབྱུར་དང་། བརྒྱད་ཀྱིས་ལེན་པའོ། མདོར་ན་
མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་བདག་ལ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རལ་གྱི་དང་། རིལ་བུ་དང་། མིག་སྒྲན་སོགས། དངོས་གྲུབ་གང་
འདོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གསུངས་པར་མོས་ལ། མཁུན་བསྟོད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་དབྱེས་
བཞིན་དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཀྱིས་དག་ནས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་། སྤྱ་མ་རྩོམ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་སྤངས་ནས་ཆ་
ལྷས། དང་པོ་སྤྲུལ། གཉིས་པ་ལྟ། གསུམ་པ་རང་དང་། བཞི་བ་སྦྱབ་ཐོགས་ལ་ཅུང་ཟད་བྱིན། ལྷ་པ་མར་ཁུས་གསོས་ནས་རང་གིས་
(༧)སྟོད་གསུང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་ལེན་ཚུལ་ལགས། མན་ངག་རྣམས་མ་སྤྱོད་པར་ཡོད་པས་སྤྱད་ཏུ་ཏུང་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །
ཅས་དཔལ་རྩོམ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྐབས་པའི་འདོན་སྒྲིགས་དང་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཚོགས་འདི་ནི་ཐེམ་སྒྲས་ཀྱི་གྲངས་སྤྱད་པ་ཅོམ་ལས་གསེར་
ཁང་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་གསེར་ཟེན་བྱིས་ལ་རང་བཟོ་མེད་པར་ཞལ་བུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱིད་སྤྱུལ་མིང་འཛིན་པ་སྟོ་
བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྤྱད་འཕོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྟགས་འབྲུག་ལོར་ལྟ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟོན་ཆེན་སྟོད་
སྤྲུལ་བསྟོན་པའི་ཐུན་མཚམས་སྤྱད་པ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བོས་མ་ཉེས་བཞིན་རྗེས་སྤྱད་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །
སྐབས་པའི་འདོན་སྒྲིགས་འདི་འདྲོད་མིན་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་རྟོན་ལས་གཤིན་དེགས་པ་པོ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་དུས་ལས་མ་
འབྱུངས་པར་སྟོང་བྲག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀྱན་གྱིས་བག་དང་ལྷན་པར་མཛོད་ཅིག། ༥ སྤར་མདྲ་ལོ། ཁ་ཐི།

༡༡། གྲུ་ལ་རྩོད་ཅེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཇུག་བཅུ་ཆའི་
དབང་གི་སྒྱུན་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་སྤྱི་ཞིའི་ལེགས་ཆོགས་དབང་དུ་འགྲུག་པའི་
དོན་ཡོད་འབྲུལ་གྱི་ཞགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲུ་གསུམ་གཞུལ་
མེད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་བེ་རྩུ་ཁུན་མའི་ཐེམ་སྐྱས་
ལས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་བརྩོད་ཀྱི་ར་ལྔ་ཡ། ཆོས་དབྱེད་ས་ཞི་བའི་རང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། བྱི་
ནང་གཤིན་རྗེའི་དམག་ཆོགས་འདུལ་བའི་བྱིར། འཇམ་དཔལ་དབྱེད་ས་གང་ཁྱོ་བོའི་
སྒྲུར་བཞེད་ས་པ། འཛིགས་མཛད་ལྷག་པའི་ལྷ་དེར་གྲུས་བཏུང་ནས། རང་གི་འདོད་
ལྷ་དབང་དུ་འགྲུག་པའི་ཐབས། ཡེ་ཤེས་མེ་ཡི་བསྐྱེད་ཆོག་འདི་ན་སྤེལ། དེ་ལ་འདིར་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དཔལ་རྩོད་ཅེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱས་བརྩོད་ཐེན་ནས། སྤྱུགས་ཀྱི་ཁུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
བརྒྱས་པ་གང་སོང་གི་བཅུ་ཆའི་སྒྱུན་བསྐྱེད་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སྒོན་འགྲོ་དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྤྱི་ར་
ཆོག་མ་བྱས་པའི་གཞི་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་བས་བརྒྱད་སྟགས་མཐོང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུག་ལེན་ལྷར་བྱས་ལ། ས་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་དམར་
བའམ་དམར་པོས་བྱུགས་ལ་ཐོག་མར་དབྱས་བཅའ་ནས་ཆོངས་རྒྱར་གྱི་ཐིག་བཏབ། དབྱས་ནས་སོར་བཞིའི་རྒྱུ་པོར་སྒྲོར་བའི་
ནང་དུ་སོར་བརྒྱད་དབང་སྤྱི་སོར་གཅིག་པའི་ཁྱོ་བོའི་རྩོད་ཅེ། འདིའི་ཁ་དོག་བསྐྱེད་ཡིག་ཏུ་སྒོན་པོ་གསུངས་པ་ནི་མན་ངག་ཅུང་ཅད་
སྤྱི་བ་ལྟེ་སྒྱུན་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་འདོད་ཐེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བ་ཅམ་ལས་སྤྱི་མདོག་མ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལྷར་མཛད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱི་ཡོངས་
རྩོགས་དམར་པོར་མཛད་པས་ཁྱོ་བོའི་རྩོད་ཅེ་ཡང་ཁ་དོག་དམར་པོ་བྱ་བ་ལག་ལེན་དང་མཐུན། ལྟེ་བའི་གཞིའི་ཁ་དོག་བསྐྱེད་ཡིག་
སྟགས་སྤྱི་གསལ་ཆ་མེད་ཀྱང་མཁས་མཆོག་དབྱལ་རྒྱུ་པའི་གསུང་དུ་ཉི་གདན་ལ་གནས་པའི་ཁྱོ་བོའི་རྩོད་ཅེ་གསུངས་པ་དང་སྒོ་བསྐྱེད་
ན་དམར་སེར་ལྷ་བྱར་བྱས་ན་འབྲེལ་མཚུངས་ཞིང་། ལྟེ་བའི་(༢༣)ཕྱི་རོལ་དུ་སོར་བྱེད་བསྐྱོར་བར་མདོག་སེར་པོ། དེའི་བྱིར་
སོར་དུག་གིས་བསྐྱོར་བར་སྤྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་བྱ་སྟེ། སྤྱི་གས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར་མེ་རྒྱུད་གཉིས་སེར་བཞེན་བྲལ་ལྷང་།

དབང་ལྷན་ནག་པོར་བྱ། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། ཁྱབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་པོ། བྱང་དུ་
རལ་གྱི་ལྗང་གྱ། ཇེ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་སོར་དུག་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་གཞི་ནག་པོ་ལ་དྲོ་ཆེ་སེར་
པོའི་བྱང་བ་བྱ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོར་བཞིས་བསྐྱོར་བའི་ཕྱ་རན་ལ་གོ་སར་དང་བཙས་པའི་ཟུང་འབྲུའམ་རི་མོ་སེར་པོ་བྱ། དེའི་ཕྱིར་
སོར་བཞིས་བསྐྱོར་བའི་ཁ་ཁྱེར་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་པོ་འདབ་མ་བཙུ་དུག་ཡོད་པ་དང་། འདབ་མའི་རི་མོ་རྣམས་ཉིས་བརྒྱེགས་སུ་ཡོད་
པས་ཆེ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་ལུར་གནས་པའི་བསྐྱེད་ལྷགས་ཀྱི་བྱ། འདབ་མའི་སྤྱོད་གི་ཐིག་བརྒྱད་ལ་དྲོ་ཆེ་སྒྲོན་པོ་བརྒྱད། ཐབ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་
དུ་སོར་གཉིས་དོར་ནས་སྤྲེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པས་བསྐྱོར་བའི་ཟུར་བཞིར་ཟླ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་དྲོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆེ་གསུམ་པས་མཚན་པ།
དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བཞིར་བཙད་པ་ལ་བ་བྱུང་སོགས་བྱུགས་གིང་མེ་རྟོག་སེལ་མ་བཀྲམ། ཕྱིག་ཐབ་བྱ་ན་ཕ་རན་སོར་
བཞི་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔངས་སུ་སྤྱོད། ཕྱ་རན་སོར་བཞིའི་ཟད་མཚམས་ནས་རྒྱ་དང་དཔངས་སོར་བཞི་པའི་ཁ་ཁྱེར་དཔངས་ཀྱི་ནང་
དུ་གཞེལ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱ། ཀྱི་ཤའི་གདན་ཀྱི་ཙ་བར་བྱེད་པ་ཁྱུངས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་ཞིང་གཞན་གྱིས་ཐིག་དང་མཚུངས། ཟླ་
བྱེད་དྲོ་ཆེ་དང་དྲོ་ཆེའི་འབྲང་བ་སོགས་བསྐྱོམ་དོན་ལང་སྟབས་སུ་གནས་པར་བསྐྱོམ་དགོས་གིང་གིས་ཆ་ཟླ་བྱེད་དྲོ་ཆེ་(༡༧)ཟུར་
བཞིའི་ཕྱིར་གྱིས་པ་དང་ནང་དུ་གྱིས་པ་བྱུག་ལེན་མང་ཡང་གང་བདེ་ལས་རེས་པ་མ་མཆིས། ཐབ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་བར་མེ་ཡོལ་བྱ་
ཞིང་། འདྲིའི་ཁ་དོག་དེར་སང་པལ་ཆེར་གྱིས་ལས་མཐུན་མཛད་པ་ནི་བྱུག་ལེན་ཉམས་པ་སྟེ། བྱུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གངས་
ཀྱི་རི་བོར་བསམ་ན་མེའི་དུག་གིས་མི་རྒྱུགས་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱའི་ས་བོན་བམ་ཡིག་གིས་མཚན་པ་སོགས་དང་སྒྲོ་བརྒྱན་ན་
ལས་བཞི་གར་དཀར་པོ་མཛད་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་ནོ། རྒྱ་བཞིའི་རྣམས་ཟངས་སྒོད་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་རྟོག་དམར་པོ་
དྲི་དམར་པོའི་རྒྱ་ནས་ཉིལ་ནག་ཀྱི་ཤ་འབྲས་ཡོས་བདུད་ཅི་ལྷ་རྣམས་སྤྱུགས་པ། དྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་རྟོག་དམར་པོ་དང་མངར་གསུམ་
སྤྱར་བའི་ལྷ་བཤོས། འདས་ལྷ་དང་མེ་ལྷ་གཉིས་ལ་གོས་རྩུང་དམར་པོ་གཉིས། བསྐྱེག་རྩལ་ནི། དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོར། དེ་ལྟར་ན་
སྒྲིབ་བསྐྱེག་གང་བྱེད་ཀྱང་མར་ཁྱུང་ཡམ་གིང་རེས་པར་དགོས་ལ་རྩལ་གཞན་རྣམས་སྐབས་དང་སྤྱར་བས་ཆོག། ཡམ་གིང་དམར་
པོའམ། ཞིམ་པ་དང། ཐབ་གིང། གིང་སྤྱར་བ་མེ་རྟོག་དང་བཙས་པ་ལ། ཆད་ལག་པས་ཁྱུང་བྱས་པའི་ཆོགས་དབུས་མའི་སྤྱོད་དུ་
མཐོ་བོར་བཞག་པའི་སོར་ལྷ་ཡིན་ཀྱི་ཙ་དང་ཙ་བའི་སོར་གང་བྱུང་གིས་མི་བྱ་སྟེ་དབང་དང་དུག་པོའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། བསྐྱེག་
རྩལ་རྣམས་དབང་དུག་ལ་རྩལ་སྤྲེགས་སོ་སོ་བ་མི་སྤྱང་བས་གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ལྷའི་སྤྲེགས་ཉིད་ཀྱིས་བྱའོ། ཁམ་ཁྱེན་བ་དམར་
པོའི་འོ་མ་ལས་བྱུང་བ་འབྲི་མོག་གིས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། མེ་ལྷའི་རྩལ་བྱེད་པར་བ་འབྲས་ཡོས་ཞོད་སྤྱང་ཅི་དང་མར་དང་། འདས་

ལྷིང་རྩལ་བྱུང་པར་མངར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་ཆོས་དང་ལྷག་རུ་དམར་པོ་སོགས་འཕོར་གང་ཆེ་བཤམས། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱི་
ཆས་གོས་ཀྱི་བཞིའི་གདན་སོགས་དམར་པོ་བྱ་ཞིང་། མཚོན་རྩལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྒྲིགས་ལུགས་ཞི་བ་(༣ན)དང་མཚུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ཆོ་ག་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྫོང་རྒྱུ་ལྷུང་གིས་ཁ་ལུབ་ཏུ་བྱོགས་ཏེ། བདག་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། ལྷ་
རྒྱལ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བར་བསམ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་བྱོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་རུས་
མཐུ་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་ནས་བུམ་རྒྱལ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རྩྭ་ལྷིང་ བརྒྱ་ཅ་སོགས་གྱིས་
བསངས་རྒྱ་བྱུ། འོག་ཏུ་ལས་སྒྲགས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ རྩྭ་ལྷིང་ལ་གོ་བར་བྱོ། །དེ་ནས། རྩྭ་ལྷིང་མཇུག་ཏུ་རྩྭ་བཏགས་
པས་ལན་བདུན་སོགས་བསྐྱེད་པས་མཚོན་ཡོན་བསྐྱེད། དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཅད་དེ། བག་ཏུ། རྫོང་རྩྭ་ཐབས་དང་། དྲིལ་
བུ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནོ། །སྐམ་རུ་བསམ་ལ། ཞི་བཟང་ཏ་ཐུག་ཏེ། ལྷ་ལྷ། ཞེས་བརྫོང་ཅིང་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་རྩྭ་
རྩྭ་ལྷིང་གར་བཟང་། ཞི་བཟང་གརྩྭ་རྩྭ་ལྷ། ཞེས་བརྫོང་ཅིང་། གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་དྲིལ་བུ་གཡོན་ཀྱི་
དཀྱར་ཁ་ཁྱེན་ལ་བསྟན་ཏེ་བཟང་། རྫོང་རྩྭ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མཉེས་པར་བྱོ། །སྐམ་རུ་
བསམ་ལ། རྩྭ། སེམས་ཅན་མྱོངས་དང་བྲལ་བ་=== བཟང་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ། ཞེས་བརྫོང་ཅིང་། རྫོང་
ལག་པ་གཡས་པས་དཀྱར་བཟང་བའམ་གསོར། ཞི་བཟང་རྩྭ་=== ལྷ་ལྷ། ཞེས་བརྫོང་ཅིང་དྲིལ་བུའི་དབུས་ཀྱི་བྱོགས་
བརྒྱད་རུ་ཕྱེ་བསྐྱེད་པས་དཀྱོལ་བར་བྱོ། །དེ་ནས་ལས་སྒྲགས་བརྫོང་ཅིང་ལག་པ་གཡས་པས་ཀྱུ་ཤའི་ཅེ་མོས་བསང་རྒྱའི་སྟོན་
ནས་རྒྱ་བྱང་ཏེ་རང་གི་གཡོན་རོས་ནས། གཡས་(༣བ)བསྐྱོར་རུ་ཐབ་དང་། རྩལ་དང་། དགང་སྒྲགས་དང་། རང་ལ་བསང་
གཏོར་ལན་གསུམ་བྱོ། །དེ་ནས་ཡང་ལས་སྒྲགས་བརྫོང་ཅིང་། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྒྲིན་གྱི་ནང་མཚོན་བྱངས་ཤིང་སྒར་
ལྷར་བསང་གཏོར་ལན་གསུམ་བྱོ། །དེ་ནས་མེ་ལྷའི་མཚོན་རྩལ་རྒྱལ་ལ་སྒྲགས་དང་ནང་མཚོན་གྱིས་བསངས། དེ་ནས། ཞི་
བྱ་རྒྱ་ལྷས་སྟོང་པར་སྐྱེངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཨ་ལས་བྱུང་པའི་ཐོད་པ་ནས། ཞི་བཟང་གརྩྭ་
ལྷ་རྩྭ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་བཅས་པ་སྒྲགས་དང་བྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད། དེ་ནས། རྩལ་སྟོང་པའི་
བྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཁུ་རྒྱར་ཁ་སྐྱར་པའི་གྲང་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་ཅེ་སྟོད་པ་སྟེ། དེའི་སྟེང་རུ་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་ཁར་རྩལ་སྟོང་

པའི་སྟེན་པ་ཤོད་དེ། དེ་ལས་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་སྒྲོན་ཏེ་རྩལ་སོ་སོའི་ཉེས་སྒྲོན་སྦྱངས་པའི་མོས་པ་བྱེད་ལ། ཚི་ཚི་
སྒྲུ། ཞེས་པས་རྩལ་རྣམས་བཟུ་བར་བསམ། ཚི་ཚི་སྒྲུ། ཞེས་པས་ཡམ་ཤིང་དང་། ཚི་ཤི་སྒྲུ། ཞེས་མར་ཁུ་
དང་། ཚི་རྩི་སྒྲུ། ལུ་རྣམས་དང་། ཚི་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྒྲུ། ཞེས་བཟོད་པས། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཤིང་དག་
ནས་བདུད་རྩི་ལྡེ་རོ་བོར་གྱུར། བར་བསམ་ལ། འདི་ཀའི་རྩལ་བྱེད་པར་བཞི་མེ་རྟོག་ཡིན་པས། དེ་དག་དང་ཡམ་
ཤིང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཤམས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། འདིས་མཚོན་པའི་རྩལ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལའང་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
སྦྱང་འཛོད་མའི་ནང་ནས་སྦྱངས་པའི་མེའམ། ཚངས་པའི་བྱས་མེ་སྦྱངས་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་བཟོད་དེ་སྟོང་གི་ནང་དུ་བཞག་ཞུན་མར་
འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་མེ་ལ། ལས་སྟགས་བཟོད་དེ་ཀྱུ་ཤིང་རྩལ་པོས་རྩལ་བསངས་པ་དང་། ནང་མཚོད་ཀྱིས་
གཡས་(༤ན)བསྒྲོར་དུ་ལན་གསུམ་གྱིས་བསངས་ལ། གཙང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྒྲམ་པའི་བྱེད་ཤིང་ལ། ཚི་རྩ་ལ་རྩ་ལ་རྩ།
ཅེས་བ་དང་། རྩ། ཅེས་བཟོད་དེ་རྒྱང་གཡམ་གྱིས་མེ་སྦྱར་རོ། །རྒྱང་གཡམ་གྱི་ཁ་དོག་ནི་འགའ་ཞིག་ནས་ལས་མཐུན་མཛད་ཀྱང་
ག་ལུར་རྩ་རྩུན་ནས་རྩང་ཞུར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགས་སོ། །ལས་སྟགས་ལན་བདུན་བསྒྲས་ཏེ་མར་ཁུ་སྟགས་གཟར་
བདུན་གྱིས་ཀྱང་མེ་གསོས། དེ་ནས་ཀྱུ་ཤིང་རྣམས་ལ། ཚི་བརྩ་སྒྲུ། ཞེས་པ་ལན་བདུན་བསྒྲས་ནས། ཀྱུ་ཤིང་མར་རྩང་
དེ་མ་མེད་པ། མ་གས་པ་འདབ་མ་མ་གསུགས་པ་གཉིས་གཉིས་རྩེ་མོ་མཉམ་པོར་གཤིབས་ནས། རང་གི་གཡོན་པོས་གྱི་ཁ་ཞུར་ལ་
རང་ཁ་གང་དུ་བལྟ་བའི་པོས་ལ་ཤར་དུ་བྱས་པའི་རྩེ་མོ་རྩལ་དང་། དེ་ནས་རྩོ། དེ་ནས་ཤར་དང་། དེ་ནས་བྱང་དུ་བལྟན་པ་སྟེ་མས་
ཐྱི་མའི་རྩེ་བ་ནོན་པར་བཀྲམ་ཤིང་། ཐབ་ཞུང་ལ་རྩེ་མོ་རྩལ་དུ་བལྟན་པའི་ཀྱུ་ཤིང་རྩུན་པོ་བ་སྦྱང་གི་རྩེ་བ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བས་
གཡོག་གོ། །བ་སྦྱང་གི་རྩེ་བ་ཅེས་བ་དེ་བྱིབས་གྱི་དཔེ་ཡིན་རྩེ་རྩེ་སྟེ་ལ་དབུས་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གིས་ཚོགས། རྩུ་གམ་ལྟ་བུར་བལྟམས་ནས་
རྩེ་མོ་གཉིས་རྩེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དོད་བྱས་པ་སྦྱང་ཡང་རིག་བཟོ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྟ་མཚོད་པ་
དང་། བར་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མེ་ལྟ་མཚོད་པ་དང་། མཐར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྟ་མཚོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ཐབ་དང་མེ་ལྟ་བསྟེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟེ་བ། མཚོད་ཅིང་བསྟེད་དེ་དམ་ཚིག་བསྟགས་པ། བསྟེན་རྩལ་སྟེ་ལ་ནས་སྦྱར་ཡང་
མཚོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསང་རྩལ་བསངས་ཏེ། སྦྱ་རྩུ་མས་སྟོང་བར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་སྦྱ་ཚོགས་
བསྐྱ་དང་སྦྱ་བའི་སྟོང་དུ་སྦྱ་དང་དོ་རྩེ་ལས་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དམར་པོ་དམར་སྟོ་དཀར་པའི་

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་(༧བ)རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་།
གཡས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་རལ་གྱི་།གཡོན་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་
དང་བདུ་འཛིན་པ། ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་དབྱིབས་
ལྡུམ་པོ་མུ་རན་ཁ་ཁྱིར་དང་བཅས་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་དང་། ཁ་ཁྱིར་ལ་བདུ་འི་འདབ་མའི་
རྒྱུ་པ་ཅན་ལ་སྤྲུགས་མཚམས་སུ་དོ་རྩེས་བསྐྱར་ཞིང་། ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་དོ་རྩེ་སེར་པོའི་
འཕྲེང་བས་བསྐྱར་བའི་སྣ་ཚོགས་བདུ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཉེ་བར་ཉི་གདན་ལ་སྤོ་བོའི་
དོ་རྩེ་དམར་པོ། ཤར་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། ལྗོར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་བདུ་དམར་
པོ། བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྗང་གུ་ཁྱའི་གྲ་བཞིར་སྒྲ་བྱེད་དོ་རྩེས་མཚན་པ་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་
པ་མེད་པར་གྱུར། དེའི་ནང་དུ་རི་ལས་སྒྲིས་པའི་མེ་གུ་གསུམ་ཀྱི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་
བདུ་འི་ཉེ་བར་རི་ལས་བབྲང་འཕྲེང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མེ་ལྷ་སྒྲུ་མདོག་དམར་
པོ་དམར་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཉིས་མར་གནས་པའི་རིག་མ་དང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་བབྲང་འཕྲེང་། གཉིས་པས་མི་
འཛིགས་པ་སྒྲིན་པ། གསུམ་པ་ན་གྱི་གུག་།གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ན་དབྱུག་གུ་ཅེ་གསུམ་པ།
གཉིས་པ་ན་སྒྲི་ལྷགས། གསུམ་པ་ན་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་བརྒྱུདས་པའི་སྒྲུབས་
ཀྱིས་བཞུགས་པ། སྤོ་བོའི་རྒྱན་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཐུགས་ཀར་མེ་གུ་གསུམ་པ་རི་
ཀྱིས་མཚན་པ། དམ་ཚིག་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྒྲོས་པའི་སྤོ་བོ་
འདོད་རྒྱལ་གྱིས། ཤར་ལྗོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་མེ་ལྷར་(༥ན)དྲང་སྟོང་གི་འཁོར་
གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྒྲུན་དྲངས། པར་བསམ་ལ་གཡས་མི་འཛིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་མཐེ་བོང་སྒྲིན་ལག་གི་རྩར་བཞག་ལ།
མཐེ་བོང་ཉིད་གཡོལ། ཨོ་རྩུར་བྱོན་རྩུར་བྱོན་འབྱུང་བོ་ཆེ། །ལྷ་ཡི་དྲང་སྟོང་བྲམ་ཟེ་མཚོག་།
བསྐྱེག་ལྷགས་ཞལ་ཟས་བཞེས་སྒྲོད་དུ། །འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། །ཨོ་
ཏཱ་ཏྲི་རྩུ་རོ་ ཞེས་སྒྲུན་དྲངས། ཐབ་ཀྱི་མེ་མཚམས་ཀྱི་ཁ་ཁྱིར་ཀྱི་གུ་ཤིའི་གདན་ལ་བཞུགས་

པར་གྱུར། པར་བསམ་མོ། །ལས་སྒྲགས་བཞི་དྲུག་ཅེས་བསང་ཆུ་གཏོར་ལ་སྤྱི་འབྲང་གི་བཞགས་བསྐྱད། དེ་ནས་ཆུ་བཞི་འབུལ་
མི་འབུལ་གང་བདེ་བ། དེ་ནས། ཨོྫ་རྒྱ་རྩ་ཇོ་ བས། ཨོྫ་ཁྲ་རྩོ་ས་དགུ་གཞུག་སོགས་བ། དེ་ནས། ཨོྫ་
ཨོྫ་རྩོ་བྱ་ལ་ར་སང་ཀ་རི་བྱ་ཀྱི་ཁྱི་རྩོ་སྐྱ་རྩ། དེ་བཞིན་ལ། ཨོྫ་མ་ཁྱི་ ཨོྫ་ཁྱི་ བྱ་རྩ། བཅུ་
སྟེ་ཆུ་བཞི་དཔལ་ལ། ཨོྫ་ཨོྫ་ཡེ་ཨོྫ་དེ་བྱ་ཨོྫ་བྱི་ག་ཨོྫ་བྱི་ག་མ་རྩོ་བྱི་ཡེ་རྩ་བྱ་ག་བྱ་བ་རྩ་ལ།
ཨོྫ་བྱེ་ཨོྫ་རྩ། ཞེས་སོགས་དང་། ཨོྫ་ཨོྫ་རྩ། བཅུ་གས་པས་ནང་མཆོད་ཀྱང་འབུལ། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་
ཆངས་དབང་མགོན་གྱི་སྒྲུལ། །མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཅུ་གས་དབང་བསྐྱར་བ། །ཤེས་རབ་
མཆོག་གིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྟེན། །དམར་པོ་མེ་ལྷ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་འདུད། །
ཆངས་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་སྒྲུལ། །མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྟོང་མཆོག་ །འབྱུང་པོ་ཡོངས་
སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱར་སྐྱུལ་བ། །རིགས་སྒྲགས་གྲུབ་པའི་
དྲང་སྟོང་ཚུལ། །ཉོན་མོངས་བསྟེན་པའི་ཤེས་རབ་འོད། །བསྐྱེད་པའི་མེ་བཞིན་གཟི་
བཞིན་འབར། །མཛོན་ཤེས་རྩ་འབྱུལ་(༥བ)ཞབས་དང་ལྷན། །ཐབས་ཀྱིས་སྐྱུལ་
པའི་ཐེག་པ་བཅེབས། །རིག་སྒྲགས་གསུང་ཞིང་བགྲང་འཕྲེང་འཛིན། །བདུད་རྩིའི་
བཅུད་ལྷན་སྐྱེ་བསྐྱེད་མས། །ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡོངས་ལ་བསིལ། །ཉེས་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་
ཆངས་པར་སྒྱུད། །འཛིག་རྟེན་གནས་ཀྱང་ལྷ་རྩ་འདས། །ཞི་བ་བརྟེན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ། །དེ་བས་བསྟོད་དེ་བྲུག་ཀྱང་འཆོལ། །ཞེས་བསྟོད། ཨོྫ་བཟླ་ཨོྫ་ལ་མ་རྩོ་རྩ་རྩ་ལ་ཡ་
སམ་རྩོ་སྐྱི་ཀྱ་རྩ་སམ་རྩོ་རྩོ་ལྟ། རི་བྱ་རྩོ་རྩོ་བྱི་རྩོ་ས་མ་ཡ་སྐྱི། ས་མ་ཡ་རྩོ། ལན་གསུམ་
ཀྱིས་དམ་ཆོག་བསྐྱུགས། དེ་ནས། མེ་ལྷའི་ལྷགས་རྩོ་རྗེའི་རྣམ་པ་ཅན་དམར་པོ་ལ་རི་ཡིག་དང་།
དགང་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པས་མཆོན་པར་གྱུར། པར་
བསམ་ལ། ལག་པ་གཉིས་པར་ཁྱིའི་སྐྱེ་ཆུང་ཀྱིས་དགང་ལྷགས་མར་ཀྱིས་བཀང་བ་བཟུང་ལ་ཐུས་མའི་ནང་ནས་བྱིར་མི་འདེལ་བར་
གཡས་སྐྱབ་སྐྱོར་བ་དང་བཅས་ཏེ། མེ་ལྷའི་ཞལ་ཅུང་ཟད་གདངས་པར་བསམ་ལ། ཨོྫ་རྩོ་རྩོ་ རྩོ་ལྟ། ཨོྫ་ཨོྫ་དེ་
བ་རྩོ་ལ་རྩོ་བ་རྩོ་ཡེ་རྩོ་ལ་མ་རྩོ་སྐྱི་མ་མེ་དེ་རྩོ་སྐྱ་རྩ། ཞེས་ལན་བདུན་ཀྱིས་བྱོན་སྐྱེམས་སྐྱུལ་ཏེ། རྒྱལ་

བ་རྒྱལ་སྤྱལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མིན་ཀུན་གྱི། །མཐུ་དང་ལུས་པ་
ཡོན་ཏན་གཟི་བརྟེན། །མ་ལུས་དབང་དུ་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་
པའི་ལྷ་མཆོག །ཁྱེད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་
འདོད་པའི་དོན་ཀུན། །མ་ལུས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །ཤ་ཤི་ཀུ་རུ་རྩེ་ ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ། སྐབས་འདིར་མི་ལ་བགེགས་ཡོད་མེད་བརྟགས་དགོས་ཤིང་ཡོད་ན་
སེལ་ཐབས་(༤ན)བྱལ། །དེང་སང་འགའ་ཞིག་གིས་དབང་དང་དྲག་པོའི་སྤྱིན་སྟེན་ཡིན་ཚད་ལ་བསྟེན་རྗེས་རྣམས་བདུད་རྩི་
རང་བཞིན་ཅས་བརྟེན་པ་ནི་སྤྱི་མའི་མན་ངག་དང་མཐོང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་ལེན་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་གོ་བ་ཡི་མ་ཆགས་
པ་སྟེ། ཡམ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་རྣམས་ནི་བ་ལྷ་ར་སོ་སོར་འབུལ་ན། ཡམ་ཤིང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་
གི། །ཞེས་སོགས། རྗེས་ཆེན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་བའམ་ཡམ་ཤིང་མར་ཁུ་བྱང་རྗེས་མེ་རྟོག་དམར་པོ་རྒྱང་བ་ལྷ་སུ་འབུལ་ན་
བསྟེན་རྗེས་ཞེས་བརྟེན་པ་དམ་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས། ཡམ་ཤིང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་གི་
རང་བཞིན་གྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར། བར་མོས་ལ། ཡམ་ཤིང་གཉིས་སམ་རེ་རེ་ནས་ལག་པ་གཡས་མཆོག་སྤྱིན་བྱས་
པའི་མཐོབ་སྤྱིན་གྱིས་ཅེ་མོ་ལྷ་ལ་བསྟན་ཏེ་བཟུང་ལ་རྩྱང་ཟད་བསྐྱར་ཞིང་། ཨྱི་རྩེ་རྩེ་ རྩེ་ལྟ། ཨྱི་ལྷ་སྟེང་བ་དྲ་
ཡི་སྟེ་བ་དྲ་ཡི་རྩ་ལི་ནི་མཆོ་སྤྱི་མ་མེ་དེ་ནི་སྤྱུ། རྒྱལ་བ་རྒྱས་སྤྱལ་ཉན་ཐོས་རང་
རྒྱལ། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མིན་ཀུན་གྱི། །མཐུ་དང་ལུས་པ་ཡོན་ཏན་གཟི་བརྟེན། །མ་
ལུས་དབང་དུ་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག །ཁྱེད་ཀྱིས་
འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་དོན་ཀུན། །མ་
ལུས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །ཤ་ཤི་ཀུ་རུ་རྩེ་ ཞེས་ཡམ་ཤིང་མར་ཁུ་དམར་པོ། མེ་རྟོག་
རྣམས་སོ་སོར་སྤུལ་ཏེ། ཐོག་མཐར་སྟེལ་ཆོག་སྟེ། མེ་རྟོག་དམར་པོ་ལ་གངས་བསོགས་ཏེ་སྤྱོད་ཐུག་བརྒྱུད་དམ་ཁྱི་ཞེས་འདོན་
སྤྱིགས་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མན་ངག་རྩྱང་ཟད་སྤྱུས་པ་སྟེ། སྤྱོད་དུ་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུག་པའི་བསྟེན་པའི་བརྩམས་སྤྱིན་བསྟེན་ས་
མཆོན་ཐོག་ཐག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་(༤བ)སྐབས་འདིར་གངས་རེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་
རྣམས་སྤྱན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྤྱན་གཅིག་ལ་ཅི་འགྲོ་སྤུལ་ནས། ཨྱི་ལྷ་རྩེ་ སོགས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་དང་བསང་གཏོར་འབུལ་

ལོ། ཁྱེད་མེ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་མེ་གྲུ་གསུམ་འབར་བའི་དབྱུང་སྒྲུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་
འཁོར་ནག་ལ་རྩུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཚོགས་པར་དང་ཉི་མའི་
གདན། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་རྩོམ་
འཛིགས་ཁྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་དགྲུ། སྒྲིགས་དང་། ཅུ་ཞལ་དམར་མ་ཉེ་ནས།
མེ་དཔུང་རབ་དུ་འབར་བའི་གྲོང་དགྲིལ་ན་བཞུགས་པ། དེའི་མིག་གཉིས་སུ་སྒྲིང་གི་
སྒྲིགས་དང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀ་ནས། འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། རྩི་འཛམ་
དཔལ་རང་བཞིན་སྒྲིགས་དང་། ཨོ་རྩི་རྩི་རྩི། བརྩོན་ནས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་ཁྱེད་
དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲུབ་དངས། ཨོ་རྩི་རྩི། བཟུ་གཙོ་
བའི་ཅུ་ཞལ་གྱི་དབྱུང་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་
ཞིང་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་ཚོགས་འཕྲོ་བར་གྱུར། དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཡིད་འོང་
བའི། ཞེས་སྒྲིགས་ཅུ་བཞི་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཚོག་གི་སྐྱུ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
ཅས་དང་། ཨོ་ཡ་ལྷན་ཀ་ཤུ་པ་དྲི་རྩི་རྩི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་དབང་གི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་སྒྲིགས་དང་། ཨོ་ཡ་
ལྷན་ཀ་ཤུ་པ་དྲི་རྩི་རྩི་སྐྱུ་ བསྐྱེད་སྒྲིགས་རྒྱུད་གིས་ཅུ། ཨོ་ཡ་ལྷན་ཀ་དྲི་པའ། ཨོ་ལྷ་(ལྷ་)རྩི།
གིས་ནང་མཚན་འབུལ། བསྐྱོད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་གང་ཅུང་གིས་བསྐྱོད་ལ། ལྷའི་ལྷགས་རྩོམ་རྩོམ་པ་ཅན་དམར་
པོ་ལ་རྩི་ཡིག་གིས་མཚན་པར་གྱུར། ལས་སྒྲིགས་ཀྱིས་མར་ཁུ་དགང་སྒྲིགས་བདུན་ལྷ་ནས། སྐར་ལྷ་སྐར་སྐར་
ཚོགས་སྐྱེད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ། ཡམ་ཤིང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཤིང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། པར་བསམ་ལ། ཨོ་རྩི་རྩི་ཐེ་གྱི་དུ་ན་ན་མཚུ་སྐྱི་མ་མེ་དེ་ཉི་
རྩི་པའ། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་སྒྲིགས་དེ་བཞིན་དུ་མར་ཁུ། མེ་ཏོག་རྣམས་སོ་སོར་ལྷལ་ཉེ་སྤེལ་ཚོགས་ཅན་དུ་མཚུངས་སུ་
བྱས་ཉེ་བཅུ་ཆའི་གངས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྩི་དེ་ཉིད་འབུལ་བའི་དམིགས་པ་ནི། མེ་ཏོག་ལྷའི་དབྱུང་བརྒྱན་མཁུལ་བརྒྱན་
སྒྲིགས་སུ་མོས་ཉེ་སྤེལ་བས་མདུན་གྱི་ལྷ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲིས་ཉེ། རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷགས་སུ་ལྷ་ལྷ་དཔལ་ལྷ་མེད་པ་

འཕྲོས། རྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་བས། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ། རང་ལ་དབྱེས་ཤིང་ཆགས་
པས་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབྲལ་མེད་དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་བྱུང་སྟུང་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། ཡང་ན་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་འཕྲོས། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དབང་གི་ཡོན་ཏན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་མེད་ཟེར་གྲུབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་སྒྲོལ་མ་དམར་མའི་ཚོགས་དུ་མ་སྒྱུན་དྲངས་མེད་ཏོག་དམར་
པོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་ལྟ་ལ་འབྲལ་བ་ན་སྒྲོལ་མ་དམར་མོ་དུ་མ་བྱུང་ནས་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། དེ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་དུ་དབྱེས་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེ་སོགས་ཞལ་ལས་ཤེས་(༡༧)དགོས་པའི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པར་ཡོད་དོ། །རྩམ་གཞན་
རྣམས་ནི། ཡམ་ཤིང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། འབྲས་བུ་རྣམས་ཐུག། །ཁུ་བ་རྣམས་ཞལ། ཡུངས་ཀར་ཁོ་བོའི་རྒྱན་ཡིན་པས་མི་མགོ་
སྒྲུལ་སྒྲོན་དང་རྒྱན་དུག་སོགས་སུ་མོས་ནས་འབུལ། དེ་ཡང་རྩམ་དེ་རྣམས་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་གྱིས་སྤགས་པ་སོགས་ཐུག་
ལེན་ལྟར་འབད་བ་ལས། འབྲུ་རེ་གཉིས་གཞན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་ས་རྒྱལ་ཡོད་པ་སོགས་རང་ཉིད་ལ་མི་མཐོ་བའི་རྩམ་དང་། ཀྲུ་ག་
ལྟ་བུ་ཡང་སྔོང་བོ་གཅིག་ལ་བརྒྱ་སྔོང་དུ་སིལ་ནས་འབུལ་བ་སོགས་མི་འདོད་ཐོག་དབབ་ཀྱིས་ལྟ་ལྟོང་འཇལ་བ་ལྟར་འབད་བ་ནི་
རང་ཉིད་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བའི་གཏིང་དོ་ཞིག་ཏུ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩམ་རྣམས་སུལ་ནས། ལྷའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་དམར་པོ་བདུད་རྩི་དམར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་
བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་སྒྲོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཐམས་
ཅད་གང་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་ལ་སོགས་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་རུས་པའི་སྤགས་
ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། བར་བསམ། སྤྲུལ་ཡང་ལས་སྤགས་ཀྱིས་མར་ཁུ་དགང་སྤགས་བདུན་
ནམ་གསུམ་འབུལ། ཇོ་ལྷུང་རྩྱེ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཡོན་དང་། བསང་གཏོར། ཞལ་བསིལ་འབུལ། གོས་རྩང་སོ་རྩི། ཇོ་
རྩྱེ་རྩྱེ་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་ཉེར་སྤྱོད་ཐོལ་མའི་བར་དང་། བར་མཚོན་རྣམས་སུལ། བསྟོད་པས་བསྟོད། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ།
ལྷའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྒྲེས་པའི་དོ་རྩི་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་ནས་བསྟོད་པའི་བར་དབྱེས་ལྟར་བུས་ལ་
འབུལ། ཇོ་བྲ་ན་མ་མ་རྩ་བྲ་ག་ཏ་ན་གྱིས་ཐུག་བྱས་ཏེ། ཇོ་ལྷུང་རྩྱེ་(༥ན)སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཡོན་སུལ། མེད་ཏོག་
དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྤྲིང་གར་སྤྲུར་ལ་ཡོ་བྱད་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་བྱིར། གང་ཡང་བདག་སྒོ་

སོགས་ཀྱིས་བཟོད་གསོལ་བྱས་ཏེ། སྒོ་ན། བཙོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཁྱེད་
 ལ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བཙུང་བའི་ཐུགས་རྗེ། མཛེད་པའི་འཕྲིན་ལས། སྒྲོབས་པའི་
 རྩམ་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ་ལགས་པས། བཅ་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་
 འཛིན་གྱི་སྒྱུས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ཁམས་བཟང་ཞིང་སྒྲུ་ཆེ་རིང་བ་དང་རྣམ་པར་
 དཀར་བའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་དར་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བདག་ཅག་དཔོན་སྒྲོབ་
 སྒྱིན་བདག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་གདོན་སྤིག་སྒྲིབ་སོགས། མི་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བགྲ་
 ཤིས་ཀྱི་དགོ་མཚན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།
 བྱེད་པར་དུ་ཡང་སྒྲོ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་
 པར་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་
 དག་རྒྱད་ལ་སྒྱུས་ནས་ཐུར་བ་ཐུར་(༥བ)བར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྤྱུ་ནས། འགྲུབ་པར་མཛོད་
 ཅིག །འདོད་གསོལ་བྱ། ལྷག་ཆད་གྱི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཞི་བཟླ་སངས་ལྷུ་ཞེས་ལན་བདུན་བཛོད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་
 ཡི་གེ་བརྒྱབ་བསྒྲ། ཞི་ལྷུ་ཞི་ཡ་ལྷན་ཀ་རྟུ་ཡེ་རྟུ་ཡེ་ལེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པ་དང་བཅས་པ་
 རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། བར་བསམ། དེ་ནས་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་ལ། ཞི་ལྷུ་ཡེ། ཞེས་
 སོགས་མེ་ལྷའི་སྒྲགས་ལ། སྤྱེ། དང་འབྲུ་གསུམ་བཅགས་པའི་ཉེར་སྒྱུད་རྡོ་མོ་ནང་མཆོད་གྱི་བར་དང་། ཞི་ལྷུ་རྟུ་
 སོགས་ཀྱིས་བསང་གཏོར་དང་། ཞལ་བསིལ། ཏམ་བྱ་ལ་ཡིས་སོ་རྩི། བས་སྤྱུ་གསུ་གསུ་བཟུང་། དེ་ནས་ཡམ་ཤིང་འབྲུག་
 བཞི། ཞི་རྟུ་རྟུ་རྟུ་རྟུ་ཡེ་རྟུ་ཡེ་རྟུ་ཡེ་རྟུ་ཡེ་ལི་ནི་མཆོ་སྤྱི་མ་མེ་དེ་ཉི་

སྒྲུབ། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མིན་ཀྱན་གྱི། །མཐུ་
 དང་རྒྱས་པ་ཡོན་ཏན་གཟི་བརྟེན། །མ་ལུས་དབང་དུ་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག། །ཆོ་རབས་
 ཀྱན་ཏུ་ལྟག་པའི་ལྟ་མཚོག། །བྱེད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། །གནས་སྐབས་
 མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན། །མ་ལུས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག། །མ་གྱི་
 ཀྱུ་རུ་རྟོ་ །ཞེས་ཡམ་གིང་སོགས་སྤུལ་ནས། །འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱད་ཆངས་དབང་མགོན་གྱི་སྒྲུབ། །
 །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། དེ་ནས། ཨོྫེ་ཨོྫེ་རྟོ་ །སོགས་ཞལ་བམིལ་དང་། །བསང་གཏོར། །མེ་ལྷའི་སྒྲགས་ལ། །དུལྟེ། །སོགས་
 །བཏགས་ལ་ཉེར་སྦྱོང་རོལ་མོ་ནང་མཚོད། །གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མེ་ལྷའི་སྒྲགས་ལ། །ཨ་ཀླ་རོ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤུལ།
 །མེ་ལྷའི་(༥ན)སྒྲགས་ལ།དུལྟེ་སོགས་སྤྱར་ཉེར་སྦྱོང་སྒྲུབ་མཚོད། །མེ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་བ་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 །མཚོད་སྦྱིན་གཏོར་མ་ནས། ཀྱན་འགྲུབ་ཤོག། །ཅེས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམས།
 ཨོྫེ་ཨོྫེ་རྟོ་ །སོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཡོན་སྤུལ། །གང་ཡང་བདག་སྒྲོ་མོངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བཟོད་གསོལ་བ།
 །མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་
 །པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྦྱིབ་དང་ནད་གདོན་བར་ཆད་ལ་སོགས་པ་འགལ་སྦྱེན་མི་
 །མཐུན་པའི་བྱོགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལུང་
 །རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། །བྱད་པར་དུ་ཡང་ཐུན་
 །མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ནས་ལྷུང་བ་
 །ལྷུང་བར་དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 །གསོལ། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ། །ཞེས་སོགས་འདོད་གསོལ་ལྟ། །ཉུང་མཐའ་བཛོད་ན། །མེ་
 །ལྷའི་རྒྱལ་པོས་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་སྦྱེན་མི་
 །མཐུན་པའི་ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ནས། །འགྲུབ་བྱིན་མཛོད་ཅིག། །ཅེས་སོགས་དང་། ཨོྫེ་
 །བརྟོ་སུ་ལྟ། །ཡིག་བརྒྱ། །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན། །སྦྱུང་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་བ་
 །གཤེགས། །རི་བཞིན་དུས་སུ་ལྷུང་བྱིན་ཅིང་། །བདག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྦྱུབ།

ཅེས་བས་བསྒྲུལ། མོ་མུ་མེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་གནས་སྤྱུག་ཤེགས། དམ་ཚིག་པ་མེ་འབར་
(༧བ)བའི་རྣམ་པར་གྱུར། བར་བསམ་ལ། གཞན་དཔྱུས་བཞིན་ནོ། །

སྒྲུམ་པ། ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དམ་པའི་མན་ངག་ཡོངས་
སྒྲིན་པད་མའི་ཆལ། །ཆེས་ཆེར་བཞད་ནས་ལག་ལེན་སྒྲུང་ཅིའི་བཙུད། །ཐར་འདོད་བྱུང་
བའི་ཉེར་འཆོར་འདི་ལྟར་སྒྲེལ། །འདིར་འབད་དག་འདིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །འཇམ་
དཔལ་དོ་རྗེའི་གོ་འཕང་མུར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཙུ་ཆའི་སྒྲིན་བསྒྲེག་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་གསེར་ཁང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་དངོས་སྒོ་བ་སྒོ་ཆོས་རི་
ཁྲོད་པ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོས་གསུངས་པ་པལ་ཆེར་སོར་བཞག་ཐོག་ཐབ་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་ཆོག་བསྒྲུང་ཅུང་ཟད་དང་ཐོན་
འགྲོའི་བཅའ་སྒྲིགས་བསམ་བྱ་སོགས་ལག་ལེན་གྱིས་ཟུར་ཅུང་ཟད་བརྒྱན་ཏེ་རང་མཆུངས་གཞན་ལའང་ཕན་ཐྱིར་གཤིན་རྗེའི་
གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྒྲིང་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྤྱུ་འབྲོད་བ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་
འབྲུག་ལོར་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་ཐོད་སྐབས་བསྟེན་པའི་ཐུན་མཆོམས་སྤྱུ་སྒྲུར་བ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་
དཔལ་ཞི་བོས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སྤྱུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །སྒྲིན་བསྒྲེག་འདི་འང་སྒོད་མིན་ལོག་ལྷ་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་
ཆོས་བདག་ལས་གཤིན་དེགས་པ་པོ་མའི་ཆོགས་གྱིས་ལོ་དུས་ལས་མ་འགྲུངས་པར་སྟིང་བྲག་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟེ་བ་
ཀྱན་གྱིས་བག་དང་ལྷན་པར་མཛོད་ཅིག །

༡༣། འདུལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་བསྟན་ཆེན་སྐབས་
 ཉིན་མཁོའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་ཐར་འདོད་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་
 བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་
 གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་བེ་རྩུ་ཁུན་མའི་ཐེམ་
 སྐས་ལས་བཅུ་དྲུག་པའོ། །

ན་མོ་བཟླ་རྟེན་ར་མ་ཡ། མཁུན་བཙུང་འཛིན་གཏེར་ཆེན་དབྱིངས་ནས་ཁྱོས་པའི་གར། །
 སྒྲོ་སྒྲོང་ཁྱོ་བོ་བཞི་དང་ཡུམ་ཆེན་བཞི། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་བདག་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ལྷ་སོགས། །
 བཅུ་གསུམ་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོས་དག་ལེགས་སྟོལ། །གང་དེའི་བསྟན་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་རིམ་བ་
 ལས། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དེང་འདིར་སྟེལ། །

དེ་ལ་འདིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་
 བསྟན་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་དངོས་རྩེས་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་མི་མཚུངས་
 པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་མཚམས་མཐོ་ལས་གཤིན་
 དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རལ་གྱི་གཤིན་རྩེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་ལེན་གཉིས་ལས་གང་
 བདེར་བྱ་ཞིང་མཁས་མཆོག་དཔལ་ལྷན་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡི་དམ་འདིའི་ལས་ལྟ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཡིན་པས། བྱི་མར་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འདོན་སྒྲིག་ནི་ལྷང་སྒྱུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་འདིའི་སྒྲོར་གྱི་དོགས་གཅོད་ཀྱང་རྩེ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲུལ་སྒྲོང་དུ་གསལ་ཞིང་། བསྐྱེད་རྩོགས་བསྟན་ཡིག་བདག་
 འཇུག་སྟེན་བསྟེན་སོགས་ནི་དམ་བ་ཆོད་ལྟན་གྱི་གསུངས་པ་མང་དུ་མཆིས་པས་བྱེད་
 ཆོས་ཞིབ་པ་རྣམས་དེ་དག་ལས་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག །ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ལ་ཡབ་

(ཨ)དང་ཡུམ་དང་གཉིས་ཀའི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་གསུམ་ལས་སྒྲ་མ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཡུམ་གྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ལ་སྒྲ། གསུང་། ཐུགས་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་ལངས་མའི་ཐུགས་ཀར་དབྱངས་ཅན་མ། དེའི་ཐུགས་ཀར་པི་མང་ངོ་། །གསུང་གི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི། པི་མང་ལ་རོ་ལངས་མའི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི་པི་མང་གི་དབུས་སུ་གི་གྲུག་དང་། དེའི་དབུས་སུ་པི་མང་བཀོད་པའོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི། རོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རོ་ལངས་མ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རལ་གྱི་ལ་ཡ་མ་རྩ་ཇས་བསྐྱོར་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཨ་ར་པ་ཅ་ནས་བསྐྱོར་བའོ། །རོ་ལངས་མའི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དབྱངས། དེའི་ཐུགས་ཀར་གི་གྲུག །དེ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཐུགས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རོ་ལངས་མའི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཞལ་སྒྱུར་ཞིང་འོང་ཟེར་ནམས་ལན་ཚུན་འབྱུང་པར་བསྐྱོར་བའོ། །ཡང་དམིགས་སྐྱོར་ལུགས་གཅིག་ལ། ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུའི་ལྟོ་བར་རྩི་ཡིག་ཡོད་པའི་རྩི་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་བསྐྱོར་(ཨ)དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟོ་བར་ལྷ་གདན་ལ་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་མ་བེ་རྒྱུའི་པི་མང་འཛིན་ཅིང་ཞི་འཇུག་དགེས་པའི་ཉམས་ཅན་ན་ཚུང་སྒྲིམ་པའི་འདུག་སྟངས་ཅོག་འུའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་དར་དཀར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན་དེའི་ཐུགས་ཀར་པད་ལྷའི་གདན་ལ་སྒར་ལྟ་བུའི་པི་མང་ཚུད་སྟོང་ལྟ་བུར་རང་སྒྲ་སྒྲིག་བཞིན་པ་མགོ་གཡས་སྒྲིགས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུད་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་པད་ལྷའི་གདན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་དུག་པ་གདན་སྟབས་སུ་གནས་པ། དེའི་ལྟོ་བར་རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་རིང་ཆ་ཆོག་དུག་ཅན་ཅིབས་ནམས་རལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ནོ་བའི་སྟེང་ལྷ་གདན་ལ་མདུན་ནས་གཡས་བསྐྱོར་དུ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། ཞེས་པ་དཀར་པོ་ལངས་སྟབས་

ཅན། རྩིའི་གི་གྲུའི་ནང་དུ་སྒྲ་བར་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྒར་ལྟར་གསལ་གདབ། ཕྱི་བས་
 ཀྱི་བར་སང་གེ་སྒྲ་བའི་སྒྲིང་དུ་རྩི་ཡིག་རེ་རེ། གདན་གྱི་བསྒྲ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་འདབ་རེའི་
 སྒྲིང་གི་ནང་དོས་སུ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་རེ་དང་། བྱི་དོས་སུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ངན་གྱི་ཡི་གེ་
 ང་ཉ་གཉིས་དོར་བ་འབྱུལ་འཁོར་ལྟར་རམ། གྲུ་ཡ་གཉིས་དོར་བ་གསང་འདུས་བཞིན་གྱི་
 གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་འདབ་མ་རེ་བཞིར་བསྒྱེད་པ་འམ། ཡང་ན་གསལ་བྱེད་བཞག་ཀྱང་
 ཚོག་། དེ་ནས། ཞི་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྩི་ཞེས་པ་ཞལ་ཐམས་ཅད་དང་བི་མི། གཉིས་ནས་ཀྱང་སྒྲ་
 དེ་ལྟར་སྒྲིང་བར་བསམ་ལ་ཅི་འགྲུབ་བསྒྲ་བཞིན་དུ་མ་དག་པ་འབྱུད་པ་དང་མི་ཤེས་པ་
 གསལ་ཚུལ་སྒར་བཞིན་བྱ་(ནན)ཞིང་། འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་མེད་པས་མ་རིག་པ་གཙོད་རྒྱ་
 མེད་གསུངས། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྱུད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་སྟོན་
 བོའི་ཉེ་བའི་སྤྱབས་སུ་རྩི་ཡིག་གི་མཐར་སྒྲགས་སྤྱིང་གིས་བསྒློར་བར་བསམ་ལ་ཡུམ་སྒྲགས་
 བསྒྲེལ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་བསྒྲ་བའི་ཆེ་གཏི་ཐུག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ལ་མཚོན་
 བ། ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་འཁོར་ལོ་དཀར་བོའི་ཉེ་བའི་སྤྱབས་སུ་ཀྱི་དང་དེའི་མཐར་
 མཚོན་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྒློར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲ་ཞིང་བསྟན་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་གྲངས་
 གསོག་སྒྲབས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སྒྲབས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བསྒྲུ་ཡང་བྱ། དེ་
 བཞིན་དུ་སེར་སྒྲ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རིན་པོ་ཆེའི་དབུས་ཀྱི་སྤྱབས་སུ་ས་བོན་
 ཀྱི་མཐར་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྒློར་བ་སོགས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
 ཐུག་མཚོན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དང་། ས་བོན་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཉི་
 སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒླེམ་མོ། །འདི་གསར་བཅུག་ཤོ།

བདག་འཇུག་གི་འདོན་སྒྲིག་གསེར་ཁང་ཡབ་སྐུ་གྱི་ཐུག་ལེན་དུ་མཛད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ལགས། ར་མོ་བཟླ་བློ་ར་སྤྱ་
 ཡ། དེ་ལ་འདིར་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་རྣམས་སྒར་དང་འདྲ་བ་ལ། ལྷན་པར་བྱང་ཟད་དབྱེད་ཤོས་པ་ནི། ལུ་ཚོག་
 གི་སྒྲབས། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་བྱི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་སུ་

གྱུར་པའི་དབུས་སུ་རྟུ་ལས་དོ་རྩེ་རྟུ་གིས་མཆོན་པ། ཞེས་པ་(32)ནས། ཡི་གེ་བཞི་རྣམས་
འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་བསྟུ་བ་ལྷག་འཆལ་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས། དབུས་སུ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ནང་གི་ཤར་དུ་གཏི་མུག་གཤིན་རྩེ་
གཤེད་ཡབ་ཡུམ། ཞེས་པ་ནས། བྱིའི་གྲ་བཞིར་མའི་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བཞིར་གྱུར།
རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པའི་མཆོན་མ་ལྟའི་གནས་སུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་རྟུ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་ལྟའི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་མ་ལས་གཤིན་རྩེ་གཤེད་རིགས་ལ། ལས་བུམ་གྱི་ནང་
དང་མཆོན་མའི་གནས་སུ་བསྐྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ར་ལས་རལ་གྱི་རས་མཆོན་
པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རལ་གྱི་གཤིན་རྩེ་གཤེད་གཉིས་ཏེ། ལྟ་ཐམས་ཅད་རང་རང་
གི་སྐྱ་མདོག་ལྷག་མཆོན་རྣམས་གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་གྱུར། ཞེས་བྲེལ་དུས་གཏོར་
མགོན་འབྲིང་པོའི་རིགས་འབྲེའི་བསྟེན་ཆེན་བསྟུ་བ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་མཆོད་སྐྱ་གསུང་བུགས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས། །ཡི་གེས་པ་གཞུག་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་བཟབ་རྣམས་སྐྱེ་དང་འདྲ་ཞིང་། རྣམས་ཙམ་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱས་པའི་
སྐབས་སུ་འཁོར་རྣམས་གྱི་རྣམས་དང་ལས་བུམ་ལ། འཁྲུག་བསྐྱ་བ་སོགས་བཅུ་གསུམ་མའི་བུམ་ཆོག་བཞིན་བྱ། རས་བྲིས་ཡིན་
ན། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ། གཙོ་བོའི་མཆོན་མ་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ། འཁྲུག་གིས་བསང་རྒྱས་
བསངས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས། སྐལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་ཆུང་སྟོང་ལྟར་ན། རང་དང་
ཡུམ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། གཙོ་བོའི་མཆོན་མ་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར། ཅེས་སོགས་བརྟེན་དགོས་ལ།
བསམ་གཏན་གྱི་བདག་འཇུག་ཡིན་ན་མི་དགོས་པས་ཆོ་གའི་དཀྱིས་ལྟར་བྱས་(33)པས་ཆོག །བསང་བ་ཐམས་ཅད། འཁྲུག་
གིས་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པའི་སྐབས། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བྱེ་
ནས། ཤར་སྐྱའི་ཐད་གྱི་བྱེ་རོལ་ཏུ་གནས་པར། བསམ་པ་དང་། མཆོད་འཕྲེང་བསྟུ་བ་ཆོག་བཅད་དོར་བའི་
རྣམས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། རང་མཆོད་ལྷལ་ཟེན་པ་དང་། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས། གཙོ་
བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར། བར་བསམ་ནས། བསྟོད་པ་ནས་གཏོར་མགོན་གཤེགས་གསལ་གྱི་བར་དཀྱིས་ལྟར་བྱ།
བདག་འཇུག་གི་སྐབས་གཞན་རྣམས་སྐྱར་དཔལ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། མེ་ཏོག་གི་འཕྲང་བ་བཟུང་བའི་རྩེས་

སྐྱེ་རང་ཉིད་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་གསལ་བའི་
སྒྲིང་གར་རྩྭ་ཐོན་པོ་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲོ་བཞིའི་ཕྱག་གི་སྐྱབས་སྐྱེ། ཤར་སྒོར་རང་ཉིད་གཏི་མུག་གཤིན་
རྗེ་གཤེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞིའི་གསལ་འདེབས་ཚད་བར་བྱ་ཞིང་། གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་སྐད་བརྗོད་
པས་ཚོགས། །དམ་བཅས་རྣམས་སྤངས་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་འབེབ་པའི་སྐྱབས། རང་ཉིད་མི་ལས་བདྲུ་མས་
མཚན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་
ཕྱག་དྲུག་པར་གསལ་བའི་སྒྲི་བོར་བེེ་ལས་རྩེའི་དགྱིལ་འཁོར། ཞེས་སོགས་བསྐྱེད། ལྟོ་བསྟན་
པའི་སྐྱབས་སྐྱེ། དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེའི་མིག་གིས་མཛོལ་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར། ཞེས་བརྗོད། མི་བསྐྱོད་བ་རྩེའི་
དབང་གི་སྐྱབས་སྐྱེ། ཞོ་ཁར་རྟེན་གྱི་རྩྭ་པར། སྤྲུམ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་(༧བ)པའི་ཐུགས་ཀའི་
རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་ཉིད་དང་ས་པ་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྒྲིའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་དོ་རྗེའི་ལས་
ཡུམ་གྱི་བདྲུར་བབས་བ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྒྲོང་བར་གྱུར། སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་མི་བསྐྱོད་
བ་སྒྲོན་པོ། བས། འབྱུང་བར་གྱུར་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་སྒྱུན་དང་ས། རོ་རྩྭ་བེེ་རོ་གཉིས་སུ་
མེད་བར་གྱུར། སྤྲུམ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐོགས་
བརྩེའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྒྱུན་དང་ས། ཞོ་སྤྲུམ་ཏ་ཐུག་ཏ་ཡ་རྒྱུ་
བས། ཤར་བྱ་དུ་རྩྭ་རྩྭ་སྤྲུམ་ དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །འགོ་བསྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་
དབང་། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་རི་ལྟར་སྤྲུམ། །དེ་ལྟར་འདི་ལ་སྤྲུམ་དུ་གསོལ། །ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས། འདོད་ཆགས་
ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ། །སྤྲུམ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་སྒྲི་བོ་ནས་ཞུགས། དོ་རྗེའི་ལས་
ནས་བྱུང་བའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བས་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱེད།
ཡུམ་གྱི་བདྲུ་ནས་བྱུང་སྟེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་བར་གྱུར། དབང་རྗེས་བྱུ་བས་སྤངས་སྤངས། སྒྲོང་
པའི་ངང་ལས་རྩྭ་དང་དོ་རྗེ་ལས་མི་བསྐྱོད་བ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་དང་

དབང་ལྷ་སྟེན་དང་ས། རིམ་བུ་འོ། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། དབང་ལྷ་ས་དབང་བསྐྱར་
མི་བསྟོད་པས་དབང་བསྐྱར་པར་གྱུར། ལྷོ། མོག་གིས་མཆོད། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ལྷགས་
པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ལྷ་བ་ལས་དབང་རྒྱས་སུ་མཆོད་པར་གྱུར། ཅས་བརྗོད། དེ་ལྷ་རྣམས་
དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། དབང་རྒྱས་བསྟོད་ཆོག་འདི། རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྱི་གསུམ་ལས་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱིས་
རིགས་འགྲོ་སྟོར་ཚུལ་གྱིས་པར་བྱ་ཞིང་། རྣམ་སྟངས་རྫོང་རྫོང་གི་དབང་གཉིས་ལ་ནང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རིགས་འགྲོ། དབང་རྒྱས་
བསྟོད་ཆོག་མི་དགོས། གཞན་དབང་ལྷ་སྟེན་འདྲེན་གྱིས་བརྗོད་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ། དབང་བཞི་པའི་བར་དང་
མཐུག་ཆོག་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐར་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་འགྲོ་བས་སྟོར་ཚུལ་གྱིས་པར་བྱས་
སོ། དེ་ལྷ་སའི་བདག་འཇུག་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཉམས་ལེན་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་
པར་རྒྱུ་ཡབ་སྐུ་གིས་གསུངས་པས་གདམས་པ་ཟབ་མོ་གཤམ་པ་དུ་མས་བསྐྱབ་དུ་མེད་པའི་མན་ངག་ཏུ་གཤམ་པར་གྱིས་གིག། དེ་
ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་སུས་ཡི་དམ་དུ་བའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་འཇུག་
ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཡོངས་གཤམ་ལྷ་སྟེན་དགོས་ཤིང་ཅམ་གྱིས་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གསང་སྐྱབས་ཟབ་མོ་གདམས་
བ་ལ་གཡམ་རྒྱག་བྱེད་པའི་ཕོ་མོ་ཆོད་ཅན་དུ་མའི་ཕྱོགས་པའི་དུས་འདིར་ཕྱག་ལེན་སྐར་ལྷ་ས་ལྷགས་སོལ་བ་ཟབ་པོ་རྣམས་ཉམས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་འདི་ནི་སྟིང་ནས་སྐབ་པ་ལྷུང་ལེན་པའི་ཀུན་སྐངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟིང་གི་
ནོར་སུ་ལྷ་ས་བཅིངས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་ཟུངས་གིག།

སྐུ་པ། ཟབ་དགའའི་ཆོས་དང་འཕྲད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱིས། །འོངས་སྐབས་བྲལ་
བས་སྐལ་དམན་གྱི་ན་བས། །སྟོན་རབས་དམ་པས་སྟོལ་ལ་ཡིད་སྟོན་པས། །རང་ཉིད་
གཅིག་སུས་ཉམས་ལེན་བྱ་བྱིར་དང་། །ལྷན་ལྷན་མི་གཙང་འབྱེལ་བའི་རྒྱུ་ལས། །
སྐུ་གི་རིན་ཆེན་མཆོད་སྟོང་(༥)འབྱུངས་པ་བཞིན། །གསང་སྐྱབས་འཆལ་བར་སྟོད་
པའི་དུས་ངན་འདིར། དམ་སྟོམ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་འགའ་སྟིང་ན། །དེ་དག་ལ་ཡང་
ཕན་པར་འགྱུར་སྟུང་། །མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལས། །འོངས་པའི་
མན་ངག་སྐྱོད་རི་ཀའི་ཕྱིར། །འདི་ཉིད་ལྷག་བསམ་དག་པས་ལེགས་པར་སྟེལ། །འདི་ལ་

འོངས་པ་མཆིས་ན་སྒྲ་མ་ལྟ། གཟུར་གནས་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་སྒྲིང་ནས་བཤགས། །
དགེ་བས་བདག་དང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་ལྟར་ཐོབ་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ནི་ལྷུང་སྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའི་དོ་རྩེས་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འདོད་ན་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་བྱ་ཞིང་བུམ་སྒྱུབ་ཀྱི་འདོན་སྒྲིག་ཏུ་རྣམ་བུམ་གྱི་མཆན་མར་གདན་བཞེ་བཅེགས་
བཤད་སྟམ་པ་ལོག་རྟོག་སྟེ། ཉི་མ་ལྷ་བ་ཉི་མ་གསུམ། །ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་གཉིས་དང་ལྷ་
བ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་བཅེགས་པའི་དོན་མིན་གྱི། གཙོ་བོ་ལ་ཉི་མ། གཏི་མུག་གཤིན་རྩེའི་
གཤེད་ལ་ལྷ་བ། སེར་སྒྲ་འདོད་ཆགས་སྒྲག་དོག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་རྣམས་ལ་ཉི་མ་རེ་
རེ་སྟེ་ཁྱོན་ཉི་མ་གསུམ་བསྒྱེད་པ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ལ་ཆོས་འབྱུང་ཡོད་མེད་ཅམ་མ་
གཏོགས་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་འཕྲེང་དུ་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །ཡང་འདིར་ལྷ་
གཞན་རྣམས་ཉི་གདན་ལ་གཏི་མུག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ཁོ་ནར་ལྷ་གདན་བྱེད་པ་ནི་སྒྱིར་
བཏང་ལྷ་ཡབ་ཐབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཉི་གདན་དང་། ཡུམ་བཞེ་དང་
ལྷ་མོ་དུག་གི་ངོ་བོའི་ཐོད་པ་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ལྷ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་
(༧ན)ཡིན་ཞིང་། དམིགས་བསལ་གཏི་མུག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ནི། གཏི་མུག་གི་དངོས་
གཉེན་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་ཐབས་ལྷ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྟོབ་དཔོན་བེ་རོ་ཅ་ན་རྒྱུ་ཏས་མཛད་པའི་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྱུབ་ཐབས་དོ་རྩེ་ལས། གཏི་མུག་དོ་རྩེ་ལྷ་བ་ལ། །གཏི་མུག་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཆ་ཡིས་དེ་བཞིན་དུ། །དོ་རྩེ་ར་ཡི་མཆོམས་བཞེ་བུ། །ལྷ་བའི་གདན་ལ་
ལྷ་མོ་བཞེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བུམ་སྒྱུབ་སྒྲུབས་ལྷུང་སྒྱུ་རྒྱུ་ལ་
དོར་གྱིས་དྲི་ཆབ་སྒྲུང་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་མཛད་པ་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་
བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། ལུམ་གསུམ་སྟོན་འགྲོ་ཁོ་ན་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་དབང་ཡབ་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཁས་གྲུབ་པལ་ཆེར་གྱིས་དྲི་ཆབ་སྡོན་དུ་མཛད་པའང་དགོངས་པ་གིན་ཏུ་
ཟབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་རྩེ་བཅུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་ཁྲོ་
བོའི་རྒྱལ་བོའི་སྐྱར་བསྟན་པ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ན་མཁྱེན་
པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐུགས་ཀྱི་འདུལ་བྱའི་དྲི་ཆབ་སྡོན་དུ་མཛད་པ་ནི་
སྤྲུལ་གཞི་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་པ་དང་། འདིའི་སྐྱབ་པ་བོ་ཤེས་རབ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འབྱུང་
བ་མཆོན་བྱིར་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་མཁན་(༤༧)དག་ཅུང་ཟད་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ཀྱི་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིགས་རབ་ཐུག་གོ། སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདོན་
སྒྲིག་སྤྲུལ་དང་མི་མཚུངས་པའི་བྱེད་པར་ནི་འདི་ལྟར་ལགས། རྒྱལ་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་
དང་ནང་གི་སྟོགས་གཞན་གསུམ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱིའི་བྲུ་བཞིར་སྣ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་ལྔ་བའི་
གདན་བྱུང་རེ་རེ། དབུས་སུ་རྩྱུ་ལས་དོ་རྩེ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ། ནང་གི་ཤར་དུ་རྩྱུ་ལས་འཁོར་
ལོ་རྩྱུ་མཆོན་པ། ཞེས་པ་ནས། ཐུག་མཆོན་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། མིའི་ཐོད་
པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞིར་གྱུར། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ་རྩྱུ་རྩྱུ་དང་
འཁོར་ལོ་ལས། ཞེས་སྟགས་རིགས་པས་དབྱེད་དེ་སྟོར། མན་དག་རྣམས་མ་སྤྲུལ་པར་ཡོད་པས་སུ་རུང་རུང་ལ་བསྟན་པར་མི་
བྱུང་། །འདི་ཡང་གསེར་ཁང་རིན་པོ་ཆའི་འདོན་སྒྲིག་ལགས།

ཡང་འདིའི་བཅུ་ཆའི་སྐྱེན་བསྐྱེད་ཀྱི་འདོན་སྒྲིག་གསེར་ཁང་ཡང་སྤྲུལ་གྱིས་མཛད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ལགས། སྤྲུལ་དང་
དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆོགས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
བཟུངས་པ་བརྗོད་ནས། ཐུགས་ཀྱི་རུས་པ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། བཟུངས་པ་གང་སོང་གི་བཅུ་ཆའི་སྐྱེན་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་
ལ་སྡོན་འགོ། །དེས་གཞི། རྩེ་ཀྱི་བྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་རུས་བྱེད་པར་ཅན་ནས། གཟུངས་ལྟར་འཕྲོད་སྟོར་
བཟང་བོ་ལ། རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རིགས་བསྐྱོམ་ནས། ས་ཆོག་སྐྱེན་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་མཐུན་པར་བྱ། ཐུག་ལ་རྣམ་

པ་མང་ཡང་འདི་ལྟར་གྱིས། ཐིག་འདེབས་(༡༣)པ་ནི། རི་ལྷར་རིགས་པའི་སྟེགས་ལུང་གཞི་དམར་པོ་ལ། ཚངས་ལུང་སྒྲི་ལྷར་
གདབ་ལ་དབུས་ནས་ཐིག་སྒྲུད་བྱ་བྱེད་པས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར། དེའི་ཕྱི་རོལ་སོར་བཞིས་བསྐྱོར་པའི་མུ་རན་ལ་གེ་སར་དང་བཅས་
པའི་ཟེུ་འབྲུ། དེའི་ཕྱི་རོལ་སོར་བཞིས་བསྐྱོར་པའི་ཁ་ཕྱེད་ལ་པདྨའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་དོ་རྩེ་འདྲི། ཁ་ཕྱེར་དེའི་ཕྱི་
རོལ་ལ་སོར་གཉིས་པའི་སྟེགས་ལུང་བཞི་བྱ་བཞིར་རྒྱ་ཕྱེད་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་བྱའོ། །ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་དོ་རྩེའི་ཐང་བས་བསྐྱོར་པའི་
པད་འདབ་ལ་གནས་པའི་འདབ་མའི་ཚད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཚན་མའི་ནང་དུ་རྒྱར་སོར་བརྒྱད་དབར་སོར་བཞི་
པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྱ་ཞིང་ཚོན་ཀྱིས་གྱིས་པའོ། མེ་རྟག་གི་གྱིས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། ཐབ་
ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་བྱའོ། །བསྟེན་རྩལ་ནི། ཡམ་གྱིང་དམར་པོ་ནིམ་པ་དང་། ཐབ་གྱིང་དང་། གྱིང་རྒྱར་པ་མེ་རྟག་དང་
བཅས་པ་རེ། ཚད་སོར་ལྷ་པའོ། །རྩལ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་འབུལ་མི་གང་བདེ་བྱ་ཞིང་འབུལ་ན་ནི་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྷར་སྟ་
གོན་བྱའོ། །འདིའི་མར་ཁུ་དམར་པོ་མེ་རྟག་དམར་པོ་དང་གོས་རུང་དམར་པོ། མོ་ཅི། མཚོད་གཏོར། དགང་བྲུགས། བྲུགས་གཟར།
རྒྱུད་གཡལ། རྒྱ་བཞིའི་འབུལ་ཆས་བཟེད་ཞལ། སྟོག་ཆགས་མེད་པའི་བྱད་གྱིང་། མེ་གསོ་བའི་ཀྱ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་ཐོན་དུ་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ། མཚོད་རྩལ་དང་། བསྟེན་རྩལ་དམར་པོ་བྱ་ཞིང་འདི་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱིག་རྒྱལ་ནི་བའི་
སྐབས་ལྷར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་བདག་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་སོང་རྩེས། ལས་བུམ་མམ་བསང་རྒྱ་སྒྲུབ། ལྷན་བདེ་བ་ལ།
དོ་རྩེའི་སྒྲིལ་ཀྱང་གིས་འདུག་སྟེ། ཁ་ལུབ་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ། དོ་རྩེ་ནི་ཐབས་དང་དྲིལ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། བརྩོ་སྒྲུ་ལྷ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བ་དང་འདྲ་བ། ཀྱ་ཤ་བཀྲམ་རྒྱལ་སོགས་(༡༤)བསམ་བྱ་རྣམས་དོ་རྩེ་འཆང་དཔལ་
འབྱོར་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བརྒྱ་ཆའི་སྒྲིན་བསྟེན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ལས་སྟགས་བརྩོད། སྒྲུ་སྒྲུ་ལས་སྒྲུངས། སྒྲོང་པའི་
ངང་ལས་སྒྲུ་ཚོགས་པདྨ་དང་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་མི་དང་དོ་རྩེ་ལས་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དམར་པོ་
དམར་མཐིང་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི། ཞེས་པ་ནས། ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་མུ་རན་ཁ་ཕྱེར་དང་བཅས་པ་མུ་རན་
ལ་གེ་སར་དང་བཅས་པའི་ཟེུ་འབྲུ་དང་། ཁ་ཕྱེར་ལ་པདྨའི་འདབ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་
ཕྱོགས་མཚམས་སུ་དོ་རྩེས་བསྐྱོར་ཞིང་། བྱ་བཞིར་རྒྱ་ཕྱེད་དོ་རྩེས་མཚན་པ། ཐབ་ཀྱི་
ནང་དུ་དོ་རྩེའི་ཐང་བས་བསྐྱོར་པའི་པད་འདབ་ལ་གནས་པའི་འདབ་མའི་ཚད་ཀྱི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཚན་མའི་ནང་དུ་བསྐྱོད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པས་མཚན་
 བ་དྲུངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་རྩི་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་གྲུ་གསུམ་པའི་དབུས་སུ་
 ལྷ་ཚོགས་བསྐྱའི་ལྷ་བར་རྩི་ལས་བགྲང་འཕྲེང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མེ་ལྷ་སྦྱ་མདོག་
 དམར་པོ་དམར་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། ཞེས་པ་ནས། མེ་ལྷའི་ལྷགས་དོ་
 རྩེའི་རྣམ་པ་ཅན་དམར་པོ་ལ་རྩི་ཡིག་དང་། དག་དྲུགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་
 འབར་བ་དང་བཅས་པས་མཚན་པར་གྱུར། མོ་ཨ་ལྷ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཉ་ན་ཡ་མརྒྱ་
 སི་རྩི་མ་མེ་ད་ཉི་སྦྱ་རྒྱ། ཞེས་བཅུན་གྱིས་མར་ཁུ་ལུ་ཉེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཉན་ཐོས་
 རང་རྒྱལ། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མིན་ཀྱན་གྱི། །མཐུ་དང་རུས་པ་ཡོན་ཏན་གཟི་བཞིན། །
 མ་ལུས་དབང་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་(༥ན)ཅིག །ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ་ མཚོག །བྱོད་
 གྱིས་འབྲལ་མེད་རྩེས་སུ་བཟུང་ནས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་དོན་
 ཀྱན། །མ་ལུས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །སྤེལ་ཚིག་སྦྱར། གསེར་ཁང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།
 དེ་ནས། ཡམ་ཤིང་རྣམས། ཞེས་སོགས་བཞིན། དེ་ནས་ཡམ་ཤིང་སོགས་གོང་གི་སྤྲགས་གྱིས་འབུལ། སྤྲགས་དང་སྤེལ་
 ཚིག་སྦྱར་ནས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་པར་འབུལ། དེ་རྩེས་མེ་ཉོག་དམར་པོ་གོང་གི་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་འབུལ། སྤེལ་ཚིག་གོང་
 དང་འདྲ་ཞིང་ཐོག་མཐའ་སྟོར་བ་རྩེས་གསུམ་ག་ལ་འདྲའོ། །དེ་ནས་མར་ཁུ་ཡང་འབུལ། རྩེས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ན་འབུལ། དེ་
 བས་ཞལ་བསིལ་དང་བསང་གཏོར་འབུལ། འདས་ལྷའི་མཚོན་པ་བྱིན་རྒྱབས་དང་། རྩེས་སྟོང་བ་སོགས་བྱས་རྩེས། མེ་
 ལྷའི་ཐུགས་ཀར་མེ་གྲུ་གསུམ་པ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་སུ། ཞེས་པ་ནས། མའི་ཐོད་པ་
 བཅུད་ཅིས་གང་བ་བཞིར་གྱུར་པའི་ལྷ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་
 ཚོགས་འཕྲོ་བར་གྱུར། གཙོ་ལོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ། ཞེས་པ་ནས། དོན་ཡོད་
 གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། དག་ཅིང་
 དྲི་མེད། ཅས་པ་ནས། ཐུག་ན་རལ་གྱི་ཐུག་འཆལ་བསྟོན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་དོ་རྩེའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དམར་པོ་ལ་རྩི་ཡིག་དང་། དག་དྲུགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་

པས་མཆོན་པར་གྱུར། ཨོྫ་ཏྲུཾ་མི་གི་དྲ་ན་ན་མཆྱ་སྒྲིཾ་མ་མེ་དེ་ཏི་དྲུཾ་པ། ཅེས་མར་
ཁུངས་ལྷགས་བདུན་འབུམ། ལྷ་མ་གྱི་ཆོག་བཅད་བརྗོད་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཡམ་གྱིང་རྣམས། ཞེས་པ་ནས།
(༥༧)རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ནས་མང་ཁུང་ཅི་འདོད་འབུམ། དེ་ནས་མེ་རྟོག་དམར་པོ་ཅུ་སྟགས་ཇི་ཅམ་
བསྐྱས་པའི་བཅུ་ཆའི་གངས་ཆང་བ་སྟགས་དེ་དང་མེ་རྟོག་དེ་སྟུར་ནས་འབུམ། དེ་ནས་མར་ཁུང་འབུམ་ཞིང་གོང་གི་སྟེལ་ཆོག་
སྟུར་བ་ཐོག་མཐའ་ཀྱན་ལ་རིགས་མཆུངས་སོ། །རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ན་འབུམ། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་རང་གི་སྟགས་དང་
རྩ་མེ་བསྟགས་ནས་བདུན་ནམ་གསུམ་ལ་སྟགས་པ་ཅི་འཕྱོར་འབུམ་རྩེས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟགས་ཀ་ནས་སྟོས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་པ་དམར་པོ་བདུན་ཅིས་གང་བ་ཐོགས་ནས་བདུན་ཅི་
དམར་པོས་དབང་བསྐྱར་བས་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་ལྷ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ལ་
གནས་པའི་ལུས་གང་བས། རང་ཉིད་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་སྟགས་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟུར་དུ་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་སྟགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐོགས་
མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཅུས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་གཙོ་བོའི་སྟགས་ཀྱིས་མར་ཁུང་སྟགས་གཟར་བདུན་ལ། མཆོད་
ཡོན། བསང་གཏོར་ཞལ་བསིལ་གསུམ་འབུམ། ཨོྫ་བརྩ་མ་ས་སྟུ་སྟུ། ཨོྫ་བརྩ་ཏམ་བུ་ལ་ཡེ་སྟུ། སོ་ཅི་
འབུམ། ལྷ་ཡི་མེ་རྟོག་དམ་པ་ཞེས་སྟགས་ཉེར་སྟོད་ནས། འདོད་ཡོན་ལྷའི་བར་དང་ནང་མཆོད་བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས་
མཆོད་ཡོན་རྒྱུང་གཅིག་འབུམ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཀྱན་གཙོ་བོས་བཟོད་མཛད་རིགས། །སྤྲུམ་དང་
དཔལ་རྩོམ་ཇི་ཇི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་སྟགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ལ་
ཆགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་གིས་ལྷ་ཁྱོད་ལ་དབང་གི་སྦྱོན་བསྟེགས་ལུལ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ལས་རབ་འབྱམས་སྟགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་བྱིན་ཀྱིས་
བསྐྱབས་དུ་གསོལ། (༥༨)དེ་ནས། རྒྱལ་བ་སྟགས་བཅས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་
སྟོན་ལམ་གདབ། ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་དོན། ཨོྫ་བརྩ་སཏྲུཾ་ཞེས་མང་དུ་བརྗོད་ནས་གཤིན་ཇི་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་
བརྒྱབས་རྩེས། ཨོྫ་ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན། ཞེས་པ་ནས། ཨོྫ་ལྷུ་ཨོྫ་ཡ་ལྷུ་ཀ་དྲུཾ་པ་
ལྷུ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་སུ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རང་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར།

སྐར་ཡང་ཨོ་ཨྱ་གྲུ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག། གི་བར་རྩལ་ལྷག་འབྱུང་བ་སོགས་
 ཞི་བའི་སྐབས་དང་འདྲ། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་བཟོད་གསེལ་བྱས་ནས། མེ་ལྷ་དྲང་སྟོང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་
 བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བྱིད་རྣམས་ལ་སྦྱོན་བསྟེན་གསེལ་མཆོད་པ་ལྟལ་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱུངས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་
 གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསེལ་བ་བཏབ།ཨོ་བརྟེན་སྐྱེ་ལྷ་ཞེས་བརྟེན་ནས། རང་གི་དོན་དང་གཞན་
 གྱི་དོན། ཞེས་སོགས་བརྟེན། ཨོ་མུ་མེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་དམ་ཆོག་པ་མེ་
 འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་འོ་ཐུག་བསྐྱེད་ན་གཞུང་བཞིན་བྱ། གསུམ་པ་འཇུག་ཏུ་རི་ལྷ་ར་བ་མེ་མ་གི་བར་མི་
 དྲུགས་ཤིང་མི་བདལ་ལ་འཇུག་ཆོག་གོ་སྤོ། བྱེས་པ་འདི་ནི་དགོན་ལུང་མང་ཆུན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྐྱས་པ། དེ་ལྷ་ར་བཙུ་གསུམ་ལྷ་ཡེ་བསྟེན་པའི་སྐབས། ཉེར་མཁོ་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་བྱེད་ཆོས་རྣམས། གཤམ་ཏུ་འབྱེལ་བའི་ལེགས་བཤད་རོལ་བའི་མཆོ། ལ་མཐའ་
 བྲལ་ཡང་བདག་སྟོའི་ཡོལ་གོར་འཛིན། རྒྱལ་འདི་ཐར་འདོད་ཉེར་འཛོར་(ལའ) སྤེལ་
 བ་ན། བྱིད་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་རྒྱུང་རམ་སྟུམ། འདི་འབད་དགོ་བས་བདག་
 གཞན་མ་ལུས་པ། རིང་མིན་དོ་རྩེ་འཛིན་དབང་ལྷ་ར་ཐོབ་ཤོག། བྱེས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་
 བཙུ་གསུམ་པའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཉེར་མཁོ་བའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་བརྟེན་པ་འདི་ནི་སྟོན་ཆད་ཟེན་ཐོ་ཙམ་ལས་མ་མཆིས་ཤིང་།
 འདི་ལྷ་ར་ལག་ལེན་དུ་འཇུག་པ་བདེ་བྱིར་ཐོགས་གཤམ་ཏུ་བགོད་ན་རང་མཆོངས་ལེ་ལོ་ཙན་གཞན་ལའང་པན་པ་བྱིད་སྟུམ་གཤིན་
 རེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གླིང་སྤེལ་མིང་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་
 ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྱུག་ལོར་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་སྟོད་སྐབས་བསྟེན་པའི་ཐུན་མཆོས་སུ་སྐར་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་
 རབས་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བོས་མཉེས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། རེག་ཟེག་འདི་འད་སྟོད་མིན་ལོག་ལྷ་ཙན་ཀྱི་
 མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ན་བཀའ་སྟོད་ལས་གཤིན་བྲེགས་པ་ཐོ་མོའི་ཆོགས་ཀྱིས་ལོ་དུས་ལས་མ་འགྲངས་པར་སྟིང་ཁྲག་འབྱུང་བ་འགྱུར་
 བར་གདོན་མི་ཟ་བས་ཀུན་གྱིས་བག་དང་ལྷན་པ་མཛོད་ཅིག། ༥ མཐ་མདྲ་ལོ༥

༡༡། འདུལ་འོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
བསྟོན་བ་བྱ་ཚུལ་དག་སྟོང་གློག་མར་འབྲིན་པའི་དཔལ་པོའི་བཞད་སྒྲ་
ས་གསུམ་འདར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་གཞལ་མེད་
ཁང་དུ་བགྲོད་པའི་བེ་རྩུ་ཁྱུ་མའི་ཐེམ་སྐྱས་
ལས་བཅུ་བདུན་པའོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བརྩ་གླི་ར་སྤ་ཡ། དག་གི་དབང་ཕྱུག་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །
སྟོང་རྩེས་ཁྲོས་པའི་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ། །ལྷུ་ས་པས་བརྟུང་ནས་དེ་ཡི་བཀའ་སྟོན་
མཚོག། །ལས་ཀྱི་གཤིན་རྩེའི་བསྟོན་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་བྱི། །

དེ་ཡང་དཔལ་འོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟོན་སྐབ་མཐར་མོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཡི་དམ་
དང་ལས་གཤིན་གྱི་རྟེན་གསུམ། མཚོད་གཏོར་སྟུན་གཟིགས་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཕྱག་ལེན་ལྟར་འདུ་བྱས་ཏེ། ཐུན་དང་པོ་ལ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ནས་བརྒྱས་པའི་མཇུག་གི་མཚོད་བསྟོན་ཡིག་བརྒྱ་གདོན་པའི་བར་གྱི་བདག་བསྐྱེད་
རྒྱས་བ་བཏང་། དེ་ནས་མཚོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡི་དམ་དང་ཕྱོགས་སྟོང་དང་གཞི་བདག་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ཏེ།
གཏོར་མ་གྲོན་གཤེགས་གསོལ་དང་བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྐྱུ་བྱས་པའི་རྩེས་སྤ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་
རྩེ་རྩེའི་ས་གཞི་རྩ་བ་གྲུར་སྒྲ་རེ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་དཔལ་འོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གྲུག་དང་ཐོད་བ་འཛིན་པའི་སྐར་བཞེངས་
པའི་མིག་གཉིས་སུ་གྲྲི། ཞེས་བ་ནས། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་གིས་མཚན་པར་གྲུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
གསལ་གདབ། དེ་ནས་ནང་མཚོད། མཚོད་བ། གཏོར་མ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཚོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དམ་
ཚིག་བ་བསྐྱེད་བ་ཡི་ཤེས་བ་བསྟོམ་བ། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ། དམ་བསྐྱགས་བཞུགས་གསོལ། བྱིན་དག་མཚོད་བསྟོན། གཤིན་
རྩེའི་ཡིག་བརྒྱ (༡༣)ཉེར་གཅིག་བརྒྱ་བ། བཤགས་བ། བསྐྱང་རྩེན་བྱིན་རྒྱབས། བསྐྱང་བ། བརྒྱུག་བ་བཅས་རྒྱས་བསྐྱས་རི་

ལྷ་རྩེ་གསལ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ། རང་ཡི་དམ་གྱི་རྒྱལ་གསལ་སྤང་བརྟན་པོར་གནས་པའི་རྒྱུ་རྩེ་པོ་མ་ཡིན་པའི་མདུན་དང་ཐང་
རང་ལས་ཅུང་ཟད་དམའ་བ་ཙམ་དུ་འཁོད་པའི་ལས་གཤིན་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ལྟོ་སྟེགས་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་བྱོན་པའི་ལས་
གྱི་གཤིན་རྗེ་གཙོ་འཁོར་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་དོན་དུ་ཞེན་པ་སྤྲུགས་ཏེ། རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་ཉི་
དཀྱིལ་གྱི་ལྟེ་བའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཆ་ཞིང་རྩྱུ་བ་པ་འཕྲོས་པའི་སྟེར་རང་འདྲའི་ཁྲོ་རྒྱུང་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། ལས་གཤིན་འཁོར་བཙས་གྱི་སྤྱི་བོའི་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྟེ་པའི་
ལྟེ་བར་བཞུགས་ནས་ཟིལ་གྱིས་མཁན་པར་གྱུར། བར་བསམ་ལ། རྩི་ལྷི་ལྷི་ ཉེར་གཅིག་ཙམ་བསྐྱེད་པས་
གཉའ་མཁན། དེ་ནས། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བ་དང་། ལས་གཤིན་གཉིས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་དུ་རོ་གཅིག་ཀྱང་གསུལ་བྱ་
གསུག་པ་ཙན་དག་འདུལ་བའི་དོན་དུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུང་རྣམ་
ཤིན་ཏུ་དྲག་ཅིང་མི་བཟད་པའི་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་བོའི་སྤྱུ། སྤང་སྟོང་དབྱེར་
མེད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་བའོ། །སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་པའི་རང་ནས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
སྤྲུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཐོད་དབྱུག་གུན་འབྲེང་གི་དཔལ་བར་ཡ་
ཡིག་མཐིང་ནག་གིས་མཆོན་པ། ཐོད་དབྱུག་གི་མདུན་ནས་(༡༧)བརྩམས་ཏེ་གཡས་
སྟོར་དུ། ཞི་ཀླ་ལ་རྒྱ་བ་རྩྱུ་པར། ཅེས་པའི་སྤྲུགས་འཕྲེང་ཁ་དོག་མཐིང་ནག་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་
ལས་བསྐྱེད་པར་བཀའ་བསྟོད་པའི་རྩྱུ་དུ་བསྐྱེད་བཅས། ཡང་ན། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱུ་
ལས་བསྐྱེད་བྱའི་སྤྲུགས་འཕྲེང་ཁ་དོག་མཐིང་ནག་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བའི་འོད་
ཟེར་འཕྲེང་ཐག་གི་རྣམ་པ་དང་། སྤྲུགས་ཡིག་འཕྲེང་རྩོག་གི་རྣམ་པ་ཙན་གྱུང་བ་རང་གི་
ཞལ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྲུགས་ཀའི་ཡ་ལ་ཐིམ། ཡ་ལས་ཐོན་ཏེ། ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་ལྟེ་བ་ནས་རང་གི་ལྟེ་བར་ཞུགས་པ། སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་ཐིམ། དེ་ལྟར་མགལ་
མའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཁོར་བར་གྱུར་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བཀའ་བསྟོད་པའི་

ཚུལ་དུ་བརྒྱ། མཚུགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལ་ཐིམ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་
རྒྱལ་ལའོར་བཅས་ཀྱི་སྒོལ་སྒྲིང་རྩིས་མཐུ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱད་ལ་ཞུགས་ནས་བཀའ་
ཉན་གསུང་ཐོས་ཀྱི་བྲན་དུ་འཁོལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་སོ། །དེ་ནས། ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་
མའི་སྒྲིང་དུ་ཅེ་གསུམ་གྱིན་འགྲེང་ཅེ་དབུ་མ་ལི་ཙྰ་ཡིག་མཐིང་ནག་གིས་མཚན་པའི་
མཐར། ཨོ་ཙྰ་མུརྟེ་རྩི་ཡེ། ཅས་པའི་སྐྱེས་འཕྲེང་བཀོད་ནས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱས་དམིགས་དང་པོ་བཞིན་བརྒྱལ། །སྐབས་
སྐབས་སུ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལས་མཐུན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ལ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐོག་པས་ཐུགས་
རྒྱད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐུལ་ཏེ། ཡབ་ཀྱིས་གཤིན་(༡༣)ཇེ་ཐོ་ཆོགས་དང་། ཡུམ་གྱིས་གཤིན་ཇེ་ཐོ་ཆོགས་ལ་སྒྲིན་ཉིག་ཉིག་
གཟིགས་པས། དེ་དག་གི་སྐུ་ལས་རང་འབྲེལ་སྐུལ་པ་ཡང་སྐུལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩི་ཐུན་ལྟ་བུར་སྒྲོས་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་གཤི་
ལས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་བརྒྱབས་པར་བསམ་པ་ཡང་བྱལ། །བསྟེན་ཚད་ནི། གཞུང་གཞན་ལས་བཤད་པ་མཐོང་ལ། ཇེ་
བཀའ་འབྱུང་པའི་གསུང་རྒྱན་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་དེར་ཡབ་ལ་འབུམ་གསུམ་དང་ཡུམ་ལ་ཁྲི་བརྒྱ་པར་གསུངས་པ་
ལས་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཞིང་ལས་རབ་འབུམས་ཇེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་སྐུ་བ་པའི་བསྟེན་པ་ལ་ནི། མཐས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་
མགོན་པོ་ཐུག་དུག་པའི་ལས་གསུམ་རྣམ་བཞག་ལས། ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། ཅ་སྐྱེས་ཀྱི་བ་ཙམ་ད་ལྟའི་རྩིས་སུ་
བརྒྱས་ན་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་རབ་ཡིན་གྱི། འབུམ་ཐུག་བཙུ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སལ་ཆེ་བ་ལ་རྩིས་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བར་
གདལ། ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ཕྱིར་ཐ་ནའང་བྱེ་བ་ཙམ་གྱི་བརྒྱས་པ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་འདིར་ཡང་
མཚུངས་པར་མཛོན་ནོ། །བརྒྱས་པའི་མཚུགས་ཀྱི་གཤིན་ཇེ་ཐོ་ཡིག་བརྒྱ་གཏོར་འབུལ། མཚོན་བསྟོད། གཏོར་རྫོངས། བསྟོད་བསྐུལ་
བརྒྱུག་ལ། མངའ་གསོལ། བརྟེན་གསོལ་རྣམས་རྒྱས་བསྐྱེས་སྐབས་སུ་དཀྱུས་ལྟར་བྱས་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་དང་
ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་བྱས་ཏེ། འཛིགས་བྱེད་སྟོན་ལམ་བཏོན་ནས་ཐུན་མཚམས་ལ་འཇུག་
གོ། ཐུན་ཇེས་མ་གསུམ་ལ་འཛིགས་བྱེད་བཙུགས་མའམ། ཡབ་ཡུམ་ལྟན་སྟེས་སམ། ཡབ་རྒྱུད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་
གསུམ་གང་རུང་གི་བདག་བསྐྱེད་མདོར་བསྐྱེས་ཤིག་བཏང་བ་ཉིར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཇེས་
སུ་སྐར་(༡༧)བཞིན་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་བཞེངས་ནས། བྱང་མཚོན་སོགས་
བྱིན་རྒྱབས་བྱ། དེ་ནས་འདི་ནས་བཟུང་མཚམས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་ཐུན་

བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་ཕྱག་མཆོན་ས་པོན་སོགས་ལས་མི་བསྐྱེད་པར་སྐར་
ཡོད་གསལ་འདེབས་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོག་འཛིག་བསྐྱར་ནི། ཡབ་ལ། མདུན་དུ་
བསྐྱོད་དང་ཉི་མ་དང་དགྲ་བགའ་ས་རྣམས་གྱི་སྒྲིང་ག་ནས་བརྗེས་པའི་མ་ཉེ་རབ་ཏུ་ཁྱོས་
པའི་གདན་གྱི་སྒྲིང་དུ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡུམ་ལ། དེའི་གཡོན་དུ་ཕྱོ་མུར་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
ཞེས་སོགས་མན་ཆད་ཐུན་མོང་དང་པོ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ཐུན་བཞི་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཛིག་ཕྱི་བཀའ་སྡོད་ཀྱི་བཀའ་ཤིས་
བྱས་ནས་ཉལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་མཐར་སོན་པའི་ཆོ་མཆོད་གཏོར་གསར་པ་བཤམས་ཏེ།
མཆོད་བསྟོད་བསྐྱར་བཤམས། བཟོད་གསལ་བསྟོ་སྟོན་གང་རྒྱས་བྱས་ཏེ། སྐྱ་ཐུན་ཞིག་གི་མཇུག་ཏུ་མདུན་བསྐྱེད་རྟེན་ཡོད་ན་
བརྟན་བཞགས་དང་། ཅི་སྟེ་མེད་ན་འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་ནས་གཙོ་བོ་རང་གི་སྐྱ་ཕྱག་གཡོན་པ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་
རྗེས་སུ་ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ལབ་ནས་ལས་གྱི་རྗེས་མི་མདོན་པར་བྱའོ། །

སྐྱས་པ། སྐྱ་མང་ཆོག་གི་བྱ་རྒྱལ་མི་འབྲུག་གྱང་། །དོན་གནད་ཚུ་གྲུང་མ་ལུས་
འདུ་བའི་གཞི། གཤེན་རྗེའི་བསྟན་ཐབས་དཔལ་འགྲོའི་ཡུང་པོ་འདི། །དད་ལྡན་གདེངས་
ཅན་དག་གི་བསྟོ་གནས་མཛོད། །ཁྱི་ནང་དུས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་མཐོང་རྣམས་གྱིས། །སར་
ཉལ་གདོང་(༤ན)གི་ཅོད་ཚུ་སྟེས་སྟེད། །ཀྱོ་རྩ་མུམ་ཡོངས་བསྐྱར་བཅས་པའི་དབུས། །
ཁྱི་མའི་ལག་མཆོན་འགོད་སོགས་ཆེས་གསང་རྒྱ། །ཉི་བུའི་ཤ་མཆོག་རྟ་ལྷ་ཅ་ཅུའི། །
སྟོ་ལས་འཛག་ཅེས་བདག་གི་བྲ་མས་གསུངས། །ཁུས་མཐུའི་མཆོན་མ་བྲལ་ཡང་དུན་དུ་
ཉི། །རལ་མིན་དེ་སྤྱི་བརྟུངས་པའི་མུ་ཅོར་གྱིས། །རྩ་བའི་ཆོར་མར་བྱེད་པ་མང་ཞིག་
ལ། །འདི་ལྟའི་ཆ་རྒྱས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་བསལ། །ཚུལ་འདི་བན་གཞུགས་རྣམ་རྟ་
དྲ་ཡིས། །ཐབས་ཤེས་མཆོན་ལྡན་སྟོབ་མའི་དོན་ཁྱིར་སྐྱར། །དགོ་བས་འགོ་ཀུན་ཀུན་
མཁུན་སྐྱབ་པའི་གོགས། །ཁྱི་ནང་བདུད་སྟེའི་གཡལ་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་འཇམ་དཔལ་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་བཀའ་སྡོད་གཤེན་རྗེ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་ཡིག་འདི་ནི་ཞལ་བྱང་ཐེམ་སྐྱས་གྱི་གངས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་

གྲིང་སྐྱལ་སློབ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

ལས་རང་བཟོ་མེད་པར་མཁས་མཆོག་དབུལ་ཁུ་བ་རྣམ་ལྟ་བུའི་གསུང་འབུམ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་ནལ་བུས་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ནལ་འབྱུང་བ་གྲིང་སྐྱལ་མིང་འཛིན་པ་སློབ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པ་བདག་
རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལོར་བསྟེན་པའི་ཐུན་མཚམས་སུ་སྒྲུབ་བ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ནི་ཁྱོས་མཉེས་
བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཅིག །

༡༥། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་སློང་དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
སློན་མཁན་སྐུན་སྲུང་བྱ་ཚུལ་ཉེས་ལྟར་བ་མོ་འཛོམས་པའི་ཉི་ཟེར་
སྤང་དོར་གསལ་པའི་སློན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཤོད་པའི་བེ་རྩུ་ལུན་མའི་
ཐེམ་སྐྱུ་ལས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བརྩ་རྩི་ར་སྤྱ་ཡ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གང་ལོག་འདྲེན་འདུལ་བའི་
ཕྱིར། །སྐྱེ་འགྲོའི་སྒྲིག་གི་བདག་པོར་སྐུར་བཞེངས་པ། །དམ་ཅན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་
པོར་གྱུས་བཏུང་ནས། །དེ་ཡི་སྐུན་སྲུང་བྱ་ཚུལ་ལས་རིམ་འདི་ན་སྤེལ། །དེ་ལ་འདིར་དམ་ཅན་ཚོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བསྐྱུ་བས་ཀྱི་སློན་མེ་པའི་སྐུན་སྲུང་བྱ་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུ་བྱི་བ་ལ། ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སློན་པ་བློས་གཏོར་འབུལ་དང་བཅས་པ་དང་། ལས་བྱུང་དང་བསང་ཆུ་རྒྱུ་བ་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། ཐབ་ཞི་
བའི་ཐབ་སྐྱེ་ལྟར་ལ་དབུས་ཀྱི་མཚན་མ། རོ་རྩེ་མཚན་པའི་ཐོད་དབུག་བྱི་བའོ། །ཡང་ན་ཞི་བ་སྐྱེ་འགྲོ་ལྟར་ཀྱི་རོ་རྩེ་དཀར་པོ་
སྤྱང་སོར་བརྒྱད་པ་ཡང་རུང་། གཞན་རྩེ་དང་མཚོད་གཏོར་ཡོ་བྱད་སོགས་ཐམས་ཅད་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་བའི་སྐུན་སྲུང་བྱ་ཚུལ་ཀྱི་
སྐབས་ལྟར་འདུ་བྱ་ཞིང་། ཞི་བའི་བྱད་རྩེ་སྐྱེ་འགྲོའི་ཁར། ག་ཚེན་ནམ། བཏུད་ཅི་རིལ་བྱ་ཅུང་ཟད་པེ། སྐུན་སྲུང་བྱ་ཚུལ་ཀྱི་ཚོགས་
དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། རོ་རྩེ་ནི་ཐབས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རོ་རྩེ་སྐྱུ་ལྟ་ ཞེས་པའི་བར་བྱ། ལས་སྐྱུ་གསུམ་གྱིས་
བསང་ཆུ་དང་ནང་མཚོད་བཅས་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ལན་གསུམ་རེ་བསྐྱོར་བས་རང་དང་རྩེ་རྩེ་ལས་ལ་བསང་གཏོར་བྱ། མེ་
ལྟའི་མཚོད་པ་ནང་མཚོད་ཀྱིས་བསངས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས། དེ་ནས། ཞོ་ཞོ་སྐྱུ་ ཞེས་པ་ནས། བཏུད་ཅི་ལྟའི་
དོ་བོར་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྩེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས། འབྲུ་གསུམ་པ་བློས་པས་དཔལ་འབར་སྤར་སྟེ། ལས་སྐྱུ་གསུམ་
བསྐྱུ་བཞེན་བསང་ཆུ་ནང་མཚོད་ཀྱིས་ལན་གསུམ་རེ་བསངས་(༡༣)ནས། བརྩ་རྩ་ལ་རྩ་ལ་རྩ། གིས་མེ་གཟི་བྱིན་
བསྐྱེད། རྩ། ལན་བཏུན་བསྐྱུ་ཞིང་རྒྱུ་གཡུ་བྱིས་མེ་སྤར། ལས་སྐྱུ་གསུམ་ལན་བཏུན་གྱིས་མར་ཁུ་དབུལ། བར་འདིར་མེ་བྱ་

བརྟག་ཏེ་ནས། ཨོྫ་བརྩ་སངས་ལམ་ ཞེས་པ་ནས། བརྟག་གིས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་བརྩོད་དེ་ཀྱ་ཤ་
དགལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞེས་པ་ནས། མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་བརྩོད་དེ། ཀྱ་ཤ་པ་ལང་གི་རྩ་བ་ལྟ་
བུ་ཐབ་ཏུ་དབུ། དེ་ནས་བསང་རྩལ་ཐབ་བསངས་ནས། ཨོྫ་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་འབྱུང་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་འབྱུང་ཉེ། སྒྲོང་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་སྤྱོད་ཀར་པོ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་
དོག་དཀར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྱུན་དྲངས། ཞེས་པའི་བར་བརྩོད། ལག་པ་གཡས་དོ་རྩེ་དང་བཅས་
པའི་མཐེ་བོང་གཡལ་བ་ཅིང་། གཡོན་དེའི་ལྷ་འཁོར་ལས། ཨོྫ་རྩུར་བྱོན། ཞེས་པ་ནས། ཀྱ་ཤའི་གདན་ལ་
བཞུགས་པར་གྱུར། ཅས་པའི་བར་བརྩོད། ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྲང་གི་བགོགས་བསྐྱད། ཨོྫ་ལྷ་རྩེ་ ཞེས་སྒྲགས་
ཀྱིས་བསང་གཏོར། ཞལ་བསིལ། མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ་རྩམས་དབུ། རིམ་རྩེ་བུ་རྩེ་ས་དགུག་གཞུག་བཅིངས་མཉེས་སྒྲགས་
བྱ། སྒྲར་ཡང་སྒར་བཞིན་ཆུ་བཞི་དབུ། མེ་ལྷའི་སྒྲགས་ཀྱི་མཐར་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲགས་བརྩོད་ཅིང་ནང་མཆོད་ཀྱང་
དབུ། དེ་ནས་དེའི་སྒྲགས་དང་བཅས་པས། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག། ཅས་པ་ནས། བསྟོད་དེ་ལྷུག་ཀྱང་
འཆོལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྷུག་བྱ། ཨོྫ་བརྩ་ཨ་ན་ལ། ཞེས་སྒྲགས་ལན་གསུམ་གྱིས་དམ་(༡༧)བསྒྲགས། མེ་
ལྷའི་སྒྲགས་དོ་རྩེའི་རྩམ་པ་ཅན་དཀར་པོ་ལ་རི་ཡིག་དང་དགའ་སྒྲགས་ཀྱི་ཁ་ལ་སྤྱོད་ ཡིག་
འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པས་མཆོན་པར་གྱུར། ཨོྫ་ལྷུག་ཡེ་ ཞེས་སྒྲགས་ཀྱིས་མར་སྒྲགས་
གཟར་བདུན་དབུ། བདག་ཅག་ཅས་སྒྲགས་སྒྲེའ་ཆོག་སྒྲིའ་གོ་དང་། བསྒྲས་པའི་ཁ་སྒོང་ཡན། ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་
གསལ་བ་དང་། སྒྲགས་མ་དག་པ་དང་། ཆོག་ལྷུག་ཆད་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད།
ཅས་སྒྲོང་། དེ་ནས་ཡམ་གིང་སྒྲགས་རྩལ་རྩལ་པའི་ལྷ་འཁོར་དབུ། གིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་བྱེད་ཆོ་རྩལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་སྒྲན་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས། ཡམ་གིང་མར་སྒྲུ་ཉིལ་དུར་འབྲས་ཞོ་ཟན། ཀྱ་ཤ་ཡུངས་ཀར་སོ་བ་ནས་སྒན་
གོ། བཟའ་དང་བཅའ་བའི་དང་མེ་རྟོག་སྒྲགས། བདུད་ཅིར་བྱིན་བསྐྱབས་དད་པས་ཁྱོད་
ལ་འབུལ། བཞེས་ནས་བདག་ཅག་དཔོན་སྒྲོབ་འཁོར་བཅས་ཀྱི། འབྱོར་པ་འཕེལ་ཞིང་
གཟི་བརྩིད་ལུན་སུམ་ཆོགས། སྒྲིག་སྒྲིབ་ཀྱན་ཞི་ཆེ་ཡི་དཔལ་འབར་ཞིང་། མི་ཤེས་ཞི་
དང་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་། མི་གཙང་ཀྱན་བཅོམ་བགོགས་རྩམས་རྩམ་པར་ཞི། ཁོར་

འབྲུ་རབ་རྒྱས་ལྷུང་བའི་ཤུགས་འཆང་ཞིང་། སྤྲུང་ཆེན་སྟོབས་ལྷན་ནད་མེད་ལུན་སྤུམ་
 ཆོགས། བདེ་ལེགས་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། ཁྱེས་བཞོན་པས་དབུལ་བར་
 བྱའོ། ཁྱེ་རྩལ་ཞལ་བསེལ་དང་བསང་གཏོར་དབུལ། ཁྱེ་ནས་འདས་ལྷའི་མཆོད་རྗེས་རྣམས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་རྩལ། མེ་
 ལྷའི་ཤུགས་ཀར་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་རྒྱ་འབར་བའི་དབུས་སུ། བརྒྱ་ཉི་མ་དགྲ་བཤེགས་
 རྣམས་གྱི་སྤྲིང་ཁ་ནས་བརྩིས་བའི་ཞེས་བཞགས། དཔག་(༡༣)རྒྱ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ། དེ་
 རྣམས་གྱི་སྤྲུ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཆོགས་འཕྲོ་བར་གྱུར། གཙོ་ལའོར་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྤྲི་བོར་ཨོྲ་ནས། སྤྱན་དྲངས། རྩི་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་གྱི་བཀའ་སློང་
 མཆོག། ཁས། བརྩེ་བའི་ཤུགས་གྱིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཨོྲ་རྩི་རྩི་ནས།
 ཨེ་གཏུ་ཡ་རྩི་ཞེས་སྤྱན་དྲངས། ལས་སྤྲུགས་བཞོན་ཅིང་ཕྱིར་འབྲང་གི་བཤེགས་བསྐྱར། རྩི་རྩི་བོ་རྩི་ནས། ས་མ་ཡ་
 སྤྲི་གྱིས་དམ་ལ་བཞག་པར་བྱ། གཤིན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ། ཞེས་སྤྲུགས་གྱི་མཆོད་ཡོན་ནས་
 རོལ་མའི་བར་གྱི་ཕྱི་མཆོད་དང་། ཀྲུ་ལ་རུ་བ་ཨོྲ་རྩི་རྩི་སྤྲུགས་གྱིས་ནད་མཆོད་འབུལ། འཇམ་དཔལ་བཀའ་ཉན་
 མས་བསྟོད། གཤིན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷགས་རྩོམ་རྩི་རྣམ་པ་ཅན་དཀར་པོ་ལ་རི་
 ཡིག་དང་། དགང་སྤྲུགས་གྱི་ཁ་ལ་ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པས་མཆོན་
 བར་གྱུར། ཐོག་མར་མར་ཁྱེ་སྤྲུགས་གཟར་བདུན་དང་། དེ་ནས། ཡམ་ཤིང་རྣམས་བྱང་ལུབ་གྱི་
 སྤྲུགས་སྤེལ་ཏེ། ཡི་ཤིང་། ནས། ཁྱད་རྩལ་གྱི་བར་རྩལ་རྣམས་སྤྲུགས་སྤེལ་ཆོག་དང་བཅས་སྤྲི་ལྷུང་འབུལ། དམ་ཅན་གཤིན་
 རྩེའི་རྒྱལ་པོའི་ཤུགས་ཀར་སྤྲུགས་བའི་རང་འབྱུང་ལྷ་སྤྲུམ་དོག་དཀར་པོ་བུམ་པ་དཀར་པོ་
 བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས། ཞེས་སྤྲུགས་འཕྲིན་ལས་མཆོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས། ཨོྲ་
 ཀྲུ་ལ་རུ་བ་རྩི་པར། ལན་བདུན་གྱིས་མར་ཁྱེ་མཆོད་ཡོན་དང་། བསང་གཏོར་བཅས་འབུལ། སྤྲུབ་འཇམ་ཡངས་
 པ་ལྷ་ཡི་གོས། སྤྲུགས་གྱིས་(༡༣)གོས་རུང་འབུལ། སྤྲུལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཆང་བ་ལས་བྱུང་བའི། །
 གཤེགས་རུས་བའི་ཆོགས་གྱིས་ས་གཞི་གང་། ལྷ་དང་མི་ཡི་བཟའ་བཅའ་ལྷན་པོར་
 སྤྲུངས། གཤིན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་འབུལ། ཨོྲ་བརྩི་རྩི་བུ་ལ་ཡེ་སྤྲུལ།

ཞེས་སྟེ་འབུམ། ཨོྭ་ཀུ་ལ་རུ་བ། དཔྱེ། སྟགས་ཀྱིས་ཉེ་སྤྱོད་རྩལ་མོ་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པ་འབུམ། དེ་ནས། འཆི་
བདག་མས་བསྟོད། གཤེགས་སྒྲེམས་ལུལ་ལ། གང་ཡང་བདག་སྟོ་སྟགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། གཤེག་
རྩེ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བདག་གི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་སྐྱེན་ཕྱི་ནང་གི་བར་
གཙོད་མི་མཐུན་པའི་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། འདོད་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་པའི་
འཕྲིན་ལས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སྟགས་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། བརྗ་སང་སྟགས་དང་། ཡ་མ་རྩ་རྩ་
བརྗ་མུམ་གཤེགས་སྒྲུ་གསོལ། སྒྲུང་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་ལ་ཉེ་སྤྱོད་རྩལ་མོ་ནང་མཆོད་བསང་གཏོར་དང་། ཞལ་བསིལ། སོ་
ཅི། བ་བཟལ། རྩས་ལྷག་རྩས་ལུལ་རྩས་བསྟོད་པས་བསྟོད། དེ་ནས་ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར། ཉེ་སྤྱོད་རྩལ་མོ་ནང་མཆོད་རྩས་སྐྱེ་
འགྲོ་ལྷར་དབུལ། མེ་ལྷའི་གཏོར་མ་ཆང་རྒྱ་ནང་མཆོད་རྩམས་ཀྱིས་བྱན་ནས་སྟགས་ཀྱིས་བསངས། སྒྲུ་བྲུ་ལས་སྐྱབས། སྟོང་པའི་
ངང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ། མེ་ལྷའི་སྟགས་ཀྱི་མཐར་ཡ་ཀ་རྩེ་བཏགས་ལ་དབུལ། ཉེ་སྤྱོད་རྩལ་
མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད། བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། མཆོད་ཡོན་དབུལ། བཟོད་གསོལ་སྒྲུང་འདས་ལྷའི་སྐབས་སྒྲུ་
བཤད་པ་ལྷར་བྱ། རང་གི་དོན་དང་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་མཐར། ཨོྭ་ལྷུང་བརྗ་མུམ་མེ་ལྷ་(༧)ཡེ་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱི་གནས་སྒྲུ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

སྒྲུས་པ། རྟོགས་ན་རྒྱལ་ཀུན་ཡལ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །མ་རྟོགས་
སྟོག་ལ་དབར་བའི་བཤན་པ་སྟེ། །གང་ལྷར་ཕྱི་ནང་འགལ་སྐྱེན་བསྐྱོག་པ་ལ། །འབྲུན་
དུ་མེད་ཅེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས། དེའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མཆོག་
འདིར། །རྒྱལ་བཞིན་བཞེན་ན་དངོས་གྲུབ་ཆར་དུ་སྟེལ། །ཅེས་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་
བཀའ་སྟོད་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེན་བསྟགས་འདི་ནི་སྟགས་སྐྱེད་པོ་ཆེའི་གསུངས་གཙོར་འདོན་ཐོག་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་
ལག་ལེན་གྱི་སྟོས་པ་རྩུང་ཟད་དང་བཅས་རང་མཉམ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲིང་སྒྲུལ་
མིང་འཛིན་པ་གྱོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྒྲུ་འབོད་པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལོར་བསྟེན་ཆེན་
སྟོད་སྐབས་བསྟེན་པའི་བྱུང་མཆོམས་སྒྲུ་སྒྲུར་བ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བྱོས་མཉམ་བཞིན་རྩེ་སྒྲུ་འཛིན་
པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། ༥༥ བཀྲ་ཤིས།

༣༡། དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སྒྲུབ་པ་པོའི་ལྷན་གྲུབ་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གཞལ་ཡས་སུ་དཔལ་བོ་དཔལ་མོའི་
ཚོགས་སྟོན་བྱ་ཚུལ་སྤྱི་གསུམ་བདུད་སྡེའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་པའི་
སྒྲེ་བ་ལྷ་པའི་དུང་སྒྲུ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་མཉེས་པའི་
རོལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྣམ་དག་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ། ཆོས་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་
བོ་ལས། ཀྱུན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་གར་མཁན་ཁོ་བོ་ཡི། དབང་བོ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ལ་
གྲུས་པས་འདུད། ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་གར་མཁན་མ། སྤང་བ་ཅིར་ཡང་
འཆར་བའི་འདོད་ཡོན་རོས། ལྷ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་བྱེད་ཚོགས་འཁོར་གྱི། ཆོ་ག་
དག་འཕྲོན་འཇུག་ཞལ་འདི་ན་བཞད། འདིར་ཚོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་དང་ཉམས་ཆགས་སྒོང་ཁིང་ལྷ་
དང་མཁའ་འགྲོ་མཉེས་བྱེད་དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་རྩེ་ལྷར་བྱ་བའི་རིམ་པ་སོགས་མཇུག་གི་ཆོ་ག་རྣམས་
ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་ཚུལ་ནི། ག་ཆང་བཟང་དང་བཅའ་བ་སོགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་ཅི་
འབྱོར་བ་བཤམས། རང་ཉིད་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གནས་ཡོ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ནི། སྤྱི་བྱུ་མའི་ཐུགས་བརྩོན་ནས། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རོལ་ལས། ལྷོ་
ཡིག་ལས་བྱུང་བདེ་ཆེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། ལྷ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྟ་བབས་མཆོན་ཉིད་
རྫོགས། ཀྱུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་པུང་འཕྲོ་བའི་དབུས། བཅུད་རྣམས་ལྷ་དང་ལྷ་
མོའི་རང་བཞིན་ལས། རྩེས་ཆགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་འཛི་ཅན། རོ་མཆར་སྒྲུ་
འཕྱུལ་དུ་བའི་བཀོད་པ་ཡིས། བྱི་ནང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། ཉེན་
ཚོགས་ཆང་དང་མཆོད་རྩེས་ཚོགས་གཉིད་རྣམས་ཚོགས་གཞུང་ཡོངས་གསུམ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྤྱན་འཕེན་ནི། ཏུ།

ཟུང་འཇུག་(༡༣)བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས། །མཆོག་མཐུན་དངོས་གྲུབ་
 ཆར་འབེབས་རིགས་བརྒྱའི་བདག། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དངོས་བརྒྱད་སྤྱ་མའི་ཆོགས། །
 མ་ལུས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཉོན་མོངས་ཀྱན་རྟོག་ལས་རྒྱུ་
 གཤིན་རྗེའི་འགོས། །ལྟན་སྦྱིས་དབྱིངས་སུ་བཅོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས། །འཆི་
 བདག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྲུར་དཀྱིལ་འཁོར་བ། །མ་ལུས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདིར་
 གཤེགས་སུ་གསོལ། །གཞན་ཡང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ། །གནས་གསུམ་
 དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཆས་སྦྱིང་བའི། །སྤང་མ་དཀར་སྟོགས་སྤྱི་ཁྱུ་མཆོད་འོས་མགོན། །
 མ་ལུས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སྟོགས་བདག་ཞིང་སྦྱིང་ལྟ་སྤྱི་
 འབྱུང་བོ་སོགས། །དཀར་ནག་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ལས་བདེ་སྤྱུག་གི། །འབྲས་བུར་སྦྱིད་པའི་
 འགོ་དྲུག་སྦྱིང་རྗེའི་མགོན། །མ་ལུས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །
 ཇོ་ལྷ་གྲུ་བཟོ་རྒྱ་ར་བཟོ་རྒྱུ་ར་ཕ་སྤྱ་མཐུལ་དེ་བ་སྤྱུ་བཟོ་བོ་རྒྱུ་ས་དུ་ས་པ་རི་སྤྱ་ར་
 ཞེ་བྱ་ཉི་བཟོ་ས་མ་ཡུང་ལྷ་ཀ་མ་ལྷ་ཡེ་སྤྱི། རི་སྦྱིང་ཞིང་ཁམས་དོག་པོར་འགོང་བ་
 ཡི། །སྦྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་ཆོགས་དབུས་བཞུགས་ཏེ། །འདིར་ཆོགས་སྤྱབ་པ་པོ་
 ལ་བྱིན་རྒྱབས་ལ། །མཆོག་མཐུན་དངོས་གྲུབ་བདེ་སྤྱུག་སྤྱུལ་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་ཆོགས་
 དངོས་གཞི་འབུལ་བཞི། རྒྱ། བདེ་སྦྱིང་སྦྱིང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་(༡༤)ཀ་ལྷ་ལར། །དམ་རྗེས་
 བདུད་རྩི་རབ་འབྱེལ་ཆོགས་མཆོད་འདི། །རིགས་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུ་སྤྱ་བཟང་གྲགས་
 པ་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་དྲིན་ཅན་སྤྱ་མའི་ཆོགས་ལ་འབུལ། །བཙུ་བས་བཞེས་ལ་
 སྤྱབ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ཐུན་མོང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། །ཟུང་
 འཇུག་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །
 ཇོ་ལྷ་གྲུ་བཟོ་རྒྱ་ར་ས་པ་རི་སྤྱ་ར་གཏུ་ཅ་གཏུ་ཉི། བཙུ་ཨ་ཕྱི་ཏ་ལྷ་ཉི། རྒྱ། བདེ་
 སྦྱིང་སྦྱིང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཀ་ལྷ་ལར། །དམ་རྗེས་བདུད་རྩི་ར་རབ་འབྱེལ་ཆོགས་

མཆོད་འདི། །ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དཔལ་ལྷན་གཤིན་རྗེའི་དབྱ །འཛིགས་མཛོད་
རྩོམ་དཀྱིལ་ལོའ་ཚོགས་ལ་འབུལ། །བརྟེ་བས་བཞེས་ལ་སྒྲུབ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་
ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དཔག་ཐུན་མོང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། །བྱུང་འཇུག་གོ་འཕང་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་ཆེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞོ་ལྷ་པོ་རྩི་ར་ལ་ལྷ་མཆོག་
ལེ་དེ་བ་ས་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཙྰ་ལྷ་ཉི། །བརྟེ་ལ་མི་ཏ་ལྷ་ཉི། རྩྱུ། བདེ་སྦྱོང་སྦྱོང་གསུམ་
ལྷ་ལ་ཕངས་ག་ལྷ་ལར། །དམ་རྩལ་བདུད་རྩི་རབ་འབྱེལ་ཚོགས་མཆོད་འདི། །ཡི་དམ་
དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་དཀྱིལ་ལོའ་ལྷ། །དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བྱུང་མཉེ་ཚོགས་
ལ་འབུལ། །བརྟེ་བས་བཞེས་ལ་སྒྲུབ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དཔག་ཐུན་
མོང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། །བྱུང་འཇུག་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
སྦྱོལ་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞོ་ལྷ་པོ་རྩི་ར་ལ་ལྷ་མཆོག་ལྷ་ལ་
ས་པ་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཙྰ་ལྷ་ཉི། །བརྟེ་ལ་མི་ཏ་ལྷ་ཉི། རྩྱུ། བདེ་སྦྱོང་སྦྱོང་གསུམ་ལྷ་
ལ་ཕངས་ག་ལྷ་ལར། །དམ་རྩལ་བདུད་རྩི་རབ་འབྱེལ་ཚོགས་མཆོད་འདི། །སྦྱིང་རྗེའི་
ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་རིགས་དུག་འགྲོ། །མགོན་དུ་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་འབུལ། །
དབྱེས་བཞེན་བཞེས་ནས་ལས་ཉོན་གཞན་དབང་གི་ །འབྱུལ་སྒྲུབ་སྒྲུག་བསྐལ་མ་ལུས་
བྱང་བ་དང་། །གནས་སྐབས་དགའ་བདེར་རྣམས་ཅིང་མི་རིང་བར། །སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཞོ་ལྷ་པོ་རྩི་ར་ལ་ལྷ་མཆོག་ལྷ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཙྰ་ལྷ་ཉི། །བརྟེ་ལ་མི་ཏ་ལྷ་ཉི།
དེ་ནས། །གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་དུག་པོ་རྣམས། །དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་འབྲུབ་ལ། །
ལོངས་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་དུ་མར་སྒྲུབ། །ཤེལ་ལ་ཚོན་ནི་རི་བཞེན་དུ། །འདོད་པ་ལྷ་དང་
ཚོས་རྣམས་ལ། །ཉག་པར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བར་ཤོག །ཞལ་ལ་ལྟོ། །རྣམས་དུ་གསོལ།
མནམ་པར་མཛོད། །མི་འཛོན་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱུལ། །གར་གྱིས་དབྱེས་པའི་རྣམས་པར་
མཛོད། །རིག་བྱ་དགག་པ་མེད་པ་ལ། །མི་གཡོ་བཞེན་དུ་རྣམས་པར་མཛོད། །རྟེ་

ཆགས་པ་མེད་པས་ཆགས་པར་མཛོད། །ཅེས་གདོད་དུག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོག་འདིས་ཀྱང་འབུལ། དེ་
ནས་ལས་གྱི་དོན་རྒྱལ་ལུ་རྗེས་བཟའ་བརྟུང་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས། རྟོམ་ དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། །
འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ། །བུམ་བེ་བྱི་དང་གདོལ་པ་གསུམ། །དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་
དགོངས་ཏེ་རོལ། །ཅེས་བཛོད་དེ་ལུལ། ལེན་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། རྟུལ་ བདག་ཉིད་རྒྱལ་(ཨ་བུ)པ་ཀུན་
གྱི་གཙོ། །བཙོམ་ལྷན་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དངོས། །ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ལྷ་
རྣམས་ཆོམ་པར་བྱ་བྱེད་རོལ། །ཨ་རྟོ་མ་རྟུ་ལ། །ཞེས་བཛོད་ནས་བཟའ་བརྟུང་། ག་ལྷ་བདུད་རྩི་ལཱ་འེ་རང་
བཞིན་གྱི་བསྐྱེད་རྒྱས་སུ་མོས་ནས་ནང་གི་སྤྱིན་བསྐྱེད་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ནས་ཆོམ་པར་རོལ། དེ་ནས་ཆོགས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལྷ་འེ་རྟུ་
ཅིན་བསྐྱེད་བྱས་ནས། རང་ཉིད་ལྷ་རྟུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱོད་པས་བཅུ་འི་
གནས་ལུལ་དུར་ཁྲོད་ཐམས་ཅད་ནས་ཞིང་སྤྱོད་སྟེ་བརྒྱུད་ལྷག་མ་ལ་དབང་བ་ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་དངས། །ཨ་ཀུ་རོས་བསྐྱེད་ལ། རྟུལ་ བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་ལྷ་རྟུ་ཡངས་ཀ་ལྷ་
ལར། །དམ་རྒྱས་བདུད་རྩི་རང་འབྱེད་ཆོགས་ལྷག་འདི། །སྤྱོད་པས་བཅུ་འི་གནས་ལུལ་
རྒྱ་བའི་ཞིང་སྤྱོད་དང་། །དྲིགས་པ་སྟེ་བརྒྱུད་ཆོགས་ལ་ལེགས་པར་འབུལ། །བཞེས་
ནས་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། །ནད་གདོན་སྤྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་མ་ལུས་
སེལ། །དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་ཀུན། །འབད་མེད་ཡིད་བཞིན་
འགྲུབ་པའི་འཕྱིན་ལས་མཛོད། །དེ་ནས་ལྷག་གཏོར་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབུལ་ལ་ རྟུལ་ ལྷག་མའི་མགོན་
རྣམས་འཁོར་བཅས་གྱིས། །ཆོགས་ལྷག་ཟེར་ །ཞེས་པ་ནས། ཀུན་འགྲུབ་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་
བཛོད། འདི་ནི་རྒྱལ་མཚོག་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རི་ལྷ་བ་ཞལ་བཤུས་གྱི་རྒྱལ་དུ་བཀོད་པའོ། །

ཤིས་བརྗོད་རྒྱལ་པ་ཞང་ཞུང་བའི་མཛད་པ་ནི་འདི་ལྟར། རབ་ཡངས་ལྷ་ཡི་ལམ་དང་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །
 ཐོགས་མེད་བར་མཆོམས་མེད་བར་ཡོངས་གང་བའི། །མ་ལུས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་
 ལྷ་ཡི་ཆོགས། །དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་བདུང་(༤ན)བགལས་ཀྱན་འཛོམས་ཤིང་། །ཡིད་ལ་
 རེ་བ་འབད་མེད་སྒོང་མཛད་པ། །བཀྲ་ཤིས་ཆངས་དབྱངས་སྒྲུ་ཡི་ང་རོ་ཙན། །ཁུ་

མཐོངས་འགོག་པའི་མེ་ཏྲག་ཆར་འབབས་པས། ཁྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་དཔལ་གནས་མཛད་
པ་འདི། །ཤེས་པར་གྱིས་ལ་རངས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་དང། །ཤེས་བཟོད་སྤྱད་བྱངས་
བདག་གིས་བསྐྱག་པར་བྱ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁུན་རབ་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གང་མ་རུངས་འདུལ་བྱིར་དུ། །སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཁྲོས་པའི་གར་
མཛད་པ། ཁྲོ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡུག་འཆལ། །མགོན་དེ་དགུས་པ་ཀུན་
བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོ་མ། །གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེས་ལྷ་ལི་ཏ་ལ་སོགས། །དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་སྤྱོད་མ་མཆོག་རྣམས་ལ། །དགོ་མཆོན་རི་སྟེང་མཆིས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དོ་རྩེ་
འཆང་དབང་སྤྱོད་མ་དེ་དག་གི། །འཕྱིན་ལས་སྟིང་ལ་ཞུགས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །དཔལ་
ལྷན་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་མཆོག་ལ། །མ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།
བཅོམ་ལྷན་འདས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཟི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་བོ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་འོད་ཟེར་
ཕྱེད་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་བྱི་རོལ་ན། །སྤྱོད་ཚོགས་པས་ལྷ་དང་སྤྱད་དང་
གྲུབ་པ་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་འཛིགས་ཤིང་དྲག་ལ་མི་སྤྱུག་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་
རུངས་པའི་སྟིང་དང། །མགོ་བོ་རྣམ་པར་འགས་པའི་གྲོད་པ་སེར་སྐྱས་འཛིན་མ་ཀུན་ཏུ་
ཁྱབ་པའི་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཕོ་བྲང་མཆོག་གི་དབུས་ན། །མི་ལ་
སོགས་པ་དང་བྱ་རྒྱོད་ལ་སོགས་པའི་རང་(༤བ)བཞིན་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འདབ་
བརྒྱུད་ཕྱེད་བས། །ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དཔལ་བོ་ཆེན་པོ། །ཅོར་བུ་ཡིན་
ནི་ལའི་རི་དབང་ཉི་མ་སྟོང་དག་རྣམ་པར་འགྲོགས་པ། །དགྲའི་ཞལ་དྲག་པོའི་ང་རོས་
ས་གསུམ་ཅིག་ཅར་འགས་པར་མཛད་པ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་མཛེས་སྤྱུག་མ་ལུས་པ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ལང་ཚོ་མཆོག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་
རོལ་ངས་མས་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པའི། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལེགས་
པའི་ཚོགས་རི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་དམ་པ་དེས། །སྤྱལ་བ་དང་ལྷན་

པའི་གང་ཟག་བྱེད་ཅག་འདིར་ལའོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་
 སྐྱུ་སྐྱུ་ཚོགས་པའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་རོལ་པའི་ཤིས་པ་ལྷག་པར་སྒྱུར་བར་གྱུར་
 ཅིག །འཛིགས་པ་མཐའ་དག་འཛིགས་པར་མཛད་པའི་སྒྱ། །ཕྱག་རྒྱ་མཚོག་གི་ལྷན་
 སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ལ། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་མཉམ་པར་འཛིག་མཛད་པ། །བྱབ་བདག་
 དཀྱིལ་ལའོར་བདག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལ། །ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྟེད་མཆིས་པའི་བཀྲ་ཤིས་
 དེས། །བྱེད་ལ་བགགས་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་པ་དང་། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་
 པ་ནི། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་དབང་བྱེད་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་
 ཚོགས་པ་རིགས་དྲུག་པ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་
 སྐྱུ་ཚོགས་པ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྟོག་པ་སྐྱུ་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་
 རྩེས་སུ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱད་བཤད་པའི་
 རྒྱད་ཆ་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱད་(༥༥)རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ཚོགས་ཇི་སྟེད་
 ཅིག །ཅེས་སོགས་སྒྲོམ། རིག་སྒྲགས་འཆང་གི་རྒྱད་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེད། །སྟོང་པོར་གྱུར་པ་འཛིག་
 ཉིན་རིན་ཆེན་གཅིག །དཔལ་ལྷན་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་རྒྱད་རྒྱལ་ལ། །ལེགས་ཚོགས་
 ཇི་སྟེད་མཆིས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །བྱེད་ཅག་སྟོང་གི་བུམ་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཟབ་
 གོན་བདུད་རྩི་མཚོག་གིས་གང་བ་ལས། །ཉམས་པ་མེད་པའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟོན་
 ཅིང་། །འཛིག་རྟོན་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚོགས་
 པ་ཉན་པའི་ལའོར་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚོགས་པ། །བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་
 དེས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་དྲི་བ་ལ་མཁས་པ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་གཏི་ལྷག་རྩོམ་ཆེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོ་རྩོམ་ཆེ་པག་མོ་
 ལ་སོགས་པ་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 གི་རྣལ་ལྷན་རབ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལའོར་ཀྱི་ཚོགས་ལ། །ལེགས་པའི་

ཚེགས་ཇི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པའི། །ཞེས་སོགས་དང། རྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ན་རྒྱུད་འདིའི་རྟོགས་
ཅམ་ཞིག །འཛིན་དང་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་དཔལ་བོ་དང། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཚོགས་
འདུས་པ་དེ་དག་ལ། །ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྟེང་མཆིས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། བྱིད་ཅག་
ལམ་མཆོག་རྒྱབ་ཕྱིད་མཐུན་པའི་རྒྱུ། །ཐུགས་གསུང་སྒྲ་ཡི་ལྟན་སྦྱེས་སྒྲགས་སྦྱེས་
དང། །ཞིང་སྦྱེས་ཐོ་ཉའི་གྲོགས་དང་འདུས་པ་ལས། །བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་འབར་
བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །(༥༧) ཅས་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱ། དེ་ནས་སྤར་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་བཞིན་མཆོས་
མཐོའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་བཤམས་ལ་རྒྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། གསར་དུ་ཐུག་མཆོན་ས་བོན་སོགས་ལས་མི་
བསྐྱེད་བར་སྤར་ཡོད་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་ཞིང། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་འབུལ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ལ། སྤར་ཡང་མཆོད་
བསྟོད། བརྗོད་གསལ། ཡིག་བརྒྱ་བཅས་ཀྱི་མཐར། ཞོ། བྱིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་མཛད། །ཅས་པ་
ནས། མཛད་དུ་གསོལ། ཞོ་ལྷ་རྒྱུ་མཐོ་ཡོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སུ་
གཤེགས། དམ་ཚོག་པ་འོད་དུ་ལྷ་ནས་མཐོ་ཡོར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར། ཅས་བརྗོད་ལ་མཆོད་གཏོར་
དམ་རྩས་རྣམས་དཔེན་པར་བསྟུས་ནས་ལས་ཀྱི་རྩེ་མི་མཛོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐུན་དང་ཐུན་མཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་
སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་ཐུག་ལེན་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པའི་གྲངས་སོང་བའི་ཆེ་སྤར་མཆོས་ཤོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འཕྲད་
འཛོམས་མ་བྱུང་བའི་མི་དམ་ཚོག་གཙང་བ་རྣམས་དང་ཁད་ཀྱིས་འཕྲད་པ་དང། རང་ཡང་ཐུན་མཆོས་སུ་ཁད་སྟེང་སོགས་སུ་
འཆག་པ་སོགས་མཆོས་སྟོན་ནས་ཐུན་གྱི་ཆེ་བརྒྱས་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་རེ་དང་ཡིག་བརྒྱ་བདུད་ཅི་འདེབས་རྒྱངས་སོགས་ལ་
གཙོར་འདོན་བྱ། མཐུག་ཏུ་ཡིག་བརྒྱ་དང། གཏང་རག་གི་མཆོད་གཏོར་རྒྱས་པ་བྱ། ཉེར་བསྟེན་སྐབས་དུར་ཁྲོད་སྤང་འཁོར་དང་
བཅས་པར་བསྟུ་བ་དང། ཚོགས་འཁོར་སྦྱོན་བཞེག་བསྟོ་སྟོན་ཤིས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་སྦྱི་ལྟར་བྱ། མཆོས་མཐོ་གཤེགས་གསོལ་
ཟིན་ནས་བྱི་མི་རྣམས་དང་རིམ་གྱིས་འཕྲད་ནས་གྲིབ་དང་འདྲིས་སུ་འཐུག་པ་དང། བསྟེན་པ་ཆར་ཐུལ་དུ་ཡི་དམ་ལ་བརྒྱངས་
བསྐྱར་མི་བྱེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྟོམ་བསྐྱས་རྒྱས་བསྟུས་གང་(༥༩)རུང་ཆག་མེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཆད་ལྟན་དམ་པའི་ཐུག་
བཞེས་ལྟར་བརྒྱབས་ནས་དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྟོང་པོ་སྤང་བར་བྱའོ། །

སྦྱས་པ། རྒྱལ་པ་ཀྱན་གྱི་མཁུན་པ་ཆད་མེད་གཅིག་ཏུ་རྒྱམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་

ཀྱང་མཚན་དཔེ་དཔལ། །མདོན་པར་བཞེངས་པ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གང་སྤྱོད་པའི་གར་སྟབས་ཅན། །འཛིགས་སྟེར་བཅོམ་ལྷན་
 གཤིན་རྗེའི་དབྱ་ཞེས་དཀའ་སྤྱད་དཀའ་བས་ཡུན་དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་རྟོད་དཀའ་བའི། །ལྷག་
 པའི་ལྷ་དེའི་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་འཇུག་རྟོགས་དམ་པ་བསྟེན་སྒྲུབ་ལས་རིམ་འོ་མའི་
 མཚོ། །ལེགས་བསྐྱབས་མར་གྱི་སྟོང་པོ་ལྷ་བུ་ཐར་འདོད་ཡོངས་ལ་ཅི་དགར་སྐྱུལ་
 མཛད་གསེར་ཁང་བ། །གང་དེའི་གསུང་གསང་མཁས་ཀྱན་ཡིད་འཕྲོག་དཀའ་གནད་
 ཟེལ་མངར་མཚོག་ཏུ་བལྟམས་པའི་གོ་སར་ཅན། །མཐོན་པོའི་སར་གནས་སྟན་པར་
 གྲགས་པའི་མཁས་ཀྱན་རྣམ་དཔྱོད་ཉི་ལྔའི་ཟེར་གྱིས་འབྱེད་མིན་ཡང་། །སྦྱེས་སྤྱངས་
 ཡོན་ཏན་རི་བོང་རྩ་མཚུངས་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་སྟོན་མེད་ཁ་བྱས་སྤྱར་ཡང་གསལ། །
 འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་སྟོན་སྟོན་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ལྷི་ཞིང་ལས་ཉོན་མུན་ཚོགས་སྤྱག་
 པོ་ཡིས། །རྒྱད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་དག་རྟོགས་པའི་འབེན་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་འོལ་
 ཚོད་མུན་ནག་མདའ་འཕེན་གྱི། །ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཉེས་ཚོགས་ཅི་མཆིས་སྟོང་ནས་
 བཤགས་སོ་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གྱི། །རྣམ་དཔྱོད་ནོར་བུ་ཀུ་ཏ་ཀ་
 ཡིས་ཉེས་(༥བ)པའི་ཚོགས་ཀྱན་སྤྱར་ཡང་གསལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་འདི་
 རང་ཉིད་མཁས་འདོད་གྲགས་ཕྱིར་མིན། །དཔྱོད་ལྷན་སྟོང་ལ་ཀྱན་དགའ་སྟེར་སྤྱད་
 དང་། །ཚེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷ་མཚོག་འདི་ཉིད་གྱིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་ངལ་བས་
 འབད་དེ་བསྒྲུན། །འདིར་འབད་དགོ་བས་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །སྤང་དོར་ལོག་པའི་
 གདོན་གྱིས་མི་བཟྱི་ཞིང་། །ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བས། །ལྷུང་དུ་
 བཀོད་པའི་སྐལ་བཟང་མདོན་འཇུར་ཤོག །ཁྱད་པར་འཇམ་དབྱངས་མཁེན་པའི་ཚུ་
 མཚོ་ལས། །ལེགས་འོང་དགོ་ལྷན་རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་ནོར། །བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་
 མཚན་ཅེ་མོར་རྟག་བཀོད་ནས། །སྟོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་གཟི་འོད་རབ་འབར་ཤོག །

གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཀླུ་པ་དབང་ཡབ་སྲས་བྱང་། །རི་སྒྲིང་འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆེན་མ་ཐོབ་
བར། །ཞབས་བྱང་དོ་མེའི་ཁམས་སུ་རྟག་བརྟན་ཅིང་། །འཕྲིན་ལས་འདྲ་གྱིས་ཕྱོགས་
ཀྱན་གསལ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་འདི་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤྱོད་མ་ལྟ་ཡིས་
འབྲལ་མེད་རྗེས་བབྱང་ནས། །ཀླུ་པ་གཉིས་པའི་གསུང་གསང་ལོར་བུའི་མཛོད། །
འཛིན་པའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོར་འགྱུར་བར་ཤོག །འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྟོན་གཤིན་རྗེའི་
འཁོར་ཚོགས་ཀྱང་། །གལ་ཆེན་དུས་ན་མཐུ་ཅུལ་མ་ཞན་པར། །བསྟན་དང་བསྟན་
འཛིན་བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་རྣམས། །སྤྱང་དང་སྒྲིབས་པའི་འཕྲིན་ལས་གཡེལ་མེད་
མཛོད། །ཅེས་བདག་ཅག་གི་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་ཀླུ་པ་གྱུན་གྱི་མཁུན་པའི་རང་གཟུགས་རྗེ་བཙུན་ (ཡན) འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གསུམ་ལྟན་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡའཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པ་པོ་ཙཱ་ཁ་ཆེན་པོའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་
མཚོག་བཙོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་དོ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་འཇུག་འགས་དམ་པ་བསྟེན་སྒྲུབ་སྟགས་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་
ལས་རིམ་རྣམས་འཇམ་མགོན་སྤྱོད་མ་ཡབ་སྲས་སྟགས་སྟོན་བྱོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་སྒྲི་དང་། །ཁྱད་པར་སྟིགས་དུས་ཀྱི་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་
བཙུན་གསེར་ཁང་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ལམ་སྟོལ་ལེགས་པར་བཏོད་པའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་
རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟན་མ་རིག་པའི་ཕུག་པ་ཁ་བྱང་བསྟན་དུ་གནས་བཙའ་བ་དག་ལ་ནི་རང་ཅོམ་གྱི་
དཔེ་རྟགས་སྤྱུ་ནག་གི་མར་མེ་སྤྲོ་མོ་འདི་འདྲ་བས་ཀྱང་སྤྱང་དོར་གྱི་གཟུགས་བསྟན་གསལ་བ་ལ་རྩང་ཟད་པན་པའང་སྤྱད་སྤྱུ་ནས་
འདི་ལྟར་བཀོད་འདུན་ཡོད་ཁར། །དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱང་འདི་སྟོར་གྱི་མན་ངག་སྟན་རྒྱུད་རྣམས་དང་། །གཞན་ནས་ཁ་
བསྟོངས་དགོས་པ་སྟགས་ཀྱང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཡི་གེ་ཚོགས་ལ་མ་འཛོམ་པར་སྟོ་དམན་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་
ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་འོར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྱིང་སྒྲུལ་མིང་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་
པ་བདག་རང་ལོ་ཉེར་ལྟ་པ་ལྟགས་འབྲུག་ལོར་ལྟ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་ཆེན་སྟོན་སྒྲུབས་ཏོར་སྒྲ་བཙུཔའི་ཆོས་ཉེར་ལྟ་འཇམ་མགོན་
སྤྱོད་མའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གསར་ཅོམ་གྱི་མགོ་འཇུགས་བཞིས་གིང་། །སྤྱང་འཇུག་རྟགས་པ་ན་རང་ཉིད་ལ་འདི་སྟོར་གྱི་ཟབ་བྲིད་
སྤྱུལ་པའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཀྱན་སྤྱིང་ཡོངས་འཛིན་དགེ་འདུན་རྒྱུ (ཡང) མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྟན་ལམ་དུ་བསྟར་
བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱུལ་པའི་ཡིད་འདུན་ནར་མར་ཡོད་ཀྱང་། །བསྟན་པ་སྒྲི་སྟོས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཤེས་དང་རང་ཉིད་ཀྱང་བསྟོན་རྣམས་དམན་པའི་

སྤྱུལ་གྱིས་རྗེ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ནི་ལྷགས་སྤྱུལ་ཡོ་སྤྱོད་པ་དུག་པའི་དཀར་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་བདེན་
བཞི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་དག་པ་མ་ཁའ་སྟོན་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་མི་ལགས་པའི་གཏམ་གྱི་
ཟེར་མདའ་ན་བའི་བྲག་ར་སོན་པ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་བཟོད་དུ་མ་མཆིས་པ་བྱུང་ཡང་། རྗེ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་གསོལ་འདེབས་
ཤུགས་དཀར་པོ་དང་བཅས་སྤྱར་ཡང་བུན་མཚམས་རྒྱུ་འབད་པ་ཆེར་སྟེན་ཐོག་ཉོར་བྱ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་གཟའ་སྤྱི་ལྷོ་དང་འབྱུང་
འཕྲོད་མཚོག་ཏུ་ལགས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་གཅན་དུས་མེས་སྤེལ་སྤྱི་བས་ཀྱི་རིལ་མོ་གར་བ་དང་བཅས་གང་ཅི་ནས་དགོ་བའི་
འབྱུང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས། དེ་ཉིན་མཇུག་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་གི་བསྐྱེས་
བརྗོད་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་སྤྱུལ་བཅས་དང་འཇམ་དཔལ་ཞི་བྱོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་དངོས་འབྱོར་དང་ཡིད་སྤྱུལ་གྱི་
མཚོད་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་དགོ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བསྟན་སྤྱི་བྱེད་བྲག་རྒྱུ་མས་དར་རྒྱས་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་། ཁྱད་པར་རྗེ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱི་
འཕྲེང་བ་ཀྱང་ཏུ་སྤྱི་མ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བྱོའི་མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་བགྱོད་ནས་
གདོང་ལྡེའི་རྒྱལ་ས་ལྷུར་དུ་ཟེན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་ལྷུང་བཀོད་པ་རྒྱུ་མས་
ལ་ལྷག་ཆད་ནོར་འབྱུལ་སོགས་སོང་ན་དམ་པ་གོང་(༢༥)མའི་གསུང་དྲི་བཅས་སུ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རང་གཞན་ལའང་སྤྲིག་ལྷུང་གི་
ཁུར་དུ་འབྱུང་བར་དོགས་ནས་རྗེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཞི་གཙུག་རྒྱུན་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ལྷུང་ལྷུག་ཡོངས་
འཛིན་རིག་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བཟང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོར་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དབྱེད་པར་ཞུས་ཤིང་། ཞོར་འབྱུལ་
བྱུང་རིགས་ལའང་འབྲལ་འབྲལ་དུ་སྤྱུར་བཅོས་གྱིས་བཀའ་དྲིན་སྤྱི་ན་མ་མཆིས་པར་སྤྱུལ་བར་མཛད་ཅིང་རྒྱུ་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་གཞན་
ལའང་དོགས་གཅོད་ལགས་པར་ཞུས་ཏེ་རི་མོའི་ལམ་དུ་སྤྱེལ་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱུངས་ཤིག །

སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་འདིར་འབད་པའི་རྒྱུ་དཀར་དགོ་བའི་མཐུས། ཤུག་ན་པད་མོའི་
ཞབས་སེན་ནོར་བུའི་ཕྱིང་། ཤུན་ཆོགས་བྱེ་བའི་གཟེ་འོད་འགྲོ་བཞིན་དུ། སྤྱི་རྒྱ་ཀྱན་
གྱི་གཙུག་ན་མཛེས་གྱུར་ཅིག བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་བཀྲ་བ་འདུས་པའི་སྤྱེ། མི་ཉམས་
དབྱར་གྱི་མཚོ་བཞིན་འཕེལ་བ་དང་། འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་དང་གངས་སྤྱིངས་
འདིར། རྫོགས་ལྷན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ཡར་རྒྱས་ཤོག །

༄༅། །བཙུག་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བརྟེན་པའི་
སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་ཡོངས་ཟབ་འཇམ་བྱ་
ན་དྲའི་ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྱུ་རུ་གྱི་བརྩོ་རྟེ་ར་སྒྲ་ཡ། དབང་སྟོན་མདངས་འཛིན་མ་ཉེ་ཞལ་ཅན་ལ། །
བརྟན་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་ཚུལ། །ཡོངས་ཟབ་ཇམ་བྱ་ན་དྲའི་ཅོད་པན་
འདི། །སྒྲ་ལ་ལྷན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ཅིས་མི་ལེན། །དེ་ལ་འདིར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
སྒྲ་བ་པོ་དང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཀྱི་ཅིང་། ཟུང་པར་དུ་དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་
ཅིང་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གིས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་བྱི་དོར་བྱས་ལ་མེ་ཏོག་བཀྲམ། བྱིས་སྒྲ་
བཤམས། མཚོན་གཏོར་ནང་མཚོན་སོགས་འདུ་བྱས། །ཁ་ལྟོར་བྱོགས་པའི་སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་དེ། བརྟན་ཅི་རིལ་བྱས་ཁ་དག་
པར་བྱས། སྒྲ་བས་སེམས་ཚད་མེད་བཞི་སྟོན་དུ་བཏང་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁྲི་པད་ཉི་ལྔའི་སྟེང་། །
སྒྲ་བས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་
གཤེད་པོ་ནི། །སྒྲ་མདོག་མཐིང་ནག་མ་ཉེ་བྲོས་པའི་ཞལ། །གྱི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་རོ་
ལངས་མ་ལ་འབྱུང་། །ཁམས་གསུམ་བྱེད་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས། །(༡༣)
བསྐྱལ་བའི་མེ་དཔུང་དང་མཚུངས་སྤང་མིག་གཡོ། །ཐོད་སྐྱམ་དབུ་བརྒྱན་སྟོན་པའི་དོ་
ཤལ་འཕྱང་། །བྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཞི་འཇུག་
ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཅན། །དེ་ཡི་བྱགས་ཀར་ཉི་སྟེང་རྒྱ་སྟོན་མཚན། །གནས་
གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་མཚན་པས། །བྱགས་ཀའི་རྒྱ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་
ཟེར་གྱིས། །རང་བཞིན་གནས་ནས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སོགས། །ཡེ་ཤེས་སྟན་དངས་དབྱེར་
མེད་ལེགས་བསྟེམས་ནས། །སྒྲ་བས་ཀུན་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་གྱུར། །སྒྲོ་

གསུམ་གྲས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། འདོན་བཤམས་ཡིད་ལྷུ་ལ་མཆོད་པ་སྒྲ་ཆོག་གས་
འབུལ། ཤོག་མེད་ནས་བསགས་སྒྲིག་ལྟར་སོ་སོར་བཤགས། སྒྲེ་འཕགས་དགོ་བ་ཀུན་
ལ་རྗེས་ཡི་རང་། འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱུལ། སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་
བརྟན་པར་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། འདོན་ཆོག་གས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ། །
བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་(༡༧)གསུམ་དགོ་ཆོག་གས་བཅས། །
ཞེས་པ་ནས། ཕྱགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །
རྒྱལ་ཀུན་མ་ཐུལ་དམ་ཆོད་འགོ་བ་ནམས། གང་འདུལ་ཐབས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ཐར་
པའི་ལམ། འཕྱིད་མཛད་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལན་མང་པོར་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་
ལ། ཨོྲེ་ལྷ་གྲུ་བཟོ་རྟ་ར་སུ་མ་ཏི་བྱ་བཞི་ཤ་ས་ན་རྟ་ར་ཀམ་སི་རྟི་ཏུ་ཏུ་ ཅེས་སྒྲ་མའི་མཆོན་ལྷགས་
ཅི་ཅུས་བརྒྱས་རྗེས། བྱོད་ནི་སྒྲ་མ་བྱོད་ནི་ཡི་དམ་བྱོད་ནི་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྤྱོད་སྟེ། འདོན་ནས་
བཟུང་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བྱོད་མེན་སྐྱབས་གཞན་མི་འཆོལ་བས། འདི་དང་བར་དོ་བྱི་
མའི་མཐར་ཡང་ཕྱགས་རྗེའི་ཕྱགས་ཀུས་བཟུང་མཛོད་ལ། སྤྱིད་ཞེའི་འཛིགས་སྒྲོལ་
དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྒྲུལ་གཏན་གྱི་གོགས་མཛོད་བར་གཅོད་སྤྱངས། ཞེས་ཐུར་ཆུགས་སུ་གསོལ་
འདེབས་ལན་གསུམ་བྱས་ལ། སྒྲ་མའི་ཕྱགས་ཀའི་ཡུམ་བཞེའི་རིགས་ལཱའི་དངོས། ལུམ་རྩ་ཅོད་
པའ་རྡོར་དེལ་མིང་དབང་བསྐྱར། འདམ་ཆོག་གསུམ་ལྟན་ཡུམ་འབྱུང་བུམ་དབང་ཐོབ། །
བསྐྱེད་རིམ་ལ་དབང་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ས་བོན་བཞག སྒྲ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས། སྒྲོམས་ཞུགས་བྱང་སེམས་ལྷེ་ཡི་མྱོང་བའི་མཐུས། བདེ་སྤྱོད་སྐྱེས་ཤིང་གསང་
བའི་དབང་མཆོག་ཐོབ། སྐྱེ་ལུས་ལ་དབང་ལོངས་སྒྲུའི་ས་བོན་བཞག རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་
ཕྱག་རྒྱར་སྐྱུལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་འདུ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས། ལྟན་
སྐྱེས་བདེ་སྤྱོད་སྐྱེས་(༡༩)ཤིང་ཤིར་དབང་ཐོབ། འོད་གསལ་ལ་དབང་ཆོས་སྒྲུའི་ས་

སྟེང་འཇམ་དཔལ་ཞལ། གཏོན་བགལས་འཛོམས་ཕྱིར་རབ་བརྩེད་གར་དགའི་ཉམས། །
 གཡས་གཡོན་ཕྱག་གི་གྲང་ལྷགས་རྣམ་པར་གདེངས། གཡས་ཕྱག་ལྷག་མའི་རིམ་
 བཞིན་གི་གྲག་དང་། ཁྱི་རྟེ་པ་ལ་གཏུན་གིང་ཆུ་གི་མདུང་། འདྲ་སྟེ་མདུང་མདའ་
 ལྷགས་ཀྱུ་ཐོད་དབྱུག་དང་། ཁ་ཏྲུ་འཁོར་ལོ་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལྷ་པ། རྩོ་རྩོ་ཐོ་བ་རལ་གི་ཅང་
 ཏེལ། གཡོན་རིམ་ཐོད་པ་བྲག་གང་ཆངས་པའི་མགོ། སྤུབ་རྒྱང་ཞགས་གཞུ་རྒྱ་མ་དེལ་
 ཐུ་ལག འདུར་རས་གསལ་གིང་མེ་ཐབ་ཐོད་ཆལ་སྟིགས། འཕན་ཅེ་གསུམ་པ་རྒྱང་
 གཡབ་བཅས་པ་འཛིན། བཅུ་དྲུག་ཞབས་ཀྱིས་མེ་སོགས་ཉེར་བཞིའི་སྟེང་། གཡས་
 བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱངས་མེ་དཔུང་གྲོང་ན་བཞུགས། སྐམ་རྩོན་ཐོད་འཕྲེང་རུས་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་མཛེས། འདོད་ཆེན་འདུལ་ཕྱིར་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། ཁྱོས་པའི་ཉམས་ལྷན་
 ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་སྟེང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་གཟུགས། །
 ཟུར་ཐུང་ལྷ་ལྷན་སྟིགས་རལ་ཕྱག་མཆོན་འཛིན། ཐུགས་ཀར་ཨ་ལས་(༤ན)ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་། རང་སེམས་ངོ་བོ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོས་མཆོན། འདྲ་གནས་གསུམ་
 འབྲུ་གསུམ་མཆོན་པ་ལས། འོད་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་གི་ལྷ། སྦྱོར་དངས་
 དབང་བསྐྱར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟེང་། རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་རྩོ་རྩོ་རྒྱས་བཏབ་གྱུར། །
 ཨོ་ཡ་ལྷ་རྒྱ་ཀ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱུ་བྱ་རྩོ་རྩོ་སྦྱུ། ཅས། ཤུའི་བར་མཆོད། འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་ནང་མཆོད་
 གྱང་འབུལ། གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་དག་པོ་ཆེ། འདའ་བོ་མཆོག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །
 གཏུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། རྩོ་རྩོ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཐུགས་
 ཀའི་ས་བོན་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལས། འོད་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས་ཏེ་འདུས་པ་
 ལས། བར་གཅོད་ཀྱན་འཛོམས་སྦྱོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱབས་པའི། རྩོ་རྩོ་འཛིགས་བྱེད་
 གསང་གསུམ་རོལ་པར་གར། ཨོ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་ཡ། ཡ་མེ་དོ་རུཾ་ཡོ་ད་ཡ། ཡ་ད་
 ཡོ་ནི་ར་ཡཱེ་ཡ་ཡཱེ་ཡ་རྩོ་ནི་ར་མ་ཡ་རྩོ་རྩོ་པཎ་པཎ་སྦྱུ། ཞེས་ཅུ་གསུང་དང་། ཨོ་རྩོ་རྩོ་མེ་གི་

དུ་ན་ན་རྩྱུ་ཕྱུ། ལས་སྒྲགས། ཞི་ཡ་མྱུར་ཀ་རྩྱུ་ཕྱུ། ཅེས་སྒྲིང་པོ་རྣམས་གང་མང་བསྒྲས་རྗེས་ཡིག་བརྒྱས་ལྟ་ག་
ཁད་བཀའ། གཏོར་མ་འབུལ་ན། རྩི་ཕྱི་མ་བསངས། སྤྱ་སྤྱ་ལས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མི་མགོ་འི་
སྒྲིང་བུའི་སྟོང་། །ཞུ་ལས་ཐོད་པ་སྟོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་སུ། །ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་དེ་སྟོང་
ཡི་གོ་གསུམ། །འོད་ཟེར་རིམ་པར་འཕྲོས་པས་རྩོ་རྩོ་གསུམ། །དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་མས་ཐོད་
པར་ལྟར་བ་ལས། །སྤངས་རྟོགས་སྤར་བྱས་ཟག་མེད་བདུད་ཅིར་གྱུར། །རང་གི་སྤྱགས་
ཀའི་རྩྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །རང་བཞིན་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་(༧བ)གཤིན་རྗེ་གཤེད། །
སྤྱན་དྲངས་ལྷགས་འོད་སྤྱུ་གྱུས་གཏོར་མའི་བཅུད། །དྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་མཉམ་གཤིང་
ཆོམས་པར་གྱུར། །ཞི་ཡ་མྱུར་ཀ་ས་སྤྱ་རི་སྤྱ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལི་ཏ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏི་ཁ་ཏི་རྩྱུ་ཕྱུ་
སྤྱུ། ལན་གསུམ་གྱིས་འབུལ། ཞི་ཡ་མྱུར་ཀ་ཨུ་རྩྱུ་ནས། ཤར་འི་བར་མཆོད། འབྱུ་གསུམ་བཏགས་ལ་ནང་མཆོད་
འབུལ། གཟུགས་མཆོག་མས་གོང་བཞིན་བསྟོད། སྟོན་ལམ་ནི། འདི་ ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་པའི་
མཐུས། །སྒྲི་དང་སྒྲི་བར་སྤྱ་མ་ཡི་དམ་གྱིས། །འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ལེགས་བཟུང་
སྟེ། །ལམ་མཆོག་སྤྱབ་པའི་སྤྱལ་བཟང་མངོན་གྱུར་ཤོག །དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་བྱིན་
ཅན་རྗེ། །ཡིད་ཆེས་རྟོད་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟོན་པ་ཡིས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གདམས་
ངག་ལེགས་ཐོབ་ནས། །བཀའ་བཞིན་སྤྱབ་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་ཤོག །ལན་གཅིག་
ཅམ་ཞིག་རྟོད་པའི་དལ་ཉེན་འདི། །དོན་ཆེ་རྟོད་དཀའ་འཇིགས་སྤའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །
ཆོས་བརྒྱད་འདི་སྤར་བྱ་བས་མི་གཡེངས་པར། །ལས་འབྲས་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བརྩོན་
པར་ཤོག །ངན་སོང་སྟོས་ཅི་ལྟ་མའི་དཔལ་འབྱོར་ཡང་། །ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་རྒྱ་བུར་
ལྟར་མཐོང་ནས། །འགོ་ཀྱན་སྤོང་ལས་སྟོལ་བྱིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །རྒྱུད་ལ་བསྒྲིང་
ཅིང་སྟེལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །སེམས་མཆོག་བསྒྲིང་ནས་སྟོད་པ་བྱིན་དུག་དང་། །
དངོས་པོ་བཞི་སོགས་རྒྱལ་སྤྱུ་སྟོད་པ་ལ། །བརྩོན་པས་བསྐྱབ་སྟེ་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་
རྟོགས་ནས། །རྩོ་རྩོ་ཐེག་པའི་སྟོད་རུང་དུ་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་མཆོན་ཉིད་ལྟར་པའི་སྟོབ་

དཔོན་གྱིས། སློན་ཕྱིད་དབང་བསྐྱར་སྐྱབ་པའི་འོ་ས་བོན་བཞག། ཁྲོལ་ཕྱིད་བསྐྱེད་རྫོགས་
ལམ་བཟང་ལ་བརྟེན་ནས། བདུན་ལྷན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དབང་(༡༩)ལྷུང་འགྲུབ་ཤོག། །
རྣམ་དག་བསམ་པས་རྩལ་འདིར་འབད་བ་ལས། བྱུང་བའི་དགོ་བས་མཐའ་ཡས་འགོ་
བ་ཀྱབ། སློའི་སློབ་ར་འཇམ་དཔལ་ཞི་སྲོའི་ཡིས། འབྲལ་བ་མེད་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་
གྱུར་ཅིག། ཡིག་བརྒྱས་ལྷག་ཆད་བསྐྱངས། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷག་བ་དང་ནི་ཆད་
བ་དང་། ཞེས་སོགས་བརྗོད། བརྗོད་ཡི་ཤེས་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། དམ་
ཆོག་བསྐྱར་འཁོར་གཞལ་ཡས་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་མི་དམིགས་སྟོང་སྐྱུངས་སྟོང་པའི་
དང་། ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སྐྱར་བཞེངས་གྱུར། ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་བསྐྱར་ཅི་རིགས་
བ་བྱོལ། །

སྐྱས་པ། ཆོག་བཟང་གསེར་གྱི་འཇམ་བུའི་ཅོད་པའ་ལ། རྟོན་བཟང་བརྗོད་ཏི་རས་
བྲལ་ཡིས་བརྒྱན། རྣམ་དཔྱོད་མིག་དཀྱུས་ལྷན་པའི་འགོ་ཆོགས་གྱི། འབྲལ་བའི་མཇེས་
རྒྱན་འདི་གོ་ཨེ་མ་མཆར། འདིར་འབད་དགོ་བས་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་གཞི། རྒྱལ་
བསྟན་རྒྱས་ཤིང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། སློམ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱིས་རྗེས་བཟུང་
ནས། ལམ་བཟང་རྟོགས་བ་རྒྱུད་ལ་སློབ་བ་དང་། ལ་མར་གྱུར་པའི་མཐའ་མཉམ་
འགོ་རྣམས་གྱི། དུས་རན་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་ལྷན་པའི་དཔུང་། ཐུགས་བརྟེན་
འོད་བརྒྱ་འབར་བས་བྱུང་བྱུང་ནས། རྟོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་སྐྱང་བ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །

ཅས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བརྟེན་པའི་སློམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བདག་བསྐྱེད་སྐྱགས་མ་
འདི་ལྷ་སྤྱད་གོས་ཞེས་འབྲས་སུ་ཁང་གྲུ་རིགས་ཅིས་མཁན་དགོ་རྩལ་སློབ་བཟང་རྩལ་ཁྲིམས་ནས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་དོར་ཡག་ཤིན་རྗེའི་
གཤེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡུལ་འདི་དགོ་སྤྱོད་གྲིང་སྐྱལ་སློབ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དུངས་བས་སྐྱར་
བའོ། །སམ་རྩལ་ལྟོ།

༡༡། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དྲུག་ཅུ་པའི་ས་ཚོགས་སྐོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་བདུད་སྙིང་འགས་བྱེད་དོ་རྩེ་རྒྱ་དབྱངས་ཞེས་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བྱི་བརྗོད་རྩི་ར་མ་ཡ། མཐའ་བུལ་ཟབ་དོན་སྒྲུལ་འཛིན་ཙོང་ཁ་པ། བྱི་
ནང་བདུད་འཛིམས་དཔལ་ལྷན་གཤིན་རྩེ་དག །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་བཀའ་སྣོད་
ཉི་མའི་བྲ། རྣམ་གསུམ་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་སྤྱི་བའི་རྒྱ།

འདིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་གྲུང་བར་བུ་བའི་གཤིན་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི། གྲོ་བའི་མིང་
ནི་གཤིན་རྩེ་གཤེད། །མཚོན་ཆ་མེ་ལྷེ་འབར་བ་འཁྲིགས། །འདི་མཐོང་ནས་ནི་ཁོ་བོ་གཞན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ལག་ཆ་གོར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྤྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་དཀའ་བ་བདུད་དང་གཤིན་རྩེ་སྐོན་འགྲོ་
མ་རུངས་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་སྤྱད་དུ་ཁོ་རྒྱུ་བཞིའི་ནང་ནས། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྤྱར་
བཞེངས་ནས་བདུད་དང་གཤིན་རྩེ་རྣམས་པམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེ་གྲུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ་ལ་སྤྲིགས་མའི་དུས་འདིར་ཡི་དམ་འདི་ལྷ་བྲུ་ལ་མ་བརྟེན་ན་བར་གཙོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་སྤྱུལ་པ་མགོ་མི་ཐོན་པར་
གསུངས་པ་ལྷར་ཡི་དམ་འདིར་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། ཅུ་བའི་རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ལ། །དྲག་བྲུལ་ཆེ་ཞིང་འཛིགས་པར་བྱེད། །ཅིས་དང་། དམར་པོའི་རྒྱུད་ལས། འབྲུལ་འཁོར་མཐར་བྱག་གཤིན་རྩེ་གཤེད། །མ་
(༡༣)བྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བོད་ཀྱི་མཛོན་སྤྱོད་དྲག་ལས་ཆད་བྲུལ་པའི་ཆེར་ཡི་དམ་འདིར་བརྟེན་
པར་མཛོན་ནོ། །དེ་ན་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འིམ་པ་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཞུའི་རྩ་ཆོག་པར་ཆེན་པོ་
པོ་ཆེན་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། ད་ལམ་བྱི་མ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྷར་གྱི་ལོ་བྱད་གསོག་པ། ལྷ་ཆོག་
བྱས་ཤིང་ཐིག་གདབ་པ། གཏོར་མ་དམ་ཤིང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རུལ་མཚོན་དོ་རྩེ་རྩེ་རོ་སོལ་དང་། །འབྲུ་བཙུང་
བདུད་རྩི་མངར་གསུམ་དང་། །སྤྲོད་དང་རིན་ཆེན་འབྲུ་སྤྲོད་དང་། །ཤུགས་བྱི་སྐོན་སྤྲོད་ཤོན་བྱ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་དྲག་ལས་གཙོ

བོར་གསུངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཐུག། མི་རུས་ཀྱི་ཕྱེ་མའི་རྒྱལ་མཚོན་ལ་དོ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། རོ་སོལ་ལ་བསྐྱེས་པ་གཏོར་
མའི་རྒྱ་ནས་ནག་རྩོད་འཐག་ལ་འབྲུ་བཅུད་དེ་ཆང་གར་མ། ཤ་ལ། བཅུད་ཅི་ལ། དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ། བཟང་དུག་སོགས་
སྒྲན་སྒྲ། རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་སྒྲ། ཤ་ཆེན་ཁྲག་ཆེན་ཆོལ་ཆེན་སོགས་དུག་པོའི་སྒྲིང་ཆས་རྣམས་སྟོག་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིགས་
བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས། སྒྲ་བཅུད་དང་། རྒྱུད་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད། དོར་དེལ་བྱིན་བསྐྱེད་
ནས་བསྐྱེས་པའི་བར་དང་། འབྲིང་བ་བྱིན་བསྐྱེད་བྱས་ལ་སྒྲགས་གསུམ་ཅི་མང་བསྐྱེས། བསྐྱེས་པའི་མཐར་མོ་རྩི་རྩི་ཉ་སོགས་
(༡༧)ཀྱིས་མཚོད། ནང་མཚོད་འབུལ་ལ་གཟུགས་མཚོག་མའི་བསྟོད། དེ་ནས་གཏོར་མགོན་རྒྱས་པ་བྱ་ཆུལ་ནི། བདག་བསྐྱེད་
ལྟར་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། མོ་སྒྲ་སྒྲ་མ་ནས། བྱེད་ཉུང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ ཏུ་
གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས། བྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་
བར་གྱུར། རྩ་བའི་དབུས་སུ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་པའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་
གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོ་རྩེ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་དང་། དེའི་མིག་གཉིས་སུ་ས་སྟེང་གི་རང་
བཞིན། ཞེས་པ་ནས། རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། རྩུབ་འཕེན་པ་ནི། རིམ་ འཇམ་
དཔལ་རང་བཞིན་ནས། ཀྱ་རུ་སྟུ་ རང་གི་བྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་
བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་གེས་པ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱོགས་སྟོང་དང་བཅས་པ་སྟུན་
དངས། མོ་རྩི་རྩི་ མོ་རྩི་རྩི་དྲུ་ནས། མོ་ཁྲ་རྩི་བྱོགས་སྟོང་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིའི་
བྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། མོ་རྩི་ཉ་སྟོ་ནས། ཅུ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་
བསྐྱེད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅིང་། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། རྒྱལ་བ་
(༡༨)རྣམས་ནི་སོགས་ལོ་མའི་བར་དང་། ནང་མཚོད་འབུལ། བསྟོད་པ་ནི། རྩྱུ། འཇམ་དཔལ་མཁའ་
ལས་ནས། མཉམ་ཉིད་བྱོད་ལ་བྱག་འཚལ་བསྟོད། །མོ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་མོ་རྩི་རྩི་ ཡ་མརྩ་ཀ་

དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་ཁྱེད་ཀྱི་དྲུག་རྩ་པའི་ས་ཚོག་སོགས་སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་བདུན་སྟོང་འགས་ཁྱེད་རྩོམ་སྐད་བུངས།

སོགས་བསྐྱེས་པ་བྱ། ཡིག་བརྒྱ་བསྐྱེས། མགོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩི་ལས་༥༥༥ གསོལ་བར་གྱུར། ཅས་
གཏོར་མ་འབུལ་ལ་སྐྱགས་ཀྱིས་མཆོད། བད་མཆོད་འབུལ། གཉིས་མེད་བྱུན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། སྤྱུགས་
སྟོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་༥༥༥ འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག། །དེ་ནས་ལས་གཤིན་ཀྱི་མཆོད་
གཏོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། མདུན་དུ་བསྐྱོད་ཉི་མ་མ་ཉེའི་ཞེས་པ་ནས་འཆི་བདག་མ་འཇུག་རྩོགས་པར་རྒྱན་འདོན་
ལྷར་དང་། ཡིག་བརྒྱ་བསྟོད་གསོལ་འཇུག། །བརྩ་ལྷ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་
གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ། །མགོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་པར་གྱུར། གཞི་བདག་ས་སྟོང་ནི། མཆོད་གཏོར་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། རང་གི་སྤྱུགས་ཀའི་རྩི་
གི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཞི་བདག་འཁོར་བཅས་སྟུན་དངས། ཞི་ཁྱེ་ཏུ་ལྷ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་
ཨ་རྒྱུ་ནས། བཤྲའི་བར་དང་། བད་མཆོད་འབུལ། ཨ་ཀ་རོ་ལྷ་ཁྱི་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་འབུལ། དེལ་
བསིལ་དང་བཅས། གང་ཡང་འདིར་གནས་ལྷ་དང་ལྷ། །གཞོད་སྟུན་སྟུན་པོ་འམ་ནི་གཞན། །
དེ་དག་རྣམས་ལ་ས་འདི་ནི། །བདག་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱུལ་ཏུ་གསོལ། (༣བ)ལན་གསུམ་གསོལ་བ་
བཤལ། དགྲེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་ནས་རང་གནས་སུ་བཤེགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་གང་དུ་བྱ་བའི་ས་དེའི་དབུས་སུ་དེའི་ཐིག་ལེ་བྱ། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་གཅིག་འགོད། ཚོམ་བུའི་སྟེང་དུ་བོ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་སེར་མོ་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ལུས་བྱེད་ཐོན་པ། གཡས་དམ་
བཅའ་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱུག་རྒྱ། གཡོན་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་འཛིན་པ་ལས། ལག་པ་
གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ། རོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པའི་སྤྱུག་རྒྱ་
ས་ལ་ལན་གསུམ་བརྒྱབས་པ་དེའི་སྐྱོད་དང་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ས་འོག་
ནས་སྟུན་དངས། དམ་ཚིག་པ་ལ་ཐིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། དབང་གི་ལྷས་
དབང་བསྐྱུར། རྣམ་སྒྲུང་གི་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ཞི་བྲ་ཐི་དེ་སྟེ་
བྱུངས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས། བཤྲའི་བར་དང་སྐྱགས་དང་། ཨ་ཀ་རོ་བདགས་པས་ལན་གསུམ་གྱི་གཏོར་མ་འབུལ།
དེལ་གསིལ་དང་བཅས། སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་

དང་། །ས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་ལ། །ལྟ་མོ་ཁྱོད་ནི་དབང་དུ་གྱུར། །སྒྲིབས་པ་ཤུག་
 མེད་ཡིས། རི་ལྟར་བདུད་ཀྱི་དཔུང་བཅོམ་པ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་། །
 མ་ནས་དཀྱིལ་ལའོར་བྲི་བར་བགྱིས། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། དཀྱིལ་ལའོར་ལས་ཅི་བདེ་བར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་གནང་བ་བྱིན་ནས་དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ས་སྒྲུངས་པ་ནི།
 དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ས་ལ་ཡུངས་དཀར་ཆུ་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་གསུམ་བྲབས་ནས་ལས་སྒྲགས་ཀྱང་ཆར་(༤༣)དགྲ་
 བཟོད། བ་ཡུང་དང་དྲི་བཟང་གི་ཤར་ནས་བརྩམས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་གོ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ས་གོམ་གྱི་བྱུག་
 རྒྱུས་ལ། ཞོ་ཐྱོ་ཁམ། ས་གཞི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། རྩྱུ་ལི་ས་གཞི་རྡོ་རྗེའི་རྩལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཞོ་མེ་དེ་ནི་བརྩོ་སྟ་ཕ་བརྩོ་བརྩོ་སྟ། ས་གཞི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་
 བཅིངས་ཏེ་བརྟན་པར་གྱུར། ཞོ་ཏ་ན་ཏ་ན་བརྩོ་གྱོ་སྟ་སྟ་ཡེ། རྡོ་རྗེ་ཁྱོ་བོས་བགོགས་
 རྣམས་བཅོམ་པར་གྱུར། ས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་
 བར་གྱུར། ཅས་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་ཐིག་གདབ་པ་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། དོན་དམ་ཆོས་སྒྲུ་ཞི་བ་
 ཉིད། །གང་འདྲིར་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །གཤིན་རྗེའི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། །
 ལའོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཆོག་བཤད། །ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་སྒྲགས་པས་ནི། །ཆོག་བཞིན་
 དུ་བསྟེན་པ་ཡིས། །དུར་ཁྱོད་དབེན་པ་ལ་སོགས་པ། །མཐུལ་སྒྱུ་དོའི་ཆད་དུ་བྱ། །དྲི་
 དང་བ་ཡི་རྣམ་ལྟ་དང་། །ཉི་ཟླ་སོགས་པའི་བྱི་དོར་བྱ། །ཤ་ལ་སོགས་པ་དམ་རྩས་ལ། །
 གཞན་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་དང་། །བྱི་ནས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །ལེགས་པར་
 མཆོད་པ་བྱས་ནས་ནི། །ལའོར་ལོ་བྲི་དང་བརྟུ་བ་དང་། །དང་དང་བསྐྱེད་དང་སྒྲོ་བ་
 བཅོམ། །སྒྲགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པ་ཡིས། །ལྟོ་ཡི་བྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ། །དམ་ཆོག་
 རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཡིས། །ཞོ་བརྩོ་ས་མ་ཡ་སྟོ། །གསང་སྒྲགས་འདི་ནི་བྲན་བྱེད་ཅིང་། །
 ལའོར་ལོ་བྲི་བ་བརྩམ་པར་བྱ། །དབུས་ནས་སོར་ཆད་བརྩུ་(༤༤)དུག་པ། །ཀྱན་ཏུ་རྒྱུ་
 བོར་བསྐྱར་བ་ནི། །འདི་ནི་ནང་གི་ལའོར་ལོ་སྟེ། །དིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་ལ། །སྒྲོ་

[illegible]

མེད་ལྷགས་མཁར་བཙུངས་བྱ། །འདི་ནི་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། །ཁྱིད་པ་གསུམ་གྱི་
འཇུག་པའང་ཡིན། །དེ་ཡི་ཁྱི་རོལ་ལྷ་ཁྱུད་གསུམ། །ཀྱུན་ཏུ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། །
ལྷ་ཁྱུད་དེ་དག་རེ་རེ་ལ། །ཁང་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཛེས། །འགྲོ་བ་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་བ་
ཡིས། །འཁོར་ལོ་འདི་ལྷར་བྱས་ནས་ནི། །ཁྱི་རོལ་ལྷ་ཁྱུད་ཐ་མ་ལ། །ཡི་གེ་ཀ་སྟགས་ད་
ཡིག་མཐའ། །ང་ཉ་བསལ་ནས་འགོད་པར་བྱ། །ཡི་གེ་རྩ་སྟགས་ཀླ་ཡིག་མཐའ། །དེ་
ཡིས་རྗེས་སུ་བྲི་བར་བྱ། །ལྷ་ཁྱུད་དབུས་མེ་དག་ལ་ནི། །དབྱངས་ཡིག་བཙུངས་ཉིས་
འགྲུང་རོ། །བཙུངས་དགོད་སྟགས་བརྩམ་པ་ན། །མཚན་མ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ། །

[illegible][illegible]

རྩལ་ལ་རེ་རེ་བཞག་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་བགྲངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཅན་གྱི་ཁང་པ་
 བས། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པས་ལྡན་པ། མིག་གི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་ནི། ལྟོ་
 ཕྱོགས་དེ་ཡི་གཡས་གཡོན་བཞག་ཀྱི་ཕྱོགས་རིམ་པ་མིན་པ་ཡི། རྒྱ་པ་ཅན་གྱི་ཁང་པ་
 བས། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། མིག་གི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་ནི། ལྟོ་དུ་
 དེ་རྩེས་སྒྱིན་པར་བྱ། དེ་ནི་དབྱངས་ཡིག་གསལ་བ་ནི། མིག་གི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་
 བས། རྩོན་བཞིན་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྒྱིན། རུབ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་བས། དབྱངས་
 ཡིག་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། མིག་གི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་ནི། རུབ་ཀྱི་རྩེས་སུ་དེ་རྩེས་
 སྒྱིན། བྱང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་བས། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ། མིག་
 གི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་ནི། བྱང་གི་རྩེས་ལ་དེ་རྩེས་སྒྱིན། རྒྱུང་གི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ། མིག་གི་ཚད་སྤངས་དེ་རྩེས་སྒྱིན། མདའ་ཅན་ཁང་པ་ནང་གནས་པ། རྩོད་ཀྱི་གོང་ལུང་
 བྱས་པ་དང་། དེ་ནི་དེ་ནང་ནས་བགྲངས་པ་ཡི། ས་ཅན་ཁང་པ་ནང་གནས་པ། རྩལ་ལ་
 དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་ལྡན་པ་དག་ རྒྱ་བའི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་ནི། བྱང་ཤར་
 མཚམས་སུ་རེ་རེ་སྒྱིན། རྒྱ་མཚོའི་ཁང་པ་ནང་གནས་པ། དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ལྡན་
 པ་དང་། རིམ་མིན་ཡོན་ཏན་ཁང་པ་བས། རྒྱ་བའི་ཚད་དུ་བཟུང་ནས་ནི། ཤར་ལྟོ་
 མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྒྱིན། རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་བས། དབྱངས་ཡིག་ལྔ་པ་
 ལྡན་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁང་པ་(༥བ)བས། རྒྱ་བའི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་ནི། ལྟོ་རུབ་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྒྱིན། རིམ་མིན་ཆེས་ཅན་ཁང་པ་བས། དབྱངས་ཡིག་
 གསུམ་པ་ལྡན་པ་དང་། རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་བས། རྒྱ་བའི་ཚད་དུ་སྤངས་ནས་
 བས། རུབ་བྱང་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྒྱིན། དེ་ལྟར་གོང་པར་བྱས་ནས་ནི། དེ་ནས་དྲང་
 བ་བརྩམ་པར་བྱ། དམ་ཚིག་རྩེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། རྩོད་རྩེས་སུ་དྲན་པ་ཡིས། རྩོད་བརྩེ་ས་མ་ཡ་རྩི། དམ་ཚིག་གི་སྐྱགས་སོ། རྩོད་བརྩེ་བེ་ག་རྩི། རྩོད་རྩེས་སུ་སྐྱགས་སོ། ཤར་གྱི་

ཚངས་ཐིག་ངོས་གཉིས་ནས། །ཡི་གེ་བྱང་ལྡན་དྲངས་ནས་ནི། །དབུས་ཀྱི་ཁང་པར་
བཞག་པར་བྱ། །དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་། །བྱང་ལྡན་གཉིས་པ་དྲངས་ནས་ནི། །རིམ་
པ་གཉིས་པའི་ཁང་པར་བཞག །སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤར་གྱི་བྱང་ལྡན་
གསུམ་པ་ཡང་། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཁང་པར་བཞག །སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་བྲལ་ནི། །རང་རང་ནང་གི་མཚམས་སུ་དྲངས། །དེ་དག་ལྷུང་
བའི་ཁང་སྟོང་དུ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དྲང་བར་བྱ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཞི་ལ་ནི། །
མིང་གི་ཡི་གེ་དྲང་བར་བྱ། །མིང་གི་ཡི་གེའི་གཞི་ལ་ནི། །སོ་སོའི་ལས་དང་མཐུན་པ་
ཡི། །བསྐྱལ་བའི་ཡི་གེ་དགོད་པར་བྱ། །བསད་དང་བསྐྱད་དང་དབྱེ་བ་ལ། །ཡི་གེ་ཕྱེ་
ནི་བཞག་པར་བྱ། །མནན་པ་ལ་ནི་ཡི་གེ་ལོ། །ཞི་བ་ལ་ནི་ཡི་གེ་ཨོ། །རྒྱས་པ་ལ་ནི་དེ་
བཞིན་སྟེ། །དབང་ལ་རྟེ་(ཡན)ཡིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །དགྲག་པ་ལ་ནི་ཡི་གེ་རྩེ་ དེ་ལ་
ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ནི། །ཞི་བ་རྩེ་རྩེ་རྒྱས་པ་ས། །དབང་ལ་རྩེ་རྩེ་དག་པོ་མེ། །དབྱེ་
དགྲག་བསྐྱད་པ་དྲག་པོར་མཐུན། །མནན་པ་དག་ནི་རྒྱས་པ་བཞིན། །དྲང་བའི་སྦྱོར་བ་
བྱས་ནས་ནི། །བསྐྱེད་བའི་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ། །གཉིས་མེད་སྤྱུགས་དང་ལྡན་པ་
ཡིས། །ཨོ་བཟླ་ཨ་ས་མེ། དེ་ས་མེ། མདུ་ས་མ་ཡེ་སྟེ། །ཡི་གེ་བསྐྱེད་བའི་སྤྱུགས་སོ། །དབུས་ཀྱི་
བྲག་ཤིས་ཡི་གེ་ཡ། །ཟླ་ལྟར་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་བྱ། །འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་དེ་ནང་དུ། །འོད་
པའི་བསྐྱེད་བྱ་བཞག་པར་བྱ། །དེ་དཀྱིལ་རང་མིང་དང་པོ་བཞག །སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱིམ་ན་
གནས་པ་ཡིས། །ཡི་གེ་བྱང་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་ཆེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་བྱ། །སྤྱུགས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྩེ་བ་ཡང་། །བརྩེ་དྲུག་བྱིམ་དུ་སྟེལ་ཏེ་བྱི། །བྱིན་རྣམས་རྩྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་།
ཁང་པ་བཞི་ལ་བྱར་རེར་མཛོས། །ཡོངས་སུ་དག་པ་བཀོད་བྱས་ནས། །མཚོད་ཅིང་
གཏོར་མ་བྱས་ནས་ནི། །སྟོ་བ་དག་ནི་བརྩམ་པར་བྱ། །ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ། །
ལམ་ལམ་ལམ་ལམ་ནི་སྤངས་བྱས་ནས། །ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་ལ། །ཤིན་ཏུ་དག་བའི་རས་

ལ་བྱ། །དབང་དང་དགུག་པ་སྦྱད་འཛོལ་སོགས། །བསད་དང་དབྱེ་དང་བསྐྱད་པ་དང་། །
 མནན་པ་ལ་ནི་དུར་ཁྱོད་རས། །ཁྱི་ཕམ་གྱར་གུམ་ཞི་རྒྱས་ལ། །དབང་དང་དགུག་པ་
 ཅན་དམར། །མནན་པ་ལ་ནི་ལྷོང་རོས་སོགས། །བསྐྱད་པ་བྱ་རོག་བྲག་གིས་ཏེ། །དབྱེ་
 བ་རྟ་དང་མ་རྟེ་(༥བ)སོགས། །བསད་པ་དུས་ལ་སོགས་པས་བྱི། །དགེ་བའི་ལས་ལ་
 བཟང་བའི་གིང་། །དགེ་མེན་ལ་ནི་རུས་པ་དང་། །ལྷགས་ལ་སོགས་པས་བྱི་བར་བྱ། །
 ཞི་བ་གར་ཏེ་དབང་ལ་བྱལ། །རྒྱས་པ་བྱང་སྟེ་དག་པོ་ལྟོ། །གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་སྐྱར་བ་
 བྱ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དང་དགུག་པ་ལ། །ས་འཁོར་རིམ་བཞིན་བཀོད་བྱས་ཏེ། །གནམ་
 འཁོར་དག་ནི་རིམ་ལས་བསྒྲེག །བསད་བསྐྱད་དབྱེ་དང་མནན་པ་ལ། །ས་འཁོར་རིམ་
 ལས་བསྒྲེག་པ་དང་། །གནམ་འཁོར་དག་ནི་རིམ་བཞིན་བྱི། །འདི་ལྟར་ལེགས་པར་མ་
 བྱིས་ན། །འཁོར་ལོ་རང་ལ་བསྒྲེག་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱ། །རས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་ཟིན་ནས། །མཐུལ་ལ་གནས་འཁོར་ལོ་དེ། །རས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
 སྐྱོན་དངས་ཏེ། །དྲོ་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། །མཐུལ་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་བར་བྱ། །རས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཛོད་ནས་ནི། །བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་དམིགས་པར་བྱ། །ཞོ་བརྩ་ས་
 མ་ཡ་ཨེ་ །འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བའི་སྐྱགས་སོ། །རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོག་བཞིན། །འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་
 བྱས་ནས་ནི། །གསང་སྐྱགས་བསྐྱས་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞོ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་ཡ་ཡ་
 མེ་དོ་རུ་ཏ་ཡོ་ད་ཡ་ཡ་ད་ཡོ་ནི་རྩ་ཡ་ཀྱི་ཡ་ཡ་ཀྱི་ཡ་རྩོ་ནི་རྩ་ཡ་རྩོ་རྩོ་ཡེ་ཡེ་ཡེ་ཡེ་
 སྐྱགས་སོ། །ཞོ་རྩོ་རྩོ་ །མེ་གི་རྩོ་ན་ན་རྩོ་ཡེ། །ལས་སྐྱགས་སོ། །ཞོ་ཡ་མུན་ཏ་ཀ་རྩོ་ཡེ། །སྒྲིང་བོ། །
 གཞི་ཀྱ་རུ་སྐྱ་རྩ། །ཞི་བ་བསྐྱལ་བའོ། །དུལྱི་ཀྱ་རུ་སྐྱ་རྩ། །རྒྱས་པའོ། །མ་གྱི་ཀྱ་རུ་སྐྱ་རྩ། །དབང་གི་ལོ། །ལྷ་ར་
 ཡ་ཡེ། (༥ན)བསད་པའོ། །བྱི་དེ་ལྟ་ཡེ་ཡེ། །དབྱེ་བའོ། །ལྷ་རྩོ་ཡེ་ཡེ། །བསྐྱད་པའོ། །སྐྱི་རྩ་ཡ་
 ཡེ། །རྩོ་ལོ། །མནན་པའོ། །ཡ་ཀྱ་ར་ཡེ་ཨེ་ །དགུག་པའོ། །ཞོ་ལྟ། །སྐྱལ་བའོ། །ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་ལི་གྲོང་
 བྱིར་ནི། །གསང་སྐྱགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ། །ལས་ཀྱི་བཅོན་ར་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཡི་གེ་

བཏུ་བ་མེད་ན་ནི། །གསང་སྐྱགས་སྐྱ་ནི་ལོག་པར་འགྱུར། །ཡི་གེ་ཚང་བར་མ་བཞོད་
ན། །གསང་སྐྱགས་སྐྱ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། །གསང་སྐྱགས་བརྩ་ཡིས་མ་བརྩོད་ན། །
སྐྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་པར་འགྱུར། །དྲང་བ་དག་ནི་མ་བྱས་ན། །ཤིན་ཏུ་འཁོར་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ན། །བཏུ་དྲུག་ཁང་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །སྒྲོར་
སྐྱགས་ལོག་ན་དོན་མི་འགྱུར། །རིག་སྐྱགས་ཉམས་དང་ལོག་པ་ནི། །ལྟ་མིན་གཡུལ་དུ་
ཕམ་པ་དང་། །དབང་པོའི་དག་ཡིས་དག་བསད་བཞིན། །འཁོར་ལོ་སྟོ་བ་མ་བྱས་ན། །
ཚོག་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། །རྒྱ་ཡིན་པ་དང་སྟོར་བ་དང་། །དད་པ་བརྟན་པོས་
འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཅུ་སྐྱགས་བཏུ་བ་ནི།
རི་ལྟར་དྲུག་པའི་དང་པོ་དང་། །ལྟ་བ་ཡི་ཡང་ལྟ་བ་དང་། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་ལ། །
དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་དང་ལྟན་པ། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་ལ། །ཡང་ནི་དབྱངས་
ཡིག་གཉིས་པ་ལྟན། །བདུན་པ་ཡི་ཡང་གསུམ་པ་དང་། །བཞི་པ་ཡི་ཡང་གསུམ་པ་
ལ། །དབྱངས་ཡིག་བཏུ་གསུམ་དང་ལྟན་པ། །ལྟ་བ་ཡི་ཡང་ལྟ་བ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་
བཏུ་གཅིག་དང་ལྟན་པ། །དྲུག་པ་ཡི་ཡང་དང་པོ་དང་། །(ལྔ)ཡང་ནི་དྲུག་པའི་དང་པོ་
སྟེན། །ལྟ་བ་ཡི་ཡང་ལྟ་བ་ལ། །བཏུ་དང་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལྟན་པ། །བཞི་པ་ཡི་ནི་
གསུམ་པ་ལ། །བཏུ་གསུམ་པ་ཡི་མཉམ་བསྐྱེད་པ། །དྲུག་པ་ཡི་ཡང་གཉིས་པ་ལ། །
དབྱངས་ཡིག་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་ལྟ་བ་དང་། །རྒྱུད་གི་ས་བོན་དེ་ནས་
སྟེན། །དབྱངས་ཡིག་བཏུ་གསུམ་ཡང་དག་ལྟན། །བཞི་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་དང་། །དེ་
ནས་རྒྱུད་གི་ས་བོན་སྟེན། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །བཞི་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་དང་། །
དེ་ནས་རྒྱུད་གི་ས་བོན་ཏེ། །དབྱངས་ཡིག་བཏུ་གསུམ་པ་དང་ལྟན། །བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྟ་བ་
ལ། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྟན་པ། །དེ་ནས་མེ་ཡི་ས་བོན་སྟེན། །རྒྱུད་གི་ས་བོན་
དེ་བཞིན་རོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཐ་མ་སྟེན། །དབྱངས་ཡིག་བཏུ་གཅིག་པ་དང་ལྟན། །རྒྱུད་

གི་ས་བོན་དེ་བཞིན་མཆོག། འབྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། འདྲེན་པ་ཡི་གོ་ཐ་མ་སྒྲིབ། །
 དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ལྟན། ཡང་ནི་རྒྱུད་གི་ས་བོན་དང་། གཉིས་པ་ཡི་ནི་
 དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་གཉིས་པ་དང་ལྟན་པ། བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ལ། དབྱངས་
 ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྟན་པ། འདྲེན་པ་ཡི་ས་བོན་དང་། དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ལྟན་
 པ་དང་། ལྷ་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་དང་། འདྲེན་པ་ཡི་ས་བོན་སྒྲིབ། ཐོག་མར་རྣམ་པར་
 སྒྲུང་མཛད་སྒྲིབ། སྒྲི་བོར་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་པའོ། བདུན་པ་ཡི་ནི་བཞི་པ་ལ། དབྱངས་
 ཡིག་དྲུག་པ་ཡང་དག་ལྟན། སྒྲི་བོར་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པའོ། མཁས་པའི་ལན་གཉིས་
 བཟློད་པར་བྱ། ས་བོན་མཆོག་གི་དབང་ལྷག་དང་། །(ལྔ)སྒྱུར་བའི་སྟེང་དུ་སྟེང་པས་
 བརྒྱན། ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ནི། མཁས་པས་གཉིས་
 སུ་བཟློད་པར་བྱ། འདི་ན་དཔལ་ལྟན་འཇམ་དཔལ་མཆོག། འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད་འཁོར་ལོ། མ་ཉིད་གདོང་ཅན་རྩ་སྒྲགས་ཏེ། འབུམ་བསྐྱས་པས་ནི་ལས་ཀྱན་
 བྱེད། འདི་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ལས་སྒྲགས་བཏུབ་ནི།
 བདུན་པ་ཡི་ནི་བཞི་པ་ལ། དབྱངས་ཡིག་བཞི་པ་དང་ལྟན་པ། འོག་ཏུ་མེ་ཡི་ས་བོན་
 སྒྲིབ། འདྲེན་པ་མངའ་བདག་བཅུ་དྲུག་མཐའ། བདུན་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་ལ། དབྱངས་
 ཡིག་བཞི་པ་དང་ལྟན་པ། གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། མེ་ཡི་ས་བོན་འོག་ཏུ་གདགས། །
 མངའ་བདག་བཅུ་དྲུག་མཐའ་མའོ། འབྲུག་པ་ཡི་ནི་བཞི་པ་ལ། དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་
 དང་ལྟན་པ། འདྲེན་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྟན་པ། འོག་ཏུ་
 མེ་ཡི་ས་བོན་སྒྲིབ། བཞི་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་དང་ལྟན་པ། །
 བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ནི། མཁས་པ་ཡིས་ནི་ལན་གཉིས་བཟློད། ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྒྲུང་
 མཛད་སྒྲིབ། སྟེ་ཆེན་བདུན་གྱི་མཐའ་མ་ལ། དབྱངས་ཡིག་དྲུག་པ་དང་ལྟན་པ། སྒྲི་
 བོར་རུ་ནི་ཐིག་ལེས་བརྒྱན། ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོའོ། །

དུ། གདབ་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་བཞིར་ཆངས་ཐིག་རིག་བྱས་པའི། ཆོས་འབྱུང་བསྟོལ་མ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། བཅུ་གཉིས་ཅིབས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་མེད། བཅུ་དྲུག་ཅིབས་ཀྱི་ནང་ཐིག་ནི། ཆངས་བྱར་ཐིག་བཞི་རེ་རེ་ཡང་། བར་དུའང་རེ་གདབ་རྟོགས་རྟོགས་བཞི། བཅུ་དྲུག་དབུས་སུ་རེ་ལུ་མིག་བྱ། བྱིའི་ཆོས་འབྱུང་ནི། ཆངས་པའི་དབུས་ནས་བྱི་རོལ་དུ། སོར་མོ་འཇལ་བའི་སོར་ཆད་ནི། སོ་གཉིས་བར་དུ་ལྷུམ་ཐིག་བྱ། རང་རྟོགས་ཤར་ཅིས་ལུབ་རྟོགས་ཀྱི། ལྷུམ་ནང་ཆངས་ཐིག་ཐེད་ཆད་ཀྱི། གཡས་གཡོན་ལྷུམ་སྟེང་བྱ་རྩེས་བྱ། བྱ་རྩེས་སྟེང་དུ་ཤར་རྟོགས་ཀྱི། ཆངས་ཐིག་ལྷུམ་ཐིག་འཕྲད་པའི་བར། རིག་པའི་ཐིག་གསུམ་ངོས་གསུམ་དུ། གདབ་པས་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ཐུར་སོར་མོ་བཞི་དང་བརྒྱད། བསྐྱར་མཆོམས་ཆ་ཕན་གཉིས་དང་བཞི། རོར་བ་ཆོས་འབྱུང་སྒྲ་མ་བཞིན། གཉིས་གདབ་རྩོ་རྩེའི་ས་དང་མ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གདོང་གི་ཆོས་འབྱུང་ནི། ལྟེ་བའི་གནས་ནས་སོར་སོ་གཉིས། སོང་བ་སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷུམ་བསྐྱར་དེའི་ནང་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒྲ་བཞིན་ཅེ་མོ་ཤར་བསྟན་བྱ། རྟེན་ཐུར་སོར་མོ་བཞི་དང་བརྒྱད། མཐའ་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལོ། སོང་དུ་ཐིག་གདབ་དབྱངས་(༡༨)གསལ་རྣམས་བཞོད་ཆར་ནས། མཆོད་པ་ཆར་གཅིག་བཤམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ལྟར་གྱིས་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་། རང་གི་སྟིང་ཁ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་སྟུན་དངས། རོ་རྩྱུ་བོ་རོ་མདུན་གྱི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཁ་དོག་ནག་པོ་རི་རབ་ཅམ་བཀྲག་མདངས་གཟི་བརྟེན་དང་ལུན་པར་གྱུར། ཚེ་ཡ་མརྟ་ཀ་ས་ལྷ་རི་ལྷ་ར་ལའྲུ་ནས། ཤལ་འཛིན་གྱིས་མཆོད། ནང་མཆོད་འབུལ། གཞུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་དྲག་པ་ཆེ། སོགས་ཀྱིས་བརྟོད། དེ་

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་པའི་ས་ཚོག་སྐྱེས་ཐོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་བདུན་སྟོང་ལགས་བྱེད་དོ་རྩེ་སྐྱ་དབྱངས།

ནས་སྐྱེས་བུ་གྲུབ་ནས་མཚན་པ་ཚར་གཅིག་བཤམས་ལ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། རང་གི་སྤྱུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་དང་
བརྟམ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུགས་ཀ་ནས་སྟིང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱུགས་གསུམ་སྟུན་དྲངས། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལས་ཀྱང་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱུགས་གསུམ་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟུན་དྲངས། རེ་རྩྭ་བེ་རྩེ་
བརྟམ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཐིམ་བར་གྱུར། བརྟམ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་དོག་ནག་པོ་
རི་རབ་ཅམ་བཀྲག་མདངས་གཟི་བཞིན་དང་ལྡན་པ་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་ཚོགས་འཕྲོ་
བར་གྱུར། ཚོ་ཡ་མན་ཀ་ས་བླ་(༡༠ན)རི་སྐར་ལ་ཕྱྱོགས། ཤརྟའི་བར་དང་ནང་མཚན་འབུལ།
གཟུགས་མཚོག་མཚོག་ཏུ་དྲག་པོ་ཆེ། །སོགས་གྱིས་བསྟོད། མཚོག་གི་མཚན་གཏོར་ནི། ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་
སྟིང་གཟུགས་ཅན་དང་། གཡས་སུ་ལས་གཤིན་ལ་དམར་གཏོར་རྒྱར་གསུམ། གཡོན་དུ་བྱོགས་སྟོང་གི་གཏོར་མ་པད་འདབ་ཅན།
གཞི་བདག་དང་ས་ཡི་ལྷ་མོར་དཀར་གཏོར་རེ་རེ། བདག་མདུན་གྱི་ཚུ་གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་ཉེར་སྟོད་གཉིས། ལས་གཤིན། གཞི་
བདག་དང་ས་སྟོང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་མཚན་པ་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་བཅས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅུ་ཚོག་ལས། རྒྱས་པ་རྒྱལ་པོའི་
མཁར་བཞིན་བཙུགས། །འབྲིང་པོ་བཅུན་མོའི་ལྷགས་མཁར་བཞིན། །བསྐྱས་པ་བཙུགས་པ་སྤང་བར་བྱ། །བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་
བཅུ་དྲུག་གི་འཕོར་ལོ་གསུམ་དང་ལྷགས་མཁར་ཆེ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་མ་ཚོས་རྣམས་བཙུགས། །ཁ་སྐོང་དང་བཅས་རེ་རེ་ཡང་། །དྲུག་
ཅུ་བཞི་དུ་དབྱེ་བར་བྱ། །དེ་ཡིས་ལོ་ཡི་དབུ་གྱུར་འགྱུར། །ཁྱིམ་འཕོར་སྤངས་པ་གོང་བཞིན་ལ། །རིག་བྱེད་དུས་དང་གྲུ་རྣམས་
བཙུགས། །ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་གནས་སོ་བཙུགས། །རེ་རེ་འདྲ་བཅུ་དྲུག་བཞིར་དབྱེ་བས། །རྒྱ་བའི་དབུ་གྱའི་གངས་སུ་འགྱུར། །སྟེང་དུ་
ལུང་གདབ་གཏོར་མ་ནི། །ཐོད་དབུག་དོ་རྩེའི་ཅེ་མོ་ཅན། །སོ་བདུན་ཉེར་གསུམ་བཅུ་གཅིག་གཅིག་སྟེང་དུ་ཐོད་པའི་བ་གམ་
ཅན། །ཀོང་རུས་རྒྱ་མ་མི་རོ་ཡི། །རྒྱལ་མཚན་བ་དན་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཉོམ་ཁུང་ཉེར་གསུམ་བཅུ་གཅིག་ཏུ། །ལིང་གི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་
མེ་གཞུག་ཅིས་པ་ལྟར་ལྷགས་མཁར་རྒྱས་པ་རྒྱལ་པོའི་མཁར་བཞིན་བཙུགས་དགོས་ལ། །འབྲིང་པོ་བཅུན་མོའི་མཁར་དང་།
བསྐྱས་པ་ཉེན་ཞག་གཅིག་གི་དབུ་གྱའི་གངས་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་བཙུགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་བཙུགས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །དེས་ན་ལོ་རྒྱ་ཞག་
གསུམ་གྱི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་དབུ་གྱའི་གངས་ལས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པས། རྒྱས་པ་ལ་འོག་ཐིག་གིས་

(༡༠༧)བཅད་མཚམས་ལས་མི་འདེའ་བའི་ནང་འཁོར་ལ་ཕྱི་བས་བརྒྱད་དང་། བར་འཁོར་ལ་ཕྱི་བས་བརྒྱ་གཉིས། བྱི་འཁོར་ལ་ཕྱི་བས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། དབུས་སུ་བྱུར་གསུམ་པའི་ལྷགས་མཁར་ཆེ་བ་གཅིག་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱག་ལེན་མཐོང་བརྒྱད་ལྟར་དུས་པའི་ཟན་ལེབ་རྣམས་བཅིགས་ལ། བཅིགས་ཚུལ་བྱི་རིམ་གྱིས་ཕྱི་བས་བརྒྱ་གཉིས་པར་གྲངས་སྟེ་བརྒྱད་བཅུགས། ཕྱི་བས་བརྒྱ་གཉིས་པར་བྱོགས་ཏེ་བརྒྱ། ཕྱི་བས་བརྒྱད་པར་ཉི་མ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་བཅུགས་ནས་བསྟོར་ཞིང་། དབུས་ཀྱི་ལྷགས་མཁར་ཆེ་བར་གྲངས་ཆེས་ཏེ་བཙོ་ལྷ་རྣམས་བཅིགས་པས་ཁྱོན་ཟན་ལེབ་སུམ་བརྒྱ་དང་དགྲུང་འགྲུང་ཞིང་། དབུས་མའི་སྟེང་མན་དག་ལྟར་ཁ་སྟོང་གི་ཟན་ལེབ་ཆེ་བ་གཅིག་བཅས་བསྟན་པས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཞག་རེའི་ཐོབ་སྐྱལ་ཆང་བས་ལོའི་དབྱུག་ཆང་ཞིང་། ལྷགས་མཁར་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་མ་རུང་བ་རྣམས་ལ་ལུར་བས་གདབས་པར་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་ལུར་གདབ་གཏོར་མ་དབྱིབས་བྱུར་གསུམ་བ་ཞིང་ཆེན་སྐྱལ་ཆོག་གིས་ལུ་བ་བས་པའི་ཐོད་དབྱུག་དོ་རྗེ་བྱེད་པའི་ཕྱི་མོ་ཅན་གྱིས་མཚན་བ་གཅིག་ །དེའི་བྱི་ལ་ཐོད་དབྱུག་མེད་པ་བརྒྱད། དེའི་བྱི་ལ་བརྒྱ་གཉིས། དེའི་བྱི་ལ་བརྒྱ་དུག་བཅས་བསྟོམས་པས་སོ་བདུན་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གསུམ། ལས་བཞིའི་གཤིན་རྗེ་བཞི། འཁོར་ཕོ་བརྒྱད་ཕོ་བརྒྱད། འོག་གི་བྱོགས་སྟོང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བས་བྱོགས་སྟོང་བརྒྱ་བཞི་བཅས་ལྟ་གྲངས་སོ་བདུན་ལ་འབུལ་རྒྱ་དང་། ལྷགས་མཁར་སྟེང་ཁ་གདངས་ཀྱི་བྱི་ལ་ཐོད་པའི་བག་མ་བྱ་ཞིང་། ག་མེད་རུས་སྟོམ་མ་ཞིག་པའི་གཏེར་རུས་དང་རྒྱ་མའི་ལྷ་ལྷ། མི་རོའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་རྣམས་བསྟེང་བར་བྱའོ། །ཏོས་ཁུང་ཉེར་གསུམ་ཞེས་བ་ལྷགས་མཁར་རྒྱས་བ་ལ་ནང་དུ་རྟོམ་ཁུང་གསུམ། དེའི་བྱི་ལ་བརྒྱད། དེའི་བྱི་ལ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་དུ་དག་བགེགས་གང་ཡིན་ཀྱི་ཟན་(༡༡༩)ལིང་ལ་སྟེང་ཁར་ཤོག་ལི་མན་དག་ལྟར་བྲིས་པ་རོ་ལྟེབ་བརྒྱབ་བ་གཞུག། །དེ་མིན་མིང་སྟེལ་ལམ། ཟན་ལིང་སོགས་ལྷག་ལེན་ལྟར་འབད་ཅིང་། ཉིན་རྗེས་མའི་རྟོམ་སྟེག་བྱེད་རྒྱའི་ཤོག་ལིང་གུང་རང་མཚུངས་དེང་དུས་ཀྱི་གྲོང་ཆོག་བ་གཞན་མགོ་བསྟོར་བའི་རང་རྒྱལ་ཅན་དག་གིས་ཉིན་རྗེས་མར་འབུལ་དུ་བྲིས་གིང་། དེ་དག་གུང་ལིང་གཞུགས་མཛེས་མཚོན་ཅམ་ལས་སྐྱགས་བྱང་མིང་སྟེལ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པས་ལག་ལེན་མཐའ་ཆད་འདི་དག་ནི། ཅ་ཆོག་ལས། རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་མར་བཀེས་ལྟན་རི་བཞིན་དུ། རྒྱུད་དོན་མན་དག་ཟབ་མོས་ཐོངས་བ་འགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དོན་དང་ལྟན་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད་མ་ལུ་དང་། སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞལ་གེས་མན་དག་ལས་མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས་གིང་ཕ་ལོར་བསྟན་སྟོང་བམི་བྱའོ། །

སྐྱུས་པ། འཇམ་དཔལ་དུག་པོ་འཛིགས་མཛད་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ། །བཀའ་སྟོད་ལས་

དཔལ་ཐོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱུག་ཚུ་པའི་ས་ཆོག་སོགས་སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་བདུད་སྟོང་འགས་བྱེད་ཐོ་རྗེའི་སྐྱ་དབངས།

གཤིན་སྟོགས་སྟོང་ལའོར་ཆོགས་བཅས། །ཐུགས་དམ་བསྐྱལ་བྱེད་ལའོར་ལོའི་ལས་
རིམ་གྱི། །སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་བཀོད་པའི་དགོ་བ་འདིས། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་
བྱེད་སྟོང་འབར་བས། །ཡན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་འདབ་བརྒྱ་བཞད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་དཔལ་
ཐོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་བྱུག་ཚུ་པའི་ས་ཆོག་རི་ལྗང་བྱ་ཚུལ་ལག་ལེན་ཁྱིགས་ཆགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་པ་རང་གི་
བགེས་སོང་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བའི་རོར་མ་ལན་པོ་ལས་ཐོག་བ་གླིང་སྐྱལ་མིང་འཛིན་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་
ལས་ནས་སྐྱར་བའོ། །

ས་ཆོག་འདི་དང་གཏོར་ཆེན་ཟུར་འདེབས་བཅས་རྒྱུད་པ་རང་གི་བྱང་འདྲེན་ལས་ཐོག་པ་རོང་སངས་རྒྱལ་ལུན་ཆོགས་གཙོས་
གཏོར་གྲལ་བ་བགེས་གཞོན་བར་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་དཀའ་རམས་དགོ་བཅེས་དང་། མཐའ་གྲལ་བ་སོགས་དགོ་འདུན་མང་
པོའི་དད་འབུལ་བྱུང་རིགས་ནམས་མིག་སྟོན་མིག་ཡན་གྱིས་བར་དུ་བསྐྱན་བའོ། །སཏྲ་མདྲཱེ།

༡༡། །དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་སྦྱར་དངོས་
གཉིས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱར་འདེབས་དུག་མཆོ་ཁོལ་མ་དག་
བགེགས་ཀྱི་ཅིན་དམར་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

འདི་དབང་དང་རྩེས་གནང་ཐོབ་པ་དང་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་ཉམས་སུ་བྱེད་ས་ན་གཤེན་རྩེ་ནག་པོས་སྦྱིང་བཅུད་རྩུབ་
ཀྱིས་འབྱེན་པས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །

ན་མོ་བརྗོད་རྟེན་ར་མ་ཡ་མཐུ་ལ་རྩུ་བདེ་གཤེགས་ཆོས་དབྱིངས་ཞི་བའི་ངང་ཉིད་
ནས། །ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྟོ་སྟོགས་བྱེ་བ་དགུ་རིང་
དྲེགས་པའི་ཆོགས། །ལམ་མཛད་འཇམ་དཔལ་དུག་པོར་སྦྱིང་ནས་དད། །གང་དེའི་
ལས་རིམ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་གི་མདར། །ངེས་གསང་མཐོང་བརྒྱད་ལྷག་ལེན་གཞུ་མོ་
བཀའ། །ཆིག་བརྒྱད་དམིགས་གནད་ཆོད་སྦྱོར་སྦྱོང་གིས་བརྒྱན། །ཞིང་བཅུའི་དག་
བགེགས་སྦྱིང་ལ་བརྒྱབ་ཅིག་ཡང་།

དེ་ལ་འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱད་སྦྱོང་ལྷག་བཅོ་
བརྒྱད་པ་ལས་གྲུབ་ཆེན་ལ་ལི་ཏ་བརྗོད་ལྷ་རྒྱན་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་
པའི་རྩ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དུམ་སུ་རྟོག་བདུན་ལས་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་ཡང་། ད་ལམ་འཇམ་
མགོན་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་བསྟན་
ནས་དངོས་སུ་སྦྱུལ་བའི་མན་ངག་གི་ནང་ཆོན་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོར་ལ། འཁོར་ལོ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ཙོང་དཔལ་དྲོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་རྩ་རྒྱད་རྟོག་བདུན་དང་། བཤད་རྒྱད་རྟོག་གསུམ་རྩ་བཤད་(༡༣)སྦྱར་བའི་དོན་
འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་བཞིའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཁམས་གསུམ་ལས་

རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད་མ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཆེ་སྤྱི་མའི་མན་ངག་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོས་བཀོད་པ་ལྟར་ཆོས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཆེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་ཤིང་། བྱི་མ་ནི། རྩོམ་ལུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་ཆོག་ལས། རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་མར་བཀའ་སྤྲོད་ལྟར་ཇི་བཞིན་དུ། རྒྱུད་དོན་མན་ངག་ཟབ་མོས་སྤངས་པ་འགས། །ཞ་དཔེ་ལྟ་ལ་བཀའ་བ་འདི་གཟིགས་ནས། །བདག་ལ་ཚུལ་འདི་བྱོད་ལ་གཏད་དོ་ཞེས། །བཀའ་ཡིས་འཁུར་གནང་ཡི་གེར་འགོད་པ་ལས། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་བྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །གཤིན་རྗེའི་ཆོགས་ཀྱིས་གནང་བ་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁུལ་འཁོར་གྱི་བཀའ་བབས་ཆེ་ལྟ་བུ་རང་ལ་འདུག་པར་གཟིགས་ཏེ་ལོ་ལྔ་ཞག་གི་དུག་ཅུ་པའི་ཕྱག་བཞེས་མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བྱོད་ལ་གཏད་དོ་ཞེས་བཀའ་ཡིས་འཁུར་གནང་བ་ལྟོག་དུ་མི་རྣམས་པས། རྫོད་(༡༧)མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བྱིར་གཏོར་གྱི་ཁ་བྱང་ལྟ་བུའི་རྩ་ཆོག་ཏུ་བཀོད་ལ། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་དྲག་པོའི་ལྷགས་མཁའ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་མན་ངག་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་། རྒྱུད་དོན་གསལ་བྱེད་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད་མ་བྱ། རྩ་ཆོག་གི་དོན་འགྲེལ་སོགས་ལེགས་བཤད་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་མགོ་སྤངས་པ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བྱིར་མུ་ལྟོ་བའི་ལྷ་བྱེ་བསྐྱེས་པ་འདྲ་བའི་ཟུར་འདེབས་ཀྱི་མན་ངག་ཅུང་ཟད་འགོད་པ་ལ། རྩ་ཆོག་ལྟར་གྱི་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་དང་། ས་སྒྲོང་སོགས་ས་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ཐིག་གདབ་པ་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། དོན་དམ་ཆོས་སྒྲུ་ཞི་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། ཆོག་བཤད་ཅེས་པའི་བར་བཤད་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟར་པའི་སོགས་ཀྱིས་

བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དུར་ཁྱོད་དཔེན་པ་སོགས་འབྲི་བའི་གནས་ཏེ། མཐུལ་
 བྱེད་པོའི་ཞེས་འདྲི་བའི་གཞི་སྟེ་འཁོར་ལོའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་སོར་བཞི་བཅུ་
 ཅུ་བརྒྱད་དང་། དྲི་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུག་རྩལ་ཏེ་གོ་སྒྲ་ལ། ཉི་མ་སྟེ་ཐག །ཟླ་བ་སྟེ་
 ལུ་བ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་ཆང་ལ་སྒྱུར་བ་བྱུག །ཤ་ལ་སོགས་པའི་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམ་རྩལ་རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས་ལ་བདག་མདུན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 མཚོན་བསྟོན་གཏོར་མ་བཅས་བྱ་བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་ཟིན་ནས་བྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་
 བྱ་བ་བརྩོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བྲི་དང་བཅུ་(༣༦)བ་དང་། །དང་དང་བསྟེ་དང་སྟེ་
 བ་བརྩོམ། །ཞེས་དངོས་ཟིན་གྱིས་བྱ་བ་ལྷ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྒྲགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ལྷན་
 བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། བརྩམ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རང་ལྟའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་
 པས་ཁ་ལྟོར་ལྷས་ཏེ་དམ་ཚིག་རྩེས་སུ་དུན་པས་སྒྲགས་བརྗོད་ལ་ཐོག་མར་ལྟོ་བྱང་གི་
 ཆངས་ཐིག་སོགས་ཐིག་འདེབས་པ་ལ་འཇུག་གོ །དབུས་ནས་སོར་ཆད་བཅུ་དྲུག་པ།
 ཞེས་སོགས་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཐིག་
 ཅུ་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར། ལྟེ་བ་ནས་སོར་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་བཅུ་
 དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་ཟུམ་པོར་བྱས་ལ་གསུམ་ནང་གི་འཁོར་ལོ་དང་། ཟུམ་ཐིག་བཞི་པ་སྟེ་
 མེད་ལྷགས་མཁའ་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པའི་རེའུ་མིག་བཅུ་དྲུག་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་གཤིན་
 རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ་སྤྱད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་གི་འཇུག་པ་སྟེ་འགྲོ་ས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་བྱི་རོལ་ལྷ་ཁྱུང་གསུམ། །ཞེས་པ་ནས། མཚན་མ་འདི་དག་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཟུམ་པོ་བཞི་པའི་བྱི་རོལ་དུ་སྒྲར་ཡང་ཟུམ་པོ་གསུམ་སྟེ་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཁང་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་བྱ། བྱིའི་སྐྱུ་ཁྱུང་གྱི་ཤར་གྱི་
 ཆངས་ཐིག་ནས་རྒྱབ་ཆངས་ཐིག་བར་གྱི་རེ་མིག་ལ་ད་ཉ་མེད་པས་ཀླ་ནས་ད་བར་ཡི་
 གོ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེའི་འཕྲོ་འཕྱུང་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆངས་ཐིག་འབྲམ་གྱི་རེ་མིག་ནས་ཤར་

གྱི་ཚངས་ཐིག་བར་ལ་རྟ་ནས་ཀླ་ཡིག་གི་བར་བཅུ་དུག་འགོད་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐོག་མཐའི་ཡི་གས་གསལ་བར་བྱས། སྙུ་ཁྱུད་དབྱས་(ལྔ)མ་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དུག་གཡས་གཡོན་དུ་ཉིས་འགྱུར་བྱེད། །སྟགས་བརྟ་བ་ལ་ནི། གསང་སྟགས་བརྟ་ཡིས་མ་བརྗོད་ན། །སྟགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་ལྟར་གངས་གྱི་མཚན་མ་འདི་དག་གསལ་བར་བྱས། རྩ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །མིག་ནི་གཉིས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་གསུམ་སྟེ་དེ་སྟགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར། གཉིས་པ་ནི། བྱི་རོལ་སྙུ་ཁྱུད་ཐ་མ་ལ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཏེ། སྙུ་ཁྱུད་མཐའི་ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་གཡོན་རེ་མིག་དང་པོ་རྟ་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་བགངས་པའི་གཟུང་ཅན་ཁང་པ་སྟེ་རེའུ་མིག་དགུ་པའི་ནང་ནས་ཡི་གེ་ཡ་བཀྲ་ཤིས་གྱི་ཚད་དེ་ལན་བརྒྱད་གྱི་བར་བྲངས་ནས། སྙུ་ཁྱུད་ནང་མ་དབྱངས་ཡིག་བཀོད་པའི་སྙུ་ཁྱུད་གྱི་ནང་རོལ་དེའི་ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གྱི་རེའུ་མིག་དང་པོ་དང་། གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་དང་པོ་གཉིས་སྙུ་ཡི་གེ་ཡ་རེ་རེ་བྱི་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ལའང་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་རྣམས་སྙུ་ཡ་རེ་རེ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞིར་མིག་དང་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་བྱི་བར་བྱེད། །རིམ་མིན་ཕྱོགས་ཅན་ཏེ་གོང་བཞིན་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་རེའུ་མིག་བཅུ་པ་ནས་མ་ལན་གཉིས་བྲངས་ཏེ་ཤར་གྱི་ཡ་བྱིས་པའི་རེའུ་མིག་གི་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྙུ་མ་རེ་རེ་བྱིས། །རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་ཡི་གེ་ར་གཉིས་དང་། དེར་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ལྷ་རིང་པོ་སྟག་ཏུ་བཅུག་པས་རྩ་རིང་པོར་བྱས་ཏེ་ཤར་གྱི་མ་གཉིས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་རིང་པོ་རེ་རེ་བྱིས། རུབ་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་བགངས་པའི། རྒྱ་མཚོ་ཅན་ཞེས་རུབ་གྱི་ཚངས་པའི་འགྲམ་རྟ་ཡིག་བྱིས་པ་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྙུ་(༧ན)བགངས་པའི་རེའུ་མིག་བདུན་པ་ནས་ཡི་གེ་མ་གཉིས་དང་། དེར་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ་ཞེ་བྱུང་དུ་སྟག་ཏུ་བཅུག་ནས་སྟོའི་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་

ཡི་གེ་ཡ་བྲིས་པའི་འགྲམ་གཉིས་སུ་མེ་རེ་རེ་བྲིས། རུབ་ནས་རིམ་མིན་ཏེ་གཡོན་སྒོར་
 རེའུ་མིག་དང་པོ་ནས་ཡི་གེ་ད་གཉིས་དང་། དེར་དབྱངས་བཅུ་གསུམ་པ་ཨོ་ཐུང་དུ་
 སློག་ཏུ་བཅུག་ནས་ལྷོའི་ཡི་གེ་མའི་འགྲམ་གཉིས་སུ་དོ་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱ། དེ་ཉིད་
 དབྱངས་ཡིག་བསལ་བ་ནི། ཡི་གེ་ད་རྒྱུད་པ་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲངས་ནས་རུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་
 ཡ་གཉིས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་ད་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱ། རུབ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་གཡས་བསྒྲོར་དུ་
 བགྲངས་པའི་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་ཡི་གེ་ཡ་གཉིས་དང་། དེར་དབྱངས་བཅུ་གསུམ་
 པ་ཨོ་ཐུང་དུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རུབ་ཀྱི་དའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཡི་གེ་ཡོ་རེ་རེ་བྲིས།
 ཐུང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་སུ་བསྒྲོར་བས་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་
 ཀླ་ཡིག་གཉིས་དང་། དེར་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ་ཨོ་ཐུང་དུ་བཅུག་ནས་ཐུང་གི་ཡའི་
 འགྲམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཀླེ་རེ་རེ་བྲིས། རྒྱུད་གི་ས་ཐོན་ཏེ་ཡི་གེ་ཡ་དག་ཀྱང་ཀླའི་
 གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་སྒྲིན་པ་སྟེ་བྲི་བར་བྱའོ། །མདའ་ཅན་ཁང་པ་སྟེ་ཤར་གྱི་ཆངས་
 ཐིག་ནས་གཡས་སུ་བགྲངས་པའི་ལྷ་པ་ན་གནས་པའི་ཅ་དང་། འོད་ཀྱི་གོང་ཐུར་བྱས་
 སྟེ་ཅ་དང་ཆ་བཅུགས་པའི་དོན་དང་། རེའུ་མིག་ལྷ་པ་དེ་ཉིད་དང་པོར་བྱས་ནས་གཡས་
 སུ་བགྲངས་པའི་ས་ཅན་ཏེ་རེའུ་མིག་བཅུ་བཞི་པ་ནས་ཡི་གེ་ན་དབྱངས་གསུམ་པ་
 ཨོ་ཐུང་དུ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་སྟེ་བའི་ཆད་དུ་སྟེ་ཡི་གེ་རེ་རེ་སྒྲངས་ནས་ཐུང་ཤར་
 མཚམས་ཀྱི་ཐིག་ཁ་ནང་(༤བ)ལྷའི་གཡས་སུ་རྩྭ་དང་། གཡོན་དུ་བྲི་བར་བྱ། རྒྱ་མཚོ་
 ཁང་པ་སྟེ་ཤར་ནས་གཡས་སུ་བགྲངས་པའི་རེའུ་མིག་བདུན་པར་གནས་པའི་ཡི་གེ་ཇ་
 ལ་དབྱངས་གཉིས་པ་སློག་ཏུ་བཅུག་ནས་རྩྭ་རིང་པོ་དང་། རིམ་མིན་ཏེ་ཤར་ནས་
 གཡོན་དུ་བགྲངས་པའི་རེའུ་མིག་གསུམ་པ་ནས་ཡི་གེ་ས་རེ་རེ་སྒྲངས་ནས་ཤར་ལྷོའི་
 རྩོགས་གཡས་གཡོན་དུ་ཡི་གེ་སོ་སོར་བྲིས། རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་ཤར་ནས་གཡོན་
 བསྒྲོར་གྱི་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་ཡི་གེ་ར་དབྱངས་ལྷ་པ་ཨོ་ཐུང་དུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་

པའི་རུ་དང་། ཤར་ནས་གཡས་བསྐོར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་རེུ་མིག་བརྩ་
 གསུམ་པ་ནས་ཡི་གེ་ཏ་རེ་རེ་སྤངས་ནས་ལྟ་བུ་ལྟ་སྟོན་བཞིན་སྒྱུན་པ་སྟེ་རེ་རེ་བྱི་བར་
 བྱ། རིམ་མིན་ཆོས་ཅན་ཏེ་ཤར་ནས་གཡོན་བསྐོར་གྱི་རེུ་མིག་བཙོ་ལྟ་པ་ནས་ཡི་གེ་ན་
 ལ་དབྱངས་གསུམ་པ་ཨི་ཐུང་རུ་བརྩག་པའི་ནི་དང་། རིམ་མིན་བཟླ་གིས་ཏེ་རེུ་མིག་
 བརྩད་པ་ནས་ཡི་གེ་རེ་རེ་སྤངས་ནས་ལྟ་བུ་བྱང་མཆོམས་སུ་སྟོན་བཞིན་རེ་རེ་བྱི་བར་
 བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དབྱངས་གསལ་ལས་ཅུ་སྟགས་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པོ་བརྩ་བའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྟན་པས་སྟགས་རྣམས་བརྗོད་ལ་དོ་རྩེ་ལྷགས་གྱིས་འཇུག་
 པས་འཁོར་ལོའི་ཐིག་འོག་ནས་འཇུག་ཏེ་དབུས་སུ་ཕྱིན་པར་མོས་ལ་ཡི་གེ་དྲངས་པ་
 བརྩམ་པར་བྱའོ། །ཤར་གྱི་ཆོངས་ཐིག་ངོས་གཉིས་ནས། ཡི་གེ་བྱང་ལྟན་ཏེ་ཡ་གཉིས་
 པོ་དྲངས་ལ་དབུས་སུ་བྱི་བར་བྱ། འབྲུལ་འཁོར་སྐབས་དབུས་སུ་ལིང་ཆེ་དགུ་ཡོད་
 པའི་རེུ་མིག་དབུས་མར་བྱི་ཞིང་། རེུ་མིག་གཞན་བརྩད་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་བྱས་
 པ་དང་། སྐབས་འདི་ནི་དབུས་གྱི་(༥༣)ལྷུ་པོའི་ནང་ལྷགས་མཁར་གྱུ་གསུམ་པའི་
 བར་རུ་བྱི་ཞིང་། སྟགས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོངས་ཐིག་གཡས་གཡོན་གྱི་ཡ་ཡིག་རྣམས་
 གྲང་དབུས་སུ་རང་རང་གི་སྟགས་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་ཡ་བརྩད་པོ་ཐམས་ཅད་མགོ་
 དབུས་སུ་བསྟན་པ་བྱིས་ལ། སུ་བྱུང་གྱི་སྟགས་གྱི་ཡ་རྣམས་དབྱི་བར་བྱ། དེ་ནས་ཤར་
 གྱི་ཡི་གེ་ཡང་། བྱང་ལྟན་གཉིས་པ་སྟེ་ཤར་གྱི་ཡི་གེ་མ་གཉིས་དྲངས་ནས་ལྷུ་པོའི་
 གཉིས་པའི་ཤར་གྱི་ལྷགས་མཁར་ཏེ་གཙོ་བོའི་མདུན་རུ་མ་གཉིས་པོ་གཤིབས་ནས་
 མགོ་ནང་བསྟན་རུ་བྱི་བར་བྱ། དེ་མ་ཐག་སྤར་གྱི་མ་གཉིས་དབྱི་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་
 སྟགས་གཞན་ཏེ་ལྟའི་མེ་གཉིས། ལྟ་གྱི་ད་གཉིས། བྱང་གི་ཁྲེ་གཉིས་ཏེ་དེ་རྣམས་
 དྲངས་ནས་རང་རང་སྟགས་གྱི་ལྷགས་མཁར་ནང་རུ་གཉིས་གཤིབས་སྤར་ལྟར་བྱིས།
 སྤར་གྱི་ཡི་གེ་བྱང་རྣམས་དབྱི་བར་བྱ། ཤར་གྱི་བྱང་ལྟན་གསུམ་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྒྱ་རིང་པོ་

གཉིས་ཀྱང་རྒྱུམ་ལའོར་གསུམ་པ་ལྷགས་མཁར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་
 རྒྱ་གཉིས་གཤེབས་མགོ་ནང་བསྟན་དུ་བྲིས་ལ་སྤར་གྱི་རྒྱ་གཉིས་དབྱི་བར་བྱ། དེ་
 བཞིན་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་དོ་དང་། ཡོ་ཡ་ཟུང་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་ཕྱོགས་སུ་སྤར་
 བཞིན་བྲིས་ལ། སྤར་མ་རྣམས་དབྱི། མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་བྲལ་བ་སྟེ་ཟུང་མེད་པས་རེ་
 རེ་བ་བྱང་ཤར་གྱི་རྩྭ་དང་ནི། ཤར་སྟོང་ལྟ་དང་ས། སྟོ་ལུང་གྱི་རུ་དང་། ལུང་བྱང་གི་
 བྱི་དང་ར་རྣམས་རང་རང་ཐད་ཀྱི་ལྷགས་མཁར་བཅུ་གཉིས་པའི་མཚམས་ཀྱི་རེའུ་མིག་
 རེ་རེ་ཡི་གེ་རེར་བྲངས་ནས་བྲིས་ལ། སྤར་གྱི་ཡི་གེ་བརྒྱད་དབྱི་བར་བྱ། དེ་དག་སྤྱང་
 བའི་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་(༥༧)ཁང་སྟོང་དུ་རང་འཐད་ཀྱི་ཕྱི་རེའུ་མིག་ན་ཡོད་པའི་
 དབྱངས་ཡིག་རྣམས་དེར་བྲངས་ནས་བྲི་ཞིང་། དབྱངས་སྤར་མ་རྣམས་དབྱི་བ་དང་།
 དབྱངས་ཡིག་ཕྱིས་པའི་གཞི་ལ་རང་རང་ཐད་ཀྱི་མིག་གི་ཡི་གེ་སྟེ་གསལ་བྱེད་རྣམས་
 བྲངས་ནས་བྲི་ཞིང་། གསལ་བྱེད་སྤར་མ་རྣམས་དབྱི་བ་དང་། དེའི་གཞི་ལ་ནི་སོ་སོའི་
 ལས་མཐུན་གྱི་བསྐྱུལ་བའི་ཡི་གེ་སྟེ་སྐབས་འདི་ནི་ཕུ་ཡིག་དགོས་པར་བྱ། བསད་པ་
 ལ་ལྟ་དང་འོད་ཟེར་ནག་པོར་བསྒྲོམས་ཏེ་བསྐྱུལ་བའི་དུས་སུའང་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་
 པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་མོས་པའི་རང་ནས་སྤགས་བརྗོད་ལ་ཡི་གེ་བསྟེ་
 བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན། དབུས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཡི་གེ་ཡ་སྟེ་ལྷགས་མཁར་དབུས་མའི་ཡ་
 བརྒྱད་པོ་རྣམས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ལྟར་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བསམ་ཞིང་། དེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡི་གེ་ཡ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་མོས་ལ། ཡ་བརྒྱད་པོ་ཕྱིས་ནས་
 དབུས་སུ་ཡ་ཆེན་པོ་མ་ཡིག་ལ་ཁ་ལྟས་པ་བྲིས་ལ། ཡ་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱུལ་བྱའི་མིང་
 རུས་སྟེ་ལ་ཆོག་དང་བཅས་པས་བསྒྲོར་བའི་དབུས་སུ་བསྐྱུལ་བྱའི་མིག་ཡིག་དང་པོ་
 བཞག་པ་བྲི་བར་བྱ། ཕྱོགས་ཀྱི་བྲིས་ན་གནས་པའི་ཡི་གེ་ཟུང་ལྷན་རྣམས་དང་། ལྷགས་
 མཁར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཟུང་རྣམས་ཀྱང་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་འབྲེས་ནས་

ཡི་གེ་རེ་རེས་སོང་བར་བསམ་ལ། ཡི་གེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ཕྱིན་ཏེ། དེའི་ཤུལ་དུ་
ཡི་གེ་རེ་རེ་ཞལ་ནང་བསྟན་དུ་བྱིས། མཚམས་གྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་ནང་
དུ་བསྟན་པ་བྱི་བར་བྱ། ཡི་གེ་བཅུ་པ་འགོད་ཚུལ་ནི། སྐགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པ་ཡང་། །
བཅུ་དུག་བྱིས་དུ་སྐལ་ཏེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ། (༥ན)མ་ཡིག་གི་ཐད་གྱི་ལྷགས་
མཁར་དབུས་མ་རེའུ་མིག་དང་པོར་བྱས་ནས་དེར་ཞོ་དང་། དེ་ནས་གཡས་བསྐྱར་དུ་
རེའུ་མིག་རེ་རེ་བར་དུ་དོར་ནས། རེའུ་མིག་གསུམ་པར་རྩི་ལྷ་པར་རྩི་བདུན་པར་སྒྲི་
དགུ་པར་གྱི་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་དུ་ནན་གསུམ་དང་། བཅུ་གསུམ་པར་རྩྭ། བཙོ་ལྷ་པར་
ཡེ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་། བར་གྱི་ལྷགས་མཁར་རྣམས་སུ་རྟོག་བདུན་ལས་མེ་གཉིས་
གྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཞག་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་བར་བྱའོ། །ཡི་གེ་
བཅུ་པ་འདི་ཡང་རེས་པར་སྐགས་བདུ་ནས་འགོད་དོ། །བྱིན་རྫོབ་རྩྭ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་།
ཁང་པ་བཞི་ལ་ཟུར་རེར་མཛོས། །གསུངས་པ་འཁོར་ལོའི་སྐབས་རེའུ་མིག་དགུའི་
ཟུར་གྱི་ཁང་པ་དང་། སྐབས་འདི་ནི་ཀྱུ་འཁོར་གྱི་ཟུར་བཞིར་བྱི་བར་བྱ་ཞིང་། རྟོག་
བདུན་ལས། རྩྭ་བརྒྱད་ཀྱང་བྱི། ཟུར་རྣམས་སུ་ཡེ་ཀྱང་བྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་
དུག་ཅུ་པའི་ཐིག་གདབ་སྐབས་རང་སྟོགས་ཤར་ཅིས་ལུབ་སྟོགས་གྱི། །ཞེས་རང་གང་
དུ་ཁ་བལྟས་པའི་སྟོགས་ཤར་དུ་ཅིས་པས་ལྷགས་མཁར་དབུས་མའི་ཕྱི་མོ་གདོང་གི་
ཆོས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དབུས་གྱི་ཡི་གེ་ཡ་མགོ་ལུབ་བསྟན་གྱིས་ཞལ་གདོང་གི་
ཆོས་འབྱུང་སྟོགས་བསྟན་པས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཞལ་གང་དུ་གཟིགས་པའི་སྟོགས་མདུན་ལ་
ཤར་གྱི་ཐ་སྟོད་བྱས་ནས་གོང་གི་སྐགས་བདུ་བ་དང་དྲངས་པ་སོགས་བརྩམ་པ་ཡིན་
གྱིས་སྟོགས་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞལ་ལྟར་གཟིགས་པ་སྟེ་འདོན་བསྒྲིགས་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། བྱི་གཞི་སོ་སོ་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་དན་བཞིན་དུ་རྫོང་ཆེ་བསྟེ་
བའི་ཤུག་རྒྱ་བྱས་ནས་སྐགས་བརྗོད་ཅིང་སྟོ་(༥བ)བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞིའི་དགྱིལ་

འཁོར་བྱི་བ་དང་སྐྱགས་བརྟ་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་
 ལི་ཀླ་ལིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། གསང་སྐྱགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ། ལས་ཀྱི་བཙོན་ར་དག་
 གྲང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་ག་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་བཀོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ་རེ་ལྷ་མིག་ནི་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་
 འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ་གཞི་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་དུག་ལས་སྐྱབ་པའི་བཙོན་ར་སྟེ། རེ་
 མིག་བཙོན་ཁང་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བཙོན་པ། ཡི་གེ་བཙོན་བསྐྱབ་ལྟ་བུ་དག་གྲང་ཡིན་
 རོ། །སྐྱགས་བརྟ་བ་མེད་ན་སྐྱ་ལོག་པ་སོགས་མ་དག་པར་འགྱུར་བས་ན་ཆོག་ཟེན་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་གྲང་མ་འཕྱགས་གིང་མ་ཞོར་བ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ལེགས་པར་མ་བྲིས་ན། འཁོར་ལོ་རང་ལ་བསྐྱོག་པར་འགྱུར། འདི་བས་ནན་ཏན་
 བསྐྱེད་དེ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་དམིགས་བྱའི་དོན་མི་འགྱུར་པའི་ཁར་འཁོར་ལོ་རང་
 ལ་བསྐྱོག་པར་གསུངས་པས་ནན་ཏན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། འུག་ཅུ་པའི་ཐིག་གདབ་
 ཚུལ་དང་ཆོན་མདོག་ འདི་དག་གི་སྟེང་དུ་དབྱུག་བཙིགས་ཚུལ་ལུར་གདབ་ཀྱི་གཏོར་
 མའི་གྲངས་སོགས་ཕལ་ཆེར་ས་ཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། གདོང་གི་ཆོས་འབྱུང་ནང་
 ས་བོན་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་པོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མཁྱེད་ཁར་དུག་གཏོར་ཐོད་སྐམ་གཏོར་
 གདུག་གིས་བརྒྱན་པ་ལྷགས་མཁར་དབུས་མ་དང་ཞལ་སྟོན་དུ་འཛིག་ གཞན་ཡང་ཡི་
 དམ་གྱི་གཏོར་མ་སྟེང་གཟུགས་ཅན་དང་། མགོན་ཆོས་ཀྱི་གཏོར་མ་ལྟ་གྲངས་དང་
 མཚུངས་པ། སྐར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྟེར་གྱི་བསྐྱངས་གཏོར་དང་འབུལ་གཏོར་རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་པ། ཞི་དུག་གི་ཉེར་སྟོན། དམ་བཅས་གི་མནའ་རྒྱའི་དམར་(ཡན)གྱི་ཨཱྀ། དུག་
 ཅུ་པའི་དབྱུག་ འབྱུག་ཁུང་དང་བསྐྱལ་ལིང་བསྐྱལ་ཆའི་མཆོན་ཆ་ལུན་རྩལ་སོགས་
 མཐོང་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་འབད་པ་ལས་འོ་ལ་ཆོད་གང་བྱུང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་
 ཆད་དུག་པོ་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟའོ། ཉིན་རྩལ་མའི་བསྐྱལ་ལིང་བྱ་རྒྱའི་ཤོག་ལིང་

གཡས་སུ་བཀོད། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་དེ། །དག་བགེགས་དཔུང་པ་གཡས་སུ་
བཀོད། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་པ་དང་ལྷན། །དག་
བགེགས་དེ་ཡི་སྒྲི་བོར་བཀོད། །བཞི་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་དེ། །དག་བགེགས་དེ་ཡི་
མགྲིན་པར་བཀོད། །བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྷན་པ། །
དག་བགེགས་དཔུང་པ་གཡོན་དུ་བཀོད། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དེ། །དག་བགེགས་
ལག་ཉ་གཡོན་དུ་བཀོད། །བདུན་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་དང་
ལྷན། །དག་བགེགས་དེ་ཡི་སྒོ་གཡོན་བཀོད། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དེ། །དག་བགེགས་
དེ་ཡི་བརྒྱ་གཡོན་བཀོད། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་དང་གཉིས་བྱུང་། །འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱས་པ་
དེ། །དག་བགེགས་སྤུས་མོ་གཡོན་དུ་བཀོད། །བཞི་(པ་)པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ལ། །དབྱངས་
ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྷན་པ། །དག་བགེགས་བྱིན་པ་གཡོན་དུ་བཀོད། །དང་པོ་ཡི་ནི་
ལྷ་པ་དེ། །དག་བགེགས་དབྱལ་བའི་གཡས་སུ་བཀོད། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་དེ། །
དག་བགེགས་དབྱལ་བའི་གཡོན་དུ་བཀོད། །དེ་གཉིས་བར་དུ་རུས་ཆེན་དང་། །ཉེ་
བའི་དྲག་སྤྲུགས་ནང་དུ་ནི། །སྤེ་ཆོན་གཉིས་པའི་གཉིས་པ་བཅུག །སྤྲིང་ཁའི་དྲག་
སྤྲུགས་ནང་དུ་ནི། །དག་བགེགས་གང་ཡིན་ས་བོན་ནང་། །དག་བགེགས་དེ་ཡི་མིང་
ཡིག་བཅུག །ས་བོན་དེའི་མཐར་ཇེ་བཞིས་བསྐྱར། །དེའི་བྱིར་སྤྲད་དྲགས་བཅུ་གཉིས་
དང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཁྱུ་སྒྲོལ་གྱི། །དམོད་བྱང་མན་ངག་བཞིན་དུ་བྲི། །ཉ་
བོ་དེ་ཡི་སྤྱི་རོལ་གྱི། །མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་བསྐྱར་དུ། །གཤིན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་
མོ་བརྒྱད་ལ། །གཉིད་གཏད་དམོད་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་པ། །རྒྱས་པར་གཞུང་དང་ཞལ་ཤེས་
བཞིན། །བྲིས་སྤྲུལ་སྤྲུག་ཆད་མེད་པར་བཀོད། །དེ་ཡི་སྤྱི་རོལ་རྩིས་དང་། །རྩད་
ནག་བཅུ་བདུན་དག་གིས་བསྐྱར། །དག་སྤྲུགས་མཆོན་ཆའི་ལའོར་ལོ་འདི། །གཤིན་
རྗེ་གཞན་ལ་མེད་པ་ཡི། །ཞལ་ཤེས་གཅིག་བརྒྱད་གདམས་པ་སྟེ། །ཀུན་ལ་མི་སྤེལ་

ཅོད་པ་སྒྲིམས། །སྒྲིབ་མིན་ལག་ཏུ་ཤོར་གྱུར་ན། །འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་
ཡིས། །སྒྲིབ་ཁྲག་འདོད་རྒྱུ་སྒྱུད་དེ་རོལ། །སྤྱ་བྱས་སྤྱ་ཡེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་
ཞིབ་པར་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོགས་པ་དང་ཆོག་ལེགས་
པར་གྲུབ་ནས་མཆོད་གཏོར་རྣམས་བྱིན་དབབ་པ་དང་། སང་གི་དུས་དངོས་གཞིའི་
བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོག་(༡༧)དངོས་ནི། བདག་མདུན་དགྱིལ་ལའོར་
ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའམ། བདག་བསྐྱེད་བསྐྱས་པ་གཏོར་འབུལ་བཅས་སོང་རྗེས་
མདུན་བསྐྱེད་ཟུར་དུ་བསྐྱབ་པ་གང་བདེར་བྱས་ལ། ཀྱན་སྒྲོང་ནི། རྒྱུད་ལས། རྒྱ་ཡིན་
པ་དང་སྒྱུར་བ་དང་། །དད་པ་བརྟན་པོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་
དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་དྲག་པོའི་ལས་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་
ན། འདིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱ་མ་ལ་བརྟན་པ་དང་།
དམ་ཆོགས་ཉམས་པ་དང་། སྤྲགས་དང་རྒྱུད་ལ་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
འཆོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་སྒྲིབ་དུ་བདག་གི་སྒྲིབ་རྗེས་གསུངས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་བསད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་བྱས་ན་
དམ་ཆོག་ཉམས་ནས་ཆབ་ཆེན་པོར་སྒྱེའོ། །གཞན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
བསྐྱབ་དགྱིལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱ་མ་དང་ཡི་དམ་
བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་
གཞན་པས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་བས་ན་སྒྲིབ་དངོས་འཇུག་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་
དུ་བསྐྱེད་དེ་ལས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དཔལ་བོ་འབྲུ་དུག་གི་བསྐྱས་པའི་སྐབས། །རང་
གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་བདེ་གཤེགས་ཞི་
ཁྱོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་གསུམ་བྱིན་བསྐྱབས་ཅུས་མཐུ་རྣམས་བརྟེན་དང་རྟེན་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཉི་ཟེར་གྱི་དུལ་བཞིན་གྲངས་མེད་པར་བྱོན་ནས་

མཚོ་ཆེན་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་གཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཐིམ་པའི་དམིགས་
 པ་སོགས་ནན་ཏན་དུ་བྱ། །(༧ན)ལྷགས་མཁར་བསྐྱེད་ཚོག་འདོན་བསྐྱིག་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་དང་། མདུན་དུ་རྒྱུང་མེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཕྱི་བས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེར་གཙོ་
 བོ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཙིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རེ་རེ་དང་། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ལས་ཀྱི་
 གཤིན་རྗེ་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་རེ་དགུག་སྟེམ་བྱས་པ་ལ་ཞི་
 སོགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་མཛད་པར་བསྐྱོམས་དགོས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་གདོང་གི་
 ཚོས་འབྱུང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འདྲི་བ་ཡིན་ཞེས་ལྷགས་མཁར་དྲི་ལན་དུ་གསུངས་
 པ་ལྟར་དམིགས་གནད་ལེགས་པར་བྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱི་རྩལ་དུ་ཞེས་སོགས་
 ཕྱོགས་སྒྲིང་རྣམས་ཕྱི་བས་གདན་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱི་བས་ལ་ལས་གཤིན་དང་ཕྱོགས་
 སྒྲིང་མཉམ་དུ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཏེ། ཕ་བ་ལས། ལྟེ་བར་ལྟ་ཡི་འཁོར་
 ལོ་བྱ། ཕྱི་བས་གདན་ཕྱོགས་བདག་ཕྱི་བས་གཤིན་རྗེ། ཡང་ན་ཕྱི་བས་ལ་མཉམ་དུ་
 འགོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། བཅ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་
 བཞེས་དེ་དག་གི་སྤྱི་རྩལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཞིབ་ན་ཕྱི་བས་ལྟན་ལ་བཀོད་པར་བཞེད་
 བོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ནས། རྩལ་མོ་དབྱུངས་དང་
 བཅས་པས་འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་དང་། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་འདྲེན་བཅས་ཚོག་དོན་
 དྲན་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་དམ་ཚིག་པ་ལ་དགུག་གཞུག་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་
 བཏབ་བཅས་ནན་ཏན་དུ་བྱ། དེ་ནས་ལག་པ་རྩོམ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ལས་སྤྱིན་ལག་གཉིས་
 བརྒྱུངས་ཏེ་བཤེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ལ། ཨོྃ་ཧྱུ་ཧྱུ་ཞེས་ས་མ་ཡ་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་
 པས་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་གྲགས་ཚོལ་བའི་རྒྱས་པ་(༧བ)མེད་པར་བསམས། མཚོད་
 པའི་སྐབས་རང་གི་ལག་གཡས་རྩོམ་རྗེའི་ཁུ་ཚུར་བཅིངས། མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག།
 མཛུབ་མོ་རྒྱུང་པ་རུང་བཅད་བཀྱག་ནས་ལག་པ་འཕང་བསྐྱོད་ཅིང་འཕྱར་བའི་བེ་ཅོན་གྱི་

ཕྱག་རྒྱ་བཅས། གཡོན་པས་ཁྲག་ཆང་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་བཟུང་བ་སོགས་རིགས་
 འགྲོའོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་
 རྒྱ་ནི་འདོན་བསྐྱིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། གདོང་དུག་གི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་
 བསྟོད་པ། གདུག་པ་སྐྱག་བྱེད་སོགས་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱུལ། མནའ་ཆུའི་སྐབས་
 གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་གར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་
 འོད་འབར་བ་རེ་རེ་གནས་པར་བསམས་ལ། བན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ནི་ཆོག་ཟེན་
 ལྟར་རོ། །དེ་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང་། བཤགས་པ་བསྐྱངས་བསྐྱུལ་བསྐྱོག་པ་
 བཅས་གཞུང་བཞིན་བྱས་ལ། བསྐྱེས་པའི་སྐབས། བསྐྱུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་ཡོད་པ་
 སོགས་བསྐྱུབ་བྱའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་ནག་པོའི་སྟེང་མེ་བྲུ་གསུམ་རབ་ཏུ་
 འབར་བའི་དབུས་ན། དམིགས་བྱ་དེ་ཉིད་གཅེར་བུ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་རིད་ཅིང་མདངས་
 མེད་པ་སྐྱ་ལྷག་པ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གནས་ལྷགས་འབར་བའི་ཐག་པས་བཅིངས་
 པ། མ་དང་བྱ་བས་ལུས་བྱབ་པ། ཉམས་ཐག་ཅིང་འདར་ཡེད་ཡེད་བྱེད་པར་བསམས།
 བདག་དང་འཁོར་ལོའི་ནང་གི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལས་སྒྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་སྒྲིན་པོའི་རྣམ་པ་
 ལྟ་བུ་ཕྱག་ན་མཚོན་ཆ་སྟེ་ཆོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་དང་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་
 བཅས་པའི་སྐུལ་པ་ཡང་སྐུལ་བཅས་པས་བསྐྱུབ་བྱ་གཅོད་ཅིང་ལྷགས་པ་བཤུ་བ་དང་།
 རྒྱུ་མ་དང་དོན་སྒྲིབ་འདྲེན་པ་དང་། མིག་དང་སྟེ་འབྱུ་ཞིང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་(༡༠ན)
 སོགས་ལས་སྟེ་ཆོགས་བྱས་པས་ཆར་གཅོད་འཛིགས་རུང་གི་སྐྱ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་སྒྲོགས་
 པ་དང་། ཡང་བདག་དང་འཁོར་ལོའི་ནང་གི་ལྟ་ལས་འོད་ཟེར་དུག་གི་མེ་སྟེ་ལྟ་བུ་
 དམར་ནག་འཕྲོས་པས་བསྐྱུབ་བྱའི་ལུས་མེས་བསྐྱེགས། རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་ག་ན་གནས་
 པ་ཨ་ཐུང་གི་རྣམ་པ་མར་མེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཆུས་མེ་བསད་པ་བཞིན་ནག་ཐུམས་ཐུམས་
 བསད་པ་སོགས་ཆར་གཅོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་ཉགས་མ་བྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་

ནས་སྤྱར་ཡང་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང་། གཏོར་རྫོངས་བསྟོད་པ་གསེར་སྦྱིམས་བསྤྱུལ་
 བ་བཅས་ཐུག་ལེན་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་འབད་ནས། རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་
 བོས་སྟིང་རྗེ་བྱང་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒོ་ནས། ཁ་སྤྱོད་དབྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་
 བློ་ལུགས་མཁའ་ཀྱི་མཆོམས་དམ་ཉམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་ཡོད་པའི་གནས་དང་། མན་
 དག་ལྟར་འཁོར་སའི་གནས་རྣམས་སུ་དགྲ་བགོགས་ཀྱི་རན་ལས་དང་སྒྲིག་སེམས་
 ལས་གྲུབ་པའི་འབྲུག་ཁུང་ནག་པོ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲག་མཚོ་ཁོལ་བ། ཞེ་སྤང་གི་མེ་
 འབར་བ། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་འཕྱིབ་པ་འཛིགས་ཤིང་ཡང་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་
 འཁོར་ནག་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་དུ་འབར་བའི་དབུས་ན་དགྲ་བོའི་མིང་
 ཡིག་རྣམས་ལས་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་དགྲ་བོ་ལུས་སྤྱང་དང་པོལ་མིག་གིས་གང་བ།
 མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ། ཁ་ནས་ཁྲག་འཛིག་ཅིང་སིད་ཀྱི་སྒྲུ་འཕྱིན་པ། གྲི་ཆེན་དང་
 གྲི་ཆུང་དབང་མེད་དུ་ལྷུག་པར་འཆོར་བ། མཚན་མ་འབྱུང་བ། ཡན་ལག་རྫོས་ཀྱིས་
 བསྐྱམ་པ། རང་རང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་བཙོན་སྤྱང་གཤིན་རྗེ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་
 གཟུགས་མི་སྤྱུག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་(༡༠བ)བསྒྲོར་བ་བཅས་དངོས་ཡོད་ཀྱིས་ངེས་པ་
 བརྟན་པོ་བྱ། བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོན་
 བོ་གཞུ་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་རི་ལས་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ་འབར་བ།
 དེའི་སྟེང་དུ་དམིགས་ཡུལ་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྒྲུ་བཤིག་པ། ལག་གཡས་ན་མདའ་
 དང་མདུང་ཐོགས་པ། གཡོན་ན་གཞུ་དང་རལ་གྱི་སྟེ་རེ་སོགས་ཐོགས་པ། ཁོ་རང་གི་
 ས་མ་ཉེ་འབྲེལ་ཡུལ་མི་བྱིས་མཚེས་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁོའི་
 མདུན་དུ་ཡོད་པར་བསམ། རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་གཡོས་པས་མེ་དགྱིལ་འབར། དེ་
 ལས་ཁོའི་ཤེས་རྒྱུད་འབྲུག་ནས་ལག་པ་གཡས་ཀྱི་མཚོན་ཆས་ས་ལ་རྒྱབ་པས་བསྐྱེལ།
 དེ་ཀ་ལ་སའི་སྟིང་བཏོན། གཡོན་ཀྱི་མཚོན་ཆས་མ་ལ་རྒྱབ་པས་མ་བསྐྱེལ། དེ་ཀ་ལ་

མའི་སྒྲིང་བཏོན། བ་མ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས། དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱུད་
འབྲུག་ཏུ་སོང་ནས་ཉེ་འབྲེལ་ཡུལ་མི་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་
རྣལ་འབྱོར་བ་རང་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བྱིན་བསྐྱབས་ཅན་དང་། ཆོས་སྡེ་ཆེན་
པོ་དང་བསྟན་སྲུང་གཉིན་པོ་དང་། གཞི་བདག་གཉིན་པོ་གནས་པའི་ས་རྩོམ་ཤིང་ཅུ་
སོགས་ལ་མཆོན་གྱིས་རྒྱབ། མེ་སྐར་རྒྱུད་གིས་གཡོས་ནས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡང་
བྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་ཁོ་ལས་སྟོབས་ཆེན་བྱས་པའི་ཉམ་གྱིས་ལག་གི་མཆོན་ཆ་
རྣམས་བོར་བལ་བསོ་བའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ། རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་
པོས་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བས། དེ་
དག་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པའི་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་
ལྷགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་བདག་གི་(༡༡ན)མདུན་དུ་སྒྲོས། བོད་དུ་བཤད་
པའི་དམིགས་བྱ་ཆེ་གི་མོ་འདི་ནི་བསྐྱུལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སོགས་
བཀའ་བསྒྲོས་ཤིང་བྲག་ཏུ་བསྐྱུལ་བས་སྐྱུལ་པ་ཡང་སྐྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དགྲ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱུས་ཐུག །མགྱིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་
རྒྱུད་གི་རྩ་མོང་གི་སྟེང་དུ་བཞག །རྒྱབ་ནས་ཁྲོ་བོ་མཆོན་ཆ་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་
གྱིས་དེད་ནས་རང་དབང་མེད་པར་རང་གི་མདུན་ན་སྒྲག་ཅིང་འདར་ནས་འདུག་པས་
དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ་ཡིད་ལ་དཔྱག་བསྟོམ་བྱ། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་
སྒྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཐུག་ན་མཆོན་ཆ་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་གྱིས་
བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ལ་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དང་བརྟེན་ཅིང་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་
རིམ་སེམས་མ་ཡེངས་བར་བྱས་ལ་འདོན་ཆོག་ལྟར་གྱིས་བསྐྱུལ་ལས་བྱ། དེ་ནས་བསྐྱབ་
བྱ་དེའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པའི་ཡི་དམ། འདས་པའི་
བསྐྱུང་མ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

གཟུང་པར་དུ་བཞགས་པར་མོས་ལ། བདེན་རྒྱུ་གི་ཞལ་ལྟེ་ལྟ་འདྲེ་ཡོངས་ཀྱིས་གཙོད་
པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་པ་བསྐྱག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་དང་ལྟ་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྟན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། ཆེ་གོ་མོ་
འདིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྩ་
རྩེ་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་སྦྱད་དོ། །སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་གང་
ཟག་ལ་གཞོད་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་བྱས་སོ། །དགེ་འདུན་དཔེ་ཞིང་དབྱུག་པ་དང་
དཀོར་འཕྲོག་པ་སོགས་འདི་དང་འདི་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་(༡༡བ)པ་འདི་
དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ། །བྱང་པར་དུ་ཆོས་བཞིན་སྦྱོད་པའི་བསྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་སར་
ཉེས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་། བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་
སོ། །དེ་བས་ན་དམ་ཉམས་འདི་ལས་ཉེས་ཆེ་བ་མེད་པས་ལོ་ལྔ་ཞག་དུས་ལས་མ་
འགྲངས་པར་སྤྱར་དུ་སྒྲོལ་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱལ་བས་ཐམས་ཅད་དྲག་པོའི་སྤྱར་
བཞེང་སྟེ་སྤྱུལ་པའི་ཆོགས་དང་། བྱང་པར་གཤིན་རྩེ་དང་། མ་མོ་བདུད་སྤྱུལ་རྣམས་
ཀྱིས་དུག་མཆོག་གི་ཆར་སྐབ་པས་དྲག་པོ་ཉམས་ཐག་པས་སྒྲིབ་ཅན་ཅེ་རེ་རེ་འདུག་
པར་བསྐྱོམས་ཏེ་སྒྲུལ་བྱན་རྣམས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བས་ཚུལ་གྱིས་བྱབས་ལ། དེ་ཡང་
ཡུངས་དཀར་ནི་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་སྤྱུ། ལེགས་ཉེས་བརྟགས་འཛིན་
འབྱེན་པའི་བྱན་དང་། ཡུངས་ནག་ཡུམ་མཆོག་ཙ་མུནྱི་ཡི་སྤྱུ། ཉེས་ཅན་གྱི་དྲག་པོ་
འགྲུགས་པའི་བྱན། སྒྲེ་ཆེ་གཤིན་རྩེ་པོ་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱུ། དམ་ཉམས་སྤྲིག་ཅན་སྒྲོལ་བྱེད་
ཀྱིས་བྱན། ཤང་ཆེ་གཤིན་རྩེ་མོ་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱུ། དམ་ཉམས་སྒྲོལ་པའི་བྱན། ཐང་ཁྱོམ་ནག་
པོ་དམ་ཉམས་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱི་བྱན། དམིགས་བྱ་དེའི་དུག་ལྡ་སྒྲོབས་རྒྱུ་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པར་འདུག་པས་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཁོའི་དུག་ལྡའི་གཤེད་དུ་སྤྱར་
པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྡ་པོ་ཡང་རང་གཤེད་དུ་སྤྱར་ནས་འཛོམས་

པའི་དམིགས་རིམ་སོགས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་
མོ། །ལྷགས་ངར་མའི་བྱེ་ཐུག་དོག་འཛོམ་པའི་བྱུན། མི་བསད་ཀྱི་རྩོམ་སྤང་འཛོམ་བྱེད།
ཤུ་འོད་ཆེན་པོའི་རྩོམ་འོད་ཆགས་འཛོམས་བྱེད། སྒྲིགས་རྩོམ་གཏི་མུག་(༡༩)འཛོམས་
བྱེད། ཐོག་སེར་ཐོག་པའི་རྩོམ་རྒྱལ་འཛོམས་བྱེད་དེ་སོ་སོར་བྲབས་པའམ་ཕྱག་ལེན་
ལྟར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བྲབས་ཀྱང་རུང་། རྩོན་བྱུན་རྣམས་གཡོན་བསྐྱོར་གྱིས་
བྲབས་ལ། བྲག་སྒྲ་འབྲམ་དང་དུག་སྒྲ་སྤོང་ལ་དུག་སྒྲགས་གྱིས་ངར་བྲབ་པ་དག་པོ་
ཁྲག་ནད་སྒྲོ་འབོག་སོགས་སྤོང་པའི་བྱུན་རྩིས་ཏེ་དེ་རྣམས་གྱིས་བྲབས་པས་དུག་སྒྲ་
འདུས་པའི་སྤང་པོ་ཉམས་དྲན་པ་ལྟོས་ཤིང་རྒྱལ་བར་གྱུར། སྤར་ཡང་སྒྲམ་བྱུན་རྩོན་བྱུན་
བྱུང་གིས་བྲབས་པ་སོགས་ཀྱང་བྱ། དེ་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་གཞོད་པ། བསྟན་པ་ལ་
སྤང་བ་སོགས་ལས་ངན་ཉེས་ཆབས་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་དམ་ཉམས་པའི་དག་པོ་འདི་ལ་
རྒྱུ་ཅིག །གསོད་ཅིག་ཅིས་བསྐྱལ་བས་སྐྱལ་པ་ཡང་སྐྱལ་ལས་མཁན། གཅན་གཅན་
སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལས་དོན་སྤྱིང་འདྲན་པ་དང་ཟ་བ་སོགས་གྱིས་ལས་
བྱེད། དར་ནག་གིས་གཡབ་ལ་ལུས་ལ་འགོ་བའི་ལྟ་འདྲེ་དང་བྲལ། སྐབས་འགའ་ཞིག་
ཏུ་ལྟ་དབྱེད་སྐབས་བྱ་རོག་དང་ལྟ་སྒྲོས་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཕྱག་ལེན་དུ་མི་མཛད་
པར་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་རྩོམ་མཛོད་སོགས་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་སེམས་ལྟ་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུན་ལྟན་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། ཆེ་གོ་མོ་འདིའི་
ཉེས་པ་སྒྲོན་དུ་བསྐྱགས་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཞིང་བཅུ་ཆང་བ་འདིའི་ལུས་ལ་ཁྱགས་པ་
དང་། མགོན་སྐབས་དཔུང་གཉེན་མཛད་པའི་འོས་མ་ལགས་ཤིང་དུས་མ་ལགས་
པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདི་ཉིད་ཆོམས་ཤིག །རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་གི་མགོན་སྐབས་མཛད་
ལ་སྒྲགས་བརྒྱའི་སྤེལ་བའི་བདུད་རྩིའི་མཆོད་གཏོར་འདི་བཞེས་ལ་དམ་(༡༩)ལས་
མ་འདའ་ཞིག་ཅིས་བསྐྱལ། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྒྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་

རྗེའི་གཤེད་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་
 སྐགས་མཁར་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་བསྐྱང་བ་དང་འཁོར་ལོ། །རིགས་སྐགས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྐྱང་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ཀྱིས་བཏབ་ཅིང་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་
 དྲངས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཡོན་ལོགས་སུ་ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་གནས་པར་བསྒྲུམས།
 དེ་ནས་རང་གི་སྐྱགས་ཀ་ནས་སྒྲིས་པའི་ཁྱོ་བོ་སྟོད་གཤིན་རྗེ་གཤེད། སྐྱད་སྤར་བུ་མེ་
 རབ་ཏུ་འབར་བ་དུ་མ་སྐྱང་སྟེ། བསྐྱང་བ་དང་འཁོར་ལོ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྐྱང་
 སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སྤར་བུས་བཏབ། སྤར་ཡང་སྐྱགས་ཀ་ནས་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྗེ་
 གཤེད་སྐྱག་གཡས་ན་རྟོ་རྗེའི་ཐོ་བ་འཛིན་པ་དུ་མས་སྤར་བུ་རྣམས་བརྟུང་བས་གཡོ་
 འགྲུལ་མེད་པར་བསམ། དེའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོ་རྗེ་ཁྱོ་བོ་སྟོན་པོ་ལྷ་
 སྤར་གྱི་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ལས་དོན་སྟོང་དྲངས་པ་སོགས་མཛད་ནས་ཁོའི་གཤེད་
 དུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རང་གི་ཉིང་རེ་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱས་སྐྱོན་དྲངས་
 ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པོར་
 བྱ། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེས་མཚམས་མེད་སོགས་ལས་ངན་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་
 སུ་ཡིད་མི་འོང་འཁོར་བ་རི་སྟོན་བར་ཁོ་རང་གིས་སྐྱོང་དགོས་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་
 སྟོང་རྗེའི་ངང་ནས་ཆར་གཙོད་ཀྱི་དམིགས་རིམ་དང་བཅས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱགས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཉིད།
 ལས་ངན་དུ་མ་བྱས་པས་དྲི་མ་ཅན་གྱི་ལུས་ངན་(༡ ནན)འདིར་མ་བཞུགས་པར་རྣམ་
 ཤེས་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་རང་
 ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྐྱགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་དང་བསྐྱེས་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག །
 སྤར་ཡང་བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་ཞིང་དུ་འཕངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བསམས། ཁོའི་
 རྣམ་ཤེས་མར་མེ་ཕྱ་མོ་ལྷ་སྤར་དེ་ཉིད་ནག་སྐྱུ་གྱིས་སོང་བ་ན། ལས་མཁན་རྣམས་

ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྲུགས་པ་བཤུ་བ་དང་། རྒྱ་མ་དང་དོན་སྤྲིང་འབྲེན། མིག་དང་ལྗེ་འབྲུ་
ཞིང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་པ་བྱེད་ཅིང་། ཆར་གཅོད་པའི་སྤྲུ་དྲག་
པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྒྲོགས་པ་བསམས་ལ། དུག་མཆོན་གྱི་གྲུག་
གིས་པོ་ལིང་གཡས་བསྒྲོར་དུམ་བུ་དགུའི་ཚུལ་དུ་གཏུབས། དེ་ཉིད་མཆོད་གཡོག་པས་
ཁམས་གསུམ་ཟ་བ་མའི་ཆོག་དང་བསྐྱན་ཕྱག་ལེན་ལྟར་གཏོར་སྒྲོད་དུ་འབུལ་ལ་ལིང་
རོ་དང་གཏོར་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་འབུལ་བས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་དག་བགོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་གཏོར་ཆོགས་
བཅས་ལྟག་མེད་དུ་ཆོམ་ཆོམ་གསོལ་བས་ཐུགས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱས།
ལས་གང་བཅོལ་རྣམས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པའི་དམིགས་པ་བྱ།
དུག་ཅུ་པ་བསྒྲོ་བའི་སྤྲུགས་མགོན་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ནི། ལྷེ་བར་ལྷ་ཡི་
འཁོར་ལོ་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཆོག་དང་མཐུན་པར་
བཞུགས་པ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན། འབུལ་ཚུལ་ནི། ཅ་ཆོག་ལས། ཅ་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོས་
བཅོམ་ལྟན་མཆོད། ཉེ་སྤྲིང་གཤིན་རྗེའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། སྤྲིང་པོས་ཐྱོགས་
(༡༣བ)བདག་ལ་ཐུལ་མ། ལས་མཐུན་བྱི་ནང་མཆོད་པས་མཆོད། ལས་མཐུན་སྤེལ་
ཆོག་བསྐྱེད་བཡིས། གནད་བསྐྱལ་འཕྲིན་ལས་དྲག་ཏུ་བཅོལ། གསུངས་པ་ལྟར། ཅ་
སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡ་མ་རྩ་རྩས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ལ་
མཆོད་ཅིང་། ལྟག་མ་ཐྱོགས་སྤྲིང་དང་གཤིན་རྗེ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ལོངས་སྒྲོད་ཆོག་
པའི་གནད་བ་ཞུ་བ་དང་། ཞི་ལྷ་ཅ་ར་ནི་སོགས་ཉེ་སྤྲིང་དང་སྤེལ་བའི་སྤྲུགས་ཆོན་
བདུན་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་འཁོར་བཅས་དང་། ཞི་ཨི་སོགས་སྤྲིང་པོ་དང་སྤེལ་བའི་སྤྲུགས་
ཅམ་ཐྱོགས་བདག་སྤེ་ཐྱོགས་སྤྲིང་རྣམས་ཐུལ་ནས། དེ་དག་གནད་ནས་བསྐྱལ་བའི་
དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་གཏོར་རྫོངས་བྱ། འཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། ཅ་བ་ལས།

འདེགས་དང་འབུལ་དང་བཞུགས་པ་སོགས། །མན་ངག་རྒྱས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས། །
 གསུངས་པའི་དོན་གཏོར་མའི་ལྟ་ནམ་མཁར་འདེགས་ནས་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དང་། དེ་ཉིད་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་ཚོགས་ལ་འབུལ་བ་
 དང་། འབུལ་ཟེན་ནས་གཏོར་མ་ཟོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྲུང་ཡང་ནམ་མཁར་
 བཞུགས་པའི་ལྟ་རྣམས་གཏོར་མ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལྟའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་
 ཟོར་དུ་འཕེན་པ་སོགས་མན་ངག་རྒྱས་པ་སྤྲུང་མ་མཉམས་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཏོར་མ་ཟོར་དུ་འཕེན་ཚུལ། སྤྲུང་ཆེན་ནག་པོ་པའི་གཞུང་དུ།
 ལྟ་སྤྲུལ་མཚན་ས་བོན་དང་། །འབྱུང་བ་དུག་དང་ཐོག་དང་ནི། །དཔུང་དང་སྤྲུང་དང་
 བདུད་ཅིང་། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་རུས་པ་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཟོར་ལྟ་ཡི་ངོ་བོར་
 འཕེན་པ་ན་དམིགས་བྱ་ཡུལ་ཁམས་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ལ་བརྒྱགས་པར་བྱེད་(༡༢ན)
 ཚུལ་མན་ངག་ལྟར་དང་། ཟོར་འབྱུང་བ་མེ་ལྟར་འཕེན་ན་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་
 འདེགས་དུས་ཀྱི་མེ་དང་མཚུངས་པའི་དམིགས་བྱ་དག་པོའི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱ་
 སྤྲུང་མེས་བསྐྱེགས་པ་ལྟར་གཞོབ་ཐུལ་གྱིས་བསྐྱེགས་པར་བསམ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་
 གཞན་གསུམ་ཡང་ཤེས་པར་རུས་ཤིང་། ཟོར་དུག་ལྟར་འཕེན་ན་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་དུག་
 གི་ཡུང་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྤྲོ་ཞིང་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པས་རུས་པས་
 དམིགས་བྱ་སྤེར་གཏོགས་དང་བཅས་པའི་ཁོང་པར་སོང་བས་སྤྲོ་ཞིང་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་བརྒྱལ་བ་དང་རྫོངས་པར་བསམ། ཡང་ན་ཡུལ་ཁམས་སིལ་བུར་གཏོར་བའི་ཐོག་
 དང་། སྤྲོད་བཅུད་འཕུང་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་གི་ངོ་བོར་བསྐྱེད།
 ཡང་ན་གདོན་བགེགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་མཁྱེན་ཞིང་ཆོམ་པའི་སྤྲུང་གི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། བདུད་ཅི་ལྟར་འཕེན་པ་ནི་ཆོས་སྤྲོད་འཁོར་བཅས་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་ལ་ཐུལ་བས་
 སྐབས་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པར་བསམ། བསྐྱད་གཏོར་སྐབས་རྒྱུད་དགྱིལ་སྤེང་

བསྐྱབ་བྱ་ར་མོང་ལ་བསྒྲོན་ཏེ་རྒྱུད་གིས་བཏེག་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་བསྐྱད་པ་དང་། མནན་གཏོར་སྐབས་གཏོར་མ་རི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པས་མནན་ནས་བསྐྱལ་བསྐྱེད་མེད་པར་བསམ་པ་སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབས་བྱ། བསའ་གཏོར་གང་ཡིན་ལ་རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྷའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལས་རན་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲིང་རྗེའི་རང་ནས་བསའ་དྲངས་བསྐྱུ་གསུམ་མན་རག་བཞིན་བྱས་ལ། མདུན་དུ་བསའ་ཁང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་སུ་དག་བགེགས་གང་ཡིན་དགུག་གཞུག་ཁ་སྒྲིབ་དབྱེ་བ་རྣམས་དམིགས་པའི་སྒོ་(༡༧)ནས་གསལ་བཏབ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། གཏོར་ཟོར་འབྱུང་བ་གང་གི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱག་གོང་དུ་འཁྱེར་ནས་འཕངས་པས་དག་བོའི་བཤང་ལམ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྲིང་གར་རྣམ་ཤེས་མར་མེ་ལྷ་བྱ་དེ་ཉིད་ནག་ཐུམ་གྱིས་བསའ་། རྣམ་ཤེས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དག་པའི་ཞིང་དུ་འཕངས་ཏེ་སངས་རྒྱས། ཤ་ཁྲག་ལ་དྲེག་པའི་ཚོགས་གྱིས་རོལ་པར་བསམ། དེ་དག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐེབས་དང་བརྟན་ཏེ་འཕེན་ཁར་སྒོ་དབྱེ་འཕྲེང་སེལ་གསེར་སྒྲིམས་བསྐྱལ་བསྒྲོག་དང་བཅས་ཏེ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། འདི་གའི་ཕྱག་བཞེས་སུ་མཚོད་གཏོར་ཐུལ་ཟེན་གྱི་དམན་མའང་སྐར་ལྷར་བསྐྱེད་དེ་སྒོ་དབྱེ་ཟོར་བསྐྱར་སོགས་བྱས་མཐར་དག་ཕྱོགས་སུ་འཕེན་པ་འདོན་བསྒྲིགས་ལྷར་ཡིན་རུང་། དེ་ནི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཚོགས་དམངས་ནས་དེ་ལྷར་མཛད་ཀྱི། རྫོང་སྒྲོབ་རང་གི་རྒྱས་པས་དེ་ཙམ་མི་དཔོག་རྒྱལ་བའི་བརྟན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཏོར་ཟོར་དུག་མཚོན་ཐོག་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབ་རུས་མཐུ་རྣམས་གཏོར་ཟོར་ལ་ཐིམ་པའི་དམིགས་པ་བྱ། ལས་གཤིན་འཁོར་བཅས་རང་གི་རྒྱབ་དབུང་གི་རྒྱལ་དུ་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གང་བདེ་བྱའོ། །དེ་ནས་གཏོར་ཟོར་དག་ཕྱོགས་སུ་འཕངས་པ་གྲུབ་རྗེས་རྫོང་སྒྲོབ་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲིམས་པ་དང་།

གཏོར་རྩ་ནང་མར་མངའ་གསོལ། སྒྲུབ་ཁང་དུ་སྦྱི་བཏབ་ཀྱི་གཏོར་མ་(༡༥ན)གཏང་
རག་སོགས་འདོན་བསྒྲིགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འབད་བར་བྱའོ། །

སྒྲུལ་པ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་མཆོག་གི། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་མདངས་ཚུ་
ཟླའི་གར། །སྒྲུ་ཆོགས་གཟུགས་བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ལྷ། །རེས་འགའ་
འགྲོ་བའི་སྤྲིག་སེམས་ལས་དབང་གིས། །དུག་གསུམ་མེ་ལྟར་འབར་བའི་གཤིན་རྗེའི་
གཟུགས། །སྦྱི་མཐུན་ལས་ལས་གྲུབ་པ་སུ་ཡིས་འགོག། །རེས་དོན་འདུལ་བྱ་འདུལ་
བྱེད་གཤིན་རྗེ་གཉིས། །རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བདུད་གཤིན་རྣམས། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོས་འདུལ་ཞིང་
དམ་ལ་གནས། །ཡ་མ་མེ་སོགས་རང་རང་སྟོག་སྟོང་ལུ། །ལྷ་བདོའི་དུས་འདིར་བསྟན་
བ་བསྐྱང་ངོ་ཞེས། །གཡར་དམ་ཆེར་བསྐྱེད་ཕྱི་ནང་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ། །འཁོར་བཙས་
ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ་བའི་ལས་རིམ་སོགས། །ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེའི་མཛོད་འཛིན་འཇམ་མགོན་
རྗེ། །ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་སུ་ཡིས་གཞལ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་ཉིད་སྟོན་
སྤྲིག་གིས། །འདི་སྣང་ཆོས་བརྒྱད་དང་དུ་ན་ཆོད་ཡལ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ནམ་
མཁའ་མཛོད་ལ་འགྲན། །གཞན་མགོ་བསྐྱོར་བའི་གོ་ས་རིམ་བགྲོད་ཡང་། །རྒྱད་དོན་
འཛིན་དང་སྤེལ་བའི་ནོར་གྱིས་འཕོངས། །འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་འཛིག་སྤྲད་མན་དག་
(༡༥བ)གནད། །རྩུང་ཟད་སྤེལ་འདིས་དགོ་ལྷན་ལུགས་བཟང་ཆེ། །ཕྱོགས་དུས་ཀྱུན་
ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སོགས། །བསྟན་བསྐྱང་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲིན་ལས་དུ་བྱ་གྱི། །མ་
བསྐྱུལ་རང་སྒྲུའི་སྤྲིད་གསུམ་བྱུང་བ་དང་། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྤྲིད་ཏུ་ལྷུང་ལེན་
ལ། །སྤང་བའི་སེམས་འཆང་སྤེ་བཙས་དང་གཅིག་དབྱང་། །གང་དུ་གནས་ཀྱང་གཤིན་
རྗེ་འཁོར་ཆོགས་ཀྱིས། །མཐུ་རུས་གནམ་ལྷགས་ཐོག་སེར་གཤེད་མོང་གིས། །ཐལ་
བར་རྫོགས་ལ་གསེར་མདོག་རིང་ལུགས་ཀྱི། །ཉི་གཞོན་སྟོང་འབར་དགོ་མཆོན་འབྱེད་

གྱུར་ཅིག ། །

ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏོར་མ་ལ་
བཏེན་པའི་འབྲུལ་འཁོར་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྱ་ཚང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྷར་གྱི་འདོན་
བསྐྱིགས་དང་། ས་ཚོག་སོགས་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་བྱུང་འདེབས་ཁམས་གསུམ་ལས་
ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད་མ་བྱ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་ནམས་གྲུང་
བསྐྱིགས་ནས་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་རྒྱུད་སྟོད་སྟོ་བ་སྒྲུལ་
སྒྲུ་དག་དབང་མཐུན་རབ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱག་ནས་བསྒྲུལ་བའི་རོ་མ་བསྐྱོག་ཅིང་།
དམ་པ་ཉིད་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་མན་དག་དམིགས་གནད་ཀྱི་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་
ཀྱང་། རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་དེད་དུས་ཀྱི་གོང་ཚོག་པ་བསྐྱས་པའི་ས་མི་ཚོད།
རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་མགོ་བོ་ཕྱོངས། མན་དག་འདོད་ཀྱང་ངལ་བ་མི་འདོད་པའི་གདམས་
དག་སྒྲོར་(༡༩)སྒྲེལ་དགོས་པ་ནམས་ལ་ཅུང་ཟད་ཕན་ཕྱིར་རྩ་ལོའི་སྒྲེལ་མིང་འཛིན་
པ་རྒྱུད་སྟོད་མཐན་པོ་གླིང་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ནས་
གནས་ཆེན་ཡེར་བའི་རྒྱུད་ཁང་ཡང་སྟེང་དུ་སྒྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་འགོ་ཀྱན་བདུད་བཞིའི་
དག་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། །སཛ་མདྲ་ལོ།

༡༡། །དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་
དམ་ཉམས་སྒྲིག་གཙོད་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་དོ་རྩེའི་ཐོག་
མདའ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་ཕྱི་བཟང་རྩེ་ར་ལྷ་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་རྩལ་སྤྲད་ཡོངས་རྩོགས་སྤྱོད་
བའི་སེའྲེའི་སྤྱུ་འཕྱལ་གར། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་ངང་ནས་སྤོ་ཆགས་ཞི་
བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། །གང་ཞིག་བརྟེན་ན་མཆོག་གི་དཔལ་སྤྲེར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་རབ་
བསྐྱུགས་པའི། །འཛིགས་མཛད་བཙུག་ལྷན་གཤིན་རྩེའི་དགྲ་དེར་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བྱུག་
གི་ཡུལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་གང་འདུལ་ཐབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་
ངོར། །ཤོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་དྲིགས་པས་ཡོངས་བསྐྱོར་གར་དགྲའི་རྣམ་རོལ་མི་ཟད་པས། །
བཟོད་དཀའི་གཟི་བྱིན་གནམ་ལྷགས་འབར་བས་བདུད་དཔུང་བསྐྱེད་ཅིང་ཟ་བྱེད་
པ། །རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་ཀྱི་དགྲ་ལྷ་མཐུ་ཆེན་ལྷ་མཆོག་ཉི་མའི་སྤྱུ་དེར་གྲུས། །དཔལ་
ལྷན་དུས་དགས་འཇམ་མགོན་སྤྱོད་མ་ལ། །མདོན་སུམ་སྤྱལ་བའི་མན་ངག་ནོར་བུའི་
མཛོད། །འཛིན་མཁས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འགྲན་ལྷའི་དབེན། །གང་གི་མགྱུར་ལས་
འཆི་བདག་སྤྱོད་གྱིའི་གནད། །སྒྲིག་འཕྲོག་འབར་བའི་ལེགས་བཤད་འབྲུག་སྤྲོད་ལྷོང་ལྷོང་། །
དེ་ལས་འོངས་པའི་མཐོང་བརྒྱད་ལག་ལེན་གྱི། །ཆོག་(༡༣)བསྐྱིགས་གནམ་ལྷགས་
འབར་བའི་ཐོག་མདའ་འདི། །ནག་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྤྲོད་གཙོད་པའི་ལག་ཆ་སྤྲེ། །དུས་
དབང་བསྟན་པ་བསྐྱུང་ཕྱིར་སྤེལ་བ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་གནང་བ་མཛོད།

དེ་ལ་འདིར་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་རྩེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྤྲིགས་མའི་དུས་མ་རུངས་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྤོ་བའི་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་བཞེངས་ནས་

དཔལ་རྫོང་འཛིགས་ཁྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་དམ་ཉམས་སྒྲིག་གཙོན་ལྷགས་འབར་པའི་རྫོང་འཛིགས་མདུན་ལ།
 འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཛིགས་པ་དག་ཀྱང་འཛིགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་ཡི་དམ་ཁྱད་
 པར་ཅན་འདི་ཉིད་ལ་དེས་པར་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། དེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་ནི། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱད་ལས། འབྲུལ་
 འཁོར་མཐར་ཐུག་གཤིན་རྫོང་གཤེད། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་
 བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་བསྐྱབ་པ་ཞ་ལུའི་རྩ་ཆོག་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་རིམ་པར་
 བརྒྱད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། ད་ལན་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་
 བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་ཆོག་ལས། རུལ་ཚོན་རྫོང་རྒྱས་རོ་སོལ་དང་། །འབྲུ་བཅུད་བདུད་རྩི་མངར་གསུམ་དང་། །སྒྲན་སྒྲ་
 རིན་ཆེན་འབྲུ་སྒྲ་དང་། །ཤ་རྩལ་ཕྱི་སྒྲིགས་སྒྲ་གོན་བྱ། །རྒྱམ་ཞིང་གསུམ་ནང་བཅུ་དྲུག་རྩིབས། །ཉེ་(༡༧)བར་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་
 བྱ། རྩིབས་གདན་ཕྱོགས་བདག་རྩིབས་གཤིན་རྫོང་། །ཡང་ན་རྩིབས་ལ་མཉམ་དུ་དགོད། །ལོ་རྒྱ་ཞག་གི་དབྱུག་ལྷིས། །རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བར་འགྱུར། །རྒྱས་པ་རྒྱལ་པོའི་མཁར་བཞིན་བརྩིགས། །འབྲིང་པོ་བཅུན་མའི་ལྷགས་མཁར་བཞིན། །བསྐྱས་པ་
 བརྩིགས་པ་སྤངས་པ་བྱ། །བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་གི་ །འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་ལྷགས་མཁར་ཆེ། །སྒྲུ་ཕྱོགས་ཉི་མ་ཆོས་
 རྣམས་བརྩིགས། །ཁ་སྒོང་དང་བཅས་རེ་རེ་ཡང་། །དུག་ཅུ་བཞི་རུ་དབྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྟེན་དུ་སྤར་གདབ་གཏོར་མ་ནི། །ཐོད་
 དབྱུག་རྫོང་འཛིན་རྩི་མོ་ཅན། །སོ་བདུན་ཉེར་གསུམ་བཅུ་གཅིག་གཅིག་ །རྟེན་དུ་ཐོད་པའི་བ་གམ་ཅན། །ཀེང་རུས་རྒྱ་མ་མི་རོ་
 ཡི། །རྒྱལ་མཚན་བ་དན་བསྐྱངས་པར་བྱ། །ཉོམ་ཁུང་ཉེར་གསུམ་བཅུ་གཅིག་ཏུ། །འི་རྣ་རྣམ་ཤེས་སྒྲོན་མེ་གཞུག་ །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ས་ཡི་ཆོག་དང་། །དབྱུག་གུ་བརྩིགས་ཚུལ། །དེ་དག་གི་ཤ་ཁྲག་གིས་བརྒྱན་པའི་གཏོར་མ། །ཞི་དྲག་གི་ཉེར་སྦྱོད། །གཡང་གཞིའི་
 སྒྲ་བྲེ་དང་། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ལྷ་ལྷི། །དར་གྱི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་གོ་མཚོན་སྒྲིན་གཟིགས། །རྫོང་བྲིལ་ཅང་ཉེའུ་རོལ་ཆ་ནང་མཚོད། །དག་པོའི་མཚོན་ཆ་
 སོགས་དམ་རྩལ་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་དབབ་པ་སོགས་མཐོང་བརྒྱད་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི།
 འཐུག་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མདུན་འཐུག་པ་
 གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོན་དུ་བཏང་། །དུག་ཅུ་པས་རྩིགས་པའི་རྟེན་དུ་གསུངས་ཐག་རྫོང་འཛིག་པའི་སྒྲེ་མོ་རྒྱབ་པ་པོས་བཟུང་སྟེ།
 ལྷགས་མཁར་ནང་མཚོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། །ཨོྭ་ཨུཾ་ཧྱཱཾ་ཡཏ་སྒྲུཾ། །ཞེས་དཔལ་པོ་འབྲུ་དྲུག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱས་
 པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། །ཨོྭ་པདྨ་ཀཱཱཱཾ་ཧྱཱཾ་ཡཏ་སྒྲུཾ། །ཨོྭ་ཡུཾ་ཏཱཱཾ་སྒྲུཾ། །རྟེན་པའི་དང་ལས་སྒྲིག་ཅིག་
 གིས་རྫོང་འཛིན་ས་གཞི་(༡༧)ར་བ་གུར་སྒྲ་བྲེ། །མེ་རི་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ། །གནམ་

ལྷུགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོད་མཁར་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི། བྱི་རོལ་ཟུར་བཅུ་དུག་པ། རབ་ཏུ་
 འབར་བར་གྱུར་པའི་དབུས་དང་། བད་གི་སྟོགས་གཞན་གསུམ་དང་། བར་གྱི་ཤར་ནས་
 གཡས་བསྐྱོར་གྱི་ལྷུགས་མཁར་བཞིའི་ནང་རྣམས་སུ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱོར་དང་ཉི་མའི་གདན།
 བད་གི་ཤར་དང་། བར་གྱི་ལྷོ་རུབ་ནས་བྱང་ཤར་གྱི་བར་ལྷུགས་མཁར་བསྐྱོར་གྱི་ནང་དུ་
 སྣ་ཚོགས་བསྐྱོར་དང་ལྷ་བའི་གདན་ཟུང་རེ་རེ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབུས་སུ་རྩྱ་
 ལས་རྩེ་རྩྱ་གིས་མཛན་པ། ལྷོར་མ་ལས་རིན་པོ་ཆེས་མས་མཛན་པ། རུབ་ཏུ་མ་ལས་
 བསྐྱོར་མས་མཛན་པ། བྱང་དུ་ད་ལས་རལ་གྱི་དས་མཛན་པ། ཤར་དུ་ཀྲོ་ལས་འཁོར་ལོ་
 ཀྲོས་མཛན་པ། བར་གྱི་ལྷུགས་མཁར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ལྷོ་ནས་རིམ་བཤ་བཞིན།
 རྩ་ལས་རལ་གྱི་རྩས་མཛན་པ། རྩྱ་ལས་འཁོར་ལོ་རྩས་མཛན་པ། ས་ལས་རྩེ་རྩེ་སས་
 མཛན་པ། དོ་ལས་བསྐྱོར་དོས་མཛན་པ། རུ་ལས་རལ་གྱི་རུས་མཛན་པ། དེ་ནས་ལྷུགས་
 མཁར་བཞིར། ཏ་ཡོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ་དང་བཅས་པ། ཡ་
 ལས་ཐོ་བ་ཡས་མཛན་པ། རྩྱ་ལས་དབྱུག་བ་རྩྱས་མཛན་པ། བི་ལས་བསྐྱོར་བིས་མཛན་པ།
 དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐྱུར་
 ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་གྱུར་བ་ནི། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་(༣༧)དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
 ཆེན་པོ། ཞེས་བ་ནས། མེ་དབྱང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་གྲོང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། དམ་ཚིག་
 སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། ཞེས་བ་ནས། རྩྱ་ཡིག་མཐིང་
 ཁ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། དའི་བར་ན་ཡུམ་རྩེ་རྩེ་རོ་ལངས་མ། ཞེས་བ་ནས། ཡབ་ལ་འབྱུང་
 པ། བད་གི་ལྷོར་སེར་སྣ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་= རུབ་ཏུ་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་=
 བྱང་དུ་ཐུག་དོག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་= ཤར་དུ་གཉི་ལྷུག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་= དའི་བྱི་
 རོལ་གྱི་ལྷུགས་མཁར་བཅུ་གཉིས་ལ་རིམ་བཤ་བཞིན་དུ་རལ་གྱི་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་= ཅ་ཅི་
 ཀ་= བག་མོ་= དབྱངས་ཅན་མ་= གོ་རི་= ཏ་ཡོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས།

གནམ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོད་པ་མེ་འབར་བ། དུག་དང་ཁྲག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་
པས་གང་བ་བཞིར་གྱུར། ཐོ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་= དབྱུག་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་=
པདྨ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་= དེའི་ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལྷགས་མཐར་བཅུ་དུག་དང་། བྱང་གི་
མཚམས་རྣམས་སྟུ། སྒྲ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་རེ་རེ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་
དུ། རྩྱུ་ལས་གྱི་གྲུག་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཔལ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། མ་ཉེ་རབ་ཏུ་
ཁྲོས་པའི་གདོང་པ་ཅན། ར་ཚོན་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་པ། བསྐལ་པ་འཛིགས་པའི་དུས་
ཀྱི་མའི་ལུང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་སྒྱུན་གསུམ་སྤང་མིག་ཏུ་ལྟ་བུ། ཞལ་རབ་ཏུ་གདངས་
ཤིང་། འབར་བའི་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་ནས་ལྷགས་(༤༣)རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ། སྒྲིན་མ་
དང་། སྒྲ་ར་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་། སྒྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་གཟེངས་ལ་འཕྱར་བ། ཕྱག་གཡས་
གྱི་གྲུག་དང་། གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། ཡབ་ཐམས་ཅད་ཐོད་པ་
སྐམ་པོའི་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ཁྲག་འཛིག་པའི་མགོ་པོ་རྒྱན་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་གལ་ཅན།
ཞེས་པ་ནས། ལྷེ་གཉིས་དུག་དང་ལྷན་པའི་མཆེ་བའི་བྲེང་བ་ཅན་ནོ། །ཡུམ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཐོད་སྐམ་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་དང་། སྐམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་གལ་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལས་བརྒྱན་
པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱངས་པའི་སྤྲབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་ཚོགས་འཕྲོ་བར་གྱུར། གཙོ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མདུན་དུ། རྒྱུང་། མེ། པདྨ། ཉི་མ། གནོད་བྱེད་དག་བགེགས་འབྱུང་པོ་གན་རྒྱལ་དུ་
བསྐྱེལ་བའི་སྤྱིང་དུ། རྩྱུ་ལས་གྱི་གྲུག་ཞོ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དག་
བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད། རྩྱུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཁྲོ་བའི་
ཞལ་ཅན། སྒྲིན་པོ་དག་ཏུ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་གཟེངས་ལ་འཕྱར་བ། ཕྱག་

གཡས་གྱི་གྲུག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བས་དམ་ཉམས་ཀྱི་སྟོག་ཅ་གཅོད་ཅིང་། དུག་གཡོན་དབྱ་བགགས་ཀྱི་བྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། མི་རུས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱུན་ཅིང་། སྒྲུག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། སྟོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུམ་པ་འཕྱར་བ། གཡས་བརྒྱུངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཕྱོགས་(༧བ)བཞིར། ཤར་དུ་གཤིན་རྗེ་དཀར་པོ་གཡས་ཁ་མ་རུ་དང་། གཡོན་མདའ་དར་མེ་ལོང་གིས་བརྒྱུན་པ་འཛིན་པ། ལྷོར་གཤིན་སེར་པོ་གཡས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། རུབ་དུ་གཤིན་རྗེ་དམར་པོ་གཡས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་ཐུ་ལྷ་གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་འཛིན་པ། ཐུང་དུ་གཤིན་རྗེ་སྟོན་པོ་གཡས་དབྱུག་པ་དང་། གཡོན་ཞགས་པ་འཛིན་པ། བཞི་ཀའང་མ་ཉེ་རབ་དུ་བློས་པའི་གདོང་པ་ཅན། རུ་ལོན་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་པ། སྒྱུན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་། མཆེ་བ་རྟོན་པོ་བཞི་བཞི་གཅིགས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྷའི་དཔུ་བརྒྱུན་དང་། མགོ་པོ་རྟོན་པ་ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན། རུས་པའི་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྒྱུན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུངས་པས་མ་ཉེ་རབ་དུ་བློས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང་ལིང་དམར་པོ་གྱུན་ལངས་པའོ། །དེའི་གཡོན་དུ་ཅ་དང་ཅེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙྰ་མུའྲི། ཞེས་པ་ནས། མོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་དུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤར་དབང་པོ་དམར་སེར། ཞེས་པ་ནས། གཡས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་སྒྲིགས་མཚུབ་ཅན་རྒྱུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལའོར་དུ་སྤིང་པ་གསུམ་གྱི་འཕྱར་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པར་གྱུར། ཇོ་རྩི་རྩི་ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་གཙོ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ་ས་སྤིང་གི་དོ་པོ་ཁྲི་ཁྲི་དཀར་པོ། རྩ་བར་ཐུག་དོར་གྱི་དོ་པོ་རྩྱུ་རྩྱུ་ནག་པོ། སྐར་ནམ་སྤིང་གི་དོ་པོ་ཁྲི་སེར་པོ། ལྷོར་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དོ་པོ་རི་དམར་པོ། དབྱལ་བར་སྐྱབ་སེལ་གྱི་དོ་པོ་གི་ལྷང་གྲ། །ལྷོ་བར་ཀུན་བཟང་གི་དོ་པོ་སྐ་སེར་པོ། སྤྱི་(༥ན)པོར་སྐྱུ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་སྟོན་པོས་མཚན་པར་

ལྷུང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་གཤིན་རྩེའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མེད་ལྷགས་མཁར་བཅུ་དུག་གི་ནང་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱོན་དྲངས། དེ་ནས་རོལ་མོ་དབྱངས་དང་བཅས་པས། རྩེ་འཛམ་དཔལ་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དངོས། ཞེས་པ་ནས། འདིར་གཤེགས་བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ། རྩེ་འཛམ་དཔལ་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་སློང་མཆོག་ཅེས་པ་ནས། བརྟེན་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། རྩྱུ་འདི་ནས་ལྷོ་ཡེ་ཕྱོགས་རོལ་ན། དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲིའི་པ་རོལ་ནས། ཐོད་པ་ལྷགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱན་གྱི་སྡེ་དཔོན་པོ། མ་མོ་ཀྱན་གྱི་ཆོགས་རྩེ་པོ། གསོན་གཤིན་ཀྱན་གྱི་ཟམ་ཁ་པ། གསོན་པོ་བརྒྱུ་ལ་འདེབས་པ་པོ། ཤི་བ་ཀྱན་གྱི་གཤིན་བུ་རྩེ། དག་བ་ཅན་གྱི་སྐྱངས་འཛིན་པ། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ཆད་པ་མཁན། ཉེས་ལགས་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་པ་པོ། ཆོས་རྒྱལ་གཤིན་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ། མཛོན་ཤེས་རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་སྟོབས་ཅན། འཁོར་བཅས་དེར་འདིར་བདག་ལ་དགོངས། བདག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་པོ། འཛམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ། གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་པོ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱན། རྒྱར་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཆེ་འཛམ་། གཟི་བྱིན་སྐྱུ་(༥༧)གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད། དོན་ནི་འགྲེལ་པ་ཡོངས་ཀྱི་དོན། ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ལས། བཀའ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། ལས་འདི་བསྒྲོ་ཞིང་གཏད་པར་འདོད། སྤྲང་པའི་དགྲ་དང་གཞོན་པའི་བགོགས། འདི་དག་སྐྱར་དུ་བསྒྲོལ་བའི་བྱིར། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་སྐྱོན་འདྲན་ན། དམ་ཆོག་དབང་གིས་གནས་འདིར་གཤེགས། ཞོ་རྩི་ལྷོ་ཞེས་པ་ནས། ཀྱུ་རུ་

[illegible]

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་དམ་ཉམས་སྒྲིག་གཙོན་ལྷགས་འབར་བའི་དོ་རྩེ་ཐོག་མདལ།

སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞིའི་འབྱུང་གནས། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མངའ་བདག་དྲིན་ཅན་ཙ་བའི་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། བཙམ་ལྷན་འདས་
དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དོ་རྩེའི་ཞལ་དུ་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ་ཞལ་དུ་། རྟོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་དུ་། མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་དུ་། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཞལ་དུ་། པཎ་ཆེན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཞལ་དུ་། གྲུབ་(༥བ)ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་ཞལ་དུ་། རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་དུ་། རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཞལ་དུ་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་དུ་། སྤྲ་
ཡང་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། ཨོྭ་ཡ་
མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་ཡ་།།། བི་ར་མ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པཎ་པཎ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། གཞན་ཡང་རྒྱད་ལྷེ་ཆེན་པོ་
བཞི་དང་།། ཨོྭ་ཡ་མུན་ཀ་རྩྱུ་པཎ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། གཞན་ཡང་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་། ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། ཨོྭ་
རྩྱེ་རྩྱེ་མི་ཀྱི་རྩྱ་ན་ན་རྩྱུ་པཎ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། ཡུལ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་།། གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། གཞི་བདག་གཞུག་མར་། ཨོྭ་ཨྭ་ཨྱུ། ཨོྭ་ཨ་མི་ཏ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་པར་
གྱུར། ལག་གཉིས་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱི་ཙ་སྒྲོན་མཛུབ་མོ་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་པ་མིག་གི་བྱ་བ་བྱས་ལ། ཨོྭ་ཡ་མུན་ཀྱི་ཏ་
བརྩ་རྩྱུ་ཙ་ཀྱི་པ་པེ་ཤ་ཡ་ན། ལག་གཉིས་མཐེབ་མ་སྐྱར་མཛུབ་མོ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཀྱག་ནས་གདངས་པ་ཞལ་ཀྱི་
བྱ་བ་བྱས་ལ། ཨོྭ་ཡ་མུན་ཀ་དེ་མ་ཤོན་ཡ་ཏི་པ་པེ་ཤ་ཡ་པཎ། ལག་གཉིས་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་ལས་གུང་མོ་
གཉིས་གཤིབས་ཏི་བརྒྱུད་བས་གཙུག་ཏིར་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ལ། ཨོྭ་ཡ་མུན་ཀ་བརྩ་རྩྱེ་ལག་གཉིས་ཁུ་རྩྱར་
བཙེངས་ལ་མཐེབ་འཛུབ་བསྐྱེད་པ་མཆེ་བ་ལྟར་བྱས་ལ། ཨོྭ་བརྩ་གུ་བྱ་གུ་བྱ་མ་ཡི་རྩྱུ།
གཞུག་པ་སྒྲག་བྱེད་འཁོར་ལོ་མེ་ལྟར་འབར། །དུས་གསུམ་ཁོ་རྒྱལ་ཏི་རུ་ཀ་ཡི་བྱ་གས། །
ལས་རྣམས་ཀྱན་བྱེད་ཕྱག་དོག་དོ་རྩེ། །མ་ལུས་ཆོས་མཚོན་གསོལ་བ་སྐྱུ་ཡི་ངང་། །

རྩོད་དང་མཐུ་གྱི་གདུག་རྩུབ་སྦྱོར་བ་གསུངས། །ཀྱམ་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད་(ལྔ)ཀྱིས་གཤིན་
 རྩེ་ཡི། །ཁྱོད་འཇུག་དེས་ཀྱང་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བ། །སྟོགས་བཅུར་སྒྲུལ་པས་གནས་
 བས་འགྲུགས་མཛད་ལ། །མ་ལུས་ཀྱམ་བྱེད་འཁོར་ལོ་ཆེ་མཆོག་ལ། །གཞན་གྱི་དོན་
 བྱིར་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ནི་དཔའ་བོ་མཐུ་ཆེན་ཁྱོད་གྱི་བདུད། །ང་ཡིས་ལུང་
 བསྟན་བདུད་རྣམས་མི་བྱེད་ཀྱང་། །དམ་ལས་འདའ་ཞིང་ལོག་པ་ཀྱམ་བསྐྱེད་ལ། །ཁྱོད་
 ཀྱང་དམ་ལས་མ་འདའ་ལས་རྣམས་སྒྱུབས། །བདུད་ཅིའི་ཆུ་རྒྱུན་དེ་ལས་འདོད་བསྐྱུབ་
 བ། །དེས་ནི་སྦྱོར་བྱ་བཀའ་ལས་མ་འདའ་ཞིག་། །ཞི་རྩི་ཕྱི་མི་གྱི་རྩེ་། །ཀླ་ལ་རུ་བ་ཡ་མ་རྩ་
 རྩེ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་མཆོད་གཡོགས་པས་དམར་གྱི། །ཨ་རྩི་བྱ་ཏི་རྩེ་རྩི་སྒྲུ། །འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་དབྱལ་བའི་
 རྩེ། །དམ་ཆོག་འདས་ན་ཐོག་པར་བྱེད། །དམ་ཆོག་སྤང་ན་དངོས་གྲུབ་ནི། །རྩོ་རྩེ་བདུད་
 ཅིའི་ཆུ་འདི་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་དམ་ལས་འདའ་གྱུར་ན། །འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་ཁྱོས་ནས་
 བོ། །སྦྱིང་ཁ་ནས་ནི་གཤེགས་པར་གྱུར། །ཞི་བཟླ་ལྷན་ཐ་ཀ། །སྦྱོར་གྱི་ཐ་ཆོག་དཔར་བྱའི་
 བྱིར། །རྩོ་རྩེ་ཐ་ཆོག་འདི་བསྟན་པས། །མི་བྱེད་རྩོ་རྩེ་དམ་ཆོག་འདི། །ཁྱོད་གྱི་སྦྱིང་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར། །ཞི་བཟླ་ས་མ་ཡ་ཏིལ། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་བསྐྱུང་མ་རྣམས་གྱི་
 ལྷགས་རྩོ་རྩེ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུ་གྲུས་དངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། །ཞི་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་མཐུག་ཏུ།
 ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཏི་ཁྲ་ཏི། །ཞེས་བཏགས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཨི་དམ་འཁོར་བཅས་དང་། །ཞི་ཡ་མ་རྩ་ཀ་
 རྩེ་པུ། ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་བཏགས་པས་ཆོས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་དང་། །ཞི་རྩི་ཕྱི་ལ་ལོ་ཏ་བཏགས་པས། །སྟོགས་སྦྱོང་
 འཁོར་བཅས་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ། །ཞི་རྩི་ཕྱི་ལ་ཀླ་ལ་རུ་བ་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་མཆོད་སྟོགས་གྱིས་
 མཆོད། །ཞི་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་དོ་མེ་ཡ་། །ཞི་ཡ་མ་རྩ་ཀ་། །ཞི་རྩི་ཕྱི་ལ་གསུམ་ལ་ཞི་ལྷ་རྩེ་བཏགས་
 པས་ནང་མཆོད་འཇུག། །གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་དྲག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སྟོགས་དང་། །འཇམ་དཔལ་
 བཀའ་ཉན་བསྟན་བསྐྱུང་ནི། །ཞེས་སྟོགས་ཤོ་ལོ་གས་བསྟོད། །རང་གི་བྱུགས་ཀའི་རྩེ་ལས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། །སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གཤིན་

[illegible]

དུས་ལ་བབས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་སྤངས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གིས་ཆོས་
བསྐྱབ་པའི། །རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག། །ཁྱེད་པར་འདི་ལྟར་བཅོལ་བ་
ཡི། །འཕྲིན་ལས་སྤྱར་དུ་འགྱུབ་པར་མཛོད། །བསྐྱང་བ་ཆར་གསུམ་བཏང་ཆོ་ཆོས་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱོག་པ་བྱ། སྤྱིར་
ཡང་བཤགས་པ་བསྐྱང་བ་སོགས་བྱས་ནས། འཕྲིན་ལས་སྤྱར་དུ་འགྱུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་བར་དང་། དེ་
ནས། རྒྱུ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བསྐྱང་མའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོན་གྱི་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་
མ་གཡེལ་བར། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྟོབ་དགོན་གནས་དགེ་(པ)འདུན་སྟེ། །བསྐྱང་
སྟོབ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་དུས་ལ་བབ། །ཅེས་ལན་གསུམ་བཛོད། འཕྲིན་ལས་དྲག་ཏུ་བསྐྱུལ་བ་ནི། རྒྱུ་
བཅོམ་ལྟན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོའི་བཀའ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དེ་
རིང་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་འདི། །ཁྱེད་གྱི་ལས་སུ་འོས་པ་ཡིན། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་
འཛིན་རྟེན་ན། །ལེགས་ཉེས་ཆོས་བཞིན་གཅོད་པ་ཁྱོད། །གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་
ལའོར་ན། །བཀའ་ཉན་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བ་ཁྱོད། །ལས་དང་རྒྱུན་གྱིས་འཆིབ་ཡི། །
སྟོག་ལ་དབང་བྱེད་བདག་པོ་ཁྱོད། །དེའི་ཕྱིར་ལས་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད། །ཁྱོད་གྱི་ལའོར་
ནི་མི་བསྐྱུན་ཏེ། །ཐ་མལ་སེམས་ཅན་ཉེས་མེད་ཅིང་། །གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་བར་མ་བྱས་
པར། །སྟོ་བར་འཕྲད་པའང་འཛིན་བྱེད་ན། །ང་ཡིས་བཏང་བའི་ལས་འདི་རྣམས། །
འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུའི་བཀའ་བཞིན་དུ། །དམ་ཆོག་ཕྱག་རྒྱ་རིག་ལ་བསྟན། །དམ་
ཆོག་སྟིང་པོ་རྣ་བར་བསྐྱགས། །རྡོ་རྗེ་ཐ་ཆོག་སྟིང་ལ་བཞག། །དམ་རྩལ་མཆོད་པ་ཕུལ་
ནས་ཀྱང་། །དམ་ཆོག་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད། །ལས་འདི་སྟོན་དུ་བསྐྱབ་པར་
རིགས། །ཁྱོད་གྱིས་ལས་འདི་མ་བསྐྱབས་ན། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཡང་
བཅག། །གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་དམ་ཡང་བྲལ། །རང་གི་ཐ་ཆོག་རང་གིས་བསྐྱུས། །དམ་
ཆོག་གོགས་པོ་བདག་ཅག་གི། །རེ་བའི་བསམ་པ་གཏིང་ནས་བཅད། །དེ་བས་ལས་འདི་
བསྐྱབ་པར་གྱིས། །ཁྱོད་གྱི་ལའོར་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ན། །ཡ་མ་དུ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་

ལྷགས་ཀྱི་ནག་པོ་སློགས། །ཁང་ཞིག་བཟུང་བར་འདོད་པ་དེ། །དབྱུག་པ་ཙམ་གྱིས་
འཛིན་པ་བྱེད། །ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་
ལ། །སྤང་བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགེགས། །བདུད་དང་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོགས། །
འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བཟུང་བར་གྱིས། །གཞན་ཡང་
འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཀླུ་ལ་ལྷ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་སློགས། །
གང་ཞིག་བཙུང་བར་འདོད་པ་དེ། །བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིང་བར་བྱེད། །ཁྱོད་ལ་རྣལ་
འབྱོར་སྤང་བའི་བཟུང་དང་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བཙུང་བར་གྱིས། །
གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་མ་དེ་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་པེ་ཙན་ནག་
པོ་སློགས། །ཁང་ཞིག་བསད་པར་འདོད་པ་དེ། །འབྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིང་བར་བྱེད།
ཁྱོད་ལ་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བསད་པར་གྱིས། །གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་མ་དེ་ཞེས་བྱ་བ། །ཟ་བྱེད་མཆེ་བ་འབར་བ་ཙན། །ཁང་ཞིག་ཟ་
བར་འདོད་པ་དེ། །གཙོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟ་བར་བྱེད། །ཁྱོད་ལ་འདི་དག་ཁྱོད་
ཀྱིས་དེ་རིང་ཟ་བར་གྱིས། །གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཀླུ་ལ་རྩེ་ལ་
སློགས་པ། །གསོད་པ་མོ་དང་ནག་མོ་དང་། །ནམ་གྱུ་ཤ་ཀ་ལི་ལ་སློགས། །བུད་མེད་
ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ནི། །ལ་ལ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཙན། །ལ་ལ་ནད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཙན། །
ལ་ལ་མཆོན་ཀྱི་གྲུ་གྲུ་ཙན། །ལ་ལ་བདུད་ཀྱི་བྲམ་བམ་ཙན། །ལ་ལ་ཤོ་རྩེ་དཀར་ནག་
ཙན། །ལ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་རྩེ་ལྷ་ཙན། །ལ་ལ་བོང་བྲག་པ་ཞོན། །ལ་ལ་རྒྱུད་ནག་འཁྱུ་
མ་(ལྷ)ཞོན། །ལ་ལ་རྒྱ་བྱ་ནག་མོ་ཞོན། །ལ་ལ་ནམ་ཀྱི་གྲུང་ལ་རྒྱག་ལ་ལ་རྒྱ་བོའི་
གཞུང་ལ་རྒྱག་ལ་ལ་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་རྒྱག་ཀྱུན་ཀྱང་གཞན་སློག་འཕྲོག་པར་བྱེད།
ཁྱོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤང་བའི་བདུད་དང་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལོ་བསྐྱུག་
པར་གྱིས། །གཞན་ཡང་ནད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་བ་ཉི་དང་ཟུ་བསང་དང་། །མིག་

པ་རལ་པ་ཚར་དགུ་སོགས། །ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ལ་ལ་སློན་པོའི་ཚུལ་དུ་
 གནས། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་སྡེ་དཔོན་ཚུལ། །ལ་ལ་པོ་ཉའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ལག་ན་བེ་ཅོན་
 འཁོར་ལོ་དང་། །གསལ་གྱིང་མདུང་སོགས་མཚོན་ཆ་ཐོགས། །སོ་སོའི་སྡེ་དཔོན་
 མངགས་པ་དང་། །པོ་ཉ་ཕྱག་བརྟན་བཅས་པ་ལ། །འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད་པ་
 བྱི། །རྣལ་འབྱོར་༥ ལྷང་བའི་༥ བདུད་དེས་༥ འདི་དག་༥ ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་ཚར་ཆོད་
 ཅིག །དེ་ནས་བསྐྱོག་པ་བྱ་བ་ནི། རྩུ་རྩུ་མ་ཡི་དམ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་དང་། །ལྷ་ཆེན་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །བཀའ་སྟོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཚོགས་ཀྱིས། །
 དམ་རྩས་དམར་ཆེན་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མའི་སྐུ་ཆེ་འཕྲིན་ལས་
 ཀྱི། །བར་གཅོད་གདོན་རིགས་འབྱུང་པོའི་གནོད་པ་བསྐྱོག། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་
 པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི། །བརྟན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱས་པའི་འགལ་རྒྱུན་བསྐྱོག། །རྣལ་འབྱོར་
 དཔོན་སློབ་དགོན་གནས་བཅས་པ་ལ། །པ་རལ་རྒྱལ་བའི་བསམ་བློ་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱོག། །
 ལྷ་ཆོགས་རྩས་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲགས་སོགས་ཀྱི། །མི་བཟང་དྲག་པོའི་ཐོར་རྣམས་
 འཕེན་པ་བསྐྱོག། །གཞན་ཀྱི་མནན་གཏད་བྱད་ཀ་ལུར་ཁ་དང་། །མཐུ་དང་བན་སྒྲགས་
 དྲག་པོའི་(༡༠ན)ཆོད་གཏོར་བསྐྱོག། །ཡས་ཀྱི་བདུད་གཡོས་མས་ཀྱི་སྤྱི་ལངས་དང་། །
 འབངས་ཀྱི་སྟོང་ངན་ཉེ་བའི་བྱོལ་ཁ་བསྐྱོག། །གདོན་དང་བགོགས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་
 བརྒྱད་ཅུ་དང་། །སློབ་ལུང་ཡེ་འབྲོག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བསྐྱོག། །མ་མོའི་དལ་ཡམས་ཁ་
 རྒྱང་གཏོར་བ་དང་། །རིམས་དང་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད་རྣམས་བསྐྱོག། །བདུད་ཀྱི་བྲམ་
 བམ་ཞགས་པ་འདེབས་པ་དང་། །འབྱུང་པོ་གཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བསྐྱོག། །
 སྡིག་པའི་མི་ལམ་མཚན་མ་ངན་པ་དང་། །མི་གིས་ལྷས་ངན་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་བསྐྱོག། །
 ལོ་སྟེག་ལྷ་སྟེག་ཞག་སྟེག་དུས་སྟེག་དང་། །ཆོ་འཕྲུལ་ངན་པའི་པོ་ཉ་འབྱེད་པ་བསྐྱོག། །
 གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་ལྷ་ཡི་གནོད་པ་དང་། །བཅོན་དང་རྒྱལ་སེན་སྐྱོ་འབོག་གཏོར་བ་

[illegible]

བུའི་= ཐོབ་ཅིག་བཟོ་སྒྲུ་རྟོ་ རོ་རྩེ་ཐོ་བའི་= བདུངས་ཤིག་བཟོ་སྒྲུ་ར། རོ་རྩེ་དག་
 བུའི་= ཐོས་ཤིག་བཟོ་བ་ར་བུ རོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་= གཟེར་ཞིག་བཟོ་བྱི་བུ་ལ། རོ་རྩེ་ཐུར་
 བའི་= ཐོབ་ཅིག་བཟོ་གྱི་ལ་ལ། རོ་རྩེ་རལ་གྱི་འོ་ཚོགས་སྒྲོས་ནས། གཏུབས་ཤིག་བཟོ་
 བཟོ་རྟོ་ གཟུ་དང་དབང་དུ་དཀོན་མཆོག་བཞུགས། ཞལ་ལྷེ་ལྷ་འདྲེ་ཡོངས་ཀྱིས་
 མཆོད། བདག་གི་དག་པོ་བདེན་བྲལ་འདིས། སྒྲ་མ་སྒྲོད་ཅིང་སེམས་ཅན་འཛོ། བསྟན་པ་བཞིག་ཅིང་དུ་འཕང་སྒྲོད། དབེན་གནས་བཞིག་ཅིང་ཆོས་འཁོར་བཅོམ། རྟེན་མཆོག་དུང་ནས་དཀོར་རྣམས་བརྟུས། དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་གཤེ་སྒྲུར་བཏབ། བུ་དང་དཀོན་གནས་འདི་ལ་བསྒྲོས། དམ་ཉམས་འདི་ལས་ཉེས་ཆེ་མེད། འོ་དང་
 གྲ་བར་མ་འགྲངས་ཤིང་། ཞག་དང་བ་མར་མ་བཞག་བར། ད་ལྷ་ཁྱུ་ལ་ལྷུར་དུ་
 སྒྲོལ། གཤེན་རྩེ་དང་། མ་མོ་དང་། བདུད་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱི་དུག་མཆོན་གྱི་ཆར་ཕབ་བར་
 (༡) སྒྲུར་བར་བསམ་ཞིང་། ཡུངས་ཀར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོ་བོའི་ཐུན། སྒྲེ་ཆེ་དུག་ཁྱུ་གས་རོའི་
 ཐུ། དུག་པོའི་སྒྲགས་ཀྱིས་རར་བཏབ་པའི། གནམ་སྒྲགས་སེར་ཆེན་ལྷ་བུའི་བོར། དག་པོའི་ལུས་ལ་བཏབ་པ་ཡིས། དག་བགེགས་དུལ་ཕན་བཞིན་དུ་ཆོམས། ཁྱུ་སྒྲ་
 འབུམ་དང་དུག་སྒྲ་སྒྲོར། ཐང་ཁྱོམ་དུག་གི་ཁུ་བ་ལ། དུག་པོ་སྒྲགས་ཀྱིས་རར་བཏབ་
 པའི། རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་ཐུན་བོར་འདི། དག་པོའི་ལུས་ལ་བཏབ་པ་ཡིས། དུན་པ་
 མཉམས་ཤིང་ཉམས་པར་གྱུར། ཡུངས་ཀར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོ་བོའི་ཐུན། དུག་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་ཁྱོ་
 མོའི་ཐུན། སྒྲམ་ཐུན་རྒྱན་ཐུན་ཐུན་བྲབ་པས། ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་མོས་ལས་མཛོད་ཅིག་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོད་པ། བསྟན་པ་ལ་སྒྲུང་པ། སེམས་ཅན་ལ་འཛོ་
 བ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བསམ་སྒྲུར་ལོག་པར་ལྷ་བར་བྱེད་པའི་དམ་ཉམས་པའི་དག་པོ་འདི་
 ལ་རྒྱུབ་ཅིག་གསོད་ཅིག་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ལྷ་དང་བྱེ་ཞིག་མཉམ་པོར་འོངས་པའི་
 བདུད་དང་སྒྲོད་ཅིག་ཁོ་ལྷ་དང་བྱེ་ཞིག་ཁོ་ལྷ་དང་བྱེ་ཞིག་འཕུའི་ལྷ་དང་= ཐུག་ལྷ་

རྒྱལ་པོ་དང་། །ལས་(༡༣)ཁྱེད་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །འཁོར་བཅས་དེང་
 འདིར་བདག་ལ་དགོངས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དག་མཆོག་གསུམ་གྱི། །སྤྱི་དག་དགོ་
 འདུན་ཡོངས་ལ་འཆོ། །ཉིས་མེད་སྤྱི་འགྲོའི་པན་བདེའི་གཤེད། །བྱང་པར་རྣལ་འབྱོར་
 བདག་ཅག་ལ། །གཞོན་ཅིང་འཆོ་བའི་དག་བགེགས་འདི། །ལོ་ལྷ་ཞག་དུས་མ་བཞག་
 པར། །ཟག་མེད་གཏོར་མའི་ངོ་བོར་བཞེས། །སྤྱི་ཅུ་ཆད་ལ་སྤྱིང་ཁག་འབྱུང་། །ཡན་
 ལག་མགོ་ཆོད་ལྷགས་པ་བཤུས། །དོན་སྤྱིང་རྣམ་ལྷ་ཞལ་དུ་གསོལ། །ཤ་ཁག་རུས་པ་
 ཆོགས་སུ་རོལ། །རྒྱལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། །པ་རོལ་ཅོད་གཏོར་ཅད་འབྱེ་
 ཡི། །བསམ་སྦྱོར་རན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་ །དག་བགེགས་འབྱུང་བའི་མཐུད་སྟོབས། །
 དན་པ་རྒྱུ་འབྱུལ་ཉམས་པར་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སྤྱི་པ་འཁོར་བཅས་གྱི། །དབྱུ་གྱ་
 རྒྱག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ལས། །བྱུང་བའི་བར་ཆད་ནད་རིམས་དང་། །གཏོན་བགེགས་མ་ལུས་
 ཆར་གཅོད་མཛོད། །དེ་ནས་དག་བགེགས་ཀྱི་ཤ་ཁག་གི་ཆོགས་དེ་རྣམས་གཏོར་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་
 འབུལ་བཞི། །སྤྱི་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་བསྐྱུང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས། །ཞེས་པ་ནས། །གསོལ་བར་
 འབྱུང་། ཞི་ཡ་མ་རྒྱ་རྒྱ་། །ཁྱ་ཏི། །གསུམ་ཡ་ལྷ་རྒྱ་ག་། །ཁྱ་ཏི། །གསུམ་ ཞི་རྩི་རྩི་། །ཁྱ་ཏི། །གསུམ་
 ཞི་རྩི་རྩི་མི་གྱི་དུ་ན་ན་ག་ལ་རུ་པ་ཡ་མ་རྒྱ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱ་ནས། །ཤརྒྱའི་བར་དང་། ཞི་
 ཡ་མ་རྒྱ་རྒྱ་། ཞི་ཨུ་རྩི། ཞི་ཡ་ལྷ་རྒྱ་ག་། ཞི་རྩི་རྩི་། ཞི་ཨུ་རྩི། །བདགས་པས་ནད་མཆོད་ལུ། །དེ་ནས་
 རྒྱག་ཅུ་པ་བསྐྱོབ་ཞི། །སྤྱི་གས་སྦྱོང་འཁོར་(༡༤)དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས། །ཞེས་པ་ནས།
 རྣམས་སུ་གྱུར། ཞི་ཡ་མ་རྒྱ་རྒྱ་། །ཕུ་ཕུ་སྤྱ་དུ། །གཅིག་ཞི་བྱ་ཅ་ར་ཏི། །ཞེས་པ་ནས། །སྤྱི་
 རུད་རྒྱ་བྱུ་ཞེས་ལན་བཞི། ཞི་ད་ཤ་དི་ག་ལོ་ག་ལྷ་ལ་ས་ལྷ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱ། །ནས། །ཤརྒྱའི་བར་དང་།
 ཞི་ད་ཤ་དི་ག་ལོ་ག་ལྷ་ལ་། ཞི་ཨུ་རྩི། །བཅོམ་ལྷན་ཆོས་རྗེ་། །འདུད་ཅིང་མཆིས། །སྤྱི་གས་
 སྦྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ཁག་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོན་པའི་དགྲ་བགེགས་
གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ར་ཡ་མཉུན། ཅེས་ཐལ་བརྟུང་བཞེད་བཅས་ལན་བཞི་འབུལ། གཏོར་རྩོམ་ནི།
རྩོམ་འཛིག་དཔལ་གཤིན་རྩོམ་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་སྟོན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན། ལྷ་ར་
མིང་གི་ལྷ་མ་མིང་སྡེ་བརྒྱད་བཅས་དུ་འཁོལ་བ། མ་མོ་ཀྱན་གྱི་ཆོགས་རྩེ། སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་
ཀྱི་དབུགས་ལེན། མཐུ་དང་སྟོབས་ཀྱི་བདག་པོ། སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་བསྐྱེད་མ།
འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། ལས་ཀྱི་གཤིན་རྩོམ་གྱི་རྒྱལ་པོ།
ཡུམ་མཆོག་ཙུ་མུ་རྩེ། ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་ཐོ་བརྒྱད། ཐོ་ཉ་མོ་ལ་སོགས་པའི་མོ་
བརྒྱད། བཀའ་ཉན་དང་བར་སྐྱེད་ནམ་མཁའི་བྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བ་བྱེད་རྣམས་ལ།
དམ་རྩིས་རྒྱུ་དང་ལྷན་པའི་གཏོར་མ་(༡༧བ)འདི་འབུལ་ལོ། །བཞེས་ལ་སྟོན་འཛིག་
དཔལ་གཤིན་རྩོམ་གཤེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་བཀའ་
བསྟོས། དམ་ཆོག་གཉེར་དུ་གཏད། རང་གིས་ཁས་སྲུངས་དམ་བཅས་པ་རྣམས་དྲན་
བར་མཛོད་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱེད་པའི་གཤིག་སྤྱེལ་ཞིག་། དར་ཞིང་རྒྱལ་བར་
མཛོད་ཅིག་། དཀོན་མཆོག་གི་དབུ་འཕང་བསྟོད། སྤྱི་མའི་སྤྱོད་ཆོས་མིང་སྤྱི་འགྲོ་
སྤྱེལ། བྱེད་པར་དུ་ཡང་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་མི་ཁོར་དགོན་གནས་དང་བཅས་པ་བྱེད་
ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ཡིན་པས། བྱི་ནང་གི་བར་གཙོན་ཉེར་འཆོ་ཐམས་ཅད་ལས་
བསྐྱེད་བར་མཛོད། སྟོབ་པར་མཛོད། སྐྱབ་པར་མཛོད། ཆོ་དང་བསོད་ནམས། དགོ་
འདུན་གྱི་སྡེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཡར་རྩོམ་
བ་ལྷ་ར་རྒྱལ་བར་མཛོད་ཅིག་། །བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཅག་
དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གནོད་ཅིང་འཆོ་བར་སེམས་པའི་དགྲ་བགེགས་
གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛོད་ལ། ལྷ་ར་དུ་

[illegible]

ཉོན་གཅིག་ལྟ་སྤྱོད་ཐུག་ཆོགས། །མཐོ་བ་རྣམས་ནི་ཞབས་སྒྲུམས་ཤིག །དམའ་བ་
རྣམས་ནི་དབུ་ཆུམས་ཤིག །ཐད་ཀ་རྣམས་ནི་སྒྲུ་གཟུར་ཅིག །གལ་ཏེ་མ་གཟུར་ཟོར་
ཐོག་ན། །ཀོ་ལོང་ཐུག་དོག་མ་མཛད་ཅིག །ཉེས་པ་གཏོས་སུ་མ་འཛིན་ཅིག །ཟོར་སྒྲ་
སྒྲ་བའི་དགྲ་ལ་དྲོངས། །ཟོར་སྒྲ་གནོད་པའི་བགེགས་ལ་དྲངས། །ཧྲི། རྣལ་འབྱོར་
དབང་ཐུག་ཟོར་འཕེན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཐུག་གཏོར་ཟོར་འདི། །ཅེ་མོ་དོ་རྩེ་
མདུང་ལས་ནོ། །ཅེ་བ་དོ་རྩེ་ཐུག་ལས་སྤ། །དག་ཤུལ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་ལས་ཆེ། །
རྣལ་འབྱོར་དབང་= རྣལ་འབྱོར་= སྒྲ་གི་ལྟ་ལ་མི་འཕེན་ནོ། །འོག་གི་སྒྲུ་ལ་མི་འཕེན་
ནོ། །བར་གྱི་བཅན་ལ་མི་འཕེན་ནོ། །གཞི་བདག་རྣམས་ལ་མི་འཕེན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་
དབང་= རྣལ་འབྱོར་= སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་ལ་འཕེན། །གནོད་པར་བྱེད་པའི་
བགེགས་ལ་འཕེན། །ཐུང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ལ་འཕེན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་= རྣལ་
འབྱོར་དབང་ཐུག་ཟོར་འཕེན་པས། །སྒྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱེ་ཞིག །སྒྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་
བྱེ་ན། །བཅས་སུ་གཟུགས་ཅན་དགྲ་འབུལ་ལོ། །འཕྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲང་གསོལ་
ཅིག །འཕྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲང་བསལ་ན། །བཅས་སུ་གཟུགས་མེད་བགེགས་འབུལ་
ལོ། །བྱོ་བྱོ་དེ་ནི་དགྲ་ལ་བྱོ། །བྱོ་བྱོ་དེ་ནི་བགེགས་ལ་བྱོ། །ཆོས་དེ་ནི་དམག་ལ་
ཆོས། །དམག་དབུང་བསྐྱེད་ལ་རུམ་ཆོན་ཕྱོར། །དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་དུ་ཐོན་ནས་གཏོར་རྩ་ནང་མ་ལ་གསེར་
སྒྲིམས་དང་བསྐྱལ་བསྐྱལ་ཆོག་སོགས་བྱས་མཐར་ཉོམ་སྤོག་དང་། །གཏོར་རྩ་བྱི་མར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་གསེར་སྒྲིམས་འབུལ་བ་ནི།
ཨོྭ་ཨྭ་ཧྲི། ལན་གསུམ། (༡༩ན)ཏོ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་གནས་པའི་ལྟ་སྒྲུ་བདུད་བཅན་གཟའ་
རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲང་པོ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོྭ་ཨྭ་ཧྲི། བྱིད་ལྟ་
སྤྱོད་ཐུག་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཉོན་ཅིག །ཁོ་བོས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད། །ཐབ་མོ་དོ་རྩེ་ཐོག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས། །དོ་རུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དག་
པོ་གཏོར་ཟོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱན་དགྲ་ཆར་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་

གསེར་སྒྲིམས་མཚོད་པ་འདི་བཞེས་ལ་བསྟན་དག་དེ་དག་གི་ཁ་འཛིན་དང་རྒྱབ་ཉེན་
གང་ཡང་མ་མཛད་པར་གཏོར་ཞོར་འདིའི་སྒྲ་དྲངས་ཤིག། གཏོར་ཞོར་གཉེན་པོ་འདི་
སྟེང་གི་ལྷ་ལ་མི་འཕེན། འོག་གི་སྒྲུ་ལ་མི་འཕེན། བར་གྱི་བཙན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་
མི་འཕེན། སྒྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དག་བོར་གྱུར་པ་བྱུང་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་
འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དག་འདུན་གྱི་སྟེང་བསྟན་པའི་
སྒྱིན་བདག་དང་བཙས་པ་ལ་གཞོན་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞེས་པའམ་ཡང་ན།
བྱུང་པར་དུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བཟྱི་བས་སྒྲིའི་གསང་གསུམ་
མཛད་འཕྲིན་དང་བཙས་པ་ལ་ལོག་པར་འཁུ་བའི། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ན། གནམ་བསྐྱོས་
དགའ་བ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྟོན་ལ་ལོག་པར་འཁུ་བའི་བསྟན་དག་འདི་
ཞེས་བཟའི་སྟེང་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་པས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དག་དེ་དག་དག་པོའི་ཆད་
པས་ཆར་གཙོད་ཅིག། གཏོར་ཞོར་གཉེན་པོ་འདི་བསྟན་དག་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོག་
ལྷར་འཕེན་པ་ཡིན་(༡༥བ)པས་བྱེད་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བསྐྱུམས། དམའ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དཔུ་རྒྱུམས། བར་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུར་ལ་ཞོར་སྒྲ་དག་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་
བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག། རྟོགས་ཡི་དམ་གྱི་རྒྱལ་བཙན་པོས་སྒྲ་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱུལ་བའི། རྒྱུ། དགོ་
སྟོག་ཤན་འབྱེད་དམ་ཉམས་སྟོག་གི་བདུད། རྟོག་སོགས་ཀྱི་བསྐྱུལ་དང་། བསྐྱོག་པའི་མཐུག་ཞལ་ནས་
འབྱུང་བའི་དམིགས་རིམ་དང་བཙས་ཞོར་དག་ཕྱོགས་སུ་འཕངས་ལ་རྟོར་སྒོ་བ་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམས། དེ་ནས་རྒྱབ་ཁང་བྱིན་
གི་སྟེང་མཚམས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམས་པ་ནི། རྒྱུ། སྟེང་ཡང་རྟོ་རྟོའི་གྲུ་ཁང་ལ། རྟོག་གྲུ་རྟོ་རྟོའི་ས་
གཞི་སྟེ། ཕྱོགས་མཚམས་རྟོ་རྟོའི་རྩ་བས་བསྐྱོར། རྟོ་རྟོའི་མཚམས་ལས་མ་འདའ་
ཞིག། རྟོ་བརྩ་རྟུ་རྟུ་རྒྱུ། ལྷུཾ། བདྲའི་ཾ། བདྲའི་རྟུ་ལྷུཾ། རྟོཾ། འཁོར་ལོའི་ཾ། ཅག་ཾ།
ཁམ་ཾ། རལ་གྱིའི་ཾ། ཁདྲཾ། དམ་ཾ། མདའ་ཡི་ཾ། ས་ལ་ཾ། རྟོ་སྟེང་ཡང་མེ་ཡི་གྲུ་ཁང་
ལ། རྟོག་གྲུ་མེ་ཡི་ས་གཞི་སྟེ། ཕྱོགས་མཚམས་མེ་ཡི་རྩ་བས་བསྐྱོར། མེ་ཡི་

[illegible]

པའི་བརྟ་གིས་ཤོག། །དེ་ནས་སྒྲུབ་ཁང་ནང་སྒྲིབ་བཏབ་ཀྱི་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ནི། མཆོད་(༡༧)གཏོར་བྱིན་
བརྒྱབས་དང་། །ཐུགས་དུག་ཐུག་དུག་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ནག་པོས་ཞེས་བ་ནས། སྒྱུན་
དངས། རོ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་སྔོན་མཆོག། །ཞེས་བ་ནས།
གཤེགས་སུ་གསོལ། །དེ་ནས་དམ་བཞག་དང་ཕྱི་མཆོད་ནང་མཆོད་བསྟོད་པ། ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབས་མཐར་གཏོར་འབུལ་
དང་། སྒྲར་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་བྱས་མཐར། ཆོས་རྒྱལ་ཡུལ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་ལ། །ཞེས་བ་ནས། མ་ར་
ཡ་ཡུ། ཅེས་གཏོར་རྫོང་དང་གཞི་བདག་གཏོར་བསྐྱོས་བྱས་ལ། རྩྭ། འཆི་བདག་ནག་པོ་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱུལ། དེ་ནས། རྩྭ། འདི་ནས་ལྟོ་ཡི་ཕྱོགས་རོལ་ནས། །ཞེས་བ་ནས། ཉེས་
ལེགས་ཆོས་བཞིན་སྟོད་པ་པོ། །ཆོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཡུམ་མཆོག་མ་མོ་
ཅ་ལུ། །པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་གཤིན་རྗེའི་ཆོགས། །བཀའ་ཉན་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་
དང་། །ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་གཉེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །འདིར་གཤེགས་རྒྱུ་ཀྱི་
གཏོར་མ་བཞེས་ཤིག། །ཤ་ཤག་དམར་ཀྱི་གཏོར་མ་= འཇིག་རྟེན་པའི་ཞལ་ཟས་= སྒྲན་
རག་མུད་ཀྱི་མཆོད་པ་= ར་གད་དཔའ་བོའི་སྒྲན་མུད་= གཙང་མ་མུད་ཀྱི་གསེར་སྒྲེམས་=
སྒར་བཙོལ་ལེགས་པའི་གཏང་རག་གཉན་པོ་གཏོར། །ད་འཆོལ་ལེགས་པའི་གསོལ་
འདེབས་གཉན་པོ་བཞེས། །འཁོར་རྣམས་སྟོང་ཞིང་རྒྱེན་རྣམས་བསྐྱོག་པ་དང་། །སྒར་
བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགོགས་ལ་སོགས། །བདུད་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་རྣམ་མང་
པོ། །ཐམས་ཅད་རྩལ་ཐུན་བཞིན་དུ་བརྒྱག་པ་དང་། །བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་ལས་འདི་བྱོད་
ཀྱིས་བསྐྱབས། །ཁྱིད་ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་ནས། །ཡུན་རིང་ཞབས་བརྟན་མཛོད། །ཅེས་གཏོར་མ་
ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབུལ་ཞིང་། མངའ་གསོལ་དང་གཏང་རག་བཟོད་གསོལ་སོགས་ཉེར་བསྐྱོ་གིས་བརྫོད་སོགས་མུག་ཆོག་རྣམས་
ཐུག་ལེན་བཞིན་བྱོལ། །

སྒྲས་པ། རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་བཅུད་ཐུ་གྲུང་འབུམ་ཐུག་ཀུན། །གཅིག་བསྐྱས་ཞེ་
སྒར་ཐབས་རྒྱད་ཉལ་འགྲོའི་འཛིང་། །(༡༩)ལ་མཐའ་བུལ་ཡང་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མ་

དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་དམ་ཉམས་སློག་གཙོན་ལྷགས་འབར་བའི་དོ་རྩེའི་ཐོག་མདལ།

ཡི། །མད་བྱུང་རྣམ་དཔྱོད་ས་འཛིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། །མཐོང་རིག་ཙམ་གྱིས་དམ་
ཉམས་སློག་འཕྲོག་པའི། །གཤིན་རྩེའི་འབྲུལ་འཁོར་བེཾའི་གེ་ལ་ཤ། །ངེས་གསང་
མགྱིན་པས་འདེགས་མཁས་མཁས་གྲུབ་རྩེ། །ལས་གཞན་གངས་ཙན་འདི་ན་སྲུ་ཡི་
འཛིན། །དེའི་ཕྱིར་དེར་དུས་གཤིན་རྩེ་ནག་པོའི་གནད། །ཆང་ལ་མ་ནོར་སུམ་ཅེན་
གསྐའི་རྒྱན། །ཆད་མེད་དམ་པའི་ཞལ་ནས་ལྷུང་ལྷུང་བབས། །དེན་སྒྲིང་ཁྲག་ལྷ་བུའི་
གདམས་པ་རྣམས། །འཕོལ་བྱུང་མི་སྒྲ་སྒྲ་མ་ཡུན་ཏུ་བསྟེན། །འདི་ན་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་
ཁྲིགས་ཆགས་ཙམ། །བཀོད་པའི་དགོ་འདིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་
པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་བཙད་དེ། །རིམ་གཉིས་དགོས་འདོད་ནོར་བུའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ། །
བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྲུལ་འཁོར་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །

ཅས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་དམ་ཉམས་ལྷན་རྒྱུད་གྲའི་ཕྱག་ལེན་འདོན་སྒྲིག་ཞིག་
བཀྲིས་སྒྲམ་པའི་ཡིད་འདུ་ཡོད་པར། །ཉེ་ལམ་མཁན་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་ཁྲི་བྱང་མཆོག་སྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་དེར་དུས་ཀྱི་ལྷགས་
མཁར་འདོན་སྒྲིག་རྒྱུད་གྲའི་ཕྱག་ལེན་གྱིས་ཁ་བྱང་བཏབ་པ་འོལ་ཆོད་ལྷན་ནག་འདའ་འཕེན་འདི་ལྷུང་སོང་ན་དམ་པ་གོང་མའི་
གསུང་དྲི་བཙས་སུ་འགྱུར་ཉེ་བའི་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྒྲིགས་བཀྲིས་ཞེས་བཀའི་བསྐྱལ་བ་དང་དུ་སྒྲངས་ཉེ་རྒྱུད་
སྟོད་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་པ་གྲིང་སྲུལ་མིང་འཛིན་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྲུངས་
སྒྲགས་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ། དཔལ་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མདུན་སར་འགོ་འཛུགས་མཇུག་རྩ་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་རྩོགས་པར་སྲུང་
བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡལ་ལས་རྒྱལ་ཉེ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་
ཅིག། ། །སྒྲ་མདྲུལ།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་》དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་བཟུ་སྒྲིག་དང་

ལས་ཁྲུགས་མི་ལྔའི་མཆན་ཐོ།

ལྷག་པ། དབང་གྲགས།

སློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། སློ་བཟང་འཕགས་མཆོག །ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ།

རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། སློ་བཟང་དམ་ཆོས།

སློ་བཟང་མཁྱེན་རབ། སུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།

སུར་སུ་བཀྲ་ཤིས། པ་སངས་དོན་གྲུབ། བློག་དམར་དོ་རྩེ།

སློ་བཟང་འཛིགས་མེད། དེ་ཤིས། འཕྲིན་ལས། བརྟན་འཛིན་ཤིས་རབ།

བསམ་གྲུབ། སུ་རྒྱུད། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་དོ་རྩེ། བཀྲ་ཤིས།

དོ་རྩེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་སྟོན། ལྷ་སྦྱིད། བྱམས་པ་ཆོས་སྟོན།

བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བཀྲ་གཡང་།

བདེ་སྦྱིད་སྟོལ་དཀར། སྟོལ་མ་ལྷ་འཛོམས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

དཔལ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་འཛིག་ཅིག་པའི་བསྟེན་ཡིག་ཐེམ་སྐུ་བཙུང་།
བསྟེན་ཡིག་པ།   ཐེམ་གཙུག་ནང་བསྟེན་དཔེ་རྒྱུ་འཛིག་བསྟེན་ཡིག་པ།
པུ་འདྲེ་བསྟེན་པ།   ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཤིན་པར་འདྲེ་བསྟེན་པ་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་

པར་   བཞི།   2019 ལོའི་ཟླ་11 ཚེས་10 ཉིན།

པར་   བྲངས།   1000

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印   刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版   次：2019 年 11 月 10 日

数   量：1000 册

གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་ཐེང་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་